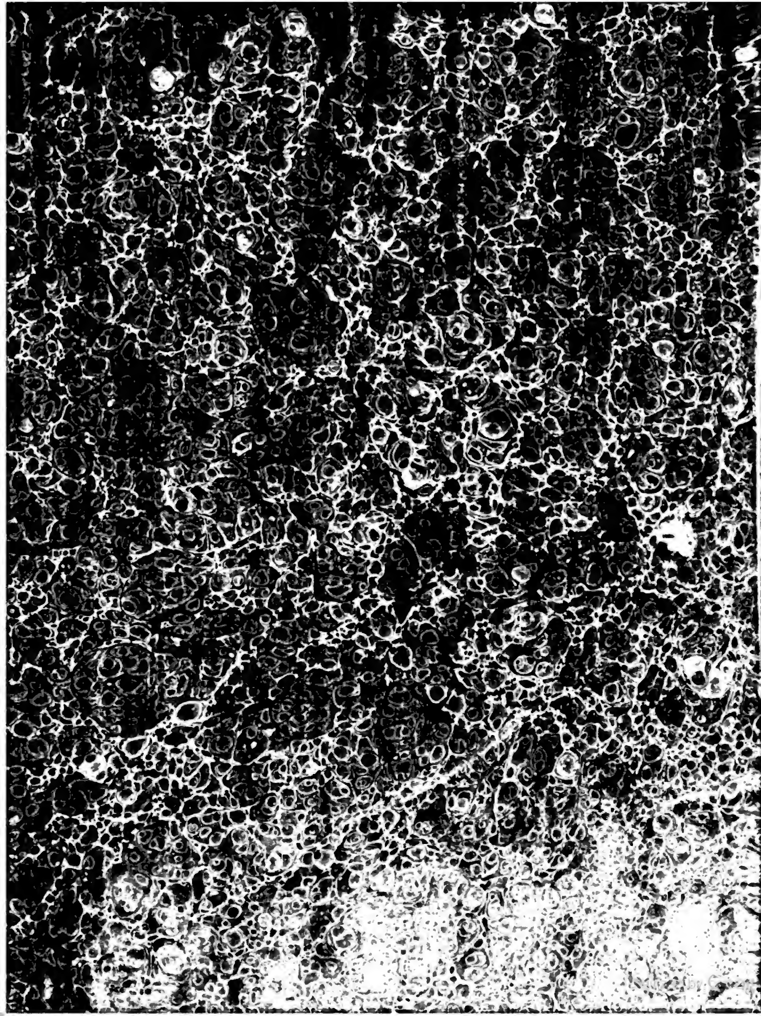

LVD. CASP. VALCKENARI

DIATRIBE

IN

EVRIPIDIS

PERDITORVM DRAMATVM RELIQVIAS.

LVGDVNI BATAVORVM

Apud IOANN. LVZAC, & IOANN. LE MAIR.

CIↃIↃCCLXVII.

ILLVSTRISSIMIS

ACADEMIAE

LVGDVNO-BATAVAE

CVRATORIBVS,

NATALIVM, MVNERVM, VIRTVTVM GLORIA SPLENDIDISSIMIS,

GVLIELMO,

COMITI DE BENTINCK,

RHOONAE ET PENDRECHTAE DOMINO, EQVESTRI HOLLANDIAE ORDINI ADSCRIPTO, EIVSQVE NOMINE INTER DELEGATOS PRAEPOTENTIVM HOLLANDIAE ORDINVM PRINCIPEM LOCVM TENENTI, AGGERIBVS ET VIIS RHENOLANDIAE CVRANDIS SEPTEMVIRO,

ETC. ETC. ETC.

CORNELIO DE WITT, I. C.

IAARSVELDIAE DOMINO, CIVITATIS DORDRACENAE SENATORI, ET CONSVLI, ETC. ETC. ETC.

PETRO STEYN, I. C.

PRAEPOTENTIVM HOLLANDIAE ORDINVM CONSILIARIO ET SYNDICO SVPREMO, MAGNI SIGILLI CVSTODI, SVPREMAE CVRIAE FEVDALIS PRAESIDI, EIVSQVE TABVLARII PRAEFECTO, AGGERIBVS ET VIIS RHENOLANDIAE CVRANDIS SEPTEMVIRO, ETC. ETC. ETC.

EORVMQVE COLLEGIS,

NOBILISSIMIS AMPLISSIMISQVE

VIRIS,

CIVITATIS LEIDENSIS CONSVLIBVS,

IOANNI VANDER MARCK, AEG. F. I. C.

IOANNI VANDER MARCK, I. C.

ADRIANO CRVCIO, I. C.

PETRO CAAVW.

NEC NON

GRAVISSIMO, CONSVLTISSIMOQVE

VIRO,

IANO VAN ROYEN,

DAVIDIS FILIO, I. C.

CIVITATIS LEIDENSIS SYNDICO, ILLVSTRI ACADEMIAE CVRATORVM CONSVLVMQVE COLLEGIO AB ACTIS.

Qui mihi honorificum in Academia, quam ſapienter moderamini, Lugduno-Batava locum adſignaſtis, VIRI PERILLVSTRES, ne hoc quidem meae erga vos obſervantiae quantulumcunque pignus accipere dedignabimini. Nec ſane videri poterit libellus indignus qui vobis offeratur: continet enim exquiſitas ante duo annorum millia clari Scriptoris ſententias, quem virum longe ſapientiſſimum fuiſſe iudicabat, ne dicam Apollinem Delphicum, (quamvis & hoc memoriae ſit proditum,) illud multo certius & veracius Amſtelaedamenſis civitatis oraculum, quod in adminiſtranda republica Vos hodieque, VIRI MAGNIFICI, frequenter adhibetis, Petrus Cornel. Hoofdius. Quique iuvenis divini Poëtae prae reliquis vim mirabatur, Hugo Grotius, ad rempublicam vocatus in eodem erga Euripidem ſemper affectu perſtitit. Danieli Heinſio videbatur *ſapientiae non tam auctor bonus* Euripides, *quam oraculum, neque dux modo ad virtutem, ſed certiſſimus prudentiae antiſtes.* In amabili Academiae Veſtrae umbra a Ioſepho Scaligero formati, natura quippe ſua veterum admiratoris, Heinſii ſi vos forte minus movet auctoritas, tantam tamen in animis Veſtris vim arbitror habiturum par illud popularium admirabile, ut Grotii Hoofdiique iudicium centenis, quae fortaſſe proferri poſſent, laudum teſtimoniis anteferendum, atque Euripidem iudicaturi ſitis digniſſimum, cuius ex perditis Tragoediis excellentia dicta Vobis dedicata ante offerantur, quam cum harum Literarum ſtudioſis hominibus communicentur. Ea veterum fuit Poëtarum ratio, ut carminum ſuavitate homines allicerent,

cerent, ferosque mores ad humanitatis amorem cultumque emollirent. Prae omnibus Euripides sub fabularum velo eam sapientiae partem tractavit in Tragoediis, quae moribus civium formandis emendandisque, quaeque humanae societati in universum maxime esset accommodata. Qua claruit, aetas in pacis etiam artibus magnorum fuit inter Graecos ingeniorum feracissima. Praeter Periclem, Socratem, Anaxagoram, vidit illa Democritum, Hippocratem, Herodotum, Thucydidem, Sophoclem, Eupolin, Cratinum, Aristophanem, quorum vel unicus seculo suffecisset illustrando. Socratis familiaris gravissima quoque religionis capita frequenter attigit Euripides. Osor formidolosae superstitionis, quae cives etiam Atticos agitabat, de uno Deo universi conditore, de provida divinae mentis circa res humanas cura, de virtutis amore, de anima post funera superstite, de certo scelerum vindice, de praemiis piorum, de rebus divinis in universum sic sensit, ut in ista terrarum orbis caligine solus ille Poëtarum sapuisse, dignusque Socratis consortio fuerit visus Christianorum veterum eruditissimo Clementi Alexandrino, atque inter paucos proximus accessisse veritatem, quam Christiani profitemur. Morum disciplinae nullam equidem partem arbitror a Philosopho veteri excogitatam, quam ille non pertractaverit, verae virtutis & honesti laudator constantissimus. Suae aetatis & civitatis morum censor, reipublicae praesertim administrandae, sed & privatim quibusvis saluberrima dedit praecepta. Huius autem in scena Philosophi dramata, olim Regum quoque deliciae, studiose legebantur ab Alexandro Macedone, Antigono, Ptolemaeo Euergete, Caesare Augusto, ut illinc regni administrandi praecepta peterent, aut in Musicis his elegantiis a negotiis vacui iucunde conquiescerent. Aequiora quidem ille posterorum, quam suae aetatis hominum expertus iudicia, ab Archelao tamen Rege vocatus in Macedoniam & blande fuit exceptus, qui cum Poëta summam communicare consiliorum non dubitavit. Adeo rerum scena fuit mutata, ut hoc seculo cum Euripide praeclare agi arbitremur, si versuum illius dulcedine tanquam Sirene capti Graecis literis erudiendi, qui quidem indolis sint generosioris, ad amorem humanitatis veterisque Philosophiae se commoveri patiantur. Hanc vel in primis partem mihi a Vobis, VIRI PERILLVSTRES, demandatam credidi, dum Scriptores mihi Graecos in Academia Vestra commisistis interpretandos; ut, qui meam se darent in disciplinam

cipli-

ciplinam, non Graeci magis ſermonis, quam veteris memoriae rerum priſcaeque ſapientiae cognitione quadam imbuerentur; non ut verborum ornamentis Rhetorumque formulis ditati ingenium tantum excolerent, aut doctiores evaderent; ſed ut antiquitatis monumenta tractantes animum etiam emendarent, atque his in literis exercitati cives patriae quisque ſuae meliores evaderent. Haec in Academia Friſiaca per quinque & viginti annos mea fuit ratio, ut, veteris ſapientiae fontibus demonſtratis, obſervationum aliarum taedium rerum ab antiquis Scriptoribus traditarum iucunditate minuerem, iuvenesque ad illa diſcenda cohortarer, quae viris etiam eſſent utilia futura. Poëtarum autem dicta in animos bene moratorum facilius influunt, & memoriae firmius inhaerent: a nugis vero, quibus rectam indolem ſibi iuvenes necari patiuntur, potente Poëtarum lenocinio ſunt avocandi, atque hoc tanquam calcari ad amorem humanitatis exſtimulandi. Et videri fortaſſe potueram pretium operae tuliſſe, niſi ingenio claros nonnullos, ab Anglis eruditis & Germanis laudum praemio honeſtatos, literarum commodis inimica mors rapuiſſet ante diem. Quantumvis autem

Vitae ſumma brevis ſpem nos vetet incboare longam,

ſi Deus O. M. coeptis adſpiraverit, in Academiae Veſtrae frequentia damnum illud inſigne erit aliquando reparabile. Iam nunc inveniuntur, qui ſevera lege his ſtudiis invigilantes in hoc genere literarum viri ſint futuri. Nam, quorum pectora ſemel percuſſerit honeſtus antiquitatis amor, ad haec ſtudia deſerenda nulla conditione, nullis verborum tormentis permovebuntur. Ea quidem eſt harum literarum, ea veri, quantulum illud cunque ſit, delectatio, ut hoc ſint earum cultores praemio contenti. Nihil tamen his literis in Academia Batava promovendis maius attulit incrementum & decus potenti patrocinio & benigno favore, quo vos, VIRI PERILLVSTRES, harum cultores & Profesſores, non ultimos Academiae decus promoviſſe iudicantes, dignati ſemper fuiſtis atque etiam nunc dignamini. Quum ante hos triginta annos valde iuvenis unum hic maxime mirarer Albert. Schultenſium, Nobiliſſimorum Deceſſorum Veſtrorum exquiſita me benignitas ditavit; dum, aditu ad recondita Bibliothecae ſcrinia patefacto, ampliſſimam mihi fecere quascunque vellem veteres membranas contrectandi poteſtatem. Iſtius beneficii temporisque memoriam dum ſaepe recolo iucundiſſimam, gratus recor-

dor

dor Illustris Consulis IOANNIS VAN DEN BERGH, pacis bellique temporibus viri permagni, quique Illustrissimo Curatorum & Consulum erat consessui ab actis, excellentis etiam doctrina DAVIDIS ROYENI, qui, cum ad ceteras laudes eam homines adiicerent eruditissimi, ut Academiae literarumque commodis semper invigilarent, sua tum perfecerunt commendatione, ut hoc ego commodo per biennium perfruerer. Ingentis beneficii semper memori saepe mihi fuit occasio subnata de Leidensi Bibliotheca bene merendi, ex qua huic etiam libello quaedam accesserunt ornamenta minime pervulgata; in quo Poëtae Philosophi dicta disiecta componere, atque illuminare conatus, quibus longi temporis aetas obscuritatem quamdam intulerat, Philosophiam etiam Euripidis, tum alia tradidisse videor, quae harum rerum intelligentibus inexspectata sint neque iniucunda futura. Hunc Vos libellum non dubito quin comiter & benigne sitis excepturi, eum etiam in finem editum, ut Academiae Batavae hac in parte decus meo quodam modulo nonnihil amplificaretur. Quod si quis forte tenue opusculum personis Vestris non satis dignum iudicet, Vos, Maecenates optimi, levem tamen officii honorem, & gratum offerentis animum Humanissimi iudices non adspernabimini,

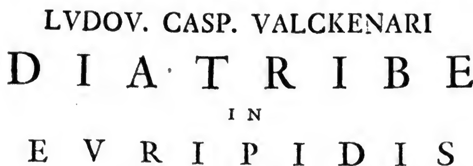
ILLVSTRISSIMORVM

NOMINVM VESTRORVM

Scribebam Lugduni-Batav.
III. Id. Sept. CIↃIↃCCLXVIII.

cultoris devotissimi,

L. C. VALCKENAER.

LVDOV. CASP. VALCKENARI

DIATRIBE

IN

EVRIPIDIS

PERDITORVM DRAMATVM RELIQVIAS.

CAPUT I.

De fragmentis perditorum Euripidis dramatum.

Euripidis perditarum Trag. reliquias praestare fragmentis aliorum Poëtarum. Barnesio negligenter tractatas. Pro Euripideis dedisse B. quae essent Grotii. In Barnesianis optima Bentlejo deberi. Latinorum Poëmatum fragmenta diligentius collecta, quam Graecorum. Reliquias tales colligere periculosum. Quid in Editore requiratur. Emendantur fragmenta quaedam Danaës Eurip. Φθινειν, *perire.* Προσφερὴς, *similis. Annuae commutationes,* ἔτειοι μεταλλαγαί. Ἔτειον ἑορτὴν *restitutum Xenophonti. Amorem* Ἔφηβον *dictum.* Τιμάορος· ξυνάοροι. Τίθεσθαι, *pro* ἡγεῖσθαι, νομίζειν.

Euripidis in ſcena Philoſophi ſententiae pleraeque, ad humanitatis virtutisque pulcritudinem commendandam, aut emendandos mores, vitamque bene informandam, aut rempublicam adminiſtrandam ſunt comparatae; ex perditis autem tragoediis exquiſitiſſimas quasque nobis veteres cuſtodiverunt, huius inprimis Tragici verſibus tanquam veris optimi mo-

rum magiſtri praeceptis uſi, vel tanquam ſapientiſſimi viri teſtimoniis. Hoc quum cadere nequeat in dubitationem, multum erraret opinione ſua, qui reliquias dramatum Euripideorum cum cuiusvis Graeci Poëtae vel alterius Scriptoris fragmentis aequipararet, *Sophocleis* verbi gratia, vel *Callimachi*, vel *Nicandri*. Vt enim his ſimilibusque ſoli delectantur antiquitatis amatores, quaeque his inſumitur redintegrandis opera non magnam in univerſum praeſtare plerisque videtur utilitatem, Euripidea neminem arbitror vilipendere poſſe, qui quidem illa paulo propius cognoverit, atque uſu didicerit, quantam in animis hominum bene moratorum vim habeant paucis expreſſa magnorum virorum dicta prae prolixis Philoſophantium diſputationibus; quique, praeter alios veteres Chriſtianos, *Clementem* legerit *Alexandrinum*, atque ex locis, huic uni conſervatis, perceperit, quam prope in iſthac caligine ſuperſtitionis ad veritatis lucem *Euripides* acceſſerit. A

Non vulgarem itaque laudem ab omnibus *Barneſius* fuiſſet promeritus, qui ex perditis illius Tragoediis ſua nobis in Editione plusquam duo mille & quadringentos verſus adnumeravit, ſi per tot libros veteres diſperſas dramatum iſtorum reliquias, aut prout legerentur, aut emendate ſcriptas in unum libellum collegiſſet; &, ſi quid eſſet a ſe mutatum, &, qua in ſede ſingulae legerentur, magna cum cura nobis adnotaſſet. Sed minimum duo millia horum verſuum vir Illuſtris *H. Grotius* interpretatus Latine partim in *Stobaeo* ſuo dederat, partim in Excerptis ex Tragoediis & Comoediis Graecis, viamque demonſtraverat, qua diverſorum dramatum inveniri poſſent fragmenta, facillimam. Hanc viam *Barneſius* ingreſſus alteri tamen fragmentorum ex duobus iſtis libris deſcribendorum munus demandavit; in qua re dici vix poteſt quanta ubique incuria Barneſianus ille amanuenſis fuerit graſſatus. Apud *Stobaeum* reperta ſedis incertae fragmenta cum ad illud pleraque drama retuliſſet, e quo praecedens petitum diceretur, multa dedit velut ex perditis tragoediis, quae legerentur aut in tragoediis integris, aut ad alia loca pertinerent: poſtquam typis iam eſſent deſcripta, nonnunquam erratum *Barneſius* animadvertit, cuius in Creſſas v. 21, Inon. v. 72, v. 80, notas inſpicienti patebit quod dicebam; illud etiam, alterius hac in re opera uſum Editorem, ob hanc negligentiam iure culpandum. Gravioribus negotiis occupato Doctori ſatius fuiſſet haec non attigiſſe, quae poſcebant mentem ab omnibus aliis curis vacantem. Sive autem huic debeantur additamenta, ſeu alteri, quae acceſſerunt ad Grotiana, ſunt illa oppido pauca; nam ne trecentos quidem verſus conficiunt; quorum forte dimidia pars multo rectius fuiſſet praetermiſſa. Si veterum libros, ipſius etiam *Stobaei* Florilegium, diligentius tractaſſent, alia plurima reperiri potuerant, quae ſine controverſia de perditis eſſent *Euripidis* dramatibus repetita. B C

Sedes

A Sedes fragmentorum a *Barnesio* raro fuit indicata; vix unquam prisca lectio versuum, a *Grotio* sic interpolatorum, ut vulgatas tamen ille lectiones in notis suis plerasque fideliter exhiberet. Vtrumque autem in hoc instituto pernecessarium fuisse fatebuntur, quotquot harum rerum sunt scientes. Inimitabilis ille Graecorum Poëtarum interpres multa *Grotius* librariorum peccata feliciter emendavit, saepenumero tamen etiam in Euripideis *Virorum maximus legitimum Atticae scenae sermonem violavit*, quod sane verissimum iudicium ut omnibus adprobarem verbis proposui *Tiberii Hemsterhusii*, sic scribentis ad Scholion in *Lucian.* p. 556. In his *Euripidis* locum invenit vel inprimis, quod de Poëtis veteribus in universum scribit *Porphyrius* in Quaest. *Homer.* c. VIII, τὰ ποιήματα σχεδὸν ἀνάπλεω πάντα τυγχάνει ἁμαρτημάτων γραφικῶν, καὶ τῶν ἄλλων παραδιορθωμάτων πάνυ ἀρχαίων. Tantum non omnia τὰ δὲ πάνυ παραδιορθώματα in versus admisit Euripideos *Barnesius*, recepitque tanquam
B senarios solutam interdum orationem, cui speciem quamdam versuum indiderat *Grotius*, velut in Oedipum v. 3—6. & alibi, quorum similes & ipse poëta tornavit in Stheneb. v. 11, Phryxi v. 33, Inc. Trag. v. 442, 443, &c. Ista talia si cautos lectores doctosque minime fallunt, quibus fontes accedere licet; alios tamen saepius in errores abduxerunt, velut Euripidea nobis excitantes, quae *Grotii* sint aut alterius. Olim quanto opere doctis hominibus illud facinus displiceret, praeter ceteros, fratres monstrant *Canteri*, *Gulielmus* Nov. Lect. VI, c. 23, *Theodorus* Var. Lect. II, c. 17; ex quibus Variarum Lectionum libris aestimare licet iuvenem eruditissimum in *Euripidis* aliorumque Tragicorum inter se comparandis reliquiis fuisse occupatum; qui, si hoc viveret aevo, unus omnium foret his tractandis aptissimus. Nec periit *Theodori Canteri* labor, Clariss. *Jacobo Philippo D'Orvillio* laudatus in Vanno Crit. p. 251, & hodiedum ornat Praestantissimi *Joan-*
C *nis D'Orvillii* Bibliothecam. Sed, ut illuc redeam, nihil in hac certe postrema parte protulit *Euripidis* Editor, quod absque illo homines ignorassent literati, & ne unicam quidem suam alicuius momenti correctionem. In quorum quidem manus nondum venisset illa *R. Bentleji* ad *Jo. Milium* Epistola, cum prodiret *Euripides Barnesii*, in his fragmentis nonnulla forte laudaverint velut nova, Ἀλκμαίωνα τὸν διὰ Ψωφῖδος· diversa dramata inscripta Κρῆτες & Κρῆσσαι, & alia quaedam minime vulgata, *Barnesiis* certe ante incognita, quam ista, qui solus forte viderat, primus monuisset *Bentlejus* in perdocta Epistola; in qua cum haec scripserit p. 20, *non placere* sibi *eorum rationem*, *qui*, *cum merae corniculae sint*, *emendicatis hinc inde plumis germanos pavones se pollicentur*; quanta *Bentleji* debuit esse indignatio, cum sic a Populari suo, Graecae tamen Linguae peritissimo, dilaceratas Tragici videret reliquias, quas ipse, iuvenis, tam sollicita cura composuisset; nam ex

eadem didicimus Epiſtola, *fragmenta omnium Poëtarum Graecorum cum emendationibus & notis grande opus edere* olim *Bentlejum* conſtituiſſe. A Hoc quale fuiſſet opus pars eius exigua demonſtrat, quae publicata proſtat, exhibens operum *Callimachi* perditorum reliquias; qua nihil in hoc genere praeſtantius prodiit aut magis elaboratum. In Lyſiacis reliquiis colligendis *Bentleji* laudem aemulatus eſt, rebus nuper humanis, quod dolemus, ereptus, Clariſſimus *Demoſthenis* Editor *Joannes Taylor*. In Latinorum tamen Poëtarum aliorumque Scriptorum componendis fragmentis tanta cum cura verſati ſunt *Hier. Columna*, *Franc. Douſa*, *Joſ. Scaliger*, *Jan. Rutgerſius*, *Petr. Scriverius*, aliique, ut horum ad exemplum ſua concinnaſſe videri queat *Bentlejus*; ſed in Graecis plerique infra laudem iſtam ſubſtiterunt, a qua *Barneſius* quam longiſſime abfuit in Euripideis. In his plurimos errores nuper profligavit vir Clariſſ. *Benj. Heathius* Notis ſuis in *Euripidem*, cuius fragmentis Barneſianis eiecit multa, addidit etiam non pauca, de Tra- B gicis in univerſum bene meritus. Sed *Heathius* etiam, vir doctiſſimus, variis exemplis monſtravit, quam ſit illud perditorum dramatum reliquias colligentis *Periculoſae plenum opus aleae:* illorum ſpecimen duae tresve operis utiliſſimi paginae praebere poterunt. Velut incertorum dramatum omiſſa *Barneſio* fragmenta poſuit ex *Ammonio* verba Euripideae Antiopes; ex *Etymologico M.* mendoſa, quae recte ſcripta praebet eiusdem libri p. 537, 34,

Κρήμνη σεαυτὴν ἐκ μέσης ἀντηρίδος.

praeterea verba Medeae *Euripidis* v. 1382. Ex *Scholiis* in *Pindarum*, quae proſtant in Inone v. 15. Ex *Euſtathio* quatuor fragmina; quorum primum exſtat in *Eurip.* Phoen. v. 1471. (in Phoen. v. 70, & 965, leguntur prolata ex *Scholiis* in *Heſiodum* & *Plutarchi* T. II, p. 407. D.) ſecundum ſupra recte mecum ad Palamedem retulerat. Tertium,

Ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει,

Hippolyti verſus eſt 104. Quartum tanquam ex *Euripidis* Polyido minus vitioſum *Scholion* exhibet ineditum in *Homer.* Il. K, v. 56. In iſtis ſuis ad *Homerum* commentariis centena nobis excitans Euripidea, unicum, quod mirandum eſt, ex *Ariſtophane* Grammatico tantum praebet ſenarium *Euſtathius*, omnibus praetermiſſum, ex incerta Tragoedia deperdita petitum; hunc nimirum ad Il. E, p. 429, 52 qui proverbii vim obtinuit:

Ἔνδον γυναικῶν καὶ παρ' οἰκέταις λόγος.

prout ſcribendum pro οἰκέτας. Quae tanquam *Euripidea Suidas* exhibet

in

A in v. Λογισμὸς, *Sophoclis* esse monuit Clariss. *Jo. Toupius* Em. in *Suid.* II, p. 133. Dum egregia nobis in eadem pagina describeret ex *Strabone Heathius*, olim, ut equidem arbitror, in Cresphonte lecta, cur suavissimum versum omisit intermedium, neque interpreti animadversum, VIII, p. 563. B?

Παμισὸν, εἰς θάλασσαν ἐξερμώμενον. Nº 1083.11

In hac vero parte addendorum si permultum deficere dixero, qua est humanitate vir Clariss. moleste non feret, quam sibi sumit more suae gentis libertatem laudabilem aliis non denegaturus.

Quod si quis igitur, omnibus ad eam rem praesidiis instructus, his etiam brevioribus Tragicorum reliquiis edendis manum admoverit, multa reperiet, quae priores sibi peragenda reliquerint; a quo non sane postularem, ut incertae sedis fragmenta laboraret ad certam re-
B ducere, aut operose veterum nobis loca designaret, qui quidem ad singula Tragicorum dicta nobiliora respexerint tantum; quorum hoc in multis praestare potuisset Theologorum literatissimus *Th. Gatakerus*; utrumque non nisi a perpaucis, qui proximi *Bentlejum*, aut *Hemsterhusium* accessuri sint, exspectandum videtur: sed illud tamen requirerem, ut ex omnibus veterum libris, quibus sua *Grotius*, *Barnesius*, *Heathius*, derivarunt, aut etiam aliis collecta, in ordinem legitimum disposita, maxima cum fide, etiam depravatissima quaevis, nobis repraesentarentur. Huic inprimis ceterisque Φιλευριπιδείοις haec opella mea proderit, tametsi non deteriora dari potuissent in Sophocleis, Euripideis praesertim Fragmentis, hinc inde selectis, illuminandis emaculandisque dicata. Quando de *Barnesio* forte plura dixi quam necesse erat, is autem primo loco Danaës Euripideae collocavit ex *Stobaeo* reliquias, Danaës ἀποσπασματίῳ, quod *Hieron.* invenerat *Comme-*
C *linus*, subiectas, de his primum pauca ponam, quibus a me dicta confirmentur.

Primos octò versus, *Plutarcho* servatos T. II, p. 306. A. *Grotius* in Excerptis ad Danaën retulit: *Grotium* sequutus *Barnes.* in nota, *Hunc*, ait, *locum alii ad Dictyn fabulam referendum putant:* cur *Bentlejum* non nominat? qui in Epist. ad *Jo. Millium*, *Barnesio* lecta, p. 15, solus monstraverat, locum ex *Euripidis* esse Dictye repetitum. Danaës ex *Stobaeo* fragmenta, qualia dederat *Grotius*, exhibuit pleraque *Barnes.* illius coniecturas, non *Euripidae* verba, nobis mox in primi fragmenti postremis versibus exhibens:

Οἱ ζῶσι σὺν κακοῖσιν, οἱ δ' ὄλβου μέτα·
Φθίνασι δ' αὐτοὺς πρόσφοροι μεταλλαγαί. Nº 330

His deceptus Clar. *Heathius* scribendum putabat, φθίνουσι δ' αὖ τοὺς —

ut, τὰς pro ταῖς posito, sensus esset: *quosdam porro perdunt etiam mutationes istae, quae utilitatem adferre videntur.* Ne reliqua dicam, praeter insolentissimum illud τὰς, quo nobis argumento persuadebunt, φθίνειν verbum esse transitivum? Sua se *Grotius* e coniectura dedisse fatetur in Ecl. *Stob.* p. 141, pro vulgatis a *Cantero* p. 16, Ζῶσίν τε σὺν χαχοῖσιν, — A

φθίνυσ' αἰτίοις προσφόροις μετ' ἀλλαγαῖς.

Haec, sic legitimo more redintegrata, nobis, ut puto, restituent Euripidea:

φθίνυσ', ἐτείοις προσφερεῖς μεταλλαγαῖς.

Intereunt, annuis similes commutationibus. Ponam & vicinos versus, prout legendi videntur:

Οὕτω δὲ θνητῶν σπέρμα, τῶν μὲν εὐτυχεῖ
Λαμπρᾷ γαλήνῃ· τῶν δὲ συννέφει πάλιν, B
Ζῶσίν τε σὺν κακοῖσιν· οἱ δ' ὄλβων μέτα
Φθίνυσ', ἐτείοις προσφερεῖς μεταλλαγαῖς.

Φθίνειν *non perdere*, sed significat *perire*, sive *deficere*: ut in hac ipsa ῥήσει· Θάλλειν τε καὶ μή, ζῶ τε καὶ φθίνειν ποιεῖ. *Soph.* Oed. in Col. v. 603, φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος. apud *Etymol.* p. 602, 2. & in *Euripideae* Inonis fragm. (v. 59.) quod partim ex *Stobaeo Gesn.* p. 561, 20. *Grot.* p. 435. *Plutarch.* II, p. 104. B. *Gataker.* in *M. Antonin.* VII, 40, sic debuerat vulgari:

Ἄνασσα, πολλοῖς ἐστιν ἀνθρώπων κακά·
Τοῖς δ' ἄρτι λήγει· τοῖς δὲ κίνδυνος μολεῖν.
Κύκλος γὰρ αὐτὸς καρπίμοις τε γῆς φυτοῖς,
Θνητῶν τε φύλοις· τῶν μὲν αὔξεται βίος,
Τῶν δὲ φθίνει τε, καὶ θερίζεται πάλιν. C

Interire dicuntur, ἐτείοις προσφερεῖς μεταλλαγαῖς, *anniversariis vicissitudinibus non dissimiles:* — *Similes* non tantum ἐμφερεῖς, παρεμφερεῖς, προσεμφερεῖς, sed & *Euripidi* dicuntur προσφερεῖς· Or. v. 408, νυκτὶ προσφερεῖς κόρας. Herc. v. 131. Cycl. v. 435. Helen. v. 566. 597, Ἑλένῃ προσφερής, quae transsumsit *Philostr.* de Vit. Soph. II, p. 570. — Vbi paulo ante mentio facta fuerat θέρους & χειμῶνος, facile patebat attendenti, ἐτείους μεταλλαγὰς esse τὰς τῶν ὡρῶν μεταβολάς, *anniversarias vicissitudines*, *Ciceroni* de N. D. II, c. 38, *annuas commutationes*, de Invent. I, c. 34. *Herodot.* II, c. 77, *in Aegypto* οὐ μεταλλάσσουσι αἱ ὧραι· ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι — τῶν ὡρέων &c. *Annuus*, ἐτήσιος, & ἐπέτειος, hic paulo insolentius dicitur ἔτειος. ut in Rhesi v. 435, *Pindaro* Ἰσθ. IV, 114. ὥρας ἐτείας praebet *Diogenes L.* IX, 10. *Suidas:* Ἔτειον, ἐνιαύσιον. *He-*

A *Hesych.* Ἔτειον, τὸ κατ' ἔτος, ἐτήσιον. In Epist. *Socrat.* XVIII, *Xenophon* suos e schola Socratis sodales invitat in secessum Scilluntéum, ad agendum illic *festum diem anniversarium in honorem Deae venatricis*; ubi vulgatur: ἄγοντες τὴν δῖον ἑορτὴν τῇ Ἀρτέμιδι. *festum fortunatumque diem*, *L. Allatio*; unius literae mutatione scribendum, ἔτειον ἑορτήν· eodem errore in iisdem Epist. p. 73, v. 8. Ἀρότατ transiit in Ἀρύατ. Sed hic persequar Euripidea ex Danaës dramate; in quorum versum 84, scripti Cod. Paris. lectio, περίπτ, admitti posset, *Grotio* memorata; in versum 91, *Plutarchea*,

Ἔρως γὰρ ἀργὸν, κἀπὶ τοιούτοις ἔφυ.

(*Otia si tollas, periere Cupidinis arcus.*)

uti legendum vidit *B. Martinus* Var. Lect. II, c. 6, ante *Jo. Piersonum* Verisim. I, c. XI. p. 135. Ad vocem, τοιούτοις, quempiam adB scripsisse reor τοῖς ἀργοῖς, atque inde natam lectionem, quae prostat in *Stobaei* Florilegio. Eiusdem loci versus, aliis etiam tentatus, sic forsan legi posset:

Ἐν τοῖς δ' ἔχουσ' ἔφηβος ἐμπέφυχ' ὅδε.

Pro νὴ τὸν Ἔρωτα, *Meleager* in Epigr. inedito scripsit,

Ναὶ τὸν ἁβρὸν ἔφηβον ἐπόμνυμαι, Ἀντίοχος μὲν
Ἦν ἂν Ἔρως, ὁ δ' Ἔρως τοὔμπαλιν Ἀντίοχος.

Sed praestiterit fortasse versum, voce tantum transposita, cum *Joanne* Nostro *Luzacio* legisse:

Ἐν τοῖς δ' ἔχουσι πέφυκεν ἡβητὴς ὅδε.

Huic senario qui proxime subiiciuntur apud *Stobaeum* p. 399, 5, tanC quam eiusdem Poëtae, ad Danaën in Edit. *Barnesii* sunt relati: si illinc sumti sunt, a praecedentibus separari saltem debuerant.

Paulo post duo versus (106, 107,) collocantur ex *Stobaeo Grotii* p. 301, (Ed. *Gesn.* p. 432, 3.) ad quos alii duo recte adiiciuntur in Addendis: iunctos hos quatuor praebet *Stobaeus* p. 452, 38. *Grotii* p. 330,

Γυνὴ μὲν, ἐξελθοῦσα πατρῴων δόμων
Οὐ τῶν τεκόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τοῦ λέχους·
Τὸ δ' ἄρσεν ἕστηκ' ἐν δόμοις ἀεὶ γένος
Θεῶν πατρῴων καὶ τάφων τιμάορον.

Τιμάορον corrigendum, pro τιμᾷ ἔρον, vidit *Th. Stanlej.* ad *Aeschyl.* in Choëph. v. 141, σοῦ, πάτερ, τιμάορον, *tui, pater, ultorem:* idem *H. Valesio* venit in mentem ad *Harpocrat.* p. 33, scribenti tamen τιμήορον. hoc velut suavius *Apollonius Rhod.* aliique probarunt: formam τιμάορον, ma-

magis congruam gravitati ſcenae tragicae, adhibuit *Aeſchylus* l. c. in Agam. v. 523. v. 1587. Suppl. v. 43. *Aeſchylum* ſequutus *Euripides*, *vindicem*, τιμάορον, *coniuges* (συνηόρους aliis) ξυνάορους dixit; *uxorem* non tantum ξυνάορον in Or. v. 653. 1594. 1604. Phoen. vs. 1689. Alc. v. 824. & apud *Clem. Alex.* Strom. IV, p. 621, 22. ſed & *maritos* ξυναόρους· in Or. v. 1141, Νύμφας [τ'] ἔθηκεν ὀρφανὰς ξυναόρων. illinc *Heſychius:* Ξυναόρων, ἀνδρῶν. *Idem:* Ξυνάορον, τὴν συμβιοῦσαν γυναῖκα γαμετήν. Ad eamdem rationem Τέτρωρον ἅρμα ſcribitur & τετράορον. eſt autem horum ſimiliumque ut origo ſic eadem ſignificationis translatae ratio, attendenti non obſcura. A

Poſſent & alia quaedam ad Danaës fragmenta notari; ſed unum nunc tantum attingam, ſic vulgatum:

> Φιλοῦσι μέν τοι τῶν μὲν ὀλβίων βροτοὶ
> Σοφοὺς καλῆσαι τοὺς λόγους. B
>
> *Plerique plenum iudicant ſapientia.*
> *Quicquid profantur divitus.* —— *Grotius.*

vulgaris quidem iſta ſententia, verbiſque aliis *Euripidi* ſaepius expreſſa; eleganter in ſenario, quem dedit *Sextus Empir.* p. 277,

> Κάλλιστα Μουσῶν φθέγγεται πλουτῶν ἀνήρ.

Sed, niſi egregie fallor, ſibilis in Attica ſcena fuiſſet exceptum, doctis auribus inauditum, illud καλῆσαι, aeque ac κομπῆσαι, alibi male poſitum. Vbi vulgavit iſta *Grotius* in *Stobaei* ſui Tit. XCVII, p. 391, in notis, *Quia*, ait, *Euripidi aſſcribuntur hi verſus, putavi* καλῆσαι *a Poëta ſcriptum: quod autem hic legitur* ἡγεῖσθαι *eſſe ex gloſſemate.* In *Stobaeo Geſneri* legerat p. 519, 40, C

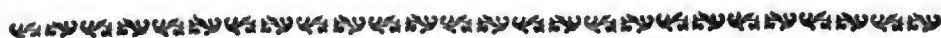
> Σοφοὺς ἡγεῖσθαι τοὺς λόγους. ——

Sine cunctatione corrigendum arbitror:

> Σοφοὺς τίθεσθαι τοὺς λόγους. ——

Hic velut interpretamentum ſcribi potuit ad Τίθεσθαι] ἡγεῖσθαι, νομίζειν. potuit etiam genuina vox in illam depravari, ut ſaepe ΤΙ & Η inter ſe male transmutata varia nobis loca corrupere. *Putare*, *reputare*, τὸ ἡγεῖσθαι ſaepe veteribus dicitur Τίθεσθαι ob eam rationem, quam indicarunt *Caſaubonus*, & *Hemſterhuſius* in Miſc. Obſ V, 3, p. 66. —— In verſu Medeae 572, Τὰ λῷστα καὶ κάλλιστα πολεμιώτατα Τίθεσθε· ſcribi etiam ab *Euripide* potuit Ἡγεῖσθε· ſic paulo ante, πάντ' ἔχειν νομίζετε. *Soph.* Elec. v. 1282, Δαιμόνιον αὐτὸ τίθημ' ἐγώ. Philoct. v. 513, τὸ κείνων Κακὸν τῷδε κέρδος Μέγα τιθέμενος· *illorum damnum huic velut in lucro ponens*,

A *nens*, vel *in lucri rationes referens:* proximum accedit ad illud hoc in *Xenophontis* qui dicitur Agesil. p. 66, ἰχθρὸν μὲν ὐδένα ἡγύμενος πολίτlω, — σώζεσθαι ἢ πάντας κέρδος νομίζων, ζημίαν ἢ τιθεὶς εἰ καὶ ὁ μικρῦ ἄξιος ἀπόλοιτο. Sapiunt & ista Sophistam, qui meminerat ἡγεῖσθαι & τίθεσθαι vel τιθέναι in multis loquendi formis promiscue poni: *Heliodor*. VIII, p. 404, 30, φιλίυς μᾶλλον ἢ πολεμίυς τὺς ἐπιόντας ἐπιτιθεμένη· paulo post, pro τίθεσθαι, πείθεσθαι ex Codicibus, hic scribendum τιθεμένη· sic V, p. 210, 14, *malum* ἀγαθὸν μέγιςον τιθέμενοι. & VIII, p. 375, 29. *Pro nihilo ducere* Graecis dicebatur παρ' ὐδὲν ἄγειν· παρ' ὐδὲν ποιεῖσθαι· vel ἡγεῖσθαι, vel τίθεσθαι. quorum hoc est in *Aesch*. Agam. v. 238. *Lucian*. I, p. 528. παρ' ὐδὲν τίθεσαι τ̀ εὐεργέτlω. *Clem. Alex*. p. 539, 1, παρ' ὐδὲν ἡγῦνται τὸ ζlῶ· quod ἐν ὐδενὸς τίθεσθαι λόγῳ *Pausaniae* p. 875, 76, aliisque. *Aliquid* sive *aliquem* ἐν τιμῇ τίθεσθαι, vel ἐν αἰσχρῷ, sunt *Euripideae* phrases; aliorum, τίθεσθαι ἐν γενναίοις· ἐν φιλοσόφοις· ἐν ὐδενί· ἐν
B λόγῳ πολλῷ· ἐν μεγάλῳ· *in magno habere*, *Sueton*. Caes. c. 23. *Casaub. in gloria ponebant*, *Livii* XXVI, c. 37. *Thomas Mag*. Ἐν σπανίοις ἐτίθει, κάλλιον, ἢ σπάνιον ἡγεῖτο.

C A P V T II.

De numero perditorum Euripidis dramatum.

Euripidis perdita dramata minimum LVI. *Multo plura vulgo numerari. Apollodori Chronica senariis scripta. Fuerintne* Σάτυροι *Euripidis &* Κάδμος. *Schol. in Aristoph. & Probus emend.*
C *Scripseritne Eurip. Atrea*, *Thyesten*, *Cercyona*, *Nioben*, *Sisyphum*, *Phrygas. Carcini Alopes fragmen em. Niobe Sophoclis & Aeschyli. Athenaei locus explic. Socratis amicus Eurip. Tentatur locus Aeliani. Indice dramatum Eurip. eiicienda nomina. Terea Sophoclis fuisse*, *non Eurip.* Βάκχαι ἢ Πενθεὺς *unum drama. Interlocutores dramatum saepe peperisse ficta nomina. Aufertur Diphilo Comoedia. Euripidis* Λικύμνιος. *Photii peccata ex dramatum nominibus Poëtas efformantis*, *Dictyn*, *Hypobolimaeum &c.*

Euripidem quinque & septuaginta Tragoedias* scripsisse *M. Varro* testatur apud *A. Gellium* N. A. XVII, c. 4. Totidem nobis etiam innotuerunt: nam, praeter XIX quae supersunt dramata, (Rhesum

etiam *Euripidi* tribuerunt) ex perditis tragoediis ſex & quinquaginta A
pervenerunt ad nos fragmenta. Dramatum deperditorum, quae ſine ulla dubitatione nobiliſſimo Tragico contribui debent, haec ſunt nomina:

Αἰγεύς.
Αἴολος.
Ἀλεξάνδρα, ἢ Ἀλέξανδρος.
Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφίδος.
Ἀλκμήνη.
Ἀλόπη.
Ἀνδρομέδα.
Ἀντιγόνη.
Ἀντιόπη.
Ἀρχέλαος.
Αὔγη.
Αὐτόλυκος Σατυρικός.
Βελλεροφόντης.
Βούσιρις.
Γλαῦκος.
Δανάη.
Δίκτυς.
Ἐρεχθεύς.

Εὐρυσθεύς Σατυρικός.
Θερισταὶ Σάτυροι.
Θησεύς.
Ἰνώ.
Ἰξίων.
Ἱππόλυτος καλυπτόμενος.
Κρεσφόντης.
Κρῆσσαι.
Κρῆτες.
Λαμία.
Λικύμνιος.
Μελανίππη ἡ σοφή, ἡ δεσμῶτις.
Μελέαγρος.
Οἰδίπους.
Οἰνεύς.
Οἰνόμαος.
Παλαμήδης.
Πειρίθους.

Πελιάδες.
Πηλεύς.
Πλεισθένης.
Πολύειδος.
Πρωτεσίλαος.
Ῥαδάμανθυς.
Σθενέβοια.
Σίσυφος Σατυρικός.
Σκείρων Σατυρικός. B
Σκύριαι.
Συλεύς.
Τήλεφος.
Τήμενος.
Τημενίδαι.
Ὑψιπύλη.
Φαέθων, ἢ Κλυμένη.
Φιλοκτήτης.
Φοῖνιξ.
Φρίξος.
Χρύσιππος.

C

In hoc numero cum *Varrone* conſentiunt iſta *Suidae* in Εὐριπίδης· — δράματα δὲ αὐτοῦ κατὰ μέν τινας οε΄. ſed addit *Suidas*: κατὰ δὲ ἄλλους ἐνενήκοντα δύο· σώζονται δὲ οζ΄. quae poſtrema demonſtrant antiquitatem Grammatici, cui debentur. Praeter ceteros, de numero Tragoediarum *Euripidis* probabiliter egerat in Chronicis *Apollodorus* Grammaticus nobiliſſimus; ex quibus iſta de *Menandro* nobis ſervavit *A. Gellius* N. A. XVII, c. 4,

Κηφισιεὺς ὢν ἔκγε Διοπείθους πατρὸς,
Πρὸς τοῖσιν ἑκατὸν πέντε γράψας δράματα,
Ἐξέλιπε πεντήκοντα καὶ δυεῖν ἐτῶν.

vocem δυεῖν dedit MS. Franeq. pro ἐκ in verſu primo ſcripſi ἔκγε.
hinc

A hinc quoque liquet, quod ex *Stephano Byz.* noveramus, & ex *Diogenis Laërt.* VIII, 52, (ubi fenarios latere primus forte vidit *Adrianus* nofter *Heringa*,) Chronica fua verfibus fcripfiffe fenariis iambicis *Apollodorum*, quod difertis etiam verbis *Scymnus Chius* teftatur in Periegefi v. 33 &c. cuius eam in rem teftimonio *Th. Galeus* iam ufus eft in Differt. de Script. Mythol. c. VI. —— Numerum Tragoediarum etiam XCII explevit fuperavitque *Jo. Meurfius* in *Euripide*; fed praeter iftas LVI, a me defignatas, quae *Meurfio*, *Barnefio*, aliisque commemorantur velut *Euripidis* Tragoediae, aut nulla nituntur, aut certe dubia auctoritate. Harum claffe tamen excipi duae fortaffe poterunt, atque ad Euripideas LXXV adiici,

Κάδμος,
&
B Ξάντριαι.

Euripidis Ξαντρίας, *Afclepiadis* auctoritate munitas, nobis praebet, atque illinc decerptum fragmentum, *Scholion* in *Ariftoph.* Ran. v. 1385. Νύμφαι ὀρεσίγονοι] Ἐκ τῶν Ξαντριῶν Εὐριπίδου φησὶν Ἀσκληπιάδης, —— Νύμφαι ὀρεσιγόνιαι θεαῖσιν ἀγείρω Ἰνάχου Ἀργείου, ὑπὸ ποταμοῦ παισὶ βιοδώροις. In his literas primum ὑπὸ, ex proximis male repetitas, delendasque mecum vidit elegantiff. *Jo. Pierfonus.* Quaenam Tragico dicta fuerit ἀγείρουσα, latuiffet, opinor, absque *Platone*, qui L. II de Republ. p. 381. D. *nec in tragoediis*, ait, *neque in aliis quis poëmatibus* εἰσαγέτω Ἥραν ἠλλοιωμένην ὡς ἱέρειαν, ἀγείρουσαν Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶ βιοδώροις. prout recte vulgavit pro βίου δώροις *H. Stephanus.* Iunonem itaque, adfimilantem anum facerdotem, quae *Nymphis montanis Deabus Inachi filiabus almis ftipem cogeret*, ifta Tragicus in fcena fecerat dicen-
C tem, hoc forte modo conftituenda:

Νύμφαισιν ὀρεσσιγόνοισι θεαῖς
Ἀγείρω Ἰνάχου Ἀργείου
Ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις.

Sed *Euripides* ifta dixerit an *Aefchylus* dubitari poterit: *Aefchyli* Ξάντριαι citantur & aliis; Euripideae nusquam alibi; & fimilia *Aefchyli* peccata plura damnat etiam in vicinia *Plato*, p. 380, & p. 383; *Euripidis*, quod meminerim, nullum.

Velut ex *Euripidis Cadmo* quaedam excitat *Probus* in *Virgil.* Eclog. VI, v. 31. quae fic mendofa feruntur in Editionibus: „*aëra* —— *Euripides in Cadmo* χάος *appellavit fic*: οὐρανὸς ὑπὲρ ἡμᾶς καινῶς φοιτῶν „ ἰδὸς δαιμόνιον, τόδ᾽ ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς οἱ μὲν ὀνομάζουσι χάος." his paulo emendatius fcriptis ufus eft *Jof. Scaliger.* Conj. in *Var-*

B 2 ron.

ron. p. 81, οὐρανὸς ὑπὲρ ἡμᾶς κενὸς, φώτων ἕδος δαιμόνιον. τὸ δ' ἐν μέσῳ A
οὐρανοῦ &c. vt erant, vitiosa protulit Clar. *Benj. Heathius* Not. in *Eurip.* Fragm. p. 171. Meliora quidem, necdum tamen sincere scripta prout olim prodierant, praestare ausim, si sic legantur:

οὐρανός θ' ἡμᾶς ὕπερ·
Καὶ Γῆ, βροτῶν κοινόν τε δαιμόνων θ' ἕδος·
Τὸ δ' ἐν μέσῳ τοῦ τ' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
Χάος μὲν ὀνομάζουσιν.

Huius nominis si scripsit *Euripides* tragoediam, in illa forte Cadmus dixerit, dum in anguem mutaretur, quae velut Euripidea nobis servavit *Hermogenes* p. 226, & 227,

Οἴμοι· δράκων μοι γίγνεται τόγ' ἥμισυ·
Τέκνον, περιπλάκηθι τῷ λοιπῷ πατρί.

Illic nullam quidem Rhetor Cadmi facit mentionem, sed p. 484, Κάδ- B
μος, inquit, δράκων ἐγένετο ἐξ ἀνθρώπου· & res manifesta est: Euripidea quinimo spectabat *Ovidius* IV Met. 584.

me tange, manumque
Accipe, dum manus est; dum non totum occupat anguis.

Dubia nituntur auctoritate, quae dicuntur *Euripidis*

Ἀτρεύς.	Νιόβη.
Θυέστης.	Σίσυφος.
Κερκύων.	Φρύγες.

Euripidis Atreo & *Thyestae* quae tribuuntur, desumta videntur ex eius *Cressis*, quarum argumentum ante ignotum plerisque, certe *Barnesio*, primus patefecit vir in hoc quoque genere literarum Maximus *R. Bent-* C
lejus in Epist. ad *Jo. Mill.* p. 23, 24. vid. Celeberr. *P. Burmannus* in *Ovid.* II Trist. v. 391. —— *Euripidis* Κερκύονα ex unico *J. A. Fabricius* memorat *Eustathii* loco, quinque vicibus citantis *Euripidem* ἐν Κερκυόνι, ad *Hom.* Il. Z, p. 522, 15. Od. Θ, p. 324, 28. I, p. 371, 46. Λ, p. 430, 38, Φ, p. 749, 7. Sed diversis istis locis, & ad Il. Φ, p. 1321, 31, ubi nomen tantum legitur Tragici, duo duntaxat attigit fragmina, Cercyonis filiam Alopen spectantia, ex Neptuni compressu —— γείνασαν κύματος θεοσπόρου, in quem illa dixerit nativa simplicitate sua,

Πλήσας γὰρ νηδὺν οὐδ' ὄναρ κατ' εὐφρόνην
Φίλοις ἔδειξεν αὐτόν.

Probabiliter Clar. *Heathius* ad *Euripidis Alopen* referenda censuit. Excitans autem ista veterum Scholiis in *Homerum Eustathius* nullam certe lege-

A legerat *Euripidis* aut alterius Tragoediam, quae nobis perierit. —— ὁ Καρκίνος ἐν τῇ Ἀλόπῃ Κερκύων nominatur *Aristoteli* Ethic. Eudem. VII, 7, p. 175, 3. in quibus errantes notavit *P. Leopard.* Em. XII, c. 21. hic, opinor, locus ex *Aristotelis* Eth. Eud. obversabatur *H. Valesio* ad *Harpocr.* in Καρκίνος, ubi ex Orat. *Lysiae* c. Mnesimachum laudatur Καρκίνος ὁ ποιητής, εἰπών, Οὐ (Νῦ, *Vales.*) καινὸς ἐξέστηκε &c. vitia quando viri doctissimi reliquerunt intacta, egregiam *Carcini* Tragici sententiam, similem Euripideae in Bacch. v. 318, ponam hic emendatius scriptam, suoque modulo illigatam,

> Νῦ καινὸς ἐξέστηκε· τὰς γὰρ ἐν φύσει
> Ὀρθῶς φρένας παγείσας
> Οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν.

Huius quoque Tragici nomen ut Euripidei dramatis dederat *Jo. Meur-*
B *sius:* sed *Carcino* recte dictum vindicarunt *Grotius* & *Th. Gatakerus.*

Nioben scripserunt *Aeschylus* & *Sophocles:* hoc nomine fabulam *Euripidem* docuisse non ante credam, quam alicunde fulcrum accesserit obscuro loco *Aristotelis* de Poët. c. XVIII, p. 244, 15. nam, quod excitat Zeno *Diogenis Laërt.* VIII, 29, ἐκ τῆς Νιόβης· Ἔρχομαι, τί μ' αὐτεῖς, aut *Aeschyleum* est, aut, quod probabilius, *Sophoclis*, cuius dicto legitur usus etiam Zeno § 19. Vtriusque Nioben frequenter laudant veteres, Euripideam nemo, si seponas locum *Aristotelis.* In *Aristoph.* Vesp. v. 578, Οἴαγρος —— οὐκ ἀποφύγοι, πρὶν ἂν ἡμῖν Ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας. Scholiastae dicitur is actor *repraesentasse* τὴν Νιόβην, ἢ Σοφοκλέους ἢ Αἰσχύλου· In Niobe definiverat *Aeschylus* numerum Niobidarum; *Euripides* autem in Cresphonte, quod liquet ex *Schol.* in *Eurip.* Phoen. v. 162. —— In *Athenaei* loco prima facie dubites *Sophoclis* an *Aeschyli* Niobe sit intelligenda L. XIII, p. 601. A. καὶ Αἰσχύλος μέγας ὢν ποιητὴς
C καὶ Σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς ἔρωτας, ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον· ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῶν παίδων. ad *Aeschyli* Nioben haec retulit *Stanlejus*; male: formula ὁ μὲν —— ὁ δὲ monstrat prius ad *Aeschylum*, ad *Sophoclem* posterius esse referendum, ut in simili loco p. 602. E. & alibi saepius; sed scripsisse puto *Athenaeum:* ἦγον εἰς τὰ θέατρα —— τοὺς τῶν παίδων ἔρωτας (ut p. 602. A.) ὁ μὲν τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον, ὁ δ' ἐν τῇ Νιόβῃ τὸν τῶν Νιόβης παίδων. Nioben hic *Sophoclis* esse intelligendam, hoc plane demonstrat *Plutarchi* T. II, p. 760. D. τῶν δὲ Σοφοκλέους Νιοβίδων (L. Νιοβιδῶν) βαλλομένων καὶ θνησκόντων ἀνακαλεῖταί τις οὐδένα βοηθὸν ἄλλον οὐδὲ σύμμαχον, ἢ τὸν ἐραστήν. Alterum *Aeschylo* certe tribuendum (forsan in Myrmidonibus traditum,) liquet ex *Platonis* Symposio, T. III, p. 180. A. Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλέα Πατρόκλου ἐρᾶν, &c. Sed tota mihi videtur observatio docti lectoris, verbis *Platonis* ex Scholio marginis interiecta.

Sisyphum, drama satyricum, una cum Alexandro, Palamede, Troasin,

sin, atque adeo tetralogiam istam quo anno detulerit *Euripides* in certamen docet *Aelian.* V. H. II, c. 8. atque ex illa, velut fabula satyrica, perexigua quaedam nobis innotuere fragmenta; sed istiusmodi fabulae minime congrua prolixa ῥῆσις, quam ex eius *Sisypho Grotius* & *Barnesius* exhibent, illa, meo iudicio multum ab Euripideo scribendi colore diversa, *Critiae* tanquam auctori tribuenda est cum *Sexto Empir.* p. 562. De hac re quid sibi videretur mallem non dixisset vir eximius, sed in hoc genere literarum minus exercitatus, quam iudicem decebat, *Jo. Laur. Moshemius* ad *Cudworthi* Syst. Intell. p. 793. A

Phrygum nomine scripsisse fabulam *Euripidem* mihi quidem non liquet ex frigido *Mnesilochi* ioco apud *Diog. Laert.* II, 18,

Φρύγες ἐστὶ καινὸν δρᾶμα τοῦτ' Εὐριπίδου,
Ὧι καὶ Σωκράτης τὰ φρύγανα ὑποτίθησι.

Recte, ni fallor, restituit secundum versum *Jo.* noster *Piersonus*, B

Ὧι καὶ τὰ φρύγαν' ὑποτίθησι Σωκράτης.

Si signum his subiiciatur interrogantis, nihil inde conficias nisi id unum, visum fuisse Socratem adiutasse Tragicum in scribendo, συμποιῶν Εὐριπίδῃ· ibidem ex *Aristophanis* Editione Nubium perdita duo versus proferuntur, sic, ni fallor, emendandi:

Εὐριπίδου δ' ὁ τὰς τραγῳδίας ποιῶν
Τὰς περιλαλήτους οὗτός ἐστι τὰς σοφάς.

Socratem certe noveramus & aliunde Nostri fuisse studiosissimum, ex his etiam *Aeliani* V. H. II, c. 13, ὁπότε Εὐριπίδης —— ἠγωνίζετο καινοῖς τραγῳδοῖς, τότε γε ἀφικνεῖτο. Καὶ Πειραιοῖ δὲ ἀγωνιζομένου τοῦ Εὐριπίδου καὶ ἐκεῖ κατῄει. Quid sit καινοῖς τραγῳδοῖς ἀγωνίζεσθαι docuit vir Summus in *Lucian.* I, p. 166, 167. nemo autem, quod sciam, quid sit Πειραιοῖ ἀγωνίζεσθαι· neque in Piraeeo ullae fabularum fuisse leguntur commissiones. Pro καὶ Πειραιοῖ δ. ἀ. corrigendum suspicabar, καὶ ἐπὶ Ληναίῳ δὲ ἀγωνιζομένου. Quod si rectum est, qui raro theatra frequentabat Socrates, non ille tantum nobilissimis ludis adesse scenicis dignatus fuit, cum novae Dionysiis urbanis, τοῖς ἐν ἄστει, committerentur *Euripidis* Tragoediae, sed & *Lenaeis* interesse, quum illic inter cives iam ante actae repraesentarentur Euripideae fabulae: *Lenaeis* enim aderant μόνοι Ἀθηναῖοι, χωρὶς τῶν συμμάχων καὶ ξένων, ut scribit *Schol.* in *Aristoph.* Acharn. v. 503, C

Αὐτοὶ γάρ ἐσμεν, οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών.

Huic vero coniecturae parum tribuo, cum illam adprobare non potuerim Cl. *D. Ruhnkenio*, qui de Dionysiis perdoctam nuper edidit disser-

A differtationem in Auctario Emend. ad *Hesychium*. Sed hic agere coeperam de Tragoediis *Euripidis*, quarum catalogo, praeter illud Καρκῖνος, haec quoque nomina meo quidem arbitratu funt eximenda:

Ἀλεάδαι.	Κλύμενος.	Πολυνείκης.
Δίδυμοι.	Οἰλεύς.	Σκύλλα.
Ἑλένης ἀπαίτησις.	Πασιφάη.	Τέννης.
Καπανεύς.	Πενθεύς.	Τηρεύς.
Κλεῖδες.	Πηνελόπη.	Τρῶες.
	Πολύδωρος.	Φειδέα.

Ad *Aleadas* vel Ἀλωάδας *Euripidis* duo retulit fragmenta *Barnesius*; quorum prius aut *Sophoclis*, aut ex incerta *Euripidis* eft Tragoedia; pofterius velut ex *Sophoclis Aloadis* (Ἀλεάδαι genuinum dramatis effe
B nomen docuit *Ti. Hemsterhusius* ad *Lucian*. p. 495.) exhibet *Stobaeus Gesneri* p. 239, 34. *Grotii* p. 162. hac ratione fcribendum,

Καὶ οἶδ᾽ ὅ, τι χρὴ πρὸς ταῦτα λέγειν,
Ὅταν οἵ γ᾽ ἀγαθοὶ πρὸς ἀγεννήτων
Καταινικῶνται·
Ποία πόλις ἂν τάδ᾽ ἀνέχει;

vulgatur v. 2, Ὅταν οἵ τ᾽ ἀγαθοὶ πρὸς τῶν ἀγεννῶν, vel ἀγενῶν. Sophocleum, Ἀγεννήτων, δυσγενῶν interpretatur *Hesychius*. —— Ἑλένης ἀπαίτησιν, quo nomine dramata fcripferunt *Sophocles* & *Timesitheus*, cur *Euripidi* tribueremus nihil effe caufae *Jo. Piersonus* oftendit ad *Moer*. p. 172, & *Benj. Heathius* in Fragm. *Eurip*. p. 168. Monitumque fuit partim ab aliis, partim a Clar. *Heathio*, in Κλεισὶ, Κλυμένῳ, Οἰλεῖ, Τρωσὶ, vitiofe fcriptis, *Euripidis* latere *Cretenses*, *Temenum*, *Sylea*, (alter
C locus, ad *Oelea* relatus, *Sophoclis* eft ex *Ajace Locro*:) *Troadas*. ——
Ad *Tennem* unicum fragm. refertur: duo funt diverforum fenarii: *Stobaeus Gesneri* p. 30, 39, eorum alterum exhibet tanquam ex *Euripidis Tenne*: in Τέννῃ vel Τηρεῖ. latet opinor Τημένῳ· alterum tanquam *Sophoclis*,

Σκαιοῖσι πολλοῖς ὡς σοφὸς διόλλυται·

quem Sophocleum effe ipfa etiam indicat verborum ftructura: *Tennes* tamen, quod minime negem, aptam Tragoediae praebere potuit materiem; fed, quantum recordor, nullius drama hoc nomine memoratur alibi. —— Ex *Sophoclis Tereo* petitus videtur verfus apud *Stobaeum* p. 145, 25,

Θάρσει· λέγων τἀληθὲς οὐ σφαλῇ ποτε.

quem, fic fcribendum, absque ulla ratione retulit ad *Euripidis*, incog-

cognitam ceteris, *Terea*, *Meursium* sequutus sive *Barnesius* seu potius A
is, cuius in his summa incuria describendis opera *Barnesius* fuit usus. Nostri quoque Terea sibi *Meursius* apud *Clementem Alex.* detexisse videbatur; errantem notavit *Thom. Gataker.* A. M. P. c. XI, p. 533. F. quid verum esset hac in parte non ante constitit, quam emendata *Clementis* scriptio fuisset eruta *Ti. Hemsterhusio*, & indicata ad *Schol.* in *Aristoph.* Plut. p. 227. Praeter ceteros, Cl. *P. Burmannum* ad *Ovid.* Trist. II, 389, in Tereo decepit *Euripidis* dramatum catalogus; quo *Capanea*, *Penthea*, *Polynicen* iam vidit *Gatakerus* eiiciendas; *Pasiphaën*, & *Phaedram*, *Fabricius*. —— Nulla, opinor, veteribus *Polydori* nomine memoratur Tragoedia: & crederemus *Euripidis* Polydorum innotuisse recentiori Grammatico de Dialectis scribenti? citat ille quaedam ex Nostri Hecuba, in qua prodit in scenam εἴδωλον Πολυδώρου, ac si legerentur ἐν τῷ Πολυδώρου δράματι· illo doctiori debetur forte Vaticani Codicis lectio ἐν Πολυΐδῳ, doctissimo *G. Koenio* memo- B
rata ad *Gregor.* de Dialect. p. 8. Unam legerat *Euripidis* Oresten *Fulgentius*; in Oreste lecta *in tragoedia* scribit *Electrae* reperiri Mythol. III, c. 5. in Plautinis citandis simili fraude usus. —— Argumentum nobilissimum, vulgatis *Penthei* nomine tragoediis, tractarunt *Thespis*, *Aeschylus*, *Chaeremon*, & *Jophon*; si huius tamen *Pentheus* a *Bacchabus* fuit diversa. Certe suspicor apud *Suidam* in Ἰοφῶν scribendum Βάκχαι ἢ Πενθεὺς· Aeschyleam quoque binominem fuisse Tragoediam; & in veteri catalogo τῶν Αἰσχύλου δραμάτων κατὰ στοιχεῖον nomina Βάκχαι & Πενθεὺς male distracta: ex *Euripidis* Pentheo quae pauca citantur, leguntur in eius Bacchabus, quae tragoedia in eximio Codice Florentino *Euripidis* Πενθεὺς inscribitur, ut in eodem Codice *Euripidis* Hippolyto praefigitur Φαίδρα· huc spectabat *Is. Vossius* ad *Catull.* p. 221, cuius industriae debetur ad istum Codicem *Euripidis* aliquot dramatum instituta accuratissima collatio, quam Bibliotheca praebet Leidensis. C
Quandoquidem *Sophoclis* Phaedra valde fuit nobilitata, minime mirandum est, hic illic sub Phaedrae nomine citari, quae sint ex *Euripidis* Hippolyto derivata: saepe numero evenit, ut interlocutores dramatum veteribus commemorati tanquam dramatum nomina ab interpretibus aliisque viris literatis considerarentur: hinc prodierunt velut *Euripidis Capaneus*, *Polynices*, *Pasiphaë* &c. errores etiam plures in indice dramatum *Sophoclis*. Comoediae quoque recensentur nonnullae, nusquam olim inventae: ut unam memorem, *Diphili* nobis Ἡμέραι excitantur *Zenobio*. In huius Cent. IV. Pr. 18, Ἢ κεῖνον ἢ κολοκύντην· vulgatur: μέμνηται ταύτης Δίφιλος λέγων ἐν Ἡμέραισιν, Αὐτὸς ἐπλά σοι γέρων &c. Forma vocis productior erroris admonere viros doctos debuerat: obliterabunt comoediae nomen senarii Comici sic restituti:

Ἐι

A Ἐν ἡμέραισιν αὐτὸν ἑπτά σοι, γέρων,
Θέλω παραχεῖν ἢ κολοκύντῃ ἢ κενόν.

Intra dies septem ipsum tibi, mi senex, tradam vel sanum vel mortuum. —— Fragmentum *Antiopes* Euripideae apud *Clementem Alex.* Strom. v, p. 716, 1. hinc in *Euseb.* Praep. XIII, p. 679. D. ipsi *Frid. Sylburgio* videbatur recentioris cuiusdam *Amphionis*, his *Clementis* decepto, Ἀμφίων λέγει τῇ Ἀντιόπῃ. Non recordabatur vir eruditissimus Amphionis & Zethi, ex Antiope Nycteide Iovi natorum, quos in isto dramate egregio pro sua quemque arte fecerat *Euripides* concertantes; praeter Antiopen *Euripidis* nullam huius nominis legerat Tragoediam *Clemens:* huic citatorum Auctorum indicem qui confecit *J. A. Fabricio*, praeter istum, errores in hoc etiam genere turpissimos commisit. Accurate *Schol.* in *Aristoph.* Ran. v. 1114, prolato loco ex *Euripidis* B Phryxo subiecerat: ἀλλ' ὁ λέγων ἐστὶ Φρύξος· *sed qui dicit ista* in dramate ipse *Phryxus est:* sic litera mutata corrige vocem vulgatam, ἀλλ' ὀλίγων i. Φ. —— Sed non erat omittenda, quam inter fictas sub *Euripidis* nomine Tragoedias secundo loco posui, Δίδυμοι. In *Stobaei* Eclogis Ed. *Canteri* p. 10. ad versum *Euripidis* legitur Εὐρ. διδύμοις, videturque alibi in istius operis Codice scripto id ipsum invenisse *Grotius:* vid. viri Magni Excerpta ex *Eurip.* p. 380. & *Gataker.* A. M. P. c. XI. Hi dum nobis aliunde *Gemini* demonstrentur, tanquam apta Tragoediae, vel satyricae saltem fabulae, materia, suspicabor in illis latere nomen Λικυμνίου, tragoediae *Euripidis*, ut & alio loco in iisdem Eclog. p. 129; ubi ex *Porphyrii* de Styge libello multa nobis exhibentur *Apollodori*, haec praeter cetera: κατωνομάκασιν Ἀχέροντα μὲν διὰ τὰ ἄχη· ὡς καὶ Μελανιππίδης ἐν Περσεφόνῃ· huius verbis ista subiiciuntur: ἐπεὶ καὶ Λικυμνίοι φησὶ, Μυρίαις &c. quae, eleganter emendata, —— μυρίαις C παγαῖς / Δακρύων Ἀχέρων ἀχέων τε βρύει, caute velut incerti posuit *Grotius* Ecl. *Stob.* p. 164. Mihi prorsus congrua videntur *Euripidis* ingenio, frequenter ἐτυμολογοῦντος, atque ex eius petita *Licymnio*, ut adeo restituendum arbitrer: καὶ Εὐριπίδης Λικυμνίῳ φησὶ, —— μυρίαις πηγαῖς &c. Poëta quidem fuit raro memoratus *Licymnius*, ut minime mirer, quae velut Licymnii dederat *G. Canterus*, sub huius nomine protulisse *Hier. Columnam* ad *Ennii* Fragm. p. 243. & *Th. Galeum* Diss. de Scriptor. Mythol. p. 28. Illud laetor, quam veram arbitror, lectionem in *Stobaeo* dudum ante me detexisse *Th. Reinesium* V. L. III, p. 346; nollem vero, virum literatissimum ab inventa veritate retractum auctoritate *Photii*, poëtas inter, e quibus excerpta dederit *Stobaeus*, *Licymnium* quoque recensentis, Cod. 167. Non alibi fateor Licymnii factam *Stobaeo* mentionem praeterquam in isto loco; sed quid mirum illius etiam Codicem hoc loco fuisse vitiosum? Peccata autem *Photii*

ſimilia in hac ipſa recenſione non animadverterat *Reineſius*: inter Poëtas, quibus uſus fertur ad excerpta concinnanda *Stobaeus*, *Photio* p. 195, numerantur, Δικτὺς —— Πελυειδὴς —— Λικύμνιος —— Ὑποβολιμαῖος. In *Polyide* non neſcio quid diſputari poſſit ex *Ariſtot.* lib de Poët. c. 16 & 17, ſed illud etiam novi, nullam iſtius in *Stobaei* collectaneis factam mentionem; ſaepius *Euripidis in Polyïde*, prout in margine ſcribi ſolet. Sed quaero cui tandem ex tota antiquitate innotuerint velut Poëtae *Dictys*, & *Hypobolimaeus*? Non certe *Stobaeo*, qui multorum genuina tamen ſcripta triverat, quorum ne nomina quidem aliunde haberemus cognita. Vt Philoſophos, ex ſodalitio Pythagoreorum, *Sthenidam*, *Phintin*; ſic *Photius* nomina dramatum in Poëtas transformavit. *Menandri* Comoedia fuit Ὑποβολιμαῖος· *Euripidis* fuere Tragoediae, Δίκτυς· Πολύειδος· Λικύμνιος. De *Photio* cum pleriſque nimis benigne iudicans, *Reineſius* his animadverſis de coniectura certe ſua non dubitaſſet. A B

C A P V T III.

Exhibet Chryſippi fragmenta.

Chryſippi dramatis fragmenta; unum perinſigne. Verba ficta a literis affectus indicibus, ἄζειν· οἴζειν· ὤζειν· *&c. Verſus incertae ſedis ad Chryſippum relati. Laiï ſententia; video meliora, deteriora ſequor. Laïum auctorem inter Graecos dici* ξ τῶν ἀῤῥένων ἔρωτος. *Chryſippum, non a Iove raptum, ſed ſecundum Praxillam forſan ab Oedipode, morte dedecus expiaſſe. Tradita Piſandro ſequutum Euripidem. Pelopis dirae. Tantalo & Minoi imputari, quod ab aliis datur Laïo.* C

Perpauca nobis reliqua ſunt ex *Euripidis Chryſippo*, ultima fabularum in Dramatum Indice: in his exemplum ponam, ad quod perditarum Tragoediarum reliquiae mihi viderentur poſſe collocari, veterumque locis, in quibus leguntur, adnotatis muniendae. Quod primum ponam Chryſippi fragmentum ſanequam eximium, nec ulla parte defectum, ſaepius repetitum, harum elegantiarum ſtudioſis ſemper placiturum confido.

Ex

A

Ex Chrysippo, dramate *Euripidis*.

I

ΣΤΑΣΙΜΟΝ ΜΕΛΟΣ.

Γαῖα μεγίστη, καὶ Διὸς αἰθὴρ,
Ὁ μὲν ἀνθρώπων καὶ θεῶν γενέτωρ,
Ἡ δ', ὑγροβόλους σταγόνας νοτίους
Παραδεξαμένη, τίκτει θνατοὺς,
Τίκτει δὲ βορὰν, φῦλά τε θηρῶν·
Ὅθεν οὐκ ἀδίκως
B Μήτηρ πάντων νενόμισται.
Χωρεῖ δ' ὀπίσω, τὰ μὲν ἐκ γαίας
Φύντ' ἐς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου
Βλαστόντα γονῆς εἰς οὐράνιον
Πόλον ἦλθε πάλιν· θνήσκει δ' οὐδὲν
Τῶν γιγνομένων, διακρινόμενον δ'
Ἄλλο πρὸς ἄλλου
Μορφὴν ἰδίαν ἀπέδειξεν.

Horum versuum septem primos *Sextus* praebet *Empir*. Ἀντ. VI, § 18, p. 360. in exemplum στασίμου μέλους, qualia ad lyram canerentur in scena. Septem versus posteriores, velut Tragici, *Philo Judaeus* περὶ ἀφθαρσίας κόσμου p. 948. C. D. Postremos, θνήσκει δ' οὐδὲν &c. dederat &
C initio libri p. 939. D. quos repetit p. 963. E. ubi vocat τὸ φιλοσοφηθὲν ὑπὸ τοῦ τραγικοῦ. — Ex *Euripidis* esse Chrysippo *Grotius* in Excerptis didicit ex *Clemente Alex*. Strom. VI, p. 750, 22, ubi, positis *Empedoclis* versibus, nisi quaedam exciderint, quod suspicor, haec proxima subiecit: Εὐριπίδης ἐν Χρυσίππῳ μεταγράφει, Θνήσκει δ' οὐδὲν τῶν γινομένων· διακρινόμενον δὲ ἄλλο πρὸς ἄλλο μορφὴν ἑτέραν ἐπέδειξεν. Accidit autem ut dissita sollertissime *Grotius* componens inter excerpendum duo versus apud *Sextum* relinqueret intactos, 6 & 7, quos, proinde etiam *Barnesio* praetermissos, illinc repetendos monuit *Heathius*. — vss. 8, 9, 10, & pars sequentis minus emendate scripti ubi citantur *M. Antonino* VII, 50, docta notat *Gatakerus*, ultimo versu, vulgatae ἰδίαν praeferens lectionem alteram ἑτέραν· ἰδίαν recte nuper tuitus est *Heathius*, repertum, ni fallor, *Vitruvio*, cuius verba ad sola *Euripidea*, apud *Clementem* reperta, comparavit *Theod. Canterus* Var. Lect. II,

c. 15. —— Haec si viris doctissimis innotuere loca, non viderant, opinor, partem horum citatam *Heraclito* Allegor. *Homer.* p. 440, πᾶν, inquit, τὸ φυόμενον ἔκ τινων εἰς ταῦτα ἀναλύεται διαφθειρόμενον, ὥσπερεὶ τῆς φύσεως, ἃ δεδάνεικεν ἐν ἀρχῇ, χρεία κομιζομένης ἐπὶ τέλει. διὸ δὴ τοῖς Κλαζομενίοις δόγμασιν ἑπόμενος Εὐριπίδης φησὶ, Χωρεῖ δ' ὀπίσω &c. —— & *Plutarcho* qui dicitur de Placitis Philos. v, c. 19, Ἀγέννητον τὸν κόσμον, & ἐκ μεταβολῆς τῶν ἀλλήλων γίνεσθαι τὰ ζῶα· μέρη γὰρ εἶναι τοῦ κόσμου τούτου· ὡς καὶ Ἀναξαγόρας, καὶ Εὐριπίδης, θνήσκει, μεταμειβόμενα δ' ἄλλο πρὸς ἄλλο, μορφὰς ἔδειξεν. in his, vitiose scriptis, nostra *Euripidis* latere, & in horum versuum paene ultimo, pro Ἄλλο πρὸς ἄλλο, scribendum, Ἄλλο πρὸς ἄλλου, monitum fuit in notis ad *Eurip.* Phoen. p. 313. monueratque iam ante, qui opus illud *Plutarchi* Florentiae eleganter edidit *Eduardus Corsinus.* A

B

II

Γνώμη σοφός μοι, καὶ χέρ' ἀνδρείαν ἔχοι·
Δύσμορφος εἴην μᾶλλον, ἢ, καλὸς, κακός.

Sic leguntur in *Stobaei* Flor. *Gesn.* T. LXIV, p. 409. *Grotii* T. LXVI, p. 271. Adhibuit & cum eiusdem sententiae dictis contulit *Gataker.* A. M. P. c. XII, p. 542. —— Versu secundo scribendum videtur, Δύσμορφος εἴη μᾶλλον, *sit potius deformis, quam formosus & ignavus:* ut Pelopis fortasse sit votum, vel alterius, de filio loquentis.

III

Ὦ δέσποτ', οὐδεὶς οἶδεν, ἄνθρωπος γεγὼς, C
Οὔτ' εὐτυχοῦς ἀριθμὸν, οὔτε δυστυχοῦς.

Ex *Stob.* T. CIII, p. 560, 53. *Grot.* p. 433. In his, quamvis *durinsculum* videretur, *Dan. Heinsius* in *Jani Rutgersii* Var. Lect. IV, p. 405, εὐτυχοῦς & δυστυχοῦς accipiendum censuit ἀντὶ τοῦ, εὐτυχίας ἢ δυστυχίας.

IV

Εἰάζων.

Hesychius: Εἰάζων, εἶα ἐπικελεύων. Εὐριπίδης Χρυσίππῳ. —— [Ab εὖα sic formarunt εὐάζειν· ab αἶ, αἶ, Αἰάζειν· atque ad eamdem rationem ab

aliis

A aliis voculis, literisque, quas velut affectus notas interserunt orationi, verba produxerunt: ab ἆ formarunt Ἄζειν. *Grammat. Sangerm. MS.* penes Clar. *Rubnken.* Ἄζειν, τὸ στένειν· Σοφοκλῆς. & Ἄζειν. τὸ διὰ τοῦ στόματος ἀθρόως ἐκπνεῖν Ἄζειν λέγουσιν Ἀττικοὶ, μιμούμενοι τὸν ἦχον τοῦ πνεύματος. οὕτως Νικόχαρις. sic a φεῦ, φεύζειν· ab οἴ lamentantis Οἴζειν· (ut ab οἴμοι, οἰμοίζειν, Οἰμώζειν·) ab ὤ admirantis Ὤζειν. *Hesychius:* Ὤζειν, βοᾷν † Ὤζεν, ἐβόησεν. † Ὤζοντες, βοῶντες, καὶ λέγοντες ὢ ὤ, καὶ θαυμάζοντες. *Aelius Dionysius Eustathii* ad Il. x, p. 1384, 39, Ὤζειν, τὸ θαυμάζειν, ὡς ὤ (L. ὢ ὤ) λέγειν. καθὰ καὶ Οἰμώζειν, τὸ οἴμοι λέγειν. καὶ Φεύγειν, τὸ φεῦ λέγειν. scribendum utique καὶ Φεύζειν· eiulanti Cassandrae φεῦ, φεῦ, in *Aeschyli* Agam. chorus v. 1317, Τί τοῦτ' ἔφευξας; sed haec, fateor, nihil ad *Euripidem* faciunt.]

B

V

ΛΑΙΟΣ. Λέληθεν οὐδὲν τῶνδέ μ', ὧν σὺ νουθετεῖς·
Γνώμην δ' ἔχοντά μ' ἡ φύσις βιάζεται.

VI

ΛΑΙΟΣ. Αἶ, αἶ, τόδ' ἤδη θεῖον ἀνθρώποις κακὸν,
Ὅταν τις εἰδῇ τἀγαθὸν, χρῆται δὲ μή.

Huc ista duo non dubitanter refero Laii Euripidei dicta, quibus, ut equidem opinor, in nullo dramatum Euripideorum locus fuit prae-
C terquam in Chrysippo. —— Horum prius, longe elegantissimum, Laio in scena attributum fuisse novimus ex his *Clementis Alex.* Strom. II, p. 462, 17, ὁ μὲν Λάϊος ἐκεῖνος κατὰ τὴν τραγῳδίαν φησὶν, Λέληθεν οὐδὲν &c. τουτέστι τὸ ἔκδοτον γεγενῆσθαι τῷ πάθει. ἡ Μήδεια δὲ αὐτὴ ὁμοίως ἐπὶ τῆς σκηνῆς βοᾷ,

Καὶ μανθάνω μὲν οἷα δρᾷν μέλλω κακά·
Θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.

In Scholis ista Philosophorum fuere decantata Medeae *Euripidis* v. 1078, 1079, sic Latine leguntur apud *Chalcidium* in Tim. *Platon.* p. 273,

Nec me latet nunc quam cruenta cogitem; A
Sed vincit ira sanitatem pectoris.

ut haec ex *Euripidis* Medea, sic illa sunt ex eiusdem Chrysippo, quae *Grotius* velut incerti Tragici posuit in Excerpt. p. 467; in *Stob.* Ecl. p. 173, tanquam *incerti ex Laïo*, atque ita convertit:

Ego esse vera & recta quae memoras scio:
Sed improbata cogit ingenium sequi.

huic tamen fragmento locum dedit *Barnesius* inter Euripidea incertae Tragoediae v. 278, 279. Nihil habebat causae *Gatakerus*, cur ex *Aeschyli* Laïo petitum suspicaretur A. M. P. c. x, p. 529; in quo cum *Euripide* paulo familiarius versati τὸ Εὐελπίδειον mox agnoscent χαρακτῆρα. —— Alterum fragmentum, una cum parte praecedentis exhibet *Plutarchus* T. II, p. 446. A. αἱ δὲ τῆς ἀκρασίας (φωναὶ,) Γνώμην ἔχοντά μ' ἡ φύσις βιάζεται. καὶ, Αἶ, αἶ, τὸ δὴ (L. τόδ' ἤδη) θεῖον ἀνθρώποις κακὸν, Ὅταν &c. Leguntur & hi duo senarii sincere scripti in eiusdem *Plutarchi* lib. de Aud. Poët. p. 33. E. ubi graviter Philosophus sententiam vituperat. Laïi fuisse dictum, quem amabat, Chrysippum rapientis, atque adeo decerptum ex *Euripidis Chrysippo* mihi quidem liquet ex his *Alcinoi* Isagoge in *Platonis* Doctrinam c. XXIV, ὁρᾶται δέ γε ἐπὶ μὲν τῆς Μηδείας ὁ θυμὸς λογισμῷ μαχόμενος· λέγει γοῦν τὸ, Καὶ μανθάνω μὲν &c. —— ἐπὶ δὲ τοῦ Λαΐου τὸν Χρύσιππον ἁρπάζοντος ἐπιθυμία λογισμῷ μαχομένη, λέγει γὰρ οὕτως, B

Αἶ, αἶ, τὸ θεῖόν ἐστιν ἀνθρώποις κακὸν,
Ὅταν τις εἰδῇ τἀγαθὸν, χρῆται δὲ μή. C

Dan. Heinsius expressit:

Heu majus illud crimine humano malum,
Si quis bonum non nescit, & spernit tamen.

His usus *Stanlejus*, ad argum. in Sept. c. Thes. *Aeschyli*, vitiosa dedit Euripidea. & *P. Pantinus* in *Mich Apostolii* Cent II Prov. 4, Αἶ, αἶ, τὸ ἡδὺ (L. τόδ' ἤδη) θεῖον &c. Illud his in rebus exercitatus fortasse miretur, cur Philosophi ceterique, qui plurimi Medeae *Euripidis* verba protulerunt, his Euripidei Laïi tamen ex Chrysippo praeter unum alterumve omnes abstinuerint. Non tamen ista *Stobaeus* adnotare praetermisit, in cuius leguntur Florileg. T. V, p. 63, 22, velut incerti Tragici, atque hinc in Excerptis ex *Stob. Grotii* p. 35. ex Trag. p. 465. Velut

A ut *Euripidis* ista *Barnesius* recepit in Fragm. incertae Tragoediae, bis male repetita vss. 56, 57. & vs. 276, 277. Postremo loco pro χρῆται δὲ μοι, cum *Grotio* in Exc. ex Trag. dedit δέρση δὲ μοι. In altero versu lectioni, quam *Heinsii* praebet *Alcinous*, Αἶ, αἶ, τὸ θεῖον ἐστιν — vulgatam praetuli: Αἶ, αἶ τόδ᾽ ἤδη θεῖον· tanquam Euripideam, Androm. v. 1066, Οἴμοι, τόδ᾽ ἤδη δεινόν. Bacch. v. 804, Οἴμοι, τόδ᾽ ἤδη δόλιον. —— Ceterum haec & similia Laii Euripidei, amori turpissimo, quem damnabat, obsecundantis, & deteriora sequentis, dum probaret meliora, *Ciceroni* videntur obversata, scribenti in Tusc. Disp. IV, c. 33, *Quis aut de Ganymedis raptu dubitat, quid Poëtae velint? aut non intelligit quid apud Euripiden & loquatur & cupiat Laius?* ubi commode Chrysippi meminit Euripidei *Jo. Davisius*, ex quo dramate petita, quae supra posui, haec quoque *Ciceronis* demonstrant.

B

VII

Λάϊος — ὁ τῶν ἀῤῥένων ἔρωτος — Ἑλλήνων πρῶτος ἄρξας

in Chrysippo ferebatur *Euripidis*: *Aelianus* de N. A. VI, c. 15, de Delphino agens pueri Iasensis cadaveri intabescente, Λάϊος, ait, ἐπὶ Χρυσίππῳ, ὦ καλὲ Εὐριπίδη, τοῦτο οὐκ ἔδρασε, καίτοι ὁ τῶν ἀῤῥένων ἔρωτος, ὡς αὐτὸς λέγεις, καὶ ἡ φήμη διδάσκει, Ἑλλήνων πρῶτος ἄρξας. Vbi morem flagitiosum in Creta natum, hinc in Graeciam propagatum scribit *Timaeus*, *Heraclidae* hac in parte consentiens, ἄλλοι δὲ φασιν, inquit *Athen.* XIII, p. 602. F. τῶν τοιούτων ἐρώτων κατάρξασθαι Λάϊον, ξενωθέντα παρὰ Πέλοπι, καὶ ἐρασθέντα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Χρυσίππου, ὃν καὶ ἁρπάσαντα &c. miror quod addit *Athenaeus* p. 603. A. Πράξιλλα δὲ ἡ Σικυωνία ὑπὸ Διός φησιν ἁρπασθῆναι τὸν

C Χρύσιππον. Flagitia Iovis utiliter noverant etiam Christiani, quique semichristianus Homilias scripsit *Clementinas* illa percalluit; (vid. Hom. IV, 16.) Iovi tamen omnivolo Chrysippi raptum nemo alius, ut opinor, obiecit; fortasse ne *Praxilla* quidem, si verum est, quod suspicor, in istis ap. *Athenaeum* ὑπὸ Διὸς, (ΥΠΟΔΙΟΣ) latere verum nomen Οἰδίποδος· ut scripserit, ὑπ᾽ Οἰδίποδος φησὶν ἁρπασθῆναι τὸν Χρύσιππον. Oedipus certe a nonnullis Chrysippi Pelopidae habitus fuit ἐραστής· *Scholiastes* in *Eurip.* Phoen. v. 66, *quosdam tradere* scribit, ὅτι Λάϊος ἀνῃρέθη ὑπὸ Οἰδίποδος, ὅτι ἀμφότεροι ἤρων Χρυσίππου. Oedipodi itaque raptus Chrysippi potuit a *Praxilla* imputari, non Iovi. *Auctor* antiquus argumenti septem c. Thebas *Aeschyli*, *Pelopiden*, inquit, *Chrysippum* ὁ Λάϊος ἥρπασεν ἐρασθεὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτῷ συνεγίνετο, καὶ πρῶτος ἐν ἀνθρώποις τὴν ἀῤῥενοφθορίαν ὑπέδειξε, καθώσπερ δὴ καὶ ὁ Ζεὺς ἐν θεοῖς, τὸν Γανυμήδην ἁρπάσας. —— Si licet in his perexigui momenti rebus hariolari, ha-

riolor

riolor equidem in hoc *Euripidis* dramate Chrysippum expiasse morte A voluntaria dedecus sibi a Laïo illatum; atque hac in parte, ut saepius in aliis, secedentem Tragicum a reliquis historiae veteris enarratoribus, qui fratrum invidia, aut etiam novercae, patri prae ceteris dilectum filium sublatum tradiderant, sequutum *Pisandrum* in Heracléa; quo prolixo poëmate sic *Pisander* Herculis acta cecinit, ut, *a nuptiis Jovis & Junonis incipiens, universas historias, quae mediis omnibus seculis usque ad aetatem ipsius Pisandri contigerunt, in unam seriem coactas redegerit*; quae verba sunt *Macrobii* Saturn. v, c. 2. Ex isto poëmate *Pisandri* multa nobis enarrantur in *Schol.* ad *Eurip.* Phoen. v. 1748, haec praeter cetera, [ὅτι] πρῶτος ὁ Λάϊος τὸν ἀθέμιστον ἔρωτα τοῦτον ἔσχεν· ὁ δὲ Χρύσιππος ὑπὸ αἰσχύνης ἑαυτὸν διεχρήσατο τῷ ξίφει. Ne illud quidem indignum notatu, quod sub eodem teste traditur ibidem; a Iunone (*cui vincla iugalia curae*,) immissam idcirco Thebanis Sphinga, quod Laïi nefandum amorem reliquissent impunitum, ὅτι B Λάϊον, ἀσεβήσαντα εἰς τὸν παράνομον ἔρωτα τοῦ Χρυσίππου, —— οὐκ ἐτιμωρήσαντο. Dirae, quibus Pelops Laïum propterea devovit, Apollinis oraculo sunt decantatae, quo *Scaliger* usus in *Euseb.* p. 44, ad ista *Hieronymi*, *Laïus Chrysippum rapuit*; neque fidem meretur quod de Laïo scribit mendacissimus auctor *Parall.* inter *Plutarchi* Opera T. II, p. 313. E. ἑλὼν ἔτυχε παιδὸς τοῦ Πέλοπος διὰ τὸ ἔρωτα, *propter amorem*, in Pelopis tamen familia non inauditum; cuius patri Tantalo veterum nonnulli raptum tribuere Ganymedis apud *Eustath.* in Il. Υ, p. 1280, 21. huic narrationi *Mnaseam* dat auctorem *Scholion* vetus ex MS. Cod. vulgatum in Dissertat. de Schol. in *Hom.* p. 136. ubi pro Tantalo Minoa nominat *Dosiades*, & ἐξ αὐτῶν (a Tantalo & Minoë) πρῶτον ἡ παιδεραστία dicitur ἀρξαμένη. De Tantali e filia Niobe nepotibus nonnulla dici possent ex *Athen.* XIII, p. 601. A. B. *Plutarch.* T. II, p. 760. D. Huc non pertinent quae de aliis tradun- C tur, & de Thamyra, & *Orpheo*, qui, secundum *Stobaei Phanoclem*, πρῶτος ἔδειξεν ἐνὶ Θρήκεσσιν ἔρωτας Ἄῤῥενας. Quo argumento Iovem Socrates in *Xenoph.* Symp. 523, 35, eodem *Barnesius* excusavit *Euripiden*, qui ferebatur τὸν Χρύσιππον, τὸ δρᾶμα Ἀγάθωνι χαριζόμενος διαφροντίσαι, *Aelian.* V. H. II, c. 21.

CAPUT

A

C A P V T IV.

In Euripidis Anaxagoréa quaedam.

In quibus Anaxagoram sequutus sit Eurip. ut ille, ἀγέλαστος. Illius in Physicis divina delectatio expicta verbis discipuli. ἡ Γεωμετρία, *dicta* γῆς ἱστορία. *Uni philosophiae vacantis imago Platonica. Physicorum veterum vanae coniecturae reiectae Tragico, laudatori dictorum Anaxagorae. Ciceronem multa mutuatum esse a Chrysippo Stoico. Hunc libros suos opplevisse ver-*
B *sibus Poëtarum. Pater ut sator, mater ut humus spectantur Euripidi secundum Anax. cuius opiniones de Nili incremento, de Sole massa ignita, expressae Tragico. Huius versus de Sole magis urente remotiora; de causa pleuritidis.* τὰ πόῤῥω *&* τἀγγύθεν *opponi.*

Fragmentorum, quae caput exhibet praecedens, primo quaedam insunt, quae scripsisse perhibetur *Euripides Heraclito* in Allegor. *Hom.* p. 440, τοῖς Κλαζομενίοις δόγμασιν ἑπόμενος. Quandoquidem in aliis quoque dictis suis *Anaxagoram* traditur Clazomenium sequutus, ea de re sic pauca dicam, ut variis in locis dispersa hic legi possint collecta, nonnulla quoque meliora, quam alibi. Singulae propemodum *Euripidis* γνῶμαι nobis monstrant, quod & aliunde noveramus, in Socratis illum exercitum fuisse palaestra: & haec praesertim popularis no-
C bis in *Euripide* placet ad vitam regendam utilis Philosophia. Physica si multa nobis dedisset istius aevi, vel Metaphysica, illa quo vivimus seculo non magni pleraque faceremus. In Physicis tamen ante, quam familiariter uteretur Socrate, diligenter illum versatum fuisse cognovimus; suumque amorem, quo praeceptorem in his rebus *Anaxagoram* prosequeretur, aliquoties nobis testatum voluit. Ingenio quoque moribusque Praeceptori discipulum suspicor fuisse simillimum. Vtriusque lineamenta duci forte possent nonnulla: hic satis erit unum attigisse.

De *Anaxagora Aelianus* V. H. VIII, c. 13, Ἀναξαγόραν — φασὶ μὴ γελῶντά ποτε ὀφθῆναι, μήτε μειδιῶντα τὴν ἀρχήν. duo ipsius discipuli, ingenia capitalia, *Pericles* & *Euripides* etiam fuisse feruntur ἀγέλαστοι. De Tragico testis est apud *A. Gellium*, N. A. XV, c. 20, *Alexander Aetolus*, (vid. in *Eurip.* Phoen. p. 588,)

Ὁ δ᾽ Ἀναξαγόρου τρόφιμος χαιῶ στρυφνὸς μὲν ἔμοιγε προσειπεῖν, A
Καὶ μισογέλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ᾽ οἶνον μεμαθηκώς, ——

Viri optimi *Anaxagorae*, quem constat omnia postposuisse *discendi quaerendique divinae delectationi*, imago *Euripidis* animo, ni fallor, obversabatur, dum Philosophi nobis Physici laudes caneret & Geometrae in versibus, quos ex incerto dramate servavit *Clemens Alex.* Strom. IV, p. 634,

(1) Ὄλβιος, ὅς τις
Γῆς ἱστορίας ἔσχε μάθησιν,
Μήτε πολιτῶν ἐπὶ πημοσύνας,
Μήτ᾽ εἰς ἀδίκους πράξεις ὁρμῶν·
Ἀλλ᾽ ἀθανάτου καθορῶν φύσεως
Κόσμον ἀγήρω, πῆτε συνέστη. B
Τοῖς γε τοιούτοις οὐδέποτ᾽ αἰσχρῶν
Ἔργων μελέτημα προσίζει.

Hic addam & Latina *Grotii*,

Felix animo quisquis doctas
Imbibit artes: non ille malum
Quaerit populo: sed nec ad actus
Fertur iniquos. Senii ignarum,

Na-

(1) Versus anapaesticos paulo aliter, quam vulgo fit, dispositos adscripsi prout emendandos arbitror. Pro τῆς ἱστορίας, scripsi Γῆς ἱστορίας. quaeque versui sexto, πῇ τε συνέστη, legebantur subiecta, καὶ ὅπη καὶ ὅπως, praetermisi tanquam interpretamenta voculae πῇ· pro Τοῖσδε τ. scribens Τοῖς γε τοιούτοις. —— Velut Euripidea dedit ista *Grotius* in Excerpt. p. 433, descripta ex *Clem. Alex.* l. c. Sed illic cuius ista sint Tragici non traditur: *Euripidis* indicium *Polluci* debemus II, 14, hinc ut *Euripidis* citanti κόσμον ἀγήρω, & *Themistio*, secundum quem in Orat. XXIV, p. 307. D. (ψυχαὶ ἐρωτικαὶ καὶ φιλόκαλοι,) τὰ ἐν ποσὶν ἀτιμάσασαι, προσπελάσουσι τῷ οὐρανῷ· καὶ αὗταί εἰσιν, ἃς Εὐριπίδης ὁ σοφὸς Οὔτε πολιτῶν [φησὶν] ἐπὶ πημοσύνας, Οὔτ᾽ εἰς ἀδίκους πράξεις ὁρμῶν, Ἀλλ᾽ ἀθανάτου καθορῶν φύσεως Κόσμον ἀγήρων. ad sententiam ille suam accommodavit verba Tragici. —— Ceteris suo loco relictis, auctoritate *Themistii* v. 3, recepi cum *Scaligero* ἐπὶ πημοσύνας· pro vulgato apud *Clem.*

A *Natura, tuum speculatur opus;*
Ubi constiterit, qui, quoque modo.
Factu quicquid turpe est, animis
Id nunquam talibus baeret.

Talem nobis Philosophum *Platonis* Socrates expingit ab omni re alia semotum, qui toto animo suae se dedit delectationi, in Theaeteto p. 173. D. cuius mens, quae mirantur reliqui mortales, ταῦτα πάντα ἡγησαμένη σμικρὰ, πανταχῇ φέρεται κατὰ Πίνδαρον, τά τε γᾶς ὑπένερθεν, καὶ τὰ ἐπίπεδθεν γεωμετροῦσα, οὐρανοῦ τε ὑπὲρ ἀστρονομοῦσα, καὶ πᾶσαν πάντη φύσιν ἐρευνωμένη τῶν ὄντων, ὅλως εἰς τι τῶν ἐγγὺς οὐδὲν αὑτὴν συγκαθιεῖσα. sic ista *Platonem* scripsisse puto, saepe veteribus usurpata. Talem fuisse Anaxagoram monstrant vel *Menagio* collecta in *Diog. Laërt.* II. 6, 7.

B Tortuosa autem de obscuris naturae rebus philosophemata, qualia veterum quoque fuerunt in Ionia Physicorum ante Anaxagoram, qui primus Deum, mentem puram & infinitam, a materia separavit, damnat *Euripides* in his apud *Clem. Alex.* Strom. v, p. 732, 8, quae hic ponam, prout legenda suspicor:

(2) Δυσδαίμων ὅς τάδε λεύσσων
Θεὸν οὐχὶ νοεῖ . . . .
. . . . . . μετεωρολόγων δ'

Ἑκὰς

C *Clem. Alex.* ἐπὶ πημοσύνῃ, potuerat etiam scribi ἐπὶ πημοσύνην; cum *Jo. Piersono* Verisim. p. 128. Ex vulgatis, Πῆ τε συνέςη (σύνεσιν vitiosum est) καὶ ὅπη καὶ ὅπως, postrema recte opinor me reiecisse: neque enim sunt Euripidea; quaeque substituit *Heathius*, χ' ὅπη χ' ὅπως, Tragici non conveniunt τῇ γλαφυρότητι. ad Πῆ interrogantis, hic paulo insolentius positum, adscriptum fuisse videtur, καὶ ὅπη καὶ ὅπως. — Quod primum posui, docto me spero Lectori adprobaturum, Γῆς ἱστορίας. In Schola quidem Pythagorae per excellentiam *Geometria* dici potuit ἱστορία. v. *Jambl.* V. P. § 89. sed alibi quamcunque quis disciplinam scripto mandaret, illius tradere dicebatur ἱστορίαν· Musices ex. gr. Arithmetices, Geometriae, &c. *Eudemi* Γεωμετρικὴν ἱστορίαν citat *Eutocius* Praef. Comm. in *Archimed.* de dimens. Circuli p. 49.

(2) Ex *Clemente* dedit ista *Grotius* in Excerpt. p. 433, (hinc *Barnes.*

Ἑκὰς ἔῤῥιψεν σκολιὰς ἀπάτας, A
Ὧν ἀτηρὰ γλῶσσ' εἰκοβολεῖ
Περὶ τῶν ἀφανῶν,
Οὐδὲν γνώμης μετέχουσα.

In *Anaxagorae* Schola, eiusque exemplo didicerat *Euripides*, *praemeditatione futurorum malorum lenire eorum adventum:* hoc in vita quotidiana perutile monitum a viro se didicisse sapiente sub Thesei persona testatus in scena, *Anaxagoram* Atticis spectatoribus notissimum designavit: *Cicero* Tusc. III, c. XIV, *apud Euripiden a Theseo dicta laudantur.* —— *Nam qui haec audita a docto meminissem viro*, &c. —— *Quod autem Theseus a docto se audisse dicit, id de se ipso* (legendum arbitror, *de se ipse*, *Euripides* nempe, sub persona Thesei,) *loquitur Euripides: fuerat enim auditor Anaxagorae, quem ferunt nuntiata morte filii dixisse: sciebam me genuisse mortalem.* Literatissimi Stoici, *Chrysippi* si B nobis superessent commentarii, intelligeremus, ex illis quam multa *Cicero* quoque derivasset in opera sua Philosophica; ista quidem certe praeter cetera sumsit a Chysippo, e cuius scriptis cum multa refutanda sibi *Galenus* excerperet in opere περὶ τῶν καθ' Ἱπποκράτην καὶ Πλάτωνα δογμάτων, haec habet L. IV, T. I, p. 283, 48, καὶ τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου παρείληφεν ἐνταῦθα (Chrysippus,) ὡς ἄρα τινὸς ἀναγγείλαντος αὐτῷ τεθνάναι τὸν υἱὸν, εὖ μάλα καθεστηκότως εἶπεν, ᾔδειν θνητὸν γεννήσας, καὶ ὡς τοῦτο λαβὼν Εὐριπίδης τὸ νόημα τὸν Θησέα πεποίηκε λέγοντα,

Ἐγὼ δὲ τοῦτο παρὰ σοφοῦ τινὸς μαθὼν,

—— sequuntur ibi decem senarii, ex eadem scena Thesei Euripidei sumpti; quibus versus subiicitur ex *Eurip.* Alc. 1085, rectius scriptus quam vulgatur. *Euripidae* praesertim, cuius erat studiosissimus, sed C &

---

nes. p. 509.) sic coniecturis suis interpolata, ὦ δυσδαίμων, Ὃς τ. λ. θ. ο. ν. Μετεωρολογῶν δὲ καταῤῥίπτει Σκολιὰς ἀπάτας οἷον ἀτηρὴς Γλῶσσ' &c. —— Haec leguntur apud *Clementem:* ὁ μὴ πειθόμενος τῇ ἀληθείᾳ, διδασκαλίᾳ δὲ ἀνθρωπίνῃ τετυφωμένος δυσδαίμων ἄθλιός τε κατὰ τὸν Εὐριπίδην, ὃς τάδε λεύσσων Θεὸν οὐχὶ νοεῖ, μετεωρολόγων δ' ἑκὰς ἔῤῥιψεν σκολιὰς ἀπάτας, ὧν ἀτηρὰ γλῶσσα &c. in quibus ἀτηρὰ scribendum vidit *Potterus:* in reliquis ante vulgatas lectiones substitui coniecturis *Grotii*; suspicatus intermedia quaedam excidisse, ubi defectus indicia posui: ut haec versuum istorum sit sententia: *Miser ille, qui spectans ista Deum animo non cernit:* (contra, τοῦτον εὐτυχέστατον λέγω, Ὅστις θεωρήσας —— Τὰ σεμνὰ ταῦ-

A & aliorum Poëtarum ſententiis *velut quibusdam teſtimoniis, quae propoſuerat confirmans*, (*Quinctil.* Inſt. O. p. 96,) adeo ſcripta quaedam ſua *Chryſippus* oppleverat, ut hoc etiam ipſi vitio verterint adverſarii, quos Stoicus habuit eruditiſſimos: certe *Galenus* ipſi obiicit eiusdem operis L. III, p. 265, 37, τὸ, ἐμπιμπλάναι τὸ βιβλίον ἐπῶν ποιητικῶν· & v. 54, τὸ, πλῆθος ἐπῶν παραγράφειν ἐξ ἁπάντων τῶν ποιητῶν ἐκλέγοντα. Dicitur & *Diogeni Laërtio Chryſippus* VII, 180, πλείστῃ τῶν μαρτυριῶν παραθέσει χρώμενος, ὥστε καὶ —— ἔν τινι τῶν συγγραμμάτων (in libris forte, περὶ παθῶν) παρ' ὀλίγον τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν ὅλην παρετίθετο. Ad nos ſi perveniſſent laborioſi hominis ſcripta, nobis quidem iſta talia antiquitatis amatoribus non diſplicerent.

Sed miſſis, quae ſimilia poſſent non pauca dari, potius *Anaxagorae* quaedam placita colligam, ab *Euripide* expreſſa. *Ariſtoteli* περὶ Ζώων γενέσεως IV, p. 269, 14, ſtatuiſſe dicuntur Ἀναξαγόρας καὶ ἕνιοι τῶν φυσιολό-
B γων, γίνεσθαι ἐκ τοῦ ἄρρενος τὸ σπέρμα, τὸ δὲ θῆλυ παρέχειν τὸν τόπον. Eamdem doctorum hominum in Aegypto fuiſſe opinionem teſtatur *Diodorus Siculus* I, p. 91, 66, τὸν πατέρα μόνον αἴτιον εἶναι τῆς γενέσεως, τὴν δὲ μητέρα τροφὴν καὶ χώραν παρέχεσθαι τῷ βρέφει. Haec conſtans *Euripidae* quoque fuit ſententia, qui, dum patrem adpellat τὸν φύσαντα· τὸν φυτεύσαντα· τὸ φυτουργὸν· τὸν ἀροτῆρα· τὸν τοῦ γένους ἀρχηγέτην· huic ut originis auctori omnia liberos debere ſtatuit; matri τῇ τροφὰς ὑποστάσῃ nihil adeo praeter *nutrimenta*, quam inſtar humi ſemen recipientis conſiderabat: eius Oreſtes in Oreſte v. 551,

> Πατὴρ μὲν ἐφύτευσέν με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
> Τὸ σπέρμ' ἄρουρα παραλαβοῦσ' ἄλλου πάρα.

In fragm. incerti dramatis *Eurip.* ap. *Stobaeum* p. 455, 22, filius ad ma-
C trem ſic loquitur, ut multo ſe plus patri debere ſignificet:

Στέρ-

ταῦτα, ut loquitur *Menander Stobaei* p. 608, 23, felicem iudico, qui, Deo univerſi conditore animadverſo,) *longe proiicit tortuoſos Phyſicorum laqueos, quorum lingua noxia ſenſus omnis vacuas leves periclitatur de rebus tenebricoſis coniecturas.* Si vel iſta fuit, vel ſimilis iſtius *Euripidis* ſententia, exciderunt certe nonnulla. Vocem μετεωρολόγων, cuius loco ſcribi quoque potuit μετεωροπόλων [*Heſych.* Μετεωροπόλων, τῶν τὰ οὐράνια σκοπούντων.] *Grotius* in participium convertit μετεωρολογῶν. ſed vellem vir Magnus nos docuiſſet, quid eſſet καταρρίπτειν ἀπάτας, quid hoc loco valeret οἷον ἀτηρὴς γλῶσσα. vulgatum ὢν pertinet utique ad μετεωρολόγων. ἀτηρὸς, *noxius*, eſt in *Eurip.* Hipp. v. 630. Andr. v. 353;

D 3

Στέργω δὲ τὸν φύσαντα τῶν πάντων βροτῶν A
Μάλιστ᾽, ὁρίζω τοῦτο, καὶ σὺ μὴ φθόνει.
Κείνου γὰρ ἐξέβλαστον· οὐδ᾽ ἂν εἷς ἀνὴρ
Γυναικὸς αὐδήσειεν, ἀλλὰ τοῦ πατρός.

ultimum illud, quod moris fuiſſe negat *Euripides*, ſolis Lyciis conſuetudine receptum ſcribit *Herodotus* I, c. 173, ἐν τόδε ἴδιον νενομίκασι· —— καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτοὺς, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῶν πατέρων. —— Quod de matre Noſter, didicerat id ipſum a Phyſicis *Aeſchylus*; quam in rem notata quaedam ſunt in *Eurip.* Phoen. v. 34.

Increſcentis in Aegypto Nili cauſam *Aeſchylus* etiam quaeſivit in nivibus Aethiopiae Solis calore liquefactis: qui duabus in Tragoediis idem tradidit *Euripides* hac in re *Anaxagorae* praeceptoris dicitur ſententiam ſequutus *Diodoro Sic.* I, p. 46, Ἀναξαγόρας ὁ φυσικὸς ἀπεφήνατο τῆς ἀναβάσεως αἰτίαν εἶναι τὴν τηκομένην χιόνα κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν· ᾧ καὶ ὁ ποιητὴς B Εὐριπίδης μαθητὴς ὢν ἠκολούθηκε· adfertur tum Helenae *Euripidis* initium, adhibitum & *Ariſtophani* Theſmophor v. 862, atque in eamdem rem in *Schol.* ad *Apollon. Rhod.* IV, v. 269, ubi Ἀναξαγόρας φησὶ διὰ τὴν τῆξιν τῆς χιόνος πληθύνειν (τὸν Νεῖλον·) ᾧ ἕπεται καὶ Εὐριπίδης λέγων. εἰλυμένη δὲ &c. ſcribendum, λέγων,

Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,

verſum Helenae *Eurip.* ſecundum illic reſtituendum vidit procul dubio Celeberr. *Weſſeling.* Quod praeter iſta praebet ex *Euripidis* Archelao Scriptor incertus de Nili incremento in Edit. *Herod.* renovata p. 788, ſcribi ſic potuerat emendatius,

(3) Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐν γύαις ὕδωρ,
Ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοαῖς C
Αἰθιοπίδος γῆς, ἡνίκ᾽ ἂν τακῇ χιὼν,
Τέθριππ᾽ ὀχοῦντος ἡλίου κατ᾽ αἰθέρα.

Fertur *Anaxagoras* Solem, velut indignum divino cultu, *maſſam* dixiſſe *lapideam ignitam*, μύδρον διάπυρον· ex eius ſententia, λίθον διάπυρον dixit *Xenophon* Ἀπομν. IV, p. 474, 41. quo illud ſenſu capiendum ſit, optime mihi tradidiſſe videtur *Rad. Cudworth.* Syſt. Intell. c. III,

(3) Primo verſu poſitum ἐν γύαις, *in arvis*, pro ἐκ γαίας, ex emendatione docti iuvenis, *Joannis Luzac.* Mutavi ῥοὰς in ῥοαῖς. pro τεθρίππου ὄντος, & verſum aeque vitiante Codicum lectione Τεθριππεύοντος· quae probari nuper non debuerat, eximiam recepi

A c. III, Sect. 24. & c. IV, Sect. 20. p. 460. Nec sane mirum, Athenis a forensi rabula Periclis amicum impietatis propterea accusatum; si Deorum beneficentissimus ob simile dictum (μύδρον εἶναι τὸν ἥλιον) iam olim Tantalum poena gravissima dignum censuit; quod ex quorumdam traditione narrant *Eustath.* in Od. Λ, p. 457, 51, & *Scholiastes* in *Pindari* Ol. I, v. 97, addens, καὶ Ἀναξαγόρου δὲ γενόμενον τὸν Εὐριπίδην μαθητὴν πέτρον εἰρηκέναι τὸν ἥλιον — καὶ βῶλον· quibus firmandis eius adfert ex Oreste verba v. 6, & 984. posteriori loco certe Solem dixisse videtur, *coelum inter & terram* τεταμέναν αἰωρήμασι πέτραν ἁλύσεσι χρυσέαις, & φερομέναν δίναισι βῶλον ἐξ Ὀλύμπου. quo loco de lapide βῶλον cepit *Thomas M.* in v. Ab his diversum e perdita Tragoedia locum respexisse videntur *Scholiastae* in *Apollon. Rhod.* I, 498, & in *Eurip.* Hippol. v. 601. Secundum utrumque ex praeceptoris *Anaxagorae* placito Noster χρυσέαν βῶλον τὸν ἥλιον εἶπεν. In *Anaxagora Diogenes Laërt.* II,
B 10, Solem χρυσέαν βῶλον *Euripidem* dixisse scribit ἐν τῷ Φαέθοντι. Phaëthontis Euripidei locus, quo spectant, latuit plerosque; non tamen Clar. *Nath. Forsterum*, qui Notis in *Platon.* Apolog. Socratis p. 345, 346, locum etiam ex Phaëthonte eumdem in finem attigit. In huius dramatis prologo, ni fallor, scripserat *Euripides* Clymenen elocatam Regi Aethiopiae,

Ἣν ἐκ τεθρίππων ἁρμάτων πρώτην χθόνα
Ἥλιος ἀνίσχων χρυσέᾳ βάλλῳ φλογί.

ad filium *Ovidii* Clymene,

Vnde oritur, terrae domus est contermina nostrae,

Met. I, 774. Apud *Strabonem*, qui quinque nobis ex *Eurip.* Phaëthonte versus servavit I, p. 58, 59, alter eorum quos posui legitur,

C Ἥλιος ἀνίσχων χρυσέᾳ βάλλει φλογί.

Barnes. ad ista scripsit „*al.* χρυσέᾳ βώλῳ φλέγει." quod cui debeat equidem ignoro; valde autem probabile sic ut posui versum praeter Grammaticos legisse *Diogenem Laërtium*, sive potius,

Φοῖβός γ' ἀνίσχων χρυσέᾳ βώλῳ φλέγει.

Quando Phaëthontis Euripidei dramatis mentionem feci, atque ex illo

---

cepi *Grotii* lectionem τέθριππ' ὀχοῦντος ἡλίου· *Sole quadrigas agitante:* Solis enim currus, ut *quadrigae* Latinis, alibi etiam *Euripidi* τέθριππα fuit dictus.

illo versus superstes Poëtam Philosophum monstrat in rebus naturae, A
ut erant tum tempora, exercitatum, hunc etiam versum emendatiorem adponam quam vulgari solet. Versum nobis servavit *Vitruvius* L. IX, c. IV, p. 188, ubi, *Si radii*, (Solis, inquit) *per omnem mundum fusi circinationibus vagarentur, neque extentionibus porrecti ad trigoni formam linearentur, propiora flagrarent. Id autem etiam Euripides animadvertisse videtur: ait enim, quae longius a Sole essent, haec vehementius ardere, propiora vero contemperata* (leg. *eum temperata*, ex MSS. Codd. cum Clar. *P. Bondamo* Var. Lect. II, c. 3, p. 137,) *habere: itaque scribit in fabula Phaëthonte sic*,

(4) Καίει τὰ πόῤῥω, τὰ δ' ἐγγὺς εὔκρατ' ἔχει.

Non dubitanter corrigo,

Καίει τὰ πόῤῥω· τἀγγύθεν δ' εὔκρατ' ἔχει.

Hoc B

---

(4) Sic ista *Grotius*, voce tamen, quam vulgatis interiecit, indicata, scripsit in Excerpt. p. 411,

Καίει τὰ πόῤῥω μὲν, τὰ δ' ἐγγὺς εὔκρατα
Ἔχει.

quae ut totidem Euripidea dedit *Barnes.* in Phaëthonte, sollerter tamen in Eclogis *Stobaei Grot.* p. 157 repertum ex eadem fabula senarium istis praefigens. In εὔκρατα, cuius penultima producitur, claudicare metrum animadvertit *Heathius*, atque eam in sanando hoc versu medicinam adhibuit, quam, reperta veritate, nunc ipsemet pro candore suo repudiabit. *A. Schottus* Obs. Hum. V, c. 25, ex Vitruviani Codicis *MS.* vestigiis C
correxisse videtur, τἀγχίγεια· Sed more suo scripserat *Euripides*, ut arbitror,

Θερμὴ δ' ἄνακτος φλὸξ ὑπερτέλλουσα γῆς
Καίει τὰ πόῤῥω· τἀγγύθεν δ' εὔκρατ' ἔχει.

In talibus ἐγγύθεν sic solet usurpari. Rhesi versus est 482, Μένειν τὰ πόῤῥω, τἀγγύθεν μεθεὶς, σκόπει. *Eurip.* Ion v. 586,

Οὐ ταυτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων
Πρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.

Soph. Philoct. v. 468. *Plutarch.* II, p. 625. C. senes πόῤῥω τὰ γράμματα τῶν ὀμμάτων ἀπάγοντες ἀναγινώσκουσιν· ἐγγύθεν δὲ οὐ δύνανται. ibid. *Sophocles*, Πόῤῥω μὲν λεύσσων, ἐγγύθεν δὲ πᾶς τυφλός. Apud eumdem *Plutarch.* T. II, p. 1124. F. duo leguntur ex tragoedia versus:

Ἐξὸν

A Hoc etiam fortaſſe παράδοξον in *Anaxagorae* ſchola didicerat *Euripides:* talibus certe delectatum Clazomenium Phyſicum vere monuit Clar. *Ed. Corſinus* in Diſſert. I ad *Plutarch.* de Placitis Philoſ. p. 29.

In ea quoque Phyſiologiae parte quae morbos eorumque ſpectat curationem, verſatum Tragicum praecepta monſtrant quae Medicis dat utiliſſima. Sed unicum hic tantum ponam Scyriarum *Euripidis* fragmentum, quod *Sexto Empirico* perplacuit: ut oſtendat epitheton a Poëta adiectum ſaepenumero illius in arte peritiam oſtendere, praeter Homerica *Sextus* excitat Ἀντιῤῥ. I, p. 285, τὸ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ἐπὶ τῇ Λυκομήδους θυγατρὶ Δηϊδαμείᾳ λεγόμενον,

(5) Α. Ἡ παῖς νοσεῖ σου κἀπικινδύνως ἔχει·
ΛΥΚ. Πρὸς τοῦ; τίς αὐτὴν πημονὴ δαμάζεται;
Μῶν κρυμὸς αὐτῆς πλευρὰ γυμνάζει χολῆ.

B Hoc

Ἔστιν Δίκης ὀφθαλμὸς, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

καὶ,

Πέλας γὰρ ἑστὼς ὁ θεὸς ἐγγύθεν βλέπει.

quorum ſecundum alibi me legere non memini; ſuſpicor autem voce mutata corrigendum:

Ἑκὰς γὰρ ἑστὼς ὁ θεὸς ἐγγύθεν βλέπει.

Deus enim ſtans longe remotus prope tamen ſpectat: ἑκὰς in talibus etiam adhiberi ſolet: *Eurip.* Herc. v. 198. Phoen. v. 964. Bacch. v. 392. *Aeſch.* Agam. v. 1113.

(5) Hoc modo verſus leguntur apud *Sextum*, niſi quod χολῇ

C ſcripſerim pro χολῆς. Suſpectum mihi quoque verbum γυμνάζει, in χειμάζει, *vexat*, mutandum coniecit Clar. *Ruhnkenius.* —— A *Grotio* interpolata in Exc. p. 431, *Barneſius* recepit, edoctus a *Gatakero* A. M. P. c. x, (p. 520) ad quam fabulam pertinerent. Achilli, in Lycomedis gynaeceo latenti, Veneris furto cognita Deidamia, *Statio* Achill. III, 172,

ſilet aegra, premitque
Jam commune nefas:

adhibita clandeſtinis amoribus ſocia puellae nutrix (v. 275)

raptumque pudorem
Surgentemque uterum atque aegros in pondere menſes
Occuluit.

E

Hoc verſu quaeſitum putat *Sextus*, μήτι πλευριτικὴ γέγονεν, & pau- A
cis tradidiſſe Poëtam, quid accidat ex frigore laborantibus lateris dolore, quem acuta febris comitatur & tuſſis, per quam excreatur pituita bilioſa: διὰ τὸ τοὺς πλευριτικοὺς βήσσοντας ὑπόχολον ἀνάγειν. Pleuritide laborans ἀναβήσσει ὑπόχολα *Hippocrati* p. 493, 30. in peripneumonia ἀποχρέμπτεται —— ὑπόχολον, p. 518, 5. —— Ad iſta ex Scyriis non abſurde *Barnes.* hunc verſum adiecit *Euripidis*,

Ψύχος δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον.

in quo ſcribi malim λεπτόχρωτι cum *Graevio* in *Ciceronis* L. XVI Ep. VIII ad Tironem, ubi de *Euripide Cicero*, *cui tu*, ait, *quantum credas neſcio; ego certe ſingulos eius verſus ſingula teſtimonia puto.*

B

C A P V T V.

Exhibet Euripidis Anaxagoréa.

Anaxagoréa quaedam Euripidis placita ex Chryſippo dramate Vitruvium enarraſſe. Tragici ſententia de Diis fictis, de Deo vero; de Aethere & Terra, principiis genitalibus, ſive coniugibus omniparentibus. Deorum & fabularum irriſor ſua receptis opinionibus accommodavit. Deus Euripidi αὐτοφυής, *univerſi conditor*, ὁ Δημιουργὸς Νοῦς, *mens pura Anaxagorae. Alia Tragici de Deo dicta veritati congrua. Preces ad Deum optantis malorum humanorum depulſorem.* C

Pervenuſtum *Euripidis* ex Chryſippo dramate canticum hic mihi ſumam retractandum, atque unicum de multis hoc & ſequenti capite conſideratius expendendum, ut *Euripidis* de uno Deo, huius univerſi conditore, rerumque creatarum duobus principiis, ſententia in ſua luce collocetur, & ſimul manifeſtum fiat. quid ex *Anaxagorae* praeceptoris diſciplina hauſtum iſto cantico poſuerit. Haec mea comparanti ad Syſtema Intellectuale *R. Cudworthi* cap. IV, ſect. XIX, antiqui-

(1) Iudaeis cur hanc fraudem imputari malim, quam Chriſtianis, exemplo mendacis Iudaei nitar aliquando demonſtrare, qui ſi

A quitatis Graecae minus perito, ut sunt operis eximii laudatores non pauci, suspicari iure licebit, multa virum minime vulgarem aliis hoc in genere reliquisse peragenda, in quo saepenumero Criticum desideres, mendosis decepto, & sine controversia sive ab homine (1) Iudaeo, seu a Christianis fictos, velut versus *Orphei*, *Sophoclis*, & aliorum nobis adnumerante iis etiam in locis, ubi, saepe verbosus, tacet Clar. *Mosbemius*. Sed *Euripidis* illud, quod dicebam, canticum hic primum reponam: δὶς γὰρ, ὦ Πλάτωνα, τόγε καλῶς ῥηθὲν οὐδὲν βλάπτει.

Γαῖα μεγίστη καὶ Διὸς αἰθὴρ,
Ὁ μὲν ἀνθρώπων καὶ θεῶν γενέτωρ,
Ἡ δ', ὑγροβόλους σταγόνας νοτίους
Παραδεξαμένη, τίκτει θνατοὺς,
Τίκτει δὲ βορὰν, φῦλά τε θηρῶν·
B Ὅθεν οὐκ ἀδίκως
Μήτηρ πάντων νενόμισαι.
Χωρεῖ δ' ὀπίσω, τὰ μὲν ἐκ γαίας
Φύντ' ἐς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου
Βλαστόντα γονῆς εἰς οὐράνιον
Πόλον ἦλθε πάλιν· θνήσκει δ' οὐδὲν
Τῶν γιγνομένων· διακρινόμενον δ'
Ἄλλο πρὸς ἄλλου
Μορφὴν ἰδίαν ἀπέδειξεν.

Haec eadem *Euripidis* obversabantur *Vitruvio*, ista scribenti in Praefatione L. VIII, *omnium rerum principium professus est* —— *Euripides*, *auditor Anaxagorae*, —— *Aëra & Terram*; *eamque*, *ex coelestium imbrium* C *conceptionibus inseminatam*, *foetus gentium & omnium animalium in mundo procreavisse: & quae ex ea essent prognata*, *cum dissolverentur*, *temporum necessitate coacta*, *in eadem* (legendum puto, *in eamdem*, nempe terram) *redire: quaeque de aëre nascerentur item in coeli regiones reverti*, *neque interitiones recipere*, *sed*, *dissolutione mutata*, *in eamdem recidere*, *in qua ante fuerant*, *proprietatem*. Partem tantum Euripideorum, quae ipsi ex *Clem. Alex.* nota erat, *Theod. Canter.* Var. Lect. II, c. 15, cum his comparavit *Vitruvii*, adhibitis etiam *J. A. Fabricio* ad *Sextum Empir.* Ἀνλῆρ. X, p. 685, ubi *Sextus*, ut demonstret, uni-

si homines etiam primarios decepit, quid de aliis erit existimandum?

universi originem *Euripidi* ex duobus principiis repetitam *terra* & *aethere*, non eximium illud Chrysippi dramatis fragmentum, quod supra posuerat *Sextus* p. 360, sed excitat versum hexametrum velut *Euripidis*, A

Αἰθέρα καὶ Γαῖαν πάντων γενέτειραν ἀείδω.

quem ex hymno quodam *Euripidis* sumptum suspicatur *Fabricius*, probabiliter admodum; nam illorum simillima leguntur & in *Orphicis* hymnis: h. III,

Οὐρανὲ παγγενέτωρ,
ἀρχὴ πάντων, πάντων τε τελευτή,
Κόσμε πατὴρ, σφαιρηδὸν ἑλισσόμενος περὶ γαῖαν.

h. XXV,

Γαῖα, θεῶν μῆτερ μακάρων, θνητῶν τ' ἀνθρώπων. B

prout ibi, pro Γαῖα θεὰ, corrigendum esse vidit sagacissimus Medicus Frisius *Adrianus* noster *Heringa*. Sed ista de *Terra*, una Deorum hominumque matre Poëtis satis sunt vulgata: *Pindarus* Nem. Od. VI initio,

Ἓν ἀνδρῶν, ἓν θεῶν γένος, ἐκ
Μιᾶς δὲ πνέομεν
Ματρὸς ἀμφότεροι·

Matrem illic sive terram accipias cum *Scholiaste*, seu *materiam*, τὴν ὕλην, cum *Clem. Alex*. Strom. V, p. 710, 2. res eodem recidit: attigit & ista *Pindari Cudworthus* Syst. Intell. p. 431. Secundum *Hesiodum* quoque *Dii*

Γῆς ἐξεγένοντο καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,

Theog. v. 106, & a ceteris Γενεαλόγοις fingebatur Οὐρανὸς γήμας Γῆν. Secundum *Lucretium* II, 589, *Tellus habet in se corpora prima*: — v. 598, C

Quare magna Deûm mater, materque ferarum,
Et nostri genetrix haec dicta 'st corporis una.

Telluri tum eleganter accommodat Poëta, quae de magna Deûm matre

veteres Graiûm docti cecinere Poëtae.

Ab his ceterisque longe diversus *Euripides* quid mihi sensisse videatur, re altius repetita, paucis dicam. „ Deorum, quales a Graecis „ vulgo colerentur, contemptor, *Euripides* unicum agnovisse Deum „ videtur αὐτοφυῆ· mentem puram, aeternam, atque adeo infinitam, „ nulliusque rei indigam: non ille, quae aliorum fuit opinio, Deum „ mentem esse censuit, quae, materiae velut infusa, ac cum illa arcte „ coniuncta, hanc molem instar spiritus agitaret; sed puram & a ma„ teria longe semotam; cui materiae natura sua quiescenti & confu-

„ sae

A „ ſae mens iſta divina motum indiderit atque ornatum, creatrix coe-
„ li & terrae. Coelum autem, ſive Aethera, & Terram, velut duo
„ elementa conſideravit, ex quibus omnia in hoc univerſo naſceren-
„ tur, & in quae omnia, cum viderentur mori, in ſuum quodque,
„ reſolverentur. Sed, ut carminum Poëta conſuleret ſuavitati, atque
„ ingenio elegantiſſimo morem gereret, veluti quodammodo συνάρ-
„ χοντας τῷ μεγίστῳ δαίμονι, omniparentes Aethera & Terram αἰδεσιμένας,
„ connubio iunxit; ſuasque hic Poëta ἐρωτικὸς Amori qui dicebatur par-
„ tes elegantiſſimas adſignavit: ex hoc coniugio omnia primum enata
„ cecinit, atque etiam nunc per hos coniuges, vernis praeſertim tem-
„ poribus in mutuos ruentes amplexus, in ordine quidque ſuo vegeta-
„ tum cuſtodiri conſervarique." Quae dixi pleraque advocatis Euripi-
deis non difficulter demonſtrari poſſunt. — Dii, quales a primis Theo-
logis Poëtis confictos vulgus Graecorum venerabatur, omnibus vitiis,
B quae in hominem cadunt, deformes, huic in ſcena Philoſopho probari
certe non poterant: de illis quid ſentiret ſaepenumero neque illud obſcu-
re ſignificavit; & his homines eruditi inter Chriſtianos quibusdam
commode ſunt uſi, ad Deos iſtos nihili Gentilis Poëtae verbis irriden-
dos, eorumque cultores velut teſtimoniis domeſticis confutandos. Prae-
ter cetera, quae plurima poſſent excitari, ſatis erit legiſſe *Eurip.* Io-
nem vss. 441—451. Herc. Fur. vss. 1315—1321. vss. 1341—1346.
Andromach. v. 1165. conferri poterit *Cudworthi* Syſt. Intell. c. IV,
§ 19, p. 424, & p. 433. Vere ſcripſit in Bellerophonte,

Εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρὸν, οὐκ εἰσὶν θεοί.

Adverſariorum calumniis, & exemplis motus aliorum cautius poſtea
mercari didicit, quodque *Pindarus* dicebat, τό γε λοιδορῆσαι θεοὺς, ἐχθρὰν
eſſe σοφίαν animadvertit, *inſanientem ſapientiam Horatio.* Sic olim or-
C ſus *Euripides* ſuam Melanippen,

Ζεὺς, ὅστις ἐστὶν, οὐ γὰρ οἶδα πλὴν λόγῳ
Κλύων·

primo verſui hunc poſtea ſubſtituit,

Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο, —

correctum verſum praebet *Ariſtoph.* Ran. v. 1275, adhibitum etiam
Hermogeni p. 555. Priora leguntur apud *Athenag.* p. 23. *Juſtin. M.*
p. 41. E. *Luciano* hinc facile reſtituenda T. II, p. 689. Ad *Plutarch.*
T. II, p. 756. B. C. comparari poterit *Theod. Canter.* Var. Lect. I,
c. 25. Poſt obitum Poëtae demum actis, Bacchabus inſunt *Euripidis*
non pauca, quibus receptam civibus ſuis religionem videri voluit tue-
ri; editamque fabulam a Poëta, *ut impietatis a ſe crimen amoveret,*

 ſuſpi-

ſuſpicabatur amicus elegantiſſimus *S. Muſgravii* Emend. in *Eurip.* p. A 151. Iſtorum unum adhibet perdoctus defenſor patriae ſuperſtitionis *Plutarchus* l. c. B. *in iis quae Deos ſpectant*, ἀρκεῖ, inquit, ἡ πάτριος καὶ παλαιὰ πίστις, ἧς οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὐδ' ἀνευρεῖν τεκμήριον ἐναργέστερον, οὐ δι' ἄκρας τὸ σοφὸν εὕρηται φρενός. in his ſyllaba fuit eliſa a vicina: corrigendum enim, Οὐδ' εἰ δι' ἄκρας &c. ſive prout legitur in *Eurip.* Bacch. verſu 203, quem cum vicinis ſic adſcribam ut emendandos arbitror,

> (2) Οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσι·
> Πατρίας παραδοχάς, ἅς θ' ὁμήλικας χρόνῳ
> Κεκτήμεθ', οὐδεὶς αὐτὰ καταβαλεῖ λόγος,
> Οὐδ' εἰ δι' ἄκρων τὸ σοφὸν εὕρηται φρενῶν.

Sed in iſtis aut plebis indignatur ſuperſtitionem, & Poëtarum de Diis figmenta damnat (ut in Hercule v. 1346, ἀοιδῶν, ait, οἵδε δύστηνοι λόγοι, quae valde vitiata leguntur ap. *Plutarch.* II, p. 1052. E.) aut, B quod ſaepenumero callide fecit *Plato*, ad ſuae ſe civitatis mores accommodat.

De Deo quid vere ſenſerit *Euripides*, in Choris aliquoties declaravit, ex ſua ſaepe perſona Chori miniſterio loquutus: Comicos hoc in Parabaſi feciſſe ubi ſcribit *Pollux* IV, 111, atque illud Tragicis monet inuſitatum, ἀλλ' Εὐριπίδης, inquit, αὐτὸ πεποίηκεν ἐν πολλοῖς δράμασιν. Tale Χορικὸν ᾆσμα fuiſſe ſuſpicor in eius dramate Pirithoo, cuius hanc

---

(2) Exhibent in his Edd. σοφιζόμεσθα· Πατρὸς παραδοχάς, —— & καταβάλλει. Comparandus ad h. l. Chorus in Bacch. v. 888, &c. In Erechthei Fragmentis verſus eſt 108, Προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ. Pietatem veteres Athenienſes ſitam putabant C ἐν τῷ μηδὲν κινεῖν ὧν αὐτοῖς οἱ πρόγονοι παρέδοσαν, *Iſocrat.* Areopag. p. 145. D. Attico autem more ſcripſerit Πατρίας παραδοχάς, ut τιμάς ſcribunt πατρίας, & θυσίας πατρίας. —— Vt verſuum iſtorum ſecundo Κρόνῳ ſcribi quoque potuerit, cum de antiquiſſimis Κρόνιοι quoque νόμοι dicantur; vulgatum χρόνῳ mutari nolim: αἰὼν χρόνου παῖς dicitur in *Eurip.* Heraclid. v. 900, eidem οὐδενὸς ἐκφὺς χρόνος, in Bellerophonte apud *Stobaeum Grot.* p. 11.
(3) Vulgatâ verſu primo lectione non deterior, quam praebet *Euſebius*, Σὲ τὸν αὐτοφυῆ, σὲ τὸν αἰθερίῳ —— (qui in vs. 2, Ῥόμβῳ praeter ceteros *Grotio* praebuit in Exc. p. 399, pro ὄμβρῳ·) Sed illam *Clementis* adfirmat *Schol.* in *Eurip.* Oreſt. v. 980, priores hinc duo verſus excitans: *Schol.* in *Apollon. Rhod.* IV, 144, ad v. Ῥυμβόνας, citat ut ex *Euripidis* Pirithoo: σὲ τὸν αὐτοφυῆ πάν-

A hanc nobis partem dedit *Clemens Alex.* Strom. v, p. 717, ex illo *Eusebius* Praep. Ev. XIII, p. 681. B.

(3) Σὲ τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ
Ῥύμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξανθ',
Ὃν περὶ μὲν φῶς, περὶ δ' ὀρφναία
Νὺξ αἰολόχρως, ἄκριτός τ' ἄστρων
Ὄχλος ἐνδελεχῶς ἀμφιχορεύει.

Haec sunt Latina *Grotii:*

Te voco, te non aliunde satum,
Qui naturam turbine versas
Totam aetherio, quem lux circum,
B *Noxque atricolor, semper & ingens*
Circumsultat chorus astrorum.

His ex Pirithoo versibus usus est *R. Cudworthus* Syst. Intell. p. 434. Recte meo iudicio *Clemens*, ἐνταῦθα, inquit, αὐτοφυῆ, τὸν δημιουργὸν νοῦν εἴρηκεν· *hoc in loco* Tragicus αὐτοφυῆ *dixit mentem divinam*, sive *Deum opificem universi:* mundi enim opificem Deum vocabant δημιουργὸν, & τῶν ὅλων, sive τῶν ὄντων δημιουργόν. veritatem, quae Christianis innotuit, proximi videntur Indi accessisse, a quibus τὸν λόγον, ὃς εἰς τὸν δημιουργὸν τῶν ὅλων-

---

πάντων θεῶν αἰθερίῳ ῥύμβῳ. τουτέστι κινήσει. ὅθεν καὶ τὸ κινούμενον τροχίσκιον &c. Euripidea corrupit interpolator; scripserat, opinor, Grammaticus: Σὲ τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ ῥύμβῳ· & rectius posuisset δινήσει & δινούμενον· cum enim duplex sit motus, κίνησις
C intelligenda ἡ ἐν τῷ αὐτῷ στρεφομένη· vid. *Plato* Theaet. p. 181. c. Parmenid. p. 138. c. *Theocrit.* II, 30, ὡς δινεῖθ' ὅδε ῥόμβος — Ὡς κεῖνος δινοῖτο. huc pertinens *Scholion* male *Calliergus* adscripsit ad v. 18, Ῥόμβος ἐστὶ, ὃν οἱ Ἀττικοὶ ῥύμβον καλοῦσι· sic recte *Piersonus* emendavit ap. *Ruhnken* in *Tim.* Lex. Platon. p. 164. Nostro certe loco Ῥύμβῳ scribendum vidit accuratiss. *Ed. Twaites* ad ista *Eustathii* in *Dionys.* Perieg. v. 1134, τινὲς δὲ Ῥύμβον γράφουσι διὰ τοῦ υ, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πειρίθῳ αἰθέριον ῥύμβον φησὶν, ὅ ἐστι στροφὴν καὶ τροχοειδῆ κίνησιν· monuitque Clar. *P. Wesseling* ad Itiner. Hierosf. p. 603, huc pertinere *Hesychianum* Αἰθήριος (vel Αἰθέριος) ῥύμβος, οὐρανός, ubi de Pirithoi scripta fragmento a Cl. *Jo. Alberti* mallem omissa. In Orphico hymno III, εἰς Οὐρανὸν versus est 4,

Οἶκε θεῶν μακάρων, ῥόμβου δίνησιν ὁδεύων.

ὅλων ἀρχὴ, dicuntur Aegyptii transſumſiſſe *Apollonio* in Apologia ad A
Domitian. *Philoſtr.* de V. A. VIII, c. 7, p. 337, ὁ λόγος δὲ, inquit,
τὸν μὲν τῶν ὅλων γενέσεώς τε καὶ οὐσίας θεὸν δημιουργὸν οἶδε. Multis quidem veterum Philoſophorum dicebatur rerum omnium quae ſunt in univerſo auctor Deus, & pater, & opifex, ἀρχά τε καὶ αἰτία τᾶς τῶν ὅλων διακοσμάσιος *Callicratidae Stobaei* p. 486, 24, ſed qui dixerit non tantum rerum univerſi γενέσεως, ſed & οὐσίας, atque adeo ipſius etiam *materiae* creatorem, δημιουργὸν, neminem equidem novi.

Cur autem *Clemens*, non θεὸν τὸν δημιουργὸν, ſed ſcripſerit τὸν δημιουργὸν νοῦν, ratio mihi videtur in *Euripidae* praeceptore Anaxagora quaerenda: Thales in Ionica Schola ſtatuerat νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν, ſed primus vidit inter Graecos *Anaxagoras* νοῦν κοσμοποιὸν τὸν θεόν· ſic recte Phyſicorum iſtorum opiniones in Eclogarum initio diſtinguit *Stobaeus:* Deo, quem puram mentem eſſe atque a materia longe ſemotam percepit,
huius univerſi tribuit *Anaxagoras* omnem ornatum: omnia ſecundum B
illum in unum congeſta & permixta nihil erant *niſi pondus iners*; inerti ponderi motum, formam, atque ornatum mens indidit divina, atque ita hoc univerſum condidit: *Diogenes Laërt.* Prooem. § 4, Ἀναξαγόρας πάντα ἔφη χρήματα γεγονέναι ὁμοῦ· Νοῦν δὲ ἐλθόντα αὐτὰ διακοσμῆσαι. *Plutarch.* de Placitis Philoſ. I, c. VII, ὁ Ἀναξαγόρας φησὶν, ὡς εἱστήκει κατ' ἀρχὰς τὰ σώματα, Νοῦς δὲ αὐτὰ διεκόσμησε θεοῦ, καὶ τὰς γενέσεις τῶν ὅλων ἐποίησεν. ipſa nobis verba videtur Anaxagorae ſervaſſe I, c. 3, ſi pro διῆρε, Graecis inuſitato, διήρεε, atque ita ſcripſerit iſta more Ionico, ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν· Νόος δὲ αὐτὰ διήρεε καὶ διεκόσμεε. *erant res omnes congeſtae: congeriem Mens dirimebat atque in ordinem omnia diſponebat.* ibidem propterea laudatur, ὅτι τῇ ὕλῃ τὸν Τεχνίτην προσέζευξεν. *Diogen. Laërtius* II, 6, πρῶτος, ait, τῇ Ὕλῃ νοῦν ἐπέστησεν. *Plutarch.* in Pericle p. 154. B. C.
τοῖς ὅλοις — πρῶτος — διακοσμήσεως ἀρχὴν — νοῦν ἐπέστησε καθαρὸν καὶ ἄ-
κρατον. nonnulla dederunt *P. Merula* ad *Ennii* Ann. p. 123, & *Aeg. Me-* C
nag. in *Diogen. Laërt.* ſed data opera ſententiam expoſuerunt *Anaxagorae Cudworthus* Syſt. Intell. c. IV, Sect. 20, p. 458—460. & Clar. *Heinius dans l'Hiſtoire de l'Acad. Royale de Berlin de l'année* 1753, p. 363, & ſeqq. Qui iam contulerit *Diodor. Sic.* I, p. 11, *Dionyſium Halicarn.* T. II, p. 85, 16, p. 102, 45, & *Nath. Forſterum* in *Platonis* Phaedon. p. 374, non dubitaturum puto, quin *Clemens* ex *Anaxagorae* ſententia τὸν δημιουργὸν Νοῦν intelligi voluerit, atque optime fuerit *Euripidis* iſta ex Pirithoo interpretatus. Deum itaque, qualem in *Anaxagorae* ſchola cognoverat, hic invocat *Euripides*, tanquam

τὸν αὐτοφυῆ, τὸν ἐν αἰθερίῳ
ῥύμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξανθ',

Non aliunde ſatum, ſed natura ſua aeternum, *atque univerſi conditorem.*

A *rem.* Ῥύμβος αἰθέριος *Hesychio* est ὁ οὐρανός· Coelum autem, sive ὁ κόσμος, secundum veteres περιέχει τὰ πάντα, terram, mare, quaeque in iis sunt omnia complectens: in talibus τὴν φύσιν, sive τὰ πάντα dicant, sive τὴν τῶν πάντων φύσιν, nihil interest: *quique adeo omnia mundo intexuit*, ὁ ἐν αἰθερίῳ ῥύμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξας, Deus est *aedificator mundi*. Est autem eximie ῥύμβος αἰθέριος, *Aristophani* Nub. v. 379, αἰθέριος δῖνος, ἡ τῶν ἀστέρων δίνησις (vid. *Markland.* ad *Max. Tyr.* XXII, fine;) sive κύκλῳ περιφορά, prout *Platoni* dicitur de LL. V, p. 747. A. VII, p. 818. C. ἡ περιφορὰ τῆς ὅλης συντάξεως apud *Athen.* IX, p. 378. D.

Deus Αὐτοφυὴς dicitur ὁ ἔχων ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ εἶναι, (τὸ εἶναι veteribus φῦναι dicebatur & πεφυκέναι·) *qui est a se ipso:* αὐτόθεος· vim istam vocis αὐτὸς in composito sic explicat *Ulpian.* ad *Demosth.* de Cor. p. 180, ὃς (hoc inserendum) οἴκοθεν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἔχει τὸ &c. virtute nonnihil diversa apud *Platonem* de LL. I, p. 642. C. ὅσοι Ἀθηναίων εἰσὶν ἀγαθοὶ

B διαφερόντως εἰσὶ τοιοῦτοι· —— μόνοι γὰρ ἄνευ ἀνάγκης αὐτοφυῶς εἰσὶν ἀγαθοί· *natura*, φύσει, *boni:* sic ista lego reiectis in marginem istis, θείᾳ μοίρᾳ, ἀληθῶς καὶ οὔτι πλαστῶς, commodis interpretamentis vocis αὐτοφυῶς· —— Deus dicitur αὐτοφυής, ut αὐτοτελής, *in se & natura sua perfectus: Hippodamus Stobaei* p. 553, 24, αὐτοτελέα explicat, ὅσα δι' αὐτὰ τελέα ἐντὶ καὶ οὐδενὸς ἐπιδεῆ τῶν ἔξωθεν, οὔτε ποτὶ τὸ ἦμεν, οὔτε ποτὶ τὸ καλῶς ἦμεν. τοιοῦτος δέ κεν εἴη ὁ θεός· *Euryphamo* p. 556, 42, homo dicitur non αὐτοτελὴς —— ἀλλὰ τέλειος· sic enim leg. pro ἀλλ' ἀτελής. *Deus* nullius indigus, ut Philosophis ceteris, sic & *Euripidi* Herc. Fur. v. 1345,

> Δεῖται γὰρ ὁ θεός, εἴπερ ἔστ' ὄντως θεός,
> οὐδενός.

Aristaeo quoque Pythagoreo in *Stobaei* Eclog. p. 45, 33, Deus est ἀγένατος καὶ αὐτοτελής. Sed quae dixit Hymno in suum Iovem omnium

C efficacissima *Aristides*, T. I, p. 5, apte congruunt in Deum *Euripidis* τὸν αὐτοφυῆ· οὗτος ἐστὶ πρῶτός τε καὶ πρεσβύτατος, καὶ ἀρχηγέτης τῶν πάντων, αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ γενόμενος· ὁπότε δὲ ἐγένετο οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· ἀλλ' οὖν τε ἄρα ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἔσαι ἐσαεί, αὐτοπάτωρ τε καὶ μείζων ἢ ἐξ ἄλλου γεγονέναι. καὶ —— αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξ ἑαυτοῦ ἐποίησε, καὶ οὐδὲν προσεδεήθη ἑτέρου εἰς τὸ εἶναι. In his Euripideis tractandis modum forte videbor excessisse.

Eiusdem alia quaedam de Deo dicta, ex uno *Alexandrino Clemente* collecta, simpliciter ponam. Loco, iam ante prolato, Δυσδαίμων, aiebat, Δυσδαίμων, ὅς, τάδε λεύσσων, (huius puta universi ordinem) θεὸν οὐχὶ νοεῖ. In *Clementis* Protrept. p. 59, 19,

> Θεὸν δὲ ποῖον εἰπέ μοι νοητέον;
> Τὸν πάνθ' ὁρῶντα κ' αὐτὸν οὐχ ὁρώμενον,

Εὐριπίδης λέγει. In eiusdem Strom. V, p. 691. istis *Jesaiae*, λέγει κύ-

ος, —— ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; &c. παγκάλως καὶ ὁ Εὐριπίδης A
συνᾴδει τούτοις, γράφων,

> Ποῖος δ' ἂν οἶκος, τεκτόνων πλασθεὶς ὕπο,
> Δέμας τὸ θεῖον περιβάλοι τοίχων πτυχαῖς;

Parietibus includere Deos Persis etiam, ut notum est, absurdum videbatur. Vno praeterea hic contentus ero *Euripidis* cantico, quod perinsigne solus etiam nobis *Clemens Alex.* servavit Strom. v, p. 688, ubi πάνυ, inquit, θαυμαστῶς ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς φιλόσοφος Εὐριπίδης τοῖς προειρημένοις ἡμῖν (nempe περὶ τοῦ γνωστικοῦ βίου) συνῳδὸς διὰ τούτων δείκνυται, Πατέρα καὶ Υἱὸν ἅμα οὐκ οἶδ' ὅπως αἰνισσόμενος. Filium Patris aeterni, quem eximie sic dictum adoramus Christiani, Graeco Poëtae veteri vel obscurissimis verbis adumbratum, hoc quidem aevo nemo sibi facile persuaderet: estque sane verissimum, quod de *Clemente* scribit alia occasione *Moshemius* ad *Cudworthi* Syst. p. 427, n. 6. B

Sed μέλος illud *Euripidis* adponam, hic illic paulo rectius scriptum, quam a *Grotio* in Excerptis p. 431, *Barnesio* p. 510,

> (4) Σοὶ, τῷ πάντων μεδέοντι, χολὴν,
> Πέλανον τε φέρω, Ζεὺς εἴτ' Ἀΐδης

Ὀνο-

---

(4) In his a *Grotio* recessi: vs. 1, τῷ revocavi ex *Clem.* pro τῷ. vs. 4, θυσίαν ἄπειρον in θ. ἄπυρον mutavi obsequutus *Abreschio* Anim. ad *Aesch.* p. 256. *Heathio* in Fragm. *Eurip.* p. 185. & *Toupio* Emend. in *Suid.* III, p. 319. Pro παγκαρπίας recepi Grotianum παγκαρπείας· *Sophocles* Polyido: Ἐνῆν δὲ παγκάρπεια συμμιγὴς ὀλαῖς. —— vs. 5, paulo forsan audacius scripsi (θυσίαν ἄπυρον) προχυθεῖσαν· (ut οἶνον προχυθέντα *Demetrius Phal.* π. Ἑρμ. §. 173.) ubi *Clemens* προχύταν praebet, *Grotius* προχύτην τε· *Heathius*, προχυταίαν· Non recordabatur vir Clar. incolam insulae cuiusdam prope Siciliam Προχυταῖον dictum; cetera vocem esse aeque inusitatam ac προχύταν & paene dixeram προχύτην isto sensu: hoc quoque versu quid aptius ut & praecedenti aliquando excogitabitur. —— vs. 9, 10, restitui Clementina, nisi quod ψυχὰς posuerim pro ψυχάς· *Grotius* dederat, ψυχαῖς ἀνέρων ταῖς βουλομέναις· —— & in vs. 12, Τίνι δεῖ μακάρων εὖ θυσαμένους, pro vulgatis apud *Clem.* Τίνα δὴ μακάρων ἐκθησαμένους· ubi *Lowthii* coniecturam, legentis ἐκθυσαμένους, firmatam Codice *MS.* recepi ad *Herodotum* p. 480. —— Quod paulo ante dicere incipiebam, nec *Grotii* lectio, προχύτην τε, locum invenit in ho-

A

Ὀνομαζόμενος στέργεις· σὺ δέ μοι
Θυσίαν ἄπυρον παγκαρπείας
Δέξαι πλήρη προχυθεῖσαν.
Σὺ γὰρ, ἔν τε θεοῖς τοῖς οὐρανίδαις
Σκῆπτρον τὸ Διὸς μεταχειρίζων,
Χθονίων θ' Ἅιδῃ μετέχεις ἀρχῆς·
Πέμψον μὲν φῶς ψυχαῖς ἀνέρων
Τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν,
Πόθεν ἔβλαστον, τίς ῥίζα κακῶν,
Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους
Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν.

B haec ſunt Latina *Grotii*,

Tibi cunctorum domino vinum
Salſamque molam fero, ſeu Ditis
Tu ſive Iovis nomine gaudes.
Cunctis larga defuſa manu

De

---

horum verſuum quinto: ſic poculum quoddam dicebatur; *ſalſae fruges*, in victimam ignemque ſacrum defuſae, Προχύται, plurali ſemper numero, (ut οὐλαί, & οὐλοχύται,) appellantur *Euripidi* Elec. v. 803 Iph. Aul. v. 1112. 1472. Sed *molae*, in memoriam ritus antiqui *ſparſae*, in his ſobriis ſacris vereor ut locus fuerit: erat enim frugum omne genus oblatio & ἄπυρος θυσία· mirorque adeo cur *Grotius* χοὴν Πελανόν τε, *vinum Salſamque molam* reddiderit: nota lex vetus Attica ap. *Petit.* p. 69, qua iubebantur Deos & heroas honorare ἀπαρχαῖς καρπῶν πελάνοις τε ἐπετείοις· Apud *Pauſan.* in Atticis p. 62. f. Διὸς memoratur Ὑπάτου βωμὸς, ἔνθα ἔμψυχον θύουσιν οὐδὲν, πέμματα δὲ θέντες οὐδὲν ἔτι οἴνῳ χρήσασθαι νομίζουσιν· iſti Iovi ſuo Cecrops πέμματα ἐπιχώρια ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καθήγισεν, ἃ πελάνους καλοῦσιν ἔτι καὶ ἐς ἡμᾶς Ἀθηναῖοι, *Pauſan.* VIII, p. 600. m. de his ἀπύροις ἱεροῖς, apud Eleos, Arcadas Phigalenſes, Delios, aliosque uſitatis multa dici poſſent quae huius non ſunt loci, praeter illa quae dedere *Ez. Spanhemius* ad *Callim.* p. 494, 616. ad *Ariſtoph.* Plut. v, 659, 660, & *Jac. Perizon.* in *Aelian.* V. H. XI, c. 5.

C

De frugibus accipe dona. A
Tu namque Deos ſuperos inter
Sceptrum tractas ſublime Iovis,
Idem regnum terreſtre tenes.
Tu lucem animis infunde virûm,
Qui ſcire volunt, quo fata mentis
Lucta ſit ortu, quae cauſa mali,
Cui coelicolûm rite litando
Requiem ſit habere laborum.

His precibus ad Summum rerum Moderatorem fuſis hoc in genere nihil illuſtrius eſſe vere iudicabat *Rad. Cudworthus* Syſt. Intell. c. IV, §. 19. Illud equidem non exputo, quamobrem ad iſta, Θυσίαν ἄπυρον παγκαρπείας, & qua mente adſcribi potuerit ab *Alexandrino*, ὁλοκάρπωμα γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν ἄπυρον (ſic leg. vs. 19 p. 688.) θῦμα ὁ Χριστὸς, quibus alludere *Paulina* videtur τὸ πάσχα — ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς, ex 1 Epiſt. ad Corinth. v, 7. Nec miror tamen iſta *Clementis* de *Euripide*, ὅτι τὸ σωτῆρα αὐτὸν οὐκ εἰδὼς λέγει. ſic enim ultima ſcripta ſunt Poëtae Philoſopho, ut videri quodammodo queat Deum quemdam deſideraſſe Salutiferum, qui malis, quibus homines inſanabilibus premebantur, aliunde non exſpectandum praeſentiſſimum adferret remedium. Invocat Deum Gubernatorem univerſi, cuius nomen ſibi fatetur incognitum; quemque, ut verbis utar *Pauli* Lucanéis, ἀγνοοῦντες — εὐσεβεῖτε· huic frugum offert ſuarum primitias in animi grati teſtificationem ob benefacta: huius in ſuperis inferisque agnita potentia, petit ab illo ſupplex, ut mentes illuminare dignetur veritatis amatorum, atque hos edocere, praeter cetera, B C

Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένοις
Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν.

Cui coelicolûm rite litando
Requiem ſit habere laborum.

CAPVT

A

C A P V T V I.

Euripidis exhibet de duobus rerum creatarum principiis systema.

Euripidis Anaxagoréa. Coelum, sive Aether, & Terra duo rerum creatarum principia. Aether Tragico genitor hominumque Deûmque, vulgo Jupiter dictus, Terram complexus ut coniugem. Nomina Iovis, Aetheris, Coeli in talibus permutari. Aethera semen genitale in Terram omniparentem de-
B *fundere. Horum coniugum amorem venuste Tragicis enarrari. Nilum amorem Telluris dictum ex mente Aegyptiorum. In Aegypto versatum & Anaxagoram. Secundum Eurip. nihil mori; in suum quodque resolvi corpus genitale. Corpus in terram redire; in coelum, seu Aethera animum, sive illud in mente quod sit immortale.*

Vt orsa capite praecedenti detexam, etiam secundum *Euripidem*, praeter Opificem, τῷ αὐτοφυεῖ, nihil ante conditum hoc universum fuit, nisi *rudis indigestaque moles.* Sectam congeriem *in* duo *membra* Deus *redegit* aedificator, *coelum* & *terram:* haec duo consideravit velut corpora genitalia, sive rerum postea creatarum principia, hac in re quoque praeceptorem sequutus *Anaxagoram: Diodorus Siculus*,
C L. 1, exposita veterum sententia statuentium ante mundum conditum μίαν ἔχειν ἰδέαν Οὐρανόν τε καὶ γῆν, μεμιγμένης αὐτῶν τῆς φύσεως, &c. ἔοικε δὲ, inquit p. 11, περὶ τῆς τῶν ὅλων φύσεως οὐδ' Εὐριπίδης διαφωνεῖν τοῖς προειρημένοις, μαθητὴς ὢν Ἀναξαγόρου τοῦ φυσικοῦ· ἐν γὰρ τῇ Μελανίππῃ τίθησιν (corrigendum φησὶν, syllabam τι peperit litera praecedens,) οὕτως,

> Ὡς οὐρανός τε γαῖά τ' ἦν μορφὴ μία·
> Ἐπεὶ δ' ἐχωρίσθησαν ἀλλήλων δίχα,
> Τίκτουσι πάντα κἀνέδωκαν εἰς φάος,
> Δένδρη, πετεινά, θῆρας, οὕς θ' ἅλμη τρέφει,
> Γένος τε θνητῶν.

his versibus, quos Melanippen τὴν σοφὴν fecit in scena dicentem, istum praefixerat Poëta:

Οὐχ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ' ἐμῆς μητρὸς πάρα, Ὡς &c. A

quo versu suam erga praeceptorem *Anaxagoram* benevolentiam insinuasse dicitur *Dionysio Halic.* Arte Rhetor. p. 85, 21, ἡ ἀρχὴ τοῦ λόγου αὐτῷ αἰνίττεται τὴν πρὸς τὸν διδάσκαλον εὔνοιαν· illic non lectum, initium istud exhibet infra p. 103, 3, ubi paulo ante, Ἀναξαγόρᾳ, inquit, προσεφοίτησεν Εὐριπίδης· Ἀναξαγόρου δὲ λόγος ἐστὶν ὅτι Πάντα ἐν πᾶσιν (addendum videtur ἦν·) εἶτα ὕστερον διεκρίθη. Ista tamen, personae minime congrua dum mulierem Poëta dicentem facit, hanc esse arbitror τὴν τῆς Μελανίππης ῥῆσιν, quam velut exemplum τοῦ ἀπρεποῦς καὶ μὴ ἁρμόττοντος notabat *Aristoteles* de Poët. c. xv. Primum autem versum eleganter alludens in Symposio *Plato* T. III, p. 177, A. ἡ μὲν μοι ἀρχὴ τοῦ λόγου ἐστὶ κατὰ τὴν Εὐριπίδου Μελανίππην, οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλὰ Φαίδρου τοῦδε· habuit non in Sophistis tantum sed & Poëtis imitatores: errat in *Aristide Scholiasta Jebbii* T. II, p. 33, excitans diversae sententiae hemistichium ex *Eurip.* Hippolyto v. 352. B

Quae quidem philosophanti Melanippae *coelum* & *terra*, propria *Euripidi* adpellatione dicuntur *aether* & *terra*. Si res ipsa spectetur, verum videri poterit quod posuit *Casaubonus* Anim. in *Athen.* x, c. v, eiusdem *Euripidem* fuisse sententiae cum *Homero* & *Xenophane Colophonio:* sed in *Euripidis* Sthenoboeae fragmento, quod tractat *Casaubonus*, explicando a viro summo dissentirem; &, velut ab illorum opinione diversam, *Euripidis* de rerum principiis sententiam considerarunt veteres; quorum loca pro istius aevi ratione *Theod. Canterus* attigit Var. Lect. II, c. 15, *Sextus Empir.* p. 685, *Vitruvius* Praefat. L. VIII, *Probus* in *Virgil.* Eclog. VI, v. 31, qui, memorata *Xenophanis* opinione, duo statuentis creationis principia terram & aquam, *consentit*, ait, *in numero Euripides, sed speciem discriminat; Terram enim & Aëra inducit principia.* *Aëra* & *Terram* dixit & *Vitruvius*; sed *Sextus*, aliorum recensitis hac in re placitis, ἐκ Γῆς δὲ, inquit, καὶ Αἰθέρος [γεγενῆσθαι τὰ πάντα θέλει] Εὐριπίδης, hic quidem vocem adhibens *Euripidis* genuinam Αἰθέρος, in quam frequentandam Tragicum huncce ἐπίφορον fuisse vere scribit *Schol.* in *Aristoph.* Ran. v. 919, quo versu C

Αἰθὴρ ἐμὸν βόσκημα,

inquit *Euripides*, si quis alius praeter Socratem, indignissimus, qui toties turpiter violatus a Comico in scena agitaretur: *Euripidis* de aethere sententiam ridendam exponit *Aristoph.* in Thesmoph. v. 13,

οὕτω ταῦτα διεκρίθη τότε.
Αἰθὴρ γὰρ ὅτε τὰ πρῶτα διεχωρίζετο,
Καὶ ζῷ' ἐν αὐτῷ ξυνετέκνου κινούμενα,
Ὧι μὲν βλέπειν χρὴ πρῶτ' ἐμηχανήσατο, &c.

Aether

A *Aether Euripidi*, velut genitor, ex *Terra* matre omnia procreavit animantia & inanima: in Chrysippi dramatis nobili fragmento,

Γαῖα μεγίστη, καὶ Διὸς αἰθὴρ,

hic quidem hominum Deorumque γενέτωρ, illa animantium & frugum alma genetrix,

Μήτηρ πάντων νενόμισται.

Praeter flumina, mare, Solem, iniuriae testes invocantur *Aeschyli* Prometheo v. 88, 90, Ὦ δῖος αἰθὴρ, —— παμμῆτόρ τε γῆ. Sed *Euripidae* mentem atque ex diversis locis verba *Pacuvius* expressit in Chryse: locum a *Scaligero* ad *Varron.* p. 31. *Gatakero* in *M. Antonin.* IV, 23. G. *J. Vossio*, aliisque emendatum, versu in suam, ut puto, sedem
B reposito, hic adscribam:

Hoc vide circum supraque, quod complexu continet
Terram; nostri coelum memorant, Graji perhibent aethera:
Quidquid est hoc omnia is animat, format, auget, alit, creat,
Sepelit, recipitque in sese omnia; omnium idem est Pater;
Mater est terra; ea parit corpus; animam aether adiugat:
Indidem eademque oriuntur; de integro atque eodem occidunt.

Praeter ista ex dramate Chrysippo, respexit in his vel inprimis Euripidea, forsan e Cressis petita, quae, saepe veteribus & recentioribus adhibita, ne hic quidem omitti possunt:

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ᾽ ἄπειρον αἰθέρα,
C Καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ᾽ ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις·
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ᾽ ἡγοῦ θεόν.

ut nec *Enniana*,

Aspice hoc sublime candens, quem invocant omnes Iovem.

prae reliquis, qui hic plures nominari possent, huc spectantia collegit *Thom. Gataker.* l. c. peregregia: ubi Stoïcus *Chrysippus* disputabat, ut scribit *Cicero* de N. D. I, c. 15, *Aethera esse eum, quem homines Iovem appellarent*, *Euripidis* praesertim nitebatur hanc in rem testimoniis: *Euripidi* vero, ceterisque Poëtis Graecis & Latinis hac etiam in parte praeivit *Homerus*, cui in Il. T, 357,

ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται·

Nihil interest utrum in talibus dicatur ἐκ Διὸς, an ἐξ οὐρανοῦ, vel ἐξ αἰθέρος.

ρος· illic ἐκ Διὸς interpretatus ἐξ ἀέρος qui docte ſcripſit de *Arati* vita & opere p. 273. D. ut monſtret per Δία etiam τὸν ἀέρα poſſe intelligi, teſtem ait citari *Philemona* Comicum, p. 274 B. cuius illic verba ſic ſcribi debuerant: —— Ὃν οὐδὲ εἷς λέληθεν (οὔτε κακὸν οὔτε ἐσθλὸν πεποιηκὼς, ſenſum tantum dat a ſe omiſſorum Grammaticus, quae *Stobaeus* nobis exhibet in Eclogis *Cant.* p. 6, & p. 25,) —— οὗτός εἰμ' ἐγὼ A

Ἀὴρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία.

his tandem ſubdit, ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ βίῳ φαμὲν, τὸν Δία ὕειν. in hanc quotidianam loquendi formulam nonnulla adſcripta ſunt ad *Herodotum* P. 109. conf. *Toupio* notata in *Suid.* II, p. 139. *G. J. Voſſius* de Orig. & Progreſſ. Idol. II, c. ult. & *Jo. Potter.* in *Lycophr.* Caſſ. v. 80. Secundum *Macrobium* in fine Saturn. *Alcman Lyricus dixit rorem aëris & Lunae filium:* ſumſit ex *Plutarchi* Sympoſ. II, p. 759. B. ubi *Alcman*, οἷα, φησὶ, Διὸς θυγάτηρ μέγα τρέφει καὶ σελάνας. non μέγα, ſed ἔρσα B dederat hic *Plutarch.* ut p. 918. A. 940. A. *Alcman* autem: Οἷα Διὸς θυγάτηρ ἔρσα τρέφει Καὶ σελάνας δίας. attigit *Victorius* V. L. XIV, c. 17. *Chryſippo* aliisque Stoicis, quibus Iupiter erat *Aether*, *aër interiectus inter mare & coelum*, (*Cicero* de N. D. II, c. 26.) *Iunonis nomine* cenſebatur conſecratus: *qui diligentius eruunt veritatem* ſecundum *Macrobium* Saturn. III, c. 4, *dixerunt*, *eſſe* —— *medium aethera Iovem*, *Iunonem vero imum aëra cum terra.* Sed ſolius ferme *Euripidae* locis hic uti conſtitueram.

Aether Tragico pater hominumque Deûmque, atque adeo eſt is ipſe, qui vulgo *Iupiter* dicebatur; quam Aether *tenero circumiectu amplectitur*, Terram Aetheri Tragicus ſtabili connubio iunxit: ex perdita ſunt *Euripidis* Tragoedia, nec *Grotio* neque aliis, quantum recordor, animadverſa, quae praebet *Cornutus* de N. D. p. 184. Κορυφὴ δὲ θεῶν, κατ' Εὐριπίδην, ὁ περὶ χθόνα ἔχων φαεννὸς αἰθήρ· ex Chorico carmine procul dubio petita ſunt: C

Κορυφὴ δὲ θεῶν, ὁ περὶ χθόν' ἔχων
φαεννὸς αἰθήρ.

id eſt, ὁ περιέχων χθόνα αἰθὴρ, —— Scripſerat *Lucretius* II, 1065,

—— *avido complexu quam tenet aether.*

non *quem*, ſed *quam*, nempe *materiam*, ſive *terram:* *L.* V, 319,

Hoc circum ſupraque, quod omnem
Continet amplexu Terram: quod procreat ex ſe
Omnia, (quod quidam memorant) recipitque peremta.

nota

A nota ſunt illa *Lucretii* excellentiſſima II, 990,

> *Denique coeleſti ſumus omnes ſemine oriundi:*
> *Omnibus ille idem pater eſt, unde alma liquentes*
> *Humorum guttas mater cum Terra recepit* &c.

L. I, v. 251,

> *pereunt imbres, ubi eos pater Aether*
> *In gremium matris Terraï praecipitavit,*
> *At nitidae ſurgunt fruges* &c.

quae cum aliis quibusdam Poëta Philoſophus ab *Euripide* mutuatus eſt, cui in talibus ſaepenumero Ζεὺς, αἰθὴρ, Διὸς αἰθὴρ, & οὐρανὸς uſurpantur promiſcue; quod partim iam liquet ex dictis, multisque aliis adfirmari poſſet: in illis Terrae matri iungitur velut omniparens,
B *Aether*, *coelum*, *Iupiter*, *dius* ſive *Iovis Aether*: in Amatorio *Plutarchi* p. 747. D. *Euripidis* ὁ πετάμενος ἱερὸν ἀνὰ Διὸς αἰθέρα Γοργοφόνος, fuit, ut ſuſpicor, in Andromeda Perſeus: neque illud inter Euripideas retulere reliquias, nec quod ponam, in eius Melanippe lectum: in *Ariſtoph.* Theſmoph. *Euripides* v. 279,

> Ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ', οἴκησιν Διός.

In iſtam fabulam Scholia vetera non pauca poſſunt apud *Suidam* reperiri: ſed verſum *Euripidis*,

> Ὄμνυμι δ' ἱερὸν αἰθέρ', οἴκησιν Διός,

quem praebet *Suidas* in v. Παρακεκινδυνευμένον, velut illius legerat in Scholiis ad *Ariſt.* Ran. v. 100, ubi noſtris proſtat in exemplaribus tanquam ἐκ Μελανίππης Σοφοκλέους. infrequens corrector *Steph. Bergler.*
C in notis ad Theſm. v. 279, docte emendat ἐκ Μελανίππης σοφῆς, ſive τῆς σοφῆς· facilis fuit error deſcribentis, qui ſic nomen *Sophoclis* ſaepe legerat compendifactum; cuius, quae nulla fuit, Melanippe nititur iſthac voce mendoſa. Euripidea praeſertim ſpectabat in Ibide ſcribens *Ovidius* v. 71,

> *Ipſaque tu Tellus,*
> *Ipſe meas Aether accipe ſumme preces.*

Vt in vita communi indignitate rei commoti, *coelum*, *terram*, *mare*, *Solem*, inclamabant, apud *Euripidem Iovem* & *Terram* invocant iurantque: Oreſtes in Elec. v. 1177, Ἰὼ Γᾶ, καὶ Ζεῦ πανδερκέτα βροτῶν, Ἴδετε τάδ' ἔργα. Chorus in Medea v. 148, Ἀίες, ὦ Ζεῦ, καὶ Γᾶ, καὶ φῶς, Ἰαχάν· *Eurip.* Hippolytus v. 1025, Νῦν δ' ὅρκιόν σοι Ζῆνα καὶ πέδον χθονὸς Ὄμνυμι· Medea v. 746, Ὄμνυ πέδον γῆς, πατέρα θ' ἥλιον πατρὸς Τὸμοῦ, θεῶν

τε συνθεὶς ἅπαν γένος. Medea more gentis suae coelo & terra matre A
potuerat esse contenta: nam apud *Apollonium Rhod.* III, v. 699, sorori dicenti, Ἀλλ' ὄμοσον γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν, morem Medea gerens v. 714,

Ἴστω (Κόλχων ὅρκος ὑπέρβιος, ὅντιν' ὀμόσσαι
Αὐτὴ ἐποτρύνεις) μέγας οὐρανὸς, ἥ θ' (ed. ἠδ') ὑπένερθε
Γαῖα, θεῶν μήτηρ· ——

Euripides apud *Macrob.* Saturn. I, c. 23,

Καὶ Γαῖα μῆτερ· Ἑστίαν δέ σ' οἱ σοφοὶ
Βροτῶν καλοῦσιν, ἡμένην ἐν αἰθέρι.

In Aethere sedentem dixit terram, quam pater Aether circumiectus περιεῖχε, *amplectebatur*: τὸν χθόν' ἐγκυκλούμενος Αἰθὴρ meminit in Bacchabus v. 292. Troadum versus 883,

Ὦ γῆς ὄχημα, κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν, B

—— Ζεὺς, cum seqq. hic me non detinebit: vid. Clar. *Nath. Forster.* in *Platonis* Phaedon. p. 390. —— Aethera Terramque tanquam Omniparentes Chrysippi nobis expingit Euripidei fragmentum: alius ex perdita Tragoedia locus eiusdem ferme sententiae, ni fallor, obversabatur *Porphyrio* π. Ἀ. III, 25, p. 135, ista scribenti: συγγενὲς ἡμῖν τὸ τῶν λοιπῶν ζώων γένος· καὶ γὰρ τροφαὶ πᾶσαι αἱ αὐταὶ πᾶσιν αὐτοῖς, καὶ πνεύματα, ὡς Εὐριπίδης, καὶ,

Φοινίας ἔχει ῥοὰς
Τὰ ζῶα πάντα·

καὶ κοινοὺς ἁπάντων δείκνυσι γονέας, οὐρανὸν καὶ γῆν. *Communes omnibus animantibus parentes monstrat Coelum & terram*; omnibus etiam mortalibus alio sensu communes, *ceu lumina Solis & aurae*, *Ovid.* Met. I, v. 135, C
ut VI, 350, *usus communis aquarum*; *Nec Solem proprium Natura, nec aëra fecit. Claudian.* Rapt. Pros. II, 260, *alii quascunque tulerunt Raptores, saltem communi Sole fruuntur*; ut *Menander* dixit τὸν ἥλιον τὸν κοινὸν, p. 184. & p. 260, ἰσπάσας τὸν ἀέρα τὸν κοινὸν, *Philemon*, τὸν αὐτὸν ἀέρα Ἑτέροις συνέλκεις. *Euripides* Helena v. 912,

Κοινὸς γάρ ἐστιν οὐρανὸς πᾶσιν βροτοῖς
Καὶ Γαῖ', ἐν ᾗ &c.

Ele-

---

(1) Συνδυάζει significat *connubio iungit*: συνδυασθέντες ἄρρεν θηλείᾳ, *Plato* de LL. VIII, p. 840. D. hinc *Aelian.* de N. A. III, c. 44. ἀφροδισιαστικῶν συνδυασμῶν meminit *Athen.* X, p. 457. D. *Clem. Alexandr.*

A Elegantissime Coelum sive Aether secundum *Euripidem* maritus, saepius alias, sed praesertim verno tempore genitale semen desiderantis coniugis in gremium sese

Reiicit, aeterno devinctus vulnere amoris;

ex hoc autem Aetheris compressu

alma liquentes
Humorum guttas mater cum Terra recepit,

[Ἡ δ'] ὑγροβόλους σταγόνας νοτίας
Παραδεξαμένη, τίκτει &c.

Foeta parit nitidas fruges, arbustaque laeta,
Et genus humanum, & parit omnia saecla ferarum.

B interprete *Lucretio* II, 991 &c. *Eustath.* in *Hom.* Il. Ξ, p. 966, 31, τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν (1) συνδυάζει ἀλλήλοις ὁ μῦθος, τὸν μὲν ὡς γόνιμον, τὴν δὲ, ὡς ἐκεῖθεν τὰς τῶν φυτῶν αἰτίας ἔχουσαν. Amorem horum coniugum castissimum, quo omnia in mundo animantur, formantur, aluntурque, nativa sua suavitate sic cecinit Noster, ut, quod imitandum habebat, exemplar *Aeschyli*, meo certe iudicio longe superaverit, nihilque scribi posse videatur venustius. — Partem Eclogae tantum proferam, quam, tredecim versibus constantem, nobis ex perdita *Euripidis* Tragoedia servarunt *Athenaeus* XIII, p. 599, & 600. & *Stobaeus* Ecl. Phys. *Canteri* p. 21, 22. *Grotii* p. 149. Sex primis versibus cum egisset *Euripides* de latissime patente Veneris imperio; (& Venus apud *Statium* Sylv. I, Ecl. II, v. 185, *ipsum*, inquit,

ipsum in connubia Terrae
C *Aethera, cum pluviis rarescunt nubila, solvo.*)

hi septem versus emendate, ut arbitror, scripti subiiciuntur;

(2) Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου Γαῖ', ὅταν ξηρὸν πέδον,
Ἄκαρπον αὐχμῷ, νοτίδος ἐνδεῶς ἔχῃ·
Ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς Οὐρανὸς, πληρούμενος
Ὄμβρου, πεσεῖν ἐς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο·

Ὅταν

---

lexandr. p. 558, 21, *Gregor. Nazianz.* T. I, p. 564. A.

(2) Partem fragmenti quae huc spectat, ex *Athenaeo* repetitam, *Eustathius* protulit in Il. Ξ, p. 967, 6, attigit omnium

 pri-

Ὅταν δὲ συμμιχθῆτον ἐς ταὐτὸν δύο, A
Τίκτουσιν ἡμῖν πάντα, κἀκτρέφουσ' ἅμα,
Ὅθεν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος.

Exiguam in paucis ſcripturae diverſitatem nunc non expendam. Et quibus iſta nota ſunt, hic tamen non illibenter legent *Aeſchyli* locum e Danaïſin paulo melius ſcriptum, quam vulgarunt *Grotius* & *Stanlejus:*

(3) Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς Οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα·
Ἔρως δὲ Γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν·
Ὄμβρος δ', ἀπ' εὐνάεντος οὐρανοῦ πεσὼν,
Ἔδυσε γαῖαν· ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
Μήλων τε βοσκὰς, καὶ βίον Δημήτριον,
Δένδρων τ' ὀπώραν, ἡ 'κ νοτίζοντος γάμου
Τέλειός ἐστι. τῶνδ' ἐγὼ παραίτιος.

B

Illinc recte *Stanlejus* explicuit *Aeſchylum* in Agam. v. 1400, quo ſatis abſurde Tragica Clytaemneſtra ſe mariti cruore reſperſam dicit,

Χαί-

---

primus tribus in locis *Ariſtoteles* Ἠθικ. Νικ. IX, p. 136, 8. Ἠθ. Μεγ. II, p. 65, 6. Ἠθ. Εὐδημ. VIII, p. 186, 5. *Plutarch.* II, p. 770. A. & *M. Antonin.* X, 21. *Ariſtotelis* loca iam indicata *Victorio* V. L. XX, c. 20, *Gatakerus* deſignavit ad *M. Antonin.* p. 303, & diligenter enotata protulit loca Poëtarum Latinorum ex iſtis *Euripidae* vel Aeſchyleis derivata: huic omiſſa pauca quaedam legi poterunt apud *Stanlejum* ad *Aeſchyli* Agam. v. 1400. & *Chriſt. Schoettgenium* ad *Columellae* X. v. 206. Sed ab his ante omnes laudari debuerant, ne *Turnebum*, *Columnam*, aliosque dicam, *Joſ. Scaliger* Conj. in *Varron.* de LL. p. 27. & *Fulv. Urſinus* in *Virgil.* Collat. Graec. ill. p. 135, 136. ex quo ſolo diſcimus *Euripidae* ῥῆσιν ex eius Oedipode decerptam, quod dramatis nomen *MS. Stobaei* Codex *Urſino* monſtraſſe videtur. C

(3) In vs. 1, τρῆσαι fruſtra poſuit *Grotius* pro lectione Athenaica τρῶσαι· amoris *vulnus* nemini displicet: Phaedra *Euripidis* in Hippol. v. 392, Ἐπεί μ' ἔρως ἔτρωσεν. frequentius, fateor, *amore ſaucia* dicitur πληγεῖσ' Ἔρωτι, quam τρωθεῖσα. & hic τρῶσαι novo quodam modo poneretur: mihi non diſpliceret —— βρέξαι χθόνα. quod libenter *Moſcho* reſtituerem in Epigramm. in Cupidinem aratorem:

Εἶπε δ' ἄνω βλέψας αὐτῷ Διΐ, βρέξον ἀρούρας.

Xeno-

A Χαίρουσαι οὐδὲν ἧσσον, ἢ Διὸς νότῳ
Γαῖ·

In eiusdem Supplicibus vulgata v. 886, Ὃς ἱερωτᾷς· ὁ μέγας Νεῖλος ὑβρίζοντά σε ἀποτρέψειεν· in margine libri sui, quem servat Leidensis Bibliotheca, sic emendabat *Jos. Scaliger*, ne litera quidem adiecta:

Ὁ ἱερὸς γᾶς, ὁ μέγας
Νεῖλος·

quae perdocta Magni viri correctio nititur, ut puto, Aegyptiaca veteri traditione, quam nobis *Heliodorus* conservavit Aeth. IX, p. 423, & 424, θεοπλαστοῦσι τὸν Νεῖλον Αἰγύπτιοι, —— ἀντίμιμον οὐρανοῦ τὸν ποταμὸν σεμνηγοροῦντες [Ὃς ἀντὶ Δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον —— ὑγραίνει, *Eurip.* Helenae v. 2.] —— ἃ δὲ ἐκθειάζειν ἐκεῖνα· ὃ εἶναι καὶ γῆν ἀνθρώπους ὑγροῖς τε καὶ ξηροῖς οὐσίας σύνοδον μάλιστα νομίζειν· —— καὶ τὸ μὲν ὑγρὸν τὸν Νεῖλον, θάτερον δὲ τὴν Γῆν τὴν αὐτῶν ἐμφαίνειν· —— πρὸς δὲ τοὺς μύστας Ἶσιν τὴν γῆν, καὶ Ὄσιριν τὸν Νεῖλον καταγγέλλουσι· —— ποθεῖ γοῦν ἀπόντα ἡ θεός, καὶ χαίρει συνόντι. haec

B

Xenophon Oeconom. p. 501, 26, πρὸς τὸν θεὸν ἀποβλέπουσιν, ὁπότε βρέξας τὴν γῆν ἀφήσει αὐτοὺς σπείρειν. in epigramm. *Moschi* pervenusto vulgatur,

πρῆσον ἀρούρας
Μή σε τὸν Εὐρώπης βοῦν ὑπ' ἄροτρα βάλω.

—— Vs. 3 ἀπ' εὐνοῦντος dedit *Grotius* pro vulgata voce ἀπ' εὐνάεντος· cuius loco, monente Clar. *Rubnkenio*, *Athenaei* praebet Epitome *MS*. Paris. ἀπ' εὐνάοντος. ex qua vera forsan lectio detegetur: mihi venit olim in mentem εὐρώεντος, *tenebrosi*, vox Poëtis sed non de coelo pluvio frequentata. —— vs. 4, pro Ἔκυσε, vel Ἔλυσε, vel Ἔδυσε, quod placet *Heathio*, posui Ἔδυσε γαῖαν· *terram subire solet*; eleganti coniectura corrigebat Clar. *Rubnkenius:* Ὄμβρος —— Ἔπλησε γαῖαν, memor in Alope dedisse Tragicum, Πλήσας δὲ νηδύν. —— Versu 6 vulgata apud *Athen.* Δένδρον δέ τις ὥρα ἐκ ν. *Grotio* scripta, Δένδρων δὲ θ' ὥρα ἐκ ν. *Stanlejo*, Δένδρων δέ τις ὥρ' ἐκ ν. *Heathio*, Δένδρων δέ πως ὥρ' ἐκ ν. recte a me arbitror emendata,

C

Δένδρων τ' ὀπώραν, ἣ 'κ νοτίζοντος γάμου
Τέλειός ἐστι·

Et fruges arboreas, quae ex maritis imbribus suam adipiscuntur maturitatem.

haec minime protrita miror omissa Clar. *Jablonskio* de Nilo agenti A
Panthei Aeg. IV, 1. ubi conferri poterit p. 168. accedant ista *Philostrati* de V. A. VI, c. 1, de Indo & Nilo: ποταμοὶ ἀμφοῖν ὅμοιοι· περαίνουσι γὰρ τὰς ἠπείρους ἐν ὥρᾳ ἔτους, ὁπότε ἡ γῆ ἐρᾷ τούτου. nempe τοῦ περαίνεσθαι· cuius sensum turpem cogitabat Sophista.

Cum Aegyptiaca traditione de duobus vitae animalis principiis, & Nilo terram Aegypti instar Dei foecundante, Euripidea si conferantur sive etiam Anaxagorea de Coelo sive Aethere & terra, haec sane videri poterunt ex eodem fonte ducta, quo multa veteres Graecorum Physici derivarunt: inter illos qui ad Aegyptios ἐξεδήμησαν φυσιολογίας χάριν καὶ θεολογίας ἀκριβεστέρας memoratur etiam *Anaxagoras Clazomenius Procopio* in Librum III Regum p. 185, inter illos nec *Clementi Alex.* neque *Plutarcho* nominatus, nec *Diogeni Laërtio*, qui itineris in Aegyptum comitem *Platoni* dat *Euripidem* III, 6.

Sed undecunque sua hauserit *Euripides* de Aethere & Terra, velut B
rerum creatarum principiis duobus, (quibus & Aegyptii arbitrabantur τὰ ἄλλα στοιχεῖα συνυπάρχειν τε καὶ συναναφαίνεσθαι, *Heliodor.* p. 424, 1.) cum Anaxagora, aliisque Physicis veteribus, *Euripides* nullam rerum creatarum mori statuit, aut ad nihilum interimi, sed in suum quidque genitale corpus resolvi: statuerat *Anaxagoras*, τὴν φύσιν εἶναι σύγκρισιν καὶ διάκρισιν, τουτέστι γένεσιν καὶ φθοράν· statuit *Euripides*, in terram redire quod esset e terra; quodque ex aethere natum divinioris esset originis in aethera reverti:

Χωρεῖ δ' ἐπίσω, τὰ μὲν ἐκ γαίας
Φύντ' ἐς γαῖαν, τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου
Βλαστόντα γονῆς εἰς οὐράνιον
Πόλον ἦλθε πάλιν· θνήσκει δ' οὐδὲν
Τῶν γιγνομένων· διακρινόμενον δ' C
Ἄλλο πρὸς ἄλλου
Μορφὴν ἰδίαν ἀπέδειξεν.

Euripidei simillimum nobile dictum *Epicharmi* bis terve hanc in rem adhibuit, praeter cetera, *Th. Gatakerus* de S. N. I. p. 48. A. M. P. p. 327. ad *M. Antonin.* p. 225. Epicharmea *Menander* respiciebat in istis p. 184,

Τοῦτον εὐτυχέστατον λέγω,
Ὅς τις θεωρήσας ἀλύπως, Παρμένων,
Τὰ σεμνὰ ταῦτ', ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, ταχύ·

qui celeriter illuc abiit, *unde venerat:* cuius, corpore in terram recedente, anima coelo demissa illuc sublimis abiit: nam

Nec

A *Nec sic interimit mors res, ut materiai*
Corpora conficiat, sed coetum dissupat ollis:

Lucret. II, 1001, 2.

quidque in sua corpora rursum
Dissolvit Natura, neque ad nihilum interimit res,

Idem I, 216. Ex suis placitis interpretandus *Ovidii* Pythagoras Met. XV, 165,

Omnia mutantur; nihil interit:

vs. 244, *omnia fiunt ex ipsis, & in ipsa cadunt:* in elementa nempe sua; sive corpora genitalia: vs. 252,

Nec perit in tanto quicquam (mihi credite) mundo,
Sed variat faciemque novat:

B Philosophorum hic loca possent excitari loquentium περὶ τῆς συγκρίσεως καὶ διακρίσεως, sed ad ultima *Euripidis* ista pauca sufficiunt illuminanda; cui constans haec fuit de corpore & anima doctrina, ut de *Euripide* Socratis familiari vere dici possit, quod de Socrate scribit *Cicero* in Laelio c. IV, —— *non tum hoc, tum illud, ut in plerisque, sed idem dicebat semper, animos hominum esse divinos, iisque* (*piisque* legendum arbitror) *cum e corpore excessissent reditum in coelum patere:* hoc dixit in Tuscul. I, c. XI, *animos, cum e corporibus excesserint, in coelum quasi in domicilium suum pervenire.* I, c. 49, *emittique nos e custodia & levari vinclis arbitremur, ut —— in aeternam & plane in nostram domum remigremus:* dantur in hanc sententiam *Platonis*, & Platonicorum multa: cum philosophis *Manilius* non dubitanter statuit IV, 891, ex emendatione *Bentleji:*

C *esse & nobis terrenae corpora sortis*
Aetheriasque auras animo.

ubi subdubitabat *Nemesianus* Ecl. I, v. 39,

si sublimes animae coelestia templa,
Sidereasque colunt sedes, mundoque fruuntur:

Barthius locum etiam *Euripidis* adnotavit, neque *Gatakero* neglectum, ex Supplic. v. 532, nuper adeo sic eleganter emendatum a *Jo. Toupio* Emend. in *Suid.* II, p. 6,

Ἐάσατ' ἤδη γῇ καλυφθῆναι νεκρούς·
Ὅθεν δ' ἕκαστον εἰς τὸ ζῆν ἀφίκετο,
Ἐνταῦθ' ἀπελθεῖν· πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα,
Τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν.

In

In *Eurip.* Oreſte v. 1092, A

> Μηδ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον,
> Μὴ λαμπρὸς αἰθήρ·

Scholiaſta Pindari recte ſupplet, τὸ πνεῦμά μου δηλονότι. *Euripidis* autem *Schol.* qui legiſſe videtur,

> Μὴ σῶμά μου δέξαιτο. κ. π.

interpretatur μὴ ἐναθεῖναι τοῖς στοιχείοις τελευτήσας. abſurde ſecundum *Eurip.* in Hypſipyle apud *Stobaeum* p. 568, 12,

> ἄχθονται βροτοὶ
> Εἰς γῆν φέροντες γῆν.

> *Reddenda terrae eſt terra: tum vita omnibus*
> *Metenda, ut fruges; ſic iubet neceſſitas.* B

Euripides apud *Ciceron.* Tuſc. III, c. 25.

Inſigne perditae Tragoediae fragmentum *Grotius* in Excerpta ex *Eurip.* retulit ſic ſcriptum p. 423,

> Ὁ δ' ἄρτι θάλλων σάρκα, διοπετὴς ὅπως
> Ἀστὴρ ἀπέσβη, πνεῦμ' ἀφεὶς εἰς αἰθέρα,
> Νεκρὸν δὲ σῶμα κἀν μίμημα δαιμόνων.

Ad poſtrema *Grotius* in notis: *Apud Plutarchum* μικρὸν *&* καὶ, *libro cur oracula defecerint. Explicans, ait homines Deorum eſſe effigiem:* his omiſſis, ut ſine dubio Euripidea dedit iſta *Barneſius* p. 511 Vitioſa voce μίμημα notata, *Heathius* p. 180, magis etiam mendoſa legi monuit apud *Plutarchum.* Pro Euripideis verba viri docti nobis dedere *Plutarchi*, in eo occupati, T. II, p. 416. C. D. ut monſtret praeter Deos & homines medium quoddam genus dari, Δαίμονας· ἡ δὲ φύσις, inquit, αἰσθητὰς εἰκόνας ἐξέθηκε καὶ ὁμοιότητας ὁρωμένων Θεῶν, ὡς ἥλιον καὶ ἄστρα· θνητῶν δὲ, σέλα καὶ κομήτας καὶ διάττοντας (ὡς Εὐελπίδης εἴκασεν, ἐν οἷς εἶπεν, C

> Ὁ δ' ἄρτι θάλλων σάρκα, διοπετὴς ὅπως
> Ἀστὴρ ἀπέσβη, πνεῦμ' ἀφεὶς εἰς αἰθέρα,
> Μικρὸν δὲ σῶμα·)

καὶ μίμημα δαιμόνιον (ſive Δαιμόνων) ὄντως τὴν σελήνην, τῷ &c. Signa tantum poſui parentheſeos; in Luna quaeſivit imaginem Δαιμόνων· ut Deorum, in Sole & aſtris; hominum mortalium, in ſubitis coeli fulgoribus & cometis, ſtellisque iſtis quae vulgo videbantur *Praecipites coelo labi*, & *multa cum luce currentes*; *vulgi ſequitur* in his *opinionem*, *Servio* quoque iudice, *Virgil.* Georg. I, 365. Aen. II, 694. V, 527. Vo-

A Vocem forte non invenit *Apulejus* in libello de mundo, qua in his, σέλα τε καὶ διάττοντες καὶ κομῆται), mediam nobis interpretaretur. Cum his fulgoribus, subito extinctis, ad mentem *Plutarchi* hominem in medio aetatis splendore extinctum comparaverat *Euripides*; cuius ille verba suis interiecit: sed primum, ut puto, scripserat *Plutarchus:* καὶ διάττοντας (ὡς Εὐριπίδης εἴκασε θνητοῖς, ἐν οἷς εἶπεν, tum Euripidea hac ratione posuerat:

> Ὁ δ᾽ ἄρτι θάλλων σαρκὶ, διοπετὴς ὅπως
> Ἀστὴρ, ἀπέσβη, πνεῦμ᾽ ἀφεὶς ἐς αἰθέρα,
> Μιαρὸν δὲ σῶμα.)

nempe γῇ καλυφθῆναι ἀφεὶς τὸ μιαρὸν σῶμα· ista vox, huic apta sedi, saepe transiit in μικρόν· vid. *Eurip.* Hippol. v. 1441. Corpus spiritu vacuum sive inanimum, μιαρὸν, cuius θανάσιμοι ἐκπνοαὶ contage sua

B polluebant. Sed ne in his quidem *Euripidem* ab *Anaxagorae* discessisse sententia monstrat comparatio, & verbum ἀπέσβη. censuit enim *Anaxagoras*, τοὺς καλουμένους διάττοντας ἀπὸ τοῦ αἰθέρος σπινθῆρων δίκην καταφέρεσθαι, διὸ καὶ παραυτίκα κατασβέννυσθαι quae leguntur eadem in opere de Placitis Philos. III, c. 2. & in *Stobaei* Ecl. Phys. p. 63. —— Θάλλων σάρκα legatur in Euripideis, an σαρκὶ, nihil interest: hoc ut usitatius praetuli, etiam oblatum a *Plutarcho*, priora huius fragmenti iterum adhibente T. II, p. 1090. c. Hoc usus est loco Clar. Noster *Ruhnkenius* in *Timaei* Lexicon p. 28. ad Ἀπέσβη· pro ἀπέση restituendum & in *Euripidis* Medea v. 1218,

> Χρόνῳ δ᾽ ἀπέσβη, καὶ μεθῆχ᾽ ὁ δύσμορος
> Ψυχήν.

Sed, ut alia mittam ex Helena & Supplicibus loca, non erat omit-

C tendus nobilis *Euripidae* de animo immortali, atque in aeternam suam domum retrocedente, locus ex Helenae v. 1020,

> ὁ νοῦς
> Τῶν κατθανόντων ζῇ μὲν οὔ, γνώμην δ᾽ ἔχει
> Ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ᾽ ἐμπεσών.

egregie *Grotius:*

> *anima post fati diem*
> *Iam non, ut ante, vivit; at sensus tamen*
> *Servat perennes, hospes aeterni aetheris.*

Hic quoque locus copiose tractari posset, nisi hoc iam capite in his Euripideis modum excessissem. Legi poterunt atque ad examen revocari de hoc loco subtiliter disputata *Cudwortho*, eiusque Interpreti Clarissimo *Moshemio*, p. 1039, 1040.

 A

C A P V T VII.

In fragmenta dramatis Antiopes.

Antiopes Euripideae nomen Aristoteli restitutum; fragmenta quaedam exiguntur ad historiam veterem. Asii Samii poëma perpaucis, Pausaniae lectum. Geminos Antiope quando pepererit, & ubi. Pastor iuvenum educator. Praeter nominum notationem nil ex Antiopa reprehensum Comico. Cum ignota matre loquentis Amphionis versus. Iovem dictum rem habuisse cum puellis sub tegmine Satyri, anseris &c. Antiopes ad filium verba, Deo culpam tribuentis. Dramatis fragmen de Dirce raptata. Matre vindicata Paean Amphioni cantatus. Fratrum, quorum ingenia diversissima, colloquium de Musica concertantium, Ciceroni memoratum aliisque. B

Vt Physica quaeque illuc in Euripideis spectant attigimus pleraque, sic & alia tractari possent non pauca, Politica praesertim, quibus sua iam aetate labentis Atticae Reipublicae mores perversos notavit, aut rem publicam gerentibus vera dedit praecepta. Sed, ut equidem arbitror, plerique harum literarum amantes libentius legent cuiuscunque generis *Euripidae* reliquias emendatius scriptas, quam prostant vulgatae. Hoc mihi capite sumam reliquias quasdam *Antiopes* Euripideae. Sed nomen ante nobilissimi dramatis restituere conabor *Aristoteli* de Poët. c. XIV, illud inprimis in Tragoedia probanti, si fingat Poëta τὸ μέλλοντα ποιεῖν τι τῶν ἀνηκέστων δι' ἄγνοιαν ἀναγνωρίσαι πρὶν ποιῆσαι. In tali temporis articulo factam laudat *Aristoteles* agnitionem in Cresphonte, & in Iphigenia: hae cum sint *Euripidis* tragoediae, eiusdem alia probabiliter latet in proximis p. 239, 22. καὶ ἐν τῇ C

(1) *Asium* illic olim citatum dico: nam pro vulgatis, καὶ ἔπη τούτῳ πεποίηκεν Ἄγις ὁ Ἀμφιπτολέμου, scribendum, καὶ ἔπη ἐς τοῦτο πεποίηκεν Ἄσιος ὁ Ἀμφιπτ. *Asii* Samii, Amphiptolemi filii, poëtae antiquissimi, (τὸ Σάμιον ποιητὴν Ἄσιον, τὸ παλαιὸν ἐκεῖνον dixit *Athen.* III, p. 125. B.) carmen epicum, quo historias ille veteres complexus inprimis ἐγκαταλέγησι, nescio an ulli eorum, qui nobis

A τῇ Ἕλλῃ ὁ υἱὸς τὴν μητέρα ἐκδιδόναι μέλλων ἀνεγνώρισεν· nullum autem fuisse arbitror *Euripidis* drama, in quo talis matris ἀναγνωρισμὸς locum invenerit praeterquam in *Antiope:* ἐν Τηλέφῳ dramate, filius quidem matrem Augen *agnovit*, nec tamen ἐκδιδόναι μέλλων· at in *Antiope:* hoc vero nomen cum a vicinis (fac scriptum ΕΝΤΗΙΕΠΗ.) facile potuerit absorberi, corrigendum suspicor: καὶ ἐν τῇ Ἀντιόπῃ ὁ υἱὸς, τὴν μητέρα ἐκδιδόναι μέλλων, ἀνεγνώρισεν· *& in Antiope, cum filius* (Zethus nempe) *iam iam in eo esset, ut exposcenti* (Dircae) *dederet matrem, agnovit.*

— Historiam Antiopes,

Ἡ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,

plerisque perturbate traditam, unus omnium, sic ut suis singula temporibus videantur illigata, nobis breviter enarravit *Scholiastes Apollon. Rhod.* IV, 1090. Cum quis, Iovem mentitus, formosam Nycteïda
B vitiasset, iram illa patris verita, instante partu, Sicyona aufugisse videtur ad Epopea. Sed ante, quam illuc perveniret, quos utero gerebat, geminos in antro montis Cithaeronis enixa reliquisse, vel pastori educandos commendasse; onere tum levata sic Epopeo iam ante nota placuisse, ut hic illam sibi duceret uxorem. —— Sed hinc diversa facies fuit narrationis in Euripidei dramatis Prologo, quo non ante fecit Zethum & Amphiona parientem Antiopen, quam post mortem patris, & mariti Epopei, a Lyco patruo, Sicyone vi Thebas *reduceretur:* habuit & ille suae narrationis auctores, quos sequutus est *Apollod.* III, p. 144, qui re sic narrata de Lyco victore, τὴν Ἀντιόπην, ait, ἤγαγεν αἰχμάλωτον· ἡ δὲ ἀγομένη δύο γεννᾷ παῖδας ἐν Ἐλευθεραῖς τῆς Βοιωτίας. & de eodem Lyco *Hygin.* f. VIII, *Interfecto Epopeo Antiopam vinctam abduxit in Cithaeronem: parit geminos, & reliquit.* His forte veriora *Pausanias* tradidit II, p. 124; sed & hoc auctore post mor-
C tem Epopei Lyco tradita, ὡς ἐς Θήβας ἤγετο, ἐνταῦθα κατ' ὁδὸν τίκτει secundum (1) *Asium* illic olim citatum,

Ἀντιόπη δ' ἔτεκε Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα δῖον
Ζηνί τε κυσαμένη, καὶ Ἐπωπέϊ ποιμένι λαῶν.

Quod

---

nobis supersunt, fuerit lectum, praeterquam *Pausaniae*; nam quae illinc exhibent *Strabo* VI, p. 406. C. & *Athen.* XII, p. 525. E. aliis accepta retulerunt: sed ut alia multa solus, sic & hoc *Asii* Poëma legit & saepe laudat *Pausanias*, cui dicitur Ἄσιος ὁ Ἀμφιπτολέμου Σάμιος VII, p. 530. A. alibi simpliciter Ἄσιος ὁ τὰ ἔπη ποιήσας citatur, & Ἄσιος ἐν τοῖς ἔπεσιν. L. IV, p. 282,

 prae-

Quod dicebam de ſerie narrationis Euripideae mihi conſtitit ex Antiopes fragmento, quod ope *Euſtathii* ex *Ammonio* eruam, tradente differentiam inter Κύειν & Τίκτειν p. 86. vulgatur illic: Εὐριπίδης ἐναυλίον, Ἡ κύουσα τίκτω (εἶπεν) ἡνίκ' ἡγόμην πάλιν. Illic ne iuvenis quidem cogitare debueram de *Euripidis* Antigone: quid verum ſit *Euſtathius* monſtrat in Od. Π, p. 601, l. 45. ubi prolatis *Ammonii* verbis iſta ſubiicit: καὶ φέρεται εἰς τοῦτο χρῆσις ἐξ Ἀντιόπης τὸ, Κύουσα τίκτον· ἤγουν κατὰ γαστρὸς φέρουσα εἶτα ἔτεκον. Utrum iam ſcribatur apud *Ammonium* Εὐριπίδης Ἀντιόπῃ, an, propter illud εἶπεν interiectum, & quia ipſius erant Antiopae verba, Εὐριπίδου Ἀντιόπη —— εἶπεν, nihil refert; nec multum ſane, utrum in verſu probes *Euripidis* Κύουσ' ἔτικτον· ad ductum *Euſtathii*; an, quod ego malim, A

Κύουσα, τίκτω δ' ἡνίκ' ἡγόμην πάλιν.

ut copula pendeat ab iis quae praeceſſerant: praeter alia, praeſens τίκτω de re ſic adhibetur *Euripidi* dudum praeterita, Androm. v. 9. Iphig. A. v. 1164. Taur. v. 23. 1319. Bacch. v. 2, 43. Ion. v. 356. Helenae v. 8. Illud vero minime dubitandum, quin in hoc verſu, qui tantum poni potuit in Prologo, verba ſint Antiopae gravidam ſe peperiſſe narrantis, cum iterum Thebas reduceretur. B

A patrui coniuge, Dirce, Thebis omnibus injuriis vexata cum iterum aufugiſſet Antiope, neſcia mater incidit in filios; a Zetho autem, cuius ſibi opem implorabat, repulſam paſſa, cum iam eſſet dedenda Dircae, quae illam inſequuta expoſcebat, aut quum iam a ſaeva muliere abriperetur, commodum intervenit Paſtor iuvenum educator, certisque documentis facile quidem Amphioni, ſed & duro agreſtique Zetho, fugitivam illam matrem eſſe tandem perſuaſit: ſi itaque Zethus eſt filius, qui τὴν μητέρα, ἐκδιδόναι μέλλων, ἀνεγνώρισεν, vere *Ariſtoteli* videor reſtituiſſe voces ἐν τῇ Ἀντιόπῃ. C

Dicitur illa quidem *Apollodoro* ad filiorum ἔπαυλιν veniſſe δεχθῆναι ὑπ' αὐτῶν θέλουσα· & a filiis agnita: ſed commodum dramatis *Euripidis* (ſive *Pacuvii* dicere malis cum *Th. Reineſ.* V. L. p. 374,) & *Enniani* nobis argumenta ſervavit *Hyginus* f. VII, & VIII; in hoc, ni fallor, *Ennii* dramatis argumento unius ſit Zethi, matri primum reluctan-

---

praeter cetera incertorum poëmata ad rem, quam tractabat, inquirendam evolviſſe ſe narrat ὁπόσα —— Ἄσιος ἐγενεαλόγησεν· οὐ μὴν ἔγωγε ταῦτα ἦν σφίσιν οὐδὲν πεποιημένον· L. VIII, p. 599, πεποίηται —— Ἀσίῳ τοιάδε ἐς αὐτόν. ex hoc more ſcribendi *Pauſaniae*, in primo loco corrigebam ἐς τοῦτο πεποίηκεν Ἄσιος, cuius

A luctantis, mentio: *devenit* Antiope *ad filios suos; ex quibus Zethus existimans fugitivam non recepit. In eundem locum Dirce —— delata ibi Antiopam repertam ad mortem extrahebat. Sed, ab educatore pastore adolescentes certiores facti eam esse matrem suam, celeriter consecuti matrem eripuerunt.*

Multo facilius, & dudum ante Zethum, matrem tacitum Amphiona agnovisse mihi persuadeo: Amphiona

Musarum comitem, cui carmina semper
Et citharae cordi, numerosque intendere nervis,

ingenium mite & natura potentior iam commoverant. Ecce testem in historia veteri idoneum *Propertium* III, El. XIII, de Antiope canentem v. 29

B *Et durum Zethum, & lacrymis Amphiona mollem,*
Experta est stabulis mater abacta suis.

(Huc pertinet ex Antiopa *Pacuvii* versus apud *Nonium* in *Amolimini*,

Nonne hinc vos propere stabulis amolimini?)

vs. 35,

Sera tamen pietas: natis est cognitus error:
Digne Iovis natos qui tueare senex,
Tu reddis pueris matrem.

Huius educatoris nomen *tam fuisse ignorabile* mirabatur *Broukhusius*: Ὀρδίων dicitur *Cedreno* p. 22. C. & *Jo. Malelae* p. 55, & 56, sed istiusmodi testes mecum *Broukhusius*, credo, repudiaret, qui veteres nobis historias suis emblematis atque insulsis mendaciis contaminant: hoc in fabulis facile ferendum putabunt huius aetatis sophi, suam quisque
C Helenam nempe veridicam mirati. De pastore isto, eiusque uxore minime vulgata tradit *Dio Chrysost.* Orat. XV, p. 237. B. C. illinc discimus Pastores istos, Eleutheris degentes, servos Oenei fuisse, nothi filii Pandionis; corrigendum enim illic est: πλήν γε τοῦ Οἰνέως (pro τοῦ οἰήσεως) τοῦ Πανδίονος —— νόθου παιδός. τοῦ Οἰνέως nempe δούλους· quod illic relinquitur ex iis quae praecedunt supplendum; saepius omissum: v. in *Hero-*

---

cuius nomen semel etiam alibi vitiose scribitur Ἄρσιος III, p. 239 F. Sed hic Ἄσιος ponendum iam vidit *Jac. Palmerius* in *Pausan.* p. 384. Conferatur Magni G. *J. Vossii* libellus de Poëtis Gr. in *Asio.*

Herodotum P. 168, 55. nexum orationis non attendens, *Jo. Meursius* τοῦ Οἰνέως refingebat de Reg. Athen. II, c. 15. Dicuntur autem *Dioni* Pastor eiusque uxor quos invenissent ἐν τῇ ὁδῷ expositos infantes, cuius essent ignari, cupide sustulisse proque suis educasse. A

Prope Eleutheras antrum monstrabatur *Pausaniae* I, p. 93. F. de quo narrabant, ὡς Ἀντιόπη τεκοῦσα καταθεῖτο ἐς αὐτὸ τοὺς παῖδας. Secundum *Euripidem* partus doloribus pressa Antiopa foetum geminum *in via*, *sive bivio*, fuit enixa prope Eleutheras: ab hoc oppido *Hysiae* non longe aberant, ad Cithaeronem etiam sitae. Meminit & Hysiarum *Euripides*, sed forte tanquam oppidi, quod a Nycteo conditum (κτίσμα Νυκτέως dicitur *Eustathio* in Il. B, p. 200, 43,) filiae Antiopae fuerat natale: *Harpocration*, Ὑσιαί, —— τῆς Βοιωτίας πόλις, ἧς μνημονεύει καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀντιόπῃ. Apud *Stephanum Byz.* in Ὑσία, *Hesiodus* ἐν Ὑσίᾳ τὴν Ἀντιόπην φησὶ γενέσθαι· Εὐριπίδης δ' ἐν Ὑσίᾳ. Leg. ἐν Ὑσιαῖς. In bivio peperisse secundum *Euripidem* vel ex his *Hygini* solis suspicari licuisset: c. VII, *dolor eam in ipso bivio coegit partum edere. Quos pastores pro suis educarunt, & appellarunt Zeton* ἀπὸ τοῦ ζητεῖν τόπον· *Alterum autem Amphionem* ὅτι ἐν διόδῳ ἢ ὅτι ἀμφὶ ὁδὸν αὐτὸν ἔτεκεν. Nollem his ineptiis Tragicus eximium illud suum drama dedecorasset: in quo lecta fuere *Etymologo* servata, —— p. 411, 13, velut *Euripidis*, Τὸν μὲν κίκλησκε, sive B

Τὸν μὲν κικλήσκει Ζῆθον· ἐζήτησε γὰρ
Τόκοισιν εὐμάρειαν ἡ τεκοῦσά νιν.

(vox ultima νιν in *Etymol. MS.* transiit in γυνή.) & horum similia de Amphionis nomine: nam, in eodem libro p. 92, 4. λέγει Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ἐτυμολόγος τὸ Ἀμφίων· (scrib. ὁ τραγικὸς, ἐτυμολογῶν τὸ Ἀμφίων·) ὅτι Ἀμφίων ἐκλήθη παρὰ τὸ ἄμφοδον, ἤγουν παρὰ τὸ παρὰ (sic MS.) τὴν ὁδὸν γεννηθῆναι. ibidem dicitur *Aristophanes* ista ridendo exagitasse: huius versum servavit nobis *Pollux* IX, 36, ex altera Editione Thesmophor. C

Ἄμφοδον ἐχρῆν αὐτῷ τεθεῖσθαι τοὔνομα.

Praeter ista, digna sane quae sibi sumeret Comicus irridenda, pauca suspicor hoc in dramate elegantissimo *Euripidis* reperta quae mordacissimus *Aristophanes* arrodere potuerit: Antiopes certe *Euripidis* nusquam fit *Aristophani* vel in *Scholiis* ad Comicum mentio, nisi semel in his cum laude: nam ubi meminit Comicus saepius vexatae Andromedes in Ran. v. 53, quaestionem ponit Criticus, cur non potius meminerit nuper actorum dramatum *Euripidis*, τῶν καλῶν, Ὑψιπύλης, Φοινισσῶν, Ἀντιόπης· & respondet ad illam, ἐπειδὴ οὐ συκοφαντητικὰ ἦν τὰ τοιαῦτα.

Paulo ante memini diversitatis ingeniorum in his Antiopae geminis: cum durus Zethus stabulis illam velut mulierem abegisset fugitivam, lacrymis miserae mulieris motum Amphiona casus suos atque infor-

A fortunia narrantem aure benigna suspicor audivisse; & lacrymis mollitum ad durum fratrem dixisse, quae praebet *Stobaeus Gesn.* p. 153, 24, *Grot.* p. 91, *Barn.* v. 61,

> Ἀμυσία τοι μήδ' ἐπ' οἰκτροῖσιν δάκρυ
> Στάζειν, κακὸν ἦ, χρημάτων ὄντων ἄλις,
> Φειδοῖ πονηρᾷ μηδὲν εὖ ποιεῖν βροτῶν.

sed cum amorem mulier memoraret, quo virginem Iupiter dignatus, Satyri sub tegmine, gemino foetu frustra Deo reluctantem implevisset, in scena respondisse suspicor Amphiona,

> [Οὐκ ἔςι ταῦτά γ',]

& quae apud *Clem. Alex.* Strom. v, p. 716, 1,

B

> Ἀμφίων λέγει τῇ Ἀντιόπῃ,
> οὐδὲ γὰρ λάθρα δοκῶ,
> Φωτὸς κακούργου σχήματ' ἐκμιμούμενον,
> Σοὶ τλώδ' ἐς εὐνὴν, ὥσπερ ἄνθρωπον, μολεῖν.

Causa vix videtur cur τλώδ' ἐς εὐνὴν dixerit: una litera mutata Iovis nomen, Ζῆνα, restituet:

> Σοὶ Ζῆν' ἐς εὐνὴν, ὥσπερ ἄνθρωπον, μολεῖν.

noverat Amphion solere puellas isthoc aevo saepius,

> Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους·

qui versus est *Eurip.* Bacch. 29. Secundo versu *Satyri celatum ima-*
C *gine*, qualem dixerat Antiope, Amphion designasse videtur. *Ovidius* Met. VI, 109,

> *Fecit olorinis Ledam recubare sub alis:*
> *Addidit, ut Satyri celatus imagine pulcram*
> *Iupiter implerit gemino Nycteida foetu.*

Σατύρῳ ὁμοιωθεὶς, *Schol. Apollon.* IV, 1090. Diserte Satyri meminisse Tragicum hic non falsus testis est *Cedrenus* p. 22. E. ὁ μὲν Εὐριπίδης —— τὸν Δία φησὶν, εἰς Σάτυρον μεταβληθέντα, τὴν Ἀντιόπην φθεῖραι. paria dedit *Jo. Malelas* p. 58, quae paucis tradit *Cedrenus*, eadem mendacia verbose nobis enarrans: cum his nugatoribus nullo modo comparandus perdoctus Scriptor *Clementin.* Homiliar. v, c. 13, de Iove, μίγνυται, inquit, καὶ Ἀντιόπῃ τῇ Νυκτέως, Σατύρῳ παρεικασμένος —— Νεμέσει τῇ Θεσίου, τῇ καὶ Λήδᾳ νομισθείσῃ (malim, ὀνομασθείσῃ,) Κύκνος, ἢ Χὴν γενόμενος.

ex ultimis pro ἀναγράψαντες scribendum χλῶα γράψαντες, Hom. VI, c. 23, loco, qui *Davisii* diligentiam praeteriit, sic ni fallor restituendo: τὸν δι' αὐτῶν ὄντα πατέρα θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων, ὃν οἱ πολλοὶ Δία λέγουσι, Λήδᾳ συνεσχηματισμένον χλῶα γράψαντες ἐν πίνακι δημοσίᾳ ἀναθέασιν. A

Amyclaeo formosior ansere Ledae,

Ciris dicitur *Virgilio* v. 489. scripserat forte *Clemens Alex.* Protrept. p. 53, 7, τῇ Λήδᾳ ἐπιποτώμενον τὸν ὄρνιν —— ἐναποτυποῦσι ταῖς σφενδόναις. vid. *Eurip.* Helena v. 18. &c. Venuste *Manilio* I, v. 346,

Deus in niveum descendit versus olorem,
Tergaque fidenti subiecit plumea Ledae.

Amphionis *Euripidei* ad Antiopen verbis ista *Clemens Alex.* p. 716, proxima subdit *Sophoclis* de Hercule dicta: B

Τὴν τοῦδε γάρ τοι Ζεὺς ἔγημε μητέρα,
Οὐ χρυσόμορφος, οὐδ' ἐπημφιεσμένος
Πτίλον κύκνειον, ὡς κόρην Πλευρωνίαν
Ὑπηνέμωσεν, ἀλλ' ὁλοσχερὴς ἀνήρ.

Sophoclea miror in Excerptis praetermissa *Grotio*, nec non Amphionis ad Antiopen ista; qui si praeterea dixerit in *Euripidis* dramate, Iovem, aeterna pace beatum, atque omnibus in coelo rebus bonis affluentem, Deorum regina conjuge cum frueretur, turpiter ab hominibus fingi formas in terris quotidianas venantem, & hominis instar cum illis rem habentem; hoc, vel simile quid si dixerit Amphion *Euripidis*, ad ista respondere potuit Antiope, praeter alia, quae prostant ex *Euripidis* Antiopa in *Stobaei* Florileg. p. 386, 25 *Grot.* p. 239. *Barn.* v. 86. C

Κόρος δὲ πάντων· καὶ γὰρ ἐκ καλλιόνων
Λέκτροις ἐν αἰσχροῖς εἶδον ἐκπεπληγμένους.
Δαιτὸς δὲ πληρωθείς τις ἄσμενος πάλιν
Φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥσθη στόμα.

Horum versuum quartum, cum forte legeretur *Athenaeo* citatus x, p. 421. F. *Grotius* retulit inter Excerpta ex incerta Trag. p. 435. & *Barnes.* p. 514. hic tamen ab eruditissimo populari *Gatakero* veram versus sedem discere potuisset ex A. M. P. c. x, p. 519. qui similis sententiae dicta, hoc etiam Antiopes adscripsit ad *M. Antonin.* VI, 46.

Si similia quoque dixerit in Iovem Antiope his *Propertii:* III, El. XIII, 19,

A *Iupiter Antiopae nusquam succurris habenti*
Tot mala? corrumpit dura catena manus.
Si Deus es, tibi turpe tuam servare puellam?

quae praecedunt, & quae sequuntur,

Invocet Antiope quem nisi vincla Iovem?

monstrant, opinor, scripsisse *Propertium:*

Si Deus es, tibi turpe, tuam servire puellam.

quod aliquoties in ista versus sede, etiam absque casu, collocavit. Solent autem malis pressi sic apud *Euripidem* saepe loqui, Phoen. 86. Cycl. v. 353. Herc. v. 347. Elec. 583. &c. —— Amphiona non dedecent quae habet ex Antiopa *Stobaeus* p. 439, 53. *Grot*. p. 320. *Barn*. v. 96,

B Οὐ σωφρονίζειν ἔμαθεν, αἰδεῖσθαι δὲ χρὴ,
Γύναι τέ, τε λίαν, καὶ φυλάσσεσθαι φθόνον.

Euripidis formam scribendi φυλάσσεσθε praebet *Stobaeus Gesn.* sed ubi vulgarunt, Γύναι, τὸ λίαν· voculam interieci, quia primam in λίαν, Comicis aliisque etiam productam, vicies corripit *Euripides*; cuius perpauca loca, quae possent obiici, facillimam omnia medelam admittunt. —— Nec in hac scena cum Amphione loquenti Antiopae disconvenirent ista apud *Stob*. p. 538, 28, *Grot*. p. 417, *Barn*. v. 28, partim *Erotiano* in Κατεφρόνει ex Antiope citata,

Φρονῶ δ᾽ ἃ πάσχω, καὶ τόδ᾽ οὐ σμικρὸν κακόν·
Τὸ μὴ εἰδέναι γὰρ ἡδονὴν ἔχει τινὰ
Νοσοῦντα· κέρδος δ᾽ ἐν κακοῖς ἀγνωσία.

C Agnita matre, quum iniurias filii cognovissent multiplices, quibus illam imperiosa Dirce tanquam mariti concubinam ut mulier ferociter vexaverat, nihil tale meritam, supra naturam & ipsi saevientes saevam mulierem crudeli supplicio necarunt: hoc quoque supplicium in scena narratum ab *Euripide* ex uno novimus Antiopes fragmento, quod *Longinus* protulit in exemplum rebus aptae verborum compositionis, qua in parte fuit artifex *Euripides* admirabilis. Miserationem movebant de Hippolyto narrata, furiis equorum distracto, *Eurip*. Hipp. v. 1236, qui, curru suo excussus, & resupinus haerens,

ἡνίαισιν ἐμπλακεὶς
Δεσμὸν δυσεξέλικτον ἕλκεται δεθεὶς,
Σποδούμενος μὲν πρὸς πέτραισι φίλον κάρα,
Θραύων δὲ σάρκας.

Seneca Hipp. v. 1093, A

Late cruentat arva, & illisum caput
Scopulis resultat; auferunt dumi comas:
Et ora durus pulcra populatur lapis.

Contra spectatoribus dramatis Antiopes perplacuerunt a nuncio de Dirce relata, per montes, per scopulos, a truci tauro huc illuc raptatâ: hinc ista pauca, plena latentis artificii, nobis dedit *Longinus* π. Ὕ. XXXIX, 7,

εἰ δέ που τύχοι
πέριξ ἑλίξας [ταῦρος,] εἷλχ' ὁμοῦ λαβὼν
γυναῖκα, πέτραν, δρῦν, μεταλλάσσων ἀεί.

Qui quidem Euripideum norunt in scribendo χαρακτῆρα, hi, ni fallor, recte me vocem ταῦρος interseruisse vulgatis, atque ista, πέριξ ἑλίξας, versus initio collocasse fatebuntur. B

Chori verba quaedam Dircen a scelerum vindice tarde quidem, punitam tamen, canentis illa suspicor esse, quae sunt ex Antiopa in *Stobaei Eclog.* p. 9. ed. *Grot.* p. 123. *Barn.* v. 31—34.

Feceritne etiam *Euripides* in Antiopa laetum Amphiona hymnum sive Paeana canentem non temere dixerim: & hoc tamen aliquis suspicaretur ob ista *Philostrati* in Hippodromo V. S. II, 27, § 4,

Καὶ κρεῖττον ὄλβου κτῆμα,

ἐκάλει [τὴν μελίττην] ἐκ τῆς Εὐριπίδου τε ὕμνων καὶ (2) Ἀμφίονος. canentem certe, matre vindicata, fecit Propertius III, El. XIII, v. 41,

Prata cruentantur Zethi; victorque canebat
Paeana Amphion rupe, Aracynthe, tua; C

cantare saepe *solitus* (*Virgil.* Ecl. II, 23)

si quando armenta vocabat,
Amphion Dircaeus in Actaeo Aracyntho.

hoc

---

(2) *Amphionis* illic, ut Poëtae, hymnos citari, praeter *Olearium*, censuit eruditiss. *Petrus Joannes Burette dans les Memoires de Litterat. de L'Acad. R. des Inscr.* T. x, p. 194. Apud *Harpocration.* in Ἑκατομβαιών legitur Ὑπερίδης ὁ τοῦ Ἀμφίονος φησίν· ubi corrigendum puto, Ὑπερίδης· ὁ γοῦν Ἀμμώνιος φησὶν &c.

ut

A hoc etiam ab *Euripide* sumsit *Virgilius*: nam, teste *Probo*, *Amphionem & Zethum Euripides, Iovis ex Antiopa Nyctei filia natos, ait cantando potuisse armenta vocare.*

Musicus Amphion, Zethus pastor & rusticus, pro sua quisque arte disputarunt in *Euripidis* dramate; sed more hominum facientes, qui suarum quisque opinionum studio abrepti caussam, de qua agere coeperint, in aliam saepe derivare solent, motam de sola Musica, essetne utilis necne, controversiam ad alia fratres traduxerunt Euripidei: suas Poëta delicias Philosophiam, veri nominis Musicam, amantem fecit Amphiona; cumque hic in artis suae defensionem sapientiae virtutisque utilitatem commendasset, agrestis ille Zethus, primum Musicam ad maiora nato inutilem esse contendit & noxiam, quippe quae rectam indolem necaret; tum, omnibus conquisitis, quae dici possent in nimium Philosophiae studium, altius provectus studium in
B universum sapientiae virtutisque vituperavit, effecitque adeo, ut, seposita tantisper lyra, fratris severitati morem gesserit Amphion, atque ad armenta remque familiarem tuendam augendamque animum adiecerit. Quod ultimum dicebam, si non *Euripidis*, nititur saltem *Horatii* testimonio I Epist. XVIII, v. 39,

Nec tua laudabis studia, aut aliena reprendes;
Nec, cum venari volet ille, poëmata panges.
Gratia sic fratrum geminorum Amphionis atque
Zethi dissiluit; donec suspecta severo
Conticuit lyra: fraternis cessisse putatur
Moribus Amphion.

Acroni Amphion citharam omisisse dicitur *caussa discordiae vitandae*. *Platonis* illic Gorgiae meminit *D. Lambinus*, praebetque huc spectan-
C tis *Stratonici* dictum.

Cetera quae dixi de hac Euripidea fratrum disputatione partim ex reliquiis, illinc a *Stobaeo* aliisque decerptis, demonstrari possunt, partim *Platonis*, *Ciceronis*, *Dionis Chrysostomi*, aliorumque hac de re dictis. *Auctor* Rhetoricorum ad Herenn. II, c. 27, *Verendum*, inquit, *est, ne de alia re dicatur, cum alia de re controversia sit, inque huiusmodi vitio*

---

ut Lamprensis *Ammonius* designetur Nostro citatus in v. Βωμὸς, & saepius *Harpocrationi*, cuius verba in v. Ἀμαζόνειον hoc videntur modo restituenda: διείλεκται περὶ τῶν Ἀμαζονείων ἀφιδρύσεων Ἀθήνησιν Ἀμμώνιος.

tio considerandum est, ne —— *tota caussa mutata in aliam derivetur; uti* A
apud Pacuvium Zethus cum Amphione, quorum controversia cum de Musica inducta sit (MSS. *est:* malim *esset*), *disputatio in sapientiae rationem & virtutis utilitatem consumitur.* —— *Cicero* de Orat. 1, c. 37, *miror, cur Philosophiae, sicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indixeris.* Vtrum *Pacuvii* Zethum aut Amphiona dicant, an *Euripidis*, res eodem recidit; *Pacuvius* enim Antiopam *Euripidis* Latinam fecit, atque adeo eadem geminos hos disputantes, quae multo fecerat elegantius *Euripides* Graecis senariis dicentes. *Cicero* de Invent. 1, c. 51, *Amphion apud Euripidem, item apud Pacuvium,* —— *vituperata* (a fratre Zetho, nempe) *Musica, sapientiam laudat:* sed disertum *Ciceronis* est testimonium de Fin. 1, c. 2, *Quis tam inimicus pene nomini Romano est, qui Ennii Medeam aut Antiopam Pacuvii spernat aut reiiciat, qui se iisdem Euripidis fabulis delectari dicat:* paulo ante, has ipsas intelligens, fabulas dixerat *Latinas ad verbum de Graecis expressas:* hoc B
usus est loco *R. Bentlej.* in Epist. ad *J. Mill.* p. 17, ceteris etiam *P. Scriverius* in *Pacuvii* Tragoed. reliquiis p. 75. *Bentlejum* miror Antiopam *Euripidis* leviter attigisse tantum; *Scriverium* nihil invenisse reliquiarum, quod videri possit in ista scena, quam toties attigerunt veteres, locum reperisse, qua tam animose verbis fratres concertarunt Euripidei. Claudam hoc caput verbis *Dionis Chrysost.* ex Orat. LXXIII, p. 635. B. C. quibus istius Euripideae scenae nobis argumentum traditur: τί δὴ βουλόμενος ταῦτα ἐγὼ διῆλθον; οὐ γὰρ δὴ νουθετῶν σε τοιαύτην νουθεσίαν οὐδὲ ἀποτρέπων τοῦ πιστὸν εἶναι· πολὺ γὰρ ἂν εἴην Ζήθου φαυλότερος τοιαῦτα ἐπιτιμῶν· ὡς ἐκεῖνος ἐνουθέτει τὸν ἀδελφὸν, οὐκ ἀξιῶν φιλοσοφεῖν αὐτὸν, οὐδὲ περὶ μουσικὴν διατρίβειν, ἐάσαντα τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν· ἔφη δὲ αὐτὸν ἄτοπόν τινα καὶ ἀσύμφορον μοῦσαν εἰσάγειν: mox senarium exhibet Euripidei Zethi,

Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις. C

sumseritne ista sua *Dion* ex ipso *Euripide*, an e *Platone* dubito. Sed de Euripideis ex Antiopa, quae multo nobis plura dedit *Plato*, & de ista dramatis parte nobilissima dicam capite sequenti.

CAPVT

A

CAPVT VIII.

Ex Antiope partem fcenae praebet.

Amphionis & Zethi colloquentium verfus ex Antiopa in fuum locum relati. Quid fibi velit in Platone Ἀμφίονος ῥῆσις. *Critoni locus non in Critia, fed in cognomine dialogo.* παρεὶς ἐᾶ *redditum Euripidi. D. Heinfii quaedam gloriatio.* Διαστρέ-
B φειν, *pervertere, leges, Muficam, &c.* ψυχῆς γενναία φύσις. τοιαῦται φύσεις, *ingenia eiusmodi. Euripidis dictum, Qua pote quisque in ea conterat arte diem.* Πολὺ νέμειν τινὶ, *multum alicui tribuere. Vnus vir faepe praeftat multitudini. Athletices contemptor Eurip. Non agenda effe multa. Diphilus abutitur Euripideis.* Παῦσαι δ' ἀοιδῶν, *ut Define querelarum.* Ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ, *quin da te mihi.*

Amphionis Euripidei tres nobis fenarios, quos & aliunde notos habuiffemus, exhibet in Gorgia *Plato* I, p. 484. E. vellem totam Amphionis ῥῆσιν obieciffet Callicli Philofophiae vituperatori *Platonis* Socrates; ille femper amabilis εἴρων, cum iam ad anguftias redactus
C Callicles interruptum colloquium cuperet, Gorgia ceterisque diffentientibus, neque ipfe, inquit, illibenter cum Callicle usque eo verba commutaffem, ἕως [ἂν] αὐτῷ τὴν τοῦ Ἀμφίονος ἀπέδωκα ῥῆσιν ἀντὶ τῆς τοῦ Ζήθου· p. 506. B. hinc, *Platonem* refutans fatis acerbe, τὴν τοῦ Ἀμφίονος ῥῆσιν memorat *Ariftides* T. III, p. 167. Zethi fcilicet Euripidei verfus aliquot, fuis tamen verbis accommodatos, Callicles adhibuerat *Platonis*, p. 485, & 486, ut, quibus ille fratrem in fcena nonnihil moverat, iisdem argumentis Socratem abftraheret a Philofophia, quam iuvenibus pulcram atque utilem faffus, fi quis aetatem in illa contereret, feni praefertim inutilem, &, fi forte aliquando in ius traheretur, forenfis eloquentiae rerumque quotidianarum ignaro noxiam effe contendebat. Calliclea autem quem in finem dederit ifta *Plato*, & de qua Philofophia non noluerit intellecta, recte mihi declaraffe videtur *A. Gellius* N. A. X, cap. 22, quo Calliclis ifta *Platonis* e Gorgia transfcripfit,

Euripidea quae dicebam continentia. Sententiam Calliclis sic paucis A
expressit *Olympiodorus* in Gorgiam *Platonis MS.* Προφέρει —— ἀπὸ Ἀν-
τιόπης τοῦ δράματος Εὐριπίδου ἰαμβεῖα διάφορα, προτρεπόμενος τὸν Σωκράτη
μὴ φιλοσοφεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸν πολιτικὸν βίον ζῆν· καὶ λέγει αὐτῷ, ὅτι τὸ μειρά-
κια παιδία μεταχειρίζεσθαι φιλοσοφίαν ἐπαινῶ· τὸ δὲ γέροντας μὴ καταφρονεῖν
μωρόν. Vbi Callicles ore *Platonis* ad Socratem, κινδυνεύω, inquit,
πεπονθέναι νῦν ὅπερ ὁ Ζῆθος πρὸς τὸν Ἀμφίονα ὁ Εὐριπίδου. *Olympiodori* com-
mentarius ista dat: πρὸς τὸν Ἀμφίονα] Ὁ Ἀμφίων οὗτος Μουσικὸς ἦν. ὁ οὖν
Ζῆθος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἔλεγεν αὐτῷ, ὅτι ῥίψον τὴν λύραν, καὶ κέχρησο ὅπλοις.
κἀγὼ οὖν λέγω σοι, ὅτι ῥίψον τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν δεῦρο, καὶ δίκαζε.
—— Ad ista Calliclis p. 486. A. εὐνοίᾳ γὰρ ἐρῶ τῇ σῇ. haec habentur
ibidem: Κατὰ ἀλήθειαν ὁ Καλλικλῆς ὡς εὔνους ἔλεγεν· ἀλλ' ὁ Σωκράτης κε-
λεύει αὐτὸν σκοπῆσαι, εἰ τῷ ὄντι ἡ εὔνοια αὐτοῦ ἐπωφελής ἐστιν. Οὕτω γοῦν καὶ ἐν
τῷ (1) Κριτίᾳ πρὸς τὸν Κρίτωνα φησί. Haec olim in Frisia adhuc hae-
rente mecum communicavit Amicissimus *D. Ruhnkenius* ex libro non- B
dum edito descripta; alia quoque, quae, cum ad verba spectent *Eu-
ripidis*, suis locis commodius collocabuntur. —— Praeter tres qua-
tuorve senarios, quae latebant in Gorgia *Platonis* Euripidea, nec *Fi-
cino* neque *Serrano* animadversa, aliis forsan ante detecta, primus in-
dicavit *G. Canterus* Nov. Lect. VII, c. 27. Ex ineditis in Gorgiam
commentariis etiam *Olympiodori* quaedam alia quoque dedit *Dan. Heinsius*
Notis in *Horatium* p. 55. Ab his in nonnullis diversa concinnavit *H.
Grotius* in Excerptis ex *Eurip.* p. 373. Horum diligentiam hac in parte
superavit *Th. Gatakerus*, & *Platonis* Euripidea quibusdam additamentis,
sagaciter in *Stobaei* Florilegio detectis, locupletavit A. M. P. c. X,
p. 510. Excerpta *Grotii*, prout auxerat illa *Gatakerus* emendaveratque,
Barnesius repraesentavit, subiectis ex *Stobaei* Florilegio Grotia-
no, quae illic velut ex *Euripidis* Antiope decerpta reperiuntur: ex
vitiosis, quae reliquit *Gatakerus*, more suo ne literam quidem emenda- C
vit. De multis hic in exemplum attingam unicum versum, inter Bar-
nesianos ex Antiope 17,

[Ἀνὴρ

(1) *Critiam* Dialogum *Platonis* mors interrupit imperfectum; sed in Critia neque *Critoni* fuit inter interlocutores locus, neque huic Socratis correctioni. Scripserat procul dubio *Olympiodorus* ἐν τῷ Κρίτωνι πρὸς τὸν Κρίτωνα φησί. In Critone *Platonis* loquitur in carcere Socrates cum uno Critone, ut erat amantissimus praeceptoris, animose cupiente ut se sineret amicorum ope quantocius carcere liberari: istam Critonis προθυμίαν ceterorumque

laudat

A [Ἀνὴρ γὰρ, ὅστις εὖ βίον κεκτημένος]
Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἀμελείᾳ παρείασεν,

Quantillum erat *Euripidae* manum restituisse, corrigendo:

Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἀμελίᾳ παρεὶς ἐᾷ·

In *Stobaei* legitur Florileg. p. 209, 40, ἀμελείᾳ παρῆσει· in suo dederat *Grotius* p. 139, —— ἀμελίᾳ παρῆσει. *Gatakerus*, qui primus haec ex Antiopa esse docte suspicabatur, legebat, quod exhibet editio *Barnesii*, ἀμελείᾳ παρείασεν. Ad haec *Heathius* notis in Fragm. *Eurip.* p. 165, *Verbum*, ait, παρησει *penultimam necessario producit*, &c. *Forsan reponi potest* παρεῖ, *subaudita ad* τα μεν κατ' οικους *praepositione* κατα. B Sed ἀμελείᾳ tolerari non potest in ista sede senarii Tragici; nil dicam de παρεῖ· fatebitur, qua est facilitate vir humanissimus, ex παρήσει, ne litera quidem mutata, recte efformasse me,

Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἀμελίᾳ παρεὶς ἐᾷ·

Apud *Euripidem* multo frequentius quam ceteros παρεὶς, παρεῖσα· πάρες· vicies minimum, reperiuntur: *Gesnerus*, *Grotius*, *Barnesius* (v. 97) ut Euripidea vulgarunt ex Bellerophonte:

Ἐγὼ γὰρ, εἰ νῦν εἶχ' ἐμ' ὁ σπείρας πατὴρ,
Ἠπιστάμην ἂν Μουσικὴν παρεισπονεῖν·

vidit mecum *Heathius*, de quo nemo dubitabit, scribendum,

C Ἠπιστάμην ἂν, Μουσικὴν παρεὶς, πονεῖν.

In Ione v. 745 μὴ πάρες κόπῳ nempe σεαυτὸν, eleganter emendabat Ami-

laudat Socrates; sed multis demonstrat indignum esse persona sua, si ex carcere se sinat educi: ad ista *Platonis* e Phaedone p. 171, ᾔδειν, ἔφη ὁ Κρίτων· *Olympiodorus* ista dixisse scribit Critonem, διότι πεῖραν αὐτοῦ εἶχεν ἐν ὁμωνύμῳ διαλόγῳ, ὡς καταφρονητικῶς ἔχοντος περὶ τὸν θάνατον. ista nobis excerpsit ex eius commentariis Clar. *Forster*. De *Critone Platonis* saepe miratus sum quod *Platoni* frequenter iniurius scribit *Athen.* XI, p. 506. D.

micus *Musgravii* Emend. in *Eurip.* p. 168. In Troadum v. 690, A
Ἄφθογγός εἰμι καὶ παρεῖσ' ἐῶ στόμα· verbum ἐῶ sollicitari non debuerat. *Sophocles* Oed. in Col. 355, τὰ μὲν —— Παρεῖσ' ἰάσω. Sed illud ipsum παρεὶς ἐᾷ legitur in Euripideis apud *Plutarch.* II, p. 24. C.

Ζεὺς γὰρ τὰ μὲν τοιαῦτα φροντίζει βροτῶν,
Τὰ μικρὰ δ' ἄλλοις δαίμοσιν παρεὶς ἐᾷ.

Incerti Tragici *Grotio* visa in Excerpt. p. 467, & *Davisio* in *Ciceron.* de N. D. II, c. 66. non dubitanter *Euripidi* tribuo cum *Gatakero* ad *Antonin.* VII, 31. *Euripidis* certe sunt apud eumdem *Plutarch.* II, p. 464. A.

τῶν ἄγαν μὲν ἅπτεται
Θεός, τὰ μικρὰ δ' εἰς τύχην ἀφεὶς ἐᾷ.

B

Quod legitur p. 811. D. in eodem dicto, —— ἀνεὶς ἐᾷ· *Grotius* recepit in Exc. ex *Eurip.* p. 429. hinc *Barnes.* Incert. v. 360. alterum equidem cum *Heathio* rectius arbitror ἀφεὶς ἐᾷ. Pro ἀφίστα, *Heringa* noster *Posidippo* Comico recte restituit ἀφεὶς ἴα, Observ. c. 28, p. 286. *Eurip.* in Electra v. 379,

Κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα·

de isto versu miror quod nobis narrat *Diogenes* L. II, 33. *Eurip. Stobaei* p. 437, 20,

Οὐ γάρ ποτ' ἄνδρα τὸν σοφὸν γυναικὶ χρὴ
Δοῦναι χαλινούς, οὐδ' ἀφέντ' ἐᾶν κρατεῖν.

C

ad reliqua propius accedit hoc *Sophoclis* Aj. v. 765, Ajacem μηδ' ἀφέντ' ἐᾶν. *Aliquid vel aliquem missum facere* dicitur quis in talibus saepe ἐᾶν· ἀφιέναι· & ἀφεὶς ἐᾶν.

Dan. Heinsius notis suis in *Horatium* p. 55, concinnatis quodammodo Zethi Euripidei ex *Platone* nonnullis, „nullo, inquit, negotio, „ partim ex ipso, partim nondum editis duobus, qui penes nos sunt, „ interpretibus, totam ῥῆσιν continuare possis, & eximium praestan- „ tissimi autoris locum a tenebris vindicare: quod fortasse operae pre- „ tium sit." In his paene dixerim *Heinsium* νεανιεύεσθαι. in cuius Lectionibus *Theocrit.* alicubi *iuvenilem iactantiam* notare memini *Ti. Hemsterhusium* in *Scholia* ad *Aristoph.* II. p. 180. istiusmodi vero ingeniis à quibusvis insultari hoc sane permoleste ferimus. *Duo cum faciunt idem non est idem.* Sed, si verum licet fateri, quae dedit illic tanquam Euri-

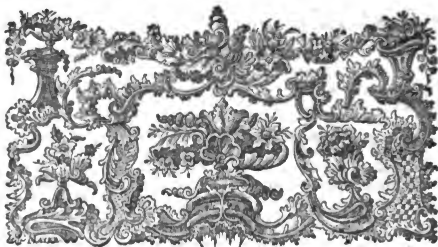
A Euripidea, non optime ſunt tornata: potuiſſet tamen Poëta *Heinſius*, ſolius ope ingenii, Zethum atque Amphiona elegantiſſimis Graecis etiam ſenariis feciſſe pro ſua quemque arte probabiliter diſputantes. Sed Atticorum veterum & *Euripidis* amantes, non quidem *attoniti* legeremus, duros tamen ex *Antiopa Pacuvii verrucoſa* hoc quidem in loco verſus ſuaviſſimis *Heinſii* Graecis anteponeremus: ad ductum enim *Pacuvii* ex multis incertae ſedis verſibus *Euripidae* forſan inveniremus ex hac Antiopae ſcena deſcriptos: ἀλλὰ ταῦτα δὴ διχῶς ἐστὶν ὅμοια· hic unicus *Pacuvii* trochaicus a *Gellio* ſervatus N. A. XIII, c. 8, recte ſcriptus *G. J. Voſſio*,

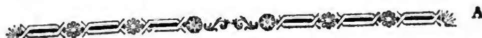
Ego homines odi ignava opera, & philoſopha ſententia,

Zethi perſonae non diſconvenit:- neque illo cum viris doctis verſum *Eu-*
B *ripidis*,

Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός,

ſed alium opinor expreſſum qui nobis perierit. Quandoquidem vero cum *Heinſio* operae pretium fore videtur, ſi quoad eius fieri poterit hic illic nonnulla in hanc ſcenam reſtituantur; ego, minime ποιητικὸς, in eius reliquiis diſperſis & ſaepe retractatis redintegrandis concinnandiſque periculum faciam.

 A

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΤΙΟΠΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

ΖΗΘΟΣ. ΑΜΦΙΩΝ. ΧΟΡΟΣ.

ΖΗ. Ἀμφίον, ἀμελεῖς ὧν ἐπιμελεῖσθαί σε δεῖ,
Αἰσχρῶς τε, ψυχῆς ὧδε γενναία φύσις,
Γυναικομίμῳ διαπρέπεις μορφώματι.
— — — — — — — —
— — — — — —

ΑΜ. B

Vs. 1 — 3] De plerisque reliquis securus, haec etiam spero me
viris doctis adprobaturum, quae nonnihil a vulgatis sunt di-
versa: nituntur primum his *Platonis* ex Gorgia p. 485. E. ubi
Callicles ad Socratem, καὶ ἐμοί, ait, τοιαῦτ' ἄττα ἐπέρχεται πρός σε
λέγειν, οἷάπερ (ὁ Ζῆθος) πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὅτι ἀμελεῖς, ὦ Σώκρατες,
ὧν δεῖ σε ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φύσιν ψυχῆς ὧδε γενναίαν μειρακιώδει τινὶ δια-
πρέπεις μορφώματι· quid hinc velut *Euripidis* effecerit *G. Canter.*
vid. in eius N. L. VII, c. 27. Vt sequentia necterentur cum
iis quae praecedunt, posueram ex *Platone:* [ἀμελεῖς, ὦ Ἀμφίον,
ὧν δεῖ σε ἐπιμελεῖσθαι.] Quibus apud me lectis feliciter Doctiss.
Io. Noster *Luzacius* illinc senarium efformavit: Ἀμφίον, ἀμελεῖς C
ὧν ἐπιμελεῖσθαί σε δεῖ. Eiusdem etiam adiacent Latina: mihi pri-
mum videbatur scripsisse *Plato*, φύσιν ψυχῆς ὧδε γενναίαν ——
διαστρέφεις· *adeo generosam animi indolem* —— *pervertis.* Qui in-
ra, *leges*, *Musicam* &c. *pervertunt* dicuntur illa διαστρέφειν. oppo-
site ad Orphea & Amphiona notantur οἱ διαστρέψαντες καὶ κατάξαν-
τες τὸ σεμνὸν τοῦ μέλους, *Dioni Chrys.* Or. 32, p. 380. C. Non ocu-
li tantum *perversi*, ut strabonum, διάστροφοι, sed ὄμμα καὶ φρέ-
νες διάστροφοι memorantur *Soph.* Aj. 446, *Aesch.* Prom. v. 674.
Thom. M. in Διάστροφοι φρένες· —— καὶ διάστροφος μορφή. —— Et
sic a *Platone* scribi potuit, tametsi alterum esset *Euripidis*, in
margine forsan adnotatum, sicut ad vocem *Platonis* Μειρακιώδει
haec leguntur in *Olympiodori* commentario *MS.* Ὁρᾷς πῶς, Εὐ-
ριπίδου, γυναικώδει, εἰρηκότος, αὐτὸς μειρακιώδει εἶπε. Sed *Euripi-*
dem

A

EX EVRIPIDIS ANTIOPE.

ZETHVS. AMPHION. CHORVS.

[Latina, pleraque *Grotii*, interdum ad Graeca non respondent.]

ZE. *Omittis ea, quae te respicere oporteat,*
Amphion: animi sicne generosi indolem
In morem & habitum feminarum emasculas?
— — — — — — — — —
— — — — — — —

B AM.

---

dem posuisse γυναικομίμῳ, didicit *Grotius* ex *Philostr.* de V. A. IV, c. 21, quo sui temporis Athenienses dicebat Apollonius in Bacchanalibus, γυναικομίμῳ μορφώματι, κατὰ τὸν Εὐελπίδην, αἰσχρῶς διαπρέπειν· hinc διαπρέπεις restituendum monuit & *Heathius*, quod *Barnesius* etiam exhibet v. 4. *Grotius* sic ista dederat: — ψυχῆς ὧδε γενναίαν φύσιν γυναικομίμῳ διαπρέπεις μορφώματι *Jo. Piersonus*, Praefat. in *Moerid.* Attic. ex *Philostrati* aliorumque locis suspicabatur p. XLIV, sic expleri posse senarios *Euripidae*,

Φθείρεις δὲ ψυχῆς ὧδε γενναίαν φύσιν
Γυναικομίμῳ διαπρεπὴς μορφώματι.

C

aut etiam putabat διαπρέπων legi posse. Qui corrumpunt indolem suam recte quidem dicuntur τὴν φύσιν διαφθείρειν· ut *Luciano* in fine Somnii, φύσιν σὺν αἰσχύνῃ διαφθείρων. & significatum voluit Zethus *Euripidis*, *Quid — necas rectam indolem?* sive *praeclaram ingenii indolem.* Sed neque illud φθείρειν sic, ut puto, adhibetur apud Tragicos, neque adeo liquet quo nitatur. Quum vero praeberet αἰσχρῶς *Philostratus*, hoc adfirmatum a *Platone* p. 485. A. & 486. A. recepi tanquam optimum; utque ad διαπρέπεις cetera congruerent, γενναίαν φύσιν in γενναία φύσις mutavi, videorque adeo forma paulo rariori, hinc obscurata, expressam hanc *Euripidis* Zetho restituisse sententiam: Rem negligis familiarem, Amphion, *quique praeclaram adeo habes ingenii indolem, forma muliebri turpiter speciosus incedis:* sive dicatur Amphion

 ψυ-

ΛΑΜ. † — — — — — — — ἐν τούτῳ γέ τοι A
Λαμπρός θ' ἕκαστος, κἀπὶ τοῦτ' ἐπείγεται,
Νέμων τὸ πλεῖστον ἡμέρας τούτῳ μέρος,
Ἵν' αὐτὸς αὑτοῦ τυγχάνει κράτιστος ὤν.
— — — — — —

† τὸ

ψυχῆς γυναικεία φύσις· sive γυναικείαν ἔχων τὴν ψυχῆς φύσιν, aut etiam ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῇ φύσει τὸ γυναικεῖον ἔχων· idem his locutionibus significabitur: ἐν τῇ φύσει τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν, *Eurip* Bacch. v 315. vid. Adnot. in Hippol. v. 79. ex loco *Demosthenis* ibi citato, quo scribit *iuris & aequi pudorisque altaria maxime veneranda, inesse* ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ ἑκάστου καὶ τῇ φύσει· facile vox corrigi poterit B in huius Orat. contra Midiam p. 371, §. 349. — Recte *Schol. Soph.* in Oed. T. v. 683, ad ista αἱ δὲ τοιαῦται φύσεις, — scribit, ὁ ἔχων ἄνθρωπος, nempe τοιαύτην φύσιν· sic accipi debent αἱ ὑμέτεραι φύσεις bis apud *Thucyd.* VII, c. 14. αἱ τοιαῦται φύσεις in *Isocratis* Paneg. p. 64 B. *Terent.* And. I, I, 64, *qui cum ingeniis conflictatur eiusmodi.*

Vs. 4—7] In hac, Poëtis Graecis & Latinis decantata, notissima sibi sententia miror errare potuisse *Grotium*: *Cicero* de Off. I, c. 31, *ad quas res aptissimi erimus, in iis potissimum elaborabimus:* & elaboramus plerique: nam *trahit sua quemque voluptas*; & *Naturae sequimur semina quisque suae*, *Propert.* III, El. VII, 20. Latinis itaque *Grotii* substitui quae dedit *Gatakerus* Differt. de N. I. S. c. XXV. qui citatis auctoribus sic ibi sententiam tractavit *Euripidis*, & in *M. Antonin.* v, I, ut eius observatis fru- C stra quid adiiceretur: *Cicero* ad Att. v, Ep. x, in istis: *o illum! verum,* ἔρδοι τις, *dices:* nobilem respexit versum sive *Aristophanis*, seu illo antiquiorem, in eius certe Vespis 1422,

Ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.

Qua pote quisque, in ea conterat arte diem:

quem versum frustra sollicitabat *Gatakerus*. Recte etiam versu ult. pro τυγχάνῃ, quod fraudi fuit *Grotio*, & *Davisio* ad *Max. Tyr.* XXIII, § I. restituit τυγχάνει, & κράτιστος ex *Plutarcheis*; sed in initio loci constituendo labuntur ambo. Ex his apud *Platonem* p. 484. E. συμβαίνει τὸ τοῦ Εὐριπίδου, Λαμπρός τε ἐστὶν ἕκαστος ἐν τούτῳ, κἀπὶ τοῦτ' ἐπείγεται, Νέμων &c. vide mihi quaeso quid efformaverit *Grotius* velut *Euripidis!* Excerpt. ex *Eurip.* p. 427,

λαμ-

A AM. Hac re triumphat quisque, in hanc connititur,
In hac diei maximam partem terit,
Excellere in qua maxime se senserit.
— — — — — — —

Tu

λαμπρὸς ἐν
Τούτῳ 'σθ' ἕκαστος

sequutus hoc *Gataker.* in *Antonin.* in Dissert. aliud substituit deterius adhuc:

B

λαμπρὸς ἐν τούτῳ τε γὰρ
Ἕκαστός ἐστι,

Barnes. vocem prorsus inusitatam dedit, — ἐν τούτωὶ γὰρ λαμπρός θ' ἕκαστος. — Isthaeccine, ἐν τούτωϊ· ἐν τούτῳ τε γὰρ· ἐν τούτῳ 'σθ', Doctissimis Graecorum versuum artificibus excidisse! quorum nihil usquam simile legerant in fine senariorum, in quo cum apud *Eurip.* ceterosque frequenter sit in gnomis — γέ τοι, hoc posui: legi tamen etiam commode posset:

ἐν τούτῳ γε πᾶς
Λαμπρός τις ἐστί, κἀπὶ τ. ἑ.

prout aliquoties loquitur *Euripides*; sed laudo *Barnesium*, qui haec primus ad Antiopen retulerit: mihi hac in scena fuisse videntur Amphionis. Esse ex Antiope tum ex *Platone* suspicari licet, tum ex *Olympiodoro*, cuius huc etiam ista pertinere puto:

C

περιφέρει ἀπὸ 'Αντιόπης Εὐριπίδου ἰαμβεῖα διάφορα. — In hanc sententiam Amphionem plura dixisse non opinor, tametsi bis senariis ista proxima subiiciat *Plato*: ὅπου δ' ἂν φαῦλος ᾖ, ἐντεῦθεν φεύγει, καὶ λοιδορεῖ τούτῳ· τὸ δ' ἕτερον ἐπαινεῖ. — Eleganter autem, in qua re cupide quis elaborat, *cuique* adeo *maximam tribuit diei partem*, *Euripidi* dicitur Νέμων τὸ πλεῖστον ἡμέρας τούτῳ μέρος· errantem in his *G. Budaeum* Comm. L. G. p. 731, recte corrigit *H. Steph.* Thes. L. G. T. II, p. 1017. G. Sed utrumque latuit *Euripidae* locus, quo spectabat Philosophus: hinc commode explicari possunt locutiones, πολύ, πλέον, πλεῖστον τινὶ νέμειν· *multum*, *plus*, *plurimum alicui tribuere*; & ἔλαττον, vel οὐδὲν τινὶ νέμειν. sic bis terve, (semel plene p. 169, 36,) loquutus, *Thucyd.* scripserat, VI, c. 88, p. 433, 17, ἵνα μηδὲ τοῖς 'Αθηναίοις ἔλατ-

† Τὸ δ' ἀσθενές μου καὶ τὸ θῆλυ σώματος A
Κακῶς ἐμέμφθης· καὶ γὰρ, εἰ φρονεῖν ἔχω,
Κρεῖσσον τόδ' ἐστὶ καρτεροῦ βραχίονος.
† Γνώμῃ γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις,
Εὖ δ' οἶκος· εἴς τ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα·
Σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
Νικᾷ· σὺν ὄχλῳ δ' ἀμαθία πλεῖστον κακόν.
† Καὶ μὴν, ὅσοι μὲν σαρκὸς εἰς εὐεξίαν
Ἀσκοῦσι βίοτον, ἢν σφαλῶσι χρημάτων,
Κακοὶ πολῖται· δεῖ γὰρ ἄνδρ', εἰθισμένον
Ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς, ἐν ταὐτῷ μένειν.

— — — — — —

† Εἰ B

ἴλαστον δοκῶσι νῦμαι· pro δοκῶσιν εἶναι· de quo dubitare non debuit *Dukerus*. Similiter loquutum *Euripidem* oſtendit *Jer. Markland* in *Eurip.* Suppl. v. 380.

Vs. 8—10] Huc retraxi quae dat ex Antiopa *Euripidis Stobaeus Geſn.* p. 36, 1. *Grot.* p. 17. *Barneſius* vs. 46—48. Rectius *Geſnerus* dederat v. 1, *corpus meum imbecillum ac muliebre*, quam *Grotius*, — *infirmum ſecus*, non ſane ſuſpicatus Amphionis eſſe verba ad iſta fratris quae praecedunt reſpondentis: ne iam dicam vocem *ſecus* Romanis ſic non uſurpatam, quod e ſummo liquet *J. F. Gronov.* ad *Liv.* XXVI, c. 47. — vs. 9 ἐμέμφθης recte ceperunt, *vituperaſti:* quomodo μεμφθείωσι etiam pro μέμψωνται aliquoties adhibetur *Euripidi.* — In eodem verſu, *Heathio* adnotatam praebet lectionem *Maximus:* εἰ γὰρ εὖ φρονεῖν ἔχω· haec leviter mutata, in εἰ γὰρ εὖ φρενῶν ἔχω, mihi quidem perplaceret; hoc tamen fateor minime neceſſarium. C

Vs. 11—14] Ex *Eurip.* Antiopa lecta in *Stobaeo Geſn.* p. 359. *Grot.* p. 205, ad hanc ſcenam pertinere vidit *Th. Gataker.* A. M. P. c. X, p. 510. G. qui ſententiam utramque ex ſimilibus veterum dictis illuminavit, iis etiam pleriſque nominatis, qui ipſa repraeſentarunt *Euripidis* verba: quatuor hos verſus exhibet *Scriptor* vitae *Hom.* p. 366, 67. in his autem Σοφὸν γὰρ ἓν βούλευμα a *Grotio* mendoſae voci recte ſubſtitutum, & πλεῖστον κακὸν, quod, pro πλέον, etiam dat *Sextus Emp.* 'Ανῤῥ. I, p. 277. Conferri poſſunt, his partim uſi, *Plutarch.* T. II, p. 790. A. *Polybius* I, p. 50, *Diogen. Laërt.* VI, 104. *Galenus* in Protrept.

p. 5,

A † Tu corpus in me molle & infirmum [fecus]
Non iure culpas. si mihi sapientia
Concessa, plus hoc quam lacertorum tori.
† Sapiente cura civitas feliciter
Domusque regitur: eadem & ad bellum valet.
Sententia una vincit innumeras manus.
Multi imperiti plena res discriminis.
† Hi qui saginae mancipatunt corpora,
Periculosum civitatibus genus,
Pecunia fugiente: ventri obnoxios
Manere iisdem rebus optandum foret.

B † Qui-

---

p. 5, v. 57. ubi vitiosissima leguntur, *Eustath.* in Il. B, p. 182, 24. Latent Euripidea in *Themistii* Orat. xv, p. 191. A. οὐχ οὕτω σοφὸν (L. σοφὸν ἓν) βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ, ὡς εὐβουλία καὶ φιλανθρωπία. non item in Eiusdem Or. xvi, p. 207. D. Haec eadem *Platoni* suspicor obversata scribenti quae leguntur in Amatoribus T. 1, p. 138. B. C.

Vs. 15—18] Haec etiam, ex Antiope, velut Amphionis, huc revocavi ex *Stob. Gesn.* p. 79, 31. *Grot.* p. 43. *Barn.* v. 54—57. —— *Grotii* Latina Graecis v. 18 non sane respondent, nec satis intelligo quid sibi velint; neque etiam illa, quae Grotianis nuper vir Clarissimus substituit. Euripidea —— δεῖ γὰρ ἄνδρ', εἰθισμένον Ἀκόλαστον ἦθος γαστρὸς, ἐν ταυτῷ μένειν· significant: *adsuetus enim intemperantiae semper ventrem expleat necesse est.* His lectis sententiam metro Praestans animi iuvenis *Joannes Luzacius* sic eleganter illigavit:

C

qui se pugilice nutriunt
Gulae necesse semper est sic obsequi.

opibus autem destitutus quocunque tandem modo sibi parabit, quo corpus possit saginare, atque adeo evadat malus civis: contra qui tractat artem Musicam sibi patriaeque civis est utilissimus: congruunt ad haec *Euripidis* ista *Ciceronis* Tusc. ii, c. 16, *aniculae saepe inediam biduum aut triduum ferunt. Subduc cibum unum diem athletae, Iovem, eum ipsum* (hic sciolus forsan adscripserat, *Iovem Olympicum*,) *cui se exercebit implorabit: ferre non*

† Εἰ δ' εὐτυχῶν τις, καὶ βίον κεκτημένος, A
Μηδὲν δόμοισι τῶν καλῶν πειράσεται,
Ἐγὼ μὲν οὔποτ' αὐτὸν ὄλβιον καλῶ,
Φύλακα δὲ μᾶλλον χρημάτων εὐδαίμονα.

— — — — — —

† Τοιός δὲ θνητῶν τῶν ταλαιπώρων βίος·
Οὔτ' εὐτυχεῖ τὸ πάμπαν, οὔτε δυστυχεῖ·
Εὐδαιμονεῖ τε, κ' αὖθις οὐκ εὐδαιμονεῖ.
Τί δῆτ', ἐν ὄλβῳ μὴ σαφεῖ βεβηκότες,
Οὐ ζῶμεν ὡς ἥδιστα μὴ λυπούμενοι.
† Ἐγὼ μὲν οὖν ᾄδοιμι, καὶ λέγοιμί τι
Σοφὸν, ταράσσων μηδὲν ὧν πόλις νοσεῖ.

† Ὅστις B

---

non posse clamabit: notat ibi *Davisius*; athletas, eorumque saginam a Poëta, certaminum istorum osore, notari, extra controversiam positum est: quid de omni hac re sentiret nos docuit *Euripides* egregiis istis versibus, quos ex eius Autolyco nobis servarunt *Athenaeus* x, p. 413. & *Galenus* in Protrept. p. 4. Sumam inde tantum, quae ad hunc locum pertinent:

Οὐδὲν κάκιόν ἐστιν ἀθλητῶν γένους.
πῶς γὰρ, ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
Γνάθου τε δοῦλος, νηδύος θ' ἡσσημένος,
Κτήσαιτ' ἂν ὄλβον·
Οὐδ' αὖ πένεσθαι κἀξυπηρετεῖν τύχαις C
Οἷοίτ'· ἔθη γὰρ οὐκ ἐθισθέντες καλὰ
Σκληρῶς μεταλλάσσουσιν εἰς τἀμήχανα·

In tali ῥήσει perparum interest, utrum dicas ἔθη οὐ καλὰ ἐθισθέντας, an εἰθισμένον Ἀκόλαστον ἦθος γαστρός. Illud rarius quod legitur in Grammatico Sangerm. *MS*. Νόσον ἔχειν, ἀντὶ τοῦ φαῦλον ἦθος ἔχειν· Εὐριπίδης Αὐλιόπῃ. —— Athletae, qui egestate coacti Σκληρῶς μεταλλάσσουσιν εἰς ἔργα ἀμήχανα, sive κακὰ, sunt utique Κακοὶ πολῖται. In istis ex Autolyco, κἀξυπηρετεῖν τύχαις ex *Galeno* dedit *Grotius:* apud *Athenaeum* extat, καὶ ξυνηρετεῖν· si legeretur, καὶ ξυνηρετμεῖν τύχαις· hoc altero minus usitatum hic non esset deterius, & certe pro ξυνηρεμεῖν in fine senarii, quo nonnullos offendit, *Sophocli* restituendum est ex Codicibus & aliunde in Aj. v. 1346. *Schol.* Ξυνηρετμεῖν] Συμφωνεῖν, συντρέχειν· —— ἐκ μεταφορᾶς

A † Quicunque largis opibus & gaza affluens
Monumenta sortis nulla molitur suae,
Non hic beatus iure nuncupabitur,
Custos sed auri fortuito munere.
† Plena est laborum vita data mortalibus:
Non semper est infesta, non semper favens
Fortuna: nunc res laeta, nunc improspera.
Quando ergo nostra tam vaga est felicitas,
Quin absque curis discimus vita frui?
† Cantare promtum, dicere est promtum mihi,
Quod iuvet, & urbis neutiquam incendat mala.
B † Vi-

φορᾶς τῶν κοινῶν ἱερατεύοντων.

Vs. 19—22] Haec quidem Amphiona vel inprimis decent, ex Antiopa prolata *Stobaeo* Floril. *Gesn*. p. 153, 20. *Grot*. p. 91. *Barn*. 58—61. Horum versuum secundo quod legitur in *Maximi* sententiis, (p. 188.) Μηδὲν δ᾽ ὅμως τι τῶν καλῶν κεκτημένος· vulgata lectione rectius iudicabat clar. *Heathius*.

Vs. 23—27] Quia cum vss. 26, 27, apte cohaerere videbantur vss. 28, 29, Amphioni sine controversia tribuendi, hac in sede collocavi ex Antiopa petita *Stobaeo* p. 560, 43. *Grot*. p. 433. *Barn*. v. 104—108. —— versus 26 & 27 iterum posuit *Grotius*, ut ex incerta *Euripidis* Trag. in Exc. p. 435. ex
C *Clem*. *Alex*. Strom. VI, p. 744, 9. ex Antiopa esse monuit *Gatakerus* A. M. P. x, p. 520. In his pro τί δῆτ᾽ ἐν ὄλβῳ· *Clementis* exhibent Edd. τί δήποτ᾽ ὄλβῳ μὴ σαφεῖ βεβηκότες· alterum tamen verius arbitror; ne cui vero suspectum sit, ὄλβος μὴ σαφὴς *Euripidi* idem est ac οὐκ ἀσφαλὴς vel οὐ βέβαιος. μὴ σαφεῖ cum βεβηκότες aptius convenire videbatur.

Vs. 28, 29.] Leguntur ut ex Antiope in *Stob*. *Gesn*. p. 38, 17. *Grot*. p. 23. non, ut hic, duo, sed quinque versus continui; quos omnes etiam *Euripidis* Editor *Barnes*. ad Antiopen retulit v. 49—53. Nec meminerat etiam *Gataker*. in *Antonin*. II, 13, tres istorum quinque versuum ex *Eurip*. Electra petitos v. 294, &c. quod monuit *Heathius*: leguntur autem illic paulo melius scripti, quam in edita Electra, & prout scribendos vidit Amicus *Musgravii* Emend. in *Eurip*. p. 174.

† Ὅστις δὲ πράσσει πολλά, μὴ πράσσειν παρόν, A
Μωρός, παρὸν ζῆν ἡδέως ἀπράγμονα.
XO. † Ἐκ παντὸς ἄν τις πράγματος δισσῶν λόγων
Ἀγῶνα θεῖτ' ἄν, εἰ λέγειν εἴη σοφός.
ZH. † Καὶ πῶς σοφὸν τοῦτ' ἐστιν, εἴ τιν' εὐφυᾶ
Λαβοῦσα τέχνη φῶτ' ἔθηκε χείρονα;
— — — — — —
† Ἀνὴρ γὰρ ὅστις, εὖ βίον κεκτημένος,
Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἀμελίᾳ παρεὶς ἐᾷ,
Μολπαῖσι δ' ἡσθεὶς τοῦτ' ἀεὶ θηρεύεται,
Ἀργὸς μὲν οἴκοις καὶ πόλει γενήσεται,
Φίλοισι δ' οὐδείς· ἡ φύσις γὰρ οἴχεται,
Ὅταν γλυκείας ἡδονῆς ἥσσων τις ᾖ· B
— — — — — —
— — — — — — &c.

† Οὐδ'

Vs. 30, 31] Hoc dramatis fragmentum primum est in Excerptis *Stobaei* περὶ ἡσυχίας p. 374. *Grot*. p. 21. voces, παρὸν ζῆν ἡδέως, hinc transsumsit *Apollodorus* Comicus ap. *Stob*. Floril. p. 153, 13. —— Ad sententiam illustrandam haec & similia dedit *Gatakerus* in *M. Antonin*. IV, 24, ad illud *Democriti* ὀλίγα πρῆσσε, εἰ μέλλεις εὐθυμήσειν· *Qui tranquille volet vivere, nec privatim agat multa, nec publice.* Secundum *Euripidem*, τὸ πολλὰ πράσσειν οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίου, Hippol. v. 785. hic dicitur μωρόν· *Sophocli* Antig. v. 68, τὸ —— Περισσὰ πράσσειν, οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα. Musicam artem tractantibus, *qui nihil praeter suum negotium agunt*, placuit semper laudabilis ista ἀπραγμοσύνη, praesertim Amphioni: *Julianus* in Epistola apud *Suid*. in Ἀμφίων· πάρεστί σοι καὶ σχολή, καὶ φύσεως ἔχεις εὖ, καὶ φιλοσοφίας ἐρᾷς· quae tria scribit effecisse Amphiona τὴν παλαιᾶς μουσικῆς ἀρετήν. Amphiona τῆς κιθαρῳδικῆς ποιήσεως inventorem statuit *Heraclides* apud *Plutarch*. T. II, p. 1131. F. C

Vs. 32, 33] Ex Antiope habet *Stobaeus Gesn*. p. 472, 44. *Grotii* p. 345. qui ad mentem *Scaligeri* dedit διασσῶν λόγοιν, pro δισσῶν λόγων· sed hoc etiam praebet *Athen*. XV, p. 677. B. distichon excitans ut *Euripidis*, atque illinc *Eustath*. in Il. Υ, p. 1262, v. 51. *Grotius* iterum in Excerpt. p. 373. & *Gataker*. Diss. de N. I. S. c. XV. *Casaubonus* Anim. in *Athen*. XV, c. 6, „ hoc, inquit, vult Eurip. facile esse diserto & facundo viro

„ de

A † Vitam otiosam qui potest traducere,
Negotium si quaerit, haud recte sapit.
CHO. † In utramque partem facile de re qualibet
Differere, si quis valeat eloquii artibus.
ZE. † Sapientiae quid in arte, quae recta accipit
Ingenia, sed peiora discendo facit?
— — — — — — —

† Quicunque, magna copia florens opum,
Domus regendae deserit custodiam,
Soloque cantu gaudet, & fidium sono,
Non civitati, non domo prodest suae,
Non ille amicis. ipsa natura excidit
B Vbi quis subactus dat voluptati manus.
— — — — — — —
— — — — — — —

† [Nec

„ de quacunque re orationem instituere, aut aiendo aut ne-
„ gando; *κατάφασιν* & *ἀπόφασιν* vocat *διωσὲς λόγυς*." —— mihi verba Choro convenire, atque in hac sede apte haerere videbantur.

Vs. 34, 35] *Grotius* in Exc. ex *Eurip.* Antiopa p. 373, primus eruit ex his Calliclis ad Socratem in *Platonis* Gorg. p. 486. A. *καί τοι πῶς σοφὸν τῦτό ἐϛιν, ὦ Σώκρατες, ἥτις* (*εἴ τιν' εὐφυᾶ* scribi malui cum *Jo. Luzacio*) *εὐφυᾶ λαβῦσα τέχνη φῶτα ἔθηκε χείρονα, μήτε αὐτὸν αὑτῷ δυνάμενον βοηθεῖν, μηδ' ἐκσῶσαι ἐκ τῶν*
C *μεγίϛων κινδύνων, μήτε ἑαυτὸν, μήτε ἄλλον μηδένα.* —— His versibus olim subiecti perierunt; nec enim dubito quin alia quoque Zethus hic dederit *Euripidis*, & ex Platonicis hunc forte senarium eruas,

Μήτ' αὐτὸν αὑτῷ δυνάμενόν γ' ἐπαρκέσαι.

Sed in istis dum *εὐφυῆ* scribebat, non recordabatur *Grotius* moris Attici: *εὐκλεᾶ· δυσκλεᾶ* legerat & in Euripideis: vid. *Thomas M.* in v. *Ὑγιᾶ*, & *Pierson.* ad Moer. p. 375. Ceterum hoc dicto saepius nituntur verba Calliclis ad Socratem p. 484. C. D. & p. 485. D. *ὑπάρχει τύτῳ τῷ ἀνθρώπῳ*, (in senectute etiamnum philosophanti) *κἂν πάνυ εὐφυὴς ᾖ, ἀνάνδρῳ γενέσθαι, φεύγοντι τὰ μέσα τῆς πόλεως καὶ τὰς ἀγορὰς.*

Vs. 36—41] Hos versus ex *Euripidis* esse Antiope, & cum se-

† Οὐδ' ἐν δίκης βουλαῖσιν ὀρθῶς ἂν λόγον A
Προθεῖο πιθανὸν, οὔτ' ἂν ἀσπίδος ποτὲ
Κύτει γ' ὁμιλήσειας, οὔτ' ἄλλων ὕπερ
Νεανικὸν βούλευμα βουλεύσαιό τι.
— — — — — —
— — — — — —
— — — — — —
† — — — — ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.

Παῦ-

ſequentibus ad unam pertinuiſſe ſcenam ſagaciter ſuſpicatus eſt *Gatakerus* p. 510. —— Leguntur hi ſex velut *Euripidis* in *Stobaeo Geſn.* p. 209. *Grot.* p. 133. Eorum quatuor apud *Sextum Empir.* 'Ανθρ. VI, p. 363. ubi cum nomen etiam omiſſum eſſet Poëtae, Menandreos eſſe, neque abſurde, ſuſpicabatur *J. A. Fabricius:* uno omiſſo poſuit ex *Sexto Grotius* in Exc. ex Tragicis incertis p. 467, exhibens illic inventam lectionem v. 40, φίλοισι δ' οὐδεὶς, (quod poſui pro οὐδεὶς) ἀλλ' ἀφαντος οἴχεται. quae properanti videntur excidiſſe. —— In huius ῥήσεως verſum ſecundum, pro παρειάσει, meum recepi παρεὶς ἐᾷ· tanquam ſupra ſatis adfirmatum. —— Primum horum verſuum ſic ſuis *Diphilus* Comicus interiecit, ut *Euripidem* urbano ſimul ioco mulierum oſorem perſtringat apud *Athen.* VI, p. 247. B. C. *mulieres ille in Tragoediis* B

γυνὴ, C
Τοὺς δὲ παρασίτους ἠγάπα· λέγει γέ τοι,
'Ανὴρ γὰρ ὅστις, εὖ βίον κεκτημένος,
Μὴ τοὐλάχιστον τρεῖς ἀσυμβόλους τρέφει,
Ὄλοιτο, νόστου μή ποτ' εἰς πάτραν μόλοι.
(τύχοι poſcere videtur ſententia)
B. Πόθεν ἐστὶ ταῦτα, πρὸς θεῶν; A. Τί δέ σοι μέλει;
Οὐ γὰρ τὸ δρᾶμα, τὸν δὲ νοῦν σκοπούμεθα.

Vs. 42—45] Ex his Calliclis Platonici in Gorgia T. I. p. 486. A. καὶ οὔτ' ἂν δίκης βουλαῖσι προθεῖο ἂν ὀρθῶς λόγον, οὔτ' εἰκὸς καὶ πιθανὸν ἂν λάβοις, οὔθ' ὑπὲρ ἄλλου νεανικὸν βούλευμα βουλεύσαιο· ſpeciem quamdam verſuum efformavit *G. Canterus* N. L. VII, c. 27; hiantes aliquot ſenarios *Grotius* in Excerpt. ex *Eurip.* p. 373, inſtructus *Olympiodori* in Gorgiam *Platonis* commentario; ubi

haec

A † [Nec quicquam idonei, frater, aut recti in foro
Dices, bonive consules; sed nec manu
Clypeo vibrato rem iuvabis publicam:]
Non alta capias moenia, aut pro innoxii
Salute calida capere consilia audeas.
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —
† — — Audi me igitur; hos cantus leves

Omit-

---

haec leguntur scripta: καὶ οὔτ' ἂν δίκης βουλαῖσι] Ὁ Εὐριπίδης εἶπεν· καὶ οὐκ ἂν ἀσπίδος κύτει προσομιλήσεις. οὗτος ὅ φησι, δίκαις κολάζει, ὦ Σώκρατες. ultima sic potius scripsisse videtur *Olympiod.* οὔτ' ἂν δίκαις
B κολάσαις, ὦ Σώκρατες. Quae *Grotius* dedit ut Euripidea, hoc modo corrigenda censuit *Gatakerus* A. M. P. c. x, p. 510,

Οὔτ' ἐν δίκης βουλαῖσιν ὀρθὸν ἄν ποτε
Λόγον προσθεῖ ἢ πιθανόν· οὔτ' ἐν ἀσπίδος
Κύτει ὁμιλήσας ἂν ὀρθώσαις στρατόν·
Οὐ τεῖχος ἂν λάβοις δή· οὔτ' ἄλλων ὑπὲρ
Νεανικὸν βούλευμα βουλεύσαιό τι.

Horum versuum secundo cur posuerit προσθεῖ ἢ π. non exputo: sequentia sic dederat *Grotius*, ἂν ὀρθώσῃς στρατόν· Οὐ τεῖχος ἂν λάβοις σὺ, οὔτ' &c. Graece quidem dicitur ὀρθῶσαι πόλιν· πατρίδα· sed quaero quis dixerit ὀρθῶσαι στρατόν; *Vrbem* vero *capere* nemo mihi
C facile persuadebit dici posse τεῖχος λαβεῖν. Sed ut vel maxime Graeca sint ista, qua tandem auctoritate vel quibus ista verbis nituntur *Platonis*? Οὐ τεῖχος ἂν λάβοις effinxit *Grotius* ex Platonicis, οὔτ' εἰκὸς —— ἂν λάβοις· quae sunt interpretantis Euripidea Calliclis: *Antiphontis* est p. 115, 8, κἂν ὁτιοῦν εἰκὸς παραλάβητε. —— His itaque reiectis, quinque versus in quatuor contraxi; nihilque in his dedisse videor, quod *Euripidem* dedeceat, quodque non possit adfirmari similibus Tragici dictis. Ἀσπίδος κύτει ὁμιλῆσαι est Thucydideum πολέμῳ ὁμιλεῖν ex L. VI, c. 70. Neque huic flexus optativus ὁμιλήσειας in versu displicebit *Euripidis*, qui quidem in Euripideis legere se meminerit τέρψειας· πείσειας· πράξειας· γήμειας· φθέρσειας· κρύψειας· Med. v. 1135. Alc. 700. Androm. 462. Iphig. in Aul. v. 464. in Taur. 505. 1025.
Vs. 46 ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ &c.] Haec quidem ausim Euripidea prae-

stare,

Παῦσαι δ᾽ ἀοιδῶν· πολεμίων δ᾽ εὐμουσίαν A
Ἄσκει. τοιαῦτ᾽ ἄειδε, καὶ δόξεις φρονεῖν,
Σκάπτων, ἀρῶν γῆν, ποιμνίοις ἐπιστατῶν
Ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτ᾽ ἀφεὶς σοφίσματα,
Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις.

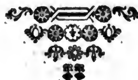
ftare, nonnihil emendatius nunc fcripta, quam ante: *Plato* fuum Calliclem ifta facit dicentem p. 486. c. ἀλλ᾽ ὦ ᾽γαθὲ, ἐμοὶ πείθου, παῦσαι δ᾽ ἐλέγχων, πραγμάτων δ᾽ εὐμουσίαν ἄσκει, καὶ ἄσκει ὁπόθεν δόξεις φρονεῖν, ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτ᾽ ἀφεὶς, εἴτε ληρήματα χρὴ φάναι εἶναι, εἴτε φλυαρίας, Ἐξ ὧν κενοῖσιν ἐγκατοικήσεις δόμοις. conf. *Dion. Chryf.* finis Orat. LXXIII. In *Platonis* Gorgiam haec praebet *Olympiodorus:* ὁ Ζῆθος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἔλεγεν αὐτῷ, ὅτι ῥίψον τὴν λύραν καὶ κέχρησο ὅπλοις. & paulo poft ad ifta, Πραγμάτων δ᾽ εὐμουσίαν] Ἐκεῖνος εἶπε τῷ Ἀμφίονι, ὅτι πολέμων ἢ εὐμουσίαν ἄσκει· οὗτος δέ φησι, πραγμάτων. ad ultima, Ἐξ ὧν κενοῖσιν] Παῦσαι τούτων, ἐξ ὧν ἐν κενοῖς καὶ ματαίοις κατοικήσεις οἴκοις· οὐδὲν γὰρ ἐκ τούτων κερδανεῖς. harum notarum prima huius partis fenfum tantum exhibere videtur: hinc tamen *Heinfius* effinxit in *Horat*. p. 55, B

ῥίψον λύραν
Κέχρησο δ᾽ ὅπλοισι, πολέμων δ᾽ εὐμουσίαν
Ἄσκει.

mihi venerant in mentem velut *Euripide* non indigni fenarii:

Ῥίψον λύραν, Ἀμφίον, ἀλλ᾽ ἐμοὶ πιθοῦ,
Κέχρησ᾽ ὅπλοισι, πολεμίων δ᾽ εὐμουσίαν
Ἄσκει. C

Sed ob eam, quam dicebam rationem, his omiffis, *Grotio* pofita recepi; nifi quod, reiectis vocibus Ἄρεος, πραγμάτων· pro πο-

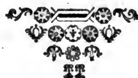

A Omitte, teque ad Martis exerce ſonum.
Vt iudiceris ſapere, quae dico cane:
Fodias, aresque, pecora fac paſcas tua:
Oblectet alios iſte nugarum labor,
Per quas inani tibi ſit habitandum domo.

πολέμιον *Olympiodori*, ſcripſerim πολεμίων δ' εὐμουσίαν Ἄσκει· nempe τῶν πολεμικῶν πραγμάτων, quae, ut notum eſt ex *T. H.* ad *Lucian.* T. I, p. 379. *P. W.* ad *Diodor.* I, p. 64. *Abreſch* Diluc. *Thucyd.* πολέμια vocabant. —— Παῦσαι δ' ἀοιδῶν ſcribatur, an Παῦσαι δ' ἀείδων, utrumvis ex *Euripide* poterit adfirmari: ad
B prius reſpondet Horatianum, *deſine mollium Tandem querolarum:* hoc idcirco praetuli, quia paulo poſt ſequitur, τοιαῦτ' ἄειδε· ſed neque in *Euripide* multum valet iſta ratio. —— Primum illud —— ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ· eſt certe Euripideum, totidem literis in fine verſuum ſcriptum in eius Heraclid. 175. Helen. 330. *Soph.* Oed. in Col. v. 1437, μὴ σύ γ', ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ. *Eurip.* Bacch. v. 309, ἀλλ' ἐμοί, Πενθεῦ, πιθοῦ. hic nomen ſua ſede collocatur, quod ne in iſtis quidem, Ἀμφίον, ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ, aliena poneretur: —— Quae vs. 49 poſt Ἄσκει ſequuntur, duo etiam ſequentes verſus commodum ſervaverat *Stobaeus Geſn.* p. 369, 33. *Grot.* p. 217. cum prioribus ſic iungenda vidit *Gatakerus.* In verſu 49,

Σκάπτων, ἀρῶν γῆν, ποιμνίων ἐπιστατῶν·

ad evitanda ὁμοιοτέλευτα, quod ſuſpicor *Euripidem* dediſſe, reſti-
C tui, ποιμνίοις. utrumque uſitatum eſt: hoc *Sophoclis* Oed. T. v. 1038, ὁρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν. —— cum his conf. *Alciphronis* L. III, *Ep.* 14. Verſum ultimum Stobaeanis iam adiecerat *Grotius*, a *Platone* & *Dione* ſubminiſtratum.

CAPVT

 A

C A P V T IX.

De Rheso dramate.

In Rheso dramate nihil adeo legi de meteoris. De auctore dubitatum. Ex prologo perdito XI versus proferuntur, a Iunone Tragica pronunciati, Minervam alloquente. Prologum fuisse conditum ad exemplum Sophocleum. Hinc multum diversos Euripidis Prologos, Comico iure notatos. De Rhesi B *auctore doctorum hominum iudicia. Illud drama perpaucis veterum citatum. Euripidae varii. Rhesum scribi potuisse a Tragici fratris filio. Certe non Sophoclis tantum, sed & indignum Euripidis esse persona. Euripidis abesse* τὸ τραγικὸν, τὸ γνωμικὸν, τὸ ἀκριβὲς, τὸ γλαφυρὸν, τὸ ἐκλέγειν κοινὰ καὶ δημώδη. *Verba inesse de rarissimis permulta, qualibus abstinet Euripides.*

Quo capite Physica quaedam *Euripidis* attigi, miretur forsan aliquis, *Rhesi* nullam a me factam fuisse mentionem, qui quidem in argumento *Rhesi* dramatis ista legere se meminerit: τὸ δὲ δρᾶμα ἔνιοι νόθον ὑπενόησαν, ὡς οὐκ ὂν Εὐριπίδου· τὸν γὰρ Σοφόκλειον μᾶλλον ὑποφαίνει (scribendum ὑποφαίνειν) χαρακτῆρα. ἐν μέντοι ταῖς διδασκαλίαις ὡς γνήσιον ἀναγέγραπται, καὶ ἡ περὶ τὰ μετάρσια δὲ ἐν αὐτῷ πολυπραγμοσύνη τὸν Εὐριπίδην ὁμολογεῖ. Sed mirari desinet, ubi cognoverit, in dramate *Rhesi* superstite, cui praefiguntur ista, nihil reperiri quod illuc referri potuerit, nisi forsan unum illud, quo Troiani vigiles, qui chorum conficiunt, Pleiadum sideris iam apparentis, & Aquilae medium coeli tenentis, meminere v. 528, C

> Τίνος ἁ φυλακά, τίς ἀμείβει
> Τὰν ἐμάν; πρῶτα
> Δύεται σημεῖα· καὶ ἑπτάποροι
> Πλειάδες αἰθέριαι·
> Μέσα δ' αἰετὸς οὐρανοῦ ποτᾶται.

qui-

A quibus Tragicus Homerica quodammodo expressit ex Iliad. κ, v. 251,

> ἐγγύθι δ' ἠώς·
> Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ
> Τῶν δύο μοιράων.

ista autem ex Rheso, quae recte cepit Clar. amicus *Musgravii* p. 145, velut ab Astronomiae peritissimo Poëta scripta *Jos. Scaliger* admiratur in Prolegom. ad *Manilium*, p. 6, & 7. ubi, praeter cetera, *Auctor*, inquit, *Rhesi vetustissimus scribit Vergilias eminere supra finitorem Aquila culminante.* Qui Rhesum *Euripidis* esse Tragoediam cum *Scaligero* negat, *Sam. Petitus Scaligeri* tamen super hoc loco observata conatus est labefactare Miscell. III, c. 22. —— Ab hoc uno loco si discedas, nulla hoc in dramate deprehendetur περὶ τὰ μετάρσια B πολυπραγμοσύνη· neque ista pauca videntur hac potuisse nota designari, tanquam quae censeri deberent *Euripidem* χαρακτηρίζειν· quum contra minus accurate de sideribus loquatur *Euripides*; hoc monuit *Scaliger* ibidem, & Castig. in *Catull.* p. 92.

Si huius nominis drama scripsit *Euripides Mnesarchides*, posset quis suspicari, ex istius argumento sumta, quae supra posui; prout *Scaliger* putabat, de duobus argumentis, quae *Sophoclis* praefiguntur Philoctetae, alterum, versibus scriptum senariis, non istius esse dramatis, sed alterius cognominis sive *Aeschyli* seu *Euripidis*; nam ad istud argumentum haec sua manu scripsit vir Summus in exemplari edito Bibl. Leidensis: ἔστιν ὑπόθεσις οὐ τοῦ παρόντος δράματος, ἀλλὰ τοῦ ἐπωνύμου, ἢ τοῦ Αἰσχύλου ἢ τοῦ Εὐριπίδου· ἀμφότεροι γὰρ Φιλοκτήτην δρᾶμα ἐδίδαξαν.

Sed *Rhesi* drama superstes cuiuscunque sit auctoris, videtur ad nos imperfectum pervenisse. Ex eius Prologo, qua parte deficit, versus C aliquot, atque adeo dramatis initium, quod huc usque latuit in tenebris, hic in lucem proferam. Verbis ex argumento vulgato paulo ante descriptis, in *Euripidis* Codice *MS.* Florentino, quem *Is. Vossius* adhibuit, haec proxima subiunguntur, ex libello descripta Leidensis Bibliothecae: Πρόλογοι δὲ διττοὶ φέρονται. ὁ γοῦν δικαίαν ἐκτιθεὶς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ῥήσου γράφει κατὰ λέξιν οὕτως,

> Νῦν εὐσέληνον φέγγος ἡ διφρήλατος

Καὶ ἐν ἐνίοις δὲ τῶν ἀντιγράφων ἕτερός τις φέρεται πρόλογος, πεζὸς πάνυ, καὶ οὐ πρέπων Εὐριπίδῃ. καὶ τάχα ἄν τινες τῶν ὑποκριτῶν διεσκευακότες εἶεν αὐτόν. ἔχει δὲ οὕτως. Sequuntur tum undecim senarii, partim *Is. Vossii*, meo partim arbitratu sic leviter emendandi:

A

(1) Ὦ, τοῦ μεγίστου Ζηνὸς ἄλκιμον τέκος,
Παλλάς, παρῶμεν· οὐκ ἐχρῆν ἡμᾶς ἔτι
Μέλλειν Ἀχαιῶν ὠφελεῖν στρατεύματα.
Νῦν γὰρ κακῶς πράσσουσιν ἐν μάχῃ δορὸς,
Λόγχῃ βιαίᾳ γ' Ἕκτορος στροβούμενοι.
Ἐμοὶ γὰρ οὐδὲν ἐστιν ἄλγιον βάρος,
Ἐξ οὗ γ' ἔκρινε Κύπριν Ἀλέξανδρος θεὰν
Κάλλει προήκειν τῆς ἐμῆς εὐμορφίας,
Καὶ σῆς, Ἀθάνα, φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
Εἰ μὴ κατασκαφεῖσαν ὄψομαι πόλιν
Πριάμου, βίᾳ πρόρριζον ἐκτετριμμένην.

B

Re minus considerata his versibus *Is. Vossius* subscripserat: *sunt autem haec verba Ulyssis.* Imo vero sunt sine ulla dubitatione verba Iunonis in scenam prodeuntis, Minervam, quam adloquebatur Troianis non minus iniquam, ad auxilium Argivis suis ferendum graviter cohortantis, nocte istum diem sequuta, quo Graecos Hector maxima clade affecerat: huius ubi meminit *Homerus* Il. κ, (v. 48 — 52) in ista quidem parte carminis, quam Δολωνοφονίαν καὶ Ῥῆσον inscripsere, huius dramatis argumento praecipuo, Iunonis nullam fecit mentionem, sed eius *Scholiastes* in Il. κ, v. 435, de Rheso agens, δοκοῦσι, inquit, Ἥρας βουλῇ τῶν Ἑλλήνων Ἀθηνᾶν ἐπὶ τὴν τούτου διαφθορὰν πέμπει. illic etiam oraculo significatum scribit Rheso, invictum fore, ἐὰν οἱ ἵπποι αὐτοῦ τοῦ Σκαμάνδρου πίωσι, καὶ τῆς αὐτόθι νομῆς γεύσωνται. sed qua nocte venerat (αὐτονυχεί, inquit *Eustathius*) in castra Troiana, Rhesi tentoria *multa caede cruentus* vastavit Diomedes, eiusque equos albicantes avertit in Graecorum castra, C

priusquam
Pabula gustassent Troiae, Xanthumque bibissent;

Vir-

---

(1) In his versibus, quae Codicis Florentini contextus minus sincera dabat, erant in margine melius scripta. Sed vs. 4, pro μαχῇ δορὸς, quae Codicis erat lectio, ponere malui, ἐν μάχῃ δορὸς (ut in *Eurip.* Cycl. v. 5, & apud *Stobaeum* p. 240, 17.) quam cum *Is. Vossio*, ἐν ἀκμῇ δορός. vs. 5, vocem βιαίας in βιαίᾳ.

A *Virgil.* Aen. 1, v. 476. qui de Diomede & Ulysse *Homero* narrata in par illud amabile Nisum & Euryalum, artifice manu disposita, transtulit.

Et, ne quis dubitet, Tragoediae non optimae Pater, hac etiam in re, sicut in multis, verbis tamen potius, quam rerum apta dispositione, *Homerum* sequutus, Minervam fecit Ulyssi & Diomedi benignam adiutricem in Rheso contrucidando. Nam cum, interfecto speculatore Dolone contentus, in castra sua retrocedere cuperet Ulysses, adparet ex improviso Minerva, quidque facto opus esset amicos admonet. Ut *Homeri* Ulysses

ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης,

Il. β, v. 182, & Tydides in Dolonia Il. κ, v. 512; sic Ulysses Tragici Deam suam agnovit tutelarem Rhesi v. 608,

B

Δέσποιν' Ἀθάνα, φθέγματος γὰρ ᾐσθόμην
Τοῦ σοῦ συνήθη γῆρυν· ἐν πόνοισι γὰρ
Παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε.

quae partim ex Homeréis v. 278, ἥτε μοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, expressa sunt: sed cum his, & supra positis ex Flor. Cod. comparet mihi quis ex Ajace *Sophoclis* eiusdem Ulyssis simillima v. 14,

Ὦ φθέγμ' Ἀθάνας, φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
Ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως
Φώνημ' ἀκούω, καὶ ξυναρπάζω φρενί.

In his imitatorem *Homeri* agnovit *Eustathius*, qui Rhesi Tragoediam non memorat in suis ad *Homerum* commentariis. Vt in Rheso Iuno, sic in Ajace *Sophoclis* prima prodibat in theatrum Minerva, nec pro more *Euripidis* sola, sed Ulyssem adloquens, qui tentorium Ajacis adC stabat speculator. Ad illud initium Rhesi,

Ω, ὦ μεγίστου Ζηνὸς ἄλκιμον τέκος,
Παλλάς,

exigantur primi versus dramatum *Sophoclis*; Electrae,

Ὦ,

αἰαγ' immutavi; & prout oportebat sic scripta vs. 7, ἱκέτιν Κύπριν Ἀλεξάνδρου θεάν. Versum 9 sic Codex praeferebat: καὶ σῆς Ἀθηνᾶ, φίλτατ' ἐμοὶ θεῶν· *Is. Voss.* emendabat: Καὶ σῆς, Ἀθηνᾶ, φιλτάτη ἐμοὶ θεῶν. turpis hiatus facile monstrabat formam legitimam φιλτάτης.

Ὦ τοῦ στρατηγήσαντος ἐν Τροίᾳ ποτὲ
Ἀγαμέμνονος παῖ.

Oedipodis Tyranni,

Ὦ τέκνα Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή,

Oedipodis in Colono,

Τέκνον τυφλοῦ γέροντος, Ἀντιγόνη,

Antigones,

Ὦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα.

Quisquis demum Rhesi drama scripserit, istius Prologi Conditor hac in parte non *Euripidis* morem, sed *Sophoclis* expressit artificium, qui, quantum apta valeret fabulae dispositione prae *Euripide*, Dramatum quoque suorum Prologis demonstravit. Sophocleis, aut huic etiam Rhesi prologo, nihil simile deprehendetur in viginti qui supersunt Prologis Euripideis

In his *Euripidis* prologis, versibus elegantissimis, & saepe magna cum cura κατεῤῥινημένοις, sed ad Homeréam tamen *Sophoclis* maiestatem neutiquam aequiparandis, totum dramatis argumentum, ea interdum enarrantur, quae omnem ex ultima demum parte capiendam auditoribus intervertant voluptatem.

Saepe nimis sunt verbosi; quique primus in scenam prodit solus verba facit, nec raro γλωσσαλογεῖ. Plus aequo mordax, iustam tamen in *Euripidis* Prologos meo quidem iudicio censuram exercuit *Aristophanes*, acerbe διαβάλλων τὴν ὁμοειδίαν τῶν εἰσβολῶν τῶν δραμάτων, in Ranis v. 1230 — ad v. 1277. hoc vix uno potuit exemplo refelli,

Ἵν' οὗτος οὐχ ἕξει προσάψαι λήκυθον.

Tanquam in Prologis ἰδίως ἀπαγγέλλων τὰ γένη ridetur in Acharn. v. 47, &c.

Sed undecim isti versus ex Rhesi prologo sic sunt facti, ut ipsa verborum σύνθεσις ex Sophocleis potius videatur quam ex Euripideis expressa: mirorque adeo Grammatici Graeci iudicium, cui πρόλογος iste videbatur πεζὸς πάνυ, καὶ οὐ πρέπων Εὐριπίδῃ. nec multum vereor, ne illius hac in parte iudicium ab elegantiarum veterum doctis spectato-

---

(2) Versui 7, Λῦσον βλεφάρων γοργωπὸν ἕδραν· hic praemittitur in Cod. Flor.

Ὀρθοῖ κεφαλὴν πῆχυν ἐρείσας.

dignus qui restituatur in sede, qua excidit. Paulo post ex co-

A tatoribus meo anteponatur. Ista naturae congrua simplex oratio, σιμνὴ καὶ ἀπιστατα ἰχυσα μεγαλοπρέπεια, ne *Sophocle* quidem est indigna, &, si ad paucos istos versus Rhesi totum drama, quod legimus, responderet, suspicaremur cum *Scaligero Sophoclem* Rhesi dramatis esse auctorem.

Sophoclem tamen, nec mirum, dubitanter nominat *Scaliger*, sed *Euripidem* fabulam scripsisse confidenter negat Prolegom. ad *Manil.* p. 7, ubi *auctor* inquit *Rhesi Tragoediae vetustissimus*, *qui sine dubio non est Euripides:* —— Comment. in Culicem p. 31, *auctor Trag. Rhesi*, *non enim est Euripides.* & habuit vir Summus huic suae sententiae suffragatores, *Flor. Christianum*, *Dan. Heinsium*, *Andream Schottum*, & *Sam. Petitum*; hic, satis absurdam de *Aristarcho* tanquam auctore suspicionem suam exhibens, docte tamen *Sophocli* fabulam abiudicat & *Euripidi*, utiturque in eam rem argumentis minime contemnendis Miscell. III, c. 22.

B *Euripidis* editorem Clarissimum non sane miror ista scribentem in Rhesi v. 430, „si qua mihi in his rebus perspicacitas, non modo Sophoclei Characteris omnino nihil sapit, sed totum penitus Euripidem ad vivum exprimit. Hoc centum plus instantiis possem probare." Sic ex cathedra poterat S. T. B. *Barnesius* probabiliter loqui, &, nemine contradicente, si liberet, Ῥησίζειν. scripto mandata verba duntaxat videntur & neminem movent.

Illud saepe miratus, tam pauca ex Rhesi dramate veteribus, Euripidea libenter adhibentibus, excitata, tandem animadvertisse mihi videor, hoc drama veterum perpaucis fuisse lectum. Illinc sumtos quinquaginta minimum versus, aut integros, aut leviter ad suam in scribendis versibus infantiam accommodatos, incertus *Auctor* inseruit Tragoediae suae Χριστὸς πάσχων. In *Jo. Tzetzae* (Chiliad. IV, v. 965 &c.)
C ἱστορία περὶ Ῥήσου καὶ Εὐριπίδου duo leguntur senarii qui sunt in Rheso vss. 510, 511. —— Ex Rheso quoque voces in Lexicon suum Tragicum receperat *Didymus*; hinc praebet *Hesychius*, Γοργωπὸν ἕδραν, sumtum ex Rhesi v. 7 (2) vidit *A. Heringa* Observ. p. 212. Κερόδετα τόξα, ex v. 34, *E. Spanhem.* in *Callim.* h. Apoll. v. 33 Ἵπταφρον, ex v. 711, *P. Wesseling.* Probab. p. 47. Ἐδίνασεν, ex v. 925 & 951, (ubi scripserat, opinor:

---

eodem Cod. scribendum:

Τίς ὅδ', ἢ φίλιος φθόγγος; τίς αἰνίξει;
Τί τὸ σῆμα; θρόει.

Μάτην ἄρ' ἡμᾶς Θρήκιος (3) τροχηλάτης A
Ἐδίωκεν, Ἕκτορ·)

τολυπεύσας, Homericum, ex v. 744. Προταινί, ex v. 523, & ex proximo versu 524, Ἐγερτί, nam ubi vulgatur Ἐγερεῖ, γρηγορεῖ, scribendum videtur, Ἐγερτί, ἐγρηγόρως. haec forma vulgaris, Homericum est ἐγρηγορτί, in Il. κ, v. 182. illud in loco Rhesi legitur, & sensu nonnihil diverso in *Soph.* Antig. v. 419. —— Vbi testis laudari potuerat *Herodotus* 1, c. 173, laudatur Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ *Eustathio* in *Dionysii* Perieg. v. 270, respicienti versum Rhesi 29, 30, ubi pro τ̃ eleganter γόνον corrigebat *Jo.* noster *Piersonus:*

Τίς δ' εἶσ' ἐπὶ Πανθοΐδαν, ἢ γόνον
Εὐρώπας, Λυκίων ἀγὸν ἀνδρῶν.

Quis huc arcesset Polydamanta Panthi f. aut filium Europae Sarpedona? B
Idem ille *Piersonus* in Verisim. 1, c. 6, p. 82, alium Rhesi locum emaculavit ex *Etymologico MS.* curatius elimatum *Toupio* Emend. in *Suid.* II, p. 21. In edito etiam *Etymologico* memoratur Εὐριπίδης Ῥήσῳ· &c, velut *Euripidis*, Rhesi versus 211 adhibetur a *Mario Victorino* Artis Grammat. L. 1. Quantum recordor unicum tantum ex Rheso dictum in Excerpta sua *Stobaeus* retulit p. 360, 7, versum nempe 105 cum tribus sequentibus.

Tametsi non sit *Euripidis* istius nobilissimi drama, potuit ut *Euripidis* adhiberi, siquidem iam olim inter Euripidea locum repererit. Etiam florente republica Attica cognomines aliquot nobis innotuere; *Euripides* notatus *Aristophani* Eccles. v. 821, quem rempublicam gessisse vidit *St. Bergler.* *Euripides* Comicis irrisus recentioribus *Anaxandridae* & *Ephippo* apud *Athen.* XI, p. 482. c. D. Duo quoque Tragici Poëtae, alter antiquior nostro; alter ipsius, *Suida* teste, ἀδελφιδοῦς. Secundum eumdem *Suidam* Noster filium etiam habuit sibi cognominem: hic *Euripides*, ut puto, post patris obitum, dramata paterna Iphigeniam in Aulide, Alcmaeona, Bacchas, Liberalibus urbanis in certamen detulit, & quintae, ut suspicor, victoriae honorem paterno nomini comparavit: hoc partim nititur fide veterum Criticorum in *Schol.* C

(3) Vulgatam, Θρήκιος στρατηλάτης sic corrigo: viditque *Portus aurigam* fuisse Rhesi, quod liquet ex vss. 771, 781, 804 &c. Speciem vulgatae voci *Barnesius* conciliavit; & apud *Homerum* excitat Apollo cognatum Rhesi Θρηκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα· Il. κ, 518. sed in Tragoedia famulus fuit auriga Rhesi;

A *Schol.* ad *Aristoph.* Ran. v. 67, αἱ Διδασκαλίαι φέρουσι, τελευτήσαντος Εὐριπίδου, τὸν υἱὸν αὐτοῦ δεδιδαχέναι ὁμωνύμως ἐν ἄστει Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Αὐλίδι, Ἀλκμαίωνα, Βάκχας. Bacchas prae ceteris, *Luciano* quoque iudice T. III, p 114, βιβλίον κάλλιστον, perplacuisse suspicor Atheniensibus, & hoc drama designatum *Suidae*, ubi *Euripides Mnesarchi F.* quinta honoratus dicitur victoria μετὰ τελευτὴν, ἐπιδειξαμένου τὸ δρᾶμα τοῦ ἀδελφιδοῦ αὐτοῦ Εὐριπίδου. *Euripidis* cognominis fuisse suspicatur *Heathius* in *Eurip.* p. 83. quae profert ex *Eurip.* Iphig. *Aelianus.* Huic cognomini fratris filio, velut auctori Tragico, tria *Suidas* attribuit dramata, Oresten, Medeam, Polyxenam: *ego & Rhesum illi tribuerim*, inquit *Mart. Anton. Delrio* Prolegom. in *Senecae* Trag. p. 22. Quae non sanequam absurda est suspicio: nec enim tum longe quaerendum, cur alterius *Euripidis* dramati inter nobiliora locus fuerit concessus.

Quidquid huius sit, id mihi quidem & cum aliis & cum Eruditissimo
B *Jacobo Hardionio* iam ab aliquot annis (olim aliter sentiebam, re nondum satis explorata) visum fuit manifestum, Rhesi drama nec *Euripidis* esse, neque *Sophoclis*. Sophoclea quidem insunt, non pauca; loquendi quoque formulae ab *Aeschylo* & *Euripide* transsumtae; sed, ab Aeschyleis diversissimum, drama in universum non *Sophocle* tantum sed & indignum arbitror *Euripidis* persona. Horum ingenia qui cognoverint mecum opinor fatebuntur ab utriusque ingenio alienissima huic fabulae inesse lineamenta. Verum sic hoc genus natura comparatum est, ut, quos in multis similes facile tanquam diversos dignoscas, difficulter tamen demonstres dissentienti.

Praeter Prologum, de quo ante dictum fuit, tota Oeconomia fabulae variis casibus implicitae abhorret a more fingendi Euripideo. Qua parte semper habitus fuit ab antiquis Criticis *Euripides* admirabilis, nihil est in hoc dramate, quod spectatoribus Atticis videri potuerit
C miserabile atque adeo dignum Tragica maiestate. *Euripidae* proprium in omnibus Tragoediis, πολὺ τὸ γνωμικὸν hinc abest, ubi more potius Sophocleo hic illic brevissimae quaedam interseruntur, aptae pleraeque, sententiae. Nullum est *Euripidis* drama, in quo Chorus non admisceat ab actione quaedam remota, aut non attingat historias, quae spectatoribus etiam Atticis videri debuerunt tenebricosae: ad *Eurip.*

---

si; nec nominatur propterea. Poëtis Latinis dictus *agitator equorum*, his Poëtis est διφρηλάτης, ἁρματηλάτης & τροχηλάτης. *Eurip.* Phoen. v. 39, Λαΐου τροχηλάτης· in huius Troasin v. 447, ubi recte scriptum, Δαναϊδῶν στρατηλάτα· Codex Flor. exhibet ἀρχηγέτα.

rip. Phoen. v. 1026. quaedam proſtant ea de re ſcripta: nihil in Rheſo Chorus A

medios intercinit actus,
Quod non propoſito conducat & haereat apte;

ubique contra, oratione, niſi vitiata ſit a librariis, intellectu facillima, in Rheſo, & multo quidem conſtantius quam debuerat,

Actoris partes chorus officiumque virile
Defendit.

Rheſi quidem conditor *Sophocleae* Sirenis dulcedinem ſtuduit, & *Euripidis* repraeſentare τὸ ἀκριβὲς καὶ γλαφυρὸν, ſed ab utriusque virtutibus, inprimis a verborum utrique propria συνθέσει, abfuit quam longiſſime. *Dionyſio Halic.* iudice ſolus inter Tragicos uſus eſt *Euripides* τῇ γλαφυρᾷ καὶ ἀνθηρᾷ συνθέσει. illa ſecundum *Dionyſ.* T. II, p. 46, & 47, εὔφωνά τε βούλεται εἶναι πάντα [τὰ] ὀνόματα καὶ λεῖα καὶ μαλακὰ καὶ παρθενωπά· τραχείαις δὲ συλλαβαῖς καὶ ἀντιτύποις ἀπέχθεταί τι· τὸ δὲ θρασὺ πᾶν καὶ παρακεκινδυνευμένον καὶ δι᾽ εὐλαβείας ἔχει. ad hanc normam qui cum Euripideis Rheſum comparabit, diverſi Patris filiolum fatebitur. —— *Ariſtot*. Rhetor. III, p. 120, 4, ubi artem, ne offendat auditorem, in dicendo occultandam praecipit, κλέπτεται δ᾽ εὖ, inquit, ἐάν τις ἐκ τῆς εἰωθυίας διαλέκτου ἐκλέγων συντιθῇ, ὅπερ Εὐριπίδης ποιεῖ, καὶ ὑπέδειξε πρῶτος. B

Recedens ab Homerica *Sophoclis* & *Aeſchyli* praeſertim magniloquentia, vocibus Poëticis, quantum fieri poterat, evitatis, ex uſitatis in ſermone Athenienſium quotidiano ſelegit optimas & elegantiſſimas, atque his orationem ſuam artificio latente contexuit: uſus *Euripides* κοινοῖς καὶ δημώδεσι τοῖς ὀνόμασι, (natura minime μεγαλοφυὴς ὤν) quantam tamen ſuis verſibus vim indiderit διὰ μόνου τοῦ συνθεῖναι καὶ ἁρμόσαι ταῦτα, docet *Longinus* π. Ὕ. XXXIX, 3 &c. XV, 6.

In tot millibus *Euripidae* ſenariis, perpauca verba reperientur, quae harum rerum gnaris, Poëtis cenſeri queant ſolis uſitatae, aut illiteratis iſtius aevi Atticis incognitae; quales Homericas fuiſſe plurimas, tum aliunde ſatis noveramus, tum demonſtrat Comici *Stratonis* locus perinſignis apud *Athen*. IX, p. 382, & 383. Iſtiusmodi λέξεις, vulgo inuſitatae, plures in uno Rheſi dramate reperiuntur, quam in undeviginti Tragoediis *Euripidae*, perditarumque reliquiis omnibus. *Euripidi* quidem inuſitatae, ſive Sophocleae λέξεις ſeu *Aeſchyli*, hic a me longe plurimae deſignari poſſent: de multis ex Rheſo, quae ſunt ad manum, paucas adponam, quibus, me iudice, ſic nunquam fuiſſet uſurus *Euripides*, prout C

(1) Haec mea de Rheſo quaeque leguntur capite nono, prout hic

A prout illas adhibuit Rhesi Poëta: vs. 177, Τίν' οὖν Ἀχαιῶν ζῶντ' ἀποινᾶσθαι θέλεις; vs. 509, — κακῷ ἢ μερμέρῳ παλαίομαι. vs. 629, πολεμίων μεμβλωκότων. vs. 776, Ἤπυσα. vs. 929, ἐδίνασεν, & v. 951. vs. 817, μαργῶσά γ', ἢ κασιγνήτης μόρος. vs. 744, Θρῃξὶν πένθος τολυπεύσας· quae paulo post male repetita legi vidit Amicus *Musgravii*. vs. 523, χρὴ πενταχῇ τάξεων Φρυγῶν ἐγερεῖ. *Noctis caliginem* lecta voce saepe dixit & *Euripides* δνοφερὰν· semel aut bis ὄρφνην. Rhesi conditor κατ' ὄρφναν· ἐν ὄρφνῃ· δι' ὄρφνας· singula posuit plus semel repetita. Talia vero, quae dantur plurima, nunc non attingere statueram. Priora pleraque nemo miraretur, in *Sophoclis* si sparsa legerentur Tragoediis. Hic vocabulorum fuisse fertur novator: sed nova prorsus verba procudere, nisi a sono quaedam ficta, ne *Homero* quidem licuit: potuit & obsolefacta *Sophocles* in usum revocare; & saepius usu cognitis novam quamdam indidit significandi vim, qua parte summus Tragicus habuit in *Herodoto* se dignum imitatorem.

B

C A P V T X.

De Rheso incerti dramate.

De Rheso dramate brevis disputatio. Legem Sophocli servatam hic ubique violari. Hectorem qualem pinxerit Poëta. Totum tum enarratur drama, ut liqueat neutri convenire. Libro Flor. vulgatis meliores excitantur lectiones. Dolon Eumedides. Hominis ventosi commentum. Tertius in hoc dramate miles gloriosus Rhesus: huic amata Arganthône. Equos tantum Rhesi Diomedem & Ulyssem, tum primum equitantes, in castra sua avertisse. C *Ocius ventis nihil Homero fingi; equos veloces tantum* ἰσανέμους. *In hymno veteri dictos videri* πνοιῆς ἀνέμων θάσσονας. *Hectori tribui responsa frigida ad accusationes aurigae Thracis. Superstitiosus Nicias* δυσοιώνιστος. Ἐνδοιάζεσθαι, *dubitare. Musae in ultimo dramate minus probabilis oratio.* Ἕτερον *de malo.* ἕτερος δαίμων. *mala* ῥᾷον & ῥᾷστα φέρειν.

(1) Rhesi drama neutri equidem, sed, si alterutri tribuendum esset, libentius tamen *Euripidi* tribuerem quam *Sophocli*, a cuius ingenio castigatissimo, ordine fabulam legitimo disponentis, oc- cono-

---

hic vulgantur, ante scripta sunt, quam legissem *Jacobi Hardionii* de

conomia Rhesi, prorsus in multis ἀνοικονόμητος, planissime abhorret. A
Hanc in rem nonnulla *S. Petitus* iam indicavit turpissima huius Tragici peccata, qualia certe neque *Euripides* admisisset, εἰ καὶ (τὰ πλεῖστα) μὴ εὖ οἰκονομεῖ, ut scribit *Aristoteles* de Poët. c. XIII, p. 237, 27. sed quae multo magis dedecent *Sophoclem*. Hic praeterea, laudis semper aemulus Homereae, quales Tragoedia requirebat, heroas in scena semper σπουδαίους repraesentavit, οἵους δεῖ εἶναι. Haec ab eodem summo Doctore saepius in eodem libello inculcata lex (p. 255, 4. 225, 27. 228, 27, 229, 12.) turpiter ab Auctore Rhesi fuit violata.

Non Hectorem, praecipuum dramatis heroa, suis nobis coloribus expinxit, quem *Sophocles* sic fecisset loquentem, *ut fluere omnia ex eius natura* viderentur; sed, absurde meo iudicio, ut superbum & *sine pectore* militem, *qui nil nisi praelia* nosset, cuiusque temeritatem inconsideratam confutare debuerint & Aeneas, & qui pro castris excubabant vigiles. Habuit in Aenea quem sequeretur: ex antiquis *Philostratus* in Heroicis p. 723, ἐκάλουν οἱ Ἀχαιοὶ τὸν μὲν Ἕκτορα χεῖρα τῶν Τρώων, τὸν δὲ Αἰνείαν, νοῦν. Fueritque Troianorum fortissimus Hector θρασύς, manu melior, quam consilio, Hectora tamen dedecent quae Tragicus ipsum facit dicentem; quasque dat Aeneae partes, rectius, ut apud *Homerum*, sustinuisset Polydamas, B

Πανθοΐδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα.

Il. Σ, 250. Huius aequalis providentissimi, atque eo nonnunquam timidi,

---

de hoc Dramate Dissertationem, *dans les Memoires de Litterature de l'Acad. Royale des Inscriptions & B. L.* T. X, p. 323 — 337. Tragici peccata notat vir egregius p. 329 & seqq. Nec *Sophocli* drama tribuendum neque *Euripidi* decernit p. 334, &c. Lectis *Hardionii* meisque observatis videbit Lector eruditus, raro in eadem nos ambo incidisse cogitandi vestigia, nisi quod rem eamdem nostro quisque modo conati simus probabilem reddere. C

(2) Εἶτ' ἦσθ'] Praeter *Stobaeum* p. 360, 7, quatuor versus istos leviter immutatos adhibuit *Auctor* Trag. Christ. v. 2373. Dum quartum sic exhibet, Σοὶ μὲν μάχεσθαι, τοῖσδε δ' αὖ κεδνὰ εἰδέναι· invenisse videtur in suo Codice Σοὶ & τοῖς· quod (τοῖσδε hic malui, quam τοῖς δὲ, vel τοῖσδε δὲ) recepi, probatum *H. Stephano* An-

A midi, consiliis saepe reluctatus, interdum utiliter se praebuit Hector *Homeri* morigerum. Ἕκτωρ [ἄνατο] Πουλυδάμαντος, ubi scribit *Aelianus* V. H. XII, c. 25, nonnulla notarunt *Kühn.* & *Perizonius* — Initio Rhesi vigiles, ne noceat officio defuisse, somno Hectorem excitant, indicaturi tota nocte in castris Graecorum ignes collucere v. 41,

Πῦρ αἴθει στρατὸς Ἀργόλας, Ἕκτορ,
Πᾶσαν ἀν' ὄρφναν.

Hoc audito sibi mox Hector persuadet, fugam Graecos moliri; clamat ad arma; atque isthac ardet nocte fugientes insequi. Verbis illum satis intempestivis a suspicione retrahere frustra vigiles conantur. Loquentibus intervenit Aeneas; hic, re cognita, tanquam iuvenis rector, regaliter damnat Hectoris audacem temeritatem. Si habuisset utrumque Poëta probe cognitum, non tam arroganter ista fecisset B Aeneam dicentem v. 105,

(2) Εἴθ' ἦσθ' ἀνὴρ εὔβουλος, ὡς δρᾶσαι χερί.
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν
Πέφυκεν· ἄλλῳ δ' ἄλλο προσκεῖται γέρας·
Σοὶ μὲν μάχεσθαι, τοῖσδε βουλεύειν καλῶς.

Τὸ καλῶς βουλεύειν tribuit, opinor, Antenori, Priamo, ceterisque curiae Troianae senatoribus, *queis aetas longa magistra fuit:* suam tamen etiam Aeneas Tragicus βουληφόρου personam hic, modeste, sustinuit. Ad Creusae suae fratrem, maximum Hectora,

tota salus in quo Troiana manebat,

ista

C Annot. in *Eurip.* p. 116, qui magis accommoda, quam dederat *P. Victorius* V. L. x, c. 5, comparavit Homerici Polydamantis verba ex Il. N, 729, Hectori movendo multo dicentis aptiora. *Sallustii* Iugurtha (B. I. c. VII,) *quod difficillimum in primis est, & praelio strenuus erat, & bonus consilio; quorum alterum ex providentia timorem, alterum ex audacia temeritatem adferre plerumque solet:* dedit ibi nonnulla *Jos. Wassius.* A *fortitudine* quantum distet *temeritas* monstrat *Auctor* Rhetor. ad Herenn. IV, c. 25. Qui dicitur *Eusebius* apud *Stobaeum* p. 359, 37, Θάρσος τὸ πρὸς τὰ φοβερὰ σὺν λόγῳ αἶνει, (ἀνδρεία γὰρ,) τὸ δὲ μετ' ἀλογίης ἐπ' αὐτὰ ὁρμὴν, Θράσος νόμιζε, καὶ ἀποσφύγει. Ille itaque fortissimus Hector secundum Aeneam Tragici fuerit miles odiosus inconsiderata temeritate.

ista dixisset Aeneas, si quis alius, magni Imperatoris admirator, umbram Hectoris qui sic in somno compellabat: A

O lux Dardaniae, spes o fidissima Teucrûm!

Virgil. Aen. II, 281. Ad intolerabilem tamen istam superbiam nihil respondet Hector Tragicus, & Hector *Homeri* prudentissimo sibique carissimo Polydamanti, votis contraria loquuto, nisi meum, inquit, consilium sequaris,

Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις,

Il. M, 250. —— Decebat Augusti personam ad Romanos duces scribentis *Euripidae* Trochaicus ex Phoen. v. 602.

Ἀσφαλὴς γάρ ἐς' ἀμείνων ἢ θρασὺς στρατηλάτης.

sed Troianos vigiles dedecet in Hectora dictum, Rhesi v. 132, B

Σφαλερὰ δ' ἐ φιλῶ στρατηγῶν κράτη.

Mittere speculatorem in castra Graecorum dramatis Aeneae suadenti cum vigiles adstipularentur, quid Hector? —— *quantum mutatus ab illo Hectore!* Νικᾶτ', inquit v. 137,

Νικᾶτ', ἐπειδὴ πᾶσιν ἀνδάνει τάδε.

Verbis victus Hector Troianos rogat vigiles, quis ex ista cohorte (οἵπερ εἰσὶν ἐν λόχῳ, v. 149, ut optime cepit *Heathius:*) vellet intra Graecorum ire munimenta quid agitarent speculatum; neque enim se dicit unum ad omnia sufficere; veritus videlicet, ne sibi Regi & Impera-

tori

C

(3) Voculâ τὶς, hominem nobis in Dolone contemtum *Homerus* indicavit Il. K, 314,

Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·

cuius Diomedes nil magni fuerat de se pollicitus; Dolon, quod recte veteres in *Homerum* Critici monuerunt, αὐτοῦ μὲν ἀδύνατα, ὑπισχνεῖται δὲ πρᾶξειν ὑπέρογκα: *Homerum* sequutus, Phryga *timidum* dixit *Ovidius*, *imbellemque Dolona*. vid. *Salvagnius* in *Ovidii* Ibin v. 629. Haec etiam, ita suspicor, fuisset emendaturus retractata *Virgilius* Aen. XII, 346, quibus dicitur Aeneae comes Eumedes

am-

A tori has ſpeculatoris partes Aeneas vellet demandatas. Sic certe loquitur v. 152,

> Οὔτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
> Πόλει πατρῴᾳ, συμμάχοις θ', ὑπηρετεῖν.

Non *magno laudum perculſus amore*, ſicut apud *Homerum* Diomedes & Ulyſſes, *Virgilii* Niſus & Euryalus, ſuam ſibi virtutem ſat praemii reputantes, ſed offert ſe periculo ſpe lucri motus quidam (3) Dolon. Hic in dramate primum alieniſſimo tempore multa ſuper praemio cum Hectore loquutus, tandem (Aen. XII, 350,)

> *Auſus Pelidae pretium ſibi poſcere currus*,

ſe domum ait abiturum, ut ad opus ſe furtivum comparet. Fraudem, quam moliretur Dolon, intelligere deſideranti Choro, hac adB iecta ratione,

> Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν,

Sophus iſte commentum ſuum pandit, quod iſthoc aevo bellatoribus aeque ac noſtro perridiculum videri debuit: *Homeri* Dolon Il. κ, 334,

> Ἕσσατο [δ'] ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο·

ſive λυκέην, v. 459. hinc vide quid effecerit Tragici Dolon v. 208,

> (4) Λύκειον ἀμφὶ νῶτον ἅψομαι δορὰν,
> Καὶ χάσμα θηρὸς ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρᾳ,
> Βάσιν τε χερσὶ προσθίαν καθαρμόσας,
> Καὶ κῶλα κώλοις, τετράπουν μιμήσομαι
> Λύκου κέλευθον.

Aptum

C ———

> *antiqui proles bello praeclara Dolonis*,
> *Nomine avum referens*, *animo manibusque parentem*.

In Iliadis Epitome, (quod elegans carmen, *Pindari* nomen praeferens, utinam etiam ante diem rapto *Ilgtio* noſtro licuiſſet expolire, centenis mendis expurgatum,) vs. 712 legitur in Edd. *Troianus iuvenis*, in optimo Cod. MS. *Troius Eumenides:* corrigendum arbitror, *Tros Eumedides*.

(4) Sic verſus iſtos emendare ſcriptos ex Cod. Flor. exhibui in *Eurip.* Phoen. p. 152. b. Χάσμα θηρὸς obtulit etiam a ſe excogitatum Clar. *Jo. Toupius* Emend. in *Suid.* III, p. 308. Cimbrorum equites in *Plutarchi* Mario p. 420. B. geſtaſſe dicuntur

Aptum illud παρθένῳ ἰνδάλμά τι videri poterat terriculum; & hinc diversa facies Orniti venatoris in *Virgil.* Aen. XI, 679; recte *Longus* τέχνην iudicavit ποιμένι πρέπουσαν Pastoral. I, p. 14, cuius ope Dorcon puellam terrefactam ad obsequium cogeret: in illum enim decore *Longus* transtulit, quae mihi quidem in Troiano milite videntur absurda: Λύκυ μεγάλυ δέρμα λαβὼν, — περιέτεινε τῷ σώματι ποδῆρες καταντεισάμενος· ὡς τοὺς τ' ἐμπροσθίους πόδας ἐφαπλοῦσθαι ταῖς χερσὶ, καὶ τοὺς κατόπιν τοῖς σκέλεσιν ἄχρι πτέρνης, καὶ τοῦ σόματος τὸ χάσμα σκέπειν τὴν κεφαλήν. haec *Longi* verba nobis interpretantur emendata Tragici Dolonis, quem, natura timidum, recte Rhesi nobis Poëta paucis versibus, 219 -- 223, militem pingit arrogantem; nam se cum spoliis rediturum gloriatur, Ulyssis & Tydidae caede peracta, cuius omne robur erat A

Ventosa in lingua, pedibusque fugacibus.

Sed indigna sunt *Sophocle* & *Euripide*, quae Tragicus Hectori contribuit.

Actu II, prodit ex Ida monte Pastor Regius, gratissimum, ut putabat, nuncium allaturus Hectori super adventu saepe Troianis desiderati Rhesi cum exercitu Thracico. Pastorem primum vix alloquio dignatus Hector, tanquam de armentis verba facturum, ubi rem tandem intellexit, superbe respondet, nec Thracum se nunc auxilio, neque Troiam indigere Rheso defensore, qui, cum vocatus tempori non advenisset, nunc tandem post festum veniret; Troiam sua solius dex- B

---

tur κρύφιν εἰκασμένα θηρίων φοβερῶν χάσμασι. —— Codicis istius Florentini lectiones aliquot in Rheso, probabiles plerasque, si hic illic enotavero, facturus videor harum literarum studiosis rem minime ingratam. Rhesi vs. 40, illic scribitur, Οὐδὲν τερπνῶς ἀπέδειξας· seq. Πῦρ αἰθ. vs. 49, Σοὶ δ' ὑποπτ. vs. 73, λελειμμένοι (scribendum, λεληµµένοι.) vs. 79, ἐμῇ φρενί. [In vs. 92, Λόχος κρυφαῖος recte legit *Auctor* Trag. Χριστ. Π. v. 93. Sequentia quaedam prostant in *Eurip.* Phoen. v. 731.] vs. 151, Τίς ἂν γένοιτό γ' ὧσδε (scripserat, opinor, ὧδε γῆς εὐεργέτης; *quis tanto beneficio patriam mactabit?*) vs. 160, Νῦν δὶς τόσως ἔθηκας εὐκλεέστερον· & vs. 281, —— λόγου δὲ δὶς τόσου μ' ἐκούφισας quam lectionem ex duobus Codd. Parisinis enotavit etiam Clar. *Jac. Hardionius dans L'Histoire de L'Acad. des Inscr.* T. IX. p. 47. (ut v. 757. *Eurip.* Elec. 1092, & saepius alibi: δὶς τόσως ex eodem Cod. scribi poterit in *Eurip.* Medeae v. 1194, & δὶς τόσως ἢ πλείονα in fragm. incertae Trag. inter Barnesiana paene ultimo.) vs. 169, Χρυσὸς πάρεστιν —. vs. 180, πρὸς δόμους. vs. 203, Καὐτόθεν ἥξω —— vs. 205, κλωπικοῖς τε βήμασι. vs. 220, σύμβολον σαφὲς C

A dextra defensam, & defensum iri, quandoquidem die, qui instaret, Graeci tandem essent debellandi. Ad hanc magniloquentiam cum non inepte rusticus dixisset, non tamen auxiliatorem, Dea natum, temere repellendum videri, cuius sola praesentia formidinem hostibus incuteret; Chorus autem vigilum, si non ut auxiliarem, instar hospitis saltem Rhesum recipere suaderet; mox iterum totus a se mutatus Hector, utriusque sententia collaudata, Rhesum se tanquam socium recepturum pollicetur, pastoris, quem paulo ante despexerat, iudicio motum, ut scilicet! Rhesus aureis armis, & clypei splendore

Oculorum praestringeret aciem in acie hostibus.

Hectoris mutati verba sunt v. 339,

(5) Σύ τ' εὖ φρονεῖς, καὶ σὺ καιρίως σκοπεῖς.
Ὁ χρυσοτεύχης δ' ἕνεκ' ἀγγέλων λόγων
B Ῥῆσος παρέστω τῇδε σύμμαχος χθονί.

Ad ista Chorus, priorum immemor, & Hectoris securus, laudes accinit Rheso, tanquam Deo tutelari, cuius unius praesentia, facile debellatis Graecis, antiquum Troiae splendorem restitueret.

Satis odiosa Hectoris Tragici videbatur arrogantia; sed illam tamen longe superat qui Actu III prodit in scenam tertius gloriosus mi-

σαφὲς δ' ἔχων (l. δ' ἔχων σαφὲς quod ex duobus Codd. praebet *Hardionius* p. 46.) vs. 239, Ἀχαιὸν Ἄρη. vs. 250, Ἔνι τῷ θάρσος & in antistrophe vs. 262, Ὃς ἐπὶ πῶλον: ubi vulgatum πῶλον absurdum est.

C (5) In his deterior est lectio *Flor.* παρέσται. Sed in hoc actu recte scriptos Codex exhibet vs. 267, Καὶ γὰρ σὺ ποίμνας δεσπόταις τελεσφόρους· vs. 270, Οἱ χρὴ γεγωνεῖν σ' ἐντυχόντα ποιμνίων. in vs. 277, τῇδε γῇ. vs. 280, εἰς Τροίαν. vs. 302, Ἑστῶτ' ἐν ἱππικοῖσι Θρηκίοις ὄχοις. vs. 303, ζυγηφόρον. vs. 310, ἄπλατον. vs. 313, ὁμαρτῇ, Θρηκίαν στολὴν ἔχων. vs. 317, πρὸς τἀγαθά. vs. 323, Ἔθρεψε λαίφη. vs. 324, Τροίᾳ φίλος. vs. 327, Ὀρθῶς ἔλεξας [hoc Tragicis usitatum: suum, Ὀρθῶς ἀλίζεις, ne sibi quidem ipse Clar. *Heathius* nunc, opinor, adprobaret] vs. 329, οἱ σώζοντες Ἴλιον πάλαι. vs. 331, τέτπιον θεῶ σέλας. [vs 333, βοηδρομεῖν hic in Cod. & recte legitur v. 412, hoc tamen loco βοηδρόμον praestiterit.] vs. 347. Ἐπλάσθης Φρυγίαν πρὸς αὐλάν. vs. 356, Ἥκεις διφρεύων. vs. 384, Παρὰ πόρπακων κελαδοῦντας.

miles, ad cuius *virtutes ne* ſuas *Mars* quidem *auſit aequiparare:* nam A

Meri bellatores gignuntur, quas hic praegnantes fecit.

Neque tamen amatam ſibi puellam Arganthônen Rheſus cauſam fuiſſe morae fatetur, quod e *Parthenio* (6) noveramus, at bellum commemorat Scythicum: ſed cur non etiam

Iſtas *tu legiones difflaviſti ſpiritu*
Quaſi ventus folia?

qui quidem hoc in dramate gloriaris, unicum tibi diem ſatis futurum, ad id omne conficiendum, quod per ſolidos annos decem perficere non potuiſſet Hector. Hectoris exceptus aſperrima oratione, cum ſatis apte reſpondiſſet ad accuſationis Hectoreae ſingula capita, tarde quidem, tempori ſe tamen veniſſe teſtatur; effecturum enim, ut uno die ſit cum Graecis debellatum; ſequenti die, re confecta, domum B ſe abiturum. En totidem paene verba Pyrgopolinicis iſtius v. 443,

'Αλλ' ὕστερον μὲν ἦλθον· ἐν καιρῷ δ' ὅμως.
Σὺ μὲν γὰρ ἤδη δέκατον αἰχμάζεις ἔτος,
Κοὐδὲν περαίνεις· ἡμέραν δ' ἐξ ἡμέρας
(7) 'Ρίπτεις κυβεύων τὸν πρὸς 'Αργείους 'Αρην.

'Εμοὶ

---

(6) *Parthenio* auctore π. 'E. Π. c. 36, bello Troianis coorto, μετήεσαν αὐτὸν οἱ βασιλεῖς ἐπίκουρον· ἡ δὲ 'Αργανθώνη, εἴτε δι' ἔρωτα, —— εἴτε καὶ ἄλλως καταμαντευομένη τὸ μέλλον, βαδίζειν αὐτὸν οὐκ εἴα. Fatum illa forſan morari voluit, quod ſuſpicari potuit ex oraculo, memorato *Euſtathio* & *Schol.* in *Hom.* Il. κ, 435. —— In iſtis *Parthenii* μετήεσαν αὐτὸν, non utique ſignificat *miſerunt* C *eum* Reges, ſed Rheſum *arceſſiverunt* Priamus & Hector miſſis legationibus; de quibus vid. Rheſi v. 401, & v. 937. ubi Clar. *Hardionio*, p. 48, iure laudatam Codd. *Reg.* lectionem adfirmat Tragoedia Χριστοῦ Πασχ. v. 1376, ἀλλά σ' 'Εκτορος Πρεσβεύμασι, αἵτε μυρίαις γερουσίαις "Επεισαν ἐλθεῖν, κἀπικουρῆσαι φίλοις. —— Vbi *Steph. Byz.* meminit 'Αργανθώνης, 'Ρήσου γυναικός, *L. Holſtenius* commodum recordabatur *Euſtathii* in *Dionyſ.* Perieg. v. 322, ſed non vidit ex iſtis, Μυσοὶ —— ἀπὸ Μυσοῦ υἱοῦ 'Αργανθώνης τῆς γυναικὸς τοῦ 'Ορεσιβίου, mendoſis, haec effingenda ſincera, 'Αργανθώνης, 'Ρήσου γυναικός, τῆς 'Ορεσιβίου. ignoto patri nomen impoſuiſſe puerem conveniens vitae venatricis puellae, quae ſolo amore venandi percuſſa homines ante oderat, quam pulcerrimum Rheſum cognoviſſet; in montibus & ſylvis degens, ἢ κατ'

οἶκον

A

> Ἐμοὶ δὲ φῶς ἓν ἡλίου καταρκέσει,
> Πέρσαντι πύργους, ναυστάθμοις ἐπεισπεσεῖν,
> Κτεῖναί τ' Ἀχαιούς. θἀτέρᾳ δ' ἀπ' Ἰλίου
> Πρὸς οἶκον εἶμι.

Sed horum immemor, Troia liberata periculo, ſpoliisque Diis conſecratis, velle ſe dicit Hectore comitatum in Graeciam proficiſci, ut illam ferro & igne popularetur v. 471,

> Ξὺν σοὶ στρατεύειν γῆν ἐπ' Ἀργείων (MS.) θέλω,
> Καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ἑλλάδ' ἐκπέρσαι δορί.

Graecorum fortitudinem in alieno quoque ſolo pugnantium decem annorum experimentis edoctus Hector, cum arroganter dicta refutaſſet philoſophica moderatione, Thracem tandem interrogat, qua parte velit cum ſuis in praelio collocari: hic redit ad ingenium Rheſus; ad
B Hectoris regnum tutandum facere ſe velle ceteris otium ſignificat, & ſolum pugnare: quod ſi ſibi minus illud decorum iudicaret Hector, adverſus Achillem ceteroſque Graecos ſe unum collocaret in prima acie: iam ante dixerat v. 451,

> Τμῶν δὲ μήτις ἀσπίδ' αἴρηται χερί.

(ſic

οἶκον δίαιταν καὶ μονὴν ἀπίστευσεν, inquit *Parthenius*.

(7) Ῥίπαις legendum pro Πίπαις, monuerunt *Claudius Sallierius dans L'Hiſtoire de L'Academ. des Inſcr.* T. v, p. 125, & *Ti. Hemſterhuſius* ad *Schol.* in *Ariſtoph.* Π. p. 205. Nollem vir clariſſ. *F. L. Abreſchius* hanc quoque reieciſſet coniecturam, quam
C iure *feliciſſimam* vocat *Benj. Heathius.* Vnam in v. 449 literam mutavi ex MS. *Flor.* in quo deërat vs. 400, ab alia forſan manu ex vicinis factus. vs. 404, ſervandum quod vulgatur Σὺ δ' ἐγγενὴς ὤν, —— ſed vs. 413 ſcribendum puto, Οἱ δ' οὐδὲν ἡμῶν ἐν γῇ πεφυκότες· ut in *Eurip.* Alc. v. 903. *Dicaeogeni* in *Stob. Grot.* p. 261, &c. —— Meliora dat vulgatis Cod. MS. vs. 416, Οἱ δ' ἐν θ' ὅπλοισι, καὶ παρ' ἱππείοις ὄχοις. v. 421, κατ' ὄμμα σὸν λέγω. vs. 431, φόνος. vs. 442, Ξὺν τοῖσδ' ἄνακτος οἶδα τλὰς ποςπάσμασιν, (de hoc verſu miror eruditorum virorum iudicia: ſubiecta τελείᾳ στιγμῇ voci ὁρίσματα, ſcriberem: Οὐδ', ὡς σὺ —— Οὔτ' ἐν) vs. 455, μόνον. vs. 477, νομὸν τῆς Ἑλλάδος. vs. 479, ἀριστεῖς. vs. 493, λόγος γ' ἰὼ. vs. 496, Τί δαὶ; vs. 506, πυλῶν ἀδρασάτας. vs. 512, κλωπικὰς ἕδρας. vs. 514, ἀμπείρας. vs. 561, αἰσπαίσας.

(sic MS. Flor. pro αἱρέτω·) hic v. 488, A

Μόνος μάχεσθαι πολεμίοις, Ἕκτορ, θέλω·
Εἰ δ' αἰσχρὸν ἡγῇ μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν
Πρύμνας, ποιήσας τὸν πάρος πολὺν χρόνον,
Τάξαι μ' Ἀχιλλέως καὶ στρατοῦ κατὰ στόμα.

Aiace tum Hector, Diomede, Ulysse collaudatis, Rhesi plenum arrogantiae sermonem silentio refutans ab exercitu reliquo separatum Thracibus locum adsignat, ubi castris positis noctem istam exigerent quieti.

Quartum dramatis Actum, conditum non sine artificio, quod attigit *R. P. Brumoeus dans son Theatre des Grecs*, T. IV, p. 401, dedecorant interventu suo Minerva & Alexander, ut recte *Sam. Petito* fuit animadversum Miscell. III, p. 192, 193. Neque *Euripides*, nedum *Sophocles*, Deam in scenam introduxisset in Paride decipiendo B
tam turpiter mendacem; Minervae *Homericae*, & Sophocleae in Aiace dispar est ratio. Huius dramatis Poëta Minervam non mendacem tantum repraesentat, sed muliebriter enarrantem illius hostis formidandi virtutes, (quibus dicta hominis non conveniunt;) tandem, quibus

---

(8) In his dubitanter ὑμῖν, sed persuasus ὁρμωμένους restitui, pro ὁρωμένους· quod hinc alienum in his rebus exercitati fatebuntur, qui norunt ὁρμώμενον & ὡρμημένον in talibus aliquoties reperiri: ubi recte vulgatur in *Eurip.* Hippol. v. 1152, τοὺς δόμους ὁρμώμενον· MS. Flor. praefert ὁρώμενον· quantillum hoc differt ab ὁρώμενον; —— Ex hoc quoque loco liquet, Diomeden Ulysse comitatum equos tantum Rhesi in sua castra avertisse, non cur- C
rum: *Scaligerum* fefellit, notis in Culicem p. 31, versus Rhesi 798, quo dicuntur ὄχημα πωλικὸν λαβόντες ἵππων· sed his quoque, more scribendi Euripideo, *equos* solos designari ostendit clar. *Heathius.* De curru cogitantem Tydiden retraxit *Homeri* Minerva Il. κ, 504—509, cui probabiliter fingitur Ulysses equos arcu propellens, quia ne scuticam quidem ex Thracico curru rapere cogitaverat,

In sua captivis castra revectus equis,

Sabini Ulysses v. 17. Nusquam *equitatus* fit apud *Homerum* mentio; & ne hos quidem heroas nisi Minervae monitu equis Rhesi velut equites usos contendit doctiss. *Nicolaus Freretius dans les Memoires de Litterature de L'Acad. des Inscr.* T. VII, p. 287,

A bus favebat, Ulyssi & Diomedi, nec mirum, adiutricem in obtruncando Rheso, carissimae sibi Musae filio unico.

Indice Dea non egentes heroës apud *Homerum* adventum Rhesi sedemque separatam ab exercitu cognoverant ex Dolone; Tragici vero Dolon ante castris iam exierat, quam Rhesus ab alia parte venisset ad Hectora. Illud autem, saepe ferendum in his antiquis poëmatis, non adeo plerisque mirum videbitur, pauxillo temporis momento, quo Minerva, Veneris faciem mentita, cum Alexandro loquebatur, confectam a Tydide fingi Rhesi comitumque caedem; equos ab Ulysse abductos. Alexandrum fraudibus suis amolita Dea, mox amicos retrahit ab incoepto,

(*Sensit enim nimia caede atque cupidine ferri*,

Virgil. Aen. IX, 354,) his verbis usa:

B

(8) Ὑμᾶς δ' αὐτοῦ, τοὺς ἄγαν γ' ὡρμημένους,
Δαρδάνου παῖ, θηκτὰ κομίσαι ξίφη·
Κεῖται γὰρ ὑμῖν Θρήκιος στρατηλάτης,
Ἵπποι τ' ἔχονται.

Hic

---

p. 287, 288. —— In Iliadis Epitome, *Pindari* quae dicitur, v. 735, *multo candore nitentes* (versus interiectus recte omittitur in MS.) *Thraces* (L. *Thracis*) *equos rapiunt*, *quos nec praecederet Eurus*, (sic MS.) *Nec posset volucri cursu superare sagitta*. *Homero* pinguntur Il. K, 437,

Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.

C

Qui candore nives anteirent, *cursibus auras*,

Virgilio Aen. XII, 84. sed secundum *Homeri Schol.* χιόνος δύναταί τι λευκότερον γίνεσθαι, ἀνέμου θᾶσσον οὐδέν. Neque, opinor, inveniemus in Iliade *Homeri* vel Odyssea, *Vincentem pedibus ventos*, *Manilii* V, 79; *cursuque pedum praevertere ventos*, *Virgil.* Aen. VIII, 807. XII, 345. Ipsius Achillis equi *Homero* ἅμα πνοιῇσι πετέσθην, Il. Π, 149, ἀελλάδες & ἀελλόποδες ἵπποι, *Lucian.* vid. T. II, p. 500. *Callimachus* scripserat, ut puto, —— ἀλλὰ θεόντων Ἰσανέμων· vel Ἶσ' ἀνέμοις· non Ὡς ἀνέμων, ut vulgatur in Fragm. CXXXV. Achillem ἰσάνεμον ποδοῖν dat *Eurip.* Iphig. in Aul. v. 206. In eiusdem tamen *Callim.* h. Dian v. 94, Pan Deae dedit venatrici θάσσονας αὐράων κυνοσουρίδας. Quos ventis velociores dicere noluit *Homerus*, equos dixit θάσσονας ἰρήκων,

 Il.

Hic ſubito Dea vigilum adventus admonitos amicos ſuos deſtituit: A nec mirarer, ex Dolone cognita teſſera iſtius noctis militari, Ulyſſem ſolum praeſentiſſimo ſe periculo potuiſſe liberare: ſed vix intelligerem quomodo manibus vigilum elabi potuerint ambo, dum equos Rheſi albedine ardentes illinc averterent, niſi Deae potentiſſima machina ad omnia ſufficeret.

Verſum Dramatis 686, vigilum partim ſemichoro, partim Ulyſſi contribuendum,

Ἡμιχ. Ἦ σὺ δὴ Ῥῆσον κατέκτας; Ὀδ. ἀλλὰ τὸ κτανόντα σε.

Petito non optime tentatum p. 196, probabiliter interpretatur Clar. *Heathius:* ſed vigilibus, ſi noverant obtruncatum in tentorio Thracum Regem, verſus quomodo convenit 691?

Ἀλλὰ συμμάχους ταράσσειν δεινὸν ἐν νυκτῶν φόβῳ. B

No-

Il. ν, 819. Solis equos ventis, credo, velociores dixerat qui hymnum Soli ſcripſit, inter iſtos qui velut *Homeri* vulgantur, p. 106, Ed. nuperae, quam debemus Clariſſ. *Erneſto*,

καλὸν δὲ περὶ χροῒ λάμπεται ἔσθος
Λεπτουργὲς πνοιῇ ἀνέμων· ὑπὸ δ' ἄρσενες ἵπποι.

Solis etiam ἄρσενες ἵπποι ſunt ſane notiſſimi; ſed iſta, πνοιῇ ἀνέμων, dum quis nobis interpretetur, ſuſpicabor equidem dediſſe Poëtam:

ἔσθος
Λεπτουργές· πνοιῆς δ' ἀνέμων ὑπὸ θάσσονες ἵπποι. C

His lectis, ὑπὸ in πολὺ quoque mutandum eleganter ſuſpicabatur *Jo. Luzacius*. Nihil iſta faciunt ad Rheſi drama, in cuius Actu quarto deſtituit nos Codex *Florent.*

(9) Quinti actus initium recte figit in v. 727 *Hardionius dans les Memoires de Litterat.* &c. T. x, p. 328.

(10) Si ſcripſit Poëta πολεμίους, quod additur, Μηδὲν δυσοίζου nequit explicari: verbo rariſſimo ſpeciem conciliat δυσοίζων, *moleſte ferens*, ſupra poſitum v. 724; quodque praebet *Heſychius*, Δυσοίζου. huc Rheſi locum, dubitanter tamen, viri docti retulerunt, & multo magis alienum *Clementis Romani*. Si leniſſima mutatione refingas Heſychianum, in Δυσοίστου, οἰωνιζομένου, καὶ ἄγαν

A Noverant quidem, prope castra Graecos venisse speculatores; ignorasse tamen truncum Rhesi sanguine singultantem, manifestum est ex vss. 745, (quod vidit etiam *Petitus*,) & v. 755, quibus respondent ad lamenta Thracis aurigae.

Hic, graviter ipse quoque vulneratus, Actu quinto (9) sic suum infortunium & domini caedem lamentatur, ut primum de cladis auctore dubitasse videatur, quam Graecis imputat exploratoribus Chorus v. 804,

(10) Ἡνίοχε Θρηκὸς, ὃ κακῶς πεπραγότος,
Μηδὲν δυσοίζε πολεμίους δρᾶσαι τάδε.

Sed cum vigilibus propter officium neglectum mortem Hector minaretur, omnem auriga Rhesi modum exsuperat, in ipso Hectore velut auctore facinoris palam accusando; Hectora dicit ipso Paride fratre B magis sceleratum; quippe qui suum hospitem obtruncaverit, turpi mo-

---

ἄγαν ὑποπτεύοντος· nihil aliud desideres: duplicem in talibus significandi vim saepius attigit *Thomas M.* vid. *T. H.* in *Lucian.* p. 179. isto sensu Δύσοιστος dici potuit cautus ille dux Atheniensium Nicias, καὶ φύσει δεισιδαίμων, ut dicitur *Diodoro Sic.* XII, c. 12, f. *Thucyd.* p. 478, 2. Scripserat, opinor, *Schol.* in *Aristoph.* Eq. v. 357, δυσοιώνιστος (pro δυσώνητος) γὰρ ὁ Νικίας. quam vocem adhibet in Lysistr. v. 506. *Lucian.* II, p. 355. Nusquam nobis lectum verbum Δυσοιωνεῖν ex *Phrynichi* Sophist. Appar. mihi suppeditavit Clar. *Ruhnkenius:* Δυσοιωνεῖν, inquit *Phryn.* τὸ δυσφήμως καὶ ἀπαισίως ἐπί τινι πράξει μελλούσῃ διαλέγεσθαι. —— Ni-
C hil horum quadrat in hunc Rhesi locum, ubi nescienti famulo, quis herum obtruncasset, sinistri tamen aliquid de *sociis* suspicanti, hos nisi memoraverint, respondere debuerunt vigiles: *dubitare omnino noli, quin hostes hoc facinus patraverint:* scripseratne itaque Poëta, Μηδὲν δοιάζε, aut, quod malim,

Μηδ' ἐνδοιάζε πολεμίους δρᾶσαι τάδε.

In τοιοῦτος, ποιεῖν, corripitur & a Tragicis interdum οι, multo tamen rarius ab *Euripide*, quam a ceteris. Ἐνδοιάζειν & ἐνδοιάζεσθαι est ἐν δοιῇ εἶναι, vel ἐστηκέναι· *dubitare: Thucyd.* I, p. 28, 75. p. 78, 84. ἐνδοιάζων τῇ γνώμῃ Sylla *Plutarchi* I, p. 457. B. *Herod.* VII, p. 589, 99, οὐδ' ἔτι ἐνδοιαστῶς. *Parthen.* π. Ἐ. Π. c. IX, p. 363, φράζειν ἐκέλευε τοῖς ἀδελφοῖς, μὴ (μηδ') ἐνδοιάσαι, ὡς τῆς πράξεως ἐπὶ τέλος ἀχθησομένης, εἰ μὴ ἐκεῖνοι ἐνδοιασθεῖεν.

motus equorum eius adipiscendorum cupidine: hoc quibuscunque poterat argumentis auriga Rhesi demonstrare conatur v. 835—855. A

Ne his quidem dictis Hectoris exardescit violentia: dixisse saltem potuerat, qualia *Virgilii* Turnus in Drancen Aen. XI, 408,

> *Nunquam animam talem dextra hac (absiste moveri,)*
> *Amittes.*

Sed ad ista vix ferenda convitia mitissime respondet Hector Tragici, de Dolone, quem miserat exploratorem, multo magis sollicitus, quam de fama, castrisque suis, Rhesi Regis, & socii, hospitisque, tristi caede turpiter violatis. Cumque vulneris dolore Thrax irritatior impudenter instaret criminationi, Hectora dicentem facit v. 868,

> Σὺ δ' οὖν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ.

Illo saltem, si sibi moriendum esset, in patria terra mori desiderante, B
Sithonia nive frigidior est versus, (Hecubam non dedecet in dramate *Eurip.* cognomine v. 277, Μηδὲ κτάνητε· τῶν τεθνηκότων ἅλις·) quo respondet Hector:

> Μὴ θνῆσχ'· ἅλις γὰρ τῶν τεθνηκότων ὄχλος.

Quo se verteret domini tutela destitutus, nescienti famulo vide quam benigne Hector dicat,

> Οἰκάς σε κλάων ἡμὸς ἐξιάσεται.

Fabulae conditoris, *Credo*, ——

> *Sic maternus avus dixerit, atque avia.*

Hoc humanitatis officium auriga Rhesi propterea repellente, quod C
manibus curari nollet homicidis; mansuetus instar ovis, qui semet ipse supra v. 58 satis absurde *Leonem* dixerat, Hector,

> Ὅδ' αὖ τὸν αὐτὸν μῦθον οὐ λήξει λέγων.

Ad

(11) Λάζυσθ' —— Οὕτως θ' optime restituit *Reiskius: Eurip.* Phoen. v. 1654, Λάζυσθε τόνδε, κεἰς δόμους κομίζετε. —— Πορσύνετε, quod perperam acceperunt, significat *subministrate.* —— Paulo post, pro λαοφόρους, alteram formam hic aptiorem praetuli, λεωφόρους τρεῖς ἐκτροπάς. huic saepe vulgarem substituerunt: Μενέλεων, pro Μενέλαον positum, in oraculo quod ex *Oenomao* dat *Euseb.* Praep. Ev. V, p. 223 B, versum vitiatum emendabit: apud

A Ad tot convitia, impudenter iactata, qui ne gemitum quidem dederat indignabundus, quid mirabimur si suis iste vigilibus facile fuerit placatus, quibus paulo ante, coelo teste, mortem minabatur v. 817,

> Ἤτοι μάστιγά γ', ἢ καρανιστὴς μόρος,
> Μένει σε δρῶντα τοιάδ', ἢ τὸν Ἕκτορα
> Τὸ μηδὲν εἶναι καὶ κακὸν νομίζετε.

His duo dat Hector mandata; primum ut aurigam Rhesi vulneratum in aedes suas (*tentorium* dicere potuerat,) deducant, atque illic affatim omnia curent ipsi necessaria subministrari, ut ne haberet scilicet! quod amplius criminaretur, v. 877,

> (11) Λάζυσθ' ἄγοντες αὐτὸν εἰς δόμους ἐμοὺς,
> Οὕτως δ', ὅπως ἂν μὴ 'γκαλῇ, πορσύνετε.

B Alterum Hectoris mandatum Priamum spectat & senatum, quibus urbem ingressi cadavera honorifice sepelienda praeciperent v. 880, νεκροὺς

> Θάπτειν κελεύειν λεωφόρους πρὸς ἐκτροπάς.

Sed tot iam versibus agitata lis ne maneret indecisa, Dea erat ex machina evolvenda, quae cladis auctores indicaret. Iam ante coelo Iunonem devocaverat & Minervam, ἀνθρώπινα φρονούσας. Hic una de Musis in aëre apparuit: Euterpe fuerit, an Calliope, vel Terpsichore Rhesi mater, Poëtae non satis constitit. Apparuit autem in ulnis gestans cruentum filii cadaver, hoc minus miserabile spectaculum, quod superba magniloquentia sibi vivus auditorum odium conciliaverat. Visa Dea Chorus v. 885,

> (12) Ἔα, ἔα, ὤ, ὤ,
> Τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεὸς, ὦ βασιλεῦ,
> C Τὸν νεόδμητον [Ῥῆσον] χεροῖν
> Φοράδην πέμπει;
> Ταρβῶ λεύσσων τόδε πῆμα.

Musa caedis auctorem designat Ulyssem, &, more coelestium, vindictae

---

apud *Harpocr.* in Ἀργαῖος, Ἀρχίλεων scripsisse *Theopompum* monstrat *Aldinum* ἀγίλεων.

(12) In his vulgari solet versus 887 vitiosus: Τὸν νεόδμητον ἐν χεροῖν· elidi potuit a vicinis nomen Ῥῆσον, & explet versum anapaesticum: Ῥῆσον χεροῖν itaque posui pro ἐν χεροῖν· ἐνὶ χεροῖν scribens, *Heathius* vocem ξεῖνον vel similem excidisse suspicabatur. —— Πέμπει versu seq. vitiosum puto: πωλεῖ forte non displicebit:?

dictae cupida, hoc punito se sperat animum expleturam. Diris etiam A
devovet Diomeden, &, primam malorum causam, Helenam. Tum satis frigide suos uni Strymoni mutatae virginis amores, ereptamque adeo sibi virginitatem spectatoribus enarrat, suamque pro filio sollicitudinem, quem fati non nescia frustra mater ab hac studuerit expeditione avertere. Hoc alienissimo loco captavit occasionem Tragicus dicendi, quae placitura noverat ingeniis Atticis. Velut oblita Dea priorum, hic nihil Ulyssem, nihil adeo fecisse fatetur Tydiden; omnem facinoris culpam in unam coniicit Minervam, v. 938,

(13) Καὶ τῦδ', Ἀθάνα, παντὸς αἰτία μόρυ,
(Οὐδὲν δ' Ὀδυσσεὺς, ὐδ' ὁ Τυδέως γόνος
Ἔδρασε, δράσας·) μὴ δόκει λεληθέναι.

Deam Diva criminatur velut immemorem beneficiorum (14), quibus urbem Palladi dilectam sorores Musae semper honorassent; suae se arguit in Athenas benevolentiae praemium referre, quod gestaret, B
cruentum filii cadaver. —— Qui tam sollicitam famuli Thracis curam gesserat paulo ante Hector, hic ne verbo quidem debita matri dedit

solatia luctus
Exigua ingentis. In-

---

bit? *quae Dea manibus gestans Rhesum luget?* Sed hos versus qui proximi praecedunt, partim cum *Reiskio* & *Heathio*, sic opinor restituendos:

Τίς ποτ' δυστυχίας
Ἐκ τῆς μεγάλης Τροίαν ἀνάγει
Πάλιν εἰς πένθη
Δαίμων ἕτερόν τι φυτεύων;

Sic veteres ἕτερον & ἕτερόν τι per εὐφημισμὸν dicebant τὸ κακόν. quique *causa mali* Pythagoreis, *Philolao*, *Timaeo*, *Archytae*, ἁ κακοποιὸς ἀρχὰ, *Plutarcho* ὁ τῶν φαύλων δημιουργὸς, dicebatur & ἕτερος δαίμων. *Plutarch.* de Is. & Os. Ed. *Squir.* p. 116, οἱ γὰρ τὸν μὲν ἀμείνονα, Θεὸν, τὸν δὲ ἕτερον, Δαίμονα καλῦσιν, ὥσπερ Ζωροάστρης· —— (Zoroastris de Deo magnifica dabit *Euseb.* Praep. Ev. I, p. 42. A.) hinc calamitates & infortunia ἕτερος δαίμων *Phalaridi* Epist. XII. Καλῶς & ἑτέρως opponuntur *Demosthenі* de Cor. p. 150 §. 150. *Platonem* in Theaeteto scripsisse p. 173. D. εὖ γὰρ ἢ ἑτέρως τι γέγονεν ἐν πόλει· suspicor ex *Jamblichi* Protr. c. XIV, p. 84, 25. Miror quae scripsit *Bentlejus* ad censuram *Boylei* p. 129. C

(13) Haec posui, prout eleganter a *S. Musgravio* fuere collocata Exercit. in *Eurip.* II, c. 9. —— In versu 958, hic quidem

A Indicat non obscure, se, vel absque Dea indice, caedis auctorem habuisse cognitum v. 952. Legerat hic Tragicus *Homeri* verba in Od. Τ, 331, Teucri Sophoclei Aj. v. 1008, sententiam *Archilochi*,

Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανοῦσι κερτομεῖν ἐπ' ἀνδράσιν.

Animi turpissimi vitium ne sibi Dea imputaret, Hector Tragicus a se suspicionem removet, quae nemini, nedum Deae, poterat in mentem venire, v. 958,

Οὐ μὴν θανόντι γ' οὐδαμῶς ἐφήδομαι.

Haec mea qui sibi sumserit examinanda, si voluerit ista per figuram λιτότητος tueri, quid proximis faciet, ubi se Deae narrat Hector paratum ad honorem tumuli mortuo deferendum? Sed hoc officium aspernata Dea quos filio duraturos pararet honores indicat; neque
B ipsa muliebriter mortuum lamentata Thetidis, filii casum multo gravius laturae, semet ipsa solatur exemplo v. 974,

(15) Ῥᾷον δὲ πένθος τῆς θαλασσίας θεοῦ
Οἴσω· θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών.

V-

---

dem scribere ausus sum ἐφήδομαι pro συνήδομαι· narrat quidem *Pollux* III, 101, *Isocratem* συνηδόμενοι scripsisse, ἀντὶ δὲ ἐφηδόμενοι. quo nihil aliud conficias, quam Codicem Grammatici hac in voce fuisse vitiatum: ἐφησθησόμενοι recte nostrae praeferunt Edd. (p. 176. c.) hoc verbum, non illud, in talibus adhibebant veteres.

C (14) Istam partem dramatis vs. 941 & seqq. docte *Jac. Hardionius* interpretatur p. 335; quodque putat Socratem obscure Poëtae designatum mihi minus displicet, quam *Heathio*.

(15) Pro Βαιὸν δὲ πένθος —— hic quoque recepi *S. Musgravii* coniecturam ex eius Exercit. in *Eurip.* p. 95, legentis Ῥᾷον δὲ πένθος τῆς θαλάσσιας θεοῦ Οἴσω. Humanissimo viro non ingratum fore puto, si dixero, mihi dudum id ipsum in mentem venisse; qui cum *Musgravio* noveram, *moderate ferentes luctum*, *iniurias*, *morbos*, *calamitates alias*, ista dici ῥᾷον & ῥᾷστα φέρειν· *Euripidi* Hipp. v. 205, Ῥᾷον δὲ νόσον —— οἴσεις. Dictye, βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ Ῥᾷον φέροις ἄν. Helenae v. 261. Elec. v. 72. *Soph.* Oed. T. v. 693. *Timocli Stobaei Grot.* p. 511. *Xenoph.* K. Π. VIII, p. 136, 6. Adrastum sic solatur Croesus *Herodoti* I, c. 35, συμφορὴν ὡς κουφότατα φέρων κερδανέεις πλεῖστον.

Vnius tandem filioli Musa mater in locum excurrit communem, & A
vitam sterilem, quia vacat istiusmodi sollicitudinibus, foecundo praeponit matrimonio. Hector denique, curis istis solutus, Rhesi sociorumque Thracum immemor, redit ad ingenium; ignes in Graecorum se naves iaculaturum pollicetur, atque isthoc die bello finem impositurum v. 991.

Haec in sua luce collocata qui non putat indigna pleraque *Aeschylo*, *Sophocle*, vel *Euripide*, hunc equidem existimabo cum istiusmodi ingeniis nondum satis consuevisse familiariter. Eum etiam in finem haec scripsi, ne φιλευριπίδειος, *Euripidis*, ut Tragici, nimius viderer admirator, cui verum videtur *Aristotelis* iudicium, de Poët. c. VI, ἐάν τις ἐφεξῆς θῇ ῥήσεις ἠθικάς, καὶ λέξεις καὶ διανοίας εὖ πεποιημένας, οὐ ποιήσει ὃ ἦν τῆς τραγῳδίας ἔργον. In *Euripidem* etiam saepe dici potest, quod *Plutarchi* Leonidas (T. I, p. 52. B.) ἀκαίρως τινὸς περὶ πραγμάτων οὐκ ἀχρήστων διαλεχθέντος, ὦ ξένε, ἔφη, οὐκ ἐν δέοντι χρῇ τῷ δέοντι. B

C A P V T XI.

Exhibens Prologum Philoctetae.

Euripidis Philoctetae dispositio partim indicatur, ab Aeschylea & Sophoclis diversa. Prologus Euripidei dramatis exhibetur, qualem oratione soluta Dion praebet Chrysost. Qui supersunt ex Prologo versus, suis sedibus collocati quibus debeantur. Tentamen in eruendis ex Dione senariis aliquot Euripideis. Attica forma loquendi, τί σοι προσέστηκε τόδε; *Morbi vis interquiescens dicitur* λωφᾶν. *Vulnus ubi Philoctetes acceperit.* χρύση *& Minerva dicta fuit, & insula, olim Lemno vicina, a mari absorpta. Philoctetes in Lemnum expositus, in insula Chryse fuerat ictus ab angue venenato.* C

Vt ex Rhesi Prologo quosdam in lucem revocavi, sic ex Prologo Philoctetae *Euripidis* hoc capite versus aliquot restituam ex eius Paraphrasi, quam dedit nobis *Dion Chrysostomus* Oratione quae dicitur LIX. Dramatis enim *Euripidis* esse Prologum, quod etiam aliun-

A liunde nobis constitisset, liquet ex eiusdem Orat. LII, qua *Dion Philocteten Aeschyli, Euripidis, ac Sophoclis, tanquam unus ex Iudicibus commisit*, ut scribit *Dan. Heinsius* Prolegom. in Aristarch. p. 643. sic autem de tribus Tragicis iudicat *Dion*, ut, cum *Quinctiliano*, *iis qui se ad agendum comparant* longe utiliorem *Aeschylo* & *Sophocle Euripidem* voluerit lectori commendatum, & Or. XVIII, p. 255. D. & in hac elegantissima trium virorum comparatione p. 551. A. & D. ubi *δι' ὅλυ*, inquit, *ὁ δράματος πλείστην μὲν ἐν τοῖς δράμασι* (L. *πράγμασι*) *σύνεσιν καὶ πιθανότητα ἐπιδείκνυται, ἀμήχανον δὲ καὶ θαυμαστὴν ἐν τοῖς λόγοις δύναμιν.* Oeconomiam quoque Euripidei Philoctetae partim saltem illinc novimus, Prologum egisse Ulyssem; hunc in Lemnum venisse Diomede comitatum; Chorum dramatis ex indigenis fuisse Lemniis aeque ac in *Aeschyli* dramate; p. 549. D. *ἄμφω ἐκ τῶν Λημνίων ἐποιήσαντο* (L. *ἐποίησαν τὸν*) *χορόν*, sed *Euripides εὐθὺς ἀπολογουμένους πεποίηκε περὶ*
B *τῆς πρότερον ἀμελείας, ὅτε* (L. *οἵγε*) *δὴ τοσούτων ἐτῶν οὔτε προσέλθοιεν πρὸς τὸν Φιλοκτήτην, οὔτε βοηθήσαιεν οὐδὲν αὐτῷ.* Neque omni tamen Lemniorum auxilio tam longo tempore destituit suum Philocteten Poëta, sed *Dione* teste p. 550, B. *Ἕκτορα εἰσάγει ἕνα Λημνίων, ὡς γνώριμον τῷ Φιλοκτήτῃ προσιόντα, καὶ πολλάκις συμβεβληκότα.* *Sophoclis* Ulysses in Lemnum venit cum Neoptolemo; *Euripideus* cum Diomede: p. 551 D. *πεποίηκε τὸν Ὀδυσσέα προαγορευόμενον* —— *μετὰ τοῦ Διομήδους. Ὁμηρικῶς καὶ τοῦτο.* hac in parte sequitur *Euripiden Dosiades* in ara secunda, ubi Philocteten ex Lemno

Φὼρ
Δίζωος, Ἶνίς τ' ἀνδροβρῶτος ἰλυσπάσας,
Ἦρ' ἠπεδίων, εἰς Τευκρίδ' ἄγαγον τρίπορθον.

C *fur bis vivus* (Ulysses) *filiusque virivori* (Tydei,) *Troiae vastator, sagittarum gratia, duxerunt in Troada ter vastatam.* Finxit autem *Euripides*, ut materiam sibi dicendi pararet, legatos Troianos regnum offerentes Philoctetae, si secum venire Troiam vellet adversus ingratos Achivos cum telis invictis auxiliator: hoc patet e *Dione* p. 551. D. & p. 575. D. Oratores istos Troianos non dedecent quae dedit ex *Euripidis* Philoctete *Justinus M.* sive alius auctor libelli *περὶ Μοναρχίας*, p. 41. E. *Ὁρᾶτε δ' ὡς κἀν*, sic forte scribenda:

Ὁρᾷς γ', ὅπως κἀν θεοῖσι κερδαίνειν καλόν,
Θαυμάζεται δ' ὁ πλεῖστον ἐν ναοῖς ἔχων
Χρυσόν· &c.

vides, quam pulcrum Deorum quoque indicio lucrum sit, &c. ——

Ad haec vel ſimilia a Graecis exploratoribus dici potuit ille olim nobilis ex *Euripidis* Philoctete ſenarius: A

Αἰσχρὸν σιωπᾶν, βαρβάρους δ' ἐᾶν λέγειν.

De hoc verſu quae leguntur adſcripta *Quinctiliano* I. O. III, c. 1, p. 215, conf. cum notatis *Th. Gatakero* A. M. P. c. x, p. 525. Qui praeter iſtos e Philoctete ſuperſunt *Euripidis* verſus, ſunt e Prologo nonnulli. Quod inter Tragoediae fragmenta primum collocatur, ex *Stobaei* Eclog. *Grotii* p. 171 deſcriptum, olim a me temere fuit tentatum:

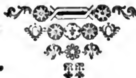
Τί δῆτα, θώκοις ἀργικοῖς ἐνημένοι,
Σαφῶς διόμνυσθ' εἰδέναι τὰ δαιμόνων
Οἱ τῶνδε χειράνακτες ἄνθρωποι λόγων. B

poſtrema recte tuetur *Heathius:* in primo verſu ſine controverſa corrigendum:

θώκοις ἀρχικοῖς ἐνημένοι·

altera vox ne Graeca quidem; haec eſt uſitatiſſima, & hac in ſede commoda: ἀρχικὸς, ἀρχικὸν γένος· τέχνη ἀρχικὴ & ſimilia frequentantur: ἐφορικῶν δίφρων meminit *Xenophon* p. 402, 10. *Herod.* VI, c. 63, Ariſtoni ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων. —— ἀρχικῶν θρόνων, *Baſilius* T. III, p. 190. A.

Euripideo more ſolus Prologum egit Ulyſſes: *Schol. Soph.* ad initium Philoct. Καὶ παρὰ τούτῳ προλογίζει Ὀδυσσεὺς, καθάπερ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, ἐκεῖνο (ἐκείνῳ) μέντοι διαφέρει, παρ' ὅσον Εὐριπίδης πάντα τῷ Ὀδυσσεῖ περιέθηκεν. —— Prologi Euripidei paraphraſin quam dedit nobis *Dion* (Or. LIX) p. 574—577, paulo emendatiorem quam vulgatur, interiectis aliquot *Euripidae* ſenariis, hic deſcripſiſſe non poenitebit.

E V-

EVRIPIDIS PHILOCTETAE PROLOGVS

ex paraphrasi Dionis Chrysostomi.

Προλογίζει ὁ Ὀδυσσεύς.

Φοβοῦμαι μή ποτε μάτην κατ᾽ ἐμοῦ φανῶσι ταύτην οἱ σύμμαχοι τὴν δόξαν εἰληφότες, ὡς ἀρίστου δὴ καὶ σοφωτάτου τῶν Ἑλλήνων·

Πῶς δ᾽ ἂν φρονοίην, ᾧ παρῆν ἀπραγμόνως,
Ἐν τοῖσι πολλοῖς ἠριθμημένῳ στρατοῦ,

Ἴσον

---

1 In hanc Euripidei Prologi Paraphrasin recepi, quae *Casaubonus*, *Reiskius*, *Heathius*, alii, vulgatis dederant meliora: si quid praeterea fuit mutatum, verbo indicabitur.

3 Πῶς δ᾽ ἂν φρονοίην] Hac in sede dudum a me collocatos, versus huc referendos ex *Dionis* paraphrasi vidit, monuitque Clar. *Heathius* Notis in Fragm. *Eurip*. p. 182. —— Primos etiam versus cum *Dionis* paraphrasi iam contulerant *Theodor. Canter* V. L. I, c. 2. & *Jac. Nic. Loënsis* Miscell. Epiphyll. VI, c. 18, agentes uterque de loco *Aristotelis*, quo tres primi horum versuum adhibentur, Ethic. Nicom. VII, c. 8. Ethic. Eudem V, c. 8. Eosdem protulit *Plutarch*. T. II, p. 544. c. —— In quarto horum versuum, quo spectat *Hesych*. in Γαῦρος, voculam, hac in serie necessariam, restitui, Ἀλλ᾽ οὐδὲν —— pro Οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον, ὡς ἀνὴρ ἔφυ· ut legitur in *Schol*. ad *Aristoph*. Ran. v. 284, citatus ex *Euripidis* Philoctete: hinc a studioso lectore positus in margine in contextum irrepsit *Dionis Chrys*. Orat. LII, p. 551. B. versus enim sententiam & illic paraphrasi *Dion* iam expresserat. —— Senarium 5 & 6 ut incerti positos in *Stobaeo Gesneri* p. 199, *Grotii* p. 127, ex Philoctete petitos observavit *Th. Gataker*. in *M. Antonin*. IV, 3. & dudum ante *Theod. Canterus*. Sextum versum, re

 non

Ἴσον μετασχεῖν τῷ σοφωτάτῳ τύχης.
Ἀλλ' οὐδὲν οὕτω γαῦρον ὡς ἀνὴρ ἔφυ·
Τοὺς γὰρ περισσοὺς, καί τι πράσσοντας πλέον,
Τιμῶμεν, ἄνδρας τ' ἐν πόλει νομίζομεν.

„ Καί τοι ποία τις ἡ τοιαύτη σοφία καὶ φρόνησις, δι' ἣν τις ἀναγκάζεται „ πλείω τῶν ἄλλων πονεῖν ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας καὶ νίκης· ἐξὸν, ἕ- „ να δοκοῦντα τοῦ πλήθους, μηδενὸς ἔλαττον ἐν τούτοις ἔχειν τῶν ἀρίστων. „ ἀλλὰ γὰρ ἴσως χαλεπὸν εὑρεῖν οὕτω μεγαλόφρον καὶ φιλότιμον ἐστιοῦν, „ ὡς ἀνὴρ πέφυκε. Τοὺς γὰρ φανεροὺς, καὶ πλειόνων ἅπτεσθαι τολμῶν- „ τας,

---

non ſatis conſiderata, *Gatakerus* ſuſpicabatur *Ariſtoteli* reſtituendum; ego quintum etiam illinc auferendum iudico cum *Th. Cantero* & *Jac. Nic. Loënſi.* —— Verſui, quem interieci, emendato commode ſubiicitur, Τοὺς γὰρ περισσοὺς —— ubi, Tragicis inuſitatam, *Homeri* voculam ἄρ poſuit *Grotius* in Exc. p. 413. quem ſequutus *Barneſius*, non recordatus, eosdem ſibi verſus ſupra male iam collocatos, ut ex *Eurip.* Archelao p. 458. —— Ulyſſis Euripidei, hic abhorrentis a vita negotioſa, huiusque adeo loci meminerat *Plato*, dum elegantiſſima fabula finem imponebat libro x de Rep. p. 620, animas illic fingens defunctorum, quam quis in luce probaſſet, vivendi rationem eligentes; (ex qua opinione *Virgilius* Aen. VI, 654,

vivis quae cura nitentes
Paſcere equos, eadem ſequitur tellure repoſtos.)

animam Epei εἰς τεχνικῆς γυναικὸς ἰοῦσαν φύσιν, Therſitae, πίθηκον ἐνδυομένην, ſed Ulyſſis animam, μνήμῃ τῶν προτέρων πόνων, φιλοτιμίας λελωφηκυῖαν, ζητεῖν περιιοῦσαν χρόνον πολὺν βίον ἀνδρὸς ἰδιώτου ἀπράγμονος. καὶ μόλις εὑρεῖν κείμενόν που καὶ παρημελημένον ὑπὸ τῶν ἄλλων. Ad haec componantur Euripidei Ulyſſis iſta,

Πῶς δ' ἂν φρονοίην, ᾧ παρῆν ἀπραγμόνως &c.

9 Καί τοι ποία] In iſta ſex verſuum paraphraſi, v. 10, poſui πλείω τῶν ἄλλων pro vulgata voce Ἑλλήνων. recepi v. 12, 13, μεγαλόφρον & ὡς· quod, oblatum in Anecdotis *Gr. Wolfii* I, p. 280, probat *Heath.* vs. 13, *claros* & *illuſtres* dixiſſe videtur φανερούς. vs. 14, malui τούτους ἅπαντες, quam ἅπαντας. neque aliter ſcripſit his uſus *Gatakerus* in *Antonin.* p. 97. G. —— Vt Ulys-

,, τας, σχεδὸν τούτους ἅπαντες θαυμάζουσιν, καὶ τῷ ὄντι ἄνδρας ἡ-
,, γούμεθα.

Ὑφ' ἧς φιλοτιμίας κἀγὼ προάγομαι πλεῖστα πράγματα ἔχειν, καὶ ζῆν ἐπιπόνως παρ' ὁντινοῦν·

Ὀκνῶ δὲ μόχθων τὴν πρὶν ἐκχέαι χάριν,
Καὶ τοὺς πιτνοῦντας οὐκ ἀπωθοῦμαι πόνους.

,, ἀεὶ δέ τινα προσδεχόμενος καινὸν κίνδυνον, ὀκνῶ διαφθεῖραι τὴν ἐπὶ
,, τοῖς ἔμπροσθε γεγονόσιν εὔκλειαν". Νῦν οὖν καὶ πρᾶξιν πάνυ ἐπισφαλῆ καὶ χαλεπὴν δεῦρο ἐλήλυθα εἰς Λῆμνον, ὅπως Φιλοκτήτην καὶ τὰ

Ulysses *Euripidis* versibus senariis, in hac quoque Paraphrasi ipse loquitur Ulysses, atque adeo Poetam sequutus hic Paraphrastes, διὰ μιμήσεως. Sed alibi *Dion*, tanquam διηγητὴς, sententiam Ulyssis expressit Or. LII, p. 551. B. ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἀλύπως καὶ ἀπραγμόνως ζῆν, ὁ δὲ ἑκὼν ἀεὶ ἐν πράγμασι καὶ κινδύνοις γίνεται. τούτου δὲ φησὶν αἴτιον εἶναι τὴν τῶν εὐφυῶν καὶ γενναίων ἀνδρῶν φιλοτιμίαν, &c. Paraphrasis, in qua Poëtae μίμησις, Iliadis initio, facta fuit ἁπλῆ διήγησις, specimen dedit *Plato* de Rep. III, p. 393, 394. ad cuius imitationem Sophistae saepius in talibus ingenium exercuerunt; in iisdem etiam Homericis *Aristides* in Ed. *Jebb.* T. II, p. 487.

18 Ὀκνῶ δὲ] Hos etiam duo senarios apud *Plutarch.* repertos T. II, p. 544. C. *Grotius* iam retulit ad Philocteten. Eorum primum ut *Menandri* dederat in *Stobaeo* suo p. 127, & in illo, prout *Gesnerus* ediderat, ἐκχέας· ubi scribendum ἐκχέαι, iam monuerat *Th. Canter* V. L. II, c. 5. In secundo pro πίπτοντας, quod versum vitiat, cum *Heathio* posui πιτνοῦντας formam Tragicis adhibitam, ubi altera modulo reluctabatur: ὀκνῶ servandum credidi, ponendumque in proximis *Dionis* pro ὀκνῶν, ubi pro ἀεὶ nexus requirebat ἀεὶ δέ.

22 δεῦρο ἐλήλυθα] In his Paraphrastes exemplaris vestigiis proxime videtur institisse: senariorum hic apparent *Euripidis* moduli:

Νῦν οὖν . . . . δεῦρ' ἐλήλυθα
Εἰς Λῆμνον, . . . τὸν Φιλοκτήτην ὅπως
Ἡρακλέους τε τόξα τοῖσι ξυμμάχοις
Φέροιμ'· ὁ γὰρ δὴ μαντικώτατος Φρυγῶν

Ἕλε-

τὰ Ἡρακλέους τόξα κομίζοιμι τοῖς συμμάχοις· ὁ γὰρ δὴ μαντικώτατος Φρυγῶν, Ἕλενος ὁ Πριάμου, ὃς ἔτυχεν αἰχμάλωτος ληφθεὶς, κατεμήνυσε, ἄνευ τούτων μήποτ᾽ ἂν ἁλῶναι τὴν πόλιν. Πρὸς μὲν δὴ τοὺς βασιλέας οὐχ ὡμολόγησα τὴν πρᾶξιν, ἐπιστάμενος τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἔχθραν, ὅγε αὐτὸς αἴτιος ἐγενόμην καταλειφθῆναι, ὅτε δηχθεὶς ἔτυχεν ὑπὸ χαλεπῆς καὶ ἀνιάτου ἐχίδνης· οὐκ ἂν οὖν ᾤμην, οὐδὲ πειθὼ τοιαύτην ἐξευρεῖν, ὑφ᾽ ἧς ἄν ποτε ἐκεῖνος ἐμοὶ πράως ἔχοι· ἀλλ᾽ εὐθὺς ἀποθανεῖσθαι ᾤμην ὑπ᾽ αὐτοῦ· ὕστερον δὲ, τῆς Ἀθηνᾶς μοι παρακελευσαμένης καθ᾽ ὕπνους, ὥσπερ εἰώθε, θαρροῦντα ἐπὶ τὸν ἄνδρα ἰέναι· αὐτὴ γὰρ ἀλλάξειν μου τὸ εἶδος καὶ τὴν φωνὴν, ὥστε λαθεῖν αὐτῷ ξυγγινόμενον· οὕτω δὴ ἀφῖγμαι θαρρήσας. Πυνθάνομαι δὲ καὶ παρὰ τῶν Φρυγῶν πρέσβεις ἀπεστάλθαι κρύφα, ἐάν πως δύνωνται τὸν Φιλοκτήτην πείσαντες δώροις, ἅμα καὶ διὰ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς, ἀναλαβεῖν εἰς τὴν πόλιν αὐτὸν καὶ τὰ τόξα. Τούτου προκειμένου ἄθλου πῶς οὐ πάντα χρὴ ἄνδρα γίνεσθαι πρόθυμον; ὡς διαμαρτάνοντι τῆς πράξεως ταύτης πάντα τὰ πρότερον εἰργασμένα μάτην πεπονῆσθαι ἔοικε. Παπαὶ, προσεισιν ὁ ἀνὴρ, αὐτὸς ὅδε ὁ Ποίαντος παῖς, οὐκ ἄδηλος τῆς ξυμφορᾶς, μόλις καὶ χαλεπῶς προβαίνων. Ὦ τοῦ χαλεποῦ καὶ δεινοῦ ὁράματος ὄντως· τό, τε γὰρ εἶδος ὑπὸ τῆς νόσου φοβερόν· ἥ τε στολὴ ἀήθης, δοραὶ θηρίων καλύπτουσιν αὐτόν. Ἀλλὰ σὺ ἄμυνον, ὦ δέσποινα Ἀθηνᾶ, καὶ μὴ μάτην φανῇς ἡμῖν ὑποσχομένη τὴν σωτηρίαν.

ΦΙ-

Ἕλενος ὁ Πριάμου θεόληπτος [ἐμήνυσεν,]
Ἄνευ γε τούτων μήποτ᾽ ἂν πέρσαι πόλιν.

De Heleno conf. *Soph.* Phil. 606 &c. Qui his immorari voluerit, exercitatus in Euripideis, ex Paraphrasi nobis *Dionis* aliquando plures eruet senarios, Tragico non indignos κατεμήνυσε in verbis *Dionis* sua sede reposui: mox πράως ἔχειν in πράως ἔχοι mutavi.

38 Παπαὶ] Paulo ante pro δὲ videbatur sufficere τούτου [προκειμένου ἄθλου] & saepe memini τοῦ in δὲ mutatum. —— In his iterum facile restituas Euripidea quaedam:

Παπαὶ, προσεισιν· αὐτός ἐστ᾽ ἀνὴρ ὅδε
Ὁ δὲ Ποίαντος παῖς, ...
Μόγις προβαίνων. ὦ θεάματός γε δὴ
Δεινοῦ.

hoc

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

Τί δὴ βουλόμενος, ὅστις εἶ ποτὲ σύ, ἢ τίνα τόλμαν λαβὼν, πότερον ἁρπαγῆς χάριν ἥκεις ἐπὶ τήνδε τὴν ἄπορον στέγην, ἢ κατάσκοπος τῆς ἡμετέρας δυστυχίας;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Οὔτοι γε ὁρᾷς ἄνδρα ὑβριστήν.
ΦΙΛ. Οὐ μὴν εἰωθώς γε πρότερον δεῦρο ἥκεις.
Ο Δ. Οὐκ ἄρ' εἰωθώς. εἴη δὲ καὶ νῦν ἐν καιρῷ ἀφῖχθαι.
ΦΙΛ. Πολλὴν ἔοικας φράζειν ἀλογίαν τῆς δεῦρο ὁδοῦ.
Ο Δ. Ἓν τοίνυν ἴσθι, οὐ χωρὶς αἰτίας με ἥκοντα, καὶ σοίγε οὐκ ἀλλότριον φανησόμενον.
ΦΙΛ. Πόθεν δή; τοῦτο γὰρ πρῶτον εἰκός με εἰδέναι.
Ο Δ. Ἀλλ' εἰμὶ Ἀργεῖος τῶν ἐπὶ Τροίαν πλευσάντων.
ΦΙΛ. Πόθεν; εἰπὲ πάλιν, ὡς εἰδῶ σαφέστερον.
Ο Δ. Οὐκοῦν ἔτι δεύτερον ἀκούεις, τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσάντων Ἀχαιῶν εἶναι φημί.
ΦΙΛ. Καλῶς δῆτα ἔφης ἐμὸς εἶναι φίλος, ὁπότε γε τῶν ἐμοὶ πολεμιωτάτων Ἀργείων πέφηνας· τούτων δὴ τῆς ἀδικίας αὐτίκα μάλιστα ὑφέξεις δίκην.

Ο Δ.

---

hoc certe Euripideum in Med. v. 1167, δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν. est & in *Soph.* Phil. v. 263, Ὁ τοῦ Ποίαντος παῖς Φιλοκτήτης.

53 Πόθεν δή] Paulo ante, v. 51, χωρὶς pro χάριν restitui in istis diversimode tentatis, οὐ χωρὶς αἰτίας με ἥκοντα. Hinc iterum Euripideos senarios efficias:

ΦΙΛ. Πόθεν δή; τοῦτο πρῶτά μ' εἰκὸς εἰδέναι.
Ο Δ. Ἀργεῖός εἰμι τῶν πρὸς Ἴλιον στόλου.
ΦΙΛ. Πόθεν; λέγ' αὖθις, ὡς μάθω σαφέστερον.

Mitto reliqua tanquam incertiora; sed in tribus istis senariis nihil est, quod non similibus possit Tragicorum locis adfirmari.

ΟΔ. Ἀλλ' ὦ, πρὸς θεῶν, ἐπίσχες ἀφεῖναι τὸ βέλος.

ΦΙΛ. Οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων τυγχάνεις, τὸ μὴ ἀπολωλέναι σε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

ΟΔ. Ἀλλὰ πέπονθά γε ὑπ' αὐτῶν τοιαῦτα, ἐξ ὧν δικαίως σοὶ μᾶλλον ἂν φίλος εἴην, ἐκείνων δὲ ἐχθρός.

ΦΙΛ. Καὶ τί δὴ τοῦτό ἐστιν ὃ πέπονθας οὕτω χαλεπόν;

ΟΔ. Φυγάδα με ἤλασεν ἐκ τοῦ στρατοῦ Ὀδυσσεύς.

ΦΙΛ. Τί δὲ ἔδρασας, ἐφ' ὅτῳ τῆσδε τῆς τύχης ἔτυχες;

ΟΔ. Οἶμαί σε γινώσκειν τὸν Ναυπλίου παῖδα Παλαμήδην.

ΦΙΛ. Οὐ γὰρ δὴ τῶν ἐπιτυχόντων οὐδὲ ὀλίγου ἄξιος συνέπλει, οὔτε τῷ στρατῷ, οὔτε τοῖς ἡγεμόσι.

ΟΔ. Τὸν δὴ τοιοῦτον ἄνδρα ὁ κοινὸς τῶν Ἑλλήνων λυμεὼν διέφθειρε.

ΦΙΛ. Πότερον ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχῃ κρατήσας, ἢ μετὰ δόλου τινός;

ΟΔ.

---

61 Ἀλλ' ὦ] Senarius evadet Euripideus:

ΟΔ. Ἐπίσχες ὦ, πρὸς θεῶν, ἀφιέναι βέλος.

Respondere potuit praeter cetera Philoctetes:

ΦΙΛ. οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ κατθανῇ τῇδ' ἡμέρᾳ.

Sed nec a *Dione* scribi potuit, opinor, εἴπερ Ἑλλήνων τυγχάνεις, neque, quae Clar. *Reiskii* est coniectura, Ἕλλην ὤν. Graecis enim in Lemnum delatis laetabatur inprimis Philoctetes *Soph.* v. 234. dicente enim Neoptolemo, Ἕλληνές ἐσμεν· exclamabat, Ὦ φίλτατον φώνημα· v. 242, ὦ φίλης χθονός. Paulo post ex Ilio se venire narranti respondet: Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ δὴ σύγ' ἦσθα ναυβάτης Ἡμῖν κατ' ἀρχὴν τοῦ πρὸς Ἴλιον στόλου. —— si scripserat *Dion*, οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων [τῶνδε εἷς ὢν] τυγχάνεις, —— Critico manifestum videbitur, voces sic positas, ut centies alibi, etiam hic inter describendum omissas.

66 Καὶ τί δὴ] Hinc efformatos ponam iterum aliquot versus Tragicos:

ΦΙΛ. Τί δὴ πέπονθας ὧδε δεινὸν, [ὦ ξένε;]
ΟΔ. Φυγάδα μ' Ὀδυσσεὺς τοῦ στρατοῦ γ' ἀπήλασεν.
ΦΙΛ. Τί δρῶν γε τῆσδε τῆς τύχης ἐτύγχανες;
ΟΔ. Οἶμαι Παλαμήδην σ' εἰδέναι τὸν Ναυπλίου.

Pau-

ΟΔ. Προδοσίαν ἐπενεγκὼν τῷ στρατῷ τοῖς Πριαμίδαις.

ΦΙΛ. Ἦν δὲ κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχον, ἢ ἐπεπόνθει καταψευδόμενος;

ΟΔ. Πῶς δ' ἂν δικαίως γνοίητο τῶν ὑπ' ἐκείνου γιγνομένων ὁτιοῦν, τοῦ μηδενὸς ἀποσχομένου τῶν χαλεπωτάτων;

ΦΙΛ. Ὦ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πανουργότατε ἀνθρώπων Ὀδυσσεῦ, οἷον αὖ τοῦτον τὸν ἄνδρα ἀνήρηκας; ὃς οὐδεὶς ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμμάχοις, ἧπερ, οἶμαι, τὰ κάλλιστα καὶ σοφώτατα ἀνευρίσκων καὶ συντιθείς. ὥσπερ ἀμέλει κἀμὲ ἐξέθηκας, ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης περιπεσόντα τῇδε τῇ ξυμφορᾷ, δεικνύντα τὸν Χρύσης βωμὸν, ᾧ θύσαντες κρατήσειν ἔμελλον τῶν πολεμίων· εἰ δὲ μὴ, μάτην ἐγίγνετο ἡ στρατεία. Ἀλλὰ τί δή σοι προσῆκον τῆς Παλαμήδους τύχης;

ΟΔ.

Paulo post ex vs. 74 hunc senarium formavit *Jo. Piersonus* in *Moer.* p. 407,

Μάχῃ κρατήσας, ἢ δόλου τινὸς μέτα;

79 Τοῦ μηδενὸς] Haec & proxima hic ad mentem constitui Clar. *Heathii*; *Reiskii* τοῦτον τὸν ἄνδρα praeter alia recepi. v. 82 ἤπερ in ᾗπερ, id est ὥσπερ, leviter mutavi. v. 81 *Heathio* servandum videbatur ὃς οὐδὲν ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμμάχοις· mihi cum *Casaubono* legendum, ὃς οὐδενὸς ἧττον· —— eadem forma loquendi *Dioni* Or. XVII, p. 248. D. dicitur Εὐριπίδης οὐδενὸς ἧττον ἔνδοξος ὢν τῶν ποιητῶν. imitabatur illic oratorem *Aeschinem* c. Tim. p. 21, 27 ubi legitur ὁ τοίνυν οὐδενὸς ἧττον σοφὸς τῶν ποιητῶν Εὐριπίδης.

87 Ἀλλὰ τί δή] Versum arbitror *Euripidae* fuisse:

ΦΙΛ. Ἀτὰρ τί σοι προσῆκε Παλαμήδους τύχης;

Thomas M. Προσήκει [& Προσῆκε] μοι τοῦδε, ἀντὶ τοῦ μετοχή ἐστι μοι. *Aristoph.* Avib. v. 970, Τί οὖν προσήκει δῆτ' ἐμοὶ Κορινθίων; *Quid vero mihi cum Corinthiis est?* In his similibusque pendet secundus casus a voculis τί & οὐδέν· *Xenoph.* K. A. III, p. 176, 23, τούτῳ γε τῆς Βοιωτίας προσήκει οὐδέν. Ἑλλ. VII, p. 345, 37, τί τοῦτο (L. τούτου) αὐτονομίας προσήκει; *Antiphon* p. 145, 15, οὐδέν μοι προσή-

ΟΔ. Ἀλλ' ὦ, πρὸς θεῶν, ἐπίσχες ἀφεῖναι τὸ βέλος.

ΦΙΛ. Οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων τυγχάνεις, τὸ μὴ ἀπολωλέναι σε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

ΟΔ. Ἀλλὰ πέπονθά γε ὑπ' αὐτῶν τοιαῦτα, ἐξ ὧν δικαίως σοὶ μᾶλλον ἂν φίλος εἴην, ἐκείνων ἢ ἐχθρός.

ΦΙΛ. Καὶ τί δὴ τοῦτό ἐστιν ὃ πέπονθας οὕτω χαλεπόν;

ΟΔ. Φυγάδα με ἤλασεν ἐκ τοῦ στρατοῦ Ὀδυσσεύς.

ΦΙΛ. Τί ἢ ἔδρασας, ἐφ' ὅτῳ τῆσδε τῆς τύχης ἔτυχες;

ΟΔ. Οἶμαί σε γινώσκειν τὸν Ναυπλίου παῖδα Παλαμήδην.

ΦΙΛ. Οὐ γὰρ δὴ τῶν ἐπιτυχόντων οὐδὲ ὀλίγου ἄξιος συνέπλει, οὔτε τῷ στρατῷ, οὔτε τοῖς ἡγεμόσι.

ΟΔ. Τὸν δὴ τοιοῦτον ἄνδρα ὁ κοινὸς τῶν Ἑλλήνων λυμεὼν διέφθειρε.

ΦΙΛ. Πότερον ἐκ τοῦ φανερῶ μάχῃ κρατήσας, ἢ μετὰ δόλου τινός;

ΟΔ.

---

61 Ἀλλ' ὦ] Senarius evadet Euripideus:

ΟΔ. Ἐπίσχες ὦ, πρὸς θεῶν, ἀφιέναι βέλος.

Respondere potuit praeter cetera Philoctetes:

ΦΙΛ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ κατθανῇ τῇδ' ἡμέρᾳ.

Sed nec a *Dione* scribi potuit, opinor, εἴπερ Ἑλλήνων τυγχάνεις, neque, quae Clar. *Reiskii* est coniectura, Ἕλλην ὤν. Graecis enim in Lemnum delatis laetabatur inprimis Philoctetes *Soph.* v. 234. dicente enim Neoptolemo, Ἕλληνές ἐσμεν· exclamabat, Ὦ φίλτατον φώνημα· v. 242, ὦ φίλης χθονός. Paulo post ex Ilio se venire narranti respondet: Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ δὴ σύγ' ἦσθα ναυβάτης Ἡμῖν κατ' ἀρχὴν τοῦ πρὸς Ἴλιον στόλου. —— si scripserat *Dion*, οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων [τῶνδε εἷς ὢν] τυγχάνεις, — Critico manifestum videbitur, voces sic positas, ut centies alibi, etiam hic inter describendum omissas.

66 Καὶ τί δὴ] Hinc efformatos ponam iterum aliquot versus Tragicos:

ΦΙΛ. Τί δὴ πέπονθας ὧδε δεινὸν, [ὦ ξένε;]
ΟΔ. Φυγάδα μ' Ὀδυσσεὺς τοῦ στρατοῦ γ' ἀπήλασεν.
ΦΙΛ. Τί δρῶν γε τῆσδε τῆς τύχης ἐτύγχανες;
ΟΔ. Οἶμαι Παλαμήδην σ' εἰδέναι τὸν Ναυπλίου.

Pau-

ΟΔ. Προδοσίαν ἐπενεγκὼν τοῦ στρατοῦ τοῖς Πριαμίδαις.

ΦΙΛ. Ἦν δὲ κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχον, ἢ ἐπεπόνθει καταψευδομένος;

ΟΔ. Πῶς δ' ἂν δικαίως γένοιτο τῶν ὑπ' ἐκείνου γιγνομένων ὁτιοῦν, τοῦ μηδενὸς ἀποσχομένου τῶν χαλεπωτάτων;

ΦΙΛ. Ὦ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πανουργότατε ἀνθρώπων Ὀδυσσεῦ, οἷον αὖ τοῦτον τὸν ἄνδρα ἀνήρηκας; ὃς οὐδενὸς ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμμάχοις, ἥπερ, οἶμαι, τὰ κάλλιστα καὶ σοφώτατα ἀνευρίσκων καὶ συντιθείς. ὥσπερ ἀμέλει κἀμὲ ἐξέθηκας, ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης περιπεσόντα τῇδε τῇ ξυμφορᾷ, δεικνύντα τὸν Χρύσης βωμὸν, οὗ θύσαντες κρατήσειν ἔμελλον τῶν πολεμίων· εἰ δὲ μὴ, μάτην ἐγίγνετο ἡ στρατεία. Ἀλλὰ τί δή σοι προσῆκον τῆς Παλαμήδους τύχης;

ΟΔ.

Paulo post ex vs. 74 hunc senarium formavit *Jo. Piersonus* in *Moer.* p. 407,

Μάχῃ κρατήσας, ἢ δόλου τινὸς μέτα;

79 Τοῦ μηδενὸς] Haec & proxima hic ad mentem constitui Clar. *Heathii*; *Reiskii* τοῦτον τὸν ἄνδρα praeter alia recepi. v. 82 ἥπερ in ἧπερ, id est ὥσπερ, leviter mutavi. v. 81 *Heathio* servandum videbatur ὃς οὐδὲν ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμμάχοις· mihi cum *Casaubono* legendum, ὃς οὐδενὸς ἧττον· —— eadem forma loquendi *Dioni* Or. XVII, p. 248. D. dicitur Εὐριπίδης οὐδενὸς ἧττον ἔνδοξος ὢν τῶν ποιητῶν. imitabatur illic oratorem *Aeschinem* c. Tim. p. 21, 27 ubi legitur ὁ τοίνυν οὐδενὸς ἧττον σοφὸς τῶν ποιητῶν Εὐριπίδης.

87 Ἀλλὰ τί δή] Versum arbitror *Euripidae* fuisse:

ΦΙΛ. Ἀτὰρ τί σοι προσῆκε Παλαμήδους τύχης;

Thomas M. Προσήκει [& Προσῆκε] μοι τοῦδε, ἀντὶ τοῦ μετοχή ἐστι μοι. *Aristoph.* Avib. v. 970, Τί οὖν προσήκει δῆτ' ἐμοὶ Κορινθίων; *Quid vero mihi cum Corinthiis est?* In his similibusque pendet secundus casus a voculis τί & οὐδέν· *Xenoph.* K. A. III, p. 176, 23, τούτῳ γε τῆς Βοιωτίας προσήκει οὐδέν. Ἑλλ. VII, p. 345, 37, τί τοῦτο (L. τούτου) αὐτονομίᾳ προσήκει; *Antiphon* p. 145, 15, οὐδέν μοι προσή-

ΟΔ. Ἀλλ' ὦ, πρὸς θεῶν, ἐπίσχες ἀφεῖναι τὸ βέλος.

ΦΙΛ. Οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων τυγχάνεις, τὸ μὴ ἀπολωλέναι σε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

ΟΔ. Ἀλλὰ πέπονθά γε ὑπ' αὐτῶν τοιαῦτα, ἐξ ὧν δικαίως σοὶ μᾶλλον ἂν φίλος εἴην, ἐκείνων δὲ ἐχθρός.

ΦΙΛ. Καὶ τί δὴ τοῦτό ἐστιν ὃ πέπονθας οὕτω χαλεπόν;

ΟΔ. Φυγάδα με ἤλασεν ἐκ τοῦ στρατοῦ Ὀδυσσεύς.

ΦΙΛ. Τί δὲ ἔδρασας, ἐφ' ὅτῳ τῆσδε τῆς τύχης ἔτυχες;

ΟΔ. Οἶμαί σε γινώσκειν τὸν Ναυπλίου παῖδα Παλαμήδην.

ΦΙΛ. Οὐ γὰρ δὴ τῶν ἐπιτυχόντων οὐδὲ ὀλίγου ἄξιος συνέπλει, οὔτε τῷ στρατῷ, οὔτε τοῖς ἡγεμόσι.

ΟΔ. Τὸν δὴ τοιοῦτον ἄνδρα ὁ κοινὸς τῶν Ἑλλήνων λυμεὼν διέφθειρε.

ΦΙΛ. Πότερον ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχῃ κρατήσας, ἢ μετὰ δόλου τινός;

ΟΔ.

---

61 Ἀλλ' ὦ] Senarius evadet Euripideus:

ΟΔ. Ἐπίσχες ὦ, πρὸς θεῶν, ἀφεῖναι βέλος.

Reſpondere potuit praeter cetera Philoctetes:

ΦΙΛ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ κατθανῇ τῇδ' ἡμέρᾳ.

Sed nec a *Dione* ſcribi potuit, opinor, εἴπερ Ἑλλήνων τυγχάνεις, neque, quae Clar. *Reiskii* eſt coniectura, Ἕλλην ὤν. Graecis enim in Lemnum delatis laetabatur inprimis Philoctetes *Soph.* v. 234. dicente enim Neoptolemo, Ἕλληνές ἐσμεν· exclamabat, Ὦ φίλτατον φώνημα· v. 242, ὦ φίλης χθονός. Paulo poſt ex Ilio ſe venire narranti reſpondet: Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ δὴ σύγ' ἦσθα ναυβάτης Ἡμῖν κατ' ἀρχὴν τοῦ πρὸς Ἴλιον στόλου. —— ſi ſcripſerat *Dion*, οὐ δυνατὸν, εἴπερ Ἑλλήνων [τῶνδε εἷς ὢν] τυγχάνεις, — Critico manifeſtum videbitur, voces ſic poſitas, ut centies alibi, etiam hic inter deſcribendum omiſſas.

66 Καὶ τί δὴ] Hinc efformatos ponam iterum aliquot verſus Tragicos:

ΦΙΛ. Τί δὴ πέπονθας ὧδε δεινὸν, [ὦ ξένε;]
ΟΔ. Φυγάδα μ' Ὀδυσσεὺς τοῦ στρατοῦ γ' ἀπήλασεν.
ΦΙΛ. Τί δρῶν γε τῆσδε τῆς τύχης ἐτύγχανες;
ΟΔ. Οἶμαι Παλαμήδην σ' εἰδέναι τὸν Ναυπλίου.

Pau-

ΟΔ. Προδοσίαν ἐπενεγκὼν τοῦ στρατοῦ τοῖς Πριαμίδαις.

ΦΙΛ. Ἦν δὲ κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχον, ἢ ἐπεπόνθει κατεψευσμένος;

ΟΔ. Πῶς δ' ἂν δικαίως γένοιτο τῶν ὑπ' ἐκείνου γιγνομένων ὁτιοῦν, τοῦ μηδενὸς ἀποσχομένου τῶν χαλεπωτάτων;

ΦΙΛ. Ὦ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πανουργότατε ἀνθρώπων Ὀδυσσεῦ, οἷον αὖ τοῦτον τὸν ἄνδρα ἀνῄρηκας; ὃς οὐδενὸς ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμμάχοις, ἥπερ, οἶμαι, τὰ κάλλιστα καὶ σοφώτατα ἀνευρίσκων καὶ συντιθείς. ὥσπερ ἀμέλει κἀμὲ ἐξέθηκας, ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης περιπετῆ ταύτῃ τῇδε τῇ ξυμφορᾷ, δεικνύντα τὸν Χρύσης βωμὸν, οὗ θύσαντες κρατήσειν ἔμελλον τῶν πολεμίων· εἰ δὲ μὴ, μάτην ἐγίγνετο ἡ στρατεία. Ἀλλὰ τί δή σοι προσῆκον τῆς Παλαμήδους τύχης;

ΟΔ.

Paulo post ex vs. 74 hunc senarium formavit *Io. Piersonus* in *Moer.* p. 407,

Μάχῃ κρατήσας, ἢ δόλου τινὸς μέτα;

79 Τοῦ μηδενὸς] Haec & proxima hic ad mentem constitui Clar. *Heathii*; *Reiskii* τοῦτον τὸν ἄνδρα praeter alia recepi. v. 82 ἥπερ in ἧπερ, id est ὥσπερ, leviter mutavi. v. 81 *Heathio* servandum videbatur ὃς οὐδὲν ἧττον ὠφέλιμος ἦν τοῖς ξυμμάχοις· mihi cum *Casaubono* legendum, ὃς οὐδενὸς ἧττον· —— eadem forma loquendi *Dioni* Or. XVII, p. 248. D. dicitur Εὐριπίδης οὐδενὸς ἧττον ἔνδοξος ὢν τῶν ποιητῶν. imitabatur illic oratorem *Aeschinem* c. Tim. p. 21, 27 ubi legitur ὁ τοίνυν οὐθενὸς ἧττον σοφὸς τῶν ποιητῶν Εὐριπίδης.

87 Ἀλλὰ τί δὴ] Versum arbitror *Euripidae* fuisse:

ΦΙΛ. Ἀτὰρ τί σοι προσῆκε Παλαμήδους τύχης;

Thomas M. Προσήκει [& Προσῆκε] μοι τοῦδε, ἀντὶ τοῦ μετοχή ἐστι μοι. *Aristoph.* Avib. v. 970, Τί οὖν προσήκει δῆτ' ἐμοὶ Κορινθίων; *Quid vero mihi cum Corinthiis est?* In his similibusque pendet secundus casus a voculis τί & οὐδέν· *Xenoph.* K. A. III, p. 176, 23, τούτῳ γε τῆς Βοιωτίας προσήκει οὐδέν. ʼΕλλ. VII, p. 345, 37, τί τοῦτο (L. τούτῳ) αὐτονομίας προσήκει; *Antiphon* p. 145, 15, οὐδέν μοι προσή-

κει

ΟΔ. Εὖ ἴσθι, ὅτι ἐπὶ πάντας τοὺς ἐκείνου φίλους ἦλθε τὸ κακὸν, καὶ πάντες ἀπολώλασιν, ὅστις μὴ φυγεῖν ἠδυνήθη. Οὕτω δὲ κἀγὼ τῆς παροιχομένης νυκτὸς διεκπλεύσας μόνος δεῦρο ἐσώθην. Σχεδὸν μὲν οὖν ἔγωγε ἐν ὅσῃ χρείᾳ καθέστηκας αὐτός. Εἰδ' οὖν ἔχων τινὰ μηχανὴν συμπροθυμηθείης ἡμῖν περὶ τὸν οἴκαδε ἀπόπλουν, ἡμᾶς τε εὖ πεποιηκὼς ἔσῃ, καὶ ἅμα ἄγγελον ἀποπέμψειας πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ οἴκαδε τῶν σοι παρόντων κακῶν.

ΦΙΛ. Ἀλλ', ὦ δύστηνε, πρὸς τοιοῦτον ἕτερον ἥκεις σύμμαχον, αὐτόν τε ἄπορον καὶ ἔρημον φίλων, ἐπὶ τῆσδε τῆς ἀκτῆς ἐῤῥιμμένον,

---

περὶ τῆς αἰτίας ταύτης. p. 147, 2. *Andocides* p. 5, 7, τούτων ἐμοὶ τῶν λόγων ἢ τῶν ἔργων τί προσήκει; p. 33, 29, ἐμοὶ μὲν οὐδαμόθεν προσήκει τούτου τοῦ πράγματος· —— Ἀλκιβιάδης (L. —— δὴ) δὲ μάλιστα πάντων Ἀθηναίων. *Lysias* p. 121, 1. οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν συνθηκῶν, &c.

90 οὕτω δὲ κἀγὼ] Non indigni mihi quidem *Euripide* viderentur versus:

ΟΔ. Οὕτω δὲ κἀγὼ τῆς πάροιθεν δυσφρόνης
Δεῦρ' ἐξεσώθην [ὧδε] διεκπλεύσας μόνος.

Noctem etiam *Euripides* aliquoties dixit δυσφρόνην. —— τῆς πάροιθεν ἡμέρας, est in *Eurip.* Phoen. v. 860.

95 Οἴκαδε] Legi potuit in fine senarii; hic etiam subiungi:

Τῶν σοὶ παρόντων ἄγγελον πέμψεις κακῶν.

98 Ἔρημον φίλων] Voces aliter collocatae dabunt versum iambicum:

Φίλων ἔρημον, κἀπὶ τῆσδ' ἐῤῥιμμένον
Ἀκτῆς.

100 Ἢ γὰρ ἦν] Quid si dederit *Euripides*:

ἢ πρὶν γὰρ ἦν
Στολῇ μακρᾷ δὴ πᾶσ' ἀνάλωται χρόνῳ.

μῦθον, γλίσχρως καὶ μόλις ἀπὸ τῶνδε τῶν τόξων πορίζοντα καὶ τροφὴν, καὶ ἐσθῆτα, ὡς ὁρᾷς. ἡ γὰρ ἦν ἡμῖν ἐσθὴς πρότερον ἀπὸ τοῦ χρόνου ἠνάλωται. Εἰ δὲ δὴ τοῦδ᾽ ἐθελήσεις κοινωνεῖν τοῦ βίου μεθ᾽ ἡμῶν ἐνθάδε, ἕως ἂν ἑτέρα σοι παραπέσῃ σωτηρία ποθὲν, οὐκ ἂν φθονοῖμεν. Δυσχερῆ γε μὴν τἄνδον ὁράματα, ὦ ξένε, τελαμῶνές τε . . . . . ἀνάπλεοι, καὶ ἄλλα σημεῖα τῆς νόσου. αὐτός τε οὐχ ἡδὺς ξυγγενέσθαι, ὅταν ἡ ὀδύνη προσπέσῃ· καί τοι λελώφηκε τῷ χρόνῳ τὸ πολὺ τῆς νόσου,

κατ᾽ ἀρχὰς δ᾽ οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν.

---

101 Εἰ δὲ δὴ τοῦδ᾽] Ex his etiam faciles efformantur iambi:

ΦΙΛ. Εἰ δ᾽ οὖν θελήσεις τοῦδε κοινωνεῖν βίου,
Ἕστ᾽ ἂν ποθέν σοι παραπέσῃ σωτηρία
Οὐκ ἂν φθονοῖμεν· δυσχερῆ δὲ θεάματα
Τἄνδον, ξέν᾽, εἰσίν.

Ex proximis *Dionis* vox excidit: *Reiskius* ſupplebat, τελαμῶνές τε λύθρου ἀνάπλεοι· de ulceris ſanie πύον rectius diceretur: dici forte potuerunt ἀνάπλεοι νοσηλίας Τελαμῶνες. ut *Sophocli* Phil. v. 39 Ῥάκη, βαρείας του νοσηλείας πλέα. Nec tamen iſtam, ut puto, vocem adhibuiſſet *Euripides*; cuius eſt in Oreſte v. 1178, εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτηρία.

106 Καί τοι λελώφηκε] Poſtrema ſola, quod miror, hinc *Grotius* enotaverat, ut ſenarium *Euripidis* ex Philoct.

Νόσος κατ᾽ ἀρχὰς οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν.

Gatakerus, ubi ſupplet & corrigit Grotiana, A. M. P. c. x, p. 505, duo velut *Euripidis* verſus efformavit; cumque dixiſſet eodem pertinere ſenarium *Ariſtoteli* laudatum de Poët. c. 22, quem attigerat & *Jac. Nic. Loënſis* Miſc. Epiphyll. VIII, c. 8, tres nobis ſenarios ut in eadem ſede lectos *Barneſ.* adnumerat:

Καίτοι πολ᾽ ἤδη τῷ χρόνῳ λώφησέ μοι
Νόσος· κατ᾽ ἀρχὰς δ᾽ οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν
Φαγέδαινά γ᾽, ἥ μου σάρκα θοινᾶται ποδός.

ſic, opinor, editum voluit *Barneſius*, non Καίτοι πόλλ' ἤδη A —— · πολ' ἤδη, nusquam, opinor, lectum, poſuit *Gatakerus* l. c. & iisdem uſus in *M. Antonin.* x, 22. Horum verſuum primum, *ex Dionis paraphraſi ſatis infeliciter conſarcinatum* iure merito cenſet *Heathius*. Clar. *D'Orvillius* in *Charit.* p. 355, *ſic*, inquit *lege:*

Καίτοι πολὺ ἤδη τῷ χρόνῳ λώφησέ μοι
Νόσος.

Suo more leniter non nominatum *D'Orvillium* corrigit humaniſſimus *Jer. Markland.* in *Eurip.* Suppl. v. 109. Non ſane πολὺ νόσος μοι ἐλώφησε· ſed Graecum mihi videtur, quod praebet *Dion*, λελώφηκε τὸ πολὺ τῆς νόσου· *interquieſcit morbi ſaevitia:* *Photius* in Lex. *MS.* Λωφᾷν, τὸ ἠρεμεῖν καὶ τὸ ἐνδεδωκέναι B καὶ ἀναπαύεσθαι δηλοῖ, οὐ τὸ πεπαῦσθαι ἢ παντελῶς. non longe diſtat hoc *Platonis* de LL. ix, p. 854 c. ἐὰν μὲν σοι δρῶντι ταῦτα λωφᾷ τι τὸ νόσημα. Eadem forma loquendi quidni ſcribi potuit ab *Euripide*? (huius errorem corrigit *Sophoclis* Philoctetes v. 258, cui νόσος ἀεὶ τέθηλε κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται.)

Καί τοι τὸ πολὺ δὴ τῆς νόσου 'λώφησέ μοι
Χρόνῳ· κατ' ἀρχὰς δ' οὐδαμῶς ἀνεκτὸς ἦν
Φαγέδαινά γ', ἥ μου σάρκα θοινᾶται ποδός.

Sed hunc tamen verſum in dramate ſedem diverſam tenuiſſe ſuſpicor. Ortum fuerat ulcus taeterrimum, quo pes eius annum iam decimum erodebatur, ex morſu viperae, vel hydri ſub fatali Chryſes Minervae latentis altari: ſupra v. 120 Philoctetes Euripideus *Dionis* ſe dicit περιπεσόντα τῇδε τῇ ξυμφορᾷ, δεικνύντα τὸν (τῆς) Χρύσης βωμὸν, οὗ θύσαντες κρατήσειν ἔμελλον τῶν πολεμίων. Hîc Χρύσης nomine inſulam *Chryſen* Lemno vicinam, an Minervam inſulae cognominem *Chryſen* deſignatam voluerint vix definiri poterit: in hac hiſtoria fit & alibi mentio τῆς Χρύσης καλυμμένης 'Αθηνᾶς· & in argumento, quod primus, opinor, (non enim reperitur in Edd. *Aldina* aliisque antiquioribus:) *Sophoclis* Philoctetae praefixit in MS. Cod. repertum *Turnebus:*

Χρύσης 'Αθηνᾶς βωμὸν ἐπικεχωσμένον,
'Εφ' ὅπερ 'Αχαιοὺς χρῆσθεν ἦν θῦσαι, μόνος
Ποίαντος ἤδει παῖς, πρὶν 'Ηρακλεῖ συνών·

Ζα·

A Ζητῶν δὲ τοῦτον ναυβάτῃ δεῖξαι στόλῳ,
Πληγεὶς ὑπ᾽ ἔχεως, ἔλιπετ᾽ ἐν Λήμνῳ νοσῶν.

his emendatius ſcriptis, quam vulgata proſtant, partim uſus eſt *Salmaſius* in Addendis ad notas in Aram *Doſiadae* primam p. 243, & *Philoſtrati* Iun. verbis ex Icone Philoctetae p. 889, tentatis *Jo. Meurſio* in *Lycophr.* Alex. v. 912. Recte docuit *Salmaſius*, a *Stephano Byzant.* aliisque confundi Chryſen *Homeri* Troicam, & Chryſen ſive Lemni, ſive Lemno vicinam; ſed, re minus conſiderata, ſtatuit *Salmaſ.* hanc Chryſen, ad cuius altare fuerit ictus a vipera vel hydro Philoctetes, in ipſa fuiſſe Lemno promontorium iſthoc nomine dictum: inſulam Chryſen fuiſſe Lemno vicinam, negat *Salmaſius* notis in aram *Doſiadae* ſecundam p. 147, & alibi. Non recordabatur
B iſta ſcribens *Salmaſ.* *Pauſaniae* VIII, p. 668, 669, narrantis Lemno non longe diſſitam olim fuiſſe vulnere Philoctetae nobilitatam (πλεῖν ἀπέχειν οὐ πολὺν) Chryſen inſulam, quae mari abſorpta poſtea non amplius fuerit reperta: κατέδυ τε ἡ Χρύση καὶ ἠφάνισται κατὰ τοῦ βυθοῦ. Recte itaque *Leo Allatius Pauſaniae* locum praeter cetera *Salmaſio* obiecit in libello de Patria *Homeri* p. 129, docuitque Chryſen inſulam fuiſſe Lemno vicinam; conf. *Salvagnius* in *Ovidii* Ibin v. 255. Neque in Lemno, ſed alibi percuſſum ab angue Philocteten ipſa monſtrat a pleriſque tradita narratio: nam expoſitus dicitur in Lemnum inſulam, poſtquam Graeci ſatis diu ſuſtinuiſſent taeterrimi vulneris putorem, & Philoctetae lamenta, ſacra ſaepius interturbantis. *Dionis* Philoctetes Euripideus in Ulyſſen, κἀμὲ inquit, ἐξέθηκας· Ulyſſes *Sophoclis* in Philoct. ini-
C tio, *haec*, inquit, *eſt acta Lemni*, in quam v. 5,

Ποίαντος υἱὸν ἐξέθηκ᾽ ἐγώ ποτε,
Νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα,
Ὅτ᾽ οὔτε λοιβῆς ἡμὶν οὔτε θυμάτων
Παρῆν ἑκήλοις προσθιγεῖν, ἀλλ᾽ ἀγρίαις
Κατεῖχ᾽ ἀεὶ πᾶν στρατόπεδον δυσφημίαις
Βοῶν, στενάζων.

v. 257, dicuntur illum in Lemnum ἐκβαλόντες Atridae & Ulyſſes. v. 265,

Ἔῤῥιψαν αἰσχρῶς ὧδ᾽ ἔρημον, ἀγρίᾳ
Νόσῳ καταφθίνοντα, τῆς ἀνδροφθόρου
Πληγέντ᾽ ἐχίδνης ἀγρίῳ χαράγματι.

de

de venenato morſu loquentis *Aeſchyli* Philoctetae duo ſenarios, omiſſos *Stanlejo*, hos emendatos eruas ex *Plutarchi* T. II, p. 1087. F. A

Οὐ γὰρ δράκων ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνώκισε
Δεινὴν γε στομάτων ἔκφυσιν, ποδὸς λαβών.

In inſula Chryſe Minervae, de inſula Chryſae dictae, Iaſon olim altare conſtruxerat. Huic alteri, in quo contra Troiam profectus Hercules, puero tum Philoctete comitatus, ſacra fecerat, ſerpens ille cuſtos fuerat adpoſitus.

 B

CAPVT XII.

Praebet Holoboli Scholia in Aram Doſiadae.

Altare Minervae χρύσης *loqui fingitur in ara ſecunda Doſiadae. Salmaſio probabiliter non viſa, proferuntur Holoboli Rhetoris Scholia. Illuminantur obſcura quaedam iſtius carminis. Iaſon* χρύσας αἶτας. *Medeae nomen aufertur e Scholio in Ariſtoph. Medorum regio* χώρα πεδιάς. *Non templum Iaſon in inſula Chryſe, ſed altare Minervae condidit, ſepto diſtinctum ab agro vicino; neque* Διὸς ἄβατον *in monte Lycaeo templum fuit. Talus Cretae cuſtos ter quotannis inſulam circumibat. Vulcanus* ἀπάτωρ. *Vltimi carminis verſus illuſtrantur.* C

Minervae Chryſes altare, de quo dicere coepi in fine capitis XI, in inſula, Lemno vicina, Chryſe dedicatum ab Iaſone teſtatur in ara prima *Doſiades*; qui in altero poëmatio ipſam illam ab Iaſone conditam aram facit loquentem; & haec quidem de Philoctete:

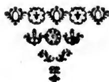
Ἡμῶν

A

Ἐμὸν ἢ τεῦγμ' ἀθρήσας
Θεοκρίτοιο κτάντας,
Τελεσπύροιο καύτας,
Ἄϊξεν, αὖ ἰύξας·
Χάλεψε γάρ νιν ἰῷ
Σύργαστρος ἐκδὺς γῆρας.

Mea structura (sive *me*) *visa Philoctetes*, *qui Parin interfecit*, & *Herculem cremavit*, *subsiliit formidabilem in modum exclamans*; *nam serpens*, *qui positis exuviis iuvenescere solet*, *illum veneno laeserat*. Hoc tenebricosum poëma, cui idem atque alteri praefigitur in Codicibus *MSS*. *Dosiadae* nomen (quod absque scriptis Codicibus detexit *Jo. Meursius* Att. Lect. L. III, c. XVII.) dubium nullum est quin *Salmasio* rectius *Is. Vossius* sit interpretatus ad *Melae* II, c. VII, ipse etiam, quod nec diffitetur, Scholiis adiutus ineditis *Holoboli* Rhetoris. Quum in aram secundam nusquam Scholia vetera memoret *Salmasius*, nonnulla quoque male ceperit, his illum equidem suspi-
B cor fuisse destitutum, quantumvis *Isaac. Vossius* illum *Holeboli Rhetoris Scholia ubique* dicat *ad verbum descripsisse*. Ea de re iudicandi ut fiat omnibus copia, *Holoboli Rhetoris* Scholia, ex Vossiano Codice Bibliothecae Leidensis olim a me iuvene descripta, quae quidem ad hanc aram spectant, iterum descripsisse non poenitebit. Suspicor autem ex antiqua membrana veteri quaedam Scholia descripsisse *Manuelem Holobolum*; nam hominem Ecclesiasticum aevo Michaëlis Palaeologi, & Andronici, cuius fata saepius attigit in istorum temporum historia *Georgius Pachymeres*; hominem, inquam, istius aevi, absque subsidio Grammatici veteris, obscurissima quaevis, nec *Scaligeris* neque *Salmasiis* intellecta, probabiliter adeo interpretari potuisse non opinor. Huius quidquid fuerit, haec sunt in istam aram *Dosiadae* secundam, quae ara legi poterit emendatius quam alibi scripta in *Is. Vossii* Observ. ad *Melae* L. II, c. VII,

SCHOLIA.

R In

In Aram Dosiadae

Ἑρμηνεῖαι τοῦ Ὁλοβώλου Ῥήτορος Κύρου Μανουὴλ, καὶ μεγάλου Πρωτοσυγγέλου.

Ὡς ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὁ λόγος, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ βωμὸς, ὃν Ἔτευξε καὶ κατεσκεύασεν Ἰάσων, ὁ Μέροψ, ἤτοι ὁ Θεσσαλὸς, ὁ Δίσ-

---

Vs. 3 ὅν ἔτευξε] Posuerat hic ex *MS. Is. Voss.* ὃν ἐμὴ ἐτεῦξεν· ex alio Cod. adscripserat ἐμὰ τεῦξε. mox, Ἰήσων ὁ μέροψ. Inter ipsius Poëmatii versus hic illic in antiquissimo Cod. haec erant interpretamenta adscripta: vs. 1, Στήτας] Γυναικὸς τῆς Μηδείας. vs. 2, Ἀνὴρ Θεσσαλὸς ὁ Ἰάσων. vs. 3, Ἐμπύσας] Θέτιδος. vs. 4, Τάλκροιο βύτα] Ἀλεξάνδρου. vs. 7, Ἀπάτωρ] ὁ Ἥφαιστος. (Leg. Ἥφαιστος.) vs. 9, Τεῦξε] Οἰκοδόμημα. vs. 10, Θεοκρίτοιο] Ἀλεξάνδρου. vs. 11, Καύτας] Ἐνταφιαστής. vs. 14, Ἐκδὺς] Κατεκδυόμενος. Ad versum ultimum haec scripserat *Is. Vossius:* „Ἦρ' ἀρδίων] ἦρα hic plurale est, ut saepe, pro χά-„ριν. itaque ἦρ ἀρδίων hic est χάριν ἀρδίων." —— *Propter hospitalitatem*, ἕνεκα vel χάριν τῆς φιλοξενίας, *Callimachus* dixit ἦρα φιλοξενίης· in fragm. *Bentl.* XLI.

Vs. 6 Διὰ τὸ μέτρον Αἴτης] Quid hic ista velint non adsequor; nisi versum spectent quintum; ubi Χρύσας αἴτας quis esset veteres ignorasse videntur Grammatici: nec mirum adeoque, *Holobolum* ista non attigisse: aliorum ne commenta memorem, *Salmasius* intelligit *Apollinem*, in Troadis urbe Chryse cultum eximia religione: multum vero sudavit vir Magnus, ut vicina lectori viderentur Apollini convenire: vulgata lectione servata *Is. Vossius* ad *Melam*, *Chrysae*, inquit, *amator* hic dicitur *Achilles propter Chryseïdem*, *quae Chrysensis erat*. Ne Chryseidis quidem amator Atrides in istiusmodi carmine dici posset Χρύσας αἴτας· amata vero Pelidae *Briseïs* non utique Chrysensis erat; sed *Lyrnessis:* quid itaque? una litera interserta scriberem Χρύσας δ' αἴτας· —— *sed amator Chryses Minervae*; idem ille Medeae maritus, μέροψ δίσαβος· non Achil-

Δισάβος δὲ, ὁ δὶς ἡβήσας, τὸ μὲν τῇ φύσει, τὸ δὲ τῆς Μηδείας ἑψήσει, καὶ τῇ ἐντεῦθεν ἀνανεώσει. ὁ Πόσις καὶ ὁ ἀνὴρ, διὰ τὸ μέτρον Ἀΐτης καὶ ἐραστὴς, τῆς Στήτας καὶ τῆς γυναικὸς, τοῦ Ἄρσενος καὶ τοῦ ἀνδρός· ἐπιβουλεύσασα γὰρ Μήδεια Θησεῖ, καὶ φωραθεῖσα, ἔφυγεν εἰς τὸ μέρος τῆς Ἀσίας, ὃ νῦν Μηδία ἐξ αὐτῆς καλεῖται, ἀνδρώαν περιβαλοῦσα στολήν. οὐχὶ ὁ Σποδεύνας, ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ ἐν σποδῷ καὶ πυρᾷ δοκιμαζόμενος παρὰ τῆς οἰκείας μητρὸς Θέτιδος, ὡς δηλοῖ Λυκόφρων. πάλιν οὐχ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ Ἶνις καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἐμ-

---

chilles, —— sed *Jason*, qui hoc altare (Χρύσης Ἀθηνᾶς βωμὸν dictum in argumento *Sophoclis* Philoctetae,) in honorem Deae sibi carissimae construxerat.

Vs. 7 Τοῦ ἄρσενος] Ex alio Codice his *Is. Voss.* adscripserat, τοῦ ἄρσενος καὶ τῆς ἀνδρείας· ex quo στολήν, pro πύλην, in proximis recepi; ἀνδρώαν περιβαλοῦσα στολήν, quia virilem induta stolam in Asiam profecta dicitur Medea, rectissime *Voss.* initio carminis emendasse videtur Εἰμαρσενός με στήτας· causa enim nulla est cur Ἡμάρσενα *semimasculam* dixisset, quam tamen lectionem dubio vacuam putabat *Salmas.* Εἰμ' ἄρσενος (Ἐγὼ ὁ βωμός εἰμι) ut vulgatum erat, hic legisse videtur & *Holobolus.* —— Quod ait de Medea in Asiam fugiente, & de *Media* ab illa denominata, traditum etiam ab aliis, nemo adhibebit, opinor, ad tuendum nomen Μηδείας in *Scholio* quod sic vulgatur in *Aristophanis* Equit. v. 603, ἀντὶ λόχου (corrige, λώτου) Μηδικοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἡ Μηδικὴ χώρα Μηδείας τε οὖσα καὶ καθυγρος εὔφορος εἶναι εἰς τὰς τῶν κτηνῶν τροφάς. ubi cum docto Lectore correctionem communicavero *Ti. Hemsterhusii*, quam mihi vir Summus olim indicavit, Μηδείας nomini, quod sciolo debetur originis memori, feliciter substituens, πεδιάς τε οὖσα καὶ κάθυγρος· *regio campestris & plana.* talis etiam fuit Thessalia; ἡ τῶν Θετταλῶν, πεδιάς, atque idcirco equis alendis accommoda: vid. *Plato* L. I de LL. p. 625. D. ne plures nominem.

Vs. 11 Πυρᾷ] Πυρὶ potius scribendum. —— *Lycophronis* Alex. designatur v. 179, quo de septem liberis Achillem canit Μοῦνον φλέγουσαν ἐξαλύξαντα σποδόν. —— Pro Ἴνις hic & infra scripsi Ἶνις more usitato.

Ἐμπούσας, ἤτοι τῆς Θέτιδος. φάσμα γάρ τι ἡ Ἔμπουσα νυκτερινὸν εἰς μυρίας μορφὰς ἀλλοιούμενον, ὡς φησὶ καὶ Φιλόστρατος· μετεβάλλετο δὲ καὶ ἡ Θέτις εἰς μυρίας μορφὰς, ὅτε μιγῆναι αὐτῇ ὁ Πηλεὺς ἐπόθει· ἢ καὶ ἐμίγη σηπίας εἴδει. Πάλιν οὐχ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ Μόρος καὶ ὁ θάνατος, τοῦ Βούτα καὶ τοῦ βουκόλου, ἢ τοῦ Ἀλεξάνδρου, τοῦ Τεύκρου καὶ τοῦ Τρωὸς, τοῦ Τεκνώματος τοῦ Κυνὸς, ἢ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἑκάβης. Τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ὁ ναὸς, ἐν

Vs. 14 Φιλόστρατος] Ἐμπουσῶν mentionem fecit *Philostr*. V. A. II, c. 4. IV, 25. p. 165, 166. conf. *Jo. Meursii* Lect. Att. III, c. 17.

Vs. 19 Ὁ ναὸς] Dici debuit ὁ βωμὸς, sed Chryses Minervae templum etiam memoratur in *Schol*. ad *Soph*. Philoct. v. 1321, ubi dicitur Philoctetes,

Χρύσης πελασθεὶς φύλακος, ὃς τὸν ἀκαλυφῆ
Σηκὸν φυλάσσει κρύφιος οἰκουρῶν ὄφις.

Hinc discimus ab agro reliquo separatum altare fuisse sepimento pro more istius aevi. Nullum ibi templum fuit; neque aevo Lycaonis in Arcadiae Lycaeo monte Διὸς ἄβατον ἱερὸν, ut dicitur fuisse in *Eratosth*. Catast. c. 1, hinc *Hygino* & *Scholiastae Germanici*; sed tantum Διὸς ἄβατον, ut *Eratosthenem* arbitror scripsisse, nempe τέμενος, a reliquo monte sepimento distinctum: quod liquet ex *Pausan*. VIII, p. 678. *Plutarchi* T. II, p. 300. A. Λυκαίου πλησίον σηκώματος est in *Euripidis* Electra v. 1274.

Vs. 23 Ἔσυρε καὶ] Ex alio Cod. *Vossius* enotaverat εὗρε καὶ, —— in his latere videtur vox *Dosiadae* ἴψανδρος· cuius explicatio vel ab *Holobolo* vel a librario fuit omissa.

Vs. 24 τὸν Οὖρον] Recte cepit *Is. Vossius*, Cretae *custodem* interpretatus: *Salmasius* legit in ipso Poëmatio τὸν γυιόχαλκον θοῦρον· *Achillem* intelligens: in Cod. MS. altero οὗρον· in altero

ὃν κατεσκεύασεν ὁ ἀνὴρ τῆς Μηδείας, οὐχ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ τοιόσδε καὶ τοῖος, ἀλλ' ὁ Ἰάσων· δύο γὰρ Θεσσαλοὺς ἄνδρας ἔσχεν ἡ Μήδεια, τὸν Ἰάσονα ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἐν ταῖς νήσοις τῶν μακάρων. —— Πότε δ' ἐμὲ ἔτευξεν ὁ Ἰάσων; Ἦμος καὶ ἡνίκα ἔσυρε καὶ Ἔρραισε καὶ ἔφθειρεν ἡ Μήδεια τὸν Οὖρον καὶ τὸν ὁρμητικὸν, Γυιόχαλκον καὶ χάλκεον ἄνδρα, τὸν Τάλων, κωλύοντα τοὺς Ἀργοναύτας διελθεῖν, ὃς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ περιώδευε τὴν Κρήτην νῆσον καὶ ἐφύλατ-

---

tero recte legebatur οὖρον, ut hic in Scholiis, ubi male redditur ὁρμητικός· rectam lectionem sequutus est *Thom. Galeus* in *Apollodor*. p. 31. Talon iuxta *Apollon. Rhod.* IV, v. 1643, Εὐρώπῃ Κρονίδης νήσου πόρεν ἔμμεναι οὖρον.

Vs. 25 τὸν Τάλων] In Codd. hic erat πάλων & πάλλων. Ad ista *Catulli*, *Non custos si fingar ille Cretum*, *Is. Vossius* p. 122, haec attulit *Holoboli Rhetoris*, & in iis τὸν Τάλω κωλύοντα τοὺς Ἀργοναύτας διελθεῖν· —— De Talo, Argonautas litore Cretae navem religare vetante, Medeae magicis artibus tandem confecto, quae hic narrantur pleraque, praeter alia, cecinit *Apollon. Rhod.* IV, v. 1638 — 1689. Illic primum Τοὺς δὲ Τάλως χάλκειος —— εἶργε χθονὶ πείσματ' ἀνάψαι· 1645, —— δέμας καὶ γυῖα τέτυκτο χάλκεος (*Dosiadae* γυιόχαλκος·) qui tandem a Medea confectus, 1688, ἀμβλωσὲς ἀπείρονι κάππεσε δούπῳ. Talus ille Cretensis, χαλκοῦς —— τῆς Κρήτης περίπολος *Luciano* dictus T. III, p. 47, secundum *Simonidem*, quem hac in parte sequitur *Dosiades*, fuit Ἡφαιστότευκτος· quod ex *Suida* licet aestimare in Σαρδόνιος γέλως· & meminit *Eustathius* in Od. Υ, p. 735, 50, τοῦ δοθέντος ὑπὸ Διὸς τῇ Εὐρώπῃ φύλακος Ἡφαιστοτεύκτου. apud *Zenobium* Cent. V Prov. 85, Minoi dicitur a Vulcano datus Cretae custos, *quam*, τρὶς ἑκάστης ἡμέρας τὴν νῆσον περιερχόμενος, ὁ Τάλως ἐτήρει. hoc, ut erat, absurdum videbatur *Apollonio*; dixitque adeo v 1644, Τρὶς περὶ χαλκείοις Κρήτην ποσὶ δινεύοντα. *Ter*, quotannis nempe, *circumeuntem Cretam:* τρὶς περιῄει τοῦ ἐνιαυτοῦ, ut scribit in Minoë *Plato*, fabulae velum removens T. II; p. 320. B. *Platonis* locum dedit, & alia de Talo *J. Meursius* in Creta c. XIV.

λαττεν. [ὃν Μόρησε] καὶ μετὰ μόρου καὶ κακοπαθείας ὁ Ἥφαιστος ἐτεκτήνατο, ὁ Ἀπάτωρ· ἐκ γὰρ τῆς Ἥρας μόνης ἐγεννήθη. ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν τῇ Θεογονίᾳ, ἣ καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ὡς ἰταίσιον ἄχθος· ὁ Δίσευνος, ὁ δύο γυναῖκας ἔχων, τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν Χάριν· Ἐμὸν δὲ Τεῦγμα, καὶ τὴν ἐμὴν κατασκευὴν, ἰδὼν ὁ Φιλοκτήτης, ὁ Κτάντας, καὶ ὁ φονεὺς, τοῦ Θεοκρίτου, ἢ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ τὰς θεὰς κρίναντος· ὁ Καύτης, καὶ ὁ ἐνταφιαστὴς, τοῦ Τριεσπέρου Ἡρακλέους. γνώριμοι αὗται αἱ ἱστορίαι ἐν τῷ Λυκόφρονι. Καὶ τί ἐποίησεν; Ἄϊξε, καὶ ὥρμησεν, Ἀνιύξας, καὶ κράξας. ἤτοι ἐμὲ ὕμνησε καὶ ἐδόξασεν ἰδὼν ὁ Φιλοκτήτης· εἰς δὲ ἀντίχαριν (οὕτω γὰρ τιμῶσι δαίμονες τοὺς τιμῶντας αὐτοὺς) Χάλεψε, καὶ χαλεπῶς ἐ-
τρω-

Vs. 27 [ὃν Μόρησε] Ista posui, pro scripta lectione μόρου. Ex Grammaticis solis nobis innotuit Μορῆσαι isto significatu, pro πονῆσαι μετὰ κακοπαθείας, qui *Homeri* Μορόεντα nobis interpretantur τὰ μετὰ πολλοῦ καμάτου πεπονημένα, in Γεωμόρος quaerentes τὸ γεωπόνον.

Vs. 28 Ἥφαιστος —— ὁ Ἀπάτωρ] Haec eadem si *Salmasius* ad manum habuisset Scholia, ab errore non uno sibi cavisset, *Parin* intelligens, ubi Vulcanus designabatur, ὁ ἀπάτωρ, *matrimus*, ut Minerva *patrima*, secundum *Scaligerum* ad *Catullum*. conf. *P. Wesseling*. Observ. II, c. x, p. 181. —— Laudans hic *Hesiodum Holobolus*, sive potius illo longe vetustior Grammaticus, versum spectabat Theogon. 927, quo fratrem & maritum, Τριτογενείας patrem, imitata Ἥρη (δ') Ἥφαιστον κλυτὸν, οὐ (sic pro ἐν recte fuit emendatum: vid. *Galeus* in *Apollodor*. p. 8,) φιλότητι μιγεῖσα, Γείνατο· —— ibidem paulo post Ἀγλαΐην Vulcanus v. 946, Ὁπλοτάτην Χαρίτων, θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν. Veneris & Aglaïae maritus quanto rectius *Dosiadae* δίευνος dicitur, quam Paris? —— Excidit paulo post Μητρόρριπτος· quo pertinent ista, ἣ καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ὡς ἐτώσιον ἄχθος· in uno Cod. περὶ ἰώσιον, in altero erat ὡς ἰτώσιον· hoc sincerum: ἐτώσιον ἄχθος est in *Hom*. Il. Σ, v. 104.

Vs. 34 Ἡρακλέους] Reposui, ubi *Voss*. ex Codd. scripserat

τρωσί, Νιν, καὶ αὐτὸν, ἐν Ἰῷ, καὶ Φαρμάκῳ, ὁ Σύργαστρος, ἢ ὁ ὄφις ὁ τῇ γαστρὶ συρόμενος, ὁ Ἐκδὺς τὸ Γῆρας· νεάζει γὰρ ὁ ὄφις τῇ τῆς παλαιᾶς λεβηρίδος ἀπεκβολῇ. Τοῦτον δ' Ἐλινύοντα, καὶ βραδύνοντα, ἐν τῇ Ἀμφικλύστῳ, Κρήτῃ, μετὰ χρόνους εἰς τὴν Τευκρίδα, ἢ τὴν Τρωΐαν, τὴν Τρίπορθον, καὶ τρὶς πορθηθεῖσαν, παρὰ Ἡρακλέους, τῶν Ἀμαζόνων, καὶ τῶν Ἑλλήνων, Ἤγαγεν, ἕνεκα τῶν Ἀρδίων, καὶ τῶν βελῶν τοῦ Ἡρακλέους· Τίς; ὁ Φὼρ, καὶ ὁ κλέπτης τοῦ Παλλαδίου· ὁ Δίζωος, ὁ εἰς Ἅιδου κατελθὼν καὶ ἐκεῖθεν ἀνελθών· ὁ Εὐνέτας τῆς Μητρὸς τοῦ Πανὸς, ἢ τῆς Πηνελόπης· ἢ ἔτεκε τοῦτον ἐκ τῆς μίξεως πάντων τῶν μνηστήρων. Καὶ ἄλλος

τὶς

τοῦ τελεσπερέ κλέους· & paulo ante, τοῦ τὰς θεὰς κρίναντος· pro κρίνοντος· ex altero Cod. enotatum ibi, τοῦ τὰς θ. κρίνοντος. —— Vbi mox ex Codd. absque ſenſu legebatur, καὶ ἐποίησεν· αὔξει· ſcribendum cenſui καὶ τί ἐποίησεν; —— *ecquid fecit Philoctetes?* ſic in his Scholiis infra v. 44, Τίς; ſupra v. 23, πότε δ' ἐμὲ ἐτόλξεν ὁ Ἰάσων;

Vs. 35 Ἀνιύξας] Poſui pro ἀνδίξας· quantumvis mihi quoque cum *Voſſio* carminis conditor dediſſe videretur: Ἄιξεν, αἴν' ἰύξας. ex Codicum altero *Voſſ.* notaverat Θωΰξεν ἀνιύξας· ex altero, αἶξεν ἀνδίξας. —— Sequentia *Scholiaſtae*, ἥ τοι ἐμὲ ὕμνησε (in alio Cod. erat ἡ ἐμὲ ὑμνήσας) καὶ ἐδόξασεν &c. aliam ſpectant lectionem, noſtra tamen deteriorem, forſan Ἄεισεν.

Vs. 41 Κρήτῃ] Error eſt ſive *Holoboli* ſeu librarii, cuius memoriae ſupra memorata *Creta* inhaerebat: a veteri Grammatico ſcribi debuit ἐν τῇ ἀμφικλύστῳ Λήμνῳ· tum dubito ſcripſeritne μετὰ χρόνους, an μετὰ χρόνους ί, id eſt δέκα· *poſt decennium*; tamdiu enim in Lemno haeſerat Philoctetes. *Annum* recentiores Graeci Χρόνον vocabant: *Schol. Aeſch.* in argum. Trag. VII c. Theb. *Schol.* in *Eurip.* Or. (ed. *King.*) v. 901. 1687. *Euſtath.* in *Hom.* Il. B, p. 172, 9, μετὰ τοὺς ἐννέα δηλαδὴ χρόνους. conf. *Jo. Mill.* ad finem Ev. *Matthaei* & *Marci*. *T. H.* in *Ariſtoph.* Plut. p. 178, & p. 407.

τὶς ἤγαγε τοῦτον τὸν Φιλοκτήτην εἰς τὴν Τροίαν· ὁ Ἰλιοῤῥαίσας, ὁ τῆς Ἰλίου φθορεὺς, ἤτοι ὁ Διομήδης. ὁ Ἶνις, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, τοῦ Ἀνδροβρῶτος· ἔφαγε γὰρ οὗτος ὁ Τυδεὺς τὴν κεφαλὴν τοῦ Μελανίππου, καταῤῥοφήσας τὸν ἐν αὐτῷ μυελόν.

Vs. 48 Ἰλιοῤῥαίσας] In ultimis *Dosiadae Is. Vossium* miror cum *Salmasio* ἰνοῤῥαίσαν scribentem, & ἀνδροβρῶ, genitivum, ut ait, Doricum pro ἀνδροβρῶτος· hoc postremum erat in utroque Cod. quorum alter dabat Δίζωος, Ἶνις τ' ἀνδρόβροτος ἰνοῤῥαίσαν· alter Δίζ. ἴννις τ' ἀνδροβρῶτος ἰλιοῤῥαίσας. Ingeniosa *Jos. Scaligeri* coniectura in *Theocrito Heinsii* p. 234 velut de Ulysse posita, qui Cyclopi oculos eruit, legentis τῖνίς τ' ἀνδροβρῶτος ἰλλοραίσας, illa versum vitiat. Paene ultimi duo carminis versus Iambici sunt dimetri hypercatalectici; postremi eiusdem generis trimetri, sic, opinor, scribendi:

Δίζωος, Ἰνίς τ' ἀνδροβρῶτος Ἰλιοραίσας
Ἤρ' ἐρδίων εἰς Τευκρίδ' ἄγαγον τρίπορθον.

ut hic Diomedes Ἰλιοραίσας, Nero dicitur Ὁ Μητροραίστης in senario, quem emendavit vir Clar. *P. Wesseling* Dissertat. *Herod.* p. 181.

CAPVT

A

C A P V T XIII.

In Euripidis Meleagri fragmenta.

Versus aliquot ex Meleagri Prologo. Diana saepius Euripidi dicta Διὸς κόρη. *Althaeae forte Tragicae dictum,* Ἡδὺ τὸ φῶς βλέπειν. *In Creontis Soph. dicto* τηλικόσδε *tantae vir aetatis, & tantillus. Meleagri dramatis exiguntur reliquiae.* Ἐσθλὲν ἂν φῦναι γένον *positum pro* ἐσθλὲν ἀμφοῖν ἔκγονον. *In Atalanten dicta. Pro* παρ' ἐκ Περσῶν, παρεκπεσὼν *redditum Aeschylo.*
B Ἀθλῶσαι Διάδες *in Euboea, prope* τὸ Κλώαιον *promontorium.* Ἀκτλῶ Εὐβοΐδα *scripsisse Tragicos, vel* Εὐβοΐδα. Ἕλη ἴσκαρπα, *sive* τεμθών. *In Meleagro descripti qui adversus aprum convenere Calydonium: hos inter* Γενῆδ' ἐπαλλ' *Ancaeus, bipennifer.*

Ex *Euripidis* Meleagro pars quoque Prologi supereſt: hoc dramatis fuit initium:

Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπείας χθονὸς
Ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.
Οἰνεὺς δ' ἀνάσσει τῆσδε γῆς Αἰτωλίας,
Πορθάονος παῖς· ὅς ποτ' Ἀλθαίαν γαμεῖ,
C Λήδης ὅμαιμον, Θεστίου δὲ παρθένον.
[Οὗτός] ποτ', ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν,
Θύων ἀπαρχὰς σὺν ἔθυσε [παρθένῳ]
Ἀρτέμιδι.

Oenea namque ferunt pleni ſucceſſibus anni
Primitias, frugum Cereri, ſua vina Lyaeo,
Palladios flavae latices libaſſe Minervae, &c.
ſolas ſine thure relictas
Praeteritae ceſſaſſe ferunt Letoïdos aras.

Furtivum Martis cum Althaea concubitum, quo gravida Meleagrum Oeneo pepererit, forſan etiam, ſi qua fides ficto *Plutarcho* T. II, p. 312 A. in Prologo Tragicus attigerit; quodque modo nato infanti Parcae fatum cecinerant,

Tum suae vitae finem ac fati internecionem fore A
Meleagro, torris quum esset interfectus flammeus.

quae nobis ex *Attii* Meleagro dedit *Nonius* p. 15, ex Prologo probabiliter *Euripidis* (nam huius fabulam Latinam fecerat *Attius*) petita. In Prologo potuit & sedem reperire versus *Etymologo* servatus in Μελέαγρος p. 576, 30.

Μελέαγρε· μιλέαν γάρ ποτ' ἀγρεύεις ἄγραν.

vel ἀγρεύεις, ut editum. Sed *Euripidis* solos desideramus versus; argumentum enim Euripideae fabulae peti posset vel ex *Hygino* F. 174, olim forte praefixa dramati Latino *Attii*, aut ex *Schol.* in *Aristoph.* Ran. v. 1269, ubi *Euripidis* versuum, quos posui, primus dramatis fuisse dicitur initium, & μεθ' ἱκανὰ τῆς ἀρχῆς legi, quae sibi sumsit Comicus vexanda, B

Οἰνεύς ποτ', ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν,
θύων ἀπαρχὰς,

τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ στίχου fuisse dicitur in Scholiis,

οὐκ ἔθυσεν Ἀρτέμιδι.

isthac in sede vitioso Dianae nomini substitui posse suspicabatur *Heathius* Ἐνοδίᾳ. In Choricis carminibus *Euripidis*, & *Sophoclis*, Εἰνοδίας, semel Ἐνοδίας, *Triviae*, nomen in senario legerat vir Clariss. hinc alienum: fatebitur, elegantem esse coniecturam, quam exhibui, Clarissimi iuvenis *Joannis Piersoni* legentis:

θύων ἀπαρχὰς, οὐκ ἔθυσε παρθένῳ C
Ἀρτέμιδι.

nusquam tragici senarium claudit nomen Ἀρτέμιδος· saepius orditur, Iphig. in Aul. v. 91, 358, 433, 1114, 1463. Iph. in Taur. v. 9, 36, quibus ad firmandam coniecturam *Piersonus* fuit usus, *Ez. Spanhemium* laudans de Diana virgine agentem ad *Callim.* h. Dianae v. 6.

Quantumvis autem voces in vicinia positas repetere saepe soleat Tragicus easdem, si disiectos versus sic a me probabiliter iunctos vidisset Nostras, cum nec adpareat ratio, cur hic virginitatem Poëta Deae memorasset, quae in Hippolyto v. 17, & alibi est manifesta, *virginis* titulo hic mecum praetulisset:

οὐκ ἔθυσε Διὸς κόρῃ
Ἀρτέμιδι.

ut

A ut in Hippol. v. 15, Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην. Iphig. Aul. v. 1469, 70, — Διὸς κόρην Ἄρτεμιν. v. 1543, Ἐπεὶ γὰρ ἱκόμεσθα τῆς Διὸς κόρης Ἀρτέμιδος ἄλσος. — si, quos posui, versus ultimi hac in sede commode haerent, non male, versu sexto, nomini Οἰνεὺς videbitur a me substitutum pronomen Οὗτος.

Vltima huius ῥήσεως *Luciani* fuissent instituto magis accommoda T. III, p. 436. ubi nunc primi duo versus prostant, etiam laudati *Demetrio*, qui dicitur *Phalereus*, περὶ Ἑρμ. § 58, olim ambo, ni fallor, lecti in *Aristot.* Rhetor. III, p. 131, 9. ubi quae Σοφοκλέους vocantur ἰαμβεῖα sine controversia sunt *Euripidis*, quamvis ad eamdem rationem suum Philoctetae drama *Sophocles* ordiatur:

Ἀκτὴ μὲν ἥδε τῆς περιῤῥύτου χθονὸς
Λήμνου.

B Ad primos duo, tres senarios *Heath.* addidit ex commentatore artis Rhetor. *Aristotelis*: ut illic legitur, *Porthaonides Euripidi*, ni fallor, dictus fuit Oeneus Πορθάονος παῖς· nec tamen formam nominis, Παρθάονος, Aetolicam, temere reiecerim: huic alteram praetulerunt *Th. Galeus*, & *Th. Munckerus*; utramque probat *N. Heinsius* in *Ovid.* Met. VIII, 541. — In primo versu stare nequit Πελοπίης, apud *Lucian.* relictum: Πελοπίας scribatur, an Πελοπείας, perparum refert: hoc tamen ex *Aristotele* recepi & *Demetrio*: hanc in sedem senariorum πορθμηΐδας, ἱππέα, & similia libentius admiserunt Tragici, quam πορθμίδας, ἱππῆ· &c.

Quod inter Meleagri dramatis fragmenta collocavit ultimum *Barnesius*, primus *Grotius* ex *MS.* Paris. protulit in lucem in *Stobaei* Florileg. sic interpolatum p. 491,

C
Τερπνόν τὸ φῶς μοι, τὸ δ' ὑπὸ γῆν ᾅδου σκότος
Οὐδεὶς ἂν εἴδεν αὖ ἐς ἀνθρώπους μολών.
Ἐγὼ μὲν ἂν γεγῶσα τηλίκη δέμας
Ἀπέπτυσ' αὐτὸ κοὔποτ' εὔχομαι θανεῖν.

Scripti Codicis *Grotio* memoratis lectionibus omissis, nec indicata loci sede fecit *Barnesius*, vel quem is habuit ad manum in his describendis, ut nemo his sanandis ausus sit manum commodare: ipsum quinimo *Barnesium* intolerandus in secundo versu videtur hiatus offendisse: voculae itaque αὖ, furtim substituit, ἄψ, in Attica scena prorsus inauditum. Sed fac Graeca: τὸ δ' ὑπὸ γῆν ᾅδου σκότος Οὐδεὶς ἂν εἴδεν αὖ ἐς ἀνθρώπους μολών; isthaeccine, obsecro, significare possunt:

inferûm nigra est domus,
Cui nemo semel inclusus in lucem redit?

an Graeca sunt *γεγῶσα τηλίκη δόμω·* & Latine convertenda, *nata — nobili inprimis domo?* Haec quidem facillimam admittunt medelam, si sic emendentur: A

Ἐγὼ μὲν ὦν, γεγῶσα τηλικήδ᾽, ὅμως
Ἀπέπτυσ᾽ αὐτὸ,

ego quidem certe, quae sum adeo grandaeva, mortem tamen abominor. Quae praecedunt *Grotius* se testatur effinxisse de his scriptis in Cod. Reg. Paris. (cui plura debebit aliquando *Stobaeus*) ἄτερπνον τ. φ. μ. τὸ δ᾽ ὑπὸ γῆν δι᾽ ᾅδε σ. ἐδεὶς ὄνειρον ἐδεὶς ἀνθρώπης μολεῖν. —— Ex his, sane vitiosissimis, ista dudum efformavi, Tragico minus indigna:

Ἡδύ γε τὸ φῶς μοι· τὸ δ᾽ ὑπὸ γῆν ᾅδε σκότος
Ἄτερπνον ἐδεὶς εἶλετ᾽ ἀνθρώπων ἰδεῖν.

Quid si ad hos quatuor versus Euripideus adiiceretur, qui proximus subiicitur in *Stobaeo Grotii*; alter item, quem ex *Euripidis* Meleagro profert *Auctor Etymologici M.* p. 803, 46, in v. φῶ, ἀντὶ τοῦ φωτὶ, quo κάτω mutandum in κάτω? Sex sic versus adipisceremur continuos, ab Althaea forte scenica pronunciatos: B

Ἡδύ γε τὸ φῶς μοι· τὸ δ᾽ ὑπὸ γῆν ᾅδε σκότος
Ἄτερπνον ἐδεὶς εἶλετ᾽ ἀνθρώπων ἰδεῖν.
Ἐγὼ μὲν ὦν, γεγῶσα τηλικήδ᾽, ὅμως
Ἀπέπτυσ᾽ αὐτὸ, κἄποτ᾽ εὔχομαι θανεῖν.
Ψυχῆς ἄρ᾽ ἐδὲν ἐςι τιμιώτερον·
Τὸ μὲν γὰρ ἐν φῷ· τὸ δὲ κάτω σκότος κακόν.

Vltima siquis hinc remota voluerit, non valide sic sentienti reluctabor: sed, quae tanquam Euripidea restitui, arbitror aequis me iudicibus, nec solis, ubi similia quaedam comparavero, adprobaturum. Familiarem *Euripidi* sententiam esse constabit ex notatis *Gatakero* in *M. Antonin.* x, 34. & *Hemsterhusio* in *Luciani* T. 1, p. 434. qui eamdem expressit p. 444, ἡδὺ γὰρ ἰῶ τὸ φῶς, καὶ τὸ τεθνάναι δεινὸν καὶ φευκτέον. illic etiam adhibita *Solano*, hic duo reponam *Euripidis* ex Iphig. in Aul. loca: v. 1218, C

Μή μ᾽ ἀπολέσῃς ἄωρον· ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς
Βλέπειν· τὰ δ᾽ ὑπὸ γῆς μή μ᾽ ἰδεῖν ἀναγκάσῃς.

haec paulo aliter scripta apud *Plutarchum* T. II, p. 17. D. cum absque nomine Poëtae legerentur, ut incerti Tragici versus in Excerpta retulit *Grotius* p. 467. Eadem *Euripidis* Iphigenia v. 1250,

Τὸ

A

Τὸ φῶς τόδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν·
Τὰ νέρθε δ' οὐδέν. μαίνεται δ' ὃς εὔχεται
Θανεῖν.

vulgatur οὐδεὶς, alterum praebet *Stobaeus* p. 601, 24, &, 608, 50, haec ex *Euripidis* nobis ignota Tragoedia:

Οὕτως ἔρως βροτοῖσιν ἔγκειται βίου·
Τὸ ζῆν γὰρ ἴσμεν. τοῦ θανεῖν δ' ἀπειρίᾳ
Πᾶς τις φοβεῖται φῶς λιπεῖν τόδ' ἡλίου.

quibus paria dedit, aliis expreſſa verbis, Euripidea nutrix Phaedrae philoſopha Hippol. v. 193. Timidum Phryga decet in Oreſte verſus 1554; ſed indigna dicit Socrate *Luciani* Cerberus T. I, p. 421, ubi legitur itidem εἶδε τὸν ζόφον· ut noſtro loco & alibi τὸ σκότος ἰδεῖν.

B cui tamen verbo ſi quis praeferat hoc in loco μολεῖν· uti poterit eam in rem praeter cetera verſu ex Oenomao *Eurip.* inter illos *Barneſii* 20. —— Τὸ δ' ὑπὸ γῆν, vel ὑπὸ γῆς (hoc praefert, ut magis Atticum *Thomas M.* in Ὑπὲρ,) ᾅδου σκότος, quia legitur in *MS.* Cod. δι' ᾅδου, ſcribi quoque poſſet ἀεὶ σκότος· ut legimus τὸν ἀεὶ χρόνον· τῆς ἀεὶ τύχης· & ſimilia plurima: in δι', ἀεὶ latere potuit, & ᾅδου velut interpretamentum adſcribi.

Illud, Ἐγὼ μὲν οὖν, γεγῶτα τηλικόνδ', ὅμως —— dubio caret. Admetus ad patrem, in *Eurip.* Alc. v. 642, Ὅς, τηλικόσδ' ὤν, κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου, Οὐκ —— ἐτόλμησας θανεῖν. Animoſe *Sophoclis* Creon Antig. v. 737,

Οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
Φρονεῖν παρ' ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν.

Ego ſcilicet tantae vir aetatis taliſque ſapere docebor a tantillo iuvene:

C ἀνιαρὰ γὰρ τοῖς τηλικοῖσδε —— νουθετήσεις, *Hierocles Stobaei* p. 462, 48. Sophoclea, quae rectius cepit *H. Stephanus* Annot. in *Soph.* p. 43, quam Ill. *Ez. Spanhem.* in *Julian.* Or. I, p. 116, geſtu iuvabantur ab actore, ſicut iſta *Terentii: Quem ego* (homo ſenex) *puerum modo tantillum* &c. Idem *Sophocles* litera ſcripſerat auctius Oed. in Col. v. 728,

ἄνδρα τόνδε τηλικόνδ' ἀποστέλλειν·

eſt enim idem τηλικόσδε, ac τηλικοῦτος· conf. *Sophron* ap. *Demetrium* περὶ Ἑρμ. §. 151. *Lesbonax* Protrept. p. 174, 36. *Lucian.* T. III, p. 85, 90. *Ariſtid. Jebb.* T. II, p. 430, 6. *Philoſtr.* V. A. VI, c. XI, ὢν δ' ὅμως τηλικόσδε —— οὐκ ὀκνήσω &c. Scripſerat, ut puto, fictus *Phalaris* Epiſt. 92, p. 72, 2. τηλικοῦτος ὢν abſque voce γέρων.

Nunc porro paucis exigam *Euripidis* Meleagri reliquias pleraſque: Inter fragmenta ſecundum collocavit *Barnes.* quale *Grotius* dederat ex

Schol. in *Pind.* Nem. x, 12. Hic τῷ σπάσας, aptiſſimo, ne Graecum quidem iſto ſignificatu πάσας (*guſtare* πάσασθαι dicebatur) ſubſtituit: & nomini hinc alieniſſimo Περσέως, genuinum Τυδέως, quod *Scaliger* etiam adſcripſerat ad *Pindarum:* altero revocato, *Heathius* πυρσαῖς γένυσι ſcribendum cenſuit, quomodo ſcripſerat *Salmaſ.* ad aram *Doſiadae* ſecundam p. 157, ubi Tydides Diomedes dicitur filius ἀνδροβρῶτος *hominum voratoris:* οὗ κρατοβρῶτος παιδὸς meminit & *Lycophron* Alex. v. 1066. Polyphemi γνάθον τὴν ἀνδροβρῶτα dixit *Eurip.* Cycl. v. 93. Mihi ſcripſiſſe videtur *Euripides* Meleagro: A

Εἰς ἀνδροβρῶτος ἡδονὰς ἀφίξεται
Κάρηνα Τυδεὺς γένυσι Μελανίππου σπάσας.

His ſubiectum verſum, quem praebet etiam Lexicon *Photii MS.* e *Suida* in Νῦν δὴ, repetiit *Grotius*, litera forte mutata ſcribendum:

Ὁρᾷς σὺ νῦν δή γ', ὡς ἐπεγαύνας τύχην. B

in *Suidae* Cod. *MS.* Leid. legitur: ὁρᾷς σ. ν. δή με, ὡς ἐπ. τύχῃ.

Reliqua Meleagri fragmenta *Barneſio* ſunt ex *Grotii Stobaeo* transſcripta: omiſerunt hos duo verſus, poſt decimum *Barneſii* collocandos, ex *Stobaeo Grot.* p. 260. *Geſn.* p. 399, 19,

Ἡ γὰρ Κύπρις πέφυκε τῷ σκότῳ φίλη·
Τὸ φῶς δ' ἀνάγκην προστίθησι σωφρονεῖν.

alios etiam duo verſus, quos dat *Stobaeus Geſn.* p. 433, 4, 5. Μισῶ γυναῖκας &c. ex Meleagro petitos indicat Codex *Stobaei* Leidenſis *MS.*

Ex *Stobaeo Grotii* p. 307, (*Geſn.* 431, 2) dedit *Barneſ.* v. 16—18,

Ἠγησάμην ἄν, εἰ παραζεύξειέ τις
Χρηστῷ πονηρὸν λέκτρον, οὐκ ἂν εὐτεκνεῖν· C
Ἐσθλοῖν δὲ τ' ἀμφοῖν ἐσθλὸν ἀμφοῖν ἔκγονον.

Vltima, ſine controverſia vitioſa ſic, inſiſtens literarum veſtigiis, corrigo:

Ἐσθλοῖν δέ γ' ἀμφοῖν ἐσθλὸν ἂν φῦναι γόνον.

utrique bono prolem etiam egregiam naſcituram. φῦναι tranſierat in φοῖν ἐκ· errore notiſſimo: eadem ſententia & alibi, & in Alcmaeone:

Ἐσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν ἐσθλὰ γίγνεσθαι τέκνα.

Ne ſingulis adfirmandis immorer, iſtis verſibus in dramate proximos fuiſſe ſubiectos ſuſpicor v. 11—15, ex *Stob. Grot.* ſumtos p. 290, (*Geſn.* p. 425, 40) voce ἀεὶ in τινὶ mutata, hac ratione, ni fallor, ſcribendos:

Εἰ

A

Εἰ δ' εἰς γάμους ἔλθοιμ', (ὃ μὴ τύχοι ποτε,)
Τῶν ἐν πόνοισιν ἡμεροδουσῶν τινὶ,
Βελτίον' ἂν τέκοιμι δώμασιν τέκνα·
Ἐκ γὰρ πατρὸς, καὶ μητρὸς, ὅστις ἐκπονεῖ
Σκληρὰς διαίτας, οἱ γόνοι βελτίονες.

Insignis est in eam rem locus in Lycurgo *Plutarchi* p. 47. F. Haec in dramate dicta videntur occasione Atalantae, quae cum iuvenum nobilissimis ad aprum convenerat confodiendum

Venatrix, non illa colo calathisve Minervae
Foemineas adsueta manus:

cui, praeter Meleagrum plerisque faventibus, suae civi hoc virile decus invidebant Ancaeus & Cepheus, Arcades ambo, sed inprimis Thestiadae, Meleagri avunculi: horum alterutri congruunt & ex *Attii* Meleagro quaedam reliquiae, & in Euripideis versus 28—32, 33, 34 ex *Stobaeo Gesn.* p. 432, 47. 439, 42. *Grot.* p. 309, 320. quos aliter collocatos atque emendatius scriptos, quam vulgantur, hic ponam:

B

Ἔνδον μένουσαν τὴν γυναῖκ' εἶναι χρεὼν
Ἐσθλήν· θυραῖοι δ' ἀξίαι τοῦ μηδενός.
Εἰ κερκίδων γὰρ ἀνδράσιν μέλοι πόνος,
Γυναιξὶ δ' ὅπλων ἐμπέσοιεν ἡδοναὶ,
Ἐκ τῆς ἐπιστήμης παρεκπεπτωκότες,
Κεῖναί τ' ἂν οὐδὲν εἶεν, οὔθ' ἡμεῖς ἔτι.

horum secundo vulgatur, θυραῖοι δ' ἀξίαι scribi potuit: θύραζεν ἀξίων quod posui magis Euripideum videbatur: si sic isti versus olim cohaeserunt, tertio γὰρ poni a me debuit pro μὲν· quod illinc distractus a *Stobaeo* versus accepit: versu quinto contra *Grotius* μὲν substituit pro γάρ. ex τῶ ἐκπεπτωκότες hic, ut opinor, aptissimum feci παρεκπεπτωκότες.

C Idem illud participium, sed paulum diverso significatu positum, miram subiit corruptelam in *Aeschyli* versu, quem ex eius Γλαύκῳ ποντίῳ vita praebet *Arati*, post *Victorium*, vulgata *D. Petavio* in Vranolog. p. 269. A. εἰσὶ γὰρ καὶ τῆς Εὐβοίας Ἀθηναίων Δαΐδαις μέμνηται (in margine corrigitur Ἀθῆναι ὧν μέμνηται) ἐν Γλαύκῳ Ποντίῳ Αἰσχύλος,

Κἄπειτ' Ἀθηνίας Δαΐδας παρ' ἐκ Περσῶν·

Petavius Latina dedit sensu vacua: *Exinde Athenas Daïdas e Persis.* Persas hinc fugabit una duntaxat ablata litera; una etiam transposita senarium nobis *Aeschyli* restituet:

Κἄπειτ' Ἀθηνίας Διάδας παρεκπεσών.

Cum-

Cumque deinceps furtim Athenas Diadas se subduxisset. Facillime iam A
vicina sic corrigi poterunt: εἰσὶ δὲ καὶ τῆς Εὐβοίας Ἀθῆναι Διάδες, ὧν μέμνηται —— Αἰσχύλος. haec non attigerunt *Stanlejus*, aut commentatores *Stephani Byz.* qui eadem forsan olim posuerat in Ἀθῆναι· ubi enim istius nominis urbs sexta memoratur in Euboea, atque ista prostant, τὰς δ' Ἀθήνας καὶ Διάδας λέγεσθαι· primitus forte scripserat Grammaticus: ταύτας τὰς Ἀθήνας καὶ Διάδας λέγεσθαι Αἰσχύλος μαρτυρεῖ. Quando autem *Stephanus*, sequutus *Strabonem* x, p. 684. A. Δῖον urbem fuisse scribit Euboeae περὶ τὸ Κήναιον, a qua prope abfuerint (πρὸς ταύτῃ ἦσαν) Διάδες Ἀθῆναι καλούμεναι, suspicor equidem, quos eâdem laudat e Tragoedia *Strabo* p. 687. A. versus *Aeschyli* versui paulo ante emendato iungendos:

Εὐβοΐδα καμπτὴν, ἀμφὶ Κηναίου Διὸς
Ἀκτὴν, κατ' αὐτὸν τύμβον ἀθλίου Λίχα.

nihil interest Εὐβοΐδα scribatur an Εὐβοίδα. *Euripides* apud *Strabon.* B
VIII, p. 546. B. Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα· apud eumdem I, p. 104. A. ex *Ionis* Omphale lecta sic corrigo:

Εὐβοΐδα μὲν γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλυδὼν
Βοιωτίας ἐχώρισ' ἀκτῆς, ἐκτεμὼν,
Πρόβλημα, πορθμόν.

vulgatur absurde: Πρὸς Κρῆτα πορθμόν. *Soph.* Trach. v. 74, Εὐβοΐδα χώραν. Ibidem v. 241,

Ἀκτή τις ἔστ' Εὐβοιὶς, ἔνθ' ὁρίζεται
Βωμὸς θ', ὕλη τ' ἔγκαρπα, Κηναίῳ Διΐ.

sic corrigendum puto pro Βωμοὺς, τέλη τ' ut *lucus* possit designari: nisi quis malit τεμένη, raptim ut dissyllabum pronunciatum: nam v. 767 prope Cenaeum promontorium Iovi Hercules C

Βωμοὺς ὁρίζει, τεμενίαν τε φυλλάδα.

conf. *Jani Rutgers* V. L. II, c. 6. & *Jos. Wasse* in *Thucyd.* p. 224.

Sed nihil ista faciunt ad *Euripidis* Meleagrum, in cuius fragmentis, v. 35—42, ex *Stobaeo Grotii* p. 327, 357 descriptis nihil adeo desideres, nisi v. 37 *Heathii* lectionem, κἀν πένησι δώμασιν. —— Versus 43, 44, ut saepe solet, *Stobaeus* ad duo diversa retulerat excerptorum capita XCVIII, & CXXIII, p. 527, 36. 609, 41. nec bis tamen *Barnesio* debuerant describi, absque ulla specie ad Pirithoum relata, quum priori loco dicantur ex Meleagro sumta, quod monuit *Gataker.* in *M. Antonin.* X, 31. Videtur autem ex diversis haec vera scriptio:

Τοὺς ζῶντας εὖ δρᾶν. κατθανὼν δὲ πᾶς ἀνὴρ
Γῆ καὶ σκιά· τὸ μηδὲν εἰς οὐδὲν βλέπει.

Non

A Non facile dixerim, cui votum tribuendum sit: (*Ovidii*, *Phoebe*, *ait Ampycides*, Met. VIII, 351,

Da mihi quod petitur, certo contingere ferro.)

sed quem praebet *Hermogenes*, p. 564, versum,

Ὦ Ζεῦ γένοιτο καταβαλεῖν τὴν σὺν ἐμέ.

hariolor tamen in *Euripidis* Meleagro lectum.

Qui ad aprum coïere Calydonium conficiendum, aliunde nobis notissimos vellem numeris etiam Euripideis legeremus laudatos: istius scenae, qua secundum *Macrobium* Saturn. V, c. 18, *nuncius inducebatur describens quo quisque habitu fuerit ex ducibus, qui ad aprum capiendum convenerant*, istius scenae pars tamen exigua nobis fuit a *Macrobio* servata: illic, praeter Telamonem, Atalanten, Thestiadas, Arcadis nobis *Ancaei* nomen, dudum obliteratum, felicissima coniectura repraesentavit
B amicus Clar. *Joannes Schraderus* Obscrv. I, p. 15. Hos quoque versus emendate scriptos hic adponam:

Τελαμὼν δὲ χρυσοῦν αἰετὸν πέλτης ἔπι,
Πρόβλημα θηρὸς, βοτρύσι δ᾽ ἔστεψεν κάρα,
Σαλαμῖνα κοσμῶν πατρίδα τὴν εὐδαίμονα·
Κύπριδος δὲ μίσημ᾽, Ἀρκὰς Ἀταλάντη, κύνας,
Καὶ τόξ᾽ ἔχουσα· Πελέκεως δὲ δίστομον
Γένυν γ᾽ ἔπαλλ᾽ Ἀγκαῖος· οἱ δὲ Θεστίου
Κόροι, τὸ λαιὸν ἴχνος ἀνάρβυλοι ποδὸς,
Τὸν δ᾽ ἐν πεδίλοις, ὡς ἐλαφρίζον γόνυ
Ἔχοιεν, ὃς δὴ πᾶσιν Αἰτωλοῖς νόμος.

In ultimis memoratum Aetolorum morem attigi ad *Schol.* in *Eurip.*
C Phoen. v. 140. conf. *Jo. Brodaeus* Miscell. III, c. 8. vs. 7, Κόροι positum pro Παῖδες ob *Aristotelis* apud *Macrobium* verba. vs. 4, olim lecta Καὶ πρὸς δὲ μίσημ᾽, in Κύπριδος δὲ μ. egregie mutavit *Th. Canter* V. L. I, c. 21. *Securim Sophocles* aliquoties dixit γένυν· *ancipitem securim*, ἀμφήκη γένυν, in Elec. v. 488. & nescio quis Ἀμφίγενυν. vid. *Hesych.* & in illum Notata: Idem Ἀμφακὴς, ἀξίνη· pertinuit, opinor, ad locum *Sophoclis* Ἀμφάκης [γένυς,] ἀξίνη. Πέλεκυν δίστομον, *latam bipennem*, dixit *Euripides* vs. 5. *maxillam securis ancipitem*, πελέκεως δίστομον γένυν· nisi tamen, quod suspicor, scripserit,

Γενῆδ᾽ ἔπαλλ᾽ Ἀγκαῖος·

certe pro Γένυν, γένειον, γενῆδα, scripserunt & Γενῆδα, *Hesych.* Γενῆδα, ἀξίνην, πέλεκυν· ex hoc forte loco. — Ista autem — ἔπαλλ᾽ (aut ἀνέπαλλ᾽) Ἀγκαῖος — pro vitiosis πένλ᾽ ἀλλακάτως, vere emendavit eximius Criticus, *Jo. Schrader.*

A

C A P V T XIV.

In fragmenta variorum dramatum.

Ex Aeolo sententia, de vi consilii robori corporis anteponenda. Versus ex Alexandro. Ἀγλωσσία ληφθείς. *Locus ex Hippol. priore. Orationis* εὔροια· *multus fluens Python orator.* Ἵν' ἦσαν, ἵν' ἄχεν *&c. Alcmaeonis exiguntur reliquiae.* Τί τοῦτ' αὐτοῖς πλέον; πλέον ποιεῖν, *proficere, &* πλέον ἔχειν. *Dramatis fragmentum male cepit Pindari Schol. Oedipi filius non* Οἰδίπους *dictus, sed* Ὠιδίπους. Ὠ'χαρνῆθεν κιοσὶς *in epigramm. Vitiose scripta decepisse Grammaticos; rarius Eustathium.* B

Qua ratione paucorum dramatum *Euripidis*, Danaës, Chrysippi, Antiopae, Philoctetae, Meleagri, sunt a me reliquiae tractatae, si ceterorum quoque sumerem singulas pensiculatius expendendas, liber excresceret instituto meo minus aptus, quique mole quoque sua plerisque displiceret. Quando vero non nimis operosam scribere Diatriben institueram, curam istam futuro reliquiarum Editori relicturus, mutata nunc ratione, hinc illinc unum alterumve Tragoediae fragmentum, prout fors tulerit, decerpam, quod hac opella mea possit illuminari.

Ex *Aeoli* dramate sumam unicum quod primum se offert inter Barnesiana, decerptum ex Chori carmine, quo vim animi consiliique corporis robori Tragicus anteposuerat, & probabiliter ostenderat, unus vir quantum saepe praestet multitudini, quod omnis aevi historia luculentis nos docet exemplis in Epaminonda, Philippo Amyntiade, Iuda Maccabaeo, Archimede, similibusque. Particulae, quae nobis illinc decerpta superest, haec est sententia; homini quidem exiguas tantum corporis esse vires, sed animi vim tantam, qua corporis robore secum minime comparandas feras, quaevis animantia maxime formidolosa, edomare valuerit. Ex *Stobaeo* partim, cui debetur dramatis nomen, p. 360, 1, indicatum, partim ex *Plutarchi* T. II, p. 959, C. D. in Excerpt. ex *Eurip.* dedit ista *Grotius*: C

Βραχύ τοι σθένος ἀνέρος·
Ἀλλὰ ποικιλίαις πραπίδων
Δαμᾷ φῦλα πόντου
Χθονίων τ' ἀερίων τε παιδεύματα.

ulti-

A ultima dividit in duo versus *Heathius:* quae *Grotius*, eadem totidem literis similiter collocata dederat *Theod. Canter*. V. L. II, c. XX. & sane miror, quotquot istorum *Euripidis* meminere, unius tantum *Plutarchi* fuisse loci recordatos, nisi quod isti tamen duumviri vocem *ἀτείων* aliunde repetierint: nam *Plutarchi* loco cit. mendosa prostant: ἡ βραχύ τοι σ. ἀνέρος· ά. ποικιλίαις π. δαμῷ φῦλα παντα, χθονίων τ' ἱερά τε παιδάματα. ex quibus tanquam sincere scriptis *S. Bochartus*, vir in suo genere Maximus, haec fecit Latina *Hieroz.* I, L. III, c. XXVII. „ *sibi subiicit maris belluas, & terrestrium subtilem scientiam*, id est „ quicquid in terrestribus feris est vaferrimum." Sed *Plutarchi* liber de Fortuna p. 98. D. E. ista nobis praebet: Τραχὺ μὲν σθένος ἀνδρὸς, ἀλλὰ ποικιλίᾳ πραπίδων, δεινὰ μὲν πόντυ, χθονίων τ' ἀερίων τε δάμναται παιδεύματα. Hinc voces aliquot *Euripidis* lucrati, duobus locis inter se comparatis, sic versus auctiores melioresque adipiscemur:

B

Ἦ βραχύ τοι σθένος ἀνέρος:
Ἀλλὰ ποικιλίᾳ πραπίδων
Δεινὰ μὲν φῦλα πόντυ,
Χθονίων τ', ἀερίων τε,
Δάμναται παιδεύματα.

In his ποικιλίᾳ praetuli vulgato, tanquam *Stobaeo* teste firmatum: *formidabiles belluae marinae*, ἀναιδέα δείματα πόντυ, *Oppiano*, Ἀλ. V, 24, apte dicuntur δεινὰ φῦλα πόντυ· nec adeo commode dici poterant πάντα, ut terrestrium ferarum & volucrium, παιδεύματα. Quin verbum Δάμναται huic sedi conveniat dubium nullum est, adhibitum *Homero*, *Alcaeo*, *Archilocho*, *Theocrito* ἐν Παιδικοῖς, *Aeschylo* Prom. v. 162, Δάμναται οὐρανίαν γένναν.

C *Euripidis* hoc loco sententiae simile quid dederat *Aeschylus* in Choëph. v. 583 &c. eamdem explanatius exsequitur chorus in *Sophoclis* Antig. v. 349, &c. & *Oppianus* Ἀλ. V, vs. 1—43, Vbi S. *Jacobus* in Epist. III, 7, πᾶσα, inquit, φύσις θηρίων τε, καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται —— τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ· alia *Jo. Pricaeus*, sed sola dedit omnium aptissima Euripidea *Grotius*.

Vt unicum attingam Alexandri dramatis fragmentum; inter Barnesianos, versus 8, 9, 10, ex *Stobaeo Grotii* p. 160 (*Gesn.* p. 238, 20) petiti sunt: eorum medium emendavit iam olim *Theod. Canter*. V. L. II, c. 5. ut legendum vidit *Heathius* ex *Clem. Alex.* I, p. 340.

Ἀγλωσσίᾳ ἢ πολλάκις ληφθεὶς ἀνὴρ,
Δίκαια λέξας, ἧσσον εὐγλώσσου φέρει.

Primum illud ἀγλωσσίᾳ postulat oppositum εὐγλώσσε· diciturque ἀγλωσ-

εἰᾳ ληφθεὶς ut νόσῳ ληφθεὶς *Sophocli* Trach. v. 452 &c. ἔρωτι ληφθεὶς *Xenophonti* p. 91, 1, aliisque, δυσπραξίᾳ ληφθεὶς non *Menandro*, quod putabat *J. A. Fabricius* ad *Sextum Empir.* p. 282, sed probabiliter *Euripidi* apud *Plutarch.* T. II, p. 51. E. A

Qui versibus ex Alexandro paulo ante positis proximi duo subiiciuntur apud *Clementem Alex.* tanquam ex eodem loco petiti,

Νῦν δ' εὐρόοισι στόμασι τἀληθέστατα
Κλέπτουσιν, ὥστε μὴ δοκεῖν ἃ χρὴ δοκεῖν.

mihi non videntur cum vicinis cohaerere, &, tanquam ex alio loco derivati, vocula καὶ interposita, a prioribus separandi: fuerunt in prima editione Hippolyti lecti, ex qua hos quatuor profert continuos *Stobaeus Gesn.* p. 472, 38, *Grot.* p. 345.

Φεῦ, φεῦ, τὸ μὴ τὰ πράγματ' ἀνθρώποις ἔχειν B
Φωνήν, ἵν' ὦσι μηδὲν οἱ δεινοὶ λόγοι.
Νῦν δ' εὐρύθμοις πιστώμασι τἀληθέστατα
Κλέπτουσιν, ὥστε μὴ δοκεῖν ἃ χρὴ δοκεῖν.

horum tertio, ne sedem quartam pes occuparet antibacchius, *Barnesius* edidit τἀληθῆ· dumque huius mutationis lectorem non admonet, viam obstruxit, qua vera posset detegi. Cum forte legeretur εὐρύθμοισι στόμασι· sciolum, qui haec in oratores Atticos dicta noverat, πιστώμασι posuisse suspicor: dudum emendaveram:

Νῦν δ' εὐρύθμοισι στόμασι τἀληθέστατα.

postea lectione versus apud *Clem. Alex.* coniecturam vidi confirmatam. τὰς περὶ τὴν λέξιν εὐρυθμίας, quibus nimium studuit, *Isocrates* memorat ad Philipp. p. 87. F. Sed magis etiam placet alterum, C

Νῦν δ' εὐρόοισι στόμασι

Phaedrus *Platonis* T. III, p. 238. C. παρὰ τὸ εἰωθὸς εὔροιά τίς σε εἴληφε. est *libere fluens oratio:* iussus Macedonas laudare Callisthenes dicitur εὐροῆσαι περὶ τὴν ὑπόθεσιν, *Plutarcho* T. I, p. 695. D. sed odiosa plerumque censebatur *linguae volubilitas*, *flux de bouche*: hanc in Philippi Pythone notabat Orator p. 162 §. 246. πολλῷ ῥέοντι, *multo fluente*, sive *ruente*: vid. Clar. *Toupius* in *Demosth. Taylori* T. II, p. 697. In istorum *Euripidis* versuum secundo legendum ex *Plutarchi* T. II, p. 802. A.

ἵν' ἦσαν μηδὲν οἱ δεινοὶ λέγειν.

hic quoque convenit *mixta quodammodo ex ut & ubi vocis ἵνα significatio*, quam

A quam attigit *Bentlej.* in *Menand.* p. 41. Ad oram libri sui sinceta *Sophoclis* Oed. T. v. 1388, Ἵν' ὦ τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν· sic mutanda censebat *Scaliger*, Ἵν' ᾖ τυφλόν τε καὶ κλύον μηδέν· non attendens ad Atticum scribendi morem: *Eurip.* Hippol. v. 647, ἵν' ἔχοι· *Lexicon* Biblioth. Coisl. p. 497, Ἵνα μὴ παρακαλῶ ἐκ τοῦ Ἀνδρείου, ἵνα ἐκεῖ περὶ χιλίων ἐκινδυνεύομεν· ista *Demosthenis* ex Or. c. Androt. leguntur p. 387, 39. 389, 51. & apud eumdem huius generis alia p. 511, 25. 624, 23. p. 695, 6. ubi nostrum ἵν' ὦ. In orationis *Isaei* fragm. apud *Dionys. Halic.* T. II, p. 169, 29, ἵνα βελτίων τε δοκῶ πᾶσιν εἶναι —— καὶ —— παρέχειν· παρέχῃ scribi maluisset *Sylburg.* ego παρέχειν servandum iudico, scribendumque ἵνα βελτίων τ' ἰδοκεῖ. hoc ipsum ἵνα ἰδοκεῖ legitur & alibi plus semel: conf. *H. Stephan.* de Dial. Att. p. 137. & *Markland.* in *Lysiae* Or. 1, P. 22.

In Alcmaeonis fragmentorum primo duo confundi suspicabatur ap.
B *Erotianum Jo. Piersonus*, quorum prius sic esset constituendum,

> Γυναῖκες, ἐρμήθητε, μηδ' ἀτιμίαν
> Σκεθρῶς τις ὑμῶν (καταχέῃ. vel simile quid:)

Posterius hoc modo:

> ταῦτα γὰρ σκεθρῶς ὁρᾶν
> Ἡμᾶς ἀνάγκη τοὺς νομίζοντας τέχνην.

Secundum, sive versum inter Barnesiana fragmenta *Grotii*, 4, & 5, emendavi in Phoen. v. 431. Senis illic memorati Phegei filia, quam habuit uxorem pristinae sanitati restitutus Alcmaeon, fuit Arsinoë. Maniaco filium filiamque Manto pepererat filia Tiresiae secundum *Euripiden* apud *Apollodor.* III, p. 162. —— vs. 6, *Grotio* scriptus in Exc. Ἐπεὶ τεκόντος· aliter in *Eurip.* Phoen. p. 217, scribi poterit cum
C *Barnesio*; cum *Heathio* vs. 8, & 15. quem miror formam non offendisse Doricam vs. 18 μεγίσαν. quod attigit ἐκδιδάσκει' est e coniectura *Grotii*, qui haec ne Graeca quidem, nedum Euripidea,

> Γυνὴ καὶ ὠφέλησαν ἀνδρὶ καὶ νόσον
> Φέρει μεγίσαν, ἐκδιδάσκει' ἐμῷ λόγῳ·

effinxit in *Stobaeo* suo p. 287 ex his in *Stobaeo Gesneri* p. 423, 28, Γυναῖκα καὶ ὠφέλησαν καὶ νόσον ἀνδρὶ φέρει μεγίσαν, ἐδίδαξα τῷ μῷ λόγῳ. Quae de choro petita si sic collocentur,

> Γυναῖκα δ' ὠφέλησαν
> Καὶ νόσον ἀνδρὶ φέρειν μεγίσαν,
> Ἐδίδαξα τῷ 'μῷ λόγῳ.

nihil in his praeterea desiderem.

In istis vs. 22, Ἢ τί πλέον &c. ex *Stobaeo Gesn.* p. 455, 12, *Grot.* A
p. 339, literam ἢ peperit sequens τί. corrigatur,

Τί πλεῖον εἶναι παῖδας ἀνθρώποις, πάτερ,
Εἰ μὴ 'πὶ τοῖς δεινοῖσιν ὠφελήσομεν;

Si non, rebus afflictis, opem feramus, quid, pater, ex liberis homines commodi percipient? sive *quid proderunt hominibus liberi?* τὸ εἶναι παῖδας τί δῆτα πλέον ἔσται ἀνθρώποις. *Crates Athenaei* VI, p. 267. F.

B. Τί δῆτα τοῦτ' αὐτοῖς πλέον; [A. πρέσβεων αὖθις ...]

Plato Symp. p. 217. C. οὐδέν μοι πλέον ἦν· *nihil proficiebam: Aristoph.* Plut. v. 531,

Καί τοι τί πλέον πλουτεῖν ἐστιν πάντων τούτων ἀπορῦσι;

sic libenter legerem, non ἀπορῦντας· attigit *Muretus* V. L. XII, c. 13. B
ubique dativus accedit in hac formula vere Graeca: vid. *Soph.* Antig. v. 274. *Antiphon* p. 140, 42. *Xenoph.* K. Π. V. p. 86, 33. τί γὰρ ἐμοὶ πλέον τὸ τῆς γλώττης πλατύνεσθαι, αὐτὸν δὲ αἱμάζεσθαι; In alias saepe formas ista locutio variari solet; *Bentlejum* mirabar ista scribentem in *Philemonis* Reliquias p. 117, „*Graeci* πλέον ἔχειν proficere *dicunt, non* πλέον ποιεῖν·" imo vero aeque ac illud; *Amphis Athen.* II, p. 69. C. *Theocritus Chius* VIII, p. 344. B. *Andocides* p. 19, 27. (scripserat: οὐδέ γέ τι πλέον ποιήσετε) *Eurip.* Hippol. v. 284. & dederat, opinor, *Philemon*:

Τί δὴ ποιεῖς πλέον; Δ. οὐδέν, ἡ λύπη δ' ἔχει,
Ὥσπερ γε δένδρον, τοῦτο καρπὸν, δάκρυα.

Alterum πλέον ἔχειν olim etiam lectum fuit in versu *Menandri* (Fragm. p. 240) nam ubi vulgatur in *Stobaei* Flor. p. 497, 6, Οὐδ' ἕνα δ' ἔχεις ἰδεῖν ἂν οὐδ' εἰπεῖν ὅτῳ —— Codex huius Florilegii *MS.* pleraque saltem C
exhibens veterum Poëtarum dicta, quem, in Leidensi Bibliotheca cum multis latentem, nuper adeo adhibui, obtulit eadem quae dat Ed. Veneta *Trincavelli*: οὐδὲν ἔχουσι πλεῖον, οὐδ' ἐρεῖ ὅτῳ. Hinc sincera lectio facile eruitur:

Οὐδὲν δ' ἔχουσι πλεῖον, οὐδ' ἐρεῖς ὅτῳ
Οὐκ εἰσὶ πάντως.

In Addendis *Barnesius*, p. 518, ad *Euripidis* Alcmaecona retulit hos primum versus:

ΑΛΚ. Ἀνδροκτόνου γυναικὸς ὁμογενὴς ἔφυς.
ΑΔΡ. Σὺ δ' αὐτόχειρ γε μητρὸς ἥ σ' ἐγείνατο.

A sic *Grotius* ista posuerat in Exc. ut incerti Tragici p. 463. quae tanquam Alcmaeonis & Adrasti Tragici dederat *Plutarch.* T. II, p. 35. D. & p. 88. F. 89. A. legat mihi quis *Barnesio* hunc in locum notata: mihi versus isti Sophoclei videntur, atque ex huius Alcmaeone sumti.

Sed & haec habet ibidem *Barnesius*,

> Ὁ, σοὶ πατέρα γ᾽ ἀπώλεσ᾽, Οἰδίπους δέ με
> Χρυσοῦν ἐνεῖκων ὅρμον εἰς Ἄργους πόλιν.

sua *Barnes* interpretatur, *Hic* (Ὁ,) *tibi parentem perdidit*, *Virum mihi* &c. *Heathius*, „pessime ait, haec vertuntur; ita redde; *Quod tibi patrem* „ *perdidit*, *me vero* &c." *Barnesius* ne hic quidem monito lectore πατέρα substituit voci χρυσοῦν. Haec invenit in Scholiis ad *Pindari* N. IV, 32, Ἀμφιτρύωνος] Ἀντὶ πατρωνυμικοῦ, τοῦ Ἀμφιτρυωνίδου. —— καὶ
B Εὐριπίδης.

> Ο, σοὶ χρυσοῦν ἀπώλεσ᾽, Οἰδίπους δέ με,
> Χρυσοῦν ἐνεῖκων ὅρμον εἰς Ἄργους πόλιν.

οὐ γὰρ ὁ Οἰδίπους ἤνεγκε χρυσοῦν ὅρμον εἰς Ἄργος, ἀλλ᾽ ὁ Πολυνείκης, καὶ ἔδωκεν Ἐριφύλῃ. ἔστιν οὖν (ἀντὶ τοῦ) Οἰδιποδίδης. De Polynice verum est, aureum monile, *Harmonies dotale* (*Statio* Theb. IV, 106,) primum Argiae dedisse conjugi; hac, abeunte in bellum marito, illud gerere recusante, proditi mariti pretium fuisse Eriphylae: vid. *Columna* in *Ennii* Alcmaeonis fragm. p. 282. Latini Tragici verba, de Euripideis facta, mihi videntur in istis apud *Ciceronem* latere de Inv. I, c. 50,

> *avarum est mulierum genus*;
> (*Nam*) *Eriphyle* .... *auro vitam viri vendidit*.

C

De Eriphyles scelere libenter loquentis *Euripidis* verba *Chrysippus* adhibuerat; quod liquebit *Galenum* comparanti T. I, p. 282, 11. quaeque supra scripta sunt.

Sed quo tandem modo nobis persuadebit, qui tot suae nobis dedit imperitiae documenta, *Pindari Scholiastes*, *Euripiden* filio dedisse nomen paternum Oedipodis, toties in suis fabulis commemorati? Corrige Grammatici peccatum, vel Codicis quo fuit usus: nam mihi vix dubium est, quin scripserit *Euripides*,

> ἀπώλεσ᾽· Οἰδίπου δ᾽ ἐμὲ,
> Χρυσοῦν ἐνεγκὼν ὅρμον εἰς Ἄργους πόλιν.

Χρυ-

Χρυσὸς (1) γέ τοι σ' — impleret forsan minus absurde versum primum. A
Sintne ista ex Alcmaeonis dramate vel aliunde petita definiri nequit; sed Polynices, Oedipi filius, ὁ Οἰδίπου *Euripidi* Suppl. v. 149, Ὁ δ' Οἰδίπου, τίνι τρόπῳ Θήβας λιπών; hic scriptum *Euripidi* Οἰδίπου· & more postea recepto Ὠιδίπου· ut ὁ οἶνος, ὁ οἰνοχόος contracta leguntur in ὦνος, ὠνοχόος, *Eurip.* Cycl. v. 557. Istiusmodi crases saepe viris etiam doctis fraudi fuerunt.

Vt diversi generis quid interiiciam, Clar. *Reiskius* in Epigrammatum a se publicatorum 497, *Euphorionis*, vulgavit, Ὤπατερ γῆθεν· dubitans tamen, hoc sincerum esset an ὡς χερσῆθεν, pro lectione MS. ὡς χαρνῆθεν. In meo apographo legitur optime:

Ὠ' χαρνῆθεν (2) αἰεὶ κισσὸς ἀεξόμενος.

Ἀχαρνεὺς κισσὸς & Ἀχαρνείτης κισσὸς memorantur & in epigrammatis *Anthol.* Editae 1, c. 67, 17. 111, 26, ep. 42. quorum hoc, eiusdem formae ac Ἀταρνείτης ab Ἀταρνεὺς, *Suidas* interpretatur Ἀθμόνηθεν· ibi *Kustero* placebat Ἀχαρνῆθεν· nihil mutandum persuadebit *Alciphron* 11. Ep. 3, p. 238. B

Sed ut illuc redeam, qui paulo legerit attentius in *Pindarum* Scholia, nemo mirabitur adeo errorem in Oedipodis nomine commissum. Si libri molem spectes, errores istius generis non magno numero reperientur in *Eustathii* commentariis in *Homerum*. Codicum tamen ille suorum vitiis interdum fuit deceptus, etiam in Euripideis: exemplo sit quod habet in Il. 11, p. 543, 40, ex Tragico: ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος, ἤγουν εἰς (σε) λόγος ἐκτάδην ῥηθείς. Nostris in exemplaribus recte legitur in *Eurip.* Medeae v. 585,

ἓν γὰρ ἂν κτενεῖ σ' ἔπος. C

Ety-

(1) His Editioni paratis (Adnotationes in Hippol. typis iam erant descriptae) pervenit ad me libellus elegantissimus *Toupii*, Partem 111 exhibens Emend. in *Suid.* in cuius praefatione ingeniose corrigit hunc versum p. x1,

Οὔ σοι πατέρα γ' ἀπώλεσ', Οἰδίπους δέ με

sed primum in verbis *Scholiastae* Euripideis substituit vocem πατέρα voci χρυσὸν, per omnes Editiones a Romana *Z. Callier-*

gi

A *Etymologus* in τρέφοιν p. 764, 52, hunc nobis dat *Euripidis* versum e perdita Tragoedia sumtum:

Ἄφρων ἂν εἴην εἰ τρέφοιν τὰ τῶν πέλας.

in quo τρέφοιν, pro τρέφοιμι, ex τρεφοίην, συζυγῇ τοῦ η contractum narrat: ἀλγοίην· ὁμιλοίην· φρονοίην· θαρσοίην· & similia reperientur & in Tragicis; nusquam, puto, τρεφοίην· sed vitiosum certe est τρέφοιν. Corrigamus mendam Codicis antiqui legendo:

Ἄφρων ἂν εἴην ἐκτρέφων τὰ τῶν πέλας.

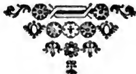
Insanirem, si aliorum liberos enutrirem. verbum ἐκτρέφειν frequentat *Eurip.* Iphig. Aul. v. 1451. Troad. v. 382, 754. Bacch. v. 277. Cycl. v. 142. Ion. v. 357, 821. &c. In *Euripidis* versu scribi quoque posset cum *Jo.* Nostro *Luzacio*, — εἰ τρέφοιμι τὰ τῶν πέλας.

Pindari Scholiastes in Nem. IV, 3, ut ostenderet τὰς μεθ' Ὅμηρον οὐκ ἀκριβοῦν τὴν ἀντωνυμίαν, ex *Euripide* profert, Τοιγάρ νιν αὐτὰς &c. non
B vidit scribendum, Τοιγάρ νυν (id est Τοιγαροῦν) αὐτὰς ἐκ δόμων οἴστρησ' ἐγώ· prout legitur in Bacchabus v. 32.

---

gi ad Oxoniensem usque vulgatae: deinde difficulter mihi persuadebit, *Polynicen* a Tragico potuisse designari nomine *Oedipodis*.

(2) Hoc etiam in loco Clar. *Toupius*, Em. in *Suid.* III, p. 63, Ὡς ἀρχῆθεν reponens, dum *veram* se putabat *lectionem* restituere, Ἡμβροτεν, εἶδ' ἔτυχεν. Atque in hoc genere literarum saepius evenit, ut, quos velut genuinos veritatis filiolos amplectimur, *amore refrigerato*, tanquam ἀμβλωθρίδια proiicere non recusemus.

V. CA-

 A

CAPVT XV.

De Amore, eiusque patre.

Dramatis Antigones fragm. de puero Diones. Non illic cum Schol. Pind. Bacchus intelligendus, sed Cupido. Puer Veneris & Liber saepe iunguntur. Haemonis nomen versui insertum. Quem urget Amor, huic Deus est intolerandus. Amor, μέγιστος θεῶν etiam Socrati, altari demum honoratus Athenis aetate Pisistrati. De hoc altari Hermiae quaedam non protrita. B *Euripidi θεὸς μέγιστος, Rex hominumque Deûmque. Dictus expertis malus puer, saevus, improbus. Veneris puero fueritne pater atque avus idem Iupiter? ὁ Διὸς παῖς vulgo dici videtur Euripidi; hinc Eustathio fabulatori. Nec Poëtis veteribus Graecis, nec Genealogis, neque Christianis Scriptoribus Graecis Iovis & Veneris filiolus innotuisse videtur.*

Error *Scholiastae Pindari* hic dicendi mihi praebebit materiam. Harum rerum scientibus mirum videri quoque debuit, quod legitur in Scholiis in Πυθ. III, 176, Θυώνη] Τῇ Σεμέλῃ φησὶ, διωνυμίᾳ γὰρ ἐκέχρητο. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τὴν αὐτὴν Διώνην λέγουσιν, ὥσπερ Εὐριπίδης ἐν Ἀντιγόνῃ,

> Ὦ παῖ Διώνης, ὡς ἔφυς μέγας θεὸς, C
> Διόνυσε, θνητοῖς τ᾽ οὐδαμῶς ὑποστατός.

Pro ὃς —— ὑποστάτης, sic correxit in margine libri *Scaliger*, & *Grotius* in Exc. ex *Euripidis* Antigone p. 371, qui de Dionyso Diones filio non videntur dubitasse. Quod scriptum in Anim. ad *Ammon*. p. 208, istius *Scholiastae* solius dubia fide nititur. In coelum illata Semele mater a filio dicta fuit Θυώνη· vid. *Jo. Davies* in *Cicer*. de N. D. III, 23. & *P. Wesseling* in *Diodor*. I, p. 232. Semelen qui Διώνην dixerit, inter veteres neminem, quae Bacchum dixisse videatur Diones aut Veneris filium, unicam ex antiquitate *Praxillam* novi: hoc tamen ubi tradit *Hesychius*, alii Διώνης nomine Semelen intellexerunt, ubi Poëta nobis ignotus meminerat Βάκχου Διώνης. unicum in suo genere locum adscribam *Hesychii:* Βάκχου Διώνης· οἱ μὲν βακχευτρίας Σεμέλης. οἱ δὲ Βάκχου,

A χυ, ὁ Διονύσου, καὶ Ἀφροδίτης, τῆς Διώνης· παρόσον διωνυμία περὶ τὰς Θεάς. Πράξιλλα δὲ ἡ Σικυωνία Ἀφροδίτης παῖδα τὸν Θεὸν ἱστορεῖ· quem? Βάκχον opinor, diversum a Διονύσῳ. ad *Aristidis* Panathenaici T. 1, p. 167, ista, ὥσπερ ἐν πομπῇ· haec leguntur in Scholiis quae sunt penes Clar. *P. Burmannum Secundum MSS.* ἐν ταῖς πομπαῖς ὁ μὲν Διονύσου, ὁ δὲ Σατύρου, ὁ δὲ Βάκχου ἀντελαμβάνετο (L. ἀντελάμβανε τὸ) σχῆμα. Sed Bacchum illum Veneris filium *Cicero*, quique praeter illum Deos recensuere cognomines, ignorarunt omnes. An itaque Dionysum, Veneris, aut certe Diones filium isthoc *Euripidis* loco designatum credemus? Non opinor. Primum quia non solet in his ab opinione recepta Tragicus dissentire, nedum talia consectari.

Ipse Amor, puer Diones,

ut in Veneris dicitur Pervigil. v. 76, meo iudicio hic etiam intelligendus est. Sed dicat quis *Dionysum* tamen nominari; & hic loca B mihi Poëtarum excitet, qui plurimi cecinere Βάκχον καὶ τὸν Ἔρωτα· quod *Sophoclem* in choricis fecisse carminibus scribit *Hermesianax Athen.* XIII, p. 598. D. de se senex amabilis *Solon* apud *Plutarch.* in Solone p. 96. E.

Ἔργα δὲ Κυπρογενοῦς νῦν μοι φίλα καὶ Διονύσου,
Καὶ Μουσῶν, ἃ τίθησ᾽ ἀνδράσιν εὐφροσύνας.

Cum Veneris puero non male Bacche facis,

Ovid. Art. Am. III, 762. *Achilli Tat.* II, p. 71, Ἔρως καὶ Διόνυσος iure dicuntur δύο βίαιοι Θεοί·

Amor, & Liber, durus uterque Deus,

Propertio I, El. III, 14. —— Sed praeterea in Bacchum, prae Euripideis, aptius conveniunt ista *Diphili* ap. *Athen.* II, p. 35. D.

C ὯΩ πᾶσι τοῖς φρονοῦσι προσφιλέστατε
Διόνυσε, καὶ σοφώτατ᾽, ὡς ἡδύς τις εἶ.

& Baccho quis locus, obsecro, dabitur in Antigones dramate, quo solus Amor ardore suo corripuerat Haemona Creontis F. etiam in Euripideo; quod liquet ex argum. *Sophoclis* Antigones, & ultimo in illam Scholio. Huius ad Haemonem Euripidea verba si nobis servavit ista *Stobaeus* p. 567, 45 (ex Antigone esse *Eurip.* e *Grotii* novimus *Stobaeo* p. 446. sive *MS.* Paris.)

μή νυν θέλε
Λυπεῖν σεαυτὸν, [Αἷμον,] εἰδὼς, πολλάκις
Ὅτι καὶ τὸ λυποῦν ὕστερον χαρὰν ἄγει.

iure videbor egregii iuvenis (*ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγοῦντος*, *Soph.* Ant. A
690.) interiecto nomine correxisse vulgata:

Μὴ οὖν ἔθελε λυπεῖν σαυτὸν· εἰδὼς πολλάκις

sic *Grot.* posuit pro Μὴ οὖν θέλε· ut evitaret anapaestum secunda sede, quartâ nobis pedem dedit Creticum; nam Μὴ οὐ Tragicis & Comicis Atticis in unam semper syllabam contrahuntur; nusquam, si bene memini, μὴ οὖν. Ad haec accedant vitiosi Codices, quibus toties se decipi passus est iste *Pindari Scholiasta*, neque temere videbor sic *Euripidis* ex Antigone versus restituisse:

Ὦ παῖ Διώνης, ὡς ἔφυς μέγας θεὸς,
Μόνος τε θνητοῖς οὐδαμῶς ὑποστατός.

ó puer Diones, *quam magnus es Deus*, *& solus* (Deorum) *mortalibus* B
nequaquam tolerandus: de Graecis hos fecit Latinos senarios *Joann.*
Noster *Luzac:*

Puer Diones, *quantus es! mortalibus*
Tu parvule, *Deus*, *solus intolerabilis!*

Loquitur non

Felix, *cui placidus leniter afflat Amor*,

sed unus ex miseris, *quos hic graviter Deus urget*, *Tibull.* II, El. 1, 79.

ex omni quem *premit ille Deus*,

Propert. III, El. XX, 6. in quem *tota ruit Venus*, *Horat.* 1, Od. 19, 9.
—— Μόνος τε scripsi totidem literis pro Διόνυσε, quod nomen ex ver-
su praecedente facile potuit in hunc irrepere. Sed hic commodum C
memini, *Ruhnkenio* nostro, quocum olim hanc conjecturam communicabam, placuisse quidem meam de errore Grammatici sententiam, sed in mentem mox venisse vocem non minus aptam,

Δεινός τε, θνητοῖς τ' οὐδαμῶς ὑποστατός.

Joannes Piersonus, cui primus ad has literas auctor fui tractandas, quas ingenio felicissimo, longiori vita dignissimus, unus omnium inter nostrates maxime exornasset, haec posuerat in schedis suis, quas Pater eruditissimus *Jacobus Piersonus*, filio clarissimo etiam nunc inter Frisios meos superstes mecum communicavit: „ In Διόνυσε gravissima
„ haerere videtur macula, nam Scholiasten decipi certum est & lo-
„ quitur *Euripides* de Amore Diones filio. Forte

„ Θεοῖσι, θνητοῖς τ'

„ ut

A „ ut Διόνυσε e praeced. versu fluxerit, vid. fragm. Androm. ubi Τύ„ ραννος θεῶν καὶ ἀνθρώπων." Haec nostra quod ad summam rei conspiratio non nihil efficiet ad Grammaticum erroris arguendum. —— Venus autem saepe *Dione* dicitur, & *Dionaea*, a matre, quam Διώνην vocantem *Homerum* Il. ε, 370, plerique sequuti sunt; *Euripides* etiam in Helenae v. 1104, Κόρη Διώνης Κύπρι. hoc matris nomen, Διώνην, reponendum pro Δωδώνην in *Clement*. Homil. IV, 16. in quibus infra H. V, 13, vulgatur Κύπρις, ἣν καὶ Δωδώνην λέγουσιν· ubi recte vir D. Διώνης nomen ponendum censuit. —— De pucero Diones nihil hic dicitur, quod non conveniat in Amorem. Hic μέγας θεὸς & μέγιστος θεῶν *Euripidi*, hac etiam in re Socratem sequuto, qui Amorem vocabat δαίμονα μέγαν & μέγιστον τῶν ἄλλων δαιμόνων, teste *Themistio* Or. XIII, p. 162. B. Praeter cetera, in *Platonis* Sympos. *Socratis* Phaedrus indignatur T. I, p. 177. A, cum tot Poëtae Diis ὕμνους & paeanas cecine-
B rint, τῷ Ἔρωτι, τηλικούτῳ ὄντι καὶ τοσούτῳ θεῷ, ne unum quidem illorum πεποιηκέναι μηδὲ (sic pro μηδὲν scribendum) ἐγκώμιον. *Euripides* Hippol. v. 538, Ἔρωτα δὲ, τὸν τύραννον ἀνδρῶν, —— οὐ σεβίζομεν. Deorum potentissimo Pisistrati aevo primus Amori statuit altare Charmus ad Academiam: *Clemens Alex.* Protrept. p. 38, 33, τὸν Ἔρωτα —— ἴσμεν πρότερον οὐδεὶς, πρὶν ἢ Χάρμον μειράκιόν τι ἑλεῖν, καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι ἐν Ἀκαδημίᾳ, χαριέστερον (lege χαριστήριον) ἐπιτελοῦς γενομένης ἐπιθυμίας. vid. *Jo. Meursii* Ceramic. c. XXV, & *H. Vales.* in *Harpocr.* p. 96. Quae mecum ex *Hermiae* Commentario *MS.* in *Platonis* Phaedrum communicavit, quem mihi collegam vel in primis gratulor, Clar. *Ruhnkenius*, minime protrita hic docto Lectori proponam: Καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἵδρυτο ἱερὰν (L. τὸ ἱερὸν) καὶ τοῦ Ἔρωτος βωμοὶ καὶ ἀγάλματα ἦσαν, καὶ Ἀντέρωτος (conf. *Servius* in Aen. IV, 520) ὡς καὶ ἐπιγράμματά γε ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων ἐγέγραπτο ἐπαινούντων τὸ ἱερόν. καὶ ὁ δρόμος ὁ μακρὸς τοῖς Παναθηναίοις ἀπὸ τοῦ
C βωμοῦ τοῦ Ἔρωτος ἐγίνετο. ἐντεῦθεν γὰρ ἀψάμενοι (ἅψαντες requiri videtur,) οἱ ἔφηβοι τὰς λαμπάδας ἔθεον, καὶ τοῦ νικήσαντος τῇ λαμπάδι ἡ πυρὰ τῶν τοῦ θεοῦ ἱερῶν ἐφάπτετο. quibuscum conferri unus *Plutarchus* poterit in Solone p. 79. A. B. Superest insigne fragmentum Auges, Euripidei dramatis, apud *Stob. Grot.* p. 243,

> Ἔρωτα δ' ὅστις μὴ θεὸν κρίνει μέγαν,
> Καὶ τῶν ἁπάντων δαιμόνων ὑπέρτατον,
> Ἢ σκαιός ἐστιν, ἢ, καλῶν ἄπειρος ὢν,
> Οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.

Caecilius Comicus apud *Ciceron.* Tusc. IV, c. 32, ex coniectura *Bentleji*:

> [Ego vero, Amorem] *deum qui non summum putet*,
> *Aut stultum*, *aut rerum esse imperitum existimo.*

 sua

ſua probabiliter *Menandro* debet, qui libenter exprimebat Euripidea, A
quod vere monuit illic *Daviſius*. Eadem *Stobaei* pagina hoc ex comoedia dat *Alexidis:* Εἶτ' οὐν —— corrige:

Εἶτ' οὐ μέγιστός ἐστι τῶν θεῶν Ἔρως,
Καὶ τιμιώτατός γε τῶν πάντων πολύ;

Indignantis illud εἶτ', οὐ ſequente, frequens apud Comicos; etiam in ipſius *Alexidis* verſibus ap. *Athen.* III, p. 123. F. X, p. 443. F. &c. —— Mirabili Abderitanorum morbo probabilem ſane cauſam adſignat *Lucianus* T. II, p. 2, 3. per plateas ex *Euripidis* Andromeda verſus magna voce recitantium, praeſertim τὴν τοῦ Περσέως ῥῆσιν, cuius, ut literatis hominibus notiſſimae, primum tantum verſum ponit:

Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε κἀνθρώπων Ἔρως·

Luciani itaque beneficio didicit *Gatakerus*, docuitque *Barneſium*, ſeptem verſus continuos, quos exhibet *Athen.* XIII, p. 561. B. ad Andromedam eſſe referendos *Euripidis*; ſed hanc fabulam, de qua multa dici poſſent, nunc ſuo loco relinquam. Mos fuit *Euripidi* verſum interdum eumdem in diverſis repetere Tragoediis; duobus verſibus iſtius ex Andromeda ῥήσεως ſimillimis in *Stobaeo Grotii* praefigitur alius diverſae ſententiae p. 261, B

Σὺ δ' ὦ κάκιστε παῖ θεῶν τε καὶ βροτῶν·

Viderentur itaque & iſta ex alio dramate petita. Sed videamus tamen: verſus iſte *Scaligero* debetur; hoc ubi nos docet *Grotius*, vulgatam nobis exhibet ex *Stobaeo Geſn.* p. 399, 5, lectionem, quam praebet etiam Codex *Stobaei* Leidenſis:

Σὺ δ' ὦ κάκιστε πάντων θεῶν τε κἀνθρώπων. C

Fac ſcriptum:

Σὺ δ' ὦ . . . . θεῶν τε κἀνθρώπων . . . .
Ἢ μὴ δίδασκε τὰ κακὰ φαίνεσθαι καλά,
Ἢ τοῖς ἐρῶσιν εὐμενὴς παρίστασο.

ubi ſequentia ſunt eadem, quis tandem ex *Athenaeo* ſupplere defectum primi verſus dubitaret?

Σὺ δ' ὦ [τύραννε] θεῶν τε κἀνθρώπων [Ἔρως,]

ego quidem iſta praeferrem, ſupplemento ſcioli literatoris vitioſiſſimo, [κάκιστε πάντων] ipſius etiam *Scaligeri* πάντων, in παῖ· κἀνθρώπων commutantis, abſque ulla auctoritate, in καὶ βροτῶν. Neque etiam vetulus

A tulus iste Puer (qui de se ipse testatur in alis *Simmiae:* τόσος ὢν δάσκια βίβελθα λάχνᾳ γένεια·) diceretur *Euripidi* παῖς κάκιστος βροτῶν, nedum θεῶν. Vt erat tamen, saepenumero expertis dicebatur etiam *Malus ille Puer*; *saevus*; *improbus*; *ferus*; *Virgilio* Ciri v. 133, Aen. IV, 412. *Tibull.* I, VII, 3. *Horat.* II, Od. 8, 14. *Apollon. Rhod.* IV, 446. &c. *Oppiano* Ἁλ. IV, 11 &c. ipsa matre teste in *Moschi* Eid. I. *Bion* πάντεσσι κακὸν τὸν Ἔρωτα dixit in istis apud *Stobaeum* versibus (p. 401, 23 *Grot.* p. 267,) quos *Ursino Bionis* reliquias colligenti monuit omissos *Theod. Canter* V. L. I, XX. & nemo tamen bene monenti morem gessit. Neque in eodem dramate hoc negaverat *Euripides*, cuius tribus versibus paulo ante positis haec ex Andromeda subiicit *Stobaeus:*

> Ἔρωτα δεινὸν ἔχομεν· ἐκ γὰρ τῶν λόγων
> Ἕλξει τὰ βέλτιστ'· ὡς ἄπιστον ἐς Ἔρως
> B Κἂν τῷ κακίστῳ τῶν φρενῶν οἰκεῖν φιλεῖ.

In hunc locum haec erant in schedis *Piersoni:* —— „Corrige: —— „ ὡς κάκιστον ἐς Ἔρως· In *Stob. Grot.* legitur ὡς ἄπιστον· quod non vi- „ deo quomodo explicari aut servari queat. Rectissime autem κάκι- „ στον ponitur, ubi sequitur ἐν τῷ κακίστῳ. Sic in fr. e Danaë a nobis „ emendato Verisim. p. 134, Ἔρως γὰρ ἀργὸν κἀπὶ τοῖς ἀργοῖς ἔφυ."

Quem in his primum attigi, ponam locum e Ciri *Virgilii* v. 133,

> *Sed malus ille puer, quem nec sua flectere Mater*
> *Iratum potuit, quem nec pater atque avus idem*
> *Iupiter.*

hoc si verum est,

> *ille sorore*
> C *Natus avoque suo,*

ut Veneri dilectus Adonis *Ovidio* Met X, 520. Recentiores hic niti poterant auctoritate *Virgilii*. Qui ante *Virgilium*, aut eius aetate, vel proxima, dixerit Cupidinem Iove natum & Venere, neminem, opinor, habemus. Dicitur nostris quidem in exemplaribus *Euripidis* Hippol. v. 533,

> Ἔρως ὁ Διὸς παῖς·

sed quum eodem in loco more solemni videatur dictus ὁ τᾶς Ἀφροδίτας· *Veneris filius*, videor mihi probabilem meam fecisse coniecturam legentis,

> ὁ τᾶς Ἀφροδίτας
> Ἔρως ὀλίγος παῖς.

Ham

Hanc coniecturam ante hoc ferme decennium per literas memini me A
communicare cum Clar. *Musgravio*, cum suo me donasset Hippolyto. Hic postea vulgatae se lectionis, prolatis aliisque sed istis inprimis versibus Virgilianis, patronum professus est Exercit. in *Eurip.* II: c. IV. Nostra nihil refert, utrum inter tot alia hoc quoque flagitium imputandum Iovi sit, nec ne: libenter tamen viro elegantissimo, mecum *Euripidis* & veritatis amatori, persuaderem, hac in parte cum ceteris popularibus conspirasse, cum vulgo certe loquutum Tragicum. Hoc futurum autumo, si quae in istum Hippolyti locum a me scripta sunt *Musgravio* non displicent. Ex antiquitate Graeca veterem certe neminem arbitror testem citari posse, qui patrem & avûm Cupidini Iovem dederit. Recentior ille conditor fabulae satis absurdae de Amôr. Ismen. *Eustathius*, ut ex *Euripide* longe plurima descripsit, haec etiam habet IX, p. 342, Ὦ παῖ Διὸς, τύραννε Ἔρως &c.
X, p. 393, Ἔρως ὁ Διὸς παῖς ἐκστρατεύει κατὰ τοῦ πατρός. is itaque id ipsum B
in suo Cod. legit, quod in omnibus qui supersunt Euripideis Codd. probabiliter invenietur. *Virgilium* quoque iuvenem (si Ciris est *Virgilii*, quod erudite probabile reddidit Clar. *Jo. Schraderus* Observ. L. II, c. 3.) voce vitiose scripta potuisse decipi, quis tandem auderet suspicari? Si rem tradidit aliunde notam, admirabile videbitur nemini Poëtarum veterum (*Nonnum* excipio qui centena sine teste protulit:) Amorem usquam dici in Patrem quoque suum imperium exercere, ubi toties ipsum Iovem coelo detraxisse suisque sagittis victum domuisse narratur, & Venus aurea celebratur, ut amatori Helena,

Iove digna viro, ni Iove nata foret.

Cum ubique *Puer Veneris*, nusquam a veteribus filius ille Iovis vocatur; ne ab illis quidem, qui in Anthologia sive edita, seu inedita, C
tot centena nobis epigrammata condidere, qui toties Amoris, ut Veneris filioli meminere, quique, ut sua homuncionum excusent vitia, pristina Maximi Iovis & omnivoli furta tam libenter commemorant: exercitatus in hac palaestra *Meleager* patrem se Cupidinis ignorare fatetur:

Πατρὸς δ' οὐκέτ' ἔχω φράζειν τίνος·

Anthol. VII, ep. 16. Non ille Veneri natus, ut Minerva Iovi, Iunoni Vulcanus, habuit inter coelicolas patrem ὁ ἀμφιθαλὴς Ἔρως *Aristophani* Av. v. 1735. Amorem honeste quidem vulgus hominum, secundum *Senecam* Octav. 560,

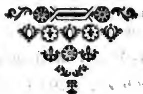
Geni-

A *Genitumque credit Venere, Vulcano satum.*

oculatiores Vulcani coniugi natum noverant ex furtivo cum Marte, vel fratre Mercurio, concubitu: Simonidea legantur in *Schol.* ad *Apollon. Rhod.* III, 26, ubi variorum opiniones recensentur de patre Cupidinis: id quoque peculiare fuit *Alcaeo* Lyrico, ut Amorem Zephyri statueret & Eridis filiolum: in *Etymologico MS.* Parisiis ista legit *D. Ruhnkenius* in v. Ἵμερος· — τὰ ἄνθη λέγουσιν Ἵμερος, ἐπεὶ ἐν τῷ ἔαρι φύονται, ὅτε καὶ τὰ ἐρωτικὰ θερμότερά ἐστι. τούτου χάριν καὶ ὁ Ἀλκαῖος Ζεφύρου καὶ Ἴριδος τὸν Ἔρωτα φησίν. Scripsisse Grammaticus Ἔριδος videbitur *L. Gyraldi* comparanti Hist. Deor. Synt. XIII, p. 405. F. & *Michaëlis Fourmontii* Dissert. de Venere insertam Actis Academ. Reg. Inscript. T. VII, p. 25, 26. — Mars, Vulcanus, alii nominantur *Servio* in *Virgil.* Aen. I, 664. veterum Genealogorum, qui diversis Cu-
B pidinibus diversos etiam dedere genitores, quis tandem Iovem suspicatus est? nemo. *Cicero* de N. D. III, c. 23, *Cupido primus Mercurio & Diana prima natus dicitur; secundus Mercurio & Venere secunda; tertius Marte & Venere tertia:* haec tertia, *Iove nata & Diona*, Vulcano nupta, *cum Marte se miscuit, unde Cupido natus esse dicitur*, ut scribit *Ampelius* c. IX. Tredecim Cupidines, *Gyraldum* sequutus, invenit apud veteres *Fourmontius*, nullum Iove natum & Venere. Sed Christiani Scriptores Graeci, qui tot nobis Iovis flagitia commemorant, hoccine praetermisissent intactum, si legissent alicubi, Iove natam Venerem patri filiolum peperisse?

Si ne haec quidem Iovem huius unius flagitii poterunt absolvere, sit sanequam *Malus ille puer*, nec tamen deterior *avo genitore creatus*; fueritque secundum nonnullos, praeter ceteras, Iovi Venus,

quod Pelopéa Thyestae,
Myrrha suo patri, Nyctimeneque suo.

A

CAPVT XVI.

In fragmenta variorum dramatum.

Ex Archelao dramate sententia; in liberis enitescit patrum virtus. Aoristi de re fieri solita. Cratini duo versus ex Athenaei L. II, MS. Auges, cuius nomen in αὐτῆς *transiit, fragmentum. Quae onus ex Hercule conceptum deposuerat,* ἀπονήσασθαι *dicta.* Νήσασθαι. *Acrocorinthus* ἴχθος Ἀφροδίτας. *Bellerophontis reliquiis Barnesianis eximuntur aliquot versus. Improba quaedam dicta, personis Tragicis forte congrua.* B
Hecate Ἐνοδία. *Sophoclis ex* Ῥιζοτόμοις *anapaesti; Euripidei Erechthei pacem cupientis. Aranearum pleno Catulli sacculo similia Poëtarum Graec. dicta.* Πατρὸς & πρὸς *permutantur.* Σελλοὶ *sacerdotes Dodonaei,* Γηλεχέες, Τόμουροι. *Eurysthei Satyrici duo fragm. Locus ex Cyclope.*

Nimis iterum ab instituto me locus abduxit ex *Euripidis* Antigone. Archelai dramatis initium si nobis praebet *Aristophanes* Ranis v. 1237, huius quoque Tragoediae duplex fuisse videbitur Editio. Duo fragmenta *Barnesius* suis locupletavit supplementis, quibus libenter carebimus; versum scilicet 60 implevit adiecto nomine Ἀρχέλαος· versuique 49, Μὴ πλούσιον θῆς &c. ista praefixit a se excogitata: —— στερηθέντα τὸν σὸν, qui in tot millibus senariis ista certe sede nusquam C
vocem legerat στερηθέντα. —— In versu 46 Ἐνέλαβε vulgavit, *Grotium* sequutus in *Stobaeo* p. 359,

Ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἡ ἀρετὴ τῶν εὐγενῶν
Ἐνέλαβε· κρείσσων τ' ἐστὶ πλουσίου γάμου.

In *Stobaeo Gesneri* legitur: ἐν ἔλαβε· mihi corrigendum omnino videtur,

Ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἡ 'ρετὴ τῶν εὐγενῶν
Ἐνέλαμψε·

Fortes creantur fortibus & bonis:
Est in iuvencis, est in equis patrum
Virtus;

Horat.

A *Horat.* IV Carm. IV, 29. — Significant Euripidea: *In liberis enim parentum virtus solet enitescere:* qua vi significandi noster etiam cum ceteris interdum aoristos adhibuit; διώλεσεν, in Suppl. v. 227. Ἔβαψεν, in Or. v. 706 &c. usum attigere praeter *H. Steph.* de Dial. Att. p. 139, 143 &c. *Graevius*, *Hemsterhusius*, in *Lucian.* I, p. 516. *Gataker.* de S. N. I. c. 6. & *R. Bentlej.* in *Horat.* III, Od. 23, v. 19. — Vt Latinis *virtus nitet* sive *enitescit:* (*Sallust.* vid. Cat. c. 54, 5. & *Cortius:*) Graecis λάμπειν dicitur; hic in liberis indoles generosa parentum ἐκλάμπειν. Nec auro, neque argento, sic neque ingenio nec virtuti suus est color, *nisi temperato splendeat usu*, *Horat.* II, Od. II, 3. sua *Ovidius* I, Amor. VIII, 51,

Aera nitent usu:
Canescunt turpi tecta relicta situ;

B sumsit e Sophocleis:

Λάμπει γὰρ ἐν χρείαισιν, ὥσπερ εὐπρεπὴς
Χαλκός, χρόνῳ δ' ἀργῆσαν ἤμυσε στέγος.

quae servavit *Plutarch.* T. II, p. 792. A. 1129. D. & p. 788. B. Eiusdem fortasse sunt senarii, qui velut incerti leguntur initio Florilegii *Stobaei:*

Ἀρετὴ δ', ὅσῳπερ μᾶλλον ἂν χρῆσθαι θέλῃς,
Τοσῷδε μᾶλλον αὔξεται τελειχμένη.

in his vitioso τελειχμένη nihilo melius Grotianum τελεχμένη· corrigo, dubitanter tamen,

αὔξετ' ἠγλαϊσμένη.

Tanto magis crescit virtus quanto magis splendet usu: ἠγλαϊσμένος & ἐπηγλαϊσμένος nonnunquam adhibentur; hoc etiam in *Cratini* versibus,
C quos in Codice Parisino Clar. *Ruhnkenius* invenit: in Epitome, quam legimus Libri secundi *Athenaei*, haec tantum ut *Cratini* prostant p. 49. A. τράπεζαι τελεσκελεῖς σφενδάμιναι. illinc apud *Eustath.* in Od. Λ, p. 29, 50. Ex integro Opere *Athenaei*, praeter alia quaedam loca Poëtarum, Clarissimus Amicus haec etiam *Cratini* invenit: Γαυελῶσαι δ' ἀναμένουσιν ὧδ' ἐπηγλαϊσμέναι μείρακες φαιδραὶ τράπεζαι τελεσκελεῖς σφενδάμιναι. Duo trochaici sic videntur scribendi,

Γαυελῶσαι δ' ἀναμένουσιν ὧδ' ἐπηγλαϊσμέναι
Μείρακες φαιδραὶ τραπέζας τελεσκελεῖς σφενδαμνίνας.

Ad Augen *Euripidis* recte retulit *Grotius* quae prostant apud *Clem. Alex.* Strom. VII, p. 841, 34,

Σκῦλα μὲν βροτοφθόρα A
Χαίρεις ὁρῶσα, τῶν νεκρῶν ἐρείπια·
Κοὐ μιαρά σοι ταῦτ' ἐστιν. εἰ δ' ἐγὼ 'τεκον,
Δεινὸν τόδ' ἡγῇ.

ipſius enim Auges verba ſunt ad iratam Minervam, in cuius illa virginis templo ſuum fuerat onus enixa, quod vim Herculis paſſa conceperat: ἡ αὐτὴ *Potterum* decepit in *Clemente:* ſcripſerat is: ἡ Αὔγη, δικαιολογουμένη πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν ἐπὶ τῷ χαλεπαίνειν αὐτῇ τετοκυίᾳ ἐν τῷ ἱερῷ· eamdem mendam ex Euripidei Telephi Prologo apud *Dionyſ. Halic.* II, p. 59, 17, ſuſtulit primus *P. Leopard.* Em. III, c. 24. & plus ſemel apud *Pauſaniam F. Sylburgius*, nec tamen vidit VIII, p. 698, Αὔγην ἐν γόνασι, legendum pro αὐτήν. Sed ad Euripidea *Clementis* opportunum Tragici locum affert *Potterus*; potuit & excitare Iphig. in Taur. v. 74, B

Θριγκοῖς δ' ὑπ' αὐτοῖς σκῦλ' ὁρᾷς ἠρτημένα.

Ammian. Marcellin. XXII, c. 8, p. 341, *immolantes advenas Dianae — caeſorum capita fani parietibus praefigebant.* In Epiſtola *Mariae* Caſſobelenſis ad *Ignat.* p. 97, Ioſias Deorum θυσιαστήρια νεκροῖς (L. νεκρῶν) λειψάνοις μιαίνει. Sed in *Euripidis* Auge ſpolia deſignantur hoſtium cadaveribus detracta: ſcribendum enim cenſui τῶν νεκρῶν ἐρείπια· pro vulgatis in *Clemente*, [Χαίρεις ὁρῶσ'] ἀπὸ νεκρῶν ἐ. *Grotio*, X. ὁρῶσα, κἀπὸ ν. ἐ. — Vbi *Comicus* in Ran. v. 1112, — κατίδοι ξ' ὅτῳ Καὶ τικτούσας ἐν τοῖσιν ἱεροῖς. *Scholiaſta:* ἔγραψε γὰρ τὴν Αὔγην ὠδίνουσαν ἐν ἱερῷ.

De onere hoc depoſito fortaſſe Chorus in Auge verbum adhibuerat ἀπονήσασθαι. *Heſychius:* Ἀπενήσω, ἀπέβαλες. Εὐριπίδης Αὔγῃ. hoc *Iſ. Voſſio* & *L. Kuſtero* de menda ſuſpectum eſſe non debuerat, quod ſatis tuebitur eiusdem *Heſychii*, Ἀπονησαμένη, ἀποσωρεύσασα. alibi vitioſe C ſcriptum, Ἀποθησαμένη, ἀποσωρεύσασα· hic, fateor, Ἀποσεισαμένη poterat etiam in mentem alicui venire, ſed ſincerum eſt alterum Ἀπονησαμένη, Euripideum quippe: nam, ubi vulgatur in Ione v. 875,

Οὐκ ἔτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
Ἀπονισαμένη ῥάων ἔσομαι.

nemo monitus dubitabit mecum reſtituere Heſychianum hinc ſumtum,

Ἀπονησαμένη·

illic *Barneſius* Ἀπονιψαμένη neſcio cuius abſurdam coniecturam (nam talia non debebant *Scaligero* tribui) in contextum intulit, ſuamque meliorem, Ἀποσεισαμένη, in margine poſuit: unice verum eſt quod dicebam: Ἀπονήσασθαι, eſt *onus deponere. Erotianus:* Ὑπονησαμένη, ὑποσωρεύσασα.

A σασα. *Apollon. Rhod.* I, 364, ἀπὸ δ' εἵματα —— νήσαντο· *vestes humeris deposuerunt:* νήσασα πυρὴν in Argonauticis quae dicuntur *Orphei*, v. 952, restituit Amicus meus eruditiss. *Adrian. Heringa.* Νήσασθαι sive νήσασθαι est eximie in *cumulum congerere*; *congestum acervum destruere*, ἀπονήσασθαι· νεκρῶν ὁμοῦ ἐπ' ἀλλήλοις ξυννενημένων meminit *Thucyd.* p. 505, 5. σωρὸς νεκρῶν dabit *Xenophon* p. 306, 36. *Eurip.* Phoen. v. 1202, Νεκροὶ δὲ νεκροῖς ἐξεσωρεύονθ' ὁμοῦ. *Lucretius* VI, 1261,

Consertos ita acervatim mors accumulabat.

Reliquiis e dramate Bellerophonte *Barnesius* versus aliquot adiecit, quos ego quidem illic mallem praetermissos. Indicare saltem debuerat, qua ratione motus Euripidea retulerit ad hoc drama, quae legerat apud *Strabon.* VIII, p. 582, in quibus basin anapaesticam efficere nequeunt Ἄκρον Κόρινθον· aut versum paroemiacum ista, Ἱερὸν ὄχθον
B πόλιν Ἀφροδίτας· *Euripides* forte dederat:

Ἥκω περιλιποῦσα περίκλυστόν γ'
Ἀκροκόρινθον,
Ἱερὸν ὄχθον γ' Ἀφροδίτας.

Vsitatum arcis Corinthiacae nomen ex Mediceo *Strabonis* Cod. nobis praebuit Clariss. *Abr. Gronov.* Animadv. p. 198. vocem πόλιν ut interpretamentum forte quis adscripserat: nam satis erat dixisse ἱερὸν ὄχθον, *sacrum collem Veneris:* arcem Athenarum ἐλαιοφόρον ὄχθον vocat in Herc. Fur. v. 1178; Ἀθάνας σκόπελον, Ione v. 1434, 1480. vid. *Pindar.* Nem. XI, 31. forte scripserat in Electra noster v. 1289, Χώρει πρὸς ὄχθον Κεκροπίας εὐδαίμονα· non οἶκον.

Ad Bellerophontem retulit etiam *Barnesius* duodecim senarios Lati-
C nos, quos tanquam ex *Euripidis* Bellerophonte dederat *P. Scriverius* in Tragic. Latin. Reliquiis p. 184, ex *Senecae* Epist. cxv. Sed de duodecim istis versibus quinque tantum huc referri debuerant postremi: hos enim ex Bellerophonte sumtos aliunde novimus: septem priores ex diversis videntur *Euripidis* & *Sophoclis* fabulis eum illic in finem a Philosopho collecti, ut nec *apud Tragicos* deesse monstraret, *qui lucro innocentiam, salutem, opinionem bonam* mutarent: ultimos tantum versus ex Bellerophonte petitos haec *Senecae* quoque monstrant: *cum hi novissimi versus in Tragoedia Euripidis pronuntiati essent: —— dabat in illa fabula poenas Bellerophontes:* nec primi septem versus continui potuerunt in scena pronuntiari, sed sunt e diversis sedibus. Ne *Grotius* quidem hic satis attentus in Excerpt. ex *Eurip.* p. 379, ad primum ex versibus *Senecae*,

Sine me vocari pessimum, ut dives vocer.

hunc posuit Graecum: A

Ἔα με κερδαίνοντα κεκλῆσθαι κακόν.

Sed invenerat *Grotius* in Carminibus *Gregor. Nazianz.* [p. 210. B. T. II,] inter veterum dicta τὰ μὴ καλὰ, hos tres versus continuos, atque in una Tragoediae sede positos:

Ἔα με κερδαίνοντα κεκλῆσθαι κακόν·
Κρεῖσσον γὰρ, ἢ σέβοντα τοὺς θεῶν νόμους
Πένητα ναίειν, δόξαν ἠμπολημένα.

hos duo *Grotius* reliquit suo loco, quia *Senecae* Latinos omnes esse arbitrabatur ex Bellerophonte; secundus autem & tertius illic legebantur,

An dives, omnes quaerimus; nemo, an bonus:
Non quare, & unde; quid habeas, tantum rogant. B

Isti tres versus Graeci e quo dramate sint petiti prorsus latet; & ne quidem satis constat sintne *Euripidis* an *Sophoclis*; mihi tamen Euripidei videntur vel Ixionis aut alterius: ex huius Ixione similia quaedam dant *Stobaeus* p. 30, 8. & *Plutarch.* T. II, p. 18. E. 987. A. Nisi legum meminisset divinarum, sententia *Sophocli* non disconveniret, cuius ista velut dicta non optima dat *Athen.* III, p. 122. B. τὰ μὲν δίκαι' ἐπαινεῖ· οὐ δὲ κερδαίνειν ἔχει· hoc quoque: μηδὲν εἶναι ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν. Ex Aloidis & Creusa *Sophoclis* similia reperientur in *Stobaei* Florilegio *Grot.* p. 371, & 373.

Quod inter Bellerophontis reliquias ultimo loco posuit dramatis fragmentum *Barnes.* ad Phoenissas emendavi; paene ultimum, ex *Stobaeo Grot.* p. 441. *Gesn.* p. 565, 9, sic mihi videtur corrigendum:

Θνήσκοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἀξιῶ λεύσσειν φάος, C
Κακοὺς ὁρῶν πᾶσ' ἐκδίκως τιμωμένους.

vulgatur: οὐ γὰρ ἄξιον λ. φ. & Κακοὺς ὁρῶντας.

Ipsius Bellerophontis, *Cui coelum campus fuerat*, *Manilio* v, 97, verba praebet *Scholiastes* in *Aristoph.* Vesp. v. 754. quibus ille videre desiderabat, τίν' ἔχει στάσιν Εἰνοδία· *quam sedem haberet Luna.* vulgatam vocem ἐνοδίας in εἰνοδίας *Flor. Christianus*, *D'Orvillius* in *Charit.* p. 192, in

(1) Οὐλύμπου] Hanc in anapaestico versu formam fortasse non reiiceret Clar. *Toupius*, quam senarium Atticum *respuere* putabat in *Suid.* III, p. 155. tum forte non recordatus formarum

A in ὁδίας mutatam voluit: recte *Heathius* mecum restituit Hecates sive Lunae nomen Εἰνοδία· sic scriptum in *Eurip.* Ione v. 1048. *Orphei* Precibus ad Musaeum (v. 45) subiecto hymno in Hecaten, *Anthol.* I, c. 5, ep. 24. *Reisk.* Ep. 454. & in *Sophoclis* Ῥιζοτόμοις apud *Schol. Apollon. Rhod.* III, 1213; cuius dramatis illud fragmentum adponam paulo emendatius quam vulgatur in Scholiis, aut in Exc. *Grot.* p. 139, vel *Scaligeri* Conj. in *Varron.* p. 108,

Ἥλιε δέσποτα,
Καὶ πῦρ ἱερὸν, τῆς εἰνοδίας
Ἑκάτης ἔγχος, τὸ δι' (1) Οὐλύμπου
Πολλόν γε φέρῃ, καὶ γῆς ναίουσ'
Ἱερὰς τριόδους, στεφανωσαμένη
Δρυΐ, καὶ πλεκτοῖς
B Ὠμῶν σπείρησι δρακόντων.

vulgantur ultima, πλείστοις ὤμῳ σπειρήμασι δρακ. *Scaliger* dedit, πλείσταις Ὠμῶν σπείραισι. πλεκτοῖς ponatur an πλεκταῖς parum refert, sed alterutrum arbitror requiri: designatur eadem, ni fallor, in fragmento Argonauticorum *Varronis Atacini* (*Atacinus* pro *Acinnius* recte correxit *Is. Voss.* in margine libri sui) apud *Nonium* in v. *Angues*,

Cuius ut adspexit torta caput angue revinctum.

versu 3 non ausim ἔγχος cum *Scaligero* in φέγγος mutare, quia novator est *Sophocles* etiam in voce ἔγχος, in qua vid. *Etymolog. M.* p. 313, 3. In Ῥιζοτόμοις *Sophocles Medeam descripserat maleficas herbas secantem*, teste *Macrob.* Saturn. v, c. 19, ubi quae leguntur inde sumta, Αἳ δὲ καλύπτραι, &c. sic commode restitui poterunt:

C Αἳ δὲ καλυπταὶ
Κίσται ῥιζῶν κρύπτουσι τομὰς,
Ἃς ἥδε βοῶσ', ἀλαλαζομένη,
Γυμνὴ χαλκέοις ἤμα δρεπάνοις.

hae radicum
Cistae condunt segmina tectae,
Quae vociferans, nudaque oberrans
Haec desecuit falcibus aeneis.

ut

---

rum μῦνος· ὄνομα· γόνατα· ἀνέλπιστος· & similium, quas Ionicas Attica scena vetus admisit.

ut eleganter expressit Graeca, ex patrueli mea natus, doctiss. *Joann.* A
Luzacius; hinc *Ovidii* Medea, quod *Micyllum* non latuit, *herbas* —— *succidit curvamine falcis aënae*, Metam. VII, 227. vulgantur ultima, Χαλκέοισιν ἤμα δρεπανεις τομάς. haec vox e praecedentibus male fuerat repetita: βοῶσα forsan sequentis est interpretamentum: *operculis testae cistae* dicuntur καλυπταὶ κίσαι *Sophocli*; cuius in Antig. v. 1023, Μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.

Sophocleis succedant *Euripidis* aliquot anapaesti, hic emendatius scribendi quam leguntur alibi. De certamine, quo Hercules

Acripidis quarto tulit aurea cornua cervi,

sic in Temenidis *Euripides* cecinit teste *Aeliano* de N. A. VII, c. 39,

Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον,
Μεγάλων ἄθλων τινὰ δεινὸν ὑπο- B
Στὰς, κατ' ἐναύλους ὀρέων, ἀβάτους
Ἐπὶ λειμῶνας, ποίμνιά τ' ἄλση.

Versuum secundo ἵνα mutavi in τινὰ, quod, quamvis certamen ἄθλος diceretur ἀρσενικῶς, alia tamen voce magis accommoda libenter mutatum legerem: ultima vulgantur, ἐπί τε λειμῶνας ποιμβνιά τε ἄλση.

Ex *Euripidis* Erechtheo nobis anapaestos aliquot praebere videtur *Stobaeus* T. LIII, p. 367, 37, vitiose scriptos:

Ἀρκείτω μοι μίτον ἀμφιπλέκειν ἀράχνα,
Μετὰ δ' ἡσυχίας πολιῷ γήραϊ συνοικεῖν &c.

Grotius, p. 211, *Salmasii* dedit coniecturam,

Ἄρκυς τῷμῷ μίτον ἀμφιπλέκῃ ἀράχνα; C

non optimam, me iudice: nam *rete* dicitur ἄρκυς eximie venatoris, quocum nihil adeo commune fuit Erechtheo: quid huius personam deceret sensit *Grotius*, cuius ista sunt Latina:

Araneae circa meam decurrat orsus hastam.

Redeat in suum locum *hasta* Regis, dum vigebat iuventâ, bellatoris: scripserat Tragicus,

Κείσθω δόρυ μοι μίτον ἀμφιπλέκειν
Ἀράχναις.

Hasta mea inserviat araneis, quae circa illam texant telam; μίτον proprie, *Sede quod gracili deducit aranea filum*, *Ovid.* Amor I, 14, 7. Quam propo-

A posui lectionem sic emendatam nuper mihi praebuit eamdem *Stobaei* Codex *Vossianus MS.* voce δόρυ hic auctior, & verbi ἀραχνέσθω literis postremis dans inscriptas, -σθω. Illam iam ante inveneram in Nicia *Plutarchi* T. I, p. 529. A. ἡδέως ἢ —— ἀπόλεμον βίον, ἡδέως μὲν ᾄδόντων τὰ τοιαῦτα χορῶν ἀκούοντες, Κείσθω δόρυ μοι μίτον ἀμφιπλέκειν ἀράχναις. *Quiescat hasta aranei telis revincta*, *Xyland.* quae certe sunt eadem atque illa *Stobaei*. Pacis amatoris *Theocriti* votum idem est Eid. XVI, 96,

ἀράχνια δ' εἰς ὅπλ' ἀράχναι
Λεπτὰ διαστήσαιντο, βοᾶς δ' ἔτι μηδ' ὄνομ' εἴη.

huc spectat *Eustath.* in *Hom.* Od. Π, p. 593, I. Et alia pacis sunt commoda secundum *Bacchyliden*,

Ἐν δὲ σιδαροδέτοισι πόρπαξιν αἰθᾶν ἀραχνᾶν
Ἔργα πέλονται·

B

apud *Stobaeum* p. 367, 28. *Plutarch.* Numa T. I, p. 73. c. (comparavit *P. Leopard.* Em. IV, c. 21,) ex quo ἀραχνᾶν ἔργα recepi, pro lectione *Stobaei* ἀραχνᾶν ἱστοί, quod legitur apud Interpretem *Jesaiae* LIX, 5. *telas araneorum*, & *operas araneorum* dixit *Plautus*: ἔργον ἀράχνης *Suidas* in v. Ἀράχνη profert ex *Callimacho*; genitivus est Doricus pro ἀράχνης· quod & monuit *Toupius* in *Suid.* III, p. 211. Ibidem praebet *Suidas* (adiiciamus enim ista, quae *Kustero* videbantur adeo obscura:) *Sophoclis* anapaesticum ex Inacho,

Πάντα δ' ἐριθων ἀραχνᾶν βρίθει·

Omnia telam texentibus araneis sunt oppleta: habet & *Suidas* in esurientem *Cratini* senarium,

Ἀραχνίων μεστὴν ἔχεις τὴν γαστέρα·

C

Ventrem habes aranearum plenam; qualis sacculus erat *Catulli*; ad quem *Cratini* versum comparavit *Janus Dousa* filius Coniectan. in *Catullum* c. 3. His *Cratini* subiiciuntur apud *Suidam* ista: Φερεκράτης Τυραννίδι· Ἀράχνια ὥσπερ ταῖς σικυαῖσι ταῖς κεναῖς. excidit primum syllaba quae legitur infra v. Συκυαῖσι· Φερεκράτης Τυρ. Ἀρ' ἀράχνι' ὥσπερ ταῖς συκυαῖσι· Haec, in Editionibus frustra repetita, absunt a praestantissimo Codice *MS. Suidae* Leidensi, qui, suo loco in Ἀράχνη eadem exhibens veterum loca, in Pherecrateis praebet, ἄρ' ἀράχνια ——. sed neque in *cucurbitulis* locus erat araneis aeque commodus ac in *panariis* inanibus, ταῖς ἀρτοθήκαις· litera tantum mutata corrigo,

Ἀρ' ἀράχνι', ὥσπερ ταῖς σιπυαῖσι ταῖς κεναῖς.

In *Aristoph.* Pluto, Ἡ μὲν σιπύη μεστή 'στι· v. 807. ἔστι δὲ [ἡ Σιπύη] πολ-

λέκυς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Κωμικοῖς, *Harpocrat.* in v. In *Theophylacti Simoc.* Epist. XXVI, [ἡ δὲ σιπύη κενὴ] καὶ ἡ ἅλως λιμοῦ μοι πεπλήρωται. voces uncinis inclusas, omissas in Edd. etiam in Aldina, praebuit Codex *MS.* olim Palatinus. *Themist.* Or. XVIII, p. 221. B. ἔχουσιν αἱ σιτοθῆκαι μεσταὶ εὐρῶτος καὶ ἀραχνίων, ἀλλ᾽ ὑπερχειλεῖς καὶ ὑπέραντλοι. *Propertius* III, El. IV, 33, A

Putris & in vacuo texetur aranea lecto:

sumsit ab *Homero* Od. Π, 35. ubi Ulyssis εὐνὴ —— κάκ᾽ ἀράχνια κεῖται ἔχουσα. *Homerum* & *Hesiodum* E. κ. H. v. 473, sequuti sunt reliqui.

Sed *Euripidis* ex Erechtheo, quae praeter tractata plura praebet *Stobaeus*, ut diversi generis versus disposuit *Heathius*; mihi paucis mutatis in anapaesticorum legem omnia facile cogi posse videbantur. In specimen partem eorum ponam: B

Ἄιδοιμι δὲ, καὶ, στεφάνοισι κάρα
Πολιὸν στεφανώσας, Θρηΐκιον
Πέλταν πατρός γ᾽ ἐν Ἀθάνας
Περὶ κίοσιν ἀγκρεμάσας, &c.

sequentia premere malo, ne nonnullos offendat licentia, quae iam nunc forte nimia videri poterit: ἀγκρεμάσας & Ἀθάνας in his subministravit *Stobaei* Codex *MS.* Ad columnam in Minervae templo suspendere desiderabat Erechtheus peltam Thracicam, quam a socio Tereo, Thracum Rege, pater eius acceperat Pandion: pro vulgatis Πέλταν περὶ Ἀθηνᾶς, paulo, fateor, audacius scripsi, Πέλταν πατρός γ᾽ ἐν Ἀθάνας. Saepe tamen vox πατρὸς, ut a librariis compendifacta ponebatur, in praepositionem πρὸς fuit mutata; ni fallor, etiam in *Philostrati* Hercule Furente p. 848. m. ἱερεῖα δὲ προσέῤῥιπται τῷ βωμῷ βρέφη ἀγεννῆ, καὶ τῇ λεοντῇ. περιβέβληται &c. corrigendum arbitror: βρέφη νεογνῇ (hoc dedit & *J. Pierson* Verisim. p. 234) αὐτῇ λεοντῇ πατρός· βέβληται δ᾽ ὁ μὲν κατὰ τοῦ λαιμοῦ &c. In *Demosthenis* Orat. πρὸς Εὐβουλίδην p. 713, 77, vulgatur ὁ πάππος ὁ τοῦ πατρὸς, sententia poscit, ut dicatur *avus paternus*, ὁ πάππος ὁ πρὸς πατρός· literae eaedem bis fuerant describendae. C

Sed haec quaeque dari similia possent nihil ad *Euripidem* faciunt, eiusque Erechthea, in quo dramate nondum exputo qua occasione memorari potuerint & Μίασμα δρυὸς, illinc sumtum in Append. *Vatic.* II, Prov. 67, & Dodonaei sacerdotes: de his enim dixerat in Erechtheo quae cum Homericis comparat *Clem. Alex.* Strom. VI, p. 739, 17,

Εὕδει᾽ ἐν ἀστρώτῳ πέδῳ,
Πηγαῖσι [Σελλοὶ] δ᾽ οὐχ ὑγραίνουσι πόδας.

atti-

A attigit haec *Eustath.* in Il. Π, p. 1074, 41. vox versui deerat implendo: commodam, quam vicinae literae videntur absorpsisse, restitui, Σελλοὶ, nomen his sacerdotibus Dodonaei Iovis proprium: *Homer.* Il. Π, 234. —— ἀμφὶ ῥ̓ Σελλοὶ Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται, ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι. *Sophocl.* Trach. v. 1183, Σελλῶν meminit ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν. Recte *Philostrat.* Iun. Icon. II, p. 859, ubi hos *Sellos* memorat ἀνιπτόποδας & χαμαιεύνας, αὐτοσχέδιοί τινές εἰσιν, inquit, καὶ ὄπω κατεσκευασμένοι τὸν βίον. *Callimacho* Γηλεχέες h. Deli vs. 286. haec enim forma melior altera Γηλοχέες, quam praebet *Etymol.* p. 230, 1. λέοντες ὀρειλεχέες χαμαιεῦναι sunt in *Empedoclis* versu ap. *Aelian.* de N. A. XII, c. 7, qui versus cum sequente ut *Orphei* prostat in Ed. Clar. *Gesneri* p. 411. Dodonaei isti Τόμουροι, quia *caudam* sibi *demetebant* sic, ni fallor, dicti, hac in parte paucos, sed millenos habuerunt in vita horrida atque inculta imitatores inter illos, qui ceteris hominibus meliores sanctioresque videri voluerunt: similia narrantur de Essenis inter Iudaeos, de Gymnosophistis in Aethiopia & in India, *Philoni Jud.* p. 1115. D. *Philostrato* V. A. III, c. 15. VI, c. 10, de monachis inter Christianos, quos inter hodiedum χαμαιευνάδες, σιοχέτωντες, ut dicuntur *Gregorio Nazianz.* T. II, p. 118. B.
B

Ex *Euripidis* Eurystheo Satyrico quae proferuntur in Scholiis ad *Eurip.* Hecubam v. 837, sic videntur scribenda,

Οὐκ ἔστιν, ὦ γεραιὲ, μὴ δείσῃς τάδε·
Τὰ Δαιδάλεια πάντα κινεῖσθαι δοκεῖ,
Βλέπειν τ' ἀγάλμαθ'· ὧδ' ἀνὴρ κεῖνος σοφός.

vulgatur illic, δοκεῖ, Βλέπει —— ὅδ' ἀνὴρ, neque aliter ista leguntur in *Jo. Tzetzae* Chil. I, 518, qui scripserat v. 512,

Ὡς Εὐριπίδης γράφει μὲν ἐν δράμασι Ἑκάβης.

C

non ἐν γράμμασι Ἑ. Euripidea *Tzetzes* male tribuit Comico *Platoni*; *Platonis* exhibet in eamdem rem ista *Scholiastes*,

A. Οὗτος, τίς εἶ; λέγε ταχὺ, τί σιγᾷς; οὐκ ἐρεῖς;
E. Ἑρμῆς ἔγωγε, Δαιδάλου φωνὴν ἔχων,
Ξύλινος βαδίζων, αὐτομάτως ἐλήλυθα.

In his ex *Euripidis* Eurystheo apud *Stobaeum* p. 531, 39, *Grot.* p. 409,

Οὐκ οἶδ' ὅτῳ χρὴ κανόνι τὰς βροτῶν τύχας
Ὀρθῶς ἀθρήσαντ' εἰδέναι τὸ δραστέον.

docte *Jo. Piersonus* restituit,

Ὀρθῶς σταθμήσαντ' εἰδέναι τ. δ.

quid

quid posceret sententia *Grotium* non latuit: *Non video, qua sint lance* A
res mortalium Examinandae: in *Euripidis* Cyclope v. 378, ubi socios dicitur Ulyssis devorasse:

Διστὺς γ' ἀθρήσας, κἀπιβαστάσας χεροῖν,
Οἳ σαρκὸς εἶχον εὐτραφέστατον πάχος.

ista *Piersonus* in schedis posuerat: „*G. Canter*. N. L. 5. c. 29. legit, „ Διστὺς γ' ἀθροίσας. quod merito damnat *Barnes*. Lege,

Διστὺς σταθμήσας

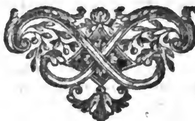
„ Hesychius: Σταθμήσας, ἐν ζυγῷ στήσας. Similiter in Eurystheo Sa-
„ tyr. fragm. Barn. ult. Lege, Ὀρθῶς σταθμήσαντ' pro ἀθρήσαντ'. conf.
„ fragm. Soph. ap. Athen. L. 13. p. 564. c. (Eurip.) Syleo v. 22. B
„ Valck. ad Ammon. p. 109. σταθμήσας Eurip. Ion. v. 1137." In hoc Cyclopis loco dudum idem illud restitueram ex *Hesychio:*

Διστὺς σταθμήσας κἀπιβαστάσας χεροῖν·

Cum duo manibus sublatos velut in lance ponderasset: porcas emptori rusticus Megarensis commendat in *Aristoph*. Acharn. v. 766,

Ἄντεινον, αἱ λῇς, ὡς παχεῖαι καὶ καλαί.

id est βαστάσας στάθμησον· sive διαστήκωσον. in perdito dramate Comicus apud *Stobaeum* p. 268, 25, ἰχθύδια dixit βεβασανισμένα Ἐπ' ἰχθυοπώλου χειρί. *Lucianus* T. III, 413. τὸ βάρος (τοῦ ἐκπώματος) ἴσασιν αὐτοὶ διαβαστάσαντες. hinc apud Atticos Βαστάσαι, *Suida* teste, significabat etiam τὸ ψηλαφῆσαι, καὶ διαστηκῶσαι, καὶ διασκέψασθαι τῇ χειρὶ τὴν ὁλκήν. conf. *Aristoph*. Thesm. v. 444, & *L. Kusterus*.

CAPUT

A

C A P V T XVII.

In Inonis Tragoediae reliquias.

Ad Inonis drama fragmenta quaedam referuntur. Ἰνοῦς ἀχη-σπινθὴς *figurate.* Λαμπτῆρ *servandum in Euripidis versu.* Σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ, καὶ λέγειν· *sententia plus semel aabibita Aeschylo & Euripidi. Sedes fragmentorum dramatis indicantur. Vinum aegritudinis remedium.* Ἄλυπον ἄνθος μανίας *profertur ex Sophoclis dramate Satyrico. Vsitata consolatio,*
B *Non tibi hoc soli. Fragmenta dramatis cum historia collata. De iisdem diversa tradit in diversis Trag. Euripides.*

Ex *Euripidis* Inone septuaginta nobis versus servavit *Stobaeus:* quos ex *Grotii* Florilegio Stobaeano plures dedit *Barnesius*, ipsemet ex Ione fatetur petitos: unicum adiecit Stobaeanis ex *Pollucis* Onom. & in Addendis ex *Athenagora* duo versus, quos continuos ponere non debuerat, quique dubium *Sophoclis* sint an *Euripidis:* huic deberi puto quae dat *Plutarchus* T. II, p. 556. A. τῆς Οἰνοῦς [leg. Ἰνοῦς cum *Gatakero* A. M. P. c. XXX, p. 758,] ἐν τοῖς θεάτροις λεγούσης αἰκομένης ἐφ' οἷς ἔδρασε μεταμελομένης,

φίλαι γυναῖκες, πῶς ἂν ἐξ ἀρχῆς δόμους
C Ἀθάμαντος οἰκήσαιμι, τῶν πεπραγμένων
Δράσασα μηδέν.

Quia verba sunt Inus, factorum poenitentia ductae, πῶς hic non adeo capiendum ἐρωτηματικῶς, sed εὐκτικῶς, pro ὡς, vel εἴθε, Euripideo more: πῶς ἂν οἰκήσαιμι· *utinam incolerem*; vid. *Eurip.* Hipp. v. 208, & illic notata.

In Scholiis ad *Pindari* Ἰσθμ. IV, 39, ut *Euripidis* ista prostant:

Ἰδοῦσ' ἀδινοῦς συμφορὰν πολὺν χρόνον,
Νῦν ὄμμ' ἐγείρω.

inter incertorum dramatum fragmenta posuit *Barnes.* v. 428,

Ἰδοῦσα δεινὰς συμφορὰς

Ne litera quidem mutata scribendum: A

'Ἰδοῦσα δ' Ἰνοῦς συμφορὰν ——

qui sic corrigendum mecum vidit *Jo. Pierson* de Venere dictum suspicabatur:

At Venus immeritae neptis miserata labores

dicitur *Ovidio* Met. IV, 530. Ἰνοῦς ἄχη ex *Zenobio* IV, prov. 38, & aliunde sunt notissima: *Schol.* in *Aristoph.* Vesp. v. 1404, παρὰ Εὐριπίδῃ γέγραπται ἡ Ἰνὼ κρεμαμένη καὶ ἀχρὰ ὑπὸ τῆς κακοπαθείας. [Ista quidem suspicor esse ex *Euripidis* Inone, quo certe dramate repetita sunt in iisdem ad *Pindarum Scholiis* Πυθ. III, 66, sub *Euripidis* tantum nomine laudata: Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον σέλας Πρήσειεν ἄν τις. *Scaliger* in ora libri sui corrigebat:

Μικροῦ γὰρ ἐκ σπινθῆρος Ἰδαῖον λέπας B
Πρήσειεν ἄν τις.

Est illud quidem in hac sententia percommodum, probatum in Animadv. ad *Ammon.* p. 139. In *Aristoph.* Pace v. 607, Pericles

ἐξέφλεξε τὴν πόλιν,
Ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος.

Philo Iudaeus de Migrat. Abrah. p. 407. A. σπινθὴρ καὶ ὁ βραχύτατος ἐντυφόμενος, ὅταν καταπνευσθεὶς ζωπυρηθῇ, μεγάλην ἐξάπτει πυράν. Nunc videtur vocem Tragicus adhibuisse λαμπτῆρος. Hos quatuor versus in Inone dedit *Barnesius* ex *Stobaeo Grot.* Tit. XLI, p. 159. (*Gesn.* p. 237, 33.)

Ἴστω δὲ μηδεὶς ταῦθ', ἃ σιγᾶσθαι χρεών· C
Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
Πρήσειεν ἄν τις, κἂν πρὸς ἕν' εἴπῃς ποτὲ,
Πύθοιντ' ἂν ἀστοὶ πάντες, ἃ κρύπτειν χρεών.

In horum tertio πρὸς ἵνα legitur in Edd. *Gesn. Grotii*, nec non in *MS.* Cod. Leidensi: πρὸς ἵνα γ' εἴπῃς corrigit Clar. *Heath.* Emendetur versus ex *Plutarchi* T. II, p. 507. B.

καὶ πρὸς ἄνδρ' εἰπὼν ἕνα,
Πύθοιντ' ἂν ἀστοὶ πάντες, ἃ κρύπτειν χρεών.

Ad hos versus in isto dramate videtur Ino respondisse versibus a *Stobaeo* servatis p. 500, 29. *Grot.* p. 363. sic paulo melius scribendis, quam illic prostant, aut a *Barnesio* sunt vulgati v. 41,

Ἐπί-

A Ἐπίσταμαι δὲ πάνθ' ὅσ' εὐγενῆ χρεών,
Σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ, καὶ λέγειν, ἵν' ἀσφαλὲς,
Ὁρᾶν θ' ἃ δεῖ με, κοὐχ ὁρᾶν ἃ μὴ χρεών,
Γαστρὸς κρατεῖν τε· καὶ γὰρ ἐν κακοῖσιν ὢν
Ἐλευθέροισιν ἐκπεπαίδευμαι τρόποις.

Sed ſi ſunt ipſius Inonis verba, dicere debuiſſe videretur, καὶ γὰρ ἐν κακοῖσιν οὖσ' Ἐλ. neque ſic eliſa vocalis in fine ſenarii eſſet inſolens: ὢν de femina poni potuit; ut de ſe Creuſa θνητὸς ὢν ὑπερδεδεγμένω, *Eurip.* Ion. v. 973. Antigone *Sophoclis* v. 461, θνητὸν ὄντ' ὑπερδεδεγμένων· quod poſuit *Daweſius* Miſcell. Crit. p. 317, multis labefactari poteſt, praeter iſta quae dedit *B. Heath.* in *Eurip.* Med. v. 850. Haec quamvis ad tuendam vulgatam lectionem dici poſſint, pleriſque tamen pla-
B cituram opinor elegantem coniecturam *Jo. Luzacii*, legentis,

κἂν γὰρ ἐν κακοῖσιν ὦ.

Eſſe autem iſta Inonis liquet ex his *Plutarchi* de Garrul. p. 506. c; ἡ δ' Εὐριπίδειος Ἰνὼ, παῤῥησίαν ἄγουσα περὶ αὐτῆς, εἰδέναι φησὶ

Σιγᾶν θ' ὅπη δεῖ, καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλές.

Eumdem verſum, Σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ, &c. profert *Plutarch.* de Exilio p. 606. A. *Gellius* N. A. XIII, c. 18, comparat cum Aeſchyleo, ἐν τῷ Πυρφόρῳ Προμηθεῖ,

Σιγῶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγων τὰ καίρια.

Is verſus ſi fuit in *Aeſchyli* Prometheo Πυρκαεῖ, eamdem in quatuor
C dramatis *Aeſchylus* adhibuit ſententiam, Choeph. v. 580. Sept. c. Theb. v. 625. Eumen. v. 277. qui locus poſtremus ſua ſcribenti, ni fallor, obverſabatur *Euripidi*:

Ἐγὼ, διδαχθεὶς ἐν κακοῖς, ἐπίσταμαι
Πολλοὺς καθαρμοὺς, καὶ λέγειν ὅπου δίκη,
Σιγᾶν θ' ὁμοίως.

Noſter in Oreſte v. 637,

ἔστι δ' οὗ σιγὴ λόγου
Κρείσσων γένοιτ' ἄν, ἔστι δ' οὗ σιγῆς λόγος.

conf. Iphig. in Aul. v. 924, 925. *Pindar.* Nem. v, 32. *Gataker*, A. M. P. c. x, p. 508. Diſſert. de N. I. S. c. 25, p. 130. ——[Praeter iſta duo dramatis fragmenta, lubet hic Inonis Euripideae reliquias Stobaea-

baeanas attingere reliquas, locis, ubi proſtant deſignatis: ſequar ordinem *Barneſii:* A

Vs. 1, 2, leguntur in *Stob. Geſn.* p. 52, 45. *Grot.* p. 27.

Vs. 3 — 6, Retulit ad duo loca diverſa *Stobaeus* ſuorum Excerptorum Tit. x, & xciii. Leguntur in *Stob. Geſn.* p. 127, 36. *Grot.* p. 71. & p. 507, 20 (tanquam ex Ione) *Grot.* p. 377. Latina *Grotii* ſunt utrobique diverſa: priori loco legitur, Βίᾳ νῦν ἕλκετ', ὦ —— altero, Καὶ νῦν ἐφέλκετ', ὦ κακοὶ, τιμὰς, βροτοί.

Vs. 7 — 13, Inſignem de invidia locum, quem praebet *Stobaeus* p. 222, 20. *Grot.* p. 149, reſpicit *Aelianus* de N. A. iii, c. 17, λέγει μὲν ὢν Εὐελπίδης δυσώνυμον ὄντα τὸ φθόνον. —— verſus 9, Πῶς καὶ πότ' οἰκεῖ ſic mihi videtur refingendus:

Τί δή ποτ' οἰκεῖ σώματος λαχὼν μέρος;

verſu 11 emendandum videri, B

Τομαῖς ἀφαιρεῖν, ἢ ποτοῖσι φαρμάκοις·

monitum fuit ad *Eurip.* Hippol. v. 516.

Vs. 14 — 17, Sedes iam ante fuit indicata.

Vs. 18 — 25, Nulla parte vitiati ſcribuntur in *Stobaeo Grot.* p. 281, *Geſn.* p. 420, 32. Nam v. 21, me iudice non eſt cum viro doctiſſimo vox ἂν interſerenda: ὡς, aeque ac ἵνα, iungi ſolet temporibus verborum praeteritis imperfectis.

Vs. 26 — 30, Sunt in *Stobaeo Geſneri* p. 432, 32, rectius ſcripti, quam in *Stob. Grot.* p. 309. illic enim reperitur, quod reponendum ſcribit *Heathius* v. 27.

Vs. 31 — 33, ſic leguntur in *Stobaeo Grot.* p. 349. una litera minus in Ed. *Geſn.* 381, 31,

Τοιάνδε χρὴ γυναικὶ πρόσπολον ἐᾶν· C

μ' ἐᾶν *Grotius* edidit; γ' ἐᾶν, *Heathius*, qui recte corrigit v. 33, — καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἔχει. ſed, v. 31, ſcribi malim, πρόσπολόν σ' ἐᾶν. fortaſſe περᾶν probabit, memor verſus *Eurip.* in Hippol. 645,

Χρεὼν δ' εἰς γυναῖκα πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν.

Vs. 34, 35, *Stob. Geſn.* p. 403, 15. *Grot.* p. 353.

Vs. 36, 37, *Geſnero* uno ductu poſita p. 498, 19, recte *Grotius* ſeparavit p. 361; neque enim iambicos tetrametros admiſit Tragoedia.

Vs. 38 — 40 ibidem leguntur.

Vs. 41 — 45 Sedes ſupra fuit deſignata.

Vs. 46 — 49, Leguntur in *Stob. Geſn.* p. 511, 51. hic prout a *Grotio* ſunt interpolati; qui v. 47 pro, τοὔνεχ' ὃν σέβειν πρέπει, poſuit, minus

A nus Graeca, ὅνεκ' ἀσεβῆ πρέπει. v. 48, 49, pro, Μηδ' ὡς —— ἀπώλεσεν, Μὴ, ὡς —— ἀπωλέσῃς· utrumque vitiosum: mihi, v. 47, visum fuit olim scribi commode posse, τοὔνδικον σέβειν πρέπει. Nunc, commodum ab *Heathio* monitus, in *Stobaeo Grotii* Tit. IX hunc versum aliter scriptum legi p. 55, (*Gesn.* p. 99, 51,) his inter se collatis versus *Euripidis* sic restituendos arbitror:

> Κέκτησο δ' ὀρθῶς, ἃ ᾽ν ἔχῃς, ἄνδ ψέγε,
> Καὶ σμικρὰ σῶζε, τῇ δίκῃ ξυνὼν ἀεί·
> Μηδ', ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας ποτὲ,
> Ζητῶν τὰ πλεῖον', εἶτα πάντα γ' ἀπολέσῃς.

Vs. 50—54, Vt *Euripidis* leguntur in *Stobaeo Gesn.* p. 559, 50, *Grot.* T. CV, p. 430. emendavit, atque ex *Philostrati* V. A. VII, c. 5, ostendit ex Inone petitos *Gatakerus* A. M. P. c. XI. In notis
B ad *Eurip.* Phoeniss. v. 561, suspicatus sum hos quatuor olim hoc in loco dramatis lectos:

> Ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος.
> Ὁρᾷς τυράννους διὰ μακρῶν ηὐξημένους
> Ὡς σμικρὰ τὰ σφάλλοντα· καὶ μί' ἡμέρα
> Τὸν μὲν καθεῖλεν ὑψόθεν, τὸν δ' ἦρ' ἄνω.

si iusta fuit suspicio, huic versui subiecti apud *Stobaeum* oportet ex alio fuerint loco petiti:

> Ὑπόπτερος δ' ὁ πλοῦτος, οἷς γὰρ ἦν ποτε,
> Ἐξ ἐλπίδων πίπτοντας ὑπτίους ὁρῶ.

Versu 52, ὑψόθεν, τὸν δ' ἦρ' ἄνω, recte emendarunt *Th. Canter.* & *Grotius*, ut legitur apud *Plutarch.* T. II, p. 104. A. & in loco quem ex
C *Joannis Lydi* libello de mensibus inedito citat *Leo Allatius* in *Socrat.* Epist. p. 148, ἐν μιᾷ γὰρ, (L. μία γὰρ,) ὡς ἔφη τις, ἡμέρᾳ (ἡμέρα) Τὸν μὲν καθεῖλεν ὑψόθεν, τὸν δ' ἦρ' ἄνω.

Vs. 55—59, His usus sum Diatribes c. II.

Vs. 60—62, Sunt e *Stob. Grot.* p. 461. *Gesn.* 580, 4, 6.

Vs. 63, 64, *Stob. Gesn.* p. 582, 28. *Grot.* p. 467. Pro Μὴ *Barnes.* posuit:

> Μηδὲ σκυθρωπὸς ἴσθ' ἄγαν, πρὸς τοὺς κακῶς
> Πράσσοντας ἄνθρωπος γεγώς.

Aliter ista collocari debuerant:

> μὴ σκυθρωπὸς ἴσθ' ἄγαν
> Πρὸς τοὺς κακῶς πράσσοντας ἄνθρωπος γεγώς.

Vs. 65, 66, Velut ex Inone leguntur in *Stobaeo Grot.* p. 468; ex A
Oeneo in *Stob. Gesn.* p. 583, 28. Alibi prostant ut ex *Euripidis* Antiope sumti.

Vs. 67, 68, 69, In *Grot.* Florileg. p. 468, leguntur ut ex Inone; in *Stobaeo Gesn.* p. 583, 30, recte velut ex Ione; & *Grotius* in Excerptis ex *Eurip.* p. 332, erratum suum correxit: sunt autem in Ione vss. 730, 731, 732, quod monuit & *Heathius:* sed, pro versu vulgato 731,

Ἃ μὴ γένοιτο δ᾽ εἴ τι τυγχάνει κακὸν,

hunc praebet *Stobaeus*,

Εἰ δ᾽ ἄρα συμβαίνοι τὶ δυσχερέστερον.

& in v. 732, vulgato εἰσβλέψαι melius ἐμβλέψαι,

Εἰς ὄμματ᾽ εὔνου φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκύ. B

quod *Plutarchus* adfirmat, bis minimum hoc usus senario T. II, p. 49. F. p. 69. A. qui hac voce vitiata legitur in *Schol.* ad *Pindari* Nem. VIII, 73.

Vs. 70 — Οὐκ ἔστι λύπης &c. — 74, Leguntur ibidem apud *Stobaeum*; nec tamen indicatur, ex Inone petitos. Sed in his:

Ὅς τις δὲ ταύτῃ τῇ νόσῳ (id est τῇ λύπῃ) ξυνὼν ἀνὴρ
Μόνος ταράττει καὶ γαληνίζει φρένα,
Παραυτὰ δ᾽ ἡσθεὶς ὕστερον στένει διπλᾶ.

vitium latet: cur enim diceretur quis *illo solus aegrotans malo*, sive *solus turbare mentem turbatamque sedare*, causa nulla poterit excogitari: *Gesneri* nobis coniecturam exhibuit *Grotius* pro vulgata lectione, μόνος ταράσσει, — sic facile corrigenda: C

Ὅς τις
Μέθῃ ταράσσει καὶ γαληνίζει φρένα,
Παραυτίχ᾽ ἡσθεὶς ὕστερον στένει διπλᾶ.

Μέθῃ dubio vacat, *ebrietate*, sive *vino: vino madidus*, Μέθῃ δὲ βρεχθεὶς τῆς ἐμῆς μητρὸς πόσις, *Eurip.* Elec. v. 326. quae cur figurato sensu caperet *M. A. Muretus* V. L. v, 16, caussae nihil erat: *Soph.* Oed. Tyr. v. 789, ὑπερπλησθεὶς μέθης, *vino plenus*; qui τὸ μεθύειν quoque dixit πημονῆς λυτήριον, teste *Athen.* II, p. 40. A. quin *Euripides* etiam τὴν παυσίλυπον ἄμπελον in Bacch. v. 771, & hunc imitatus *Astydamas* Tragicus: τὴν ἀκεσφόρον λύπης — ἄμπελον, ibid. apud *Athen.* p. 40. B. *Varro* apud *Nonium* in *Coagulum* p. 28,

Vino

A *Vino nihil iucundius quisquam bibit;*
Hoc aegritudinem ad medendam invenerunt.

Propius ad priora *Dion Chrys.* Or. VI, p. 93 c. νήφοντα ἐπιθυμεῖν μέθης, ὡς ἀπαλλαγησόμενον τῶν συμφορῶν. Praeter ceteras, egregiam ex Lexico Sangerm. *MS.* quam ex *Phrynichi Sophistico Apparatu* putat haustam, hanc obſervationem debeo Clar. *Ruhnkenio:* Ἄλυπον ἄνθος ἀνίας εἰ θέλοις εἰπεῖν ἐπί τινος πράγματος ὃ λύπης ἀπαλλάττει, οὕτως ἂν χρήσαιο ὡς Σοφοκλῆς ἐν τῷ Διονυσιακῷ Σατυρικῷ ἐπὶ οἴνου πρῶτον γευσαμένου τοῦ (L. —νων τῶν, *R.*) καὶ τοῦ χορὸν Σατύρων· Πόθεν ποτὲ ἄλυπον ὧδε εὗρον ἄνθος ἀνίας. In his *Sophocleis* aptius mihi videretur ἄλυπον ἄνθος μανίας· in Trachiniis contra, v. 1017, quo vulgatur ἀκήλητον Μανίας ἄνθος, accommodatius futurum Ἀνίας ἄνθος, *inſanabilem vim doloris.* *Apollonii* dictum, τῆς ὀξυθυμίας τὸ ἄνθος μανία, legitur apud *Stobaeum* p. 173, 49. Quam
B vero Grammaticus laudat fabulam Satyricam *Sophoclis* nusquam alibi memoratam invenimus *Caſaubonus* aut ego, niſi ubi *Heſychio* Θωχθεὶς explicatur μεθυσθείς. In tertium verſum de tribus iſtis ſupra poſitis, pro Παρ' αὐτὰ δ' ἡσθεὶς, recepi *Geſneri* coniecturam, Παραυτίκ' ἡσθεὶς, tum quia τῷ δὲ hic locus non erat, tum quia Παραυτίκα legebatur & apud Tragicos, *Aeſch.* Suppl. v. 774, *Eurip.* Or. v. 970. & apud quosvis Scriptores Atticos; (*Weſten.* vid. in *Pauli* Epiſt. II, ad Cor. IV, 17.) non item Παραυτά, in Epiſtolis *Socraticis*, *Ignatii*, apud *Gregor. Nazianzen.* ſimilesque obvium.

Vs. 75, 76, In *Stobaeo Geſn.* p. 615, 40, *Grot.* p. 507, ad flebilem Inonem probabiliter a mulierum choro (φίλαι γυναῖκες dicuntur apud *Plutarch.* T. II, p. 566. A. ut Helenae v. 262, Hippol. v. 373, Med. v. 214,) dicti, conſuetam praebent conſolationis formulam:

Γίγνωσκε τἀνθρώπεια· μηδ' ὑπερμέτρως
C Ἄλγει· κακοῖς γὰρ οὐ σὺ πρόσκεισαι μόνη.

Cicero Tuſcul. III, c. 33, *conſolatio* — *uſitata* — *ſaepe prodeſt: Non tibi hoc ſoli: Sophocles* Elec. v. 154, Οὔτοι σοὶ μούνᾳ, τέκνον, Ἄχος ἐφάνη βροτῶν. hic ſemel, ſaepius *Euripides* uſus eſt hac ratione: Hippol. v. 834, Οὔ σοι τάδ' ὦναξ ἦλθε δὴ μόνῳ κακά. Alc. 892, 932. Androm. v. 1041. In Med. v. 1017,

Οὔτοι μόνη σὺ σῶν ἀπεζύγης τέκνων·
Κούφως φέρειν χρὴ, θνητὸν ὄντα, συμφοράς.

horum recordatus, qui *Phalaridis* nomine ſcripſit Epiſtolas, Epiſt. 144, f. οὐ, (L. ὅτι οὐ,) μὰ τὸν Δία, μόνον σὺ τοιαύτης ἀπεσφάλης γυναικὸς, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐκείνη τοιούτου ἐστερήθη ἀνδρός. ἐπεὶ τοίνυν οὔτε πρῶτος, οὔτε μόνος τοιαύτῃ ἐχρήσω συμφορᾷ, λογίζου τὰ ἀνθρώπινα πρᾴως φέρειν. Qui ſequuntur

tur in Editione *Barnesii*, p. 473, versus sunt ex Ionis dramate, praeter hunc unicum, apud *Pollucem* repertum VII, 178, A

Κοίλοις ἐν ἄντροις ἄλυχνος, ὥσπερ θὴρ, μόνος.

quae forsan in Athamanta dici potuerunt: *Hyginus* in argumento dramatis Euripidei f. IV, *Athamas in venatione per insaniam Learchum maiorem filium suum interfecit: at Ino cum minore filio suo Melicerta in mare se deiecit, & Dea est facta.* De matre & filio, divinos honores adeptis, *Euripidis* ex Inone versus, vel *Sophoclis*, praebet *Athenagoras* Legat. pro Christ. c. XXVI, καὶ Ἰνὼ μετὰ τὴν μανίαν —— θεὸν δοξάζουσι γεγονέναι,

Πέντε πλάνητες Λευκοθέαν ἐπώνυμον.

καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς,

Σεμνὸς Παλαίμων ναυτίλοις κεκλήσεται. B

Vbi *Comicus* Inonis meminit Euripideae Vesp. v. 1405, *Scholiastes*, ex mente forsan *Euripidis* in Inone, Ἰνὼ, inquit, κατὰ χόλον Ἥρας μανεῖσα, ἔρριψεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς Μελικέρτῃ. verum tamen, quod addit *Scholiastes:* Εὐριπίδης δ᾽ ἐν Μηδείᾳ φησὶν αὐτόχειρα τῶν δύο παίδων γενομένην, Λεάρχου καὶ Μελικέρτου, αὐτὴν ὕστερον εἰς θάλασσαν ῥῖψαι. quae leguntur eadem in Scholiis ad *Euripidis* Medeam v. 1284; locum adscribam *Euripidis*, ut legitur in Cod. Flor. *MS.*

Μίαν δὴ κλύω, μίαν τῶν πάρος
Γυναικῶν ἐν φίλοις χέρα βαλεῖν τέκνοις,
Ἰνὼ μανεῖσαν ἐκ θεῶν, ὅθ᾽ ἡ Διὸς
Δάμαρ νιν ἐξέπεμψε δωμάτων ἄλῃ.

& paulo post:

Δυοῖν γὰρ παίδοιν ξυνθανοῦσ᾽ ἀπόλλυται. C

In diversis Tragoediis aliquoties *Euripides* diversos auctores fuit in fabulis narrandis sequutus; quod eo dico, ne quis hoc etiam utatur argumento in dramate Medeae *Euripidi* abiudicando, quod antiqui Scriptores gravissimi nostro Tragico tribuerunt, quodque illi omnino tribuendum censeo.

CAPVT

A

CAPVT XVIII.

In duorum dramatum fragmenta..

Ex Cresphonte versus aliquot apud Strabonem. Meropes dicta, quae Cresphontis fuit uxor, ut Atrei, Aërope. Theodorus, Poëta dictus Aeliano, actor fuit Tragicus. Regis partes tributae tertiarum actoribus. Demosthenis & Ciceronis explanantur loca leni mutatione. Ad illa Tragicae Meropes, verba Polyphontis. Duo fragm. dramatis Melanippes, quam coelesti B *pondere Neptunus implevit. Plebis utilis opinio, de rebus humanis in Iovis tabulas relatis, a sapiente Melanippe reiecta. Ciceronis de Furiis sententia egregia. Secundum Eurip. rebus aderat humanis divina Iustitia tacita spectatrix, & tarda quidem, certa tamen scelerum vindex. Stricto iuri sapientibus prudens lenitas interdum videbatur anteponenda. De voce* αὐθέντης *disputatio satis verbosa, in qua de XXX Tyrannis Athen. nonnulla, tum de Socrate a iudicibus ut sicariis interfecto. Observatio de Euripidis Palamede, sub cuius persona Socrates adumbratus.*

In Cresphonte locum videbuntur invenisse tredecim *Euripidis* versus, C quos nobis *Strabo* servavit VIII, p. 563, si praeter alia quis contuierit *Pausan.* IV, p. 285, & haec ex *Ennii* Cresphonte apud *Nonium: An inter se sortiunt urbem atque agros?* —— In hoc *Euripidis* dramate, Meropes, quam Cresphontes habuit uxorem infortunatissimam, dicta nonnulla *Plutarchus* custodivit, partim bis posita *Barnesio*; nam, quos iam ante dederat, versus infra reposuit p. 529. omisit illuc sine controversia referendum fragmentum, quod praebet *Plutarchus* T. II, p. 998. E. σκόπει καὶ τὴν ἐν τῇ τραγῳδίᾳ Μερόπην, ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτὸν, ὡς φονέα τοῦ υἱοῦ πέλεκυν ἀραμένην, καὶ λέγουσαν, Ὠνητέραν, [leg. e *MSS.*

Ὀπιωτέραν] δὴ τήνδ' ἐγὼ δίδωμί σοι
πληγήν·

ὅσον ἐν τῷ θεάτρῳ κίνημα ποιεῖ. Quem inscia mater parum aberat quin interfecisset, suum esse filium agnovit: *Aristoteles* de Poët. c. XIV,

ἐν τῷ Κρεσφόντῃ ἡ Μερόπη μέλλει τὸν υἱὸν ἀποκτείνειν, ἀποκτείνει δὲ οὔ, ἀλλ' ἀνεγνώ- A
ρισεν. *Aëropen* Cressam, Atrei uxorem, in scenam produxit *Euripides*
in Cressis; in Cresponte *Meropen*, infortunia sua lamentantem: huius
personam sic egisse suspicor coram Alexandro Pheraeo Theodorum
actorem Tragicum, ut tyranno lacrymas expresserit: *Aelianus* V. H.
XIV, c. 40, Θεοδώρου δὲ τοῦ τραγῳδίας ποιητοῦ ὑποκρινομένου τὴν Ἀερόπην (scri-
bendum puto τὴν Μερόπην) σφόδρα ἐμπαθῶς, ὅδε εἰς δάκρυα ἐξέπεσεν. Quae
nonnunquam alios, & virum egregium *J. A. Fabricium* in Bibl. Gr.
decepit *Aelianum*, opinor, adpellatio τραγῳδοῦ, saepe huic actori no-
bilissimo data, qua Tragicum credidit Poëtam designatum: hic vero
τραγῳδοποιὸς dicebatur. Vt histriones Comici Κωμῳδοί, Τραγῳδοί ve-
teribus erant *actores Tragici*; recentiores & *Aelianus* ipsos Poëtas sic
dicere non dubitarunt.

Inter actores Tragicos nobilissimos Theodorum recensens *Plutar-
chus* T. II, p. 348. E. saepius illius meminit, etiam in Πολιτικοῖς παραγ- B
γέλμασι, p. 816. F. his notatu dignissimis: τὸν μὲν ἐν τραγῳδίᾳ πρωταγω-
νιστὴν, Θεόδωρον ἢ Πῶλον ὄντα, μισθωτῷ, τῷ τὰ τρίτα λέγοντι, πολλάκις ἕπε-
σθαι καὶ προσδιαλέγεσθαι ταπεινῶς, ἂν ἐκεῖνος ἔχῃ τὸ διάδημα καὶ τὸ σκῆπτρον.
respicit ibi *Plutarch.* locum *Demosth.* de Falsa Legat. p. 253, §. 445.
nec *Valesio* neque *Tayloro* satis, opinor, intellectum: ἐν πᾶσι δράμασι
τοῖς τραγικοῖς ἐξαίρετόν ἐστιν ὥσπερ γέρας τι τοῖς τριταγωνισταῖς, τὸ τοὺς τυράν-
νους καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. corrigatur, τὸ τούτους (nempe τοὺς
τριταγωνιστὰς) τυράννους καὶ τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. conf. *Plutarch.* Ly-
sandro p. 446. D. Cur autem partes Regis in Tragoediis datae fuerint
tertiarum partium actoribus tradit in *Scholiis* ad h. l. *Demosthenis* ὁ τὰς
θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας· fuit is, ni fallor, *Asclepiades* in Tragodu-
menis. His commode succedent ista *Ciceronis* Divinatione in Q. Cae-
cil. Orat. I, 1, p 325, *Vt in actoribus Graecis fieri videmus, saepe il-
lum, qui est secundarum aut tertiarum partium, quum possit aliquanto cla-* C
*rius dicere, quam ipse primarum, multum submittere, ut ille princeps quam
maxime excellat.* In his *actores Graeci* iam displicuisse videntur *Asco-
nio*; scripsisse suspicor *Ciceronem*: *Vt in actoribus Tragicis fieri vide-
mus*, — nam Graeci fuerint actores an Latini, nihil ad rem facie-
bat determinasse: Latine loquentes videbant audiebantque Romani;
& hos potius intellexisse *Cicero* videbitur legenti Tuscul. I, c. 44.
de Off. I, c. 31. Orator. c. 31. Tragicos actores designari non Co-
micos monstrant & verba *Demosthenis*, *Plutarchi*, & ipsius *Ciceronis*, non
vitae quotidianae speculo, sed Tragoediae congrua magnificentiae.
Vtrumque locum praeter alia *H. Valesius* adhibuit in Notas *Mauss.*
ad *Harpocr.* p. 293, 294. conf. *J. F. Gronovii* Observ. in Script. Ec-
clesi. c. 25, p. 285. & *Jo. Taylor* in *Demosth.* T. II, p. 354.

Nisi nobis in hoc scribendi genere liberrimo emansoribus esse li-
ceret,

A ceret, ista nimium abire faterer ab *Euripidis* in Cresphonte Merope, cuius ad Polyphontem dictum, Criticis antiquis vexatum, egregie tuetur *A. Gellius* N. A. VII, c. 3,

> Εἰ γάρ σ᾽ ἔμελλεν, ὡς σὺ φῄς, κτείνειν πόσις,
> Χρῆν καὶ σὲ μέλλειν, ἕως χρόνος δῆθεν παρῆν.

Duas literas adieci vulgatis, Χρὴ —— & ὡς· posuique Χρῆν, & ἕως, hoc tamen in unam syllabam contrahendum pronuncianti: *tu quoque tamdiu cessare debueras a caede, usque dum tempus scilicet illud adesset*; quo frater, quod fingis, consilium exsequi aggrederetur: miror, quae de Graecis, ὡς χρόνος δῆθεν παρῆν, Latina fecit vir Clar. *cum occasio non esset omnino tibi defutura.*

Eiusdem Meropes ad patrem Cypselum argumentationem ex *Ennii* nobis Cresphonte, probabiliter Euripideo, dedit *Auctor* Rhetorico-
B rum ad Herenn. II, c. 24,

> *Iniuria abs te afficior indigna, pater;*
> *Nam, si improbum Cresphontem existimaveras,*
> *Cur me huic locabas nuptiis? sin est probus;*
> *Cur talem invitum invitam cogis linquere?*

Supersunt, praeter ceteros, quinque versus *Ennii*, quibus quatuor Euripideos, verbum de verbo propemodum, expressit. —— Fratris viduae scelus suum excusantis Polyphontis, ut suspicor, verba sunt, quae nobis e Cresphonte dedit *Schol.* in *Eurip.* Med. v. 85,

> Ἐκεῖνο γὰρ πέπονθ᾽, ὅπερ πάντες βροτοί,
> Φιλῶν μάλιστ᾽ ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι.

C quam sententiam *Victorius* attigit V. L. XIV, c. 6, cum similibus dictis comparavit *Gataker.* in *M. Antonin.* XII, 4.

Duo tantum attingam e fragmentis dramatis Melanippes: hoc, *Grotium* sequutus, ordine tertium posuit *Barnesius:*

> εἰ δὲ παρθένος
> φθαρεῖσά γ᾽ ἐξέθηκέ τις τὰ παιδία,

petitum ex *Dionys. Halic.* Arte Rhetor. p. 103. illic *Dionysio*, vel cuicunque demum, scripta comparanti ad pag. 185, mihi videtur ad patrem Tragica dixisse Melanippe:

> εἰ δὲ παρθένος
> φθαρεῖσά γ᾽ ἐξέθηκεν εἰς βουφόρβια,
> φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ δράσεις φόνον;

his

his ſcriptis Clar. *Toupium* vidi Emend. in *Suid.* III, p. 21, Euripidea A
paulo aliter conſtituiſſe.

Quos ex Neptuno conceperat infantes inter armenta poſuerat Melanippe; inter vaccas repertos ſtulte pater puellae Desmontes monſtra credidit: mortem filiolorum ut averteret, iſta patri dixit Melanippe. *Dionyſius* p. 85, 25, ὁ (σχηματισμὸς) τῆς Μελανίππης, τίς (legerim, ὅτι τίς) τὰ παιδία ἐξέθηκεν εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια. p. 103, 6, ἡ δὲ Μελανίππη ἐπαιδεύθη μὲν ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος· γέγονε δὲ ταύτῃ παιδία· ἐξέθηκε δὲ αὐτὰ εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια· &c. vitioſum eſt ἐπαιδεύθη· non longe recedit ἐπλήσθη μὲν ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος. Ingenioſa eſt doctiſſimi *Toupii* coniectura III, p. 20, qua legit ἐπαιδώθη· meo tamen iudicio ne *Callimacheum* quidem παιδῶσαι, tanquam inſolens, adhibuiſſet *Dionyſius*; ut ille, βουφόρβια, vocem ſervavit *Euripidis*, ſic & πληρῶσαι hac in re ſuſpicor adhibitum Tragico de Neptuno, qui puellam vitiatam impleverit κύματος θεοσπόρου, cuius γέμουσαν, ἐκ Ποσειδῶνος δηλαδή, teſte *Euſtathio* ad B
Od. I, p. 371, 46, dixerat Alopen *Euripides* in Cercyone:

Coeleſti tumidus pondere venter erat,

Ovid. Faſt. III, 42. Eiusdem Alopes Euripideae, a Neptuno, poſtquam Deus libidinem expleverat, ſe neglectam queſtae haec nobis verba ſervavit *Euſtathius* in Od. Φ, p. 749, 6, ſimplicitate ſua pervenuſta.

Πλήσας δὲ νηδὺν οὐδ' ὄναρ κατ' εὐφρόνην
φίλοις ἔδειξεν αὐτόν.

Sunt etiam voces Euripideae βουφορβὸς, βουφορβεῖν, βουφόρβια, in Iph. in Taur. v. 237, Alc. v. 8, v. 1031.

Alterum dramatis Melanippes fragmentum generis eſt diverſiſſimi; quo ſapientiae civibus non valde fructuoſae ſpecimen praebuit *Euri-* C
pides. Atticam quoque plebem utilis iſta continebat ſuperſtitio, qua credebant inter homines oculis humanis non ſpectabiles verſari rerum laudabilium inſpectores, ſcelerumque ſpectatrices & vindices, qui quaeve bonorum malorumque nomina referrent ad ſuum Imperatorem Iovem, ſuis quaeque tabulis inſcribenda. Qui Prologum agit in *Plauti* Rudente Arcturus v. 13,

Qui falſas lites falſis teſtimoniis
Petunt; quique in iure abiurant pecuniam;
Eorum referimus nomina exſcripta ad Iovem.

v. 21,

Bonos in aliis tabulis exſcriptos habet.

Dum nomina factaque hominum in tabulas inſcribi curabat Iupiter, dici-

A dicitur illa ἀποχειάφειδζ. vid. in *Herodotum* a me notata P. 400, & a Clar. *Jo. Aug. Ernesto* in *Callim.* h. Cerer. v. 47. Sed Pater Optimus Max. tardus ad vindictam, non nisi sceleribus conduplicatis, tabulas illas suas pelliceas evolvebat: hac mente suspicor *Aeschylum*, aliumve Tragicum veterem scripsisse senarium, qui vim obtinuit proverbii,

Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας·

postea pellibus pugillares & libros substituerunt: de teste veraci proverbium habet *Lucianus* de Merc. Cond. T. I, p. 667, ἐκ τῆς Διὸς δέλτου ὁ μάρτυς. Hoc velut populare figmentum *Euripidis* Philosopha reiecit Melanippe in *Stobaei* Excerptis de Rer. Nat. *Grot.* p. 121,

Δοκεῖτε, πηδᾶν τἀδικήματ' εἰς θεοὺς
B Πτεροῖσι, κἄπειτ' ἐν Διὸς δέλτου πτυχαῖς
Γράφειν τιν' αὐτὰ, Ζῆνα δ', εἰσορῶντά νιν,
Θνητοῖς δικάζειν;

quae proxima sequuntur,

οὐδ' ἅπας ἂν οὐρανὸς,
Διὸς γράφοντος τὰς βροτῶν ἁμαρτίας,
Ἐξαρκέσειεν·

comparari possunt cum his apud Auctorem Philopatridis (*Lucian.* T. III) p. 603, v. 38, πολλάς γε χαρτίας φὴς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. dixerat ibidem Triephon p. 599, ἴσιν ἐν οὐρανῷ βλέπων δικαίους τε κἀδίκους, καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. haec quem in finem scripta sint neminem latet. Nec tamen impias opiniones in vulgus serere vo-
C luit *Euripides*; sed qua mente sapienter & animose *Cicero* scripsit Orat. in L. Pison. c. 20, *Nolite —— putare, —— ut in scena videtis, homines consceleratos impulsu Deorum terreri Furiarum taedis ardentibus: sua quemque fraus, suum facinus, suum scelus, sua audacia de sanitate ac mente deturbat: hae sunt impiorum furiae, hae flammae, hae faces.* horum, ut opinor, recordatus *Quinctilian.* Declam. CCCXIV, p. 623, non tamen sine causa traditum putat, *eos, qui aliquid commiserunt scelus, Furiis agitari, & per totum orbem agi: ut nomina*, inquit, *mentita sit* (sic scribendum, *sit*, *vetus aetas* nempe,) *ut aliquid fabulae affingant, ab aliquo tamen exemplo ista experimenta venerunt.* Tabulas in coelo fictas repellens *Euripides*, statuit tamen rebus humanis Iustitiam adesse facinorum spectatricem, quae, mortalium oculis non nisi mentis spectabilis, omnia videret, &, tacito lentoque gressu sceleratos sequuta,

 poe-

poenae tandem gravitate tarditatem ſuam compenſaret. hunc ipſum locum, quem tractavi, ſic claudit Melanippe: A

ἀλλ' ἡ Δίκη
Ἐνταῦθα πού 'στιν ἐγγύς, εἰ βούλεσθ' ὁρᾶν.

nihil in his me quidem offendit: quos enim alloquuta primum, Δοκεῖτε, *Nolite putare*, vel *Putatisne* potius, —— ad eosdem nunc, εἰ, inquit, βούλεσθ' ὁρᾶν· *ſi vultis* illam, oculis nempe mentis, *intueri*, *hic praeſens* adeſſe deprehendetur *Iuſtitia:* ingenioſe tamen amicus quidam meus corrigere tentabat, εἰ κὰν ἴσθ' ὁρᾶν· proferens ex *Stob.* Ecl. *Grot.* p. 123, verſum Ὁρᾷς Δίκην ἄναυδον οὐχ ὁρωμένην· & ex p. 127, Ἡ δ' ἐγγύς ἐστιν· οὐχ ὁρωμένη δ' ὁρᾷ· haec *Euripidis*, *Aeſchyli* ſunt priora apud *Theophil.* ad Autol. II, p. 256.

De Iuſtitia divina, tarda, certa tamen, ſcelerum vindice, locus eſt *Euripidis* e perdito dramate peregregius apud *Plutarch.* de Sera Numinis vindicta p. 549. A. & *Stobaeum* Ecl. *Grot.* p. 121, 123, his inter ſe collatis corrigendus, & forte verſu *Euripidis*, alibi lecto, ſic augendus: B

Οὔ τοι προσελθοῦσ' ἡ Δίκη σε, μὴ τρέσῃς,
Παίσει πρὸς ἧπαρ, οὐδὲ τὸν ἄλλον βροτῶν
Τὸν ἄδικον· ἀλλὰ σῖγα, καὶ βραδεῖ ποδὶ
Στείχουσα μάρψει τοὺς κακοὺς ἀεὶ βροτῶν,
Ὅταν σχολὴν ἄγουσα τυγχάνῃ, Δίκη.

huc pertinet etiam, alium in uſum adhibitus, in Oreſte verſus 420,

Μέλλει· τὸ θεῖον δ' ἐστὶ τοιοῦτον φύσει.

de Deo *Euripides* Troad. v. 887, C

πάντα γὰρ, δι' ἀψόφου
Βαίνων κελεύθου, κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγεις.

Raro antecedentem ſceleſtum
Deſeruit pede Poena claudo,

Horat. III, Od. II, 32.

Sera tamen tacitis Poena venit pedibus,

Tibull. I, El. X, 4, βραδεῖ ποδὶ, vel δι' ἀψόφου κελεύθου. *Themiſtio* feliciter Euripidea reſtituit *Jo Toupius* Emend. in *Suid.* ad Δίκης ὀφθαλμός. *Aeſchyli* locum Noſter expreſſit, quem apud *Theophilum Antiochen. Theod. Canter.* iam emendavit V. L. I, c. 4. Verſum proverbialem ore vulgi tritum praebet *Sextus Empir.* p. 279,

Ὀψὲ θεῶν ἀλέουσι μύλοι, ἀλέουσι δὲ λεπτά.

In

A In *Stobaei* laudato Tit. sic vulgavit primus ex Cod. *MS. Grotius* hos *Euripidis* e perdita Tragoedia versus p. 125,

Συγγνώμονάς τοι τοὺς θεοὺς εἶναι δοκεῖ,
Ὅταν τις ὅρκῳ θάνατον ἐκφυγεῖν θέλῃ,
Ἢ δεσμὸν, ἢ βίαια πολεμίων κακὰ,
Ἢ παισὶν αὐθένταισι κοινωνῇ δόμων·
Ἤ τ' ἄρα θνητῶν εἰσὶν ἀσυνετώτεροι,
Ἢ τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγοῦνται δίκης.

horum tres priores tamen iam ante legebantur paulo aliter scripti in *Stobaei* Floril. *Gesn.* p. 197, 37. *Grot.* p. 123. hinc excerpti inter *Barnes.* p. 507, 102, quibus tres reliquos adiiciendos *Heathius* monuit p. 184. B. Vt sint isti versus sincere scripti, tribus certe reliquis insunt mendosa: ex quarto quae Latina fecit *Grotius*, *Vel una dominis*
B *tecta quos pueris habent*, nullam admittunt his accommodam sententiam: corrigens ista vir Clar. convertit: *Aut filios homicidas in domus receperit: filii* sint an *patres* nihil intererat: cum homicidis sub eodem tecto, aut in eadem esse navi, nefas arbitrabantur. Fac scriptum ἢ παισιν· facilis est mutatio in ἢ τοῖσιν αὐθ. Sequenti versu scribendum Euripideo more Ἦτ' ἄρα —— ultimo, Εἰ τἀπιεικῆ. Sic itaque hos versus reficiendos arbitror,

Συγγνώμονάς τοι τοὺς θεοὺς εἶναι δοκεῖς,
Ὅταν τις ὅρκῳ θάνατον ἐκφεύγειν θέλῃ,
Ἢ δεσμὸν, ἢ βίαια πολεμίων κακὰ,
Ἢ τοῖσιν αὐθένταισι κοινωνῇ δόμων;
Ἦτ' ἄρα θνητῶν εἰσὶν ἀσυνετώτεροι,
Εἰ τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγοῦνται δίκης.

C *Si quis periurio mortem evitare studet, aut carcerem, vel tristia belli mala; aut cum homicidis sub eodem versatur tecto; huiccine tu Deos esse putas ad condonandum faciles? Sunt profecto mortalibus Dii minus sapientes, si iuri & aequo nimiam lenitatem anteponunt.* hic enim opponuntur τἀπιεικῆ τῇ δίκῃ, ut alibi opponit *aequitatem stricto iuri*, τὸ ἐπιεικὲς καὶ τὴν χάριν τῇ ἁπλῶς δίκῃ, sive noster Tragicus, seu, quod credere malim, *Sophocles* (ob Plutarchea T. II, p. 761. F. facile emendanda) apud *Clem. Alex.* Strom. II, p. 494, 9, ubi Orcus, *Illacrymabilis Horatio*; ἀνοικτος θεὸς, *Eurip.* Alcest. v. 424, cuius

Panditur ad nullas ianua nigra preces,

Propert. IV. El. XI, 2,

οὔτε τὸ ἐπιεικὲς, οὔτε τὴν χάριν
Ἤδει· μόνον δ' ἔστεργε τὴν ἁπλῶς δίκην.

sic Cato Vticensis, iustitiae rigidae satelles, dicitur τὸ πρὸς τὴν δικαιοσύνην ἀτενὲς, καὶ ἄκαμπτον εἰς ἐπιείκειαν ἢ χάριν, ὑπερηγαπηκὼς, *Plutarcho* T. 1, p. 761. D. Erat tamen boni Regis ac iudicis persona dignius τὸ ἐπιεικὲς δίκαιον, τὴν αὐστηρὰν τῶν νόμων φωνὴν παραμυθούμενον, Magistratibus prudenter, neque inter Graecos frustra, commendatum a *Sopatro Stobaei* p. 314, 2. & eiusdem *Diotogeni* p. 331, 45, Rex bonus dicitur futurus, δίκαιός τε ὢν, καὶ ἐπιεικὴς καὶ εὐγνώμων· & v. 54, ἁ ἐπιείκεια καὶ εὐγνωμοσύνα πάρεδροί τινες —— τᾶς δικαιοσύνας, ἁ μὲν τὸ ἀπότομον τᾶς βλάβας μαλθαίνοισα, ἁ δὲ τοῖς ἐπὶ ποσὸν ἀμπλακίσκωσι συγγνώμας ἀπομερίζοισα. eamdem rationem probabant Socrates, *Plato*, *Aristoteles:* hic vero ferme loquitur personae serviens *Euripides*, ut postea solebant Stoici, suum sapientem ἐπιεικῆ esse negantes. Sed, nostro nos modulo metientes, minutas potius lectionum varietates persequamur. Scribendum censui: A

Ἦτ' ἄρα θνητῶν εἰσὶν ἀσυνετώτεροι, B
Εἰ τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγοῦνται δίκης.

utrumque ex *Euripidis* more; de quo nonnulla scripta sunt in hunc locum Hippol. v. 480,

Ἦτ' ἄρα γ' ὀψὲ γ' ἄνδρες ἐξεύροιεν ἄν,
Εἰ μὴ γυναῖκες μηχανὰς εὑρήσομεν.

Pro Οὔτ' ἄρ', Iphig. in Aul. loco nostri simillimo, scribendum puto v. 1189,

Ἦτ' ἄρ' ἀσυνέτους τοὺς θεοὺς ἡγοίμεθ' ἄν,
Εἰ τοῖσιν αὐθένταισιν εὖ φρονήσομεν.

ultimum verbum vitiosum arbitror: εὔφρονες γένοιντ', aut simile quidpiam, ad Deos referendum, sensus loci postulare videtur, qui commodum praebet, quod *Euripidis* versu praecedenti restitui: C

Ἢ τοῖσιν αὐθένταισι κοινωνῇ δόμων.

' *Domini*, δεσπόται, & αὐτονόμοι, quibus licebat αὐτοδικεῖν, *auctores* etiam, recentioribus αὐθένται dicebantur & αὐθεντεῖν· veteribus istis Atticis, qui florente republica Graecorum viguerunt, ut equidem puto, nusquam: his vel sui vel aliorum *interfectores* αὐθένται vocabantur: locum *Euripidis*, qui potuerat obmoveri, (vid. Observ. Miscell. v, 1, p. 109. & *Jo. Alberti* ad *Hesych.* in Αὐθέντης) emendavit egregius Criticus *Jer. Marklandus* in Suppl. *Eurip.* v. 442. Recte *Thomas M.* in v. Δεσποτεία, —— Αὐθεντία, inquit, παρ' οὐδενὶ τῶν δοκίμων ῥητόρων εὕρηται ἐπὶ τοῦ τῆς δεσποτείας ὀνόματος· —— τὸ γὰρ Αὐθέντης οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τοῦ φονέως τάττουσιν. Sed ne hoc quidem sensu veteribus Atticis valde vox fuit frequentata,

A ta, si bene memini, nunquam adhibita *Demosthenі*, nunquam *Isocrati*; *sui ipsius interfectorem* frequenter appellantibus αὐτόχειρ. miror adeoque vulgata nobis in *Harpocrationis* Lex. Αὐθέντης, ὁ αὐτόχειρ, ἢ ὁ αὐτὸν ἀναιρῶν· διὸ παρ' Ἰσοκράτει αὐθέντης· Mallem scripsisset ut veriora, Αὐθέντης, ὁ αὐτόχειρ, ἢ ἑαυτὸν ἀναιρῶν, παρ' Ἀντιφῶντι· διὸ παρὰ Σοφοκλεῖ, αὐτοέντης. certe, teste *Phrynicho* in Soph. Appar. Σοφοκλῆς Λάϊος τοὔνομα αὐτοέντης εἶπεν. conf. *Eustath*. Il. Ε, p. 397, 3. sed ille Laii interfectores αὐτοέντας dicit Oed. Tyr. v. 107. Vnus oratorum *Antiphon* τὸ αὐτόχειρ plus semel dixit αὐθέντην· cui hoc ipsum restituendum Orat. VIII, p. 122, 44, ὀδύρομαι μὴ οὐ μόνον τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποστερηθῶ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν προκαταγνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν ἐπίδω αὐτόν. corrigendum est, ἀλλὰ καὶ αὐθέντην προκαταγνωσθέντα —. *sed & metuo, ne insuper illum videam a vobis condemnatum tanquam sui ipsius interfectorem:* conferatur accusatio in fine p. 120. & p. 123, 4. — Αὐθέντης eodem sensu legitur p. 123, 39.

B 125, 4, 6. P. 124, 17, respondens ad ista priora, σχετλιάζει, inquit, κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν παῖδα, εἰ μήτε ἀκουσίας μήτε πενίας αὐθέντης ὢν ἀποδείξει· in his, pro μήτε πενίας, scribendum arbitror μήτ' ἐπιβουλίας, scil. ἀκουσίας· ut p. 123, 2, dixit ὅτε φανέντα τοῦ ἀκουσίου, ὅτε ἐπιβουλεύσαντα ἀκουσίως. De *homicida* in genere semel adhibuit *Antiphon* Orat. de caede Herodis p. 130, 31, ὁ διώκων τὸν φόνον τοῦ φόνου ἵνα μὴ ὁμωρόφιος γένηται τῷ αὐθέντῃ· *ne actor cum homicida sub eodem esset tecto*, sive *scelerati contage pollueretur:* hoc esset *Euripidi*, μὴ — τοῖσιν αὐθένταισι κοινωνῇ δόμων. *Antiphontis* ultima *Spanhemius* attigit in *Callim*. h. Cereris v. 118, notatis quaedam adiecit apposita *Jacob. Elsnerus* Observ. S. in Evang. *Matthaei* VIII, 8. — Quod praeterea scribit *Harpocration* in v. Αὐθέντης, *Lysiam* in oratione quadam sua, nobis perdita, vocem sibi quodam peculiari modo, ἰδίως, posuisse de XXX Tyrannis, καίτοι δι' ἑτέρων εἰργάζοντο τοὺς φόνους· attendenti nemini mirum videbitur. Αὐθένται, *percussores*

C & *sicarii*, dici poterant qui per carnifices suos tot centenos cives intra paucos menses e medio sustulerunt: *caedis* enim *auctores* non minus fuerunt, quam si suis ipsi manibus patrassent. *Heraclit*. in Allegor. *Homer*. p. 434, οἱ νομοθέται, inquit, τοὺς πατροκτόνους χειροκοποῦσι. Persarum Rex, Τισσαφέρνην κατακτείνας, ἀποτέμνει αὐτοῦ (Tissaphernis) τὴν κεφαλήν, *Xenophon* Ἑλλ. III, p. 293, 30. qui de his ipsis XXX tyrannis sub persona Cleocriti, L. II histor. Grae. p. 278, 21. ὀλίγου δεῖν, ait, πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτὼ μησίν, ἢ πάντες Πελοποννήσιοι, δέκα ἔτη πολεμοῦντες. Secundum *Senecam* de Tranquill. c. III, p. 352, *mille trecentos cives, optimum quemque, occiderunt:* mille quadringentos, *Diogen. Laërt.* VII, 5. quinimo mille quingentos ἀκρίτους interfecisse non uno loco dicuntur *Isocrati* & *Aeschini*; huic de mala Legat. p. 38, 15. contra Ctesiph. p. 87, 20, *Isocrati* in Areop. p. 153. c. contra Lochit. p. 397.

D. hic nihil vetabat omnia loca adnotasse, partim tantum designata Praeceptoribus meis, *Ti. Hemsterh.* ad *Schol.* in *Aristoph.* Plut. p. 440. *P. Wesseling.* ad *Diodor.* Sic. T. I, p. 643. ubi hanc historiae particulam attigerunt. Viros aliquot primarios, quos percussores isti sustulere, recenset *Jo. Taylor* V. C. in *Lysiae* vita p. XLVII. — Horum impotenti dominationi, quantum poterat, obluctatus Socrates illud quidem evasit incendium; sed, anno post eiectos Tyrannos duodecimo, ab eodem isto populo, cuius iura fuerat & libertatem contra tyrannos tuitus, insons morti fuit damnatus: de Socrate *Dion Chrys.* Or. XLI, p. 507. A. B. *ἐν μὲν τῇ τυραννίδι τῶν τριάκοντα ἔπραττε πάντα ὑπὲρ τοῦ δήμου — ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοῦ δήμου, δι' ὃν ἐκινδύνευεν, ὕστερον εὖ πράττοντος, διαβληθεὶς ὑπὸ συκοφαντῶν τινῶν, ἀπέθανεν.* In Socratem itaque peiores istis triginta sicariis in libera republica iudices Atticos, eadem voce, qua tyrannos istos *Lysias*, *αὐθέντας* dixerat, ni fallor, *Aristippus*, seu qui sub eius nomine scripsit epistolam XVI inter Socraticas: *ἀνεχωρήσατε πάντες ἀπ' Ἀθηνῶν οἱ Σωκράτους ἐρασταὶ — δεδιότες μή τι ἐφ' ὑμᾶς ἔλθοι τῶν αὐτῶν ἂν*, Corrigo, *τῶν αὐθεντῶν. veriti, ne quid & vobis eveniat a sicariis.* Quae quidem in istis Epistolis *Aristippi* nomen praeferunt, Dorice scriptae, IX, XI, XIII, XVI, nihil, quantum memini, continent indignum *Aristippi* persona; sed eidem inscriptam Epistolam XXVII, velut ad Areten filiam datam, qualem tamen memorat *Diogen. Laërt.* II, 84, in qua nulla sunt Dorismi vestigia, illam tanquam spuriam reiicio, nec tamen omnes cum praestantissimo sane viro *Jo. Pearsono* Vind. *Ignat.* p. 361.

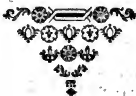
A — B

Non adeo haec remota sunt, quam primâ specie videbuntur, a reliquiis perditarum *Euripidis* Tragoediarum, si Palamedis dramate sub huius persona Socratem nobis expinxit, iam tum, cum illud prima vice ageretur *Euripidis* drama, sycophantarum Atticorum saepe calumniis vexatum, atque in Attico theatro splendidis *Aristophanis* mendaciis turpiter agitatum: docuit enim suas Nubes mordacissimus Comicus, in Socratis contumeliam scriptas, Olymp. LXXXIX, anno I; octo demum annis post actas primum illius Nubes, suum drama Palamedem *Euripides* in certamen duxit, Olymp. XCI, a. I. Quod dicebam tametsi mihi quidem videatur verisimillimum, non potuit tamen *Euripides* hoc in dramate sub fictis personis exprobrare civibus suis immane scelus in Socrate necando commissum. Ista nihilominus, oppresso calumniis Ulyssis & aliorum Palamede, in *Euripidis* Palamede cantata sunt a choro: C

Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὰν
Πάνσοφον, ὦ Δαναοὶ,

A Τὰν οὐδὲν ἀλγύνουσαν
'Αηδόνα Μουσᾶν,
Τῶν Ἑλλάνων τὸν ἄριστον.

vid. in *Eurip.* Phoen. notata p. 112. Et his auditis, intellecto quid vellet indicatum Poëta, fertur totum theatrum illacrymasse: ista, sed ex incerto rumore, narrantur in argumento Busiridis Encomii *Isocratei:* καὶ νοήσαν τὸ θέατρον ἅπαν ἐδάκρυσε, διότι περὶ Σωκράτους ᾐνίττετο. Atheniensibus in Palamede Socratis mortem exprobrasse, censuit & *Diogenes Laërtius*; nam narratis, quae illam sunt Athenis consequuta, L. II, 44, Εὐριπίδης δὲ, inquit, καὶ ὀνειδίζει αὐτοῖς ἐν τῷ Παλαμήδει λέγων, Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὰν Πάνσοφον &c. sed quod mox addit *Diogenes*, Φιλόχορος δὲ φησι, προτελευτῆσαι τὸν Εὐριπίδην τοῦ Σωκράτους, verissimum utique: Philochorus sub Archonte Callia mortem adnotaverat *Euripi-*
B *dis*; illam Socratis, octennio post sub Lachete: si quid in hoc genere certum, planissime constat, *Euripidem* rebus humanis ereptum Olymp. XCIII, anno 1; Socratem demum Ol. XCV, 1. hoc a *Jo. Meursio*, *Jo. Pearsono* Vind. *Ignat.* p. 361, aliisque demonstratum neque *Sam. Petitus* negare potuit Miscell. 1, c. XIII. In historia levem errorem commisit Cl. *Sallierius dans les Memoires de Litterat. de L'Acad. R.* T. VI, p. 388. Sed quam *Petitus* illic iniit rationem, ut post mortem Socratis acta videretur Tragoedia Palamedes, perpaucis probatam arbitror: mihi sic videtur; *Euripidi*, qui Attica noverat civium suorum ingenia, dum drama conderet Palamedis, obversatum prae ceteris amicum suum Socratem; forsan etiam quae postea demum evenerunt, ut erat in rebus humanis perspicax, partim praevisa. Sed si verum est, toto theatro lacrymas fuisse profusas, dum ageretur Palamedes, atque ista, quae posui, flebilibus modis canerentur, hoc evenisse suspicor, quum post mortem Socratis *Euripidis* repraesentaretur Palamedes.

CAPVT

CAPVT XIX.

In octo dramatum reliquias.

Ex Tragoediis dicta quaedam Ciceronis ad Atticum. Additamenta hic illic Ciceronis verbis olim videntur interiecta. Ad Oedipum fragmenta quaedam relata. Οἰδίπους *de felici coniectore. Sphinx*, οὐρὰν ὑπίλασ', *erat versicolor. de Iride verba Anaxagorae & Xenophanis proferuntur ex MSS. Ex oratione soluta versus efformasse Grotium. Oedipum Euripidis* ἐξωμμάτωσαν *famuli Polybi. Exoculati Phineus & filii*, Φινεῖδαι. Ἐξωμμάτωται, *oculatus factus est, Aristophani. Talia dari etiam apud Latinos. Ex Oeneo quaedam & Pirithoo. Notitia Codicis Stobaei Leid. ex quo nomina quaedam dramatum eruuntur &c. & emendate scripti versus Phanoclis. De Glauco Minoïde extincto in dolio melle pleno. Ex Eurip. Polyido versus aliquot ex MS. proferuntur, quibus augur ex artis disciplina loquitur.* κυματότερος *& similia vi passiva. Aliud dramatis fragm. ex MS. Suis quaedam personis attributa. Ex Rhadamantho quaedam & Syleo; ex hoc Satyrico dramate dictum iocosum.* ξύλον *usu rariori positum. Loca veterum indicantur qui dictum alludunt ex Stheneboea, Amor poëtam vel facit vel invenit.*

Perditae Tragoediae videtur esse fragmentum in *Ciceronis* (1) ad Atticum Epist. 3 libri VII,

πῦ σκάφος

Τὸ τῶν Ἀτρειδῶν;

Aliud

(1) Sunt & in istis ad Atticum Epistolis alia perditarum Tragoediarum fragmenta: Sophoclea videntur L. XIV, Ep. XXII,

Ἄλλοις ἐν ἐσθλοῖς τόνδ' ἀπωθεῖται ψόγον.

L. XV, Ep. XI, partim repetita L. XVI, Ep. VI,

Ἡ δεῦρ' ὁδός σοι τί δύναται νῦν θεοπρόπε;

So-

A Aliud etiam arbitror in Epiſt. quarta latere L. VI, qua, cum dixerat Attico ſcripturum ſe *μυστικώτερον*, nonnulla de uxoris ſuae liberto loquutus *ἐν αἰνιγμοῖς*, iſta dediſſe cenſetur: *δέδοικα δὴ, μήτι νοήσης. ὥς δή που τοῦτο δὴ προσκεψάμενος τὰ λοιπὰ ἐξασφάλισαι.* Vltima ne nobis quidem obſcura ſunt, ſi ad praecedentes hinc abſtractae referantur voces *ὥς δή που*· in quibus facile mecum Lector detegat nomen *Οἰδίπου*· Tragici veteris, ut, puto, verba ſunt:

δέδοικα δὴ,
Μή τοι νοήσης, Οἰδίπου·

vereor ſane ne rem intelligas Oedipe: hariolor autem ex *Euripidis* Oedipode verba fuiſſe Iocaſtae. In iſta *Ciceronis* quadrat *Plauti* dictum Poen. I, III, 34, *iſti quidem hercle orationi Oedipo Opus eſt coniectore, qui Sphingi interpres fuit.* Νῦν Σφιγγὸς γρίφους Οἰδίπους ἐφευράμην, eſt *Alcaei*

B ſcriptoris epigrammatum Anthol. III, c. XII, ep. 19.

De Sphinge certe fuit *Euripidis* in Oedipode dictum elegans,

Οὐρὰν δ' ὑπίλλασ' ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν
Ἐκαθίζετ'·

prout illud ſcriptum legitur ad *Schol.* in Phoen. p. 790, emendatius quam apud *Aelian.* de N. A. XII, c. 7, *Athen.* XV, p. 701. B. *Erotian.* Lex. *Hippocr.* in v. Ὑπίλλει· conf. *T. H.* apud *Ruhnken.* in *Timaei* Lex. p. 52. Ὑπίλλασα quum legatur apud *Aelianum*, ap. *Athenaeum* ὑπήλασ'· a τίλλειν autem formentur τίλαι (*Theocr.* III, 23,) τίλας· ἐκτίλας, ὑποτίλας· venit in mentem tanquam verior Euripideae vocis ſcriptio,

Οὐρὰν δ' ὑπίλασ' ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν,

Sphinx *Senecae* pingitur in Oed. v. 96,

caudam movens
C *Saevi leonis more;*

ſed

quum conciperet minas,
Quumque e ſuperna rupe, iam praedae imminens,
Aptaret alas verbere.

Sphinx

Sophocleis praeſertim delectabatur Atticus: *Cicero* L. II Ep. VII, *cupio iſtorum naufragia ex terra intueri, cupio, ut ait tuus amicus Sophocles*, κἂν ὑπὸ στέγῃ Πυκνᾶς ἀκούειν ψακάδος· quibus commodum *A. Schottus* utitur ad *Zenob.* Cent. III, Pr. 95, Ἐξάντης λελύσθω τ' ἐμὸν (ſic ſcribendum) κακὸν ἄλλον ἔχοντα. *Sophoclis* verſus

Sphinx autem in hoc *Euripidis* loco *confedit*, ab Oedipo iam soluto carmine: A

caudamque remulcens
Subiecit pavitantem utero:

quae *Virgiliana* contulit ex Aen. XI, 812, aptissima *Hemsterhusius*; *Horatii* quoque simul spectari potest Cerberus Bacchi veneratione *leniter atterens Caudam* Carm. II, Od. XIX, 30.

Huc usque latuerunt in *Stobaei* Plutarcheis p. 403, 1, tres de Sphingis colore senarii, quos ob voces, & vocum σύνθεσιν, arbitror equidem ex *Euripidis* Oedipode petitos:

Εἰ μὲν πρὸς αὐγὰς ἡλίου, χρυσωπὸν ἦν
Νώτισμα θηρὸς, εἰ δὲ πρὸς νέφη βάλοι,
Κυανωπὸν, ὥς τις Ἶρις, ἀντηύγει σέλας.

De Iride *Scholion* hic proferam in *Homeri* Il. P, v. 547, ex *MS. Leidensi*, tum quia ineditum est, e quo nihil excerpsit *Eustathius*, tum quia fit in illo mentio praeceptoris *Euripidis*: Ὅταν ἐξ ἐναντίας τοῦ ἡλίου νέφος B

sus e Tympanistis, qui leguntur in *Stobaeo Gesn.* p. 377, 5, & *Grotii* p. 227, vitiati, Τί τότε χάρμα &c. nihil vetat hic emendatos posuisse:

Τί τοῦδε χάρμα μεῖζον ἂν λάβοις ποτὲ
Τοῦ γῆς ἐπιψαύσαντα κἆτ' ὑπὸ στέγῃ
Πυκνῆς ἀκοῦσαι ψακάδος εὑδούσῃ φρενί;

Cum Attico suo, qui, *Cornelio* teste, *sic Graece loquebatur*, *ut Athenis natus videretur*, toties Graece *loquutum* huiccine *Ciceronem* crederemus vocem γλίσχρως Latinâ *minutatim* interpretatum L. XVI, Ep. I, p. 702? Ne ad haec quidem *Pindari*, Πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον, L. XIII, Ep. XXXVIII, adiecisset ista: *id est*, *utrum aperte hominem asperner & respuam.* Ad Romanorum scribens doctissimum *Varronem* Epist. ad Fam. IX, Ep. I, *Scito — me — rediisse cum veteribus amicis nostris in gratiam*; his non utique interiecisset, *id est cum libris.* Scripserat, opinor, Servius Sulpicius ad *Ciceronem* (L. IV, Ep. V, p. 195.) *Noli te oblivisci Ciceronem esse*; *neque imitare malos medicos* &c. quae vulgantur his interiecta, *& eum qui aliis consueris praecipere & dare consilium*, mihi literatoris esse videntur, qui vim nominis iuvenibus explicabat. His in Catone Majore c. XIII, p. 420, *divine enim Plato escam malorum voluptatem appellat*, subiecta, *quod ea videlicet homines* ca- C

A νέφος ᾖ πεπιλημένον καὶ πλῆρες ὕδατος, αἱ δὲ ἀκτῖνες προσπίπτωσι τῷ νέφει, καὶ καθάπερ ἀπὸ κέντρου τοῦ ἡλίου περιγράφωσι κύκλον, τότε τοῦ μὲν τῶν ἀκτίνων ἐρυθροῦ φαινομένου πρὸς τὸ κροκοειδὲς, τοῦ δὲ ἐν τῷ νέφει μέλανος ἐκλυομένου πρὸς κυάνεον, ἡ κρᾶσις ἀμφοῖν Ἶρίς ἐστιν. Ἀναξαγόρας δὲ φησὶν, Ἶρις νεφέλῃσιν ἀντιλάμπει τῷ ἡλίῳ. In eiusdem libri scripti *Scholiis* in Il. Λ, v. 27, sub nomine *Xenophontis* hi duo versus exstant:

Ἥν τ' Ἶριν καλέουσι, νέφος καὶ τοῦτο πέφυκε
Πορφύρεον, καὶ φοινίκεον, καὶ χλωρὸν ἰδέσθαι.

Pro Ξενοφῶν illic scribi debuerat Ξενοφάνης. *Xenophanis* versus dedit *Eustathius* p. 759, 20. & alibi nomina ista permutata sunt, & apud *Etymologum* in Γηρεὶς p. 231, 3, Ξενοφῶν vulgatur, ubi Ξενοφάνης legendum.

Quae duo prima posuit ut Euripidei dramatis fragmenta *Barnesius*, abiicienda sunt: primi duo versus sunt ex eius Antigona; sequentia B sunt ne versus (2) quidem. Horum loco ponendos duo, quos notis in *Schol.* ad Phoen. v. 61, *Grotio* dicebam & *Barnesio* praetermissos, posuisse video *Barnesium* in Addendis p. 521, cum duobus aliis ex *Galeni*

---

capiantur, ut hamo pisces, equidem reiecerim, ut indigna *Cicerone*, quibus ad intelligendum illud *Platonis* (ἡδονὴν μέγιστον κακῶν δέλεαρ, in Timaeo p. 69. D.) neque nos indigemus, neque censeri poterant egere Scipio vel Laelius. In Hortensio scripserat *Cicero: an vero voluptates corporis expetendae, quae vere & graviter a Platone dictae sunt illecebrae atque escae malorum?* —— Istiusmodi additamenta adulterina in aliis etiam scriptis Philosophicis *Ciceronis* dantur meo quidem iudicio nonnulla. Quod de La- C tinis aliquot Scriptoribus nuper adeo vere dicebat *Jerem. Marklandus* in Explicat. quas *Euripidis* Supplicibus subiecit p. 261, de Graecis etiam verissimum arbitror, & praesertim dici potest de *Xenophonte*.

(2) Hac parte saepe peccavit in *Stobaeo* suo *Grotius*, cuius viri Maximi, ut hominis, errores tamen praecavendi sunt: ex. gr. quae dedit ut *Antiphanis* p. 411, miris modis interpolata, verba sunt *Antiphontis*: ex *Aristotelis* verbis plus semel Poëtarum nobis senarios efformavit. Quae dat ut incerti, Florileg. p. 25, Κρύπτειν ἀμαθίαν —— *Heracliti* verba sunt: κρύπτειν ἀμαθίην κρέσσον, ἢ ἐς τὸ μέσον φέρειν. ad quae *Sositii* vel *Sosibii* nomen adscriptum fuit, p. 487, mihi non videntur esse Poëtae, πῶς ἀναλύεται τὸ σῶμα πνεύματος φυγόντος.

leni Protreptico, qui cum non legerentur in *Sophoclis* Oed. Tyr. & memorarent τὸ πλανήτην Οἰδίπουν· satis hoc causae credidit, cur huc illos referendos iudicaret; tum forte non recordatus, Oedipum in Colono scripsisse quoque *Sophoclem*, & huius dramatis versus esse tertium & quartum; quos *Galeno* commode narratur adhibuisse, quum fracta nave salvus Syracusas venisset, *Aristippus*. A

In *Euripidis*, quos paulo ante dicebam, versibus ex Oedipode miror famulos Laïi facientes, quam sibi vim Oedipus ipse intulerit: *Scholia* in Phoen. v. 61, ἐν τῷ Οἰδίποδι οἱ Λαΐου θεράποντες ἐτύφλωσαν αὐτὸν,

Ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ᾽ ἐρείσαντες πέδῳ
Ἐξομματοῦμεν, καὶ διέλλυμεν κόρας.

Huc videri potuisset respexisse *Comicus* in Pluti v. 635,

ἀντὶ γὰρ τυφλοῦ B
Ἐξωμμάτωται, καὶ λελάμπρυνται κόρας·

nisi *Scholiastae* diceretur ἐκ Φινέως Σοφοκλέους ὁ στίχος· in contrarium videlicet sensum adhibitus *Aristophani*, quam fuerat a *Sophocle* de Phineo, in poenam divinitus coecato, quod uxoris Idaeae fraude scelerata suaque motus credulitate filios ex Cleopatra prior coecasset: sic rem, in nonnullis controversam, *Sophoclem* narrasse novimus ex *Schol.* in *Apollon. Rhod.* II, v. 178. Quae tamen illic dantur Phinîdis nomina, barbara *Sophoclis* senariis non conveniebant, sed Graeca Plexippi Pandionisque, memorata in *Schol.* ad *Soph.* Antig. v. 982. In versu Comici *Timoclis* apud *Athen.* VI, p. 223, c.

Ὀφθαλμιᾷ τις; εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί·

de sincera, quam dedit, scriptura dubitare non debuerat *Casaubonus* in Anim. p. 396, neque ista scribere: *non Phinei liberos, sed ipsum oculis captum narrant Poëtae*; *Sophoclis* & aliorum, dum scribebat ista, non recordatus: ubi *Diodor. Siculus* IV, p. 288, 28, τινὲς τῶν μυθογράφων τυφλωθῆναι φασὶ τοὺς Φινείδας ὑπὸ τοῦ πατρὸς, notat Cl. *Wesselingius*. Sunt autem Timocli Φινεῖδαι non *Phinidae* tantum, sed & ipse Phineus cum filiis; quo sensu saepe *Herodoto* memorantur aliisque Πεισιστρατίδαι. C

Sophocli Phineus Ἐξωμμάτωται, *oculorum* fuit *acie privatus*; ut *Euripides* suum adhibet Ἐξομματοῦμεν· contrario sensu, posuit ex *Aristophanis* versu *Aelianus* de Nat. Anim. XVII, c. XX, Ἀριστοτέλης λέγει γίνεσθαι ἐν Σάμῳ λευκὴν χελιδόνα· ταύτης γε μὴν ἐάν τις κεντήσῃ (f. ἐκκεντήσῃ) τοὺς ὀφθαλμοὺς, γίνεσθαι μὲν αὐτὴν παραχρῆμα τυφλὴν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐξομματοῦσθαι καὶ τὰς κόρας λελαμπρύνθαι, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ὁρᾷ, ὡς ἐκεῖνός φησι. de quarumvis hirundinum pullis hoc narrat *Aristoteles*, verbum adhibens ἐκκεντῆσαι,

A Z. 'I. II, p. 49, 24. VII, p. 163, 24. π. Z. Γ. IV, p. 294, 5. Scripserat *Aelianus* probabiliter versum *Comici:*

Ἐξωμμάτωται, καὶ λελάμπρυνται κόρας.

Aristoph. autem verbum posuit pro *oculatus factus est:* sed & *oculos eripere, exoculare*, dicebatur ἐξομματῶσαι. Quae sunt in *Onomastico* veteri, *Exoculasso*, ἐξοφθαλμίζω. *Exoculatus*, ἐξομματωμένος· spectant loca *Plauti* Rud. III, IV, 26. & *Apuleji* Met. VIII, p. 207, 6. cuius *Apuleji* plurima praebet illud a *Vulcanio* vulgatum *Onomasticon*. Ista diversa vis praepositionis est in aliis etiam nonnullis conspicua: ἐξοπλίζειν significat non tantum *armare* sed & *exarmare:* ἔκδικος est ὁ ἄδικος, & ὁ ἄγαν δίκαιος, *Eustath.* in Il. O, p. 1039, 23, ad ἐξαίσιον. apud eumdem in Od. Δ, p. 193, 44, Ἔκτιμον παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἑλένῃ τὸ ἔξω τιμῆς —— τὸ Ἐκτιμᾶσθαι τιμῆς ἐπίτασιν δηλοῖ. vigent & alia quaedam hac duplici
B virtute; apud Romanos *incoctus* & *infractus* significant bene coctum & valde fractum: alia dedit Criticorum Princeps *R. Bentlej.* in *Horat.* III, Od. 2, 18. Supersunt & in Stobaeanis ex *Euripidis* Oedipode reliquiis emaculanda.

Oenei dramatis fragmenta suis singula personis ex argumento probabiliter poterunt adsignari. Quae prima ponuntur Diomedis verba sunt e bello domum redeuntis. Ad senem infortunatum (nam secundum *Timoclem* apud *Athen.* VI, p. 223. c. & *Stobaeum* p. 616, 42,

Γέρων τις ἀτυχεῖ, κατέμαθεν τὸν Οἰνέα.)

nescio cuius ista sint ex Oeneo apud *Stobaeum* p. 583, 21. *Grot.* p. 469,

Σχολὴ μὲν οὐχί· τῷ δὲ δυστυχοῦντί πως
Τερπνὸν τὸ λέξαι, κἀποκλαύσασθαι πάλιν.

C
sic ista dedit ex Chrysippo Stoico *Galenus* circa finem L. IV de *Hipp.* & *Platon.* Dogm. τοῖς δὲ δυστυχοῦσί πως Τερπνὸν τὸ κλαῦσαι καὶ ἀποδύρεσθαι τύχας· hinc formarem ut Euripidea,

Τερπνὸν τὸ λέξαι κἀποδύρεσθαι τύχας.

De Pirithoo dubitatum, utrum *Euripidis* esset drama, an *Critiae*, liquet ex *Athen.* XI, p. 496. B. ex quo saltem hoc fragmentum ad reliqua istius dramatis referri potuerat:

Ἵνα πλημοχοὰς τάσδ' εἰς χθόνιον
Χάσμ' εὐφήμως προχέωμεν.

Ipsius in hoc dramate verba forte fuerint, ex Tragoedia certe Pirithoi, quae

quae sub nomine prostant (3) Pirithi vel Pirithoi in *Stobaeo Gesneri* A
p. 220, 17, *Grot*. p. 147.

Τρί-

---

(3) Hanc meam de *Pirithoo* tanquam dramatis nomine suspicionem adfirmavit, quem nuper demum diligenter adhibui, *Vossianus* Leidensis Bibliothecae Codex ex optimo descriptus, bonitate potius commendabilis, quam antiquitate, qui pleraque complectitur ex *Stobaei* Florilegio Poëtarum dicta, de ceterorum dictis pauca. —— In hoc Codice *MS*. *Euripidis* ex Archelai dramate versibus (Ed. *Gesn*. p. 497, 49,) praefigitur tantum nomen Ἀρχελάυ. Alibi (Ed. p. 562, 24,) locis Κλειτομάχυ· Βάθωνος ἐξ Αἰτωλῶν· subiiciuntur haec ut Ἀρχελάυ, Πάλαι σκοπῦμαι &c. —— versus sunt ex *Euripidis* Archelao. —— Vbi ni- B
hil Euripideum praecesserat, leguntur in Codice *MS*. tanquam Ἀντιγόνη, Ἀνδρὸς δ' ἐρῶντος (f. ὁρῶντος) εἰς Κύπριν νεανίυ, &c. quae sunt in Ed. p. 386, 32, *Euripidis ex Antigone*. Vbi ex eodem petita dramate prostant ista in Ed. p. 411, 47. Ζεύχθεὶς γάμοισιν οὐκέτ' ἐς' ἐλεύθερος &c: in *MS*. Leid. tantum praefigitur nomen Ἀντιγόνη· Alibi locis contiguis nomina praefiguntur in *MS*. Διφίλυ· Πολυίδυ· Ἀλέξιδος· ubi est in Ed. *Gesn*. p. 514, 43, *Euripidis in Polyide*. —— Quamvis & ista suum habeant usum, ut hoc constat exemplo, mihi scriptum Codicem, quem in angulo Bibliothecae publicae latentem indicio *Ruhnkenii* mei feliciter detexi, praesertim commendant spectabiles, quas obtulit nonnullas, lectiones, & nomina dramatum nonnunquam Poëtarum nominibus iis etiam in locis adiecta, in quibus illa ne ex Parisi- C
nis quidem *Grotius* enotavit. Speciminis gratia pauca quaedam indicabo:

Ed. *Gesn*. p. 101, 34. *Grot*. p. 58, his Palamedis persona dignissimis,

Εἷς τοι δίκαιος μυρίων οὐκ ἐνδίκων
Κρατεῖ, τὸ θεῖον τὴν δίκην τε συλλαβών.

Vir iustus unus millia immensa improbûm
Superat, favente fretus & iure & Deo.

in Edd. tantum *Euripidis* nomen, in *MS*. ubi versus praecedunt ex *Euripidis* Theseo, adscriptum legitur, ἐ αὐτῦ Παλαμήδη.

Ed.

A Τρόπος ἐστὶ χρηστὸς ἀσφαλέστερος νόμου.
Τὸν μὲν γὰρ οὐδεὶς ἂν διαστρέψαι ποτὲ

Ῥήτωρ

Ed. *Gesn.* p. 222, p. 50. *Grot.* p. 150, his versibus,

Ἤδη γὰρ εἶδον καὶ δίκης παραστάτας
Ἐσθλοὺς πονηρῷ τῷ φθόνῳ νικωμένους·

adscriptum in *MS.* Εὐριπίδης Βελλεροφόντης. In versu illic sequente *MS.* recte praebet,

Οἴμοι· θανοῦμαι δίχα τὸ χρήσιμον φρενῶν,

B ubi vulgatur θανοῦμεν·

Ed. P. 226. Tit. περὶ πατρίδος, *Grot.* p. 154, primo fragmento, Εἰκὸς δὲ παντὶ &c. tantum *Euripidis* nomen, in *MS.* adpositum Εὐριπίδης Τημενίων. scribi debuerat, Τημενίδαις.

Ed. *Gesn.* p. 437, 20, *Grot.* p. 315, ad ista, Οὐ γάρ ποτ' ἄνδρα τὸν σοφὸν γυναικὶ χρὴ &c. ubi praecesserant *Euripidis* ex Andromache versus, scriptum in Cod. Leid. τοῦ αὐτοῦ Κρήσσαις.

Aeschyli, *Sophoclis*, *Aristophanis*, *Menandri*, & aliorum loca suis illinc fabulis aliquando poterunt restitui. Euripidea tractanti quae dedi sufficere videbantur. Cui haec lectu minus digna fuerint visa, huic suavissimos aliquot *Phanoclis* versus non arbitror displicituros, quos ex isto *Stobaei* Codice paulo meliores adscribam, quam prostant a *Trincavello* vulgati, vel *Gesnero* p. 399. vel *Grotio* p. 263,

C Ἢ ὡς Οἰάγροιο πάϊς Θρηΐκιος Ὀρφεὺς
Ἐκ θυμοῦ Κάλαϊν στέρξε Βορηϊάδην.
Πολλάκι δὲ σκιεροῖσιν ἐν ἄλσεσιν ἕζετ' ἀείδων,
Ὃν πόθον, οὐδ' ἦν οἱ θυμὸς ἐν ἡσυχίῃ.
Ἀλλ' αἰεί μιν ἄγρυπνοι ὑπὸ ψυχῇ μελεδῶναι
Ἔτρυχον, θαλερὸν δερκομένου Κάλαϊν.
Τὸν μὲν Βιστονίδες κακομήχανοι ἀμφιχυθεῖσαι
Ἔκτανον, αἰνήκη φάσγανα θηξάμεναι.

In his Θρηΐκιος ex Cod. Parif. *Grotius* adnotaverat in exemplari *Stobaei* sui; in quo etiam erat μελεδῶνται v. 5, ut & in Cod. *MS.* Leid. qui praebuit, v. 8, αἰνήκη (hoc est etiam in *Leopardi* Em. IV, c. 4.) &, v. 6, pro δερκόμενον, hic elegantius δερκομένου. Μελεδῶναι δερκομένου Κάλαϊν ἀεὶ αὐτὸν ἔτρυχον.

Ῥήτωρ δύναιτο· τὸν δ' ἄνω τε καὶ κάτω A
Λόγῳ σπαράσσων πολλάκις λυμαίνεται.

Vltimum ita verſum corrigo, quo vulgo legitur,

Λόγοις ταράσσων·

alterum formulae ἄνω τε καὶ κάτω convenire mihi videbatur aptius, non neſcienti tamen verſum *Ariſtophanis* Ἀχ. 688, Ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων, καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν. *Plato* de Rep. VII, 539. C. χαίροντες, ὥσπερ σκυλάκια, τῷ ἕλκειν τε καὶ σπαράττειν τῷ λόγῳ τοὺς πλησίον ἀεί. *Lucian*. Icaromen. T. II, p. 776, οὐδὲν ἀνιᾶσι διασπαράττοντές με τῷ λόγῳ.

Peliadum *Euripidis* primus verſus,

Μήδεια πρὸς μὲν δώμασι τυραννικοῖς,

ob unicam literam male pronunciatam latuit in *Scholiis* ad *Eurip*. Medeam in hunc verſum 693, in Peliaſin etiam lectum, B

Τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.

Schol. Σεσημείωται ὁ στίχος, ὅτι καὶ ἐν Πελιάσιν ἐστὶν, ὧν ἀρχὴ, Μήδ. π. μ. δ. τ. ſcribendum ὧν ἀρχὴ, ut apud *Athen*. legitur XIII, p. 559. F. ἐν Σεμέλῃ, ἧς ἀρχὴ, Ὦ νύκτες. Aedibus adſtabat Peliae Regiis venefica, —— κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας Πατέρα· conf. *Eurip*. Med. v. 9, 486, 504. Argumento reſpondet hinc enotatum apud *Heſych*. Ἀρταμεῖν, κατακόπτειν· Εὐριπίδης Πελιάσιν. Sunt & ex Peliaſin apud eumdem alia quaedam, & in Lexico *MS*. *Sangerm*. penes *Ruhnken*. In his *Aeliani* de N. A. VII, c. 47, τῶν ὑστρίχων —— τὰ ἔκγονα ὄβρια καλεῖται· καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελιάσι τοῦ ὀνόματος, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι καὶ Δικτυουλκοῖς. ad indicium *Aeſchyli* ſcribi facile potuerat ὀβρίκαλα καλεῖται· ſed in Editione Londinenſi permulta reliquerunt aliis viri doctiſſimi curanda: Αἰσχύλος Ὀβρίκαλα φησὶ τοὺς λεοντιδεῖς, *Euſtath*. in Il. Γ, p. 288, 36. C

In *Polyidi* dramate nomen auguris uſitato more Πολύειδον ſcripſiſſe ſuſpicor *Euripidem*; quia de *Sophocle* notatum a Grammaticis, nomen ipſi ſcriptum paene ultima correpta, Πολυΐδον. Praeter verſus ex *Polyido*, quos infra ponam, alia quoque ex ineditis non pauca, haec mecum pro humanitate ſua literarumque amore communicavit Clar. Noſter *Ruhnkenius* ex *Etymologico Regio Paris*. Πολυΐδος. οὕτω καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Ἀρχιβίου, καὶ ἔστι φησὶν πολυίδμων μάντις ὤν. οὕτω δὲ καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγράφεται παρὰ Ἀριστοφάνει· μαρτυρεῖ δὲ Φιλόξενος. καὶ Σοφοκλῆς δὲ Μάντεσι συνέστειλεν, ὁρῶ πρόχειρον (L. Ὁρῶ πρὸ χειρῶν) Πολυΐδου τοῦ μάντεως. καὶ πάλιν. Οὐκ ἔστιν εἰ μὴ Πολυΐδην (Πολυΐδῳ) τῷ κοιράνῳ. horum pauca proſtant in edito *Etymologico* p. 681, 24. nihil apud *Euſtathium*.

Polyi-

A *Polyïdi* dramatis argumentum vel ex *Aeliano* non difficulter intelligeretur, ubi cum aliis negat in Creta noctuam reperiri, Tragicum etiam vituperat qui ex noctua visa Polyidum fecerit augurantem: de N. A. v, c. 2, Ἔοικεν ὁ Εὐριπίδης ἀβασανίστως πεποιηκέναι τὸν Πολύιδον ὁρῶντα [Γλαῦκα,] καὶ ἐξ αὐτῆς τεκμηράμενον ὅτι εὑρήσει καὶ τὸν Γλαῦκον τὸν τεθνεῶτα, τοῦ Μίνω τὸν υἱόν. Minoïdes ille Glaucus ceciderat *in dolium melle plenum*, *Hygin*. f. 136. εἰς μέλιτος πίθον πεσὼν ἀπέθανεν, *Apollod*. III, p. 134 πίθῳ, φασὶν, ἐναπεπνίγη μέλιτος, *Eustath*. in *Hom*. Il. M, p. 850, 39. non scripserat illum *Palaephatus* π. Ἀ. c. 27, *extinctum* ἐπὶ τῷ μέλιτι, quod vulgatur; sed ἐν πίθῳ μέλιτος. Horum *M. Solanus* non recordabatur ad *Lucian*. T. III, p. 245, 24. Puerum, cuius ne cadaver quidem usquam inveniebatur, quaerentibus respondisse parentibus fertur Apollo secundum *Hyginum* l. c. *Monstrum vobis natum est*, *quod si quis solverit puerum vobis restituet*. —— (Minoï) *dixerunt natum esse vitulum*, *qui ter in die colorem*
B *mutaret*. ob ultima videtur Polyïdi drama designasse *Scholiastes* in *Aristid*. ed. *Jebb*. T. II, p. 307, Τεχνικῆς βοὸς] Δρᾶμα πεποίηκεν Εὐριπίδης, ἐν ᾧ βοῦν τρίχρωμον ποιεῖ εὑρηκέναι τινί. quae subiiciuntur, περὶ οὗ γέγονεν αὐτοῖς φιλονεικία βασιλείας, nihil illa huc, opinor, faciunt; videnturque ab alio adiecta, confundente Minois vitulum cum aureo Pelopis in stabulis ariete; *Agnum inter pecudes aurea clarum coma* dixit *Attius*.

Dubium erat, utrum Glauci cadaver esset mari obrutum, an in terra iaceret neglectum. Aquila visa marina, quae in litore praedam quaereret, auspicio laetus augur in *Euripidis* dramate Polyïdus exclamabat: Ἔα, ἔα. Ὁρῶ τ' ἀκταῖς —— vel, ut scribendum potius arbitror:

Ἔα, ἔα.

C Ὁρῶ γ' ἐν ἀκταῖς νομάδα, κυματοφθόρον
Ἁλιαίετον· τὸν παῖδα χερσεύειν μόρον·
Εἰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς εἰς θάλασσαν ἵπτατο
Ὁ κύματ' οἰκῶν ὄρνις, ἡρμήνευσεν ἂν
Τὸν παῖδ' ἐν ὑγροῖς κύμασιν τεθνηκέναι.
Νῦν δ', ἐκλιπὼν ἤθη τε καὶ νομὸν βίου,
Δεῦρ' ἔπτατ'. οὔκουν ἔσθ' ὁ παῖς ἐν οἴδμασιν.

Ea! Video equidem marinum praedonem Haliaeëton (servavit Graecam vocem *Ovidius*,) *in litore quaerentem escam: in terra iacet pueri cadaver:* (τὸν παῖδα χερσεύειν μόρον, obscura forma loquendi divinum non dedecebat;) *Siquidem enim ales in undis habitans marinis* (οἰκεῖ περὶ θάλατταν

ἢ ἀκτάς, *Aristoteles* Ζώων Ἱσ. IX, p. 281, 14.) *in mare evolasset, puerum in undis extinctum significaret: nunc locis sibi consuetis, quibus escam venatur, derelictis huc devolavit: non itaque puer fluctibus iacet obrutus.* Obscura quae videbantur hoc in loco Latinis adiectis explanasse me pleraque opinor.: de primi versus voce κυματοφθόρον dubitantem confirmavit amicus eruditissimus *D. Rubnkenius*, sibi non displicere significans κυματότροφον. hoc legitimum atque *Euripidi* restituendum censeo; *mari nutritum Haliaeeton* sic dixerit Poëta; ut *a feris nutritum* θηρότροφον· Cithaerona montem χιονότροφον dixit *nivibus nutritum*. Praeter alia sic ὀρεσίτροφος & οἰκότροφος adhibentur. Hunc locum insignem, unicum in suo genere, in lucem profero ex *Scholiis ineditis* in *Hermogenem*, qui tres tantum versus medios ex *Euripidis* nobis proferebat Polyïdo p. 416. *Schol. MS.* (ex quo Clar. *Rubnkenius* excerpta mihi dedit utenda) ad ista *Hermogenis*, Τὸ Εὐριπίδου ἐν Πολυΐδῳ] Οὕτως, inquit, ἔχουσι τὰ τοῦ Πολυΐδου ῥητά. tum sequuntur, post voculas, clamantis hic indices laetantisque, septem versus continui, quos harum rerum studiosis non ingratos futuros exhibui. A B

Eiusdem Auguris esse videntur quae dat ex *Euripidis* Polyïdo *Stobaeus* p. 382, 20 quibuscum componi poterit querela Tiresiae similis in *Eurip* Phoeniss. v. 961, seqq. Polyïdo neganti fieri posse, quod mortui filioli pater desiderabat, dicere potuit hoc in dramate Minos:

Ὅστις νέμει κάλλιστα τοῖς αὑτοῦ φίλοις,
οὗτος σοφὸς πέφυκεν εἰς τὸ συμφέρον.

quae *Grotio* ceterisque praetermissa sunt in *Stobaeo Gesn.* p. 36, 43. dramatis indicium ex Cod. *MS. Paris.* praebuit *Grotius* p. 18, recepta in hunc locum lectione, quam *Gesner.* posuerat in margine.

Aliud huius Tragoediae fragmentum lucramur ex *Scholiis Homeri Leidensis MSS.* in Il. κ, v. 56, ubi ad τέλος nomini ξενοφῶντι subiiciuntur ista: ποτὲ δὲ τὸ δαπάνημα, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πολυείδῳ, C

Μάτην γὰρ οἴκῳ σεῖν τέδ' ἐνκαιεὶ τέλος.

ἢ Δημοσθένης ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς, Χεῤῥόνησον δὲ ἐν τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. Scribendum ut sua de Philippo scripsit *Demosth.* Philipp. III, Χεῤῥόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξειν· τέλεσι τοῖς οἰκείοις est ap. *Thucyd.* p. 272, 89. quae, praeter cetera, dedit *A. Dounaeus* in *Demosth.* p. 40. alia *Toupius* in *Suid.* III, p. 36. Omisso dramatis nomine, verba tamen hinc *Euripidis* excerpsit *Eustathius* p. 702, 47.

Μάτην δ' εἰκοσὶν τόδ' ἐκβαίη τέλος.

Iuvant ista se invicem: absque illis ex εἰκοσὶν difficulter eruisset aliquis οἴκῳ σοῦ· pro ἐνκαιεὶ commodum praebet *Eustath.* ἐκβαίη. Dedisse Tragicum arbitror,

Μά-

A Μάτην ἄρ' οἴκου σοῦ τόδ' ἐκβαίη τέλος.

vel οἴκων σῶν. *haec impensa frustra de bonis tuis decederet:* huic versui fortasse proxime fuere subiecta, quae dat ex *Eurip.* Polyïdo *Stobaeus* p. 613, 37.

ἀνθρώπων δὲ μαίνονται φρένες,
Δαπάνας ὅταν θανοῦσι πέμπωσιν κενάς.

quaeque de Minoë dicta praebet *Plutarchus* T. II, p. 1104. D.

Κρητικοὺς
Αὐλοὺς, θανούσης κῶλα ποικίλης νεβροῦ,
[Συνέθαψε]

Faciunt ista praesertim ut suspicer insigne me huius dramatis detexisse fragmentum in *Eratosthenis* Epistola de cubi duplicatione, quam B scriptam ad Ptolemaeum Regem servavit nobis *Eutocius Ascalonita* Comment. in *Archimedis* L. II de Sphaera & Cylindro p. 20. hinc repetitam, cum aliis reliquiis operum *Eratosthenis*, *Arati* sui Phaenomenis subiecit venerandus *Joann. Fellus:* sic autem Epistolam inchoat *Eratosthenes:* Τῶν ἀρχαίων τινὰ τραγῳδοποιῶν φασὶν εἰσαγαγεῖν τὸν Μίνω τῷ Γλαύκῳ κατασκευάζοντα τάφον· πυθόμενον δὲ, ὅτι πανταχοῦ ἑκατόμπεδος εἴη, εἰπεῖν, μικρὸν γ' ἔλεξας βασιλικοῦ σηκὸν τάφου, διπλάσιον ἔστω. τοῦ δὲ τοῦ κύβου μὴ σφαλῇς. quae sequuntur verba sunt *Eratosthenis*, quibus, ut & illis, versuum speciem indidit *Jac. Nic. Loënsis* Miscell. Epiphyll. III, c. I. Duo Tragici versus sic videntur scribendi,

Μικρόν γ' ἔλεξας βασιλικοῦ σηκὸν τάφου·
Διπλάσιος ἔστω· τοῦ κύβου δὲ μὴ σφαλῇς.

C Ex *Euripidis Rhadamantho* versum paene integrum praebet Grammat. *Sangerman. Ruhnkenii:* Ἐξαιρεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀπαίρειν (leg. ἀφαιρεῖν *J. P.*) Εὐριπίδης δὲ Ῥαδαμάνθυι. Οὐδεὶς γὰρ ἡμᾶς ἐξαιρήσεται, ἀντὶ τοῦ ἀφαιρήσεται. Probabiliter, αὐτὸν inserto, versum explevit *Jo. Piersonus:*

Οὐδεὶς γὰρ ἡμᾶς αὐτὸν ἐξαιρήσεται.

Sic verbum etiam illud cum duplici accusativo construit *Euripides* Med. v. 793, Alc. v. 70, 848, Iph. Aul. v. 972, Heraclid. 977. Ad exemplum *Homeri* frequentius ἀφελέσθαι hunc in modum adhibent veteres: vid. *Herodot.* P. 620, 38, & nota, ut & *Wesselingii* in P. 470, 89. Praeter *Sophoclem* Phil. v. 376, 930, *Eurip.* Hec. 284, Alc. 45, Androm. 325, & eiusdem dramatis v. 772, si pro Τιμὰ scribatur,

Τιμὰν καὶ κλέος
Οὔτοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν
Ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος.

Idem ille *Sangerm.* Grammaticus *MS.* ex *Euripidis* Syleo servavit ista: A

Βαυβῶμεν εἰσελθόντες· ἀπόμορξαι σέθεν
Τὰ δάκρυα.

Domum ingressi cubitum eamus: absterge tuas lacrymas: sic enim pro Βαβῶμεν scripserim, & Βαυβᾷν pro lectione Codicis, Βαβᾷν ἀντὶ τοῦ καθεύδειν. Εὐελπίδης Συλεῖ, Βαβῶμεν &c. —— Κάνθαρος Μηδείᾳ, Βαβήσομεν. Praeter *Hesychium*, praebet Βαυβᾷν ex *Aristophane* Grammatico inter alias καινοφώνους λέξεις *Eustathius* in *Hom.* Od. Ξ, p. 546, 3.

Ex eodem dramate, nisi fallor, Satyrico, dictum quoddam iocosum exhibet *Eustath.* in Il. Α, p. 80, 52, a se repertum in Arte Grammatica *Georgii Choerobosci:* Φέρε δὲ καὶ χρῆσιν τῆς λέξεως (εἶα) κειμένην, φησὶ, παρ' Εὐελπίδῃ ἐν Συλεῖ ταύτην,

εἶα δὴ, φίλον ξύλον B
Ἔκτεινέ μοι σεαυτὸ, καὶ γίνου θρασύ.

Per ξύλον hoc in loco forte quis Herculis notius gestamen, *clavam*, τὸ ῥόπαλον intelligat: quam clavam qui primus finxit gestantem *Stesichorus* dixisse videtur,

Ξύλον τ' ἔχοντα καὶ λεοντῆν καὶ βέλη·

vocem ultimam vulgatae τόξα substituendam suspicabatur Doctiss. *Jo. Luzacius* apud *Athen.* XII, p. 512. F. *Eustath.* Il. Χ, p. 1384, 12. Adiecta vero, φίλον ξύλον, Ἔκτεινέ μοι σεαυτό· quin imo τὸ, γίνου θρασὺ, aliud ῥόπαλον, sive *telum* demonstrant, τὸ δεῖνα, δόρυ quoque dictum, ut *Aristophani*, sic Diogeni; quo Hercules ἐν μιᾷ νυκτὶ τὰς Θεσπίου πεντήκοντα θυγατέρας, ut loquitur modeste *Gregorius Nazianzenus* T. I, p. 81. D. memor Theocritei fortasse (nam sancti Patres isti qui vocantur, & coelestes animae, ἀνθρώπινα διδέχασιν, & humane loqui debuerunt,) ex Eid. I, 105, C

Οὐ λέγεται τὰν Κύπριν ὁ βουκόλος.

Ipsa Venus *Aristophanis* Lysistratae dicitur v. 553, ἐντέξαι τετανὸν τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμούς. hoc itaque Herculis *telum*, quo semper arma-

(4) Ex *Suida* multa poterunt colligi, in Scholiis ad istam olim Comoediam lecta; quae *Scholia* forsan ex antiquo nobis Codice aliquando prodibunt in lucem: in hoc enim unico propemodum genere Grammatico monumentorum veterum multa latent

A matus, antequam in coelum abiret, ſtrenue pugnavit Ὀρθαγόρας, potuit ut ξύλον ſic & ῥόπαλον vocari. Multa dici poſſent, quae nec ſeveriſſimi Catones ſuum uſum habere negarent, ſiquidem forte meminiſſent عصا, עץ, ξύλον, in Orientalibus ſic linguis adhiberi, & Magni interpretis *Iobi* XXIV, 20, — p. 689, b. Velint autem, nolint, Curii, *aliter haec ſacra non conſtant.*

Ex *Euripidis* Stheneboea ſuperſunt aliquot fragmenta pervenuſta, de quibus ſingulis nonnulla dici poſſent. Vnicum, ſed omnium, me quidem iudice, elegantiſſimum nunc tantum pertractabo; ubi primum iſta propoſuero ex *Athen.* x, p. 427. E. de Stheneboea, quem mortuum putabat, Bellerophontem tamen amante:

Πεσὲν δέ νιν λέληθεν οὐδὲν ἐκ χερὸς,
Ἀλλ᾽ εὐθὺς αὐδᾷ, τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.

B Docte *Caſaubonus* explicuit Animadverſ. p. 722. Huc ſpectat *Ariſtoph.* in Theſm. v. 410,

Ἀνὴρ ἐρωτᾷ· τῷ κατέαγεν ἡ χύτρα;
Οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐ τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.

Illic vellem *Scholia* nobis legerentur, aut apud (4) *Suidam*: *Cratini* verſus,

Ἵησι λάταγας τῷ Κορινθίῳ πέει,

partem facit loci, quem cum *Heſychii* nota *Jo. Pierſonus* emendavit in *Moer.* p. 253, 254.

In his, quae dedit ex Excerptis *Grotii* p. 401,

Μουσικὴν δ᾽ ἄρα
C Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ἦν τὸ πρὶν,
Συνετόν τε ποιεῖ, κἂν ῥάθυμος ἦν τὸ πρίν.

Si nolebat *Barneſius* vera monentem tantae vir auctoritatis tum iuvenem ſequi *Bentlejum*, turpe ſaltem vitium, κἂν —— ἦν, ſcribendo ᾖ, cum ſui ordinis populari haud paulo doctiore, *Th. Gatakero* A. M. P. p. 527, corrigere potuerat, & abiicere horum verſuum tertium, quo prio-

---

tent in Bibliothecis, cum Editores primi librorum meliora haberent peragenda, iure neglecta; quae nunc tamen nollem ab elegantiarum veterum cupidis quibusdam faſtidioſe reiicerentur, Poetas penſiculatius tractantibus inſtrumenta perneceſſaria.

priorum venuſtas deformatur: ſed talis ſuſpicio nunquam *Barneſiis* venit in mentem. Comparat *Gatakerus* ſenarium, quem *Apoſtolii* (xx, 92,) fide credidit *Euripidis* eſſe; niti poterat auctoritate *Stobaei* p. 200, 42, qui dat ex *Euripidis* Telepho, Οὐ γάρ τ' Ὀδυσσεύς, ſive, Οὐ γὰρ Ὀδ. ut eſt in *MS*. Cod. Leid. ſcribi malim: A

Οὐκ ἄρ' Ὀδυσσεύς ἐστιν αἱμύλος μόνος;
Χρεία διδάσκει, κἂν βραδύς τις ᾖ, σοφόν·

Quod apud *Suidam* legitur in v. Χρεία·

Χρεία διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ, σοφόν·

ſuſpicatur Cl. *Toupius* Emend. III, p. 321, ex *Menandri* (5) dramate ductum, cui nomen fuerit Καρχηδόνιος· Illinc non vidit *Gatakerus*, in altero *Euripidis* loco, non Μουσικήν, ſed ſcribendum Μουσικόν, quod ubi B primus monuit perſpicaciſſimus ille *R. Bentlej.* in Epiſt. ad *Mill.* p. 21, praeter alia, „Legent, inquit, qui ſapient, μουσικόν, non μουσικήν. Μουσικὸν διδάσκει, i. e. ποιητὴν ἀποδείκνυσι, *poëtam reddit:* Quaſi hoc ſenario Latine dixeris:

„ *Amor poëtam vel facit vel invenit.*"

Obſervatio *Bentleji* minime vulgaris manet eadem, ſive legatur μουσικόν, ſeu, quod *Euripidem* arbitror dediſſe:

ποιητὴν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Quod *Grotius* aliique dedere, μουσικὴν δ' ἄρα —— ſemel apud *Plutarchum* Sympoſ. I, 5, p. 622. c. alterum legitur apud eumdem bis. In Erotico *Plutarchi* reperiuntur iſta p. 762. B. ἐπεί, καίπερ ὢν ἐρωτικός, ὁ C Εὐελπίδης τὸ σμικρότατον ἀπεθαύμασεν, ἐπεὶ (f. leg. εἰπὼν)

ποιητὴν ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

συνετόν τε γὰρ ποιεῖ, κἂν ῥάθυμος ᾖ τὸ πρίν, καὶ ἀνδρεῖον, ἢ λέλεκται, τὸν ἄτολμον. Ex verbis *Plutarchi Grotius* nobis hic quoque verſum efformavit, Συν-

---

(5) *Menandri* certe latet apud *Suidam* comoedia & alibi, & in v. Ἀντάλλαγον, —— Μένανδρος Κανηφόρῳ· Ἐδεῖτο χρῆσαι τῆς ἑαυτῆς θυγατέρα ἀντάλλαγον χήραν. Ἔχουσα ἡ ἀδελφή, &c. quae nimis ſunt vitioſa. Sed in iſtis corrigi facile poterit:

Ἐδεῖ-

A Συνετόν τε ποιεῖ, κἂν ῥᾴθυμος ᾖ τὸ πρίν.

quem de hoc loco, tanquam indignum *Euripide*, Criticis furcillis deturbabimus. Eadem *Euripidis* latent in *Plutarchi* mendosis de Pyth. Orac. p. 405. F. ὁ δ' Εὐριπίδης εἰπὼν διδάσκειν ποιητὴν, ὡς ἔρως κἂν ἄμουσος ᾖ τοπρὶν ἐνόησεν. ὅτι &c. in variis lectionibus posita, διδάσκει μουσικὴν ἔρως, virorum doctorum παραδιορθώσεις, vulgatis quaedam sunt ex Ed. Bas. meliora. Scripserat hic *Plutarchus*, ut puto, ὁ δ' Εὐριπίδης, εἰπὼν, ποιητὴν ὡς ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν, ἐνενόησεν, ὅτι ποιητικὴν καὶ μουσικὴν ἔρως δύναμιν οὐκ ἐνέθηκεν, ἐνυπάρχουσαν δὲ κινεῖ. Primus, opinor, *Euripidis* non nominati dictum ut testimonium adhibuit in Symposio *Plato* p. 196. D. E. πρῶτον μὲν ποιητὴς ὁ θεὸς σοφὸς οὕτως, ὥστε καὶ ἄλλον ποιῆσαι· πᾶς γοῦν ποιητὴς γίγνεται,

κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν,

B οὗ ἂν Ἔρως ἅψηται, ᾧ δὴ πρέπει ἡμᾶς μαρτυρίῳ χρῆσθαι ὅτι ποιητὴς ὁ Ἔρως ἀγαθὸς &c. Nemo nunc, opinor, dubitabit, quin, aeque ac *Plutarchus*, *Plato*, legerit ποιητὴν in hoc *Euripidis* dicto; cuius ubi partem adhibet *Aristophanes* Vesp. v. 1069,

[Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω,] κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν,

in *Scholiis*, ὁ στίχος esse dicitur ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. docenti nos Grammatico, unde locus insignis sit translatus, peccatum condonat *Bentlejus* in Epist. p. 20. Dictum *Euripidis* bis expressit *Aristides*; cuius T. 1, p. 55, Bacchus

Ποιεῖ χορευτὴν, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Incolis Romae, p. 345, Graeculus adulatur tanquam τοιούτοις ἀνδράσιν,
C ὑφ' ὧν τις,

κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν,

κατ' Εὐριπίδην, ἐμμελής τε καὶ δεξιὸς εὐθὺς γίγνεται, καὶ δύναται λέγειν καὶ περὶ τῶν μειζόνων ἢ κατ' αὐτόν. neque hic *Canterum* latuit; latuit omnes in *Longino* dictum illud ante, quam in perverse scriptis, κἂν ἄλλοις ὅσον, detexisset *Boivinius Longini* manum κἂν ἄμουσος ᾖ. Sect. XXXIX, Ed. *Toll.* p. 208,

---

Ἐδεῖτο χρῆσαι τῆς σεαυτῆς θυγατέρα
Ἀντάλλαγον.

ἐν Χήρᾳ, Ἐχοῦσ' ἀδελφὴ &c. conf. *Suidas* in Ἀπεχείθηλι· Ἀπόστα· Αἴρειν· Ζάκορος. &c.

p. 208, αὐλὸς —— βάσιν ἐνδύς τινα, (ῥυθμοῦ vocem hic omissam maluissem; nisi *Rubnkenio* videretur in εὔρυθμον mutanda,) πρὸς ταύτην ἀναγκάζει βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ συνεξομοιοῦσθαι τῷ μέλει τὸν ἀκροατήν, κἂν ἄμουσος ᾖ παντάπασι. Correctionem loci, iam ante depravati quam Codices scriberentur superstites, eximiam *Toupium*, cuius ingeniosissimi Critici *Longinum* legere vehementer desideramus, arbitror in contextum recepturum, veritatis paene vi coactum; experturum in illa quoque quod scribit *Longinus* VII, 4. A

C A P V T X X.

In quatuor Tragoediarum fragmenta. B

Sisyphi nomine Tragoediam Critias, drama Satyr. scripsit Eurip. Ex talibus rara cur legantur prolata. Prologi forte fragm. Telephus Euripidis Comico vexata, etiam iniuste. Sublimia quaedam dicta, quorum vis in propriis Magnorum virorum sita nominibus. Hypsipyles eruitur venustum fragm. de infante Opbelte in gramine ludente. Quibus versibus matrem, infante necato, soletur Ampbiaraus Tragicus. Redintegratur fragm. vitiosissimum apud Galenum. Ἀετοῖς, *pinnaculis templorum fastigatis, insculptas imagines fuisse. Statuarii quidam veteres. De Smilide Aegineta, cuius nomen redditur Pausaniae, paulo plura notantur. Ex Euripidis Pbryxo reliquiae.* Ἄνδρες αἱ πόλεις, οὐ τείχη, *sententia variis adbibita.* Σιροὶ *foveae cavatae, sive Tbracum granaria.* C

Ex *Critiae* Sisypho duo nobis & quadraginta versus *Sextus Empiricus* servavit; quorum duo primi tanquam *Euripidis* prostant apud illum, qui sub nomine *Plutarchi* de Placitis scripsit Philosophorum;

(1) Duo tamen ex *Sopboclis* Inacho versus praebet Stobaeanus Codex *MS.* Leid. de quo supra dicebam: ubi enim p. 307, 31. *Grot.* p. 178, *Sopboclis* tantum nomen legitur, in isto Cod. adscriptum, Σοφοκλέους ἐν Ἰνάχῳ,

Ἐπ-

A rum; huius auctoritate totum fragmentum retulit ad *Euripidis* Sisyphum *Grotius*. Longam hic ea de re disputationem ingredi commodum nunc non est: mihi versus isti non videntur *Euripidis*, quem tamen edidisse drama novi Satyricum sub nomine Sisyphi, quod partem fecit Tetralogiae in scenam commissae Ol. XCI, 1. testis est *Aelianus* V. H. II, c. 8, isthoc anno superatum a Xenocle, quum docuisset Alexandrum, Palamedem, Troadas, & Sisyphum Satyricum.

Istiusmodi fabulae iocosae, quibus probabiliter plebs Attica multo magis delectabatur, quam heroicorum dramatum severitate, nihil admodum continebant ad virtutis commendationem aut mores formandos. Nihil itaque, quod meminerim, *Stobaeus* ex *Euripidis* excerpsit Cyclope, nihil ex Autolyco, nihil ex Sisypho; nihil etiam ex Syleo, quod ego quoque Satyricum fuisse drama suspicor. Ex *Sophoclis* Satyricis fabulis, Andromeda, Amyco, Amphiarao, Hercule, (1) Ina-
B cho, Nausicaa, ne unicus quidem versus in Edito *Stobaei* reperietur Florilegio.

Ex *Euripidis* Sisypho nominatim nihil enotatum nostris in libris inveni nisi vocem *Hesychio*; ob formam autem loquendi duo versus in *Suidae* Lexico: *Hesychio* ad Ἑλίσσων, πλέκων, ψευδόμενος, οὐκ ἐπὶ ἀληθείας λέγων· laudatur Εὐριπίδης Σισύφῳ. in eius etiam Oreste v. 890, Talthybius dicitur καλῶς κακοὺς λόγους ἑλίσσων· sic enim scribendum puto pro καλοῖς. Duo versus ex Sisypho praebet *Suidas*, emendate scriptos, *Etymologo* adiutore, in notis in *Eurip*. Phoen. p. 287. Paululum diversa quae placuit *Heathio*, mihi quoque nunc lectio placet,

> Χαίρω σέ γ', ὦ βέλτιστον Ἀλκμήνης τέκος,
> Ἐλθόντα, τὸν δὲ μιαρὸν ἐξολωλότα.

C quae retractata *Toupio* suspicor placitura prae suis Emend. in *Suid*. III, p. 310,

Solus nobis *Dicaearchus*, in Βίῳ Ἑλλάδος p. 22, hos quatuor versus custodivit *Euripidis* :

> Ἕλλην γὰρ, ὡς λέγουσι, γίνεται Διός·
> Τοῦ δ' Αἴολος παῖς· Αἰόλου δὲ Σίσυφος,

Ἀθά-

> Ἐπῄνεσ'· ἴσθι δ', ὥσπερ ἡ παροιμία,
> Ἐκ κάρτα βαιῶν γνωτὸς ἂν γένοιτ' ἀνήρ.

quae dramati congruunt Satyrico, ut & quae supersunt reliqua: vid. *T. H.* ad *Schol.* in *Aristoph.* Π. p. 248.

Ἀθάμας τε, Κρηθεύς τ', ὅς τ' ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς A
Θεοῦ μανεὶς ἔῤῥιψε, Σαλμωνεύς, φλόγα.

Non tantum non leguntur hi versus in superstite dramate *Euripidis*, sed nec perditorum ulli congruere mihi videntur praeterquam Sisypho; qui ex fratris inimici Salmonei filia Tyro divinitus iussus duo filios procreavit: videntur itaque ex *Euripidis* Sisyphi Prologo repetiti. *Grotio* praetermissos versus *Heathius* tamen ut ex incerto dramate sumtos proposuit p. 189.

Ad *Telephi* reliquias idem *Heathius* ex *Aristophane* fragmenta quaedam retulit, quae *Scholiastarum* beneficio novimus ex isto dramate petita. Quaecunque praebet *Aristophanes* continua dari mallem, quam diversis in locis distracta legi. Dedit inter illa quoque versum *Heath.* ex *Schol.* in Ἀχ. 453,

Τί δ' ὦ τάλας σὺ τῷδε πείθεσθαι μέλλεις; B

ubi vox ultima, quae versum vitiat, in legitimam θέλεις facile poterat commutari; ad ultimum etiam istorum versuum ex *Aristoph.* Αὐτ. 707,

Ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,

adiici qui sequitur 710,

Τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;

ut *Euripideus*: sed *Euripidis* dicendi χαρακτὴρ illic etiam in vicinis quibusdam adparet: *Scholia* vulgatis meliora plura nobis, opinor, monstrarent. Cum ceteris etiam *Heathius* omisit ex Telepho versum, quem dat *Plutarch.* T. II, p. 46. F. οὐ μόνον, ὡς Εὐριπίδης φησί, τὸ Τηλέφου τραῦμα

Πραοῖσι λείχης θέλγεται ῥινήμασιν, C

ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ φιλοσοφίας ἐμφυόμενον δῆγμα νέοις δηγμὸν αὐτὸς ὁ τρώσας λόγος ἰᾶται. Usus his fuit *Ti. H.* in *Luciani* T. I, p. 82. Est illud distichon in epigramm. *Anthologiae MS.* non invenustum:

Τήλεφον ὁ τρώσας καὶ ἀκέσατο· μὴ σύγε κούρη
Εἰς ἐμὲ δυσμενέων γίνεο πικροτέρη.

horum sunt in Latinis Poëtis multa similia, quaedam etiam in Antholog. Latina, quam Clar. Nostri *P. Burmanni Sec.* legimus beneficio.

Omnium *Euripidis* Tragoediarum maxime Telephum vexavit *Aristophanes*, cui tale fuit ingenium, ut minime mirarer, si nonnulla vituperaverit, quae castigatis etiam ingeniis placuerint. *Scholiasta*, καὶ ταῦτα, ait, ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου, in Ἀχ. v. 554,

Ταῦτ'

A Ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἰδρᾶτε· τὸν δὲ Τήλεφον
Οὐκ οἰόμεσθα;

nempe δρᾶσαι· Telephi verba fuisse cum Ulysse loquentis liquet ex *Scholiis* in *Aristid. Jebb.* T. II, p. 16, Τὸν δὲ Τήλεφον οὐκ οἴει] Τὶς τῶν ποιητῶν εἰσάγει τὸν Τήλεφον ἐλέγχοντα τὸν Ὀδυσσέα ἐκ τῶν αὐτοῦ λόγων, ὡς πρὸς τὸν Τήλεφον εἶπε. mihi Telephi dictum videtur egregium, & quodammodo comparandum cum Iphicratis dicto superbiam sumentis quaesitam meritis sanequam magnifico, quod nobis custodivit cum aliis quibusdam viri Magni dictis *Aristides* T. III, p. 657. proditionis accusatus ab Aristophonte, oratione ad adversarium conversa, σὺ δ' αὐτὸς, inquiebat, εἰ κύριος ἦσθα τῶν νεῶν, πότερον προὔδωκας ἄν, ἢ οὔ; ἐπειδὴ ἀπέφησεν ὁ Ἀριστοφῶν, „ εἶτα σὺ μὲν οὐκ ἂν προὔδωκας, ὦ Ἀριστοφῶν· Ἰφικράτης δὲ προὔδωκεν;" *Siccine vero? tu, qui es Aristophon, tu quidem non prodidisses naves; & prodidisset illas Iphicrates?* Dantur hic illic similia quaedam; nihil tamen
B me legere recordor huic dicto nisi longo intervallo proximum, quod mihi quidem videtur Demostheneae δεινότητος· & fertur dictum *Demosthenis* apud *Lucian.* T. III, p. 525, ἐπειθόμην ἂν τούτοις Ἀρχίας ὤν· ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμὶ &c. cuius simile Macedonis Alexandri ad Parmenionem apud *Diodorum Siculum* T. II, p. 206, 96. *Plutarch.* T. I, p. 681. F. olim lectum apud *Longinum* IX, 8. Versus fuit in *Euripidis* Telepho,

Ἕλληνες ὄντες βαρβάροις δουλεύσομεν;

quem versum comparat *Clemens Alex.* Strom. VI, p. 746, 9, cum his ex oratione *Thrasymachi* pro Larissaeis: Ἀρχελάῳ δουλεύσομεν Ἕλληνες ὄντες βαρβάρῳ· meas aures oratoris periodus numerosior accideret, litera si producta sic pronunciaretur, Ἀρχελάῳ δουλεύσομεν; *Archelao serviremus? qui sumus Hellenes, barbaro?* Oratoris Attici commodum recordor, ubi
C ore loquitur *Herodoti* P. 579, 78, Συρηκοσίοισι, ἐόντες Ἀθηναῖοι, συγχωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης; duabus literis ablatis suam me vim arbitror dicto restituisse. Atticis ingeniis iucundam sententiam *Euripidis* Iphig. in Aul. v. 1400,

Βαρβάρων δ' Ἕλληνας ἄρχειν εἰκὸς, οὐκ' οὐ βαρβάρους.

Demosth. expressit Olynth. III, p. 25, §. 33, ὑπήκουε δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεὺς (Perdiccas Macedo,) ὥσπερ ἐστὶ προσῆκον βάρβαρον Ἕλλησι.

Multo rarius, quam *Telephum Euripidis*, attigit *Aristophanes* eximium *Hypsipyles* drama, cum Antiopa commissum & Phoenissis. Hinc suspicor sumptum elegans fragmentum, quo canebat chorus Hypsipyles alumnum Ophelten, Lycurgi filiolum & Eurydices, dum nutrix infantis Hypsipyle sitientibus Danais aquae fontem monstrabat, suosque casus narrabat,

 Las-

Lascivum, & prono vexantem gramina cursu, A

ut canit *Statius* Theb. v, 612, cuius sunt ista de puerilibus actis in cespite flores inter aggestos locati Opheltae pervenusta iv, v. 786,

At puer in gremio vernae telluris, & alto
Gramine, nunc faciles sternit procursibus herbas,
In vultum nitens; caram modo lactis egeno
Nutricem clangore ciens, iterumque renidens,
Et teneris meditans verba illuctantia labris,
Miratur nemorum strepitus, aut obvia carpit.

Archemorus, *obvia carpens*, his verbis Tragici veteris non nominati bis pingitur *Plutarcho* T. ii, p. 93. c. & p. 661. F.

[ὁ τῆς Ὑψιπύλης τρόφιμος] B

Εἰς τὸν λειμῶνα καθίσας
Ἔδρεπεν ἕτερον ἐφ' ἑτέρῳ
Αἰρόμενος ἀγρευμ' ἀνθέων,
Ἀδομένᾳ ψυχᾷ,
Τὸ νήπιον ἄπληστον ἔχων.

Eadem utrobique leguntur, nisi quod in altero loco sit ἄχρηστον ἔχων· *Grotius*, una alterave voce frustra mutata, in Exc. p. 463, ut incerti posita Tragici, sic Latina fecit:

In prato residens puer
Nunc hunc nunc alium cupit
Florem carpere: gaudio
Mens perfunditur: innocens C
Expleri studium nequit.

Cui quidem ista conveniant, Hypsipyles drama, qui mihi innotuerit, nemo scripsit praeter *Euripidem*; huic idcirco restituamus dramatis fragmentum. Aliud habet insigne fragmentum Tragoediae *Plutarchus*, quam aliunde novimus Hypsipylen *Euripidae* fuisse: octo versibus ista praemittuntur apud *Plutarch.* in Consolat. Apollon. p. 110. F. οὐ φαύλως γὰρ ἂν δόξειεν ὁ παρὰ τῷ ποιητῇ Ἀμφιάρεως παραμυθεῖσθαι τὴν Ἀρχεμόρου μητέρα, δυσχεραίνουσαν ὅτι νήπιος ὢν ὁ παῖς καὶ ἄγαν ἄωρος ἐτελεύτησε· φησὶ γὰρ οὕτως,

Ἔφυ μὲν οὐδεὶς ὅστις οὐ πονεῖ &c.

In *Statii* Carmine narratur Eurydice

Foemineos coetus plangentiaque agmina ducens,

v,

A v, 652, & quibus illa modis immaturam filioli mortem ſit lamentata vi, 138—184. Sed illam de ſeptem ducibus nemo conſolatur: tumultum ſedat Amphiaraus v, 669. Lycurgum v, 46,

ſolatur Adraſtus
Alloquiis genitorem ultro, nunc fata recenſens
Reſque hominum duras, & inexorabile penſum;
Nunc aliam prolem, manſuraque numine dextro
Pignora.

Archemori matrem in *Euripidis* Hypſipyle his verbis ſolabatur Amphiaraus, hic una alterave vocula emendatius ſcriptis, quam alibi reperientur:

Ἃ γ' οὖν παραινῶ, ταῦτά μοι δέξαι, γύναι.
B Ἔφυ μὲν οὐδεὶς, ὅστις οὐ πονεῖ, βροτῶν,
Θάπτει τε τέκνα, χἄτερ' αὖ κτᾶται νέα,
Αὐτός τε θνήσκει. κἆτα δ' ἄχθονται βροτοὶ
Εἰς γῆν φέροντες γῆν. ἀναγκαίως δ' ἔχει
Βίον θερίζειν, ὥστε κάρπιμον στάχυν·
Καὶ τὸν μὲν εἶναι, τὸν δὲ μή. τί ταῦτα δεῖ
Στένειν, ἅπερ δεῖ κατὰ φύσιν διεκπεράν;
Δεινὸν γὰρ οὐδὲν τῶν ἀναγκαίων βροτοῖς.

Quales in *Stobaeo* ſuo p. 449 dederat *Grotius*, novem verſus repraeſentavit *Barneſius*, orſus a vitioſa voce Ἐγὼν· illic legerat ἅγ' οὖν, operarum peccatum: tres horum verſuum *Heathius* exhibuit melius ſcriptos ex *Plutarcho*. Praeter primum & ultimum, ſeptem reliquos ex *Euripidis* dedit Hypſipyle *Stobaeus Geſn.* p. 568, 10. *Plutarchus* octo T. ii, p. C 110, 111. paene ſex, ſed hos inter ſolus primum *Clemens Alex.* Strom. iv, p. 588. Horum quinque, de quorum ad conſolandum uſu a Chryſippo Carneades diſſentiebat, Latinos fecit *Cicero* Tuſc. iii, c. 25. Locum notiſſimum, uno alterove verſu adnotato, ſibi revocavit in memoriam *M. Antonin.* vii, 40. xi, 6. Imperatoris Philoſophi verba tractans *Leopardus* Em. xvi, c. 23, ad Latina *Ciceronis* dudum ante *Daviſium* Graecos adiecit *Euripidis*, accuratius tamen *Daviſio* ſcriptos & *Gatakero*.

Ex *Euripidis* Hypſipyle voces enotantur *Harpocrationi*, *Heſychio*; in inedito quoque Libello *Grammatici Sangerm.* Ἐκδημία, & Νεαρὸς, ἀντὶ τοῦ νέος· ex veteribus Grammaticis apud *Euſtath* in Il N, p. 940, 46. Σᾶ pro σῶα· ubi ad iſtam formam verſus adfertur ex Hypſipyle, praetermiſſus & aliis & *Grotio:*

Εὔφημα, καὶ σᾶ, καὶ κατεσφραγισμένα.

Eustathii observatis utenti *Piersono* ad Moer. p. 348, iure merito suspectum erat in hoc senario vocabulum εὔφημα, scripserat, ut puto, *Euripides:* A

Εὔσημα, καὶ σᾶ, καὶ κατεσφραγισμένα.

Quae velut ex *Euripidis* Hypsipyle valde vitiata prostant apud *Galenum* Operum T. v, p. 615, 20, ἰδὲ πρὸς αἰθέρα ἐξαμιλλῆσαι κόραι γραπτοὺς οἷσι προσβλέπειν τύπους· quaeque primum nullo tentamine sananda videbantur, cum amici Clarissimi monitu retractassem, quid sibi vellent adparuit. *Hippocratis* αἴτωμα οἴκου postquam exposuisset *Galenus*, caussam quoque, cur *domus fastigium* sic adpellassent οἱ παλαιοὶ, haec subiunguntur: ὡς τὸν ἢ καὶ εἶδε (αἰετὸν ἢ καὶ εἶδε, nempe οἱ παλαιοὶ, recte corrigit *Foesius* in v. Αἴτωμα,) καθάπερ καὶ ὁ Πίνδαρος, (hoc ulcus satius erit non attigisse) —— καὶ Εὐριπίδης ἐν Ὑψιπύλῃ φησὶν, ἰδὲ &c. Sic primum verba vulgata ponam, ut constet hic senarios latere: B

Ἰδὲ πρὸς αἰθέρ' ἐξαμιλλῆσαι κόραι
Γραπτοὺς . . . οἷσι προσβλέπειν τύπους.

Cur autem Euripidea protulit *Galenus?* ut aedificiorum fastigium, *Hippocrati* αἴτωμα dictum, veteribus etiam dictum fuisse doceret αἰετόν. Sed αἰετοῦ, vel αἰετῶν, nulla fit in Euripideis istis mentio: οἷσι, literis quae praecesserant extritis, remansit ex αἰετοῖσι, vel αἰετοῖσι. Probabiliter, ut equidem puto, nunc *Euripidis* versus integritati suae restituo sic scriptos:

Ἰδοὺ, πρὸς αἰθέρ' ἐξαμιλλῶνται κόραι
Γραπτοὺς ἐν αἰετοῖσι προσβλέπειν τύπους.

En, coelum versus spectantes puellae pictas (sive *sculptas*) *in* (*templi*) *fastigiis imagines intueri certatim connituntur.* De primo versu nulla erit, opinor, dubitatio, cum singula sint Euripidea. *picturae* Tragico sunt γραφαὶ, & γραπτοὶ τύποι, *imagines pictae:* γλυπτοὺς, *sculptas*, in templorum quis forte fastigiis maluerit. *Aquilae* Poëtis etiam Atticis sunt αἰετοί. Templorum praesertim *fastigia*, sive *pinnacula fastigata* (*J. F. Gronov.* in *Livii* 1, c. 38. f.) Ἀετοὺς fuisse, & cur ita fuerint dicta docue- C

(1) Talis scribendi ratio, Grammaticis usitatissima, turpem, praeter ceteros, errorem peperit apud *Suidam* in Ἀναπαῦ-ος· —— pro, καὶ Πλάταρχος Κρατῖνος· scribendum, καὶ Πλάτων καὶ Κρατῖνος· Comoediarum sic nomina nominibus Comicorum saepe

A cuerunt *P. Leopardus* Emend. v. c. 2, *A. Foesius* Oecon. *Hipp.* in v. &, in primis lectu dignissima animadversione, *P. Scriverius* in *Martial.* x, ep xix. Sed, quod ne ex horum quidem liquet observatis, in templorum istis pinnaculis triangularibus τύπες fuisse γλυπτὰς, sive γλυπτὰς, hoc variis nos exemplis thesaurus antiquitatum docebit *Pausaniae*, L. vi, p. 500. m. viii, p. 693. m. f. ix, p. 732. f. praesertim L. v, p. 399 & 400, ubi enarrat imagines insculptas in Olympici templi τοῖς ἀετοῖς· & cuius fuerint statuarii τὰ ἔμπροσθεν τῶν ἀετῶν· cuiusque τὰ ὄπισθεν αὐτῶν. quae visebantur in parte fastigii postica, opera fuisse dicuntur *Alcamenis* aetate Phidiae clari, atque ad illius praestantiam proximi; quae in antica parte, opera fuisse *Paeonii* Mendaei. *Paeonius* ille, ex urbe Thraciae Mende natus, cum aliis omissus est in *Francisci Junii*, vitiis saepe decepti, Catalogo veterum Artificum utilissimo: memoratur tamen, qui nullus fuit, *Mendaeus* statuarius;
B ex *Pausaniae* v, p. 446, 4. ἔργον ibi dicitur Μενδαίου Παιωνίου. qua ratione (2) eidem τέχνη Ἀργείου Γλαύκου, p. 447. ἔργα Αἰγινήτου Σίμωνος. Sed, praeter ceteros Aeginetas statuarios, antiquissimus ex isthac insula memoratur *Smilis*, Euclidae Filius. De hoc *Smilide*, qui dicitur aequalis fuisse Daedalo, sed multo minus nobilitatus, cum dixisset *Pausanias* L. vii, p. 531, subdit p. 532, *nusquam illum videri peregrinatum*, ὅτι μὴ παρὰ Σαμίους καὶ ἐς τὴν Ἠλείαν. Samiae Iunonis illum signum effinxisse & aliunde noveramus; sed quo tandem argumento confecit *Pausanias* in Elide versatum Aeginetam illum Smilida? In Eliacis quidem *Pausaniae* nusquam illius nomen invenietur; ab erudito tamen scriptore semel illic positum sub duabus literis depravatis huc usque latuit. L. v, c. xvii initio, signa templi Iunonis enarrans, τὰς inquit, καθημένας ἐπὶ θρόνων Ὥρας ἐποίησεν Αἰγινήτης Ἔμιλος. hic Σμίλις reponatur, verum nomen; & ex Indice in *Pausaniam*, & ex *Iunii* Ca-
C talogo eiiciatur *Emilus*. Quod vero vidit, ante *Wesselingium* in Probab. p. 312, *Franc. Iunius* in *Euclides* & in *Smilis*, in loco *Clementis Alex.* legendum Σμίλιδι Εὐκλείδου, miror non animadversum *R. Bentleio* in *Callimachi* Fragm. cv, Istius epigrammatis primum hic distichon ponam, prout voce mutata iam olim emendandum censui:

Οὔπω Σμίλιδος ἔργον εὔξοον, ἀλλ', ἐπὶ βαθμῷ
Δηναιὸς, γλυφάνων ἄξοος ἦσθα σανίς.

Illud

---

saepe praemittuntur apud *Suidam*: Δεξιππίτισι Κρατῖνος, in v. Ἀνεκκλήσασθαι. Δυλοδιδασκάλῳ Φερεκράτης, in v. Ἀναψηφίσασθαι. Ἀμμωνίοις Ἀριστοφάνης, in Ἀπεχρήσατο. &c.

Illud nobis epigramma qui servavit *Plutarchus* in *Eusebii* Praep. Ev. A
III, p. 99. A. turpi menda liberabitur, si pro vulgatis, Ἡ δὲ τῶν ξοάνων (id est ἐξεσμένων, λιθίνων ἢ ἐλεφαντίνων,) ποίησις ἀρχαῖον ἔοικεν εἶναι· scribatur, ἀρχαῖον οὐκ ἔοικεν εἶναι. quam lectionem sequentia postulant *Plutarchi* quaeque praecedunt *Eusebii* verba. Sed, ne quid de Smilide relinquam intentatum, scribi non potuisse ab *Athenagora*, Legat. p. 61, ἡ ἐν Σάμῳ Ἥρα καὶ ἐν Ἄργει Σμίλιδος χεῖρες· sed scribi debuisse suspicor, Σμίλιδος χειρὸς, vel χειρῶν, nempe ἔργα εἰσί. Scriptor Libri *Sapientiae Salomon.* XIII, 10, ἐκάλεσαν θεοὺς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων —— ἢ λίθον ἄχρηστον χειρὸς ἔργον ἀρχαίας. —— Sed redeundum est ad *Euripidis* ex Tragoediis perditis reliquias.

Phryxi dramatis emendati si fuit initium, quod dicitur in *Scholiis* ad *Aristoph.* Ran. v. 1256, ex prioris esse videntur Editionis Prologo, quae dat *Scholiastes* in *Eurip.* Phoeniss. v. 6. —— In Ed. *Barnesii* versuum e Phryxo tertius ex *Etymol.* p. 410, 44, —— versus 4 cum duobus seqq. ex *Iustino M.* p. 41. D. sunt Euripidei; sequentes, ex eodem descripti, partim tantum. Huic ῥήσει subiectus v. 17, B

Λάτρις πενέστης ἀμὸς ἀρχαίων δόμων,

ex Phryxo citatur *Athenaeo* VI, p. 264. C. hinc *Eustathio* in *Hom.* Il. Π, p. 1120, 22. Thessalis, ut notum est, quos bello captos sibi servire cogebant, proprie πενέσται dicebantur: πενεστῶν τῶν ἐκ Θετταλίας mentionem faciunt *Aristoph.* Vesp. v. 1264. *Xenophon* Ἑλλ. II, p. 273, 42. VI, p. 340, 4. *Theopompus Athenaei* VI, p. 259. F. p. 265. B. &c. —— Isti versui subiecti:

Ἀνὴρ δ' ὃς εἶναι φής· ἀνὴρ οὐκ ἄξιον
Δειλὸν κεκλῆσθαι, καὶ νοσεῖν αἰσχρὰν νόσον.

sic scripti *Stobaeo Gesn* p. 95, 5. *Grot.* p. 50, forsan aliis videbuntur C
sincere scripti, mihi quoque viderentur ista sana Ἀνὴρ δ' ὃς εἶναι φής, —— si legerentur alibi: ut ἀνὴρ εἶναι φής, multa Graecis ad eamdem rationem dicuntur: proximum accedit hoc Ganymedis ad Iovem *Luciani* T. 1, p. 209, Σὺ, ὦ βέλτιστε φὴς εἶναι, ὃς πρώην κατέχεας ἡμῶν τὴν πολλὴν χάλαζαν; sed cum sequentibus ista stare posse nego; scribendumque arbitror, una ferme tantum litera mutata:

Ἀνέρα δέ σ' εἶναι φής; ἀνὴρ οὐκ ἄξιον &c.

haec adhibens vir Doctiss. ἀνὴρ pro ἀνδρὸς ponendum putabat Iphig. Aul. v. 1224, ubi nunc forte placebit coniectura nostratis *Piersoni.* —— Versum qui sequitur, ex *Stobaeo Grotii* sumptum p. 162. in *Stob. Gesn.* p. 239, 27,

Αἱ γὰρ πόλεις εἴσ' ἄνδρες, οὐκ ἐρημία.

du-

A dubites utrum hunc quoque versum respexerit *Aristides* T. II, p. 332, dum laudat τὸ πάλαι (imo τὸ παλαιὸν) τοῦτο, ὡς ἄρα οὐ τείχη, &c. —— αἱ πόλεις εἶεν, ἀλλ' ἄνδρες αὐτοῖς εἰδότες θαῤῥεῖν; scribendum ἀλλ' ἄνδρες αὐτοὶ εἰδότες θ. *Thucyd.* p. 498, 31, αὐτοί τε πόλις ἐστέ. ad Rhodios *Aristides* urbe eversa terrae motu T. II, p. 371, οὐκ οἰκίαι —— ἡ πόλις —— ἀλλ' ἄνδρες χρῆσθαι τοῖς ἀεὶ παροῦσι δυνάμενοι. Recte *Canterus* attulit versum *Alcaei*,

Ἄνδρες γὰρ πόλεως πύργος ἀρήϊοι·

repetitum ex *Scholiis* in *Aesch.* Pers. v. 349. Si meminisset *Scholiorum* in *Sophoclis* Oed. Tyr. v. 56, ubi praeter fragmentum *Alcaei* haec leguntur ut verba *Demosthenis*, Ἄνδρες γὰρ πόλεις, καὶ οὐ τείχη, huius forsan etiam dictum Sophistam in animo habuisse censuisset: Decent ista verba Demosthenem, in cuius tamen orationibus illa non arbitror inveniri quae supersunt: reperiuntur apud illum, quem sibi *Demosthenes* ut exemplar imitandum praefixerat, *Thucydidem*, qui dat ista Niciae VII, c. 77. f. ἄνδρες γὰρ πόλις, καὶ οὐ τείχη, οὐδὲ νῆες ἀνδρῶν κεναί. ubi nonnulla notat *Jos. Wasse.* dicti primum auctorem laudat *Aristides* T. III, p. 339, ubi vere dicitur re ipsa Themistocles demonstrasse ἀληθῆ τὸν λόγον ὄντα, ὃν πάλαι μὲν Ἀλκαῖος ὁ ποιητὴς εἶπεν, ὕστερον δὲ οἱ πολλοὶ (scribendum ὕ. δὲ πολλοί, nam οἱ πολλοὶ sunt *vulgus*) παραλαβόντες ἐχρήσαντο, ὡς ἄρα οὐ λίθοι —— αἱ πόλεις εἶεν, ἀλλ', ὅπου ποτ' ἂν ὦσιν ἄνδρες αὐτοὺς σώζειν εἰδότες, ἐνταῦθα καὶ τείχη καὶ πόλεις.

Quod reliquis subiungitur Phryxi dramatis fragmentum,

ἀνοῖξαι μὲν σιροὺς οὐκ ἠξίου·

petitum est ex *Etymologico M.* p. 714, 20. *Draco Stratonicensis* in libello de metris, quem sibi descripsit ineditum *Ruhnkenius* Noster: Σιροί, οἱ Ἀττικοὶ ἐκτείνοντες (L. ὀξύνοντες) τὸ ὄνομα τὸ ῑ βραχύνουσιν· ἡ δὲ συνήθεια ἐκτείνει. εὑρίσκεται δὲ καὶ (nempe βραχὺ) παρ' Εὐελπίδῃ ἐν Φρίξῳ, —— ἀνοῖξαι δὲ (sic *MS.* Cod.) σιροὺς οὐκ ἠξίου. Ex *Etymologico MS. Leidensi* versum saltem implere poterimus: ista dat liber editus in Σιροὶ —— Ἀμμώνιος ἱστορεῖ ὡς οἱ Ἀττικοὶ, ὀξύνοντες τὸ ὄνομα, τὸ ῑ βραχύνουσι. quae sequuntur sic in libro scripto iuvenis meliora legi: καὶ ἡ μὲν τελευτὴ τῆς ἀναγνώσεως ἐκτείνει αὐτό· εὑρίσκεται δὲ καὶ βραχὺ, ὡς Εὐελπίδης ἐν Φρίξῳ, Καὶ μοῦν ἀνοῖξαι μὲν σιροὺς οὐκ ἠξίου. In ista versus sede Καὶ μοῦν non convenit: corrigo:

Καὶ νῷν ἀνοῖξαι μὲν σιροὺς οὐκ ἠξίου.

Et nobis quidem aperire granaria recusabat: Καὶ νῷν sic inchoat in *Eurip.* Oreste versum 1128. Vocem σιροὺς, quam ab Atticis corripi recte tradit *Ammonius*, sic adhibuit in Epigrammate *Eratosthenes* perinsigni,

 quo

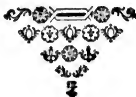
quo suam figuram, qua cubi duplicationem demonstravit, Regi dedicavit Ptolemaeo apud *Eutocium* in *Archimed.* p. 22, initium tantum adscribam: A

Εἰ κύβον ἐξ ὀλίγου διπλάσιον, ὦ 'γαθὲ, τεύχειν
  Φράζεαι, ἢ στερεὴν πᾶσαν ἐς ἄλλο φύσιν
Εὖ μεταμορφῶσαι. τὸ δέ τοι πάρα, κἂν σύ γε μάνδρην,
  Ἢ σιρὸν, ἢ κοίλου φρέατος εὐρὺ κύτος.

nempe τεύχειν φράζῃ vel νοέῃς· vocem σειρὸν, in σωρὸν male mutatam, emendate scriptam iam exhibuit *Jo. Fellus*, ubi hanc edidit *Eratosthenis* Epistolam. Corripit & vocem adhibitam suo significatu nativo *Anaxandrides* in Protesilao, iocose traducens epulum Iphicratis nuptiale in Thracia apud Cotyn, *Athen.* IV, p. 131. c. narrat Comicus, illum in dotem accepisse praeter cetera, B

Κέγχρων τε χύτραν, βολβῶν τε σιρὸν
  Δωδεκάπηχυν,
Καὶ πουλυπόδων ἑκατόμβην.

sic arbitror ista scribenda, & ne βολβοὺς quidem aut πολύποδας memorari absque aceto, tanquam βρώματα quae *Menander* vocabat ὑποβινητιῶντα; quibus miles Atticus indigeret, ad viraginem Threissam exsaturandam. In his primum *Casaubonus* scribendum conieccerat βολβῶν σειρὰν· legat quis eius Animadvers. IV, c. 3, & fatebitur hunc etiam utilem nobis errorem viri magni; quem illinc postea recte *foveae* retraxerunt *in usum granaris cavatae*, dictae Graecis σιροὶ, *siri* Latinis, quarum praesertim in Thracia fuit usus: τῶν μελινῶν καὶ τῶν ὀλυρῶν τῶν ἐν τοῖς Θρακίοις σιροῖς meminit *Demosthenes* in Oratione quae olim dicebatur octava Philippicarum p. 60. §. 56. C Illinc corrigendum suspicor locum *Xenophontis* in K. Α. VII, p. 240, 13. De his Thracum *granariis* sive *siris* egerunt *H. Valesius* in *Harpocr.* ad v. Μελίνη p. 125, *P. Wesseling.* in *Diodori Siculi* T. II, p. 351. *Victorius* & *Schoettgenius* in *Varron.* de R. R. I, c. 57.

CAPVT.

A

C A P V T XXI.

In fragmenta dramatum incertorum.

Timor expellit memoriam. Ipsi hoc evenit Demostheni. λόγων ἀγών. τἀπὸ, τἀῤῥητα. *Loca Tragic. & Comic. quae latent apud Plutarch. T. 1, cuius emendantur & alia quaedam. Menandrea Tolluntur in altum &c. Locus ex Iphig. Aul. Mars optimum quemque metit,* ἀμᾷν φιλεῖ. *Hoc in Aeschyli repositum*
B *trochaico.* Πάτερ *in fine senariorum. Omissa multa Barnesio.* Μεταβολὴ πάντων γλυκὺ, *Euripidis sententia ab incerto Comico refutata, cuius versus aliquot eruuntur ex Schol. MSS. in Eurip. Medicus cunctator secanti saepe praeferendus.* Μέλλειν. *Aeschyleum,* μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς. Θυμὸς, *excandescentia. Vitae miseris etiam inest dira cupido.* Θνατοῖς οὐδὲν γλυκερώτερον αὐγᾶς *in lapide scriptum; rarius etiam illud* κάλων τείνας ὕελον εὐφροσύνα, *explanatur.* Ἐφεῖναι & δοῦναι ἡδονῇ. *De vento secundo locutiones. Locus ex Oreste. Pedem laxare.* Στάλα & στήλη *in lapidibus scripta. Exhibetur ex lapide egregii Poëtae Epigramma.*

C Attingam etiam incertarum *Euripidis* Tragoediarum fragmenta nonnulla, quae multo plura supersunt quam a *Grotio* fuere Latinis numeris reddita, aut a *Barnesio* vel *Heathio* indicata. Sed omissa proferre, Editoris erit officium, si quem aliquando nanciscatur suorum dramatum *Euripides*, qualem hac qua vivimus aetate desideraremus. In his quem sequamur ordinem quum nihil referat, sequemur Editionis *Barnesii* ductum. P. 506 praebet ex *Stobaeo Grot.* p. 53, *Gesn.* p. 97 hanc egregiam & verissimam *Euripidis* sententiam:

Ὁ φόβος, ὅταν τι σώματος μέλλει πέρι,
Λέγειν καταστὰς εἰς ἀγῶν' ἐναντίον,
Τό, τε στόμ' εἰς ἔκπληξιν ἀνθρώπων ἄγει,
Τὸν νοῦν τ' ἀπείργει μὴ λέγειν, ἃ βούλεται.

Tribus illum verbis expressit admirabilis in talibus artifex *Thucydides*

des II, c. 87, v. 41, φόβος μνήμην ἐκπλήσσει. Thucydidéum qui effinxerint imitando partim indicantur viro Summo *T. H.* in *Thom. Mag.* p. 287, 288. Quibus autem memoriam timor excutit, dicuntur ἐκπίπτειν. Hoc Graeculis saepius evenisse Sophistis, dum verba facerent coram Romanis Imperatoribus, haud sane mirandum est, siquidem illud evenerit *omnium suae aetatis facundissimo Theophrasto*, *verba ad populum Atheniensem facturo*; quin obticuerit ipse coram Philippo *Demosthenes*: vid. *Aelianus* V. H. VIII, c. 12. ibi *Scheffer. Perizon.* & *Philostratus* de V. Soph. p. 565, 614. Quam omnes experti novimus, monstrant & ista veritatem sententiae, verbis *Euripidis* eleganter expressae; cuius versum secundum una voce mutata legi malim: A

λέγων καταστὰς εἰς ἀγῶν' ἐναντίον.

Vulgatum Λέγειν tuiturus diu frustra requiret exemplum simillimum, quale hoc esse nego *Stobaeo* servatum ibidem p. 97, 28. *Hyperidis*, τὴν ἀγωνίαν τοῦ λέγειν πλείω εἶναι· ego vero λόγων ἀγῶν' *Euripidi* frequens esse novi, positum in Androm. v. 233. Phoeniss. v. 591, 937, & alibi: *Herodot.* P. 704, 54. *Thucyd.* p. 210. 61. *Sophoclis* in Elec. v. 1521, B

λόγων γὰρ οὐ
Νῦν ἐστιν ὁ 'γὼν, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς πέρι.

Sic & in loco, quem tractamus, *Euripidae* reliquis hi versus subiiciuntur:

Ὅμως

---

(1) Sophoclea latent & Euripidea in isto secundo Volumine operum *Plutarchi* longe plurima; sed & in primo hic illic *Sophoclis*, *Euripidis*, & Comicorum nonnulla: Marcellum dixit & Cimonem T. I, p. 310. C. 480. E. κατὰ τὸ Εὐριπίδειον Ἡράκλεια, C

Φαῦλον, ἄκομψον, τὰ μέγιστ' ἀγαθόν·

priori loco superfluum ὂν eiiciendum est; posteriori χρῆμα mutandum in σχῆμα. Ex *Euripidis* esse Licymnio versum anapaesticum novimus ex *Diog. Laërt.* III, 63, *Suida* in Ἰδέα (sic *MS.* Leid. ubi vulg. Εἰδέα·) & in φαῦλον· *Etymolog.* p. 789, 33. qui illinc facile corrigi poterunt. —— Prorsus latent apud *Plutarch.* T. I, *Euripidis* senarii, p. 320. D.

Σοφὸς γὰρ ὠ 'νὴρ, τὸ δὲ χειρὸς οὐ κρατῶν·

& p. 444. E. versus ex eius Telepho, cuius supra non recordabar, p. 206. A.

Οὐκ ἄρ' Ὀδυσσεύς ἐστιν αἱμύλος μόνον. &c.

—— *Euripideis* ex Andromache v. 598, quae respicit *Propertius*

III,

A Ὅμως δ' ἀγῶνα τόνδε δεῖ μ' ὑπεκδραμεῖν·
ψυχὴν γὰρ ἆθλα τιθεμένην ἐμὴν ὁρῶ.

de vita namque mea certamen esse video : Grotius : Cui posita merces aut mea est mors aut salus : sed *vitam positam mercedem* Graece non dixeris, opinor, ψυχὴν ἆθλα τιθεμένην· sed τεθεῖσαν vel τεθειμένην. Hoc itaque restituamus *Euripidi:*

ψυχὴν γὰρ ἆθλα τεθειμένην ἐμὴν ὁρῶ.

Poëtarum ῥήσεις excerpenti *Stobaeo* saepe vocula visa fuit mutanda, qua connectebantur cum illis quae praecedebant: Versus inter Euripideos istos 76,

Ἐμοὶ γένοιτο πτωχὸς

B cum sequentibus sic legitur apud *Stob.* p. 145, 27. *Grot.* p. 183. Hoc modo scriptos exhibet omisso nomine Tragici *Plutarchus* T. II, p. 64. A,

Ἐμοὶ γὰρ εἴη πτωχὸς, εἰ δὲ βούλεται
Πτωχοῦ κακίων, ὅστις ὢν εὔνους ἐμοὶ
φόβον παρελθὼν τἀπὸ καρδίας ἐρεῖ.

sic omnino scribenda syllaba τἀπὸ, ut possit produci, saepissime nostris in libris male scripta: apud eumdem *Plutarchum* (1) latuit idcirco *Sopho-*

III, El. XII, 3, subiicit in Numa *Plutarchus* ista *Sophoclis* vitiose scripta I, p. 77. A. Καὶ τὰν νεοργὸν ἄστετ' ἄστολος χιτὼν &c. Re-
C deat in suum locum Sophoclea vox νέορτος *recens orta*; vox ἄστετ' cum *Aurato* separetur in duas ἃς ἔτ'· & ex Hermione *Sophoclis* dramate hoc chori lucrabimur fragmentum:

Καὶ τὰν νέορτον, ἃς ἔτ' ἄστολος χιτὼν
Θυραῖον ἀμφὶ μηρὸν
Πτύσσεται, Ἑρμιόναν.

Duo *Cratini* senarii latent in Solone Plut. p. 92. B.

Πρὸς τοῦ Σόλωνος, καὶ Δράκοντος, οἷσι νῦν
Φρύγουσιν ἤδη τὰς κάχρυς ταῖς κύρβεσιν.

hinc restituendi *Scholiis* in *Aristoph.* Nub. v. 447. —— Ex *Eupolidis* Δήμοις Periclem facit cum Myronide loquentem *Plutarch.* I, p. 165. E. senariis, sic facile scribendis:

ΠΕΡ. Ὁ νόθος δέ μοι ζῇ; ΜΥΡ. Καὶ πάλαι γ' ἂν ἦν ἀνὴρ,
Εἰ μὴ τὸ τῆς πόρνης ὑπωρρώδει κακόν.

Sophoclis versus T. II, p. 732. D. in istis, ἅπαντα τὰ γῆν τὸ πρῶτον ἦλ- A
θεν ἅπαξ. Quis dubitet *Sophoclis* esse senarium:

Ἅπαντα τἀγχῶνητα πρῶτον ἦλθ' ἅπαξ;

adhibitum ἐπὶ τῷ ὅτι μὴ πρότερον ἦν ἀπιστουμένων εἰ γέγονε νῦν. Eadem illius fuit opinio, cuius exhibet *Aristoteles* Rhetor. II, p. 102, hunc quoque versum,

Ἄπιστ' ἀληθῆ πολλὰ συμβαίνειν βροτοῖς.

A veteribus multa tamen ἄπιστα nobis narrantur, in quae huius aetatis homines dicerent, quae *Minutius Felix* in Oct. c. XX, p. 185, *si essent facta, fierent; quia fieri non possunt, ideo nec facta sunt.*

Vs. 80, 81, Si quis hinc auferre velit tanquam incerti versus, vicinos ex *Stobaeo* p. 172. 24, 25 horum loco ponere poterit Euripi- B
deos sine controversia,

Τῷ γὰρ βιαίῳ κἀγρίῳ τὸ μαλθακὸν
Ἐς ταὐτό γ' ἐλθὸν τοῦ λίαν παρείλετο.

literâ mutatâ sonum effeci suaviorem, quam in ταυτὸν ἐλθόν. Sententiae

---

Latent *Diphili* versus in Nicia p. 523. D. & forsan *Aristophanéus* p. 524. C.

Γεροντάγωγῶν, κἀναμισθαρνεῖν διδούς·

comparandus ad *Aristoph.* Equit. v. 1096. —— In Periclem *Hermippi* versus anapaestici sunt acerbissimi p. 170. E. sic, ut puto, disponendi, C

Βασιλεῦ Σατύρων,
Τί ποτ' οὐκ ἐθέλεις δόρυ βαστάζειν,
Ἀλλὰ λόγους μὲν περὶ [τοῦ] πολέμου
Δεινοὺς παρέχῃ,
Ψυχὴν δὲ Τέλητος ὑπέστης;

scripserat fortasse:

Ψυχὴν δ' Ἀτέλητος ὑπέστης.

sequentia, ad camdem rationem facile concinnanda, paulo sunt obscuriora: *Teleclidis* anap. tetrametri catalectici prorsus latent in Pericle p. 161. E. Τηλεκλείδης παραδεδωκέναι φησὶν αὐτῷ τοὺς Ἀθηναίους,

Πόλεων τε φόρους, αὐτάς τε πόλεις, τὰς μὲν δεῖν, τὰς δ' ἀναλύειν·
Λάϊνα τείχη, τὰ μὲν οἰκοδομεῖν, τὰ δ' αὐτὰ πάλιν καταβάλλειν.
Σπονδὰς, δύναμιν, κράτος, εἰρήνην, πλοῦτόν τ', εὐδαιμονίαν τε.

Haec

A tiae vim auditoribus arbitror fuiſſe conſpicuam, cum in *Sophoclis* perdito dramate ad Ajacis convitia reſponderet Neſtor:

Οὐ μέμφομαί σε· δρῶν γὰρ εὖ κακῶς λέγεις.

quem auctore ſuo dignum ſenarium etiam *Plutarcho* debemus T. II, p. 504. B, 810. B.

In vs. 85, pro ἄνθρωπον ſcribendum omnino

Κρινεῖ τίς αὐτὸν πώποτ' ἀνθρώπων μέγαν;
Ὃν ἐξαλείφει πρόφασις ἡ τυχοῦσ' ὅλον.

Hanc ῥῆσιν quae praecedunt in *Stob. Geſn.* p. 187, 21, itidem tribuuntur *Euripidi: Menandro* dedit *Grotius* p. 110, Codicis auctoritate Paris. motus; mihi quoque videntur Menandrea, ſententiam complectentia, quam egregie tractavit *Claudianus:*

B *tolluntur in altum*
Ut lapſu graviore ruant:
Ἐπαίρεται γὰρ μεῖζον, ἵνα μείζω πέσῃ·

quem *Grotius* adiecit reliquis, apud *Antonium Meliſſam* p. 141, legitur ut *Philiſtionis* verſus.

Vs.

Haec ſpeciminis inſtar ſufficient. —— Quibus iſta minus placent, quando *Plutarchi* Vol. primum eſt ad manum, his dabo de multis pauca melius ſcripta, quam vulgantur. In Romulo p. 28. c. laudatur Ἀντίγονος· ubi ſcribendum Ἀντίας· & *Valerius Antias* eſt intelligendus: vid. p. 25. E. 75. E. &c. —— In

C Pericle p. 162. B. ἅπαντα μὲν ἂν ταῦτα τῆς Ἀναξαγόρου σοφίας· poſuiſſe videtur, ἀπᾴδοντα μὲν ἂν —— · verbum ἀπᾴδειν, eadem ſtructura frequentatum, reddi poterit *Aeliano* in V. H. XIII, c. 1, 843, 1, pro ἀποδεῖν. —— In Marcello *Plutarchi* p. 305. E. ubi memorantur λογικῆς καὶ πραγματικῆς ἀποδείξεως οὐκ εὐποροῦντα προβλήματα· nemo corrigere dubitabit λογικῆς καὶ γραμμικῆς ἀποδ. apud *Suidam* eadem vox in γραμματικῇ degeneraverat, monente *Toupio* I, p. 61. —— In *Plutarchi* Cleomene p. 808. B, memorantur δύο τῶν συντρόφων Κλεομένους, οὓς Σαμοθρᾶκας καλοῦσιν. *Samothraces* iſti nimis diu lectores fatigarunt: corrigendum eſt, οὓς Μόθακας καλοῦσι. vid. *Meurſii* Miſc. Lacon. II, VI, p. 130. cum ſcriba per errorem μόθρακας dediſſet, ſciolus egregie ſe facturum credidit, ſi *Samothracas* in hunc locum induceret.

Vs. 99, 100, 101, — scriptos *Grotio* p. 123 quales in *Stob.* legerat *Gesneri* p. 196, 32, perperam etiam apud *Theophilum Antioch.* II, p. 259, in duo trochaicos esse redigendos, quorum alter illinc esset restituendus (2) in *Euripidis* Iphig. in Aul. ante v. 395, viderunt *S. Musgravius* Exercit. in *Eurip.* I, c. IX, & *B. Heathius* in *Eurip.* p. 77. Vtrique rem arbitror non ingratam me facturum si dixero, versus praecedentis, 394, lectionem sic emendatam fuisse *Piersono* Nostrati, — ὅρμα. μωρία δ' εἴση φρενῶν τοὺς κακῶς — ignorabat ille versum hic interserendum, utpote qui necdum accurate tractasset Stobaeana. Videant nunc viri Doctissimi, quam bene cohaereant omnia, si sic scribantur ista: A

Οὓς λαβὼν στράτευέ γ', ὅρμα· μωρίαν δ' εἴση φρενῶν.
Οὐ γὰρ ἀσύνετον τὸ θεῖον, ἀλλ' ἔχει συνιέναι
Τοὺς κακῶς παγέντας ὅρκους ἢ κατηναγκασμένους. B

In horum primo stare non poterat οἶμαι, paulo ante recte adhibitum, hinc autem alienum: literis vulgatis proximum ὅρμα cum στράτευε quam apte haereat multis posset vel ex *Herodoto* solo exemplis monstrari, si quis illa requireret, cui saepe Reges dicuntur ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι· hoc sic distractum στράτευέ γ', ὅρμα· animoso Regi videtur inprimis congruum.

Sed, ut hic latebant, saepe trochaici versus latent apud *Athenaeum*, *Plutarchum*, aliosque, *Sophoclei* in *Schol.* ad *Apollon. Rhod.* IV, 223, ἐν τοῖς Σκύθαις ὁ Σοφοκλῆς ἑτερομήτορα τῆς Μηδείας (conf. *Schol.* in *Apollon.* III, 242.) τὸν Ἄψυρτον λέγει. οὐ γὰρ ἐκ μιᾶς κοίτης ἔβλαστον. ἀλλ' &c. senarios hinc efficere tentabat Clar. *Heathius* in *Soph.* Fragm. p. 104. Vna voce κοίτης eiecta, quam Grammaticus adiecerat, aut ex vicinia repetitam librarius, restitui facile poterunt *Sophoclis* trochaici:

Οὐ γὰρ ἐκ μιᾶς ἔβλαστον· ἀλλ' ὁ μὲν Νηρηΐδος C
Τέκνον ἄρτι βλαστάνεσκε, τὴν δ' Ἰδυῖα πρίν ποτε
Ὠκεανοῦ κόρη γ' ἔτικτεν.

Sophocleis *Aeschyli* succedat trochaicus ex *Stobaei* Florilegio. Ex *Aeschyli* Caribus p. 356, 28, quae *Gesneri* praebet Editio continuo ductu, sic *Grotius* collocavit, p. 199,

Ἀλλ'

(2) Ex *Suida* in Χιάζειν versus, qui probabiliter excidit, restitui poterit in *Aristophanis* Nubibus, quam suspicionem miror Clar. *Toupio* non incidisse, dum tractabat *Suidae* locum Emend. III, p. 315. Inserto versu, quem praebet *Suidas*, sic egregie cohaerent Aristophanei anapaestici Nubib. v. 966,

K

A 'Αλλ' Ἄρης φιλεῖ
'Αεὶ τὰ λῷστα πάντα τ' ἀνθρώπων στρατοῦ.

Stanlejus eadem dedit, & haec Latina: *verum Mars amat ſemper viros praecipuos exercitus.* Siccine vero amat illos Ἄρης, qui ſecundum *Sophoclem Plutarchi* T. II, p. 23. B. 757. B coecus,

Συὸς προσώπῳ πάντα τυφλὸς ὁρᾷ κακά;

amabat, opinor, Ὡς λύκοι ἄρνα φιλοῦσ'· at cur, obſecro, dicitur *amare ſemper*

τὰ λῷστα πάντα τ' ἀνθρώπων στρατοῦ·

(aut πάντα γ' ἀνθρώπων, ut emendandum putabat *Pauwius:*) *optima omnia hominum exercitus:* an ut ne ranarum aut murium intelligeremus exercitum; aut ne crederemus illum, inſignem Συὸς προσώπῳ,
B ſuo genere contentum? Redeat vox ἀνθρώπων in ſuum compendium ἀνων. Alicubi μῶν in *Euripidis* verſu mutatum fuit in νῷν. hic ἀνων mutetur in ἀμῶν, *metens:* de Marte homicida, qui *demetit* enſe ſuo *praeſtantiſſimos quosque*, dici certe potuit: χαίρει γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀμῶν στρατοῦ. Sed φιλεῖ requirit ἀμᾶν· hoc itaque reſtituamus, & ſuum *Aeſchylo* verſum trochaicum:

'Αλλ' Ἄρης φιλεῖ γ' ἀεὶ τὰ λῷστα πάντ' ἀμᾶν στρατοῦ.

Sed amat metere ſemper Mars optimos quosque ex exercitu: metere, ſicut *Claudius*, *Horatii* Carm. IV, Od. XIV, 31,

Primosque & extremos metendo
Stravit humum.

C L. II, Epiſt. II, 178, *metit Orcus Grandia cum parvis:* plura dedit in eam rem *N. Heinſ.* in *Ovid.* Met. V, v. 104. Ajax *Philoſtrati* p. 690, I, τοὺς τὰ πλήθη ἀποκτείνοντας θεριστὰς ἡγεῖτο μέγα μηδὲν ἀμῶντας. *Pauſan.* p. 612. f. ἔμελλεν ὁ δαίμων καὶ τὸ γένος τὸ Κασσάνδρου κακῶς ἐξαμήσειν. *Sophoclis* chorus de Antigone moritura Antig. v. 610, νῦν φοινία θεῶν τῶν νερτέρων ἀμᾷ κόπις· (ut vulgatam vocem κόνις recte corrigit *Reiskius:*) *illam Deorum*

Εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ', ἢ κάμψειέν τινα καμπὴν,
[Αὐτὸς δείξας, ἐν τ' ἁρμονίαις Χιάζων ἢ Σιφνιάζων,]
Οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους·
'Επετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς, ὡς τὰς μούσας ἀφανίζων.

rum inferorum saevus ensis demetit, quam in aedibus Oedipi dixerat ultimam ῥίζαν. proprie Medea ῥιζῶν —— τομὰς —— Χαλκέοις ἤμα δρεπάνοις, in *Sophoclis* Ῥιζοτόμοις, teste *Macrobio* Saturn. v, c. 19, p. 511. Sed neque verbum, opinor, in controversiam cadet, nec ipsa sententia dubitabitur an Marti, sive bello, conveniat: A

Τοὺς δυσγενεῖς γὰρ κἀγαθούς, ὦ παῖ, φιλεῖ
Ἄρης ἀναιρεῖν·

solet interficere: Sophoclis est ex Phrygibus apud *Stob.* p. 96, 53. ubi vulgatur Ἄρης συναιρεῖν. apud eumdem p. 356, 25, *Sophoclis* est e Scytiis versus:

Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους.

In Philoct. 436, B

πόλεμος οὐδέν᾽ ἄνδρ᾽ ἑκὼν
Αἱρεῖ πονηρόν, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς ἀεί.

Apud *Stobaeum* quoque sunt ex Temenidis versus *Euripidis* p. 351, 40, [vulgatis videtur praefigendum

Καὶ γὰρ] φιλεῖ τοι πόλεμος οὐ πάντ᾽ εὐτυχεῖν,
Ἐσθλῶν δὲ χαίρει πτώμασιν νεανιῶν.

Vacare, fateor, culpa potueram, quam deprecor. Nimis diu me versus *Aeschyli* detinuit.

Quem in his excerpendis ad manum habuit *Barnesius*, post versum 111, praeter ceteros, undecim in una pag. *Stobaeani* Florileg. (240, 12 &c. 29—31.) *Grot.* p. 165 reliquit intactos. Postquam posuisset ex *Stob. Grot.* p. 171, (*Gesn.* 276, 38,) C

ἄρχεσθαι χρεὼν
Κακοὺς ὑπ᾽ ἐσθλῶν, καὶ κλύειν τῶν κρειστόνων.

ubi scribi debuerat κρεισσόνων· ex p. 185 *Grotii* posuit ista:

Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
Δεινοῖς ἔρωσιν, ἧς φυλακτέον πέρι.

ut ille dederat, pro ἧς φυλακτέον π. *Gesneri* p. 343, 31. Neutrum Graecum arbitror, genuinum autem quod prostat in *Herodoti Wess.* P. 223,

Δεινοῖς ἔρωσιν, ἧς φυλακτέον, πάτερ.

in fine versuum πάτερ etiam in fragmentis invenietur Tragoediarum Aeoli v. 47, Alcmaeonis v. 22. Danaës v. 124. ad ἧς φυλακτέον unius ad-

A adſcribam *Andocidis* c. Alcibiad. verba ex p. 32, 12, ἴσι δὲ συμφερόντων ἀνδρῶν φυλάττεσθαι πολιτῶν τοὺς ὑπεραυξομένους, ἐνθυμουμένους (*Markland.* in *Lyſ.* P. 180, 9) ὑπὸ τῶν τοιούτων τὰς τυραννίδας καθισαμένας.

Quae in Ed. *Geſn.* p. 324. 41. *Grot.* p. 183. ut *Euripidis*, ſed loco legebantur ex Pliſthene ſubiecta, more ſuo retulit *B.* ad iſtius dramatis reliquias: atque ita ſubiecta verſibus ex Heraclidis *Geſn.* p. 307, 1. *Grot.* p. 177, praetermiſit, ſuſpicatus, opinor, in iſto dramate reperiri: hic etiam fefellit illum opinio. Sunt ex perdito dramate verſus *Euripidis:*

Ἐγὼ γὰρ ὅστις, μὴ δίκαιος ὢν ἀνὴρ,
Βωμὸν προσίζει, τὸν νόμον χαίρειν ἐῶν,
Πρὸς τὴν δίκην ἄγοιμ' ἂν, οὐ τρέσας θεούς.
Κακὸν γὰρ ἄνδρα χρὴ κακῶς πάσχειν ἀεί.

B Eadem ratio, cur hos omiſerit amanuenſis *Barneſii*, in p. 361. *Grot.* *Geſn.* p. 498, 14. quorum primum commode reſtituit *Jo. Pierſonus* Veriſim. p. 138.

Τὸν σὸν δὲ παῖδα σωφρονοῦντ' ἐπίσταμαι,
Χρηστοῖς θ' ὁμιλοῦντ', εὐσεβεῖν τ' ἠσκηκότα,
Πῶς οὖν ἂν ἐκ τοιοῦδε σώματος κακὸς
Γένοιτ' ἄν; οὐδεὶς τοῦτό μ' ἂν πίθοι ποτέ;

In horum verſuum tertio σώματος mutandum videtur in σχήματος·

Πῶς οὖν ἂν ἐκ τοιοῦδε σχήματος κακὸς
Γένοιτ' ἄν;

ut ſenſus ſit, οὕτως ἐσχηματισμένος, *iſtis ornatus virtutibus quomodo tandem*
C *malus fieret?* vid. *T. H.* in *Luciani* ſomnium p. 11. a. Sed omiſſos in Editione *Barneſii* verſus *Euripidis*, qui mihi plurimi ſunt ad manum ex quibusvis ſcriptoribus, hic non conquiram.

Inſignis iſta ῥῆσις ex *Stobaeo* p. 355, 20, vitio vacabit ſi ſcribatur v. 120,

Ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον ὡς ἡδὺς βίος,
Ὅ, τ' ὄλβος, ἔξωθ' εἴ τις ἐστὶ πραγμάτων.

pro ἔξωθεν τίς· —— Vitioſum dedit verſum 131, *Grotium* ſequutus;

Ἐγὼ γὰρ ἃ 'χω λέκτρα, τάδε καλῶς ἔχειν.

niſi quod ille ſcripſerit ἃ ἔχω, minus vitioſe, memorans in notis lectionem a ſe mutatam in Ed. *Geſn.* p. 429, 20,

Ἐγὼ γὰρ ἔξω λέκτρα αὐτοῖς καλῶς ἔχειν,
Δίκαιόν ἐστιν, οἷσι συγγεράσομαι.

hinc legitimam facile formabimus; in γὰρ ἔξω latet παρέξω. monstrat i- A
psa sententia patris, ut puto, cum filia loquentis, *Euripidem* dedisse:

A. Ἐγὼ παρέξω λέκτρα σοὶ καλῶς ἔχειν.
B. Δίκαιόν ἐστιν, οἷσι ξυγγηράσομαι.

eadem structura Noster ista posuit in Iphig. in Aul. v. 936,

οὐ γὰρ ἐμπλέκειν πλοκὰς
Ἐγὼ παρέξω σῷ πόσει τοὐμὸν δέμας.

Omissos ne memorem, ab illo facile detegendos, qui hoc sibi crediderit negotii datum; incuriae Barnesianae specimen inter istos, P. 508, versus praebet 147, omnis sensus inanis. Duo leguntur in *Stobaeo Gesn.* p. 454, 10, *Grot.* p. 335,

Ὅστις δὲ τοὺς τεκόντας ἐν βίῳ σέβει, B
Ὅδ' ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ θανὼν θεοῖς φίλος.

non enim ex Heraclidis esse sed incerto dramate monuit *Grotius:* sequentes illic duo sunt ex isto dramate; qui sequitur ex incerto; quo pro Καὶ nihil interest utrum χρὴ scribatur, an

Δεῖ τοῖς τεκοῦσιν ἀξίαν τιμὴν νέμειν.

adiici poterit ex pagina sequente 455, 11. *Grot.* p. 339,

Δίκαια τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα.

In his, post versum 164, omissus, legitur apud *Stobaeum* versus p. 507, 28,

Σκαιὸν τὸ πλουτεῖν, κἄλλο μηδὲν εἰδέναι. C

Grotius in suo Florileg. p. 377. alterum huic praefixit ex *Plutarch.* T. 41, p. 20. D. utrumque dedit & in Exc. ex *Eurip.* p. 421. Restituenda vox est a viro summo mutata:

A. Χρυσοῦ σε πλῆθος, τούσδε δ' οὐ χαίρειν χρεών;
B. Σκαιὸν τὸ πλουτεῖν, κἄλλο μηδὲν εἰδέναι.

atque in alium longe sensum accipienda sententia: *Tene decet auri copia laetari, hos autem dedecet?* quin imo his nocerent divitiae ἄλλο μηδὲν εἰδόσι. Eadem *Stobaei* pag. v. 44, versum dat *Euripidis*, qui huc debuerat referri,

Πολλῶν τὰ χρήματ' αἴτι' ἀνθρώποις κακῶν.

Pag.

A Pag. autem 531, 41, tres velut ex Iphig. quos vidit *Grotius* ex incerto dramate petitos, hos nempe:

> Πολλαί γε πολλοῖς εἰσὶ συμφοραὶ βροτοῖς,
> Μορφαῖς γὰρ διαφέρουσιν· ἕνα δ' ἂν ἐκ τύχης
> Μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπου βίον.

versu secundo *Grotius* ἐν δ' in ἕνα δ' egregie mutavit. sunt & ex incerta Tragoedia versus *Euripidis*, quos dat *Stobaeus Gesn.* p. 558, 18. *Grot.* p. 427,

> Κεκλημένῳ γὰρ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ
> Αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· ᾧ δ' ἀεὶ κακῶς
> Ἔστ', οὐδὲν ἀλγεῖ συνήθως δύστηνος ὤν.

B Hac sententia correxisse forsan videbitur alteram suam *Euripides*, in Oreste saltem aegrotante, (Orest. v. 234,) si non in universum, veram

Μεταβολὴ πάντων γλυκύ.

Eustath. in Od. Α, p. 38, 50, οὔτε ἡ ὑπερβολὴ ἀεὶ κακίζεται, οὔτε μεταβολὴ πάντων ἡδὺ ἐξ ἀνάγκης κατ' Εὐριπίδην. idem ad ista in Il. Ρ, p. 1124, 43, δῆλον γὰρ, ait, ὡς γλυκὺ ἐστιν ἡ μεταβολὴ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ἡ τῶν κακῶν. Atque ita in *Scholiis* ad *Eurip.* Orest. v. 234, περισυμπεσεῖν (*MS.*) τὸ κακῶν. quod additur, κεκωμῴδηται γὰρ ὁ στίχος, forsan referri potuisset ad *Antiphanis* locum apud *Athen.* x, p. 446. Α. ubi vid. Animadv. *Casaub.* x, c. XIII. nisi pro vulgatis φησὶ μὲν γάρ τις &c. haec multo mihi meliora Codex praeberet *Augustanus MS.* Φησὶ γὰρ ὁ Κωμικὸς, ὁ πρῶτος εἰπὼν μεταβολὴ πάντων γλυκὺ οὐχ ὑγιαίνει δέ ποτε· ἐκ μὲν γὰρ κόπου (vel κόπων) γλυκίαι (sic *MS.*) ἀνάπαυσις, ἐξ ἀλουσίας γὰρ ὕδωρ καὶ τὰ τοιαῦτα. ἂν
C γὰρ ἐκ πλουσίου πτωχὸς γίνεται, μεταβολὴ μὲν, ἡδὺ γὰρ οὔ. ὥστε οὐχὶ πάντων ἡ μεταβολὴ γλυκεῖα. sic in librum ista meum ex *Augustano* transscripsit *Georg. Tryllitschius.* Ex his sex versus incerti *Comici*, si verba nonnihil adiuventur, hi poterunt effingi:

> Ὁ πρῶτος εἰπὼν, μεταβολὴ πάντων γλυκὺ,
> Οὐ δῆθ' ὑγιαίνει, δέσποτ'· ἐκ μὲν γὰρ κόπων
> Γλυκεῖ' ἀνάπαυσις, ἐξ ἀλουσίας δ' ὕδωρ,
> Καὶ τἄλλα δὴ τοιαῦτά γ'· ἂν δ' ἐκ πλουσίου
> Πτωχὸς γίνηται, μεταβολὴ μὲν, ἡδὺ δ' οὔ·
> Ὥστ' οὐχὶ πάντων μεταβολὴ γλυκεῖα δή.

Verſu ſecundo τὸ δέσποτα non male videor reſtituiſſe pro δέ ποτε· ut A
ſervum Comicus fecerit irridentem Euripidea: δήποτ' iſti verſus ſedi
non conveniebat; eius initio ſcribi quoque poterit: Οὔ τοι γ' ὑγιαίνεις·
ſic *Ariſtoph.* Pluto v. 364, Οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρ', ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς. ſic
ſaepe loquutus v. 507, 1061, 1067, Nub. 1278, &c.

Ad haec & ſimilia Poëta noſter Philoſophus multa, opinor, dixiſſet; cuius hoc etiam eſt ſapientiſſimum dictum *Plutarcho* ſaepe laudatum aliisque:

Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά,
Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις ὥστ' ἔχειν καλῶς.

forſan dixerit *Euripides*, qualia multa *Maximus Tyr.* Diſſ. quinta, ubi
praeter alia §. 6, ποθεῖ, inquit, ἄνθρωπος καὶ νύκτα μεθ' ἥλιον, καὶ λιμὸν μετὰ
κόρον, καὶ δίψαν μετὰ μέθην· κἂν ἀφέλῃς αὐτοῦ τὴν μεταβολὴν, λύπην τὴν ἡδονὴν B
ποιεῖς. ſed laudare dictum *Euripidis* dignatus eſt *Ariſtoteles*, loco quem
indicat *Ti. Hemſterhuſ.* in *Lucian.* p. 435, 25.

Inter verſus Barneſianos, 166, aliique, alibi iam ſunt emendati.

Vs. 170,

Μέλλοντ' ἰατρὸς τῇ νόσῳ διδοὺς χρόνον·

defendi poterit ut recte ſic ſcriptus in *Stob.* Flor. *Geſn.* p. 551, 7. *Grotii* p. 422. Sed nemo negabit ſcribi quoque potuiſſe:

Μέλλων γ' ἰατρὸς, τῇ νόσῳ διδοὺς χρόνον,
Ἰάσατ' ἤδη μᾶλλον, ἢ τεμὼν χρόα.

mihi quidem perplacet Μέλλων γ' ἰατρὸς, *medicus qui quidem* prudenter
cunctatur, τῇ νόσῳ διδοὺς χρόνον, *ſuos morbo dies relinquens*, atque exſpec-
tans τὸν κρίσιμον· tempus illud intermedium ducendo, medicus ille cunc- C
tator *ſanare* certius *ſaepe ſolet*, *quam ſi remediis morbum irritaret:*

Ἰάσατ' ἤδη μᾶλλον, ἢ τεμὼν χρόα.

hanc aoriſti vim non attendebat Cl. *Heathius.* In his μέλλων eſſet ut apud *Thucyd.* p. 56, 82, τὸ βραδὺ καὶ μέλλον, ὃ μέμφονται. in *Eurip.* Oreſt. v. 420. Μέλλει τὸ θεῖον. in Creſphonte: Χρὴ καὶ σὲ μέλλειν. *Xenoph.* Ἑλλ. II, p. 270, 15, οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μέλλειν. Sed ſaepe medico quieſcere non licet, ἡνίκ' ἂν ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν διαμέλλειν μὴ διδῷ, *Longin.* π. Ὕ. XXVII, 2.

Vs. 180, 181, apud *Stobaeum* quidem p. 570, 17, leguntur ut Euripidei; mihi vero gravitate digni videntur *Aeſchyli*, cui tribuuntur a *Plutarcho* T. II, p. 116. F. ex utriusque ſcriptura haec mihi legitima videtur:

Ἀν-

A 'Ανδρῶν γάρ ἐστιν ἐνδίκων τε καὶ σοφῶν,
Κἀν τοῖσι δεινοῖς μὴ τεθυμῶσθαι θεοῖς.

Iracundia exardescere θυμῦσθαι dicebatur veteribus, non θυμιᾶσθαι, *Aeschylo* in *Aristoph.* Ran. v. 1038, Θυμῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ. *Soph.* Oed. T. v. 352, Θυμῦ δι' ὀργῆς ἥτις ἀγριωτάτη. *Herodotus* P. 529, 64, ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης καὶ ἀμείβετο· quod etiam recipi debuerat ex Codd. In *Aristoph.* Ran. v. 592 scribendum: Οἶδ', οἶδ', ὅτι θυμοῖ, pro θυμεῖ. Non θύμωσις, quod vulgatur, sed scripsisse videtur *Cicero* Tusc. IV, c. 9, *ut* —— *Excandescentia sit ira nascens*, —— *quae* θυμὸς *Graece dicitur*: Vocem θύμωσις illic iam displicuisse video *H. Stephano* Th. Gr. L. T. I, p. 1598. A, conf. *Menag.* & *Kühn.* in *Diogen. Laërt.* VII, 114. In hac quidem voce non aberrans a veritate *Plato* Cratylo p. 419. E. Θυμὸς, ait, ἀπὸ τῆς θύσεως καὶ ζέσεως τῆς ψυχῆς ἔχοι ἂν τῦτο τὸ ὄνομα.

Versum 185, in Ed. *Gesneri* p. 581, 28, valde vitiatum, egregie
B *Grotius* edidit emendatum p. 463. in vicino versu, quo posuit ἐξαίρει, pro ἐξ ᾄδει, latet adhuc veritas. Qui hic, ut apud *Stobaeum*, proximi praecedunt:

Πτηνὰς διώκεις, ὦ τέκνον, τὰς ἐλπίδας,
Οὐχ ἡ τύχη σε· τῆς τύχης δ' ὐχ εἷς τρόπος.

obversati videntur *Horatio* Carm. III, Od. 29, v. 53, ubi

Fortuna ——
Ludum insolentem ludere pertinax ——
Laudo manentem: si celeres quatit
Pennas; resigno, quae dedit.

Versum 188, & sequentes decem quae macula deformat, tolli non
C poterat, nisi veteri lectione adhibita quae prostat apud *Stobaeum* p. 608, 44, ἁ δαιμόνων, cuius loco Κακοδαίμονος posuit *Grotius* p. 459, scribi debebat,

Εὐδαιμονῶν ταῖς συμφοραῖς ἐλοιδόρυν.

centies a librariis ευ & α permutata sunt: κατ' εὐφύλλης ἀνὰ κήπυς legitur in loco *Strattidis* apud *Athen.* II, p. 69. A. pro καταφύλλης ἀνὰ κήπυς. κατάφυλλος dictum ut κατάδενδρος, κατάτυρος &c. Qui frequenter hoc vitium praeter ceteros attigit *D'Orvillius* in *Charit.* p. 241, multis ibi pertractat locum *Herodoti* IV, c. 191, quo, litera tantum detracta, θηρία κατάψευστα scribendum vidit *Gisbertus Koenius*, quem, Academiae Frisiacae nuper adeo datum dignissimum Doctorem, aliquando proximum speraveram accessurum ad praestantiam *Piersoni* mei, ante diem anno huius seculi LIX, aetatis XXIX rapti. Sed & *Koenium*,

nium, qui annum vix tricesimum excesserat, invida mors extinxit huius anni (MDCCLXVII) mense Aprili, *Gregorii* de Dialectis edito libello duraturum nomen inter harum literarum amatores adeptum. A

Quae mortales tenet etiam miserrimos vivendi divinitus insita voluptas his in versibus eleganter & vere Tragico fuit expressa:

ὦ φιλόζωοι βροτοὶ,
Οἳ τὴν ἐπιστείχουσαν ἡμέραν ἰδεῖν
Ποθοῦσ', ἔχοντες μυρίων ἄχθος κακῶν·
Οὕτως ἔρως βροτοῖσιν ἔγκειται βίου.

Seneca in Agamemn. v. 589,

Heu quam dulce malum mortalibus additum,
Vitae dirus amor! cum pateat malis
Effugium, & miseros libera mors vocet, B
Portus aeterna placidus quiete.

Tibullus II, El. VII, I,

credula vitam
Spes fovet, & melius cras fore semper ait.

τὴν ἐπιστείχουσαν ἡμέραν ἰδεῖν Ποθοῦσ'·

Lucretius III, 1090,

Quae mala nos subigit vitaï tanta cupido?

Virgil. Aen. VI, 721,

quae lucis miseris tam dira cupido?

Aen. XII, 646,

Usque adeone mori miserum est?

Hac, qua fruimur, luce nihil esse mortalibus iucundius dixerat etiam *Auctor* epigrammatis in sepulcrum cuiusdam ante diem raptae Cleopatrae, quod ex antiquo lapide *Th. Reinesius* exhibet Inscript. Classe XVII, 36, p. 824. Primus erat epigrammatis versus, C

Στὰς ξένε, τάνδ' ἄθρησον ἐπὶ στάλᾳ Κλεοπάτραν.

sed ista quam dicebam sententia latet in versu septimo, sic vulgato:

ΚΑΙ ΓΝΟΥΣ ΩΣ ΘΑΝΑΤΟΙΟ ΟΥΔΕΝ ΓΛΥΚΕΡΩΤΕΡΟΝ ΑΥΤΑΣ
ΖΗΘΙ ΚΑΛΟΝ ΤΕΙΝΑΣ ΟΥΡΙΟΝ ΕΥΦΡΟΣΥΝΑΝ.

ex his non mirum est Latina prodiisse, quae neminem opinor intellecturum:

Et cognoscens quod morte nihil dulcius splendere:
Vive bonum tendens ventum secundum prudentiam.

In

A In talibus, qualia centena proſtant in Inſcriptionibus, nihil aliud Latina monſtrant, niſi, quod absque illis non ignoraretur, Graeca Editori non intellecta fuiſſe. *Reineſius*, (cuius tamen iſta Latina non ſunt:) „ Septimo, ait, verſu, ne ſenſus contrarius emergat, muto θανάτοιο „ in βιότοιο. Octavo, κάλων. Πάντα κάλων κινεῖν, apud Lucian. *extr.* „ *Scytha.*" mihi quidem ea vis videtur, & θνατοις in θνατοιο hinc in θανατοιο multo facilius mutatum: Latinum *ſplendore* monſtrat ex lapide deſcriptum αὐγᾶς. Sed illud πάντα κάλων κινεῖν nobis non explicat ſecundum verſum, cuius formulam minime vulgatam nihil hic vetat pertractaſſe: ſic diſtichon illud arbitror ſcribendum:

Καὶ γνὼς, ὡς θνατοῖς οὐδὲν γλυκερώτερον αὐγᾶς,
Ζῆθι, κάλων τείνας οὔρῳ ἐϋφροσύνᾳ.

B ſic autem Latine reddendum: *Atque, ubi cognoveris, nihil hac luce dulcius eſſe mortalibus, vive, curſu ſecundo plenisque velis veram animi voluptatem perſequutus.*

Non ſane *vela* Graecis erant κάλωες· ſed non ante torti *funes rudentes* moti tendebantur, quam quum vela ventis darentur; quique vento ſecundo velisque adeo pleniſſimis navigabant, omni fune contento navigabant, πάντα κάλων τείναντες. Ex his, opinor, paucis figuratae locutiones pleraeque poterunt intelligi. Doctus epigrammatis Scriptor contractam adhibuit: —— κάλων τείνας οὔρῳ ἐϋφροσύνᾳ tantumdem ſignificat, ac ſi dixiſſet: κάλων τείνας, οὔρῳ ἱφεὶς ἐϋφροσύνᾳ· ſive potius κάλων τείνας, οὐρίῳ δρόμῳ, ἱφεὶς ἑαυτὸν ἐϋφροσύνᾳ, *ut fune contento curſuque* uſus intelligatur *ſecundo, qui totum ſe dat honeſtae voluptati.* Qui ſe voluptati dederant dicebantur in *Euripidis* Oeneo, ἱφέντες ἡδονῇ· eadem ellipſi, qua de Prodico *Philoſtratus* & *Iſaeo*, ἡδοναῖς ἱεδεδωκώς, p. 496, & 512. de Laïo *Tragicus* in Phoen. v. 21, Ὁ δ' ἡδονῇ δούς· quod ſane nollem Clar. *Marklando* de menda fuiſſet ſuſpectum in

C Ed. Clar. *Joann. Burtoni* p. 63. Nunc verba ſpectentur *Platonis*, quae ſcriptor forſan epigrammatis habebat in animo, ex Protagora T. I, p. 338. A, ubi verba facturis auctor eſt Hippias, Socrati quidem ἱφεῖναι καὶ χαλάσαι τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις· contra Protagorae, μὴ πάντα κάλων ἐκτείναντα, οὐρίᾳ ἱφέντα, φεύγειν εἰς τὸ πέλαγος τῶν λόγων· *ne omni fune contento, vento ſecundo vela dans, orationis ſe in magnum aequor immitteret: Ovidii* Pythagoras, *magno*, ait, *feror aequore, plenaque ventis Vela dedi*, Metam. xv, 176. Eſt & in Dialogo Siſypho locus, illinc nunc non explicandus. Locutiones, πάντα κινεῖν κάλων, & Euripideam ἐξιέναι πάντα κάλων ſive κάλως, tractarunt *P. Leopardus* Em. x, c. VIII, & *L. Kuſterus* in *Ariſtoph.* Equit. v. 753. *Platonis* attigit verba Clar. *Abreſchius* in Auctario Dilucid. *Thucyd.* p. 404. *Platonis* men-

tem clarius explicant ista *Philonis Iudaei* de Legat. ad Cajum p. 1017. E. quibus calumniator πάντα δὴ κάλων ἀνασείων, ὡς οἱ πνεῦμα δεξιὸν κατ' οἰάκων ἔχοντες, ἐφέρετο πλησίστιος οὐριοδρομῶν. *Platonis* οὐρίᾳ ἱέντες hic sunt οἱ πνεῦμα δεξιὸν κατ' οἰάκων ἔχοντες· *accipientes ventum a tergo*, ut loquitur *Ovidius* Met. XII, 37. Πρύμνηθεν οὖρον dixit *Euripides* in Troasin v. 20. *Thucydides* II, c. 97, ἢν κατὰ πρύμναν ἱστῆται τὸ πνεῦμα, *si ventus navi fuerit secundus:* οὐδ' ἐπείγει γὰρ κατὰ πρύμναν, *Sophocli* Philoct. v. 1447, (conf. Clar. *D. Ruhnkenius* Epist. Crit. I, p. 16, 17.) cui *ventum adversum* dici πνεῦμα τὴν πρώρας recte vidit Cl. *D'Orvillius* in *Chariton*. p. 115, sed non vidit corruptum illic esse verbum ἀγῇ· quod, ab ἄγνυσθαι *frangi* derivans, interpretatur *fuerit fractus* ventus adversus: Καταγῇ hoc ferme sensu legerat vir Doctissimus apud *Aristophanem* semel, & apud *Platonem*; ἀγῇ forte nusquam; nusquam saltem apud Tragicos, nedum hoc sensu: laudat *D'Orvillius Hesychium* in Ἄγη. Quid *Hesychius* itaque nobis narrabit? Ἄγη, inquit, θάμβος, ἔκπληξις, μίασμα. ἔστι δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ κατεαγῆναι, ὡς τὸ, A

Πᾶν δὲ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος. B

παρὰ δὲ Τραγικοῖς, τιμή, σεβασμός. ultima virum eruditissimum ab errore revocare debuerant; monstrant enim priorem istum usum non esse ex Lexico Tragico: sunt ex Homerico, sic emendanda: Ἄγη —— ἔστι καὶ ἀντὶ τοῦ κατεάγη, ὡς τὸ,

Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος.

sic olim in Codicibus scriptis lectum; quod & ex tribus enotatum in Edit. *Barnes. Hom.* Il. Γ, 367, ubi rectius vulgatur ἐν χείρεσσ' ἐάγη. *Hesych.* Ἐάγη, κατεάγη. &c. At hoc quidem dubio vacat; neque minus in *Sophoclis* Philoct. v. 641, non ἀγῇ, sed legendum, quod etiam vidit *Jo. Pierson* Verisim. p. 63, ἀνῇ, *remiserit:*

ἐπειδὰν πνεῦμα τὴν πρώρας ἀνῇ,
Τότε στελοῦμεν· νῦν γὰρ ἀντιοστατεῖ. C

Herodot. IV, p. 347, 28, οὐ γὰρ ἀνίει τὸ πνεῦμα. de morbi vel doloris violentia remissa, in *Sophoclis* dramate v. 701, ἕως ἀνῇ Τὸ πῆμα τοῦτο τῆς νόσου τὸ νῦν παρόν. *Eurip.* Oreste v. 227, ὅταν ἀνῇ νόσος. idem illud legitur in eiusdem dramatis eleganti loco, quem partim ex *Stobaeo* ponam melius paulo scriptum quam vulgatur v. 695,

Ὅταν γὰρ ἡβᾷ δῆμος εἰς ὀργὴν πεσὼν,
Ὅμοιος ὥστε πῦρ κατασβέσαι λάβρον.
Εἰ δ' ἡσύχως τις αὐτὸν ἐντείνοντι μὲν
Χαλῶν ὑπείκοι, καιρὸν εὐλαβούμενος,
Ἴσως ἂν ἐκπνεύσει'· ὅταν δ' ἀνῇ πνοὰς,
Τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως ὅσον θέλεις.

Latinis ista numeris, praeter *Grotium*, expressit *Nicol. Abramus* in Orat.

A Orat. *Ciceronis* de Provinciis Conſul. c. xv. accedant ex Oreſte qui paulo leguntur inferius duo verſus:

Καὶ ναῦς γὰρ, ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ,
Ἔβαψεν· ἔστη δ' αὖθις, ἢν χαλᾷ πόδα.

& ex Antigone *Soph*. v. 726,

ναὸς ὅστις ἐγκρατὴς πόδα
Τείνας ὑπείκει μηδὲν, ὑπτίοις κάτω
Στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.

De veli nauticis pedibus ſint omnia pervulgata; qui de illis egerunt, hos ſpectantem *Ariſtophanem* non tamen animadverterunt in Lyſiſtrata ſcripſiſſe, ut emendandum arbitror, v. 173,

B Οὐχ ἇς πόδας γ' ἔχωντι ταὶ τριήρεις.

(conf. *Etymolog*. in Ἀταλάντη & Ποδοῤῥώη.) neque locum *Epicratis* Comici, quem ex *Athenaei* Epitome *MS*. *Caſaubonus* dedit Anim. xi, c. 4, p. 782 f. cuius ultima vulgantur illic: ἐντρεπῆ τε τὸν κόντον ποιῶ, καὶ τοὺς κάλως ἔκλυε καὶ χάλα πόδας. Sic corrigenda videntur:

εὐτρεπῆ τε τὸν κόντον ποιοῦ,
Καὶ τοὺς κάλως ἔκλυε, καὶ χάλα πόδα.

contum compone; ſolve rudentes & pedem laxa. Huic contrarium κάλων τείνας dixit auctor epigrammatis apud *Reineſium* p. 824, quod integrum ſi ad finem huius capitis adſcripſero, credo equidem illis rem me non ingratam facturum, qui verſiculos e lapidibus paucos non poſtponunt illis, quos multo plures in libris habemus chartaceis. In epigrammatis C primo verſu, pro ΕΠΙΣΤΑΜΑΙ, *Reineſius* optime correxit ἐπὶ στάλᾳ· — τάνδ' ἄθρησον ἐπὶ στάλᾳ Κλεοπάτραν. forma vocis inſolentior neminem offendet, qui legerit στάλαν λιθίναν, & στάλας λιθίνας τρεῖς, in aliis lapidibus Doricis, Inſcriptione Corcyraea, quam dedit Ven. *Montfauc*. Diar. Ital. p. 421. Foedere Cretenſi apud *Gruter*. p. DV, v. 4. ubi exhibet illud *Chisbullus* in Antiq. Aſiat. p. 133, non debuiſſet omittere fracti lapidis reliquias: forma vocis uſitata turpiter vitiata legitur in *Gruteri* Theſ. p. 1073, 4, ΕΤΗΛΛΗΝ. Dubium enim non eſt quin tabula praebuerit ΣΤΗΛΗΝ λαΐνην, *lapideam columnam*; quam illic Aeſculapio dedicat ſanitati reſtitutus. Noſtrum epigramma columnae inſculptum erat ſepulcri Cleopatrae, pro more veterum, cuius *Plato* iam meminit IX de LL. p. 873. D. XII, p. 958. E. ubi menſuram praeſcribit non λιθίνοις tantum ἐπιστήμασι (ſepulcro στήλην ἐπιστῆσαι eſt apud *Lucian*. T. III, p. 538.) ſed & ipſis epigrammaſin in laudem defunctorum, quae

noluit esse πλείω τεττάρων ἡρωϊκῶν στίχων. Vsus, ut puto, *Platonis* scriptis satis familiariter Epigrammatis Auctor apud *Reines.* p. 824, ista dederat in honorem Cleopatrae non invenusta disticha: A

Στὰς, ξένε, τάνδ' ἄθρησον ἐπὶ στάλᾳ Κλεοπάτραν,
  Ἂν φθόνος εἰς αἶσαν, οὐ χρόνος, ἤγαγετο.
Μορφᾶς ἃ πρωτεῖον ἔχειν δωρήσατο Κύπρις,
  Ἔργα δ' Ἀθαναία τερπνὰ σαοφροσύνας.
Μοῦσα δὲ καὶ σοφίαν, καὶ πακτίδα τὰν φιλέραστον,
  Συμφώνως ἐρατοῖς μιξαμένα μέλεσιν.
Καὶ γνοὺς, ὡς θνατοῖς οὐδὲν γλυκερώτερον αὐγᾶς,
  Ζῆθι, κάλων τείνας ὕελσιν εὐφροσύνᾳ.
. . . .
  . . . .
Εἰ καὶ σοῦ κεῦθει κάλλος νέον, ὦ Κλεοπάτρα,
  Τύμβος, καὶ φροῦδον σῶμα λέλογχε κόνις,
Ἀλλ' ἀρετὰ βιοτᾶς αἰὲν ζωοῖσι μέτεστι;
  Ψυχᾶς μανύουσ' εὔκλεα εὐφροσύναν. B

Hoc epigramma sic emendatum cum *Joanni* nostro *Luzacio* dedissem, Romani iuris & Graece supra aetatem perdocto, Latinis numeris illigandum, quae mihi tradidit de Graecis Latina digna sane visa sunt, quae iuvenibus Batavis in exemplum proponerentur: sunt autem haec:

Hospes siste gradum; Cleopatram in marmore cernas,
  Quam non abripuit tempus, at invidia.
Cypria cui tribuit praestanti excellere forma;
  Artes quam docuit blanda Minerva bonas.
Dotibus instruxit cantus cum pectine Musa, C
  Cordaque iucundo tincta lepore dedit.
Quumque scias homini vitae nil gratius aura,
  Hanc carpas. Puppim vela rudente vehant,
Gaudia quem tendant. . . . .
  . . . .
  . . . . *Tua sed quamvis Cleopatra,*
  Formosae & iuvenis pulvis hic ossa tegat;
Semper erit vivis praesens virtutis imago,
  Mentis quae dotes indicet usque tuae.

CAPVT

A

CAPVT XXII.

In fragmenta dramatum incertorum.

Sanguine iuncti, οἱ ὁμόθεν ὄντες. *Suam cuique mentem secundum Eurip. esse Deum. Ex Dione tragoediae fragmentum. Mari navigantes* σώζει ξύλον τετραδάκτυλον. *Anacharsidis dictum. in Philetae versu vis ventorum* μένος. *Ne nave quidem fracta spe nautas destitui.* Ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖσθαι. *Amor honestus*, παίδευμα σοφίας, *alumnus sapientiae*, ἀρετῆς ὑπάρχει, *inchoat*
B *virtutem. De hoc amore quaedam Euripidis, probantis moderata. Eius aliquot trochaici, quibus uxorem* φίλανδρον *describit. Alia quaedam illius ex Clemente Alex. Matris querela, quae vitam* ἄπαιδα *praefert liberis. Locus ex Iphig. Taur. De usu accentuum in Graecis. Attica suppletur* βραχυλογία. *Euripidis anapaesti ex Dionys. Halic.* φίλε θυμὲ *in versu f. Alcaei. Non* περαιτέρω τὸ καλὸν ἢ μέσως *vel* ἢ 'ν μέσῳ λαβεῖν.

Incertae Tragoediae quod nobis ultimum dedit fragmentum *Barnesius*, vs. 205—208, ex *Stobaeo Grotii* p. 517, dedit quoque viri Magni coniectura deformatum; cuius loco pristinam ex *Stobaeo Gesneri* (p. 621, 7.) scripturam recte monuit *Heathius* revocandam: mihi
C quoque scripsisse videtur *Euripides:*

Σπάνιον ἄρ' ἦν θανοῦσιν ἀσφαλεῖς φίλοι,
Κἂν ὁμόθεν ὦσι· τὸ γὰρ ἔχειν πλέον κρατεῖ
Τῆς εὐσεβείας. ἡ δ' ἐν ὀφθαλμοῖς χάρις
Ἀπόλωλ', ὅταν τις ἐκ δόμων ἔλθῃ θανών.

ultimum illud est *Scaligeri*, sic defectum supplentis; &, ne cui suspectum sit illud de mortuo dictum ἐκ δόμων ἔλθῃ, vel ἐξέλθῃ δόμων· inspiciat *Euripidis* Alcest. v. 767, Phoen. v. 1733 Miror *Grotio* non intellectam formulam κἂν ὁμόθεν ὦσι, *tametsi sint* vel *iisdem parentibus*, vel *eodem genere prognati:* nam *fratrum quoque gratia rara est.* Cyrus moriturus apud *Xenophontem* K. Π. p. 139, 28, filio Cambysi, si quem sibi vellet adiungere, fratrem fratri commendat; neminem enim amiciorem inventurum Cambysen τοῦ ὁμόθεν γενομένου. *Eurip.* Oreste v. 486,

'Ἐπιλωικόν τοι, τὸ ὁμόθεν τιμᾶν ἀεί. *Soph.* Elec. v. 157, οἷς ὁμόθεν εἶ, καὶ γονᾷ ξύναιμος, *quibus es sanguine coniuncta.* —— Illud fragmentum qui sequuntur e perditis Tragoediis ducenti versus, omnes labore *Grotii* collecti sunt, atque ex Excerptis viri Summi descripti, non quo ordine *Grotius* fragmenta posuerat p. 421 — 435, sed ordine quacunque tandem de causa perturbato: *Barnesii* cura triginta circiter versus accesserunt ad Grotiana fragmenta; quorum nec sedes fuit indicata, neque lectiones antiquae memorantur. Quorumdam autem sedes difficulter investigabitur. Vs. 226, A

Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἐν ἑκάστῳ θεός.

Mortalium cuique sua mens est Deus,

Dubito legaturne usquam alibi plenus iste senarius quam in Excerptis *Grotii* p. 429. Sententiam novimus *Euripidis*, quam sic, opinor, explevit B
Grotius: neque enim hunc versum, quem legerat apud *Grotium*, invenit apud *Theonem Sophistam Gatakerus*, ut videretur ex eius in *M. Antonin.* commentario XII, 26, sed ista tantum p. 79, Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς τὸν νοῦν ἡμῶν ἑκάστου ἔφησεν εἶναι θεόν. In Aegypto fertur Alexander Psammenis illud maxime probasse dictum, ὅτι πάντες ἄνθρωποι βασιλεύονται ὑπὸ θεοῦ· τὸ γὰρ ἄρχον ἐν ἑκάστῳ καὶ κρατοῦν θεῖον ἐστιν· ut scribit *Plutarchus* in Alexandro T. I, p. 680. F. a quo T. II, p. 999. D. *Menandro* tribuuntur ista: Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ὁ θεός. ut mirum non sit ista scripsisse *Nemesium* de Nat. hom. p 169, Εὐριπίδης καὶ Μένανδρος ἐν ἐνίοις τὸν νοῦν ἐν ἑκάστῳ φασὶ προνοεῖν ἑκάστου, θεὸν δὲ μηδενός. sic enim pro μηδένα videtur legendum. In *Schol.* ad *Pindari* Nem. VI, 7, similes Diis esse dicimur κατὰ νοῦν. Θεῖος γάρ τις ἐν ἡμῖν κατὰ τὸν Εὐριπίδην· scribendum, Θεὸς γάρ τις ἐν ἡμῖν· *Cicero* Tuscul. I, c. 26, *animus, ut ego dico, divinus, est, ut Euripides dicere audet, Deus:* sic ista videntur interpungenda. Praeter C
cetera, *Theonis* illic verba dedit etiam *Davisius*, alieniora *Boubierius*.

In versum 250,

Σμικραῖς δ' ἐπιτρέπουσιν αὐτοὺς ἐλπίσιν,

quem habet *Grotius* p. 421, paucis e *Plutarcho* sumtis T. II, p. 390. c. subiectum; In istum, inquam, vs. *Heathius* p. 185, „Hunc, ait, versum apud Dionem Prus. Orat. LXIV praecedit alter cuius metrum „ ita Gatakerus A. P. p. 505. restituit,

„ Ποντου περωντες ἀπειρ κυματ' οἴδμας."

Ista verborum ingrata σύνθεσις non est Euripidea; melior erui facile poterit ex his *Dionis* verbis p. 594. c. Εὐριπίδης τὸν ναύτην μέμφεται, Ἀπειρ πόντου κύματ' οἰδμας περῶντα· καὶ διὰ τὸ ἑξῆς ἐπιτιμᾷ λέγων ὅτι,

Σμικραῖς ἐπιτρέπουσιν αὐτοὺς ἐλπίσιν.

Hinc

A Hinc primum liquet, hunc verſum aliorum aliquot intervallo tantum fuiſſe proximum reliquis; deinde, non ſic *Euripidis* fuiſſe verba collocata, ſed hunc potius in modum ſcripta:

[ἀλλὰ] μέμφομαι
Τὴν ναυβάτην, ἀωρὶ κύματ' ὄρεος
Πέντε περῶντα.

Haec nonnullis Euripidea videbuntur; neque tamen mirabor ſi non videbuntur aliis. Illorum cupidus, videor & Euripidea detexiſſe proximis in verbis *Dionis:* ὦ παῖ Μνησαρχίδου ποιητὴς μόνον (ſive μὲν) ἦσθα, σοφὸς δὲ οὐδαμῶς. οὐδὲ γὰρ πίστη τὴν ψυχὴν οὔτε χρονίοις ἐπιτρέπουσιν, οὔτε τετραδάκτυλον αὐτοὺς σώζει ξύλον πεύκινον. Dicere quidem vix auſim, *Euripidis* verſum videri:

B [ἀλλά νιν μόνον]
Τετραδάκτυλον σώζει τὸ πεύκινον ξύλον.

ſive hunc,

Τὸ πεύκινον σώζει τετραδάκτυλον ξύλον.

Ab *Euripide* tamen ſumſiſſe *Dionem* arbitror τετραδάκτυλον ξύλον· qua trium tantum digitorum tabula fragili navigantes dixerit a morte remotos: Mardonium ad Graecos dicentem facit in Ariſtide *Plutarchus* p. 324 c. Νενικήκατε θαλασσίοις ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους. —— Senario conveniebat τετραδάκτυλον ξύλον, non τεσσαραδάκτυλον· tantundem abeſſe navigantes a morte dixerat Anacharſis: rem ſatis notam ex *Diogene Laert.* 1, 104, f. & aliunde, quia paulo aliter tradit, ineditum Grammatici *Scholion* adponam ex *Homeri* Cod. *MS. Leid.* in Il. O, 628, τυτθὸν] Ὀλίγον. βραχὺ γάρ ἐστι τὸ διεῖργον αὐτοὺς τοῦ θανάτου διάστημα. Πρῶτος δὲ τοῦτο εἶπεν Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης, ὅς, πυθόμενός τινας τῶν ναυτῶν, (ἠρώτησε videtur omiſſum,)
C πόσον ἀπέχομεν τοῦ ὕδατος, καὶ μαθὼν, ὥστε (L. ὡς) τέσσαρας δακτύλους, τοσοῦτον, ἔφη, καὶ τοῦ θανάτου. καὶ Ἄρατος, ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον: *Aratea* Phaenom. v. 299,

ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει.

attulit *Longinus:* π. Ὕ. x, 9, ut oſtenderet, quantum abſint ab imagine *Homeri*, cuius *nautis tremor alligat artus*, quando πάρεστιν

Λιψηρῶν ἀνέμων μοῦνον ὁρᾶν τὸ μέσος·

ut ſcripſerat *Philetas*, non ὁρᾶν τέμενος, quod poſt *Geſnerum Grotius* dedit in *Stobaeo* ſuo p. 227, quodque praebet Cod. *MS.* Leid. χειμῶνος ἄγριον μέσος eſt in *Eurip.* Heraclid. v. 429. *Homerea* miratur iſta praeſertim *Longinus*,

τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται·

tan-

tantillum enim a morte rate vecti, *quantum fluctibus absunt.* *Libanius* A in Progymn. T. 1, p. 124, C. οἱ πλωτῆρες, ait, πλησίον ἔχοντες τὸν θάνατον πλέουσι, λεπτὴν ἔχοντες εἰς σωτηρίαν ἐλπίδα, τὰ ξύλα, ἐφ' ὧν φέρονται. *Euripidis* ſenario,

> Σμικραῖς δ' ἐπιτρέπουσιν αὐτοὺς ἐλπίσιν,

ſimilem *Sophoclis* e Scyriis ſententiam exhibet *Stobaei* Tit. περὶ ναυτιλίας p. 376, 31, *Grot.* p. 225, qua ποντοναῦται

> Λεπτῆς ἐπιῤῥοπῆσιν ἐμπολὰς μακρὰς
> Ἀεὶ παραῤῥίπτοντες οἱ πολύφθοροι
> Ἴσως ἂν ἢ ᾽κέρδηναν, ἢ διώλεσαν.

Sic *Geſnero* vulgata, Ἧς ὡς ἂν κέρδανον, corrigo: *Grotius* dederat, Ἕως ἂν ἢ κέρδανον. hoc non bene cohaeret cum παραῤῥίπτοντες, quod explanavit Clar. *Abreſchius* Addend. in Dilucid. *Thucyd* p. 828. Sed, ne nave quidem fracta nautas omni ſpe deſtitui, dixiſſe ſuſpicor eumdem *Sophoclem*; huius certe, vel alterius Tragici, verba prorſus in his latuiſſe apud *Plutarchum* T, 11, p. 1103. E. καί τοι νεὼς μὲν ἐκπεσὼν ἐπιβάτης διαλυθείσης ἐλπίδος ὀχεῖται τινός, ὡς γῇ προσίξων τὸ σῶμα καὶ διανηχόμενος. Hic id unum mihi detur, vocum Poëtae loco duo nunc interpretamenta legi, pro Βατης] ἐπιβάτης· pro Λυθείσης] διαλυθείσης. quorum hoc de navis tabulis huc illuc disiectis uſitatius, illud de vectore. Facile tum reſtitui poterit fragmentum Tragoediae, ni fallor, *Sophoclis:* B

> καί τοι νεὼς μὲν ἐκπεσὼν
> Βάτης λυθείσης ἐλπίδος ὀχεῖται τινός,
> Ὡς γῇ προσίξων σῶμα.

huius eſt interpretatio, quod additur, καὶ διανηχόμενος. Venuſtum illud ἐλπίδος ὀχεῖται τινός, pro ὑπ' ἐλπίδος, vel potius ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖται. C *Ariſtophanis* ex Equit. v. 1241, Λεπτή τις ἐλπίς ἐσ', ἐφ' ἧς ὀχούμεθα· turpiter diſtractus proſtat in libello Biblioth. *Coislin.* p. 467, Λεπτῆς. ἐλπίς. ἐφ' ἧς ὀχούμεθα. *Eurip.* Or. v. 68, ἐπ' ἀσθενοῦς Ῥώμης ὀχούμεθ'. iſtius locutionis elegantiam attigit *Ti. Hemſterhuſius* in *Lucian.* T. 1, p. 30, 21.

Pag. 511, undecim nobis verſus offert anapaeſticos ex Chori cantico in honorem Amoris, quos ex *Athenaei* XIII, p. 561. A. *Grotius* dedit in Exc. p. 421. Vt vera ſit *Grotii* ſententia, *Ad virtutem ſapere egregius Dat doctor Amor*; non illa tamen Euripideam ſatis exprimit accurate, in his aliter, ac ſolent, diſtinctis, facile quaerendam:

> Παίδευμα δ', Ἔρως, σοφίας, ἀρετῆς
> Πλεῖστον ὑπάρχει.

Amor, alumnus ſapientiae, plerumque virtutem inchoat; atque adeo ad vir-

A virtutem viam demonſtrat. Saepe quidem malorum dicuntur auctores κακῶν vel ἀδίκων ἔργων ὑπάρξαι· ut in *Eurip.* Phoeniſſ. v. 1576, ſed frequenter etiam auctores primi beneficiorum dicuntur εὐεργεσίας ὑπάρξαι vel ἐλευθερίας, vel cuiuscunque boni, quod grati memorem animum poſtulet: apud *Andociden* p. 18, 34. *Iſocratem* p. 307. D. *Demoſth.* p. 260, §. 512. p. 286, §. 79. *Dionem Chryſ.* p. 314. C. *Gul. Budaeum* C. L. G. p. 135. Amor ſapienter πεπαιδευμένος, *ſapientiae* velut *alumnus*, eleganter hic dicitur παίδευμα σοφίας, more *Euripidis:* ſenſu non nihil diverſo Hylas illius fuit παίδευμα, Ὅς μιν πάντ' ἐδίδαξε, πατὴρ ὡσεὶ φίλον υἷα. *Eurip.* Elec. 886, ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου Παίδευμα Πυλάδη. Hippol. v. 11, Ἱππόλυτος, ἁγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα. cuius pater fuerat *virgo pii Lycomedis*, *Stat.* Achill. II, 199, *Sophocli* dicitur Philoct. v. 243, (Ὦ) οὗ γέροντος θρέμμα Λυκομήδους. per contemtum quemdam Aegyptii *Niligenae Platoni* θρέμματα Νείλου vocantur de LL.
B XII, p. 953. E. & θρέμματα dicere quoque potuiſſet *Euripides*, quae vocabat in Aeolo, χθονίων τ' ἀστέρων τε παιδεύματα. conf. locus Comici *Nauſicratis* tractatus Clar. *Jo. Toupio* Emend. in *Suid.* III, p. 223. ſumſit ab *Euripide* χθόνια γῆς παιδεύματα *Lucianus* in Iovem Trag. T. II, p. 643. —— Qui *Platonis* ſcripta legerunt aliorumque ex eadem palaeſtra, hi multa poſſunt de Amore φιλολογεῖν· honeſtum amorem & virtutis etiam alumnum ſaepe commendavit *Euripides*, cuius pauca ponam dicta; alterum ex *Plutarchi* T. II, p. 11. E.

Ἀλλ' ἔστι δή τις ἄλλος ἐν βροτοῖς ἔρως,
Ψυχῆς δικαίας, σώφρονός τε, κἀγαθῆς.

omiſſum, ni fallor, *Grotio* ceterisque: homo amabilis *Aeſchines* Orator c. Tim. p. 21, 27, Εὐριπίδης, inquit, ὅν τι τῶν καλλίστων ὑπολαμβάνων
C εἶναι τὸ σωφρόνως ἐρᾶν, ἐν εὐχῆς μέρει τὸν ἔρωτα ποιούμενος λέγει που,

Ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων ἔρως
Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ.

Amor ἀρετῆς πλεῖστον ὑπάρχων, hic dicitur ἐπ' ἀρετὴν ἄγων ἔρως; cuius ſe Theagenes & Charicleam σώματα dicebat, σωφρονοῦντος ἔρωτος, αἰχμάλωτα, *Heliodoro* IV, p. 194. Cuius ſupra dedi verſum primum, hic totum canticum adſcribam, ſpecimen egregium ſuavitatis & facilitatis Euripideae:

Παίδευμα δ', Ἔρως, σοφίας, ἀρετῆς
Πλεῖστον ὑπάρχει, καὶ προσομιλεῖν
Οὗτος ὁ δαίμων
Πάντων ἥδιστος ἔφυ θνητοῖς·

Καὶ γὰρ, ἄλυπον τέρψιν τιν' ἔχων, A
Εἰς ἐλπίδ' ἄγει.
Τοῖς δ' ἀτελέστοις τῶν τῶνδε πόνων
Μήτε συνείην, χωρὶς τ' ἀγρίων
Ναίοιμι τρόπων.
Τὸ δ' ἐρᾷν προλέγω τοῖσι νέοισιν
Μήποτε φεύγειν,
Χρῆσθαι δ' ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ.

Nam bonum est pauxillum amare sane, insane non bonum est: quae *Plauti* sententia Circul. I, Sc. III, 20, eadem erat *Euripidis*, moderatam Venerem desiderantis. Hic quoque miseros iudicabat, in quos *tota rueret Venus*; felicem contra *cui placidus leniter* afflaret *Amor*. Perditae spectabat *Plutarchus* Tragoediae locum, ista scribens T. II, p. 132. B
A. πρὸς τὸν οἶνον, ἅπερ Εὐριπίδης πρὸς τὴν Ἀφροδίτην, διαλεκτέον,

Εἴης μοι μέτριον δέπας, εἴης,
Μηδ' ἀπολείποις.

δέπας esse videtur a *Plutarcho*; scribi potuit ab *Euripide*

Εἴης μοι μετρία θεὸς αἰεὶ,

Eurip. Iphig. in Aul. v. 543, Μάκαρες, οἳ μετρίας θεοῦ Μετά τε σωφροσύνας μετέσχον λέκτρων Ἀφροδίτας, &c. Med. v. 630, εἰ δ' ἅλις ἔλθοι Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς εὔχαρις οὕτω. *Grotius*, in *Stobaeo* suo p. 239, ista Latina fecit, *Dulce & salubre quae modum novit Venus*, de his *Euripideis* ex Antigone,

Ἣν δ' εὖ προσῆται Κύπρις, ἥδιστον λαβεῖν. C

quae mihi quidem illud significare non posse videntur, atque in alium sensum accipienda: praecedunt enim ista:

Ἀνδρὸς δ' ἐρῶντος ἐς Κύπριν νεανίου
Ἀφύλακτος ἡ τήρησις

ut illic pro ἐρῶντος pereleganter emendavit *S. Musgravius* in Exerçit. p. 100, haec fortasse non male succederent,

Ἢν δ' οὐ προσῆται, Κύπριν ἥδιστον λαβεῖν.

Quod si non admiserit, vel *admittere recusaverit*, nolentis *flore frui iucundissimum*; Vt sensus non multum sit dissimilis istius versus:

Γλυκεῖ' ὀπώρα φύλακος ἐκλελοιπότος.

Di-

A Diverſiſſimi generis Trochaicos, prout illos *Grotius* interpolavit in Exc. p. 423, 425, exhibet *Barnes* p. 512, niſi quod iſta [Οὐδέν ἐστί μοι Πικρὸν] ὃ περὶ σοῦ φορήσω· *nil erit pro te grave*, *Nil acerbum*, quae *Grotius* addidiſſe ſe fatetur verſui explendo, mutari ſiverit in ὃ παρὰ σοῦ φ. Vtrumque ſatis erit iis monſtraſſe qui Graece docti harum rerum guſtum habent. Duo quoque verſus *Grotius* hinc diſtractos in ſuam certe ſedem non reſtituit. Reiectis emblematis facile redibunt emendatiora quaedam, partim ex *Clemente Alex.* cui ſoli debet iſtos verſus *Grotius*, Strom. IV, p. 620, 621; ſic ibi *Clemens :* Φίλανδρον μετὰ σεμνότητος ὑπογράφει γυναῖκα Εὐριπίδης παραινῶν,

> Εὖ λέγειν δ', ὅταν τι λέξῃ, χρὴ δοκεῖν, κἂν μὴ λέγῃ,
> Κἀκπονεῖν, ἃ ᾽ν τῷ ξυνόντι πρὸς χάριν μέλλῃ λέγειν.

B Ex eadem *Clementis* pag. petita quoque ſunt ſequentia, atque ex eadem ſcena dramatis:

> Ἡδὺ δ', ἢν κακόν τι πράξῃ, συσκυθρωπάζειν πόσει
> Ἄλοχον, ἐν κοινῷ τε λύπης θ' ἡδονῆς τ' ἔχειν μέρος.

His iſta proxima ſubiunguntur apud *Clementem :* τό, τε πρᾶον καὶ φιλόστοργον ὧδέ πως ὑποδεικνύειν· κἀν ταῖς συμφοραῖς ἐπιφέρει,

> Σοὶ δ' ἔγωγε καὶ νοσοῦντι συννοσοῦσ' ἀνέξομαι,
> Καὶ κακῶν τῶν σῶν συνοίσω.

καὶ,

> οὐδέν ἐστί μοι
> Πικρόν· μετὰ γὰρ τῶν φίλων ἀτυχεῖν τι χρή
> Τί γὰρ δὴ φίλον ἄλλο πλὴν τόδε.

C Attendenti primum apparebit verba quaedam apud *Clementem* loco ſuo mota; neque enim cohaerere ὑποδεικνύειν & κἀν ταῖς συμφοραῖς ἐπιφέρει. deinde, verba Poëtae, κἀν ταῖς συμφοραῖς, *Clementem* iunxiſſe more ſuo cum ἐπιφέρει· tandem, *Clementem* ſcripſiſſe primum iſta: τό, τε πρᾶον καὶ φιλόστοργον ὧδέ πως ὑποδεικνύει,

> Σοὶ δ' ἔγωγε . . . .
> Καὶ κακῶν. . . . . πικρόν.

his ſubiunxiſſe,

> Κἀν ταῖς συμφοραῖς, ἐπιφέρει, · · · μετὰ τῶν φίλων
> Εὐτυχεῖν . . . .

Nunc concinnari poterunt *disiecti membra Poëtae.* atque hi quatuor erunt *Euripide*, niſi egregie fallor, digni trochaici:

 Σοὶ

Σοὶ δ' ἔγωγε καὶ νοσοῦντι συννοσοῦσ' ἀνέξομαι, A
Καὶ κακῶν τῶν σῶν συνοίσειν οὐδέν ἐστί μοι πικρόν.
Κἀν [τε] ταῖσι συμφοραῖσι [δυστυχεῖν] μετὰ τῶν φίλων,
Εὐτυχεῖν τε χρή· τί γὰρ δὴ τὸ φίλον ἄλλο, πλὴν τόδε;

duo horum medii sic fuerant a *Grotio* facti:

Καὶ κακῶν τῶν σῶν ἀνοίσω· καὶ [γὰρ] οὐδέν ἐστί μοι
Πικρὸν, [ὃ περὶ σοῦ φορήσω. δυστυχεῖν] μετὰ τῶν φίλων

In istorum secundum, verbis ultimis a me revocatis, pro συνοίσω, recipi debebat συνοίσειν, veteri more positum pro συμφέρειν· quo sensu nempe Medea dicitur in cognomine Trag. v. 13, πάντα συμφέρουσ' Ἰάσονι. *Antiphon* vid. p. 122, 21. & *Thom. M.* in Συμφορά. Συνοίσειν adhibitum *Xenophonti* saltem & *Isocrati*. *Hesychius:* Συνοίσειν, συνεισενεγκεῖν. Ex Lexico *Rhetor*. Biblioth. *Coislin*. p. 493 vulgatum, Συνοίσειν, τὸ εἰς αὐτὸ (L. ταὐτὸ) συμφέρειν, Ταραντῖνοι. excidit, opinor, Comici nomen, & legendum: Ἄλεξις Ταραντίνοις. alibi plus semel istud citatur *Alexidis* drama; his etiam in Excerptis Grammaticis *Montfauconi* p. 482, Κάθου, Ἄλεξις Ταραντίνοις. ibidem legitur, Καθίσω, καθεδοῦμαι. Ἀπολέγων διαμαρτανούσῃ· ubi suspicarer in Ἀπολ. latere nomen Ἀπολλόδωρος, cuius dramata memorantur Ἀπολείπουσα· Ἀποκαρτερῶν. Ἀποτυγχάνων &c. nisi legisset in Cod. MS. *Clar. Ruhnkenius* Ἀπολέγει. & corrigendum putaret, Εὔπολις λέγει. B

Ex eadem forte dramatis incerti scena petiti sex trochaici, qui paucis interiectis sequuntur apud *Clementem* p. 621, hinc apud *Grotium* & *Barnes*. P. 512, hic etiam, paucis emendatius scriptis, adponentur:

Οὐδεμίαν γ' ὤνησε κάλλος εἰς πόσιν ξυνάορον·
Ἡ 'ρετὴ δ' ὤνησε πολλάς· πᾶσα γὰρ ἀγαθὴ γυνὴ, C
Ἥ τις ἀνδρὶ συντέτηκε, σωφρονεῖν γ' ἐπίσταται·
Πρῶτα μὲν γε τοῦθ' ὑπάρχει, κἂν ἄμορφος ἦ πόσις,
Χρὴ δοκεῖν εὔμορφον εἶναι τῇγε νοῦν κεκτημένῃ·
Οὐ γὰρ ὀφθαλμὸς τὸ κρῖνόν ἐστιν, ἀλλὰ νοῦς, ...

γύναι versui visum fuerat explendo paene necessarium ad Phoen. p. 209; quod quidem omnes anteponent viri Magni supplementis, Οὐ γὰρ ὀφθαλμὸς τὸ [μορφὴν] κρῖνον ἐστιν, ἀλλ' [ὁ] νοῦς. Clar. *Heathius* ad meam coniecturam, *de huiusmodi*, inquit, *coniecturis non nisi perquam incerte statui potest*. huius observati veracissimi, neque adeo tamen ignoti studiosis harum literarum, non semper vir Doctissimus fuit recordatus. In istis Euripideis materfamilias locuta, mulier certe, quod liquet ex *Clemente*, consilia novae nuptae dedisse videtur, qualia dat in Episto-

la

A la Dorica *Meliſſa* Clearetae; & qualia in *Euripidis* cognomine dramate Andromache Hermionae; quorumque ipſa in ſe fuerat utilitatem experta: legantur in *Euripidis* Troaſin uxoris optimae mores expicti v. 640—651. In eius Androm. leguntur iſta v. 206, οὐ τὸ κάλλος, ὦ γύναι, Ἀλλ᾽ αἱ ἀρεταὶ τέρπουσι τοὺς ξυνόντας. vs. 212, Χρὴ γὰρ γυναῖκα, κἂν κακῷ πόσει δοθῇ, Στέργειν, ἅμιλλάν τ᾽ οὐκ ἔχειν φρονήματος. v. 228, Μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ, γύναι, &c. addam & iſta Hermionae v. 236, Ὁ νοῦς ὁ σός μοι μὴ ξυνοικοίη, γύναι. Si ne nunc quidem vocula γύναι, quae neceſſario debuit omitti *Clementi*, *Heathio* placet, neque etiam aliis eius Popularibus, alteri ſpatium vacuum relinquamus, nunquam nobis rediturae.

Trochaicos iſtos praecedit apud *Grotium* & *Barneſium* *Euripidis* praeceptum medicis datum, quod cum *Hippocratis* ſententia comparans *Clemens Alex*. Strom. VI, p. 749, dixiſſe propterea ſcribit *Euripidem*
B ἐν ἑξαμέτρῳ χειρί, prout emendat *Ti. H.* in *Ariſtoph*. Plut. p. 227. Ab omiſſis pendere potuit in Euripideis ἰατρεύειν· quae ſic, una tantum inſerta litera, legi deſiderem:

ὅσοι δ᾽ ἰατρεύειν καλῶς,
Πρὸς τὰς διαίτας τῶν ἐνοικούντων πόλιν,
Τὴν γῆν τ᾽, ἰδόντας τὰς νόσους σκοπεῖν χρεών.

ſimile praeceptum ex *Eurip*. Bellerophonte ſervatum *Stobaeo* p. 539, 48. *Grot*. p. 418. comparavit *Gatakerus* A. M. P. c. X, p. 519. In iſtis ex incerto dramate litera ne quem offendat ſaepius producta, verſus facit *Euripidis*, qui velut proverbialis adhibetur *Euſtathio* in Il. Λ, p. 840, 30,

Ἄλλων ἰατρὸς αὐτὸς ἕλκεσι βρύων.

C Ex eiusdem *Clementis* L. III Strom. p. 520, dedit nobis & *Barneſio* (v. 334—340) *Grotius* matris Euripideae querelam, vitam ἄπαιδα foecundo matrimonio praeferentis. Tractavit eumdem locum *Euripides* in Medea v. 1090—1104, in Alceſti v. 882—888, in Oenomai ῥῆσιν quam inde ſervavit *Stobaeus* Tit. 76, *Grot*. p. 329. ceterorum *Euripidis* nihil illic attulit. Quos habet ex Tragoedia *Clemens*, ſententia, praeter verborum compoſitionem, monſtrat Euripideos eſſe, ſunt autem hi verſus:

Ἔπειτα παῖδας σὺν πικραῖς ἀλγηδόσι
Τίκτω· τεκοῦσα δ᾽, ἢν μὲν ἄφρενας τέκω,
Στένω ματαίως, εἰσορῶσα μὲν κακούς·
Χρηστοὺς δ᾽, ἀπώλεσ᾽· ἢν δὲ καὶ σεσωσμένους,

Τήκω τάλαιναν καρδίαν ἐρρωδία. A
Τί τοῦτο δὴ τὸ χρηστόν; οὐκ ἀρκεῖ μίαν
ψυχὴν πολεύειν, κἄπι τῇδ' ἔχειν πόνους;

Melius ista nunc distincta quam ante, voculas aliquot ex *Clemente* receperunt, partim etiam *Heathio* probatas; cuius tamen in ultimo horum versuum coniecturam Grotianae postposui. Legitur apud *Clem.* οὐκ ἀρκεῖ μίαν ψυχὴν ἀπολύειν· corrigit *Heathius* ἀπολαύειν, interpretatur, *unius vitae fructus percipere.* Latina miror, & invectum anapaestum, quem toties ista sede deturbavit: sed forsan αυ in ἀπολαύειν, ipso iudice, corripi poterat, ut οι corripit (1) in γοιοίμην. *Grotii* placet ψυχὴν πολεύειν. *Hesychius:* Πολεύειν, τρέφειν, οἰκεῖν, πλέχειν, θεραπεύειν, περιάγειν. unum hinc auferatur οἰκεῖν, *Homeri* spectans πολεύειν in Od. x, 223, *versari*; reliqua huic loco satis congruunt: quique terram *versat* aratro πολεύων dicitur *Sophocli* Antig. v. 348. —— Quae medio horum versuum locum invenit, interpretibus certe non intellecta βραχυλογία, posita distinctione nunc quidem facile patebit attendenti: Plena forma loquendi scriberentur ista hunc in modum: Τοιοῦτο δὲ παῖδας B

(1) In *Eurip.* Iphig. in Taur. v. 952, ad Δαιτὸς γοιοίμην· Clar. *Heath.* „*Quid obsecro est* γίνεσθαι *δαιτὸς καὶ πώματος. Procul dubio reponendum est* γοιοίμην." Hic enim rei metricae peritus, pro iambo, spondeum admisit in secundam senarii sedem; aut diphthongum οι statuit ab Attico posse Poëta corripi, ut οι nonnunquam corripitur; neutrum doctis ille suis Popularibus aut auribus Batavis adprobabit. Scripserat *Euripides*, ut vulgatur: ὅπως Δαιτὸς γοιοίμην πώματός τ' αὐτῶν δίχα· *ut ab ipsorum convivio separatus essem:* δίχα γίνεσθαι, ut *Euripidis*, phrasis est *Thucydidea* 1, p 42, 12. p. 78, 81. vi, p. 442, 70. *Thucydides* autem Atticismi regula. *Xenophontis* Cyrus K. Π viii, p. 140, 10, ἡ ψυχὴ ἐπειδὰν ἐκ —— σώματος δίχα γένηται, *mens cum a corpore fuerit separata.* Matris caede contaminato quid Athenis evenerit Oresti narrant *Athenaeus* ex Atthide *Phanodemi*, x, p. 437. c. & *Plutarch.* T. ii, p. 613. B. emendatus *A. Schotto* Observ. Human. v, c. 29. conf. *Jo. Meurs.* de Reg. Athen. iii, c. 8. & *Th. Stanlej.* in *Aesch.* Choëph. v. 289. —— Magis adhuc insolens, praeter cetera, visum fuisset Atticis auribus in scena ἐκεθρεψεν, quod, pro ἐθρεψεν, in Heraclid. v. 681, legi forsan potuisse suspicabatur Clar. *Heath.* qui moleste non feret, C quod

A ὦας χρηστοὺς, τούτους ἀπολέσασα εἶναι· ἐὰν δὲ καὶ τοὺς χρηστοὺς σεσωσμένους εἰσορῶ, Τήκω τάλαιναν καρδίαν ὀρρωδίᾳ· metu nempe μὴ πάθωσί τι, ut loquitur in Oenomai dramatis fragmento. Edaces parentum sollicitudines duobus versibus expressit in Med. v. 1100 scribens,

Κατατρυχομένους τὸν ἅπαντα χρόνον,
Πρῶτον μὲν ὅπως θρέψωσι καλῶς,
Βίοτόν θ' ὁπόθεν λείψουσι τέκνοις.

Istius quam dicebam Atticae βραχυλογίας exempla simillima *Sophocles* quidem & *Euripides* perpauca subministrabunt: non illud diversissimum, quod ex iocoso dramate *Euripidis* Scirone praebet *Pollux* IX, 75,

Καὶ τὰς μὲν ἄξῃ, πῶλον ἢν διδῷς ἕνα,
Τὰς δὲ, ξυνωρίδ'· αἱ δὲ κἀπὶ τεσσάρων
B Φοιτῶσιν ἵππων ἀργυρῶν.

praeter *Thucydidea*, proximum hoc accedit *Demosthenis* de falsa legat. p. 240, §. 331, Νῦν δ' ἃ μὲν ἢν πλεύσασι σῶσαι, βαδίζειν κελεύων ἀπολώλεκεν

---

quod in Adnot. in Hippol. quae dederat accentibus destituta, iisdem instruxerim. Ipse vocibus in alium a se sensum acceptis, ad mentem lectori declarandam, accentus imponere nonnunquam se coactum sensit: in Alcesti v. 504, συμβαλῶν corrigens pro συμβαλών. v. 565, τῳ, pro τῷ. v. 921, εἰμὲν, pro εἰμέν· Androm. v. 1036, ἂν pro ἄν. Iphig. Aul. v. 62, συναμυνεῖν, pro συναμύνειν. v. 995, & alibi, ταὐτὰ pro ταῦτα. Heraclid. v. 198, κρινοῦσι, C pro κρίνουσι. v. 690, προσθεῖς, pro προσθεὶς. Helenae v. 1248, χρόνια, pro χρονία. Ionis v. 236, τάσδ' ἐρωτᾷς, pro τάσδ' ἐρῶτα. v. 578, ἀναμενεῖ, pro ἀναμένει. v. 711, κυρεῖ, pro κύρει. Elec. v. 873, νυν, pro νῦν. v. 625, πορσυνῶν, pro πόρσυν' ὡς. In his, & in centenis similibus vim vocum Lectori soli monstrant accentus. —— Quid itaque? an accentus libris Graecis Poëtarum saltem atque Oratorum sunt eiiciendi, qui certe, quod nemo, credo, diffitebitur, versuum & periodorum modulo nocent? Quinimo sunt ad significatuum diversitatem determinandam pernecessarii; quod in istis suis correctionibus sensisse virum Doctissimum opinor. Accentibus, quam occupant, sede relictis, sic tamen statuo, ne unicum quidem versum Poëtae, & ne unicam quidem Oratoris periodum legi debere secundum accentus.

λεκεν οὗτος· ἃ δ' εἰπεῖν τἀληθῆ, ψευδόμενος. plene dixisset: ἃ δ' ἰδὼν εἰπεῖν τἀληθῆ σῶσαι, ψευδόμενος ἀπολώλεκεν. A

Ex proximis versibus unum omiserunt: quinque debuerant ex *Clementis* L. III Strom. p. 521 hac ratione scribi:

Ὦ δυστυχεῖν φὺς καὶ κακῶς πεπραγέναι·
Ἄνθρωπος ἐγένου, καὶ τὸ δυστυχὲς βίου
Ἐκεῖθεν ἔλαβες, ὅθεν ἅπαντ' ἐνήρξατο
Τρέφειν ὅδ' αἰθὴρ, ἐνδιδοὺς θνητοῖς πνοάς.
Μή νυν τὰ θνητὰ θνητὸς ὢν ἀγνωμόνει.

Quos ex *Grotio* praebet *Barnes* vs. 355, &c. leguntur apud *Dionys. Halicarn.* de Compos. verbor. p. 8. apud eumdem *Dionysium* omiserunt *Euripidis* ista p. 55, 25, Ὦ βασιλεῦ χώρας τᾶς πολυβόλου Κισσεῦ, πεδίον πυρὶ μαρμαίρει, quae una litera transposita, prima praetermissa, B sic videntur scribenda:

Βασιλεῦ χώρας τᾶς πολυόλβου,
· Κισσεῦ, πεδίον πυρὶ μαρμαίρει.

Sed, altero loco *Dionysii* positis si voculam liceret interiicere commodam, paulo melius fortasse sic possent illa disponi:

Μή μοι λεπτῶν θίγγανε μύθων,
Ψυχή [γε φίλη,] τί περισσὰ φρονεῖς;
Εἰ μὴ μέλλεις
Σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.

hoc si minus placet, non displicebit, opinor, Homericum φίλε θυμὲ, C *Theognidi* aliisque adhibitum, in his apud *Athenaeum* IX, p. 388. E. F. αἰεί μ' ὦ φίλε οὐ με τανύπτερος ὡς ἔχει πορφυρίς. *Alcaei*, cuius alia quaedam his olim ad avis πορφυρίδος nomen firmandum praefixa nobis perierint, verba fuisse suspicor:

Αἴρεις μ', ὦ φίλε θυμὲ, τανύπτερος ὡς ἔχει πορφυρίς.

Anime mi, effers me, sicut alis extensis porphyris evolat in altum.

Quam dederat *Grotius* p. 433, vocem non Graecam κιερότερον [χάλος] admisit *Barn.* in v. 385. alia tribuit *Barnesio* vir Clar. Ista sunt in *Galeni* Protrept. p. 3, 9, *Corporis olim forma stulte superbi, quum evanuit*

A *nuit illa*, τῷ γήρᾳ λοιδορῶν), (fic legendum non λοιδοροῦντας) δέον ἑαυτοῖς, καὶ τὸν Εὐελπίδην ἐπαινοῦσι λέγοντα, οὐ γὰρ ἀσφαλὲς εἶναι περαιτέρω τὸ κάλλος ἢ μέσως λαβεῖν, hinc iſta mihi videntur *Euripidis:*

οὐ γάρ ἐστιν ἀσφαλὲς,
Περαιτέρω τὸ κάλλος ἢ μέσως λαβεῖν.

fac de uxore loquutum; ſenſus erit, *non eſſe tutum uxorem ſibi ſumere, cuius forma prae quotidianis nimis excellat:* utraque vox eſt Euripidea: μέσως legitur in eius Hec. v. 1120, Androm. v. 873, Herc. v. 58. ἢ 'ν μέσῳ vel μέσον aeque commodum eſſet: μέσον κάλλος eſſet *media forma*, ſeu *mediocris pulcritudo:* Περαιτέρω, id eſt πλέον, legitur in *Eurip.* Phoen. 1675, Androm. 270, Iphig. in Taur. 247. *Thucyd.* p. 216, 17, οὐδὲν (δεινὸν) ὅτι οὐ ξυνέβη, καὶ ἔτι περαιτέρω, *cuncta fuere, & alia amplius*, *Salluſtius.* habet & in Trachin. v. 676, *Sophocles.*

B *Sophoclis* eſſe verſus, quos dedit *Barnes.* ut Euripideos, vs. 422-425, recte monuit *Heathius*; non animadverterat *Sophocli* quoque tributos a *Plutarcho* T. II, p. 89. A. ubi φιλεῖ γὰρ, inquit, ὁ τοιοῦτος, κατὰ τὸν Σοφοκλέα,

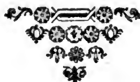
[φιλεῖ γὰρ πολλὴν] γλῶσσαν ἐκχέας μάτην
Ἄκων ἀκούειν οὓς ἑκὼν εἴπῃ λόγους.

quam lectionem praetuliſſem *Stobaeanae*, οὓς ἑκὼν εἶπεν κακῶς, niſi veram ſervaſſet *Clemens Alex.* Paedag. II, p. 181, 12, —— φιλεῖ ——

Ἄκων ἀκούειν, ἅπερ ἑκὼν εἶπεν κακῶς.

C Praeïvit in his *Heſiodus* Ἔ. κ. Ἡ. v. 721. —— *Ariſtides* T. III, p. 726, εἰποῖ ἅττ' ἂν εἴποις, τοιαῦτ' ἂν ἀκούσεσθαι (Leg. τοιαῦτ' ἀντακούσεσθαι· & vid. *Iobi* XI, 2.) χρὴ προσδοκᾷν. Euripidea, ſeu *Menandri* ſimilia, *Terentio* (Andr. v, IV, 17.) non ignota fuere ſcribenti,

Si mihi perget quae volt dicere, ea quae non volt audiet.

 A

CAPVT XXIII.

De eloquentiae abusu in Attica Republica.

Euripides morum erat magister. Eloquentia cur unis Athenis tot oratores valuerint. Illam alibi in Graecia fuisse neglectam. Abusus eloquentiae Ciceroni agnitus & Quinctiliano. Secundum illos etiam Athenas perdidit. De demagogis atque oratoribus disputatur. Omnes δημαγωγὰς *fuisse* ῥήτορας· *non contra.* δημαγωγȢ *honesta principum in civitate virorum olim adpellatio. Locus tractatur Eupolidis nunc primum editus. Postea sic dicti quicunque gererent & quomodocunque remp. aliis etiam adpellationibus designati. Corruptis moribus Demagogi pessimi fuerunt adulatores, ornate dicentes speciosa. Euripides illos & abusum damnat eloquentiae. A demagogis diversi* ῥήτορες, *in tribunalibus bonorum accusatores & malorum patroni, flagitia verborum obscurantes ornamentis, Athenis venales. Mercenariis patronis exemplo suo praeivit Antiphon. Socrate fingit Aristophanes indigna. In hos etiam rabulas Euripidis quaedam, cui vindicatur ex Clemente dictum.* Εὐγλωσσία *adversarium in foro vel quomodocunque* νικᾶν· *cui contrarium* ἡττᾶσθαι. Εὔγλωσσος· εὐεπής, εὐεπεια. B

Socratis exemplum sequutus, isthac iam aetate corruptos civium suorum mores emendare studuit *Euripides*, ἄξιος ὡς ἀληθῶς Σωκρατικῆς διατελεθῆς, ut vere *Clementi* dicitur *Alex.* in Protrept. p. 65, 12. si praestare non adeo potuit, facere tamen conatus est, quod Poëtam decere dicit *Agathon* in *Aristoph.* Ran. v. 1041. Pro istius aevi licentia malos cives nominatim insectabatur *Aristophanes*, quorumdam etiam optimorum irrisor maledicentissimus. Humanitatis amans, *Euripides* sub heroicis personis, antiquis certe, vitia civitatis Atticae plurima modeste notavit; nullum frequentius, quam bonis civibus & civitati perniciosum eloquentiae studium. Vim ornate dicendi florente Republica rebus omnibus paene anteponebant Athenienses, quique illa pollerent, omni honoris genere cumulabant; ut minime mirandum sit, Athenis, vigente libertate, tot oratores eminentissimos prodiisse, C

pae-

A paene nullos extra Athenarum ambitum. Hanc in rem dignissima lectu sub finem Libri primi Hist. Rom. scribit *Vellejus Paterculus*. In nonnullis Graeciae civitatibus facultatem bene dicendi nec profiteri licebat neque exercere. Cretensium hac de re legem, expressam *Lycurgo* Spartano, memorat ex Academicorum scriptis *Clitomachi* & *Charmidae* *Sextus Empiricus* 'Αντιῤῥ. ΙΙ περὶ ῥητορικῆς, (§. 20, 21,) quo libro protulit pleraque *Sextus*, quae dicta fuerant in abusum eloquentiae, Romanorum etiam disertissimis agnitum, *Ciceroni* & *Quinctiliano*. *Cicero* de Off. II, c. 14, *quid est tam inhumanum*, inquit, *quam eloquentiam, a natura ad salutem hominum —— datam, ad bonorum pestem perniciemque convertere.* Idem *Cicero* apud *Ammian. Marcellin.* XXX, c. IV, *Mihi*, ait, *hoc plus mali facere videtur, qui oratione, quam qui pretio iudicem corrumpit: quod pecuniâ corrumpere prudentem nemo potest; dicendo potest.* *Quinctilianus* I. O. XII, c. 1, *si vis*, ait, *illa dicendi malitiam*
B *instruxerit, nihil —— publicis privatisque rebus perniciosius eloquentia.* Quae scribit eam in rem plura *Quinctilianus*, illa pleraque congruunt Atticis huius aetatis oratoribus, sive populo quid suaderent dissuaderentve; seu sceleratis nebulonibus causas orantes patrocinarentur; aut innocentes in iudicio capitis arcesserent, omnibus certe modis vexarent immeritos. His *rerum natura* (verba sunt *Quinctiliani*,) *non parens, sed noverca, facultatem dicendi, sociam scelerum, adversam innocentiae, hostem veritatis* invenisse dicenda est. Nihil horum in Atticos oratores dixit *Cicero*, nihil adeo *Quinctilianus*; ea tamen uterque, ex quibus ista conficias. *Cicero* pro L. Flacco, c. VII, *illa*, inquit, *vetus* [Graecia] *quae quondam opibus, imperio, gloria floruit, hoc uno malo concidit, libertate immoderata ac licentia concionum.* Concionum temeritas concionantibus est imputanda; a quorum ore pendebant in theatro homines imperiti, rerum saltem publicarum *rudes ignarique:* at-
C que hinc malorum repetit originem *Quinctil.* Declam. CCLXVIII, p. 509, *Civitatum status scimus ab oratoribus esse conversos: sive illam Atheniensium civitatem, quondam late principem, intueri placeat, accisas eius vires animadvertemus vitio concionantium.* De temporibus etiam vigentis adhuc Reipublicae dici potuit, quod scribit de recentioribus *Livius* XXXI, c. 44, *nec unquam ibi desunt linguae promtae ad plebem concitandam: quod genus, cum in omnibus liberis civitatibus, tum praecipue Athenis, ubi oratio plurimum pollet, favore multitudinis alitur.* Illic *Dukero*, eximio sane viro, laudatus *H. Stephanus*, Dialogo de Graecorum moribus, *linguas promtas ad plebem concitandam* potius τοὺς τῶν δημαγωγῶν fuisse censet, quam τοὺς τῶν ῥητόρων. Hoc idcirco miror, quod mihi liquet ex isthoc etiam libello, ad hanc partem Atticae Reipublicae non indiligenter attendisse hominem inter paucos Linguae rerumque Graecarum peritissimum, *Henr. Stephanum*. Non omnes quidem 'Ρήτορες Athenis

erant δημαγωγοὶ, ſed omnes δημαγωγοὶ, ut erant, dicebantur etiam ῥήτορες. Recte *Gellius* N. A. III, c. XIII, *Is Calliſtratus*, (inquit, quem ſectari coeperit *Demoſthenes*,) *Athenis orator in republica fuit: illi δημαγωγὸς appellant*. Vbi ῥήτορες aliquot ἔνδοξοι καὶ μεγάλοι, qui ante claruerint, quam ipſe ad rempublicam acceſſerit, memorantur *Demoſtheni* de Cor. p. 177, primus comparet Καλλίστρατος ἐκεῖνος. Hi quidem boni conſiliarii populum utiliter ducebant, erantque adeo optimi δημαγωγοί· nec enim natura ſua nomen illud odioſum eſt, ſed honeſta primum fuit magnorum in civitate virorum appellatio; qui, ſapienter populares, moribus nondum corruptis, ſpecioſis utilia praeferenti populo placebant. Tales fuere Solon, (1) Miltiades, Ariſtides, Themiſtocles, Pericles, alii, populares iisdem, & Senatores, & Imperatores optimi, προστάται τῆς πόλεως καὶ στρατηγοί. quam in rem legi poterunt *Iſocrates* p. 170. c. 262. c. D. *Demoſth.* (uſus Editione ſum Pariſina *Benenati*) p. 24, §. 30, 31. *Aeſchines* c. Tim. p. 4, 23. Talis ad exemplum Solonis, Ariſtidae, Periclis, fuit apud Athenienſes Phocion, pace A B

(1) *Eupolis* in Comoedia quadam ſua (ἐν Δήμοις, ut ſuſpicor ob narrata *Plutarcho* in Pericle p. 153. E. conf. *Eupolidéa Stobaei* p. 239, 49 &c.) Miltiadem & Periclem excitabat ab inferis, qui imperium abrogarent ſui temporis Imperatoribus, adoleſcentulis luxurioſis, quique virtutes Imperatorias non in mente haberent, ſed in pedum malleolis repoſitas. Ad iſta *Ariſtidae* T. III, p. 374, τῶν κωμικῶν τις ἐποίησε τέτταρας τῶν στρατηγῶν ἀνεστῶτας· haec leguntur in *Scholiis* ineditis, quae Clar. *Petri Burmanni Secundi* perinſignem ornant Bibliothecam, quaeque digniſſimi Poſſeſſoris mecum humanitas communicavit: Εὔπολις ἐποίησεν ἀναστάντα τὸν Μιλτιάδην, καὶ Ἀριστείδην, καὶ Γέλωνα, (corrigo, Σόλωνα,) καὶ Περικλέα. ἐν τούτοις οὖν ἔνεισι δύο φησὶ Περικλῆς καὶ Μιλτιάδης. λέγει δὲ Εὔπολις οὕτως, Καὶ μηκέτι ἄναξ Μιλτιάδη καὶ Περικλεῖ, ἐᾶσαι τ' ἄρχειν μειράκια κινούμενα Ἐν τοῖσι σφυροῖσιν ἕλκοντα τὴν στρατηγίαν. C
Eupolidis ſic mihi ſcribendi videntur verſus:

Καὶ μηκέτ', ὦ 'ναξ Μιλτίαδες, καὶ Περίκλεες,
Ἐάσατ' ἄρχειν μειράκια κινούμενα,
Ἐν τοῖς σφυροῖς ἕλκοντα τὴν στρατηγίαν.

Sen-

A ce rector civitatis prudentissimus, bello quinque & quadraginta vicibus designatus Imperator: vid. *Plutarchi* Phocion p. 744. F. 745. A. Talis apud Romanos M. Cato, quo, teste *Cicerone* de Orat. III, c. 33, *nemo apud populum fortior, nemo melior senator: idem facile optimus Imperator.* Notatu dignissima verba sunt *Solonis* apud *Diogen. Laert.* I, 64, τὸ θεῖον καὶ οἱ νομοθέται οὐ καθ' ἑαυτὰ δύνανται ὀνῆσαι τὰς πόλεις, οἱ δὲ ἀεὶ τὸ πλῆθος ἄγοντες (atque adeo οἱ δημαγωγοί) ὅπως ἂν γνώμης ἔχωσιν· οὕτω δὴ καὶ τὸ θεῖον καὶ οἱ νόμοι, εὖ μὲν ἀγόντων, εἰσὶν ὠφέλιμοι, κακῶς δὲ ἀγόντων, οὐδὲν ὠφελοῦσιν. dicti veritatem Attica demonstrat historia: salutares ante, post mortem Periclis nihil amplius civitati profuere *Solonis* leges, mutandarum legum libidine, quae demagogos agitabat, morumque depravatione in contemptionem adductae. Honestam olim bonorum civium adpellationem fuisse δημαγωγοῦ monstrant vel *Aristophanis* ex Equit. ista v. 191,

B Ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ
Ἔτ' ἐστὶν ἀνδρὸς, οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους·

olim

Sensum arbitror expressisse me Comici paulo superius; & verbis minus invidiosis turpe vitium obvolvisse notatum Comico, dum μειράκια dixit κινήματα· quo sensu *Euripidis* Macareus apud *Aristophanem*, ἐκίνει Ἀδελφὸς —— τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν. Respexisse mihi videtur in his *Eupolis Archilochi* Trochaicos,

Οὐ φιλέω μέγαν στρατηγὸν, οὐδὲ διαπεπλιγμένον,
Οὐδὲ βοστρύχοισι γαῦρον, οὐδ' ὑπεξυρημένον,
Ἀλλά μοι μικρός τις εἴη, καὶ περὶ κνήμας ἰδεῖν
C Ῥοικὸς, ἀσφαλέως βεβηκὼς ποσσὶ, καρδίης πλέως.

Haec nobis *Archilochi* servarunt *Dion Chrys.* Or. 33, p. 399. & *Galenus* in *Hippocrat.* T. V, p. 630, 30. & 618, 8. quibus formam indidit trochaicorum *D. Heinsius* Lect. *Theocr.* c. 8, p. 323. in una voce errantem corrigit *T. H.* in *Hesych.* T. I, p. 959. Hi autem *Eupolidis* versus *Hegesippo* mihi videntur obversati, seu quicunque orationem inter *Demosthenicas* scripsit de Haloneso, cum haec in ultima scriberet oratione p. 53, §. 53, ὥσπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. de quibus, *Longino* quoque tractatis, Sect. 38, 1, *Hermogeni* p. 294, *A. Dounaeo* in *Demosth.* p. 74, 75, dici possent, quae huius esse loci non viderentur.

olim itaque fuerat. Pericles, bonis omnibus laudatus, δημαγωγὸς *Isocrati* p. 184. D. *Princeps* ille *consilii publici*, dicitur ἄγων τὴν πολιτείαν *Thucydidi* p. 82, 11. *Plutarcho* in Nicia p. 524. D. ἀπό τε ἀρετῆς καὶ λόγου δυνάμεως τὴν πόλιν ἄγων. Ἔπαινος ῥήτορος καὶ δημαγωγοῦ legi poterit apud *Pollucem* IV, 34. A

Moribus mutatis, ut erant bonis civibus invisi plerique qui male rempublicam gerebant, debuit etiam odiosum fieri nomen Δημαγωγῶν. Sic tamen omnes, sive bene rem administrarent, seu male, dicebantur Athenis, qui verba faciebant in concione populi, οἱ λέγοντες *Demostheni*, οἱ λέγοντες ἐν τῷ δήμῳ *Lysiae*, qui decreta condebant; qui foedus, bellum, pacem vel suadebant vel dissuadebant; quique adeo in universum personam gerebant συμβούλων, ut dicuntur saepe *Dinarcho* c. Dem. p. 99, 22. p. 102, 36, 39. haberi volebant populares, & *consiliarii*; dici amabant & *patroni civium*, προστάται, *Aristoph.* Εἰρ. v. 683. Ἐκκ. v. 176. *Thucyd.* VIII, c. 65. Qui gerebat rempublicam, B
λέγων καὶ γράφων *Demostheni* de Cor. p. 150, §. 151, *Plutarcho* in Phocione p. 744 F. 751. A. est γράφων ψηφίσματα· in Alcib. *Plutarchi* p. 200. B. ἔγραψε τῶν ῥητόρων Δημόστρατος καὶ εἶπεν. ubi de se *Critias* ad Alcibiadem p. 209. F.

Γνώμην δ', ἥ σε κατήγαγ', ἐγὼ ταύτην ἐν ἅπασιν
Εἶπον, καὶ γράψας τοὔργον ἔδρασα τόδε.

Οἱ λέγοντες καὶ τὰ ψηφίσματα γράφοντες demagogi sunt apud *Athen.* XII, p. 532. C. in verbis *Theopompi*, qui partem historiae Philippicae dicavit moribus enarrandis τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, *Athen.* IV, p. 166. D. in qua certe parte potuit ingenio *Theopompus* obsequi. Vbique δημαγωγοὶ dicti, dicuntur & ῥήτορες καὶ δημαγωγοί, *Isocrati* p. 185. B. Duas proponit in *Hesychio* coniecturas Clar. *Jo. Toupius* Emend. III, p. 279, quarum alteram iam dederat *Jo. Meursius*, altera vereor ut probari C
possit. Dicuntur οἱ δημαγωγοῦντες ῥήτορες, *Sexto Empir.* p. 297. saepenumero simpliciter ῥήτορες, *Aristophani*, *Andocidae*, *Lysiae*, ceterisque; dicuntur & πολιτευόμενοι· sive τὰ κοινὰ vel τὰ πολιτικὰ vel τὰ τῆς πόλεως πράττοντες· scripsisse *Lysias* videtur p. 118, 10, παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν καὶ ἤδη δημηγορεῖ· conf. 307, 15. 309, 13. 423, 6. *Demosth.* p. 221, §. 192. cui p. 144. §. 104. iunguntur πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν. *Andocides* c. Alcib. p. 32. A. στρατεύονται μὲν οἱ πρεσβύτεροι, δημηγοροῦσι δὲ οἱ νεώτεροι. *Callistratum* τὸν δημηγόρον Iphicrates adiungebat sibi, teste *Xenoph.* Ἑλλ. VII, p. 344, 34.

Cum *Solonis* leges nihil amplius proficiebant, hi demagogi blanda oratione decipientes adulabantur populo: vere *Sextus Empir.* Ἀντιῤῥ. II, §. 41, ὁ δημαγωγὸς, inquit, κακοδιδασκαλεῖ τοὺς πολλοὺς τὰ κεχαρισμένα λέγων, καὶ διαβολαῖς αὐτοὺς ἐξαλλοτριοῖ πρὸς τοὺς ἀρίστους. Pravae huius δημαγωγίας

A γωγίας temporibus antiquissimis Theseo Rege iam praebuerat exemplum Menestheus Petei filius, πρῶτος (ὥς φασιν) ἀνθρώπων ἐπιθέμενος τῷ δημαγωγεῖν, καὶ πρὸς χάριν ὄχλῳ διαλέγεσθαι, ut scribit *Plutarch.* in Theseo p. 15. B. *Aristophanis* & Oratorum dicta de demagogis proferri possent plurima; sed nostro nunc sufficiet instituto dixisse, praesertim his temporibus demagogo, qui populo placeret, vim ornate dicendi fuisse necessariam. Duas sibi res confidentiam & vocem defuisse confitetur *Isocrates* quominus ad rempublicam accesserit Orat. ad Philipp. p. 98. C. πρὸς μὲν τὸ πολιτεύεσθαι πάντων ἀφυέστατος ἐγενόμην τῶν πολιτῶν· οὔτε γὰρ φωνὴν ἔσχον ἱκανὴν οὔτε τόλμαν &c. & in Panathen. p. 234. E. Legitur in *Ciceronis* Catone Maj. c. v, [*Isocrates*] *eum librum, qui Panathenaicus inscribitur, quarto & nonagesimo anno scripsisse dicitur.* *Ciceronem* vero hoc in loco posuisse, non quod vulgatur, sed, *scripsisse se dicit*, quod & in uno Cod. Palatino repertum fuit, liquebit
B *Isocratem* comparanti p. 288. E. Neque vox tantum sonora, verum eloquentia requirebatur in demagogo, qua mellitos verborum globulos in aures animosque auditorum insinuaret. *Aristoph.* Equit. v. 215,

τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ,
Ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς,
Τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
Φωνὴ μιαρά, γέγονας κακῶς, ἀγοραῖος εἶ.

Qui haec & centena similia Comicorum non illibenter audiebant, quos habebant despicatui, iisdem utebatur populus, ἐπιθυμῶν προπηλακίζειν τοὺς ἐν ἀξιώματι καὶ συκοφαντεῖν· ut de Hyperbolo loquens in Alcibiade scribit *Plutarch.* p. 197. A, Semper autem populo in concione placebant οἱ λόγῳ τέρποντες ῥήτορες, ut Cleoni dicuntur *Thucydidae* III, c. 40, qui tribuit ipsis τὸ εὖ εἰπεῖν, ipsemet hac re populo com-
C mendabilis & impudentissima confidentia. *Andocidae* dicitur Alcibiades τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου παρέχων. *Isocrates* Or. de Pace p. 159. D. αὐτοὶ, inquit, πεποιήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾷν καὶ φιλοσοφεῖν οὐ τὰ μέλλοντα τῇ πόλει συνοίσειν, ἀλλ' ὅπως ἀρέσκοντας ὑμῖν λόγους ἐροῦσιν. Haec & similia qui habuerit in numerato, ne dubitabit quidem, quin sui temporis demagogos, atque hanc Atticae civitatis pestem saepenumero suis in tragoediis respexerit *Euripides*; velut in his, quae facit Hecubam ad Ulyssem dicentem in Hec. v. 253,

Ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ', ὅσοι δημηγόρους
Ζηλοῦτε τιμάς, μηδὲ γινώσκοισθέ μοι·
Οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες οὐ φροντίζετε,
Ἢ τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.

Vbi

Vbi nuncium facit in Oreste narrantem quid evenerit in Argiva populi concione, post primum oratorem illic v. 900, A

ἀνίσταται
Ἀνὴρ τις ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων, θράσει,
Θορύβῳ τε πίσυνος, κἀμαθεῖ παῤῥησίᾳ,
Πιθανὸς ἔτ᾽ ἀστοὺς (sic l.) περιβαλεῖν κακῷ τινι.
Ὅταν γὰρ ἡδὺς τοῖς λόγοις, φρονῶν κακῶς,
Πείθῃ τὸ πλῆθος, τῇ πόλει κακὸν μέγα.
Ὅσοι δὲ σὺν νῷ χρηστὰ βουλεύουσ᾽ ἀεὶ,
Κἂν μὴ παραυτίκ᾽ αὖθίς εἰσι χρήσιμοι.

his ultimis utilia speciosis praeferentes populo commendatos voluit; quumque supra dixisset Orestes v. 770,

Δεινὸν οἱ πολλοὶ, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας· B

subiicit Pylades,

Ἀλλ᾽ ὅταν χρηστοὺς λάβωσι, χρηστὰ βουλεύουσ᾽ ἀεί.

In his Cleone non meliorem Cleophontem demagogum obversatum Tragico, quod suspicatur *Scholiastes*, verisimile reddit quod ex *Philochoro* nobis narrat, firmatum a *Diodoro Siculo* XIII, c. 53. ubi de homine seditioso notatis a *Wesselingio* multa possent addi. Perniciosam hanc civitati facundiam non dubito quin respexerit dum ista scribebat sub Phaedrae persona Tragicus noster in Hippol. v. 486,

Τοῦτ᾽ ἔσθ᾽ ὃ θνητῶν εὖ πόλεις οἰκουμένας
Δόμους τ᾽ ἀπόλλυσ᾽, οἱ καλοὶ λίαν λόγοι.
Οὐ γάρ τι τοῖσιν ὠσὶ τερπνὰ δεῖ λέγειν,
Ἀλλ᾽ ἐξ ὅτου τις εὐκλεὴς γενήσεται. C

istorum versuum loco suspicor in Editione prima dramatis lectos; quos nobis adservavit *Stobaeus:*

Φεῦ, φεῦ, τὸ μὴ τὰ πράγματ᾽ ἀνθρώποις ἔχειν
Φωνὴν, ἵν᾽ ἦσαν μηδὲν οἱ δεινοὶ λέγειν.
Νῦν δ᾽ εὐρόοισι στόμασι τἀληθέστατα
Κλέπτουσιν, ὥστε μὴ δοκεῖν ἃ χρὴ δοκεῖν.

sic istos versus esse scribendos alibi iam fuit monitum.

Quos habet ex eius Archelao *Stobaeus Gesneri* p. 215, 5, pro λέγε, scribendo λέγ᾽ εὖ, facile sanari poterunt:

Ἁπλοῦς

A Ἁπλοῦς ὁ μῦθος, μὴ λέγ' εὖ· τὸ γὰρ λέγειν
εὖ δεινόν ἐστιν, εἰ φέροι τινὰ βλάβην.

Huc etiam ſpectaſſe dictum videtur in Troaſin v. 967, ſic, ni fallor, emaculandum:

Πειθὼ διαφθερεῖ σε τῆσδ', ἐπεὶ λέγει
Καλῶς κακοῦργος οὖσα. δεινὸν οὖν τόδε.

Vulgatur, Πειθὼ διαφθείρουσα τῆσδ'. In Bacchabus quae dicit in Penthea Tireſias conveniunt in malos demagogos Atticos v. 268,

Σὺ δ' εὔτροχον μὲν γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχεις,
Ἐν τοῖς λόγοισι δ' οὐκ ἔνεισί σοι φρένες.
B Θρασὺς δὲ δυνατὸς, καὶ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ
Κακὸς πολίτης γίγνεται, νοῦν οὐκ ἔχων.

Sed nusquam hoc malorum civium genus clarius expinxit quam ſub perſona Thebani praeconis in Supplicibus v. 412 & ſeqq. civitas, inquit, a qua miſſus huc venio,

Ἑνὸς πρὸς ἀνδρὸς, οὐκ ὄχλῳ κρατύνεται.
Οὐδ' ἔστιν αὐτὴν ὅστις, ἐκχαυνῶν λόγοις,
Πρὸς κέρδος ἴδιον ἄλλοτ' ἄλλοσε στρέφει·
Οὐδ' αὐτίχ' ἡδὺς, καὶ διδοὺς πολλὴν χάριν,
Εἰσαῦθις ἔβλαψ', εἶτα διαβολαῖς νέαις,
Κλέψας τὰ πρόσθε σφάλματ', ἐξέδυ δίκης.

Iſta nobis ratione locum emendavit *Jer. Marklandus*, quem, in Atticis quoque Scriptoribus exercitatiſſimum Criticum, latere veritas non poterat. „ His, inquit, verſibus deſcribit Euripides, ſub perſona „ Praeconis Thebani, mores Rhetorum & δημαγωγῶν ſui temporis."

C Hi Demagogi ſaepe bonos cives accuſabant in iudicio; ſed & a demagogis diverſi rabulae, ſive ῥήτορες, in tribunalibus dominabantur: hoc quoque genus peſſimorum civium notavit *Euripides*, qui ſua vi dicendi turpiter abutebantur ad iudices corrumpendos; ſive ipſi pro ſe verba facientes ſcelera ſua ſpecioſis argumentis defenderent, ſeu patrocinarentur aliis, qui quidem eſſent indigni patrocinio: nam *nocentem aliquando, modo ne nefarium impiumque, defendere —— patitur conſuetudo, fert etiam humanitas*, iudice *Cicerone* de Off. II, c. 14. Indignabatur *Euripides*, inſontes in iudicio toties vexari; iuſtitiam & leges perverſis interpretamentis violari; reſque turpiſſimas orationis ornamentis velari; non adeo, quamvis hoc quoque noluerit, *pulcra vocabula pigris*

Praetendi vitiis, ut loquitur *Claudianus* in Eutrop. II, v. 206, *verbisque decoris* Obvolvi *vitium*, ut *Horatius* Serm. II, Ecl. VII, 41. Hoc qui faciebant Ὀνόματι περιπέττουσι τὴν μοχθηρίαν, in *Aristoph.* Pluto v. 159. Sed in Atticos istos oratores potius congruit illud *Musonii* apud *Stobaeum* p. 597, 54, τὰ δεινὰ καλλωπίζουσί τε καὶ ἐπισκιάζουσιν ἑτέροις ὀνόμασιν, & *S. Joannis Chrysost.* T. III, p. 27. B. στωμυλία ῥητόρων τοῖς κατεγλωττισμένοις λόγοις ὑποκλέπτουσα τὴν ἀλήθειαν. In iudicio saepenumero, A

Καὶ τὰν ἀλάθειαν τὸ δοκεῖν βιάζεται·

quae *Simonidis* sententia turpiter vitiata in *Scholiis* ad *Eurip.* Orest. v. 225, sincere scripta prostat ad v. 780. Scripsisse mihi *Menander* videtur,

Τὸ ψεῦδος ἰσχὺν τῆς ἀληθείας ἔχει
Ἐνίοτε μείζω, καὶ πιθανωτέραν ὄχλοις.

non quod vulgatur in *Stobaei* Titulo XII Florileg. περὶ ψεύδους· Τὸ πιθανὸν ἰσχὺν —— *Dinarchus* c. Demosth. p. 97, 1, εἶτ᾽ οὐ δεινὸν ὅτι —— ἴσχυσεν ἂν τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας μᾶλλον. v. 6, νῦν τὰ νόμιμα —— καὶ τὰ δίκαια καὶ τἀληθῆ ἀσθενέστερα φανήσεται τῶν Δημοσθένους λόγων; καὶ ἰσχύσει μᾶλλον τῆς ἀληθείας ἡ —— διαβολή; *Aeschines* c. Ctesiph. p. 55, 21, εὑρίσκονται κρείττονες λόγοι τῶν νόμων. p. 67, 2, dicitur ipsi *Demosthenes* καλλίστοις ὀνόμασιν αἰσχίστας πράξεις γράφων. B

Ob scelera periclitantibus quam facile fuerint patroni venales Athenis, ex variis liquet *Aristophanis* e Nubibus dictis: vid. v. 1034, & seqq. ubi se gloriatur Ἄδικος,

Αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους ἔπειτα νικᾶν.

illic v. 444 & seqq. rabulis istis dignae leguntur adpellationes. Pluti versus est 379,

Τὸ στόμ᾽ ἐπιβύσας κέρμασιν τῶν ῥητόρων. C

Lycurgus c. Leocratem p. 167, 23, ἐκπέπληγμαι, inquit, μάλιστα ἐπὶ τοῖς —— μισθοῦ συναπολογουμένοις ἀεὶ τοῖς κρινομένοις. Ceteris patronis mercenariis exemplum iam praebuit *Antiphon*, cuius quidem, teste *Philostrato*, p. 499, *Comici* meminerunt ὡς δεινοῦ τὰ δικανικά, καὶ λόγους κατὰ τοῦ δικαίου ξυγκειμένους ἀποδιδομένου πολλῶν χρημάτων αὐτοῖς μάλιστα τοῖς κινδυνεύουσι. nec frustra populo suspectum *Antiphontem* fuisse διὰ δόξαν δεινότητος· quod scribit *Thucyd.* VIII, c. 68, eventus docuit. Illud minime protritum est, quod in Prooemio librorum de Vitis *Soph.* narrat *Philostratus* p. 483, f. Sophistas tribunalibus exclusos Athenis, ὡς ἀδίκῳ λόγῳ τοῦ δικαίου κρατοῦντας καὶ ἰσχύοντας παρὰ τὸ εὐθύ. Romae quidem notum est quid legato Atheniensium Carneade audito censuerit *Cato* censorius. Sed mendacissima malevolentia Strepsiadi dat in Nubibus suis *Ari-*

A *Aristophanes* magiſtrum Socratem, unum omnium maxime alienum ab oratoriis artibus. Is cauſae ſuae fretus iuſtitia ad iudices initio *Platonis* Apologiae, *ex me*, inquit, *audietis* πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, οὐ μέντοι —— κεκαλλιεπημένους γε λόγους, ὥσπερ οἱ τούτων, ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασιν, οὐδὲ κεκοσμημένους.

Nunc ponam Euripidea quaedam, quibus malos Oratores, καλλιεπημένους, ſive καλλιλεκτοῦντας, reſpexiſſe videtur, ſpecioſa oratione ius & leges violantes. In eius Hecuba cum ſceleri ſuo Polydorus honeſtam cauſam praetexuerat, illamque verbis ornatiſſimis commendaverat, ad iudicem Hecuba v. 1194,

> Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτὲ
> Τῶν πραγμάτων τὴν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον·
> Ἀλλ', εἴτε χρήστ' ἔδρασε, χρήστ' ἔδει λέγειν·
> B Εἴτ' αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σαθροὺς,
> Καὶ μὴ δύνασθαι τἄδικ' εὖ λέγειν ποτέ.
> Σοφοὶ μὲν οὖν εἰσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,
> Ἀλλ' οὐ δύναιντ' ἂν διὰ τέλους εἶναι σοφοί.

ultimum ſic verſum exhibet Cod. *MS*. Leid. ſequentem 1201 (ed. *King*.) ſi Codicibus abeſſet, nemo, credo, requireret.

Ad Eteoclis impiam orationem ſui muneris memor Chorus in Phoeniſſ. v. 529,

> Οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ 'πὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς,
> Οὐ γὰρ καλὸν τοῦτ' ἀλλὰ τῇ δίκῃ πικρόν.

In Ione ſenex v. 832,

> C Οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,
> Οἳ, συντιθέντες τἄδικ', εἶτα μηχαναῖς
> Κοσμοῦσι.

Suam, ut ſaepe, ſententiam *Euripides* Medeae tribuit, in Med. v. 579,

> Ἦ πολλὰ πολλοῖς εἰμι διάφορος βροτῶν·
> Ἐμοὶ γὰρ ὅστις, ἄδικος ὢν, σοφὸς λέγειν
> Πέφυκε, πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει.
> Γλώσσῃ γὰρ αὐχῶν τἄδικ' εὖ περιστελεῖν
> Τολμᾷ πανουργεῖν. ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός.

Haec qui legerit non dubitaturum confido, quin ſint *Euripidis* ex perdito dramate verſus, quos ex Tragoedia ſervavit *Clemens Alex*. Strom. 1,

 p.

p. 340, 341, quosque *Grotius* ut incerti Tragici posuit in Excerptis. A
Sic versus isti leguntur apud *Clementem* minus emendate scripti:

Ὦ παῖ, γένοιντ' ἂν εὖ λεγόμενοι οἱ λόγοι
Ψευδεῖς· ἐπῶν ἢ κάλλεσιν νικῷεν ἂν
Τἀληθὲς· ἀλλ' οὐ τοῦτο τἀκριβέστατον,
Ἀλλ' ἡ φύσις καὶ τοὐρθόν· ὃς δ' εὐγλωσσίαν
Εἰ καὶ σοφὸς μὲν, ἀλλά γε τὰ πράγματα
Κρείσσω νομίζω τῶν λόγων ἀεί ποτε.

Primorum versuum deteriorem vulgata lectionem dedit *Grotius*, veram, ut arbitror, aut verae proximam *Marklandus* in *Eurip.* Suppl. v. 109, nam virum arbitror humanissimum suae hanc etiam praelaturum:

Ὦ παῖ, γένοιντ' ἂν οἱ λελεγμένοι λόγοι B
Ψευδεῖς·

propter haec *Euripidis* in Suppl. v. 333, Ἐμοὶ λόγοι μὲν, μῆτερ, οἱ λελεγμένοι Ὀρθῶς ἔχουσ'. Iphig. in Aul. v. 402, Οὐδ' αὖ διάφοροι τῶν πάρος λελεγμένων Μύθων. &c. —— Vltima recte constituit, ante *Grotium*, *Sylburgius*,

ἀλλ' ἐγὼ τὰ πράγματα
Κρείσσω νομίζω τῶν λόγων ἀεί ποτε.

in hanc sententiam *Thucydides* III, c. 67, [ἔργων] ἀγαθῶν μὲν ὄντων, βραχεῖα ἡ ἐπαγγελία ἀρκεῖ· ἁμαρτανομένων δὲ λόγοι ἔπεσι κοσμηθέντες προκαλύμματα γίγνονται. ἀλλ' ἢν ἡγεμόνες &c. —— ἧσσόν τις ἐπ' ἀδίκοις ἔργοις λόγους καλοὺς ζητήσει. De armis Achillis iudicaturos iubet Ajax *Antisthenis* p. 181, 28, μὴ εἰς τοὺς λόγους σκοπεῖν, περὶ ἀρετῆς κρίνοντας, ἀλλ' εἰς τὰ ἔργα μᾶλλον. (τἄργα σκοπεῖν *Sophocles*.) & Palamedes *Gorgiae* p. 191, 18. *Dion* C
Chrys. Or. LXIX, p. 622. A. ἄτοπον, inquit, ἀπὸ (sic scribendum pro ὑπὸ) τῶν λόγων μᾶλλον, ὥς λέγοι τις, ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων εἰδέναι καὶ τεκμαίρεσθαι τὸν ἑκάστου βίον.

Sed in istis *Euripidis* versibus vitiosa,

ὃς δ' εὐγλωσσίαν
Εἰ καὶ σοφὸς μὲν

minus attendenti videri poterit recte *Grotius* sanasse, corrigendo,

ὃς δ' εὐγλωσσίαν
Ἀσκεῖ, σοφὸς μὲν

qui quidem verbi noverit ἀσκεῖν usum, & meminerit, *Isocratis* esse phrasin,

A fin, τὴν δεινότητα τὴν ἐν λόγοις ἀσκεῖν. ego tamen iam dudum plane mihi
persuasi, in vitiatis εὐγλωσσίαν εἰ καὶ latere voces sinceras, εὐγλωσσίᾳ νι-
κᾷ· atque adeo *Euripidem* hic scripsisse:

ὃς δ' εὐγλωσσίᾳ
Νικᾷ, σοφὸς μὲν, ἀλλ' ἐγὼ τὰ πράγματα
Κρείσσω νομίζω τῶν λόγων ἀεί ποτε.

qui facundia dicendi victor est in iudicio, huius ille quidem rei peritus est; sed facta verbis semper equidem anteponenda iudico.

Qui sententiis iudicum liberabatur etiam in foro Νικᾷν, qui causa
cadebat dicebatur ἡττᾶσθαι. Scripserat *Isaeus*, non quae vulgantur in
eius Orat. de Agniae Haered. p. 86, 3, τὸ μὲν νικᾶσθαι, τὸ δὲ ἡττᾶν· quo-
rum hoc illis ne usitatum quidem; sed scripserat, τὸ μὲν ἡττᾶσθαι, τὸ δὲ
νικᾶν. quod harum rerum scientes verum esse fatebuntur; aliis nunc
B commode demonstrari non potest, ubi sufficient Euripidea quaedam
emendationi versus Euripidei firmandae. In Oreste legitur v. 942,

Ἀλλ' οὐκ ἔπειθ' ὅμιλον, εὖ δοκῶν λέγειν,
Νικᾷ δ' ἐκεῖνος ὁ κακὸς ἐν πλήθει λέγων.

Vbi praecesserant in Supplicibus ista v. 433,

Γεγραμμένων δὲ τῶν νόμων ὅ, τ' ἀσθενὴς
Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει.

sequitur v. 437,

Νικᾷ δ' ὁ μείων τὸν μέγαν δίκαι' ἔχων.

Vbi vulgatur in Hecubae v. 292,

Τὸ δ' ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγῃς, τὸ σὸν
C Πείσει.

A. Gellius praebet τὸ σὸν Νικᾷ, N. A. xi, c. 4. In *Aristoph.* Ran. v. 1521,

Ἔκρινα νικᾷν Αἰσχύλον·

ut de Alcibiade, qui tantum valuit dicendo, *ut nemo ei potuerit resistere*, *Andocides* p. 31, 42. *iudices*, inquit, νικᾷν ἔκρινον αὐτόν. Incertum scripseritne *Comicus* in Vesp. v. 579, δίκην νικᾷ, an δίκῃ νικᾷ. nam in Equit. v. 93 —— νικῶσι δίκας. alibi legitur usitatior structura, qua hic in Euripideis εὐγλωσσίᾳ Νικᾷ. In Equit. *Aristophanis* v. 833, Ζηλῶ σε τῆς εὐγλωττίας, *Laudo linguae tuae volubilitatem*, qui quidem Reipublicae sis praefuturus. Suaviloqui Nestoris eloquentiam τὸ Νεστόρειον εὔγλωσσον μέλος vocat *Eurip* ap. *Athen.* initio L. xv, quocum dicto comparari possunt *Eurip.* Alcest. v. 357. Iphig. in Aul. 1211. Εὔγλωσσος est εὐεπής, εὐγλωσσία dicitur & εὐέπεια· quorum hoc *Procopio* restitui de-

debet in *Iesaiae* XLIII, 20, p. 492, *per* Σειρῆνας παρίστησι τὸ ἔξω τινὰς σοφὰς A
ἐπεῖα (imo εὐεπεῖα) κεκοσμημένους, πρὸς θεὸν ἐπιστρέψοντας. illud, ni fallor, ſcripſerat *Menander*, ſi *Menandri* ſunt verſus apud *Stobaeum* p. 217, 23,

> Αἰσχρόν γ᾽ ὅταν τις, εὐεπὴς γλώσσῃ φυείς,
> Γλώσσῃ ματαίους ἐξακοντίσῃ λόγους.

pro vulgato ἐπὶ, ἤπιος edidit, p. 145, *Grotius*.

C A P V T XXIV.

De Phoenicis Euripidei dramatis argumento.

Phoenicis Euripidei unde erui poſſit argumentum, viris doctis incognitum. De Phoenice iuvenilia Homero narrata, in verſibus etiam Ariſtarcho male reiectis. Homerei loci monſtratur elegantia. Iuvenis Phoenicis πταῖσμα. *Secundum Euſtath. Euripidi fingi Phoenicem* ἄπταιστον, *immunem omnis culpae; qualis laudatori Sophiſtae fingitur Ageſilaus* ἀναμάρτητος. Ἄπταιστοι *quinam Iudaeis Helleniſtis. De Euſtathio, qui in Homero raro loca profert librorum S. S. Enniani Phoenicis de Graecis facti verſus. Amyntorides Homereus & Euripideus moribus pinguntur diverſis. Ex Hieronymo de Poëtis & aliunde Dramatis firmatur argumentum. Ad illud accommodantur fragmenta quaedam. De rei moribus iudici potius ſpectandis quam accuſantis teſtibus. Non omnibus laudatum dictum, Patriam eſſe ubicunque bene ſit.* Πικρὸν νέα γυναικὶ γέρων. ΙΔ. ΔΙ. ΑΙ. & Μ. *permutantur a librariis.* Δμῶς *vox etiam Euripidea. Vxoribus ancillari pecunioſis pauperes, vetulos iuvenibus. Seni coelibi prolem deſideranti datum a Deo Delphico, docti Poëtae miniſterio, conſilium non abſurdum,* Ἰσοβόη γέροντι νέαν ποτίβαλλε κορώνην.

(The letters B and C stand in the right margin beside the first line and the eleventh line of the summary above.)

Admirator *Homeri Sophocles* in argumentis ex iſto fonte petitis ſi ſaepenumero fuit auſus, Cyclicos veteres aliosque ſequutus, ab *Homero* tradere diverſiſſima, de *Euripide* hoc minus eſt mirandum. Quid

A Quid in multis novaverint Tragici plene cognoscceremus, ut arbitror, si pervenissent ad nos *Asclepiadis* Τραγῳδούμενα, & librorum *Hieronymi Rhodii* de Poëtis ea pars, qua de Tragicis egerat. Sed vel ex reliquiarum antiquitatis lenta comparatione multa possunt detegi. Praebeat hanc in rem ultimum nobis exemplum *Euripidis Phoenix*. Ex ista Tragoedia Graeci tantum versus pauci supersunt; & de his, quos *Barnesius* dedit, aliquot videntur eiiciendi, quorum loco decem ex *Ennii* Phoenice superstites collocari poterunt, de Graecis conversi.

Nihil admodum his inesse fateor ex Phoenice notis reliquiis, ex quo conficias argumentum dramatis. Aliunde tamen illud erui poterit; inter se comparatis *Aeschine* contra Timarch. p. 21, 32, *Suida* in Ἀναγυράσιος· & *Eustathio* in *Hom.* Il. ι, p. 667, 35. Adhibuit *Eustathii* verba, sed in his ceterisque longius a vero aberravit, *Hieron. Columna* ad *Ennii* fragm. p. 276. Ad verba *Eustathii*, καὶ Εὐριπίδης ἐν Φοίνικι ἄπλεστον τὸν Ἥρωα συντηρεῖ· „hoc est, ait, & in Phoenice Euripides indivisum (ab
B „ Achille scilicet) conservat heroem. Hunc, — cum matris Hippo„ damiae precibus impulsus Clytiam patris pellicem stuprasset, cumque „ id rescisset Amyntor, odiosum atque invisum iam inde habuit." Non mirum profecto patri Phoenicem odiosum fuisse, si patris filius pellicem stupravit.

Error est in his *Columnae* verbis non unus: ἄπλεστος hoc sensu non potuit ab *Eustathio* poni, Graecis inusitatum. Phoenix in *Euripidis* dramate nihil habuit commune cum Achille, quippe qui Peleo nondum esset natus, cum evenirent isthoc in dramate narrata. Secundum *Homerum* quidem, matris non iniustis precibus expugnatus, Amyntorides ad patri dilectam puellam paulo propius accessit, ἄσσον ἦλθε Κλυτίας, non ut cupidinem expleret; sed ut illa, suum iuvenis experta vigorem, senilem patris aversaretur amplexum, suaeque adeo matri minus esset
C odiosa. Pondus illa iuvenile non experta Phoenicis, ἄπειρος & prorsus ἀταυρώτη, potuerat forsan Amyntoris esse contenta συνκλίνῃ 'πικλεία· sed ἥτις ἀνδρὸς ἦν γεγευμένη vetulum profecto debuit ἀθερίζειν. Amyntor *Homeri*, puellam ubi sensit doctiorem quam ante, facile suspicatus palaestram, in qua fuerat exercita, filio diras imprecatus eam vovet partem infructuosam, qua in se peccaverat. Cum non irrita caderent vota; (malis enim precibus (1) parentum Dii libenter morem gerebant istarum regionum) hanc

(1) Nollem his exemplis etiam Amyntoris & Thesei *Platonem* usum L. XI de LL. p. 931. B. De his antiquis Patrum imprecationibus exstant observata quaedam Clariss. *Claudii Francisci Fraguierii* in Hist. Acad. Reg. Inscript. T. V, p. 24, & seqq.

hanc indignatus Phoenix ſibi factam contumeliam, accenſus ira, impium facinus videtur meditatus in patrem, quod Deus benignior averterit. Iisdem in aedibus cum irato patre verſari poſtea noluit Phoenix; ſeque contulit exul ad amicum aequalem Pelea, qui partem regionis primum dedit, poſtea filium ipſi commiſit regendum. Haec ſua iuvenis peccata narrat Achilli, non ille ſeverus minoris caſtigator, *Homeri* Phoenix Amyntorides. A

Prorſus hinc diverſam in ſuo Phoenicis dramate ſcenam inſtruxit *Euripides*; tametſi rem narraverit eodem articulo temporis, quo contigere *Homero* tradita, atque inter eosdem, geſtam. Sed ab *Homero* nondum auſim ſecedere, ne quis haec mea conferens ad illius carmina finxiſſe me dicat quae ne *Homerus* quidem confinxerit; humanum *Homero* iuvenis commemorari Phoenicis peccatum, at nullum facinus impium, quod fuerit in patrem meditatus. Haec itaque legat Homeréi Phoenicis: B

Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Ἀλλά τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον, ὅς ῥ' ἐνὶ θυμῷ
Δήμου θῆκε φάτιν, καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων·
Ὡς μὴ πατροφόνος μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.

Per multa ſecula, fateor, hi verſus abfuere ab oratione Phoenicis in Il. ι; ab *Ariſtarcho*, ne lecti nocerent iuvenibus, eiecti carminibus *Homeri*: hoc nos docet *Plutarchus* T. II, p. 26 F. 27. A. & ſimul quam apte fuerint ab *Homero* atque utiliter, ſecus ac Grammaticus arbitrabatur, ſcripti: quod plenius demonſtrat *Plutarchus* de Adulat. & Amici diſcr. p. 72. B. Laudo *Jo. Henr. Lederlinum*, cuius, narrante *Steph. Berglero*, conſilio verſus iſti ſunt in Editionem *Wetſtenianam* recepti; *Barneſium* quoque, qui ſedem illis in Edit. Cantabrigienſi reſtituit, ut arbitror, ſuam poſt verſum 457 Iliadis Ἰῶτα. Locorum *Plutarchi* viris doctis prior tantum innotuiſſe videtur. Hoc exemplo diſci poterit, quanta fuerint etiam in *Homeri* poëmatis graſſati licentia; ut minime mirandum ſit ſi poſtea idem in aliis multo frequentius fecerint. Praebebit aliud exemplum haec eadem hiſtoria. C

Superius a me narratis conveniunt pleriſque verſus *Homeri* ex Il. ι, 448, &c. Qui mea legunt patienter ne hic quidem Phoenicis *Homerici* verſus aliquot elegantiſſimos relegere recuſabunt:

Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα·
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα. πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀϊσθεὶς

Παλ-

A Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινῦς.
Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.

ultimo horum versuum proximos quatuor illos Poëta subiecerat, quos *Aristarchus* inconsiderate voluit eiectos quam occupabant sede.

In his suavissimus senex suam quidem iuvenis in amatore patre, patre tamen, irritando culpam fatetur; atque adeo sibi puellaeque, quam pellicis loco Pater haberet, προμιχθῆναι, quae *Theocriti* Simaethae (Eid. 11, 143) videbantur τὰ μέγιστα. Iuvenile peccatum Poëta verbis quantum potuit imminuit aptissimis. Vxorem Amyntor ἀτιμάζεσκε· haec, optimi iuvenis mater, non tantum λισσέσκετο, sed filium αἰὲν λισσέσκετο γούνων· & quid adeo obsecrabat mater Phoenicem? non ut in eodem
B cum patre se inquinaret volutabro; non μιγλῶναι, sed Παλλακίδι προμιγλῶναι· antequam adeo senex, qui sibi pellicem destinaverat, cum ea rem habuisset: ἵν' ἐχθήρειε γέροντα. *Eustathius* veterum Criticorum exhibet observationem non ineptam, qua nititur quod dicebam de verbo προμιγλῶναι· τὴν Κλυτίαν Ἀμύντωρ (p. 667, 3) οὔπω μὲν ἔγνω, καθὰ οἱ παλαιοὶ φασὶν, εἰς τοῦτο δὲ ἀνέτρεφε. διὸ οὐδὲ μιγλῶναι φησὶν ὁ Φοῖνιξ τῇ παλλακίδι, ἀλλὰ προμιγλῶναι, ἤτοι πρὸ ἐκείνου μιγλῶναι, ἵνα ἐχθήρειε τὸν γέροντα. Matris, non iniusta petentis, expugnatum se Phoenix fatetur precibus fecisse, quod illa tam *cupienter cupierat:*

Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα·

Hoc si peccatum erat in patrem, & πταῖσμα iuvenile Phoenicis, hominum ille more fecit; πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες, *Jacobus* inquit in Epist. III, 2.

C Ἄνθρωπος ὢν ἔπταικε·

Liceat mihi verba hic adhibere *Comici* veteris sensu diverso posita apud *Stobaeum* p. 530, 9. ut vel hinc intelligantur *Columnae* non intellecta *Eustathii* verba, de *Euripidis* Phoenice p. 667, 35, καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν Φοίνικι ἄπλαστον (sic vulgatur) τὸν Ἥρωα συντηρεῖ.

Sed valde notabilia sunt quae haec verba proxima praecedunt apud *Eustathium.* Vt praeceptor Achillis vitiis etiam iuvenilibus caruisse censeretur, *Nyssaeënsis Aristodemus*, Rhetor & Grammaticus, Homerea sic μετέγραψεν, ut dixisse videretur,

Τῇ οὐ πιθόμην οὐδ' ἔρεξα· sive potius, οὐδ' ἔρξα.

atque adeo negaret se fecisse, quod fatetur. Qui hoc tradit apud *Eustathium Apion* laudatores mutati versus *Aristodemum* ait invenisse: ἀδοκιμήσας ἐτιμήθη, ὡς εὐσεβῆ ποιήσας τὸν Ἥρωα. miror quod addit de *Sosiphane,*

phane, fortasse Tragico: περὶ δὲ αὐτῷ Σωσιφάνης τὴν τοιαύτην ἔδρε χάριν. A
minime miror ista: καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν Φοίνιξι ἄπταιστον τὸν Ἥρωα συντηρεῖ. *Euripides in Phoenice heroa* suum *servat* sic *lapsus* & offensionis *immunem*, ut nullius insimulari possit culpae, atquo adeo omni careat reprehensione: haec mihi vocis ἄπταιστος isto loco vis esse videtur: Iudaeis Graeciensibus, Sacrisque Scriptoribus nostris, quos tamen nominatim nusquam (2) memorat in suis ad *Homerum* commentariis *Eustathius*, supra captum seculi sui perdoctus ille antiquitatis admirator, Iudaeis, inquam, Graece loquentibus ἄπταιστοι sunt paene iidem qui dicuntur illis ἀπρόσκοποι, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχοντες· & μηδενὶ σκανδάλου ἀφορμὴν παρέχοντες. In Epistola *Iudae* §. 24, φυλάξαι ἀπταίστους· *Vulgatus* reddidit *conservare sine peccato*: huc spectat in *Glossario Gr. Lat.* Ἄπταιστος, *Inpeccatus*, *irreprehensibilis*. Qui sub nomine *Xenophontis* Agesilaum laudavit, talem illum finxit. In Ed. *Hutchinsoni* p. 80, ἀναμάρτητος inquit, ἐτελεύτησε, quem *Xenophon* in Hellenicis ut virum B
egregium miratus, hominis tamen atque Imperatoris peccata commemora-

---

(2) Partim verum est, quod in Gnomolog. Homerica p. 278 scribit *Jacobus Duportus*: „Eustathius, — in tam vastis Com„mentariis (in Homerum) Sacros Scriptores raro admodum „citat; Sacram Scripturam, quod scio, nunquam." —— Illud ubi merito miratum *Duportum* dixerat *J. A. Fabricius* B. G. L. II, c. III, 10, quam huius dat silentii vir eximius rationem vereor ut illis sit adprobaturus, qui commentarios *Eustathii* legerunt. Per Sacros Scriptores, dum Sacram Scripturam distinguit, *Duportus* Ecclesiasticos voluit intellectos. Verissimum autem est, in tam vasto opere *Homeri* commentatorem, quo C
centenos laudat Scriptores Profanos, ne unicum quidem nominatim citasse Scriptorem Sacrum libri Novi Foederis aut Antiqui; neque etiam nominatim ullum veterem Scriptorem Ecclesiasticum. Quinimo ne narrata quidem in libris nostris Sacris attigit, ubi commoda se praeberet occasio. Haec quamvis vera sint; parce quidem, nonnunquam tamen verba quaedam profert de libris Sacris petita. Ex libris N. F. sunt quae praebet in Il. Γ, p. 289, 39 [κονιάω —— ἐξ οὗ] τοῖχος κεκονιαμένος. in Il. Ε, p. 443, 33 [ὁποῖον καὶ τὸ,] βάλε σεαυτὸν κάτω. Antiqui Foederis loca quaedam obscurius designata reperientur in *Hom.* Il. Β, p. 178, 48. p. 234, 21, τὸ αἷμα σταφυλῆς τὸν οἶνον λέγειν, ἐντεῦθεν ἐρρήθη). Il. Γ . . . . φῶς ἀναβαλλέσθαι ἱματίου δίκην. [*Psalmi* CIII, 2, verba proferuntur & in *Schol. ad Theocrit.*

A morare non praetermisit: ut unum de multis attingam, vid. 'Ελ. L. v, p. 333, 29, quaeque illic sequuntur & p. 334.

Talem quoque fecit in hoc suo dramate Phoenicem Amyntoriden *Euripides*, non qualem se *Homeri* senex iuvenem fuisse fatebatur, iuvenilia passum atque ἀνθρώπινα ἁμαρτόντα. Habuit hac etiam in re probabiliter *Euripides Pherecyden*, aut *Hellanicum*, vel *Pisandrum*, vel *Epicum* ex Cyclo, quem imitaretur; neque ab *Aristophane*, nec ab aliis propterea reprehensus. Τὸν ἀκόλαστον, Phoenicem, opinor, *Euripidis* ipsum, audiamus *Ennii* verbis loquentem, servatis ex huius Phoenice *A. Gellio* N. A. VII, c. 17,

> *Sed virum vera virtute vivere animatum addecet;*
> *Fortiterque eum vacare adversus adversarios:*
> *Ea libertas est, qui pectus purum & firmum gestitat;*
> B *Aliae res obnoxiosae nocte in obscura latent.*

Hos

---

crit. VI, 21.] Il. Z, p. 486, 20, ὁ ὡς ἄνθρωπος ἀρχῇ θάλλειν γνωματεύων τὰ ἡμέτερα. in Il. I, p. 693, 33, ὡς ἐν τῷ, σελήνην καὶ ἀστέρας, ἃ σὺ ἐθεμελίωσας· eadem ex *Ps.* VIII, 4, praebet in Il. Ξ, p. 977, 28. in Il. Φ, p. 1342, 36. ὡς ἐν τῷ, ἀνῆκεν ἡ γῆ βοτάνας, ex *Genes.* I, 12. Libri *Iobi* Scriptor ipsi dici videtur in Il. Φ, p. 1316, 30, τὶς τῶν θείων καὶ πάνυ μεγάλων, qui ἐν οἰκείῳ λόγῳ meminerit Σειρίου καὶ 'Ωρίωνος. & designari *Iobi* XXXVIII, 31, ubi nostris in libris Graecis Πλειάδος fit & 'Ωρίωνος mentio. —— Sed disciplinae, quam vir eruditissimus profitebatur, alia
C quoque in istis ad *Homerum* commentariis quaedam indicia reperientur in Il. A, p. 86, 13. p. 94, 40. Δ, p. 357, 3. Θ, p. 595, 30. M, p. 867, 18. in Odyss. Θ, p. 323, 11. I, p. 340, 4. Λ, p. 416, 37. In Il. A, p. 73, 25, οἱ τῆς ἡμετέρας, ait, θείας αὐλῆς Μέροπας τοὺς ἀνθρώπους ἐπικεκλῆσθαι φασὶν ἀπὸ τοῦ μερισμοῦ —— τοῦ ὄχλου, ὃν ἔπαθον μετὰ τὸν τοῦ Χαλάνης πύργον, διαμερισθέντες ἁπανταχοῦ τῆς γῆς. hunc tamen locum observatum quoque *Duporto* fuisse liquet ex ipsius in *Theophr.* Praelect. p. 225. Qui dicitur ipsi in Od. X, p. 785, 15, σοφὸς πάμμεγας καὶ ἱερὸς, *Gregorius* est Nazianzi Episcopus, cuius ex altera in *Iulianum* Oratione verba cum Eustathianis attulit *P. Leopardus* Emend. X, c. IX, f. Sed Imperatoris ille *Iuliani* scripta libentius legit quam *Gregorii*; certe saepius ipsi citatur *Iulianus*, semper tamen, opinor, adpellatione, qua οἱ τῆς θείας αὐλῆς fuerant usi, ὁ ἀποστάτης.

Hos quoque verſus ex Phoenice, *Columnae* collectos & *Scriverio*, ipſius arbitror heroïs eſſe Phoenicis, atque ex eadem oratione: A

Saeviter ſuſpicionem ferre falſam, futilum eſt.

❧

Vt quod factum eſt futile, amici, nos feramus fortiter.

❧

Plus miſer ſim, ſi ſceleſtim faxim: quod dicam fore —

Vltimi trochaici pendet a perditis ſententia: fac amicos, quos ex *Homero* quoque liquet habuiſſe iuvenem fideliſſimos, auctores ipſi fuiſſe, ut quomodocunque vindictam de patre ſumeret iniuſto: reſpondere potuit: B

Plus miſer ſim, ſi ſceleſtim faxim,

Innoxium pater ira coecus coecaverat: fortiter tulit calamitatem:

Vt quod factum eſt futile, amici, nos feramus fortiter.

Falſam ſuſpicionem non ille *ſaeviter*, ſed tulit, ut,

qui pectus purum & firmum geſtitat,

atque adeo velut ἄπλαστος.

Nihil eſt horum, quod non ſcenae conveniat *Euripidis*, cumdem in hac hiſtoria ſequuti, quem *Apollodorus* III, p. 191, ubi Φοῖνιξ, inquit, C ὁ Ἀμύντορος —— ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτυφλώθη, καταψευσαμένης (αὐτοῦ videtur inſerendum) φθορὰν Κλυτίας τῆς τοῦ πατρὸς παλλακίδος. illic etiam oculorum aciem Phoenici dicitur reſtituiſſe Chiron; & *ſanavit*, ipſo *Propertio* teſte,

Phoenicis Chiron lumina Phillyrides.

II El. I, 62. Sed hoc nihil ad Euripideum huius diei Phoenicem, qui, iam exul abiturus ab iniuſto patre, ut erat, veſte lacera coecus in ſcenam prodiit: *Euripides Ariſtophanis*, Ἀχ. v. 417, 420. Τὰ ποῖα τρύχη; —— Τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος; abſurdum eſt *Joannis Tzetzae* commentum ad *Lycophr.* Alex. in v. 421,

Τὸν πατρὶ πλεῖστον ἐστυγημένον βροτῶν.

Ne ceteros nominem; *Homeri* Phoenici, qui culpam iuvenilem confite-

A fitetur senex, pater diras fuerat imprecatus. *Euripidis* Phoenix, prorsus insons & ἀναίτιος, ob falsam suspicionem ab Amyntore patre fuit excoecatus: ob poenam, quam memorat Homericam, nihil est cur censeremus de Phoenice dicta in Or. XXVII, p. 362. C. D. *Themistium* ex *Euripidis* perdita sumsisse Tragoedia: non is unicus est error *Jo. Harduini* in istum *Themistii* locum. Periit Hippolytus *Credulitate patris*, *sceleratae fraude novercae.* Eadem saepe fuit mutatis nominibus fabula. Pellex Amyntoris, a Phoenice iuvene secundum *Euripidem* passa repulsam, credulum senem falsis facile criminibus impulit, ut castum iuvenem coecaret. —— Pellex hoc in dramate quomodo dicta sit, ista monstrant *Hesychii:* Ἀμυνστόρος γυνή, ἡ παλλακή. Εὐριπίδης Φοίνικι. hinc nonnihil diversa, quae *Sophoclis* ex Phoenice, multo rarius laudato dramate, memoratur Φορβὰς γυνή, *Eustathio* in *Hom.* Il. Π, p. 1117, 12.

B In Ἀνάγυρον κινεῖν, & in Ἀναγυράσιος δαίμων, alia narrant Paroemiographi: nova quaedam traduntur ex *MS.* Cod. Biblioth. *Coislin.* p. 604, N°. 6. sed qui fecit ista Latina non intellexit Graecam phrasin αἰλίαν ἔχοντα ἐξυβρίζειν· *parvamque insulam sterilem*, λυπρὸν τηείδιον, convertit in insulam *Lypron*, omnibus aliis inauditam. Solus *Suidas* in Ἀναγυράσιος testem laudans idoneum egregia nobis tradidit, atque ad Phoenicis Euripidei argumentum demonstrandum utilissima: memoratur illic etiam Ἀνάγυρος ἥρως, cuius nomen pro ἀνθρωπος (αἶος) ἥρως reddi poterit *Zenobio* Cent. II, Pr. 55. Istius Anagyri rusticus ex isto demo dicitur lucum violasse, qui propterea, ut erant heroës isti facile irritabiles, τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐπέμηνε τὴν παλλακήν· ἥτις, μὴ δυναμένη συμπεῖσαι τὸν παῖδα, διέβαλεν ὡς ἀσελγῆ τῷ πατρί. ὁ δὲ, inquit, ἐπήρωσεν αὐτὸν καὶ ἐνκατῳκοδόμησεν. ἐπὶ τούτοις καὶ ὁ πατὴρ ἑαυτὸν ἀνήρτησεν· ἡ δὲ παλλακὴ εἰς

C φρέαρ ἑαυτὴν ἔρριψεν. his ista subdit *Suidas:* Ἱστορεῖ δὲ Ἱερώνυμος ἐν τῷ περὶ Τραγῳδοποιῶν, ἀπεικάζων τούτοις τὸν Εὐριπίδου Φοίνικα. In his ἐνκατῳκοδόμησεν, id est, καθεῖρξεν εἰς οἴκημα, *Erasmo* non intellectum, transsumsit *Hieronymus* ab *Aeschine* contra Timarch. p. 26, 7, (Ed. *Taylori* p. 78, 3,) crudelissimum Atheniensis Hippomenis innominati facinus narrante: *Kustero* notata dedit & plura *H. Vales.* in *Harpocr.* p. 106. conf. *Duker.* in *Thucyd.* p. 216, 217. Cui sua *Suidas* debet, *Hieronymum* si quis aliunde habet incognitum, ut habebat *Erasmus* in Adag. *Anagyrum commoves*, adeat *Jo. Jonsium* de Script. Hist. Phil. II. c. 3, §. 6.

Nulla remanebit amplius super *Euripidis* Phoenice dubitatio, haec ubi fuerint Oratoris *Aeschinis* rite spectata ex eadem Orat. c. Tim. p. 21, Ed. Cl. *Taylori* p. 66 Primum illic de virtutis amore duo versus exhibet *Euripidis* (ex eius Oedipo petitos) qui dicitur ipsi οὐδενὸς ἧττον σοφὸς τῶν ποιητῶν. Paulo post, πάλιν, inquit, ὁ αὐτὸς ποιητὴς

ἐν τῷ Φοίνικι ἀποφαίνεται (infra legitur recte, v. 43, γνώμας —— ἀποφαίνεται· hic requiri videtur, φαίνεται —— ἀπολογούμενος·) ὑπὲρ τῆς γεγενημένης αὐτῷ πρὸς τὸν πατέρα διαβολῆς ἀπολογούμενος, καὶ ἀπεθίζων τοὺς ἀνθρώπους μὴ ἐξ ὑποψίας μηδὲ ἐκ διαβολῆς ἀλλ' ἐκ τοῦ βίου τὰς κρίσεις ποιεῖσθαι. Sequuntur tum novem versus *Euripidis*, in dramate ab amico pro Phoenice dicti, quos, una alterave voce mutata, hic etiam ponam: A

Ἤδη δὲ πολλῶν ᾑρέθην λόγων κριτὴς,
Καὶ πόλλ', ἁμιλληθέντα μαρτύρων ὕπο,
Ἐναντί' ἔγνων, συμφορᾶς μιᾶς ὕπερ·
Κἀγὼ μὲν οὕτω, χὤστις ἔστ' ἀνὴρ σοφὸς,
Λογίζομαι τἀληθὲς, εἰς ἀνδρὸς φύσιν
Σκοπῶν, δίαιτάν θ' ἥντιν' ἐμπορεύεται.
Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
Οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι B
Τοιοῦτός ἐσθ' οἷοισπερ ἥδεται ξυνών.

Latina sunt *Grotii*, propter quae *Barnesii* laudat *sagacitatem* Clar. *Jo. Taylor* in *Aeschin.* p. 104. Versu tertio vulgatur Τἀναντί' ἔγνων ε. μιᾶς vel πάρα· sequenti, οὕτως, ὅστις· χὤστις est in Ione v. 786. *Aeschini* respondens *Demosthenes* Or. de falsa legat. Τὰ ἰαμβεῖα ἐκ Φοίνικος Εὐριπίδου, tres saltem ultimos ex istis versibus acriter in adversarium retorquet p. 252; adhibitos *Diodor. Sic.* XII, c. XIV, ad *Charondae* quam dicebat κακομιλίας δίκην. Praeter *Plinium* IV Epist. 27, laudatum *Gatakero* in *Antonin.* III, 4, ultima transtulit in contrarium sensum *Libanius* Epist. 430, Ὅστις γὰρ ὁμιλῶν Εὐριπίδῃ ἥδεται· scripsisse videtur: Ὅστις δ' ὁμιλῶν (κατ' Εὐριπίδην) ἥδεται Θεμιστίῳ, Οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γιγνώσκων ὅτι τοῦ ζῆν ὡς ἄριστα ποιεῖται λόγον.

Quae cum istis novem versibus posuit in Exc. e Phoenice *Grotius* C
p. 415 versum efficiunt trochaicum:

Τἀφανῆ τεκμηρίοισιν εἰκότως ἁλίσκεται.

Clemens ista servavit *Alexandr.* & similis sententiae multa Strom. VI, p. 747, 4. a *Clemente* sumsit cum vicinis *Theodoretus* Therap. VI, in fine: sed apud hunc perperam scribitur, ἐν Φοινίσσαις· ubi vulgari debebat ἐν Φοίνικι. sic loco ex Phoenice, quem dat *Stobaeus* p. 222, 39, in Codice *MS.* Leid. adscribitur, Εὐριπίδης Φοινίσσαις.

Quae versibus ab *Aeschine* custoditis subiecta sunt in Editione *Barnesii:*

Ἅπας μὲν ἀὴρ αἰετῷ περάσιμος·
Ἅπασα δὲ χθὼν ἀνδρὶ γενναίῳ πόλις.

nihil habebat causae *Barnesius* cur huc referret: In *Grotii Stobaeo* Tit.

XL,

A XL, p. 158, loco subiiciuntur ex *Euripidis* Phoenissis; in *Stobaeo Gesn.* p. 234, 39, versus isti duo leguntur a *Musonio* laudati. Sententia, quae potuit & in Phoenice locum invenire, Philosophis placuit & Poetis: vid. *Gataker.* in *M. Antonin.* VI, 44. Eleganter Athenienses aetate Themistoclis πατρίδα dicuntur τὴν ἐλευθερίαν νομίσαντες, *Isocrati* in Archid. p. 124. D. Patriam esse reputantes, ubicunque bene sit, μὴ τὴν πόλιν, ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατρίδα αὐτοῖς ἡγεῖσθαι, *Lysiae* dicuntur in Orat. XXXI, p. 487. b. explanavit *Lysiae* mentem eleganter *M. A. Muretus* V. L. II, c. 3.

In istis ex *Euripidis* Phoenice *Stobaei Gesn.* p. 226, 31, *Grot.* p. 155,

Σὺ δ' ὦ πατρῴα χθὼν ἐμὴ γεννητόρων.

tormento forte quodam adhibito defendi poterit ἐμή· mihi leve vitium videtur sic corrigendum, ut scribatur:

B Σὺ δ' ὦ πατρῴα χθὼν ἐμῶν γεννητόρων
Χαῖρ'· ἀνδρὶ γάρ τοι, κἂν ὑπερβάλλῃ κακοῖς,
Οὐκ ἔστι τοῦ θρέψαντος ἥδιον πέδον.

&, ne dubitemus, ex Cod. Paris. *MS.* ἐμῶν enotavit in margine libri sui *Grotius*, quem servat Bibl. Lugd. Bat.

In senem amatorem & suspicacem Amyntora dici potuit in Phoenice versus e *Stobaeo Gesn.* 592, 17,

Ὦ γῆρας, οἷον τοῖς ἔχουσιν εἶ κακόν.

ubi scribi poterit & τοῖς σ' ἔχουσιν, ut placebat *Marklando* in Suppl. v. 1108.

Occasione pessimae pellicis, cuius fraudulenta libidine Phoenix a patre fuit oculorum lumine privatus, potuit osor mulierum *Euripides*
C ingenio suo morem gerere; atque in ista oratione versum etiam collocare, quem habet ex illius Phoenice *Stobaeus Gesn.* p. 434, 26, paulo aliter scriptum quam *Grot.* p. 312, & forte rectius,

Γυνή τε πάντως ἀγριώτατον κακόν.

qualia multa dixit in mulieres praeter ceteros ὁ μισογύνης *Euripidis Hippolytus*; cui dramati simillimum fuit quod ad rei summam Phoenicis argumentum: bene proinde iunguntur *Arriano* Diss. *Epict.* I, c. 28, p. 149, ποία τραγῳδία ἄλλην ἀρχὴν ἔχει; —— Φοῖνιξ [τί ἐστι;] τὸ φαινόμενον. Ἱππόλυτος; τὸ φαινόμενον.

Mirarer, cum toties pudicus laudetur Hippolytus, tam raram Euripidei factam Phoenicis mentionem, nisi dixisset apud *Homerum:*

Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα·

atque

atque in his etiam praevalere debuerit omnibus aliorum narrationibus A
auctoritas *Homeri*.

Sed non erant omnino versus hic a me praetermittendi, quos ex Phoenice petitos quatuor continuos exhibet Editio *Barnesii*. Sub titulo *Stobaei*, Ὅτι ἐν τοῖς γάμοις τὰς τῶν συναπτομένων ἡλικίας χρὴ σκοπεῖν, primum p. 429, *Grot*. p. 293, tres versus isti locantur ut ex *Eurip*. Phoenice; quos valde vitiatos reliquit *Grotius*, quales invenerat in Edd. & Codd. *MSS*.

Μοχθηρόν ἐστιν ἀνδρὶ πρεσβύτῃ τέκνα
Δίδωσιν ἔστις. οὐκέθ' ὡραῖος γαμεῖ.
Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.

sub finem Tituli versus legitur itidem ex Phoenice:

Πικρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ. B

Senex maritus foeminae ingratissimus.

Talis in hoc dramate pellici iuvenculae videri debuit Amyntor, Phoenicis etiam iuvenis amore percussae secundum *Euripidem*. Neque ignorabat Homerica materfamilias Hippodamia, suum vetulum despicatui futurum pellici, *tauri ruentis in Venerem* si semel illa *pondus* tolerasset; idcirco filium orabat iuvenem Phoenicem,

Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.

ad quem versum *Eustathius* in Il. ι, p. 667, 1, ἀφίσταται γὰρ, inquit, γέροντος νέα γυνὴ, πειρασθεῖσα ἡβῶντος (& σφριγῶντος) ἀνδρός.

Γυναικί τ' ἐχθρὸν χρῆμα πρεσβύτης ἀνὴρ, C

Euripidis ex Danaë versus iste legitur ibidem apud *Stobaeum*; alterum ex Phoenice, voce mutata, transsumsit in perditam nobis comoediam *Aristophanes*, si huius est versus,

Αἰσχρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνὴρ,

ut

(3) Literae ΙΔ. ΔΙ. ΛΙ. & Μ, a librariis permutatae, frequenter errores pepererunt: in verbis *Perictiones* apud *Stobaeum* p. 487, 48, pro ἠμφιάσθαι εἵματα, male vulgatur ἢ διαφᾶσθαι εἵματα. ut alterius generis quid adiiciam, legitur in Evangelio *Mar-*

A ut esse dicitur *Clementi Alex.* Strom. VI, p. 747, 12; qui *Theognidis* sententiam nobilem v. 458—460, multo rectius, quod fecit *Athenaeus* XIII, p. 560 A, & hunc sequutus *Jo. Taylor* Lect. *Lys.* c. 2, comparasset cum *Theophili* Comici versibus ex Neoptolemo, qui quidem ex Theognideis accurate sunt expressi:

Οὐ σύμφορον νέα 'ςὶ πρεσβύτῃ γυνή.
Ὥσπερ γὰρ ἄκατος ἐδὲ μικρὸν πείθεται
Ἐςὶ πηδαλίῳ· τὸ πεῖσμ' ἀπορρήξασα γὰρ
Ἐκ νυκτὸς ἕτερον λιμένα ἔχει' ἐξαιρέθη.

in συμφέρον literam mutavi; vocemque τὸ πεῖσμ', in τὰ δέσμ' immutatam *Grotio* p. 707, restitui.

Sed quid reliquis versibus faciemus velut ex Phoenice prolatis? Pri-
B mi sententia, si separetur a reliquis, in universum sumta, falsa est; nec cum vicinis iungi potest. τέκνα Δίδωσιν ὅςις absurdum est. Laudo *Heathium*, qui monuerit primum a reliquis separandum: in altero pro Δίδωσιν corrigere tentat Δείλαιος· huic ille pro suo candore meam anteponet coniecturam legentis ex literarum ductu (nam (3) ΙΑ & Μ saepe fefellere librarios, ἐςὶν uno ductu scribentes,) Δμώς ἐςὶν, ὅςις —

Primo versui de tribus hanc restituo sententiam:

Μοχθηρὸν ἐςὶν ἀνδρὶ πρεσβύτῃ νέα [Γυνὴ]

ex τῃ νέα ubi natum esset τέκνα, versus alterius omitti debuit initium. Sequentis loci, qui potuit alibi in Phoenice poni, haec mihi scriptio pro Δίδωσιν legitima videtur:

Δμώς ἐςὶν, ὅςις ὄυκ ἔθ' ὡραῖος γαμεῖ·
Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.

C horum versuum secundus ut *Euripidis* legitur in *Aristoph.* Thesm. 420. Huius *dominae* meus ille Δμώς apte, ni fallor, respondet. Vox est Homerica Δμώς, non illa tamen evitata *Xenophonti*, neque Tragicis; in *Euripidis* una quoque Tragoedia Electra saepe repetita vss. 628, 631, 799, 814, 822, 844, 851, 960. Δμωὶς legitur in Euripideis, quae nusquam alibi reperiri suspicor, quam in *Alexandri Rhetoris* libello (p. 28,) sic fere emendata *Laur. Normanno* p. 175,

'Αλλ'

Marci VIII, 1. vox παμπόλλε· Graecis quidem πάμπολυς adhibetur; sed nusquam alibi quum occurrat in N. F. aut in Antiqui Foederis Alex. Vers. Codicum *MSS.* lectio, πάλιν πολλε ὄχλε ὄντος, caput *Marci* VI, 34, comparanti fortasse genuina videbitur.

'Αλλ' ἤδε μ' ἐξέσωσεν· ἔςι δέ μοι τροφὸς, A
Μήτηρ, ἀδελφὴ, δμωὶς, ἄγκυρα, ςέγη.

Commodum recordor, in hoc ipso dramate, Phoenice, vocem adhibitam *Euripidi:* haec nobis valde vitiata (quod multis evenit in isto libello Tragoedidiarum fragmentis) prostant in *Erotiani* Lexico *Hippocrat.* Διιπετὴς ὁ γόνος] Ἀντὶ τοῦ διαυγὴς καὶ καθαρός. ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Φοίνικι, (sic Clar. *Jo. Alberti* ad *Hesych.* I, p. 993, 3) λέγων, Δμωσὶ δὲ ἐμοῖσιν εἶπεν ὡς ταυτηρείαις πυρίδες καὶ διιπέτη κλεῖναι. Quando per duo secula nihil opis allatum est ex Codicibus, & φαγέδαιναν licet medicis ἀποκόψαι· in hoc quoque cancro vix medicabili licebit adhibere medicinam periculosam. Quid si dixerit Amyntor in Phoenice?

Δμωσὶν δ' ἐμοῖσιν εἶπεν, ὡς καυτήρια
Ἐς πῦρ ἔδει καὶ [ταῦτα] δὴ διιπετῆ B
Θεῖναι.

Voluitne ferro candente oculos exurere filio saevus ille senex furiis amoris accensus? quo coecatus mulieri servae Rex tum temporis *ancillabatur* Amyntor, Ὁ τῆς γυναικὸς (vid. *Eurip.* Elec. v. 931) velut Δμωὶς, —— ut Comico *Titinnio dotibus deleniti* dicebantur *uxoribus ancillari*, praesertim si vetulis nupserant mulieribus; Ἦν γὰρ, πένης ὢν, nempe γαμῇ, secundum Comicum *Anaxandriden* apud *Stobaeum* p. 419, 26,

Ἦν γὰρ, πένης ὢν, τὴν γυναῖκα, χρήματα
Λαβὼν, ἔχῃ δέσποιναν, οὐ γυναῖκ' ἔτι,
Ἧς ἐςι δοῦλος.

Eadem est ex *Euripidis* Melanippe sententia. Ex eius Phaëthonte quae veteres *Homeri* dederant interpretes ista nobis servavit *Eustathius* in C
Od. Ν, p. 502, 33,

Ἐλεύθερος δ' ὢν δοῦλός ἐςι τοῦ λέχους,
Πεπραμένον τὸ σῶμα τῆς φερνῆς ἔχων.

Vltima non intellecta latent apud *Plutarchum* T. II, p. 498. A. Veterum sapientum simillima prostant ea de re monita Cleobuli, Pittaci, *Ocelli Lucani*, *Callicratidae*; ceterorumque: *Callicratidae Laconis* ista: ἁ τῶ πλούτω καὶ τῶ γένεος καθυπερέχοισα τὤνδρὸς ἄρχειν προαιρεῖ)· addit *Ocellus*, παρὰ τὸν τᾶς φύσιος νόμον. Ad ultima Euripidea videbuntur aptiora *Plautini* verba Megadori Aulul. III, v, 60,

Nam quae indotata est, ea in potestate est viri:
Dotatae mactant & malo & damno viros.

sed

A ſed & hinc noſtra diſtant ex Phoenice:

> Δμῶς ἐςιν, ὅςις οὐκ ἔθ' ἀρχαῖος γαμεῖ·
> Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.

Vt ut autem haec vera ſint, & ſevera legantur in iſtiusmodi nuptias dicta, ex. gr. *Plutarchi* in Solone p. 89. D. E. minime tamen abſurdum erat Dei Delphici conſilium Ergino datum, ſeni coelibi, Παίδων τ' ἐρημῷ, quo ſenſu ſe fuiſſe dicebat Iphis in *Eurip.* Suppl. v. 1088. Conſilium illud divinum, praeter *Pauſan.* IX, p. 785, nobis exhibet *Oenomaus Euſebii*, Praep. Evang. V, p. 215, his ſuaviſſimis verſibus expreſſum:

> Ἐργῖνε Κλυμένοιο πάϊ Πρεσβωνιάδαο,
> Ὀψ' ἦλθες γενεὴν διζήμενος, ἀλλὰ καὶ ἔμπης
> Ἱστοβοῆϊ γέροντι νέαν ποτίβαλλε κορώνην.

B Oenomaus infrequens ille Deorum cultor, nimis paene ſevere, ore ſuo liberrimo, Γέροντι, inquit, νέαν συνοικεῖν (imo συνοικίζειν,) εἰ παίδων ἐπιθυμεῖ, οὐ μάντεως οὐδὲ τοῦτο, ἀλλὰ φύσιν ἐπισαμένου. quaſi vero non multa Dii hominesque dederint divini, quae absque ope coeleſti *fruges conſumere nati* forſan adinveniſſent. Cuiuscunque ſint iſti verſus Poëtae, Delphico ſacrario inſervientis; iſtiusmodi ingeniorum, ut habemus nonnulla, vellem plurima ad nos oracula perveniſſent. Probabiliter Deum ille ſuum *virilitatem* & *mulieris naturam* facit nominibus deſignantem non ex humana petitis dialecto, ſed quibus eam in rem nemo mortalium, tametſi multa ſanequam excogitaverint, ante fuiſſet uſus, tanquam ex Deorum dialecto; quam ab humana diverſam multis docet exemplis Diogenes *Dionis Chryſ.* p. 149, & noveramus ex teſtimoniis *Homeri*, *Pherecydae*, *Epicharmi*, *Sannyrionis*, *Philoxeni*, *Platonis*, aliorumque,
C quorum primus ut multa ſic ſibi quoque licere credidit Διαςὶ διαλέγεσθαι, ut ſcribit *Dion* p. 157, B, ſed ſi, Διαςὶ loquuta, interpres Apollinis Delphici verſum dederit,

> Ἱστοβοῆϊ γέροντι νέαν ποτίβαλλε κορώνην.

dolendum eſt voces divinas tam diu turpiter latuiſſe depravatas in his apud *Diogenianum* Cent. II, Prov. 72, Ἀεὶ γέροντι νέαν ἐπιβάλλειν κόρην] Τοῖς πρεσβυτέροις νέαν συνδυάζειν. Illinc in *Suidae* Lexicon corrupta tranſierunt; ad veram rationem noſtri verſus redintegrata iam dudum in Epiſt. Critica II, p. 67, ab amiciſſimo *D. Ruhnkenio.*

 A

C A P V T XXV.

sive Corollarium criticum.

*Non tamen inutilia Criticorum observata videri de diversis mo-
dis, quibus errarint librarii. His literas coniungendas etiam
male distrahi. Proponuntur correctiones ex hoc errorum fonte.
Pro* τλῶδ' ὧδε *scribendum* τλῶδι ἢ *in Heniochi vs.* Σκηνὴ θεωρική.
Κώθωνα μόνωτον *scripsisse Polemonem, non* κ. μόνον τόν. *Clinias
minus notus Alcibiadis frater. Senes vitae cupidos Antiphani
dictum Charontem non* ἐπὶ τόπον θεῖον, *sed* ἐπὶ τὸ πορθμεῖον ἄγειν.
Pedibus tractus. De Charonte quaedam, eiusque cymba etiam B
ex Minyade. Redditum εὐπλοῶμεν *Luciano, pro* εὖ πάθωμεν.
Κλῖναι χρυσαῖ. Νηδὺν αἰσχρῶν *matrem dictam.* Ὀλιγηπελέες ἀοι-
δαὶ *Callimacho dicti videntur veteres in Delum hymni, non*
λίαν πολέες. *Petri* τὰ παλαιὰ ἀτακτήματα *dixerat Clemens Alex.
non* τὰ παλαιὰ τὰ κτήματα. *Iudaei Babylone* στραγγαλώμενοι *A-
fricano. Plutarcho* τὸ Μενάνδρειον *restitutum, pro* τὸ μὲν ἀνδρεῖον·
alibi reperiri contrarium vitium. Τὸ λογικὸν *in mente* ὕπατον
dixisse Timaeum. Quaedam ex Archimede, Eutocio, aliis.
Πόσου παρέστη; *in epigramm. Restituuntur* οὖθαρ *Aeschylo;* Ἀμ-
φιαρεΐάδη *in oraculo;* τὸ τῶν λόγων νᾶμα, *Philoni Iud.* Ἱστᾶν, *ap-
pendere ad libram, Dioni Chrys. Quaedam Luciano, Aelia-
no, Philostrato.* Ἑρμοῦ νᾶμα *Pausaniae.* Ἠπιόνης *nomen, ma-
tris Asclepiadarum, Aristidae; quod & adfirmatur: filiae nomen* C
*latere in nomine ignoti Grammatici. Restituuntur tandem
Thucydidi* καλλιεπεῖσθαι· *Xenophonti* Ποτειδᾶν *& alia Dorica; no-
men etiam* Αἰξωνέων· *alibi* ἐξ Οἴου· *Antiphonti* τὰ τιμιώτατα τοῖς
ἀνθρώποις· *Lycurgi Tyrtaeo* ἐργατὶς ἥβης ἄνθος. *Andocidi Agyr-
rhius non* ἄρχων, εἷς, *sed dictus fuerat* δεχώνης τῆς πεντηκοστῆς. *Isaeo,
pro* ἐξάκις, *restitutum* ἐξ Ἄκης, *ex urbe Ace.*

Qui Critici libertatem legibus velut certis terminis idcirco nolunt circumscriptam, quod vim cogitandi necare videatur, quodque regulis serviliter addicti rari veritatem detegunt abstrusam, eruendam ex sola vi sententiae probe perspecta; vera tamen omnes esse

fa-

A fatebuntur, quae suo more scripsit *M. A. Muretus* in Variarum Lectionum Libri XV capite sexto decimo. Centum minimum diversis modis peccarunt librarii veteres, quos omnes in numerato habuisse magnam adfert vitia librorum antiquorum sanaturis utilitatem. Prae ceteris omnibus peccarunt triplici modo; semel tantum scribentes literas quae fuerant bis ponendae; separanda coniungentes; distrahentes literas, quas coniungere debuerant. Qui multos de reliquis attigerunt, hunc etiam emendandi fontem aperuere *P. Leopardus*, *Jos. Scaliger*, in Graecis praesertim Scriptoribus *Is. Casaubonus*. In uno hoc, si quis ita velit, coniecturali genere studiorum, hac tamen parte (parva magnis liceat componere,) Mathematicos imitamur. Quotquot enim has humanas literas tractamus, pro suo quisque ingenii modulo, tamen eamdem omnes viam insistimus, quam primi nobis monstrarunt post renatas in Italia literas artis huius Musicae cultores: ut minime
B mirandum sit, ex iisdem etiam errorum fontibus recentiores Criticos, quique hac nobiscum aetate vivunt, optimas quemque suas derivasse coniecturas. Paucis forte poteram exemplis novis centum diversos errorum fontes iuvenibus harum rerum studiosis demonstrare; triplicem autem istum, quem dicebam, errandi modum permultis. Vnum inprimis attingam hoc capite, quo literae coniungendae male distractae, vel iam olim a librariis, aut a primis librorum Editoribus, voces nobis pepererunt ab Auctorum veterum mente alienissimas.

Ex hoc fonte variis in locis huius etiam Diatribes Euripideos versus sanavi; ex Meleagro (cap. XIII,) pro ἐσθλὸν ἀμφοῖν ἔκγονον, corrigens, ἐσθλὸν ἂν φῦναι γόνον. eodem cap. pro παρ' ἐκ Περσῶν, in *Aeschyli* versu παρεκπεσών. in *Euripidis* ex *Inone* (c. XVII,) pro Ἰδοῦσ' αἰδεῖς σ. —— Ἰδοῦσα δ' Ἰνοῦς συμφοράν. c. XIX, ex εἰς δή πα nomen feci
C Οἰδίπα. Euripidea, c. XXIII, restitui,

ἐς δ' Εὐγλωσσίᾳ Νικᾷ·

pro vulgatis apud *Clementem Alexandrinum*,

ἐς δ' ἀγλωσσίαν Εἰ καὶ

Duplex illic error erat; nam vitiosa quoque pronunciatio pro νικᾷ dederat νεικᾷ. Duplex idemque obtinet in *Heniochi* Comici versu apud *Stobaeum* Florileg. Ed. *Gesn.* p. 241, 19, quem Codex *MS*. Leid. non aliter exhibet ac vulgatur,

Τὸ χωρίον μὲν γὰρ τόδ' ἐστὶ πᾶν κύκλῳ
Ὀλυμπία. τὴν δ' ὧδε τὴν σκηνὴν ἐκεῖ,
Σκηνὴν ὁρᾶν θεωρικὴν νομίζετ'.

Grotius ultimum illud in νόμιζέ σε recte, ni fallor, mutavit p. 169, cui A
εἶδε est *aspice*. Corrige,

Ὀλυμπία· τηνδὶ δὲ τὴν σκηνὴν ἐκεῖ
Σκηνὴν ὁρᾷν θεωρικὴν νόμιζέ σε.

paulo post, Ἐλάθεθ' ἀφίκοντο θύσουσι· *Hocce vero tentorium illic* (quod digito demonstrabat) *puta te tentorium videre legatorum*, quos nempe mittebant civitates ad ludos solemnes. *Grotium* dedisse miror *scenam spectacularem:* ut noster σκηνὴν, θεωρικὴν κίσλην (τῶν ἐπὶ τὰς θεωρίας στελλομένων, *Schol.* in *Aristoph.* Ἀχ. v. 108) dixit *Pollux* x, 165. Ad quatuor inprimis ludos Θεωροὺς quem in finem miserint Athenienses, velut κοινωνήσοντας θυσιῶν τε καὶ ἀγώνων τοῖς θεοῖς, & quales ex sua civitate mitti voluerit, insignis docet *Platonis* locus de LL. XII, p. 950. E. Has etiam diversis locis memorans θεωρίας, *Demosthenes* oraculum exhibet Dodonaei Iovis, quo neglecti officii accusantur Athenienses, c. Midiam p. 332, §. 95, in Or. de Cor. p. 151, §. 161, Byzantiorum decretum; quo praeter alia constituerunt ἀποστεῖλαι δὲ καὶ θεωρίας ἐς τὰς ἐν τᾷ Ἑλλάδι πανηγύριας, Ἴσθμια, καὶ Νέμεα, καὶ Ὀλύμπια, καὶ Πύθια, καὶ ἀνακαρύξαι τὼς στεφάνως, οἷς ἐστεφάνωται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων. emendata dedi, quae perverse scripta vulgantur etiam in Ed. Clar. *Taylori*. B

In *Heniochi* senario necesse non erit τηνδὶ lectori commendasse: *Pherecratis* versum adscribam ex *Athen.* XI, p. 502. B. Οὗτος σὺ, ποῖ τὴν ἀργυρίδα τηνδὶ φέρεις; & ista *Diphili* ex L. x, p. 421. E. Τονδὶ δὲ νεαρὸν, sic emendata praestantissimo Critico *A. Heringae* Observ. p. 279. quae prostant iisdem vitiis, Τὸν δ' εἶδεν αἰσὸν, quibus erant apud *Stobaeum Heniochi* verba deformata.

Huius etiam generis mendis *Athenaei* Deipnosophistas plurimis liberavit *Casaubonus*; de multis, quas vir Summus intactas reliquit, ex hoc quoque fonte nonnullae hic tolli poterunt. Vulgatur in *Archedici* Comici versu, Οὐθεὶς δὲ διηκόνηκεν ἐπιπονώτερον, L. VII, p. 294. C. scribendum opinor, Οὐθεὶς δεδιηκόνηκεν· duplici augmento; quo recentiores Attici delectabantur: δεδιακόνηκεν scribebant veteres ob eamdem rationem, ob quam ἀνάλωσεν· &c. Quia *Moeris* adnotavit, Πεπαρῴνηκεν, Ἀττικῶς· παρῴνηκεν, Ἑλληνικῶς, supra dedisse videtur p. 121, Δεδιηκόνηκα, Ἀ. διηκόνηκα, Ἑ. Praebet & *Hesychius* Δεδιηκόνηκεν· & *Thucydideum* Ἐξεδιῄτητο, ἔξω τῆς νομίμου διαίτης ἐγεγόνει. sic enim scribendum pro Ἐξεδιῄτει, τὸ —— sed, qui me nimis diu tenerent, istiusmodi Grammaticos hoc in capite non attingam. In *Epicharmi* versu, non μεγαλοχάς μονὰς, sed μεγαλοχάσμονας *Athenaeum* dedisse L. VII, p. 315. F. liquet ex p. 327. F. —— Non μετὰ νιπλείδα, sed μετανιπλείδα scripserat C

in

A in *Antiphanis*, vel alterius, versu L. x, p. 423. D. Neque in verbis *Polemonis* L. xi, p. 484. C. κώθωνα μόνον τῶν ῥαβδωτὸν κεράτων. Sed ad Bacchi sinistram stabat *Polemoni* Satyrus manu dextra κώθωνα μόνωτον ῥαβδωτὸν κεράτων· istiusmodi *pocula μόνωτα*, *unam ansam habentia*, saepe memorantur *Athenaeo*; quin *Hesychio* tale fuisse dicitur Κώθων. *Virgilii* Sileno,

Et gravis attrita pendebat cantharus ansa.

Literae male distractae *Niciam* nobis pepererunt apud *Athen.* ubi *Platonem* insectatur xi, p. 506. D. καὶ τὸν ἀδελφὸν δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ Νικίαν μαινόμενόν τε ἀποφαίνει, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἠλιθίους. Qui scriptum invenit KAI vel KAI NIAN, egregie se facturum credidit si paulo ante lectum nomen NIKIAN hic substitueret. Corrigi debuerat Κλεινίαν· hunc enim *fratrem suum Platonis* Alcibiades in primo Alcibiade T. ii, p. 118. E. B dixit μαινόμενον ἄνθρωπον· & Periclis duo filios ἠλιθίους· ut adeo pronomini αὐτοῦ nomen illic etiam Περικλέους videatur omnino substituendum; neque enim adolescens Alcibiades filios habuit quos illic memoraret *Plato*; cuius Socrates ibidem, ἐπειδὴ τοίνυν, inquit, Κλεινίας μὲν μαίνεται, τὼ δὲ Περικλέους υἱεῖ ἠλιθίω ἐγενέσθην, &c. Sed ne Pericles & Alcibiades ab instituto me abducant; unicum adhuc proponam ex *Athenaeo Philochori* locum, sic scriptum L. xv, p. 693. E. Θεσμὸς, φησὶν, ἐτέθη τότε, περιφέρεσθαι μετὰ τὰ σιτία πᾶσιν ἀκρατισμένος ὂν γεῦμα —— Ne litera quidem mutata scribendum, ἀκράτου μὲν ὅσον γεῦμα καὶ δεῖγμα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, τὸ δὲ (hoc monstrat μὲν praecessisse) λοιπὸν ἤδη κεκραμένον.

Sed nihil horum comparari potest ad elegantiam correctionis, quam *Casaubonus* dedit in Animadv. xv, c. xvii. Ex Elegia *Alexandri Aetoli* versus sic literis male distractis prodierat in *Athen.* xv, p. 699, C. omni sensu vacuus:

C Ξεῖνος Μιμνέρμου δεῖ σε πόσα κρονίων.

distracta suis singula locis disponit, neque literam tamen immutat corrector felix & eruditissimus:

Ξεῖνος, Μιμνέρμου δ' εἰς ἔπος ἄκρον ἰών.

minime iactator ingenii, quales dari nollem inter illos, qui has nobiscum literas tractant, *Casaubonus* his sibi tamen placuit inventis: *si usquam*, inquit, *alibi*, *hic certè favit nobis Critice*, &c.

In *Stobaei* Florilegio, quod paulo ante in manus sumseram, iam alibi in nota quadam ad *Herodotum* suam εὐεστὼ *Democrito* restitui latentem in εὖ ἐστ' ὤν· suas etiam voces aliis. Hic duo praesertim mihi loca sumam paulo plenius, aliis quibusdam interiectis, tractanda. Alter

ter est *Antiphanis* ἐν Διπλασίοις, cuius ista leguntur in Ed. *Gesn*. p. A
608, 11. *Grot*. p. 497,

Οὐδεὶς πώποτε,
Ὦ δέσποτ', ἀπίθαν', ἀποθανεῖν πρόθυμος ὤν·
Τοὺς γλιχομένους ἢ ζῆν κατασπᾷ τοῦ σκέλους
Ἄκοντας ὁ Χάρων, ἐπὶ τόπον θεῖόν τ' ἄγει

Ne hic quidem dubium quin dederit,

ἐπὶ τὸ πορθμεῖόν τ' ἄγει,
Σιλιζομένους καὶ πάντ' ἔχοντας ἀφθόνως.

Literas distractas ἐπὶ τόπορ θμεῖον sciolus mutavit in vulgatas, τόπον θεῖον. Dubitat vir Summus in *Lucian*. I, p. 421, an ab *Antiphane* sumserit *Lucianus* quod Cerberum dicentem facit, ὅτι διαμέλλοντα αὐτὸν δακὼν τῷ κωνείῳ κατέσπασα τοῦ ποδός· propterea minus dubitem, quod Charonti partes etiam attribuit Cerberi T. II, p. 390, ubi Demonax, B
Χάρων με ἔδακεν, ἔφη, velut brevi nempe me κατασπάσων τοῦ σκέλους. Quando vero dixit & a fato velut victore *pedibus tractum Lucianus* T. I, p. 746, 37, hinc opinor explicandam saepius usurpatam *Dionysio* Tyranno vocem; *qua, pedibus tractum, non insidentem equo, relinquere tyrannidem, dixerit debere*; ut scribit *Livius* XXIV, c. XXII, 8. aliter cepit *Erasmus* in Adag. *Pedibus trahere*. Se ipse dicebat *Lucianus* Pro Mercede Cond. p. 705. πρὸς αὐτῷ ἤδη τῷ Αἰακῷ γενόμενον, καὶ μονονουχὶ τὸν ἕτερον πόδα ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα. Cymbam sic Charontis *Lucianus* decies πορθμεῖον vocat; *naulum* portitori dandum aliquoties τὰ πορθμία. in hac voce forma placuit, qua dicebantur ἐλλιμένιον· ἐμπόριον· ἐμφόρβιον· ad hanc in *Hesychio* vocem vid. *Ti. H.* Ex usu vulgari, a quo, praeter alios, *Callimachum* secedere mirum non est, recte *Cyrillus* in Lex. *MS*. Leidensis Bibl. Πορθμεῖον καὶ Πορθμίον διαφέρει. πορθμεῖον λέγεται τὸ πλοῖον· πορθμίον δὲ ὁ ναῦλος. ad *Suidam* in v. notat nonnulla Clar. C
Toupius III, p. 69. & in voce Τελωνεῖον, (p. 195) a qua τελώνιον, *vectigal*, distingui potest. Capacem torvi senis cymbam *Theocritus* dixerat fortasse,

εὐρεῖαν σχεδίαν στυγνοῖο Χάροντος,

Eid. XVI, 41, ubi vulgata —— στυγνοῦ Ἀχέροντος· sic recte correxisse *D. Lambinum* ad *Horat*. Carm. II, Od. III, in f. praeter alia, monstrat *Theocriti* Eid. XVII, v. 49, Charontem vocantis, στυγνὸν ἀεὶ πορθμῆα καμόντων, & paulo ante v. 47, Ἀχέροντα πολύστονον. Formam forte quis praeferat in *Theocrito* Graecis usitatiorem στυγνοῖο Χάρωνος. *Athenaei* XIII, p. 597, *Hermesianacta* scripsisse suspicabar v. 4,

Ἔνθα Χάρων ἄκρην ἕλκεται εἰς ἄκατον
Ψυχὰς οἰχομένων·

pro

A pro voce nihili ἀκολῶ, ſic, inquam, ante ſuſpicabar, quam amicis meis placuiſſet κοιλῶ. De Theſeo Pirithooque, quorum corpora viva non libenter in cymbam ſuam ſutilem accepit Charon, ex antiquiſſimo Minyadis poëmate duo verſus *Pauſanias* cuſtodivit x, p. 866, qui ſic ſcribi poterunt emendate:

Ἔνθ' ἤτοι νέα μὲν νεκυάμβατον, ἣν ὁ γεραιὸς
Πορθμεὺς ἦγε Χάρων, οὐκ ἔλλαβον ἔνδοθεν ὅρμου.

Tetrum quoque *Portbmea* dixit *Iuvenalis* Sat. III, 267. πορθμεῖα νεκρῶν *Callimachus* in *Schol.* inedito *Cod. Baſil. MS.* in *Homeri* Il. κ, 67. In *Luciani* Dialogo, T. I, p. 374. Mercurius ad Charontem, (qui ſenior tamen *Ipſe ratem conto ſubigit, veliſque miniſtrat, Virg.* Aen. VI, 302,) πέτασον, inquit, τὸ ἱστίον, εὔθυνε, ὦ πορθμεῦ, τὸ πηδάλιον, ἀποπλοῶμεν. ſic procul dubio pro εὖ πάθωμεν legendum eſſe demonſtrant quod
B ex eodem eſt dialogo p. 376, ἀποπλοεῖτε, ὦ Ἑρμῆ, quodque legitur de eadem rate Charontis p. 641, 26, ἡμεῖς δ' ἀποπλοῶμεν. literae ΛΟ in vicinas ΛΘ tranſierant.

Huius generis alia proferrem, niſi me dixiſſem loca daturum, in quibus literae perperam eſſent a ſe invicem diſtractae: haec ſuppeditant *Stobaei* Eclogae *Cant.* p. 131, l. 47, κατ' αὐτὸν μεγάλου δαίμονος ὅσον τόσον καλεῖ δία. liquet, literis duabus eiectis ſic reliquas olim fuiſſe coniunctas, μεγάλου δαίμονος ὄντος, ὃν καλεῖ Δία. verba ſunt *Porphyrii* enarrantis *Apollodori* ſententiam. In Florileg. *Geſneri* p. 489, 16, memorantur in verbis *Muſonii*, loquentis de inutili ſupellectile, κλίναι μὲν ἐλεφάντιναι καὶ ἀργυραῖ. ἐν εἴδει ἢ χρυσαῖ. Corrigo, ἔνιαι ἢ χρυσαῖ. literae perverſe ſcriptae εν ειδι male quoque fuerant diſtractae: χρυσαῖ κλίναι in ſimilibus quoque dictis memorantur apud *Stobaeum* p. 509, 39. 512,
C 17. p. 557, 50. *Plutarch.* Pompeio p. 638. F. Alexandro p. 696. c. ſaepius etiam apud alios. Craterum Macedona ſcribit ἐπὶ χρυσῆς κλίνης καθεζόμενον *Demetrius* περὶ Ἑρμ. §. 308, & Sardanapalum *Maximus Tyr.* x, §. 9, p. 113. f. *iacentem* ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης· ſic enim ſcripſerat, opinor, non σφυρηλάτου.

Sed Poëtae potius locum adſcribam ex *Stobaei* Floril. *Grot.* p. 37. Verſus eſſe dicuntur *Lini:* videntur cuiusdam Pythagorei, quos *Lino* carmina ſuppoſuiſſe tradit *Iamblichus* de V. P. §. 139. Sunt autem ſic *Grotio* vulgati verſus de animo a faecibus expurgando agentis,

Οὗτος γάρ σε καθαρμὸς ἀναμπλακίως ἐσιδέσθαι,
Εἴκειν ἀληθείῃ μισεῖς ὀλοὸν γένος αὐτῶν,
Ἦδος μὲν πρώτισ' αἰσχρῶν δότειραν ἁπάντων,
Ἣν ἐπιθυμία ἡνιοχεῖ μάργοισι χαλινοῖς.

N n In

In primum verſum pro *ὄντως*, *δικαίως*, probabiliter interpretamentis, A quam vocem admiſit, *ἀναμπλακίως* nusquam legerat, opinor, *Grotius*. Dum vera vox alicunde nobis prodeat, Graeca ſaltem ſcribi poterit:

Οὗτος γάρ σε καθαρμὸς ἀπ' ἀτρεκίως ὁσιώσει.

id eſt, *ἀτρεκίως ἀφοσιώσει*, *vere te expiabit*. Horum verſuum tertio lectores ſaepe credo miratos Ἤδη —— δώτειραν, Ἦν —— debetur & illud *Grotio*. Vetus ſcriptio in Ed. *Geſn*. p. 64, 8,

ἤδη * μὲν πρώτισ'

in Poëſin recepta Philoſ. *H. Stephani* p. 112, ſi paululum adiuvetur, veram dabit:

Νηδὺν μὲν πρώτισ', αἰσχρῶν δώτειραν ἁπάντων.

literae vocis prima & ultima a reliquis male diſtractae pepererant ἤδη. B Ex eadem ſchola ſunt in Aureo Carmine v. 10,

κρατεῖν δ' εἰθίζεο τῶνδε,
Γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε.

Palladas Antholog. I, c. 78, ep. 3,

Νηδὺν ἀναίσχυντον στιβαροῖς ἤχυνα λογισμοῖς &c.

Euripidis eſt ex Autolyco verſus apud *Athen*. X, p. 413. D.

Γνάθου τε δοῦλος, νηδύος θ' ἡσσημένος.

ut νηδὺν καὶ γνάθον πλῆσαι in Cyclop. v. 302. Sed *Linus* per Νηδὺν αἰσχρῶν δώτειραν ἁπάντων, &c. omnem intelligit *intemperantiam*, quam C ἀκρασίαν Pythagorei dicebant & φιλαδονίαν, hanc foecundam vitiorum *matrem* unam de duabus adpellantes: ad illorum exemplum Zeno *omnium* illam *perturbationum arbitrabatur eſſe matrem*, ut ſcribit *Cicero* Academ. I, c. X, *omnium perturbationum fontem*, Tuſc. Diſp. IV, c. 9. Liceat iſta talia, ne literarum ſemper dicamur venatores, hic illic interieciſſe correctionibus noſtris.

Sed ad inſtitutum aptius praebebit exemplum *Callimachus*, ſi doctis hominibus, quod futurum auguror, coniecturam adprobare potero, qua hymno in Delum verſu 28,

Εἰ δὲ λίην πολέες σε περιτροχόωσιν ἀοιδαί,

cor-

A corrigendum suspicor,

> Εἰ δ' ὀλιγηπελέες σε περιτροχόωσιν ἀοιδαί,
> Ποίῃ ἐνιπλέξω σε; τί τοι θυμῆρες ἀκοῦσαι;

Si vero carmina, quae cantantur tibi, vim habent exiguam; quomodo laudum nectam tibi coronam, quae tibi *sint auditu iucundae?* Recens magister Graeculus, qui nullius momenti quasdam adnotatiunculas dedit in *Callimachum*, sine teste loquens *Pindari* nobis & *Bacchylidis* narrat ut *Callimacho* designata carmina: fac horum in Delum hymnos huic innotuisse nugatori, quod vix opinor, non tamen illi dicerentur Poëtae λίην πολέες ἀοιδαί. Solius *Olenis* ille *Lycii* hymnum memorat in transcursu, νόμον Λυκίοιο γέροντος. *Olenis*, *Pamphi*, similiumque hymni antiquissimi, in sacris decantati, *Callimacho* videri debuerunt ὀλιγηπελέες ἀοιδαί. quale historico *Livio*, XXVII, c. 37, 13, *Livii Andronici*
B quoddam carmen videbatur sollemni pompa cantatum a virginibus; *illa*, inquit, *tempestate forsan laudabile rudibus ingeniis, nunc abhorrens & inconditum si referatur.* De voce Homerica ὀλιγηπελὴς nemo dubitabit quin *Callimacho* conveniat, qui τὸ δίεσσιν, sive τὸ δίετηρίαν dixerit δίηπελίαν· vid. in h. in Cerer. v. 136 Animadversio *Bentleji*, in qua magni viri levis error corrigi poterit indicatus a *T. H.* ad *Hesych.* in Εὐηπελῆς· exhibetur illic epigramma *Crinagorae*, in quo τὸν ὀλιγηπελὲς ῥάκος Εὐνικίδαο memoratur. *Hesychius:* Ἀλιγηπελὲς, ἢ ὀλιγηπελὲς, ἀσθενὲς, ἀγλυνίς. *Oppiani* verba ex Ἀλ. I, 767, ἀφυὴς ὀλιγηπελὲς ἔθνος profert Auctor *Etymolog.* in Ἀφύη. ψυχὰν ὀλιγηπελέα dixit *Synesius* hymno III, v. 359. Rarius *Hesychii*, Ἀνηπελία, ἀσθένεια.

Verum ista talia me nimis diu detinerent, quique tam multa iam pertractavi Poëtarum, *Euripidis* certe loca, huius generis aliquot cor-
C rectiones proferre nunc in alios malo Scriptores, nullo ordine hic observato. —— In Libello *Quis dives sit salvandus*, *Clemens Alex.* Petri cum Praeceptore suo loquentis dictum, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα &c. sic tractat p. 947, ut per τὰ πάντα neget intelligi debere τὰ κτήματα, quippe quae piscatori prope nulla fuerint: si quaeras, quid itaque per illa voluerit significatum, respondebit *Clemens*, v. 41, intelligenda Petri τὰ παλαιὰ ἐγκλήματα καὶ ψυχικὰ νοσήματα. hac ratione connecti debent literae male divulsae τὰ παλαιὰ τὰ κτήματα. contra genium sermonis Graeci positus articulus vocem mihi genuinam monstravit, a Stoïcis repetitam. —— In isthoc *Clementis* libello rem pessime *Franciscus Combefisius* administravit, in dissentientes a suorum formulis, viros etiam excellentes, asperrimus monachus.

Vna litera a suo nomine distracta *Meursium*, *Menagium*, *Wetstenium*

Editorem decepit in Epiſtola *Africani* ad *Origenem* p. 221, & in *Ori-* A
genis Epiſtola qua ad illam reſpondet p. 241. In illa *Africani* Iudaei
dicuntur apud Chaldaeos ἐν τῇ Βαβυλῶνι ἀσεργαλώμενοι, καὶ ἐν ταῖς πλα-
τείαις ῥιπτόμενοι. utrobique interpreti, *talorum luſu diſtracti*. Abuten-
tem hoc loco *Meurſium* ad *Heſych. Miles* p. 128, ſequitur *Menagius*
in *Diog. Laert.* IV, 34. Scripſerat *Africanus*, ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ στραγγα-
λώμενοι, reſpiciens iſta libelli *Tobith* II, 3, εἷς ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν ἐστραγγα-
λωμένος ἔῤῥιπται ἐν τῇ ἀγορᾷ. *ſtrangulatus:* in uſu fuere vulgari στραγγα-
λίσαι & στραγγαλῶσαι. *Ignatius* in Epiſt. ad Trallian. §. V, φοβοῦμαι —
μήποτε — στραγγαλωθῆτε. *Heſychius* exhibet Στραγγαλοῦται. *Plutarchus*
ἐστραγγάλισται, T. II, p. 530. D. Apries *Diodori* I, p. 79, 88, στραγγαλι-
σθεὶς ἐτελεύτησεν· ſic enim ſcripſerat, opinor, non στραγγαληθείς· ſicut
ſcripſit ἀπεστραγγάλισε T. I, p. 648, 33. ὑπὸ τοῦ στραγγάλλω περδόμενος eſt
in *Plutarchi* T. I, p. 804. A.

In *Plutarchi* qui dicitur de Placitis Philoſ. L. II, c. 25, literae male B
diſtractae peperere voces κατὰ τὸ πυροειδὲς σῶμα· ſcriptum fuerat olim,
κατοπτροειδὲς σῶμα· nam tale corpus *Lunam* cenſuiſſe dicitur Pythagoras
in Eclog Phyſ. *Stobaei* p. 59. — De Diis dixerat apud *Plutarch.* T. I,
p. 156. D. Pericles, ταῖς τιμαῖς, ἃς ἔχουσιν, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἃ παρέχουσιν,
(vulgatur, ἅπερ ἔχουσιν,) ἀθανάτους εἶναι τεκμαιρόμεθα. — Secundum
eumdem T. II, p. 1102, B. *Epicurus* θύων μὲν ὡς μαγείρῳ παρέστηκε τῷ
ἱερεῖ σφαττομένῳ, θύσας δὲ ἄπεισι λέγων. Τὸ μὲν ἀνδρεῖον ἔθυον οὐ προσέχουσιν
οὐδέν μοι θεοῖς. coaleſcant literae diſtractae: λέγων τὸ Μενάνδρειον,

"Εθυον [γὰρ] οὐ προσέχουσιν οὐδέν μοι θεοῖς.

Alibi contrario vitio *Menandri* nomen vulgatur; etiam in Epiſtola,
quam velut Socraticorum ultimam vulgavit *L. Allatius* p. 75, iſta,
οὐδὲ τῷ ἀλαζονικῷ, ἀλλά μοι δοκεῖ ἡμέρῃ τυχόντα Μένανδρος νέῳ, καὶ φυλακι-
κῷ &c. ſic corrigi poterunt, ut legatur, οὐδὲ τῷ ἀλαζόνι οἴκῳ, ἀλλ' C
ἐμοὶ δοκεῖ ἐν δέοντι, τυχόντα μὲν ἀνδρὸς νέῳ καὶ φυλακικῷ ὑπεροφθέντα κακὸν
ῥάψαι ἐς τὸν ὑπεροπτεύσαντα. Quando ceterorum ſententia conſtiterit,
haec quoque poterunt retractari.

Niſi fallor, ὑπάτῳ ſcribendum, ubi vulgatur ὑπ' αὐτῷ in *Timaei*
Locri libello p. 557, 2, τἄλλα μέρεα τᾶς ψυχᾶς καὶ τῶ σώματος ὑπηρετέειν
τούτῳ, καθάπερ ὑπ' αὐτῷ τῶ σκάνεος ἅπαντος. quinimo, καθάπερ ὑπάτῳ
τῶ σκάνεος ὄ. ut mentis τὸ λογικὸν dixerit ὕπατον μέρος· alias ſaepe *Ti-
maeum*, nihil in iſtis iuvat *Plato:* Νόος ὕπατος ſic dicebatur *Archytae*
in fragmento libelli περὶ σοφίας apud *Iamblich.* Protrept. c. III. illinc
derivatam *Platonis* ea de re ſententiam *Plutarchus* explicans in *Platon.*
Quaeſt. p. 1007. E. F. τὸ Λογιστικὸν ab illo collocari ſcribit εἰς τὴν τῆς
ὑπάτης (χώραν·) τὸ γὰρ ἄνω καὶ πρῶτον Ὕπατον οἱ παλαιοὶ προσηγόρευον. Pau-
lo

A lo post suum Iovi constat nomen Ὕπατος, ut in lib. de Is. & Osir. p. 127, in ὕσατος male mutatum T. II, p. 1065. E.

Ex fonte erroris, de quo dicere coepi, saepius Pythagoreorum Doricae reliquiae, lapidumque veterum inprimis inscriptiones emendari possunt. *Perictionae*, pro γυνὰ ἱκανώσασθαι, restitui ad *Herodotum*, γυναῖκα νώσασθαι. Sed Pythagoreorum reliquiis istis, lapidumque veterum Inscriptionibus, in quibus sunt ex hoc genere permulta, tractandis suus forsan aliquando locus dabitur.

Quo errore alibi πόθ' ὅλον, pro Dorico πόθοδον· —— δύς ποτ' ὅλον legitur initio Epistolae quam praefixit *Archimedes* operi περὶ Κωνοειδέων καὶ Σφαιροειδέων p. 47, 4. ubi scribi debet: δυσπόθοδον vel δυσπότοδον ἔχειν τι φανείσας —— ἀπορίας. Loca proprie dicebantur δυσπρόσοδα, *ad*
B *quae difficilis esset aditus:* hinc ad alia quaevis, etiam ad δυσθεώρητα καὶ δυσεύρετα facta fuit translatio. Literae quoque distractae vocem nihili pepererunt in *Archimedis* Psammite p. 123, v. ult. ὅπως καὶ τῶν ἄλλων οἱ τῷ βιβλίῳ μὴ περιτύχοντες εἰς τὸ ποτὶ Ζεύξιππον γεγραμμένῳ μὴ πλανῶνται. Scripserat utique: οἱ τῷ βιβλίῳ μὴ περιτυχόντες τῷ ποτὶ Ζεύξιππον γ. *qui non inciderunt in librum, quem inscripsi Zeuxippo:* μὴ περιζητεύοντες ex coniectura non optima dedit *Jo. Wallisius*, qui Psammiten *Archimedis* edidit Operum Mathem. T. III. Qualis fuit, factus *Demosthenes* dicitur *Libanio* in Progym. p. 20. D. ἐκ τοῦ φθέγγειν τὰ ῥῆσα, ἐκ τοῦ περιτετυχέναι βιβλίοις. illic vero scribendum, ἐκ τοῦ προστετηκέναι βιβλίοις, quod significat *libris affixum intabescere.*

In *Eratosthenis* Epigrammate apud *Eutocium* in *Archimed.* p. 22, legitur: Εὖ αἰὼν πτ. π. ὅτι παιδὶ συνη ων. In Editione quam dedit & a-
C liorum *Eratosthenis*, & huius quoque carminis *Joann. Fellus*, legitur: Εὖ αἰὼν Πτολεμαῖε πατὴρ ὅτι παιδὶ συνήδων· sed hoc ne Graecum quidem; scripserat *Eratosthenes:*

Εὐαίων Πτολεμαῖε πατήρ, ὅτι παιδὶ συνηβῶν
Πάνθ' ὅσα καὶ Μούσαις καὶ βασιλεῦσι φίλα
Αὐτὸς ἐδωρήσω.

Vulgatur in *Scholiis* ad *Aristoph.* Acharn. v. 86, κάτεψως λέγεται τὸ κρίβανον, ὡς μαρτυρεῖ Φερεκράτης,

Τοῦτί τί ἐστιν, ὡς ἂν ἱκάσω τὸ κρίβανον.

abiecta syllaba male repetita, coeant literae in ἀντικάς;

Τοῦτί τί ἐστιν; ὡς ἀντικὰς τὸ κρίβανον.

formula eſt mirantis, τουτὶ τί ἦν; ſive τουτὶ τί ἐστιν; frequens in Comoedia; quae vocem etiam ἀνεκὰς admiſit, ſignificantem ἀνωτάτω vel πάνυ ἑκάς, ut redditur *Erotiano* in Lex *Hipp.* & in *Scholio* in *Ariſtoph.* Veſp. v. 18, quod plenius legit *Suidas* in v. Ἀνεκὰς, *Eupolidis* laudans & *Cratini* verſum. A

Anthologiae, quae quidem integra nondum fuit publicata, epigramma (*Philodemi*) 291, in Miscell. Lipſ. Nov. IX, p. 114, literae diſtractae partim obſcurarunt: in iſtis

Α. Θέλεις ἅμα σήμερον ἡμῖν
Δειπνεῖν; Β. εἰ σὺ θέλεις. Α. εἶτ' ἀπό σου παρέσῃ.

ſcribendum enim: —— εἶτα πόσου παρέσῃ; *quo mihi pretio aderis?* eodem modo, praepoſitione ſuppreſſa, legitur δραχμῆς ἔχε, *habe* puellam *drachma*, epigr. 314. p. 135, B

Δραχμῆς Εὐρώπην τὴν Ἀτθίδα, μηδὲ φοβηθεὶς
Μηδένα, μήτ' ἄλλως ἀντιλέγουσαν ἔχε.

vulgatur illic μήτε φοβηθῇς. conf. aliud epigramma *Philodemi* N. 319. *Athen.* XIII, p. 596. F.

In *Aeſchylei* dramatis fragmento, a *Scholiaſte* ad *Homer.* Od. λ, 133, ſervato, mecum verum vidit Clar. *Heathius*; unam ille mallem vocem reliquiſſet intactam: ut illic legitur vulgarat *Stanlejus*,

Ἐρωδιὸς γὰρ ὑψόθεν ποτώμενος
Ον θ' ὡς ἔπληξεν, ἡ δ' ὑὸς χειλώμασιν.

cum ſine controverſia ſcribi debeat verſus:

Ὄνθῳ σε πλήξει, νηδύος χειλώμασιν. C

aut ſi quis malit χελώμασιν· utrumque dat *Heſych.* Χιλῶδες & Χειλῶδες, παχύνεδες, σιάζεδες. *ventris fultura te feriet: Aeſchylo* dramatis Ψυχαγωγῶν argumentum *Homeri* praebuit Νεκυΐα· atque iſta Tireſiae verba fuerunt ad Ulyſſem; qui mortuus eſt ἀκανθοπλὴξ ſecundum *Sophoclem*, quem plerique hac in re ſunt ſequuti. —— In *Aeſchyli* Choëph. v. 530, genuinae, quae tantum coniungi debuerant, literae οὖθαρ, in οὐκ ἄρ' (ut οὖθαρ in οὐδ' ἄρ' in verſu 460 *Maximi* περὶ καταρχῶν) ut puto, tranſiere,

Καὶ πῶς ἄτρωτον οὐκ ἄρ' ἦν ὑπὸ στυγός;

Legendum arbitror:

Καὶ πῶς ἄτρωτον οὖθαρ ἦν ὑπὸ στυγός;

Et

A *Et quomodo mamma, quam draco sugebat, mansit invulnerata*; Clytaemnestrae mammam, v. 542, μαζὸν dictam, hic non frustra, tanquam de bellua loquens, dixerat οὖθαρ.

In *Arati* vita (in Vranologio *Petavii*) *Aeschyli* versum emendavi ex eodem fonte: ut *Alcmanis* ibi vulgatis, p. 273. c. ἐγὼ δ' ἀεί σοι με ἐκ Διὸς ἀρχόμενα· haec adduntur, *Ego vero semper tibi me ex Iove incipiens.* Nemo mecum corrigere recusabit:

Ἐγὼ δ' ἀείσομαι ἐκ Διὸς ἀρχόμενος.

Μοῦσαν suam Παιδικὴν orditur *Strato*, (secundum est epigramma, Μὴ ζήτει &c.)

B Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καθὼς ἐκέλευσεν Ἄρατος,
Ὑμῖν δ', ὦ Μοῦσαι, σήμερον οὐκ ἐνοχλῶ.

Ab Iove, Musa parens,
Carmine nostra move. Iovis est mihi saepe potestas
Dicta prius. cecini plectro graviore Gigantas;
Nunc opus est leviore lyra.

Ovid. Met. x, 148.

In Oraculis veterum de Graecis mendosis viri alias doctissimi absurda dedere Latina: in his apud *Euseb.* Praep. Evang. vi, p. 241. D. —— ἄστρων ὁδὸν, εἴρειν Θ' ἴδρυν· ἀμαντοσύνης. —— corrige, sodes:

Σήμερον οὐκ ἐπέοικε λέγειν ἄστρων ὁδὸν ἱρὴν,
Ἔλεγχα μαντοσύνης γὰρ ἐν ἄστροισι νῦν πεπέδηται.

C haec ne interprete quidem egent: In Oraculo Alcmaeoni dato p. 257. A. errorem errore cumulavit *Vigerus*, scribens primum Ἀμφὶ Ἀρκαδίῃ, *versus Arcadiam*, & in *Oenomai* verbis ἀμφὶ Ἀρκαδίης· in sua dederat Edit. *Rob. Stephanus*, Ἀμφὶ ἀρκαδίῃ, & ἀμφὶ ἀρκαδίης. In oraculo corrigendum —— Ἀμφιαραϊάδη· —— & paulo post scripserat *Oenomaus*, εἴ σέ τις ἐρωτᾷ Ἀμφιαραϊάδης. *si quis te interrogat Amphiarai filius.* Partem veri vidit *L. Holstenius* in notis ad *Porphyr.* de V. Pythag. p. 33, verum Ἀμφιαρηΐδης non fuit forma patronymica Graeca, sed quam dicebam, *Amphiaraïades*, *Ovidio* quoque reddenda Fast. ii, 43, pro *Amphiaraïdes*; ob eamdem enim rationem, indicatam quoque *R. Dawesio* Miscell. Crit. p. 173, sic scribi debuit, ob quam *Telamoniades*, *Acrisioniades*, *Anchisiades*: quod est apud *Suidam* in Ἀγχίσης, Ἀγχισίδης non fuit in usu, sed Ἀγχισιάδης. egregia dedit *G. Koenius* ad *Gregor.* de Dialect. p. 231.

Sed

Sed ecce iterum versus attigi Poëtarum, qui aliorum ex isto fonte A
me dixeram loca quaedam emendaturum. —— *Philoni Iudaeo* de Somniis p. 1144. B, ubi literae quoque male distractae errorem pepererant, restituendum, διὰ τῶν τούτων (*per labia*) τὸ τῶν λόγων νᾶμα φέρεται· vidit etiam Clar. *Mangey* T. I, p. 693. *Platonis* e Timaeo (p. 75. E.) τὸ τῶν λόγων νᾶμα κάλλιστον ἁπάντων ναμάτων, *Platonis* imitatoribus perplacuit. Horum quando memini, in rem quam tractamus *Dion Chrysostomus*, *Lucianus*, *Philostratus*, *Aristides*, aliique, singuli saltem unicum nobis exemplum praebeant.

In Euboica *Dion* rusticum exhibet narrantem nativa sua simplicitate, quid in concione viderit populi: P. 107. D. rogatum a Praetore, vellentne singuli τάλαντον Ἀττικὸν δοῦναι, respondisse se dicit, οὐχ ἥκιστα μὲν, τὰ κρέα ἡμεῖς· ἃ δ' ἂν ᾖ δίδομεν. sic scriptis sensus inest nullus, neque commodus emendationi *Casauboni*, οὐχ ἥδιστα μὲν —— mihi scrip- B
sisse *Dion* videtur ex mente montigenae: οὐ δῆθ' ἱστάμεν τὰ κρέα ἡμεῖς. nos *sane non solemus carnes ad libram appendere*, *sed damus qualescunque nobis fuerint*, sive salitae seu fumo duratae: haec enim sequuntur: ἔστι δὲ ὀλίγα ἐν ἁλσί, τἄλλα δ' ἐν τῷ καπνῷ ξηρά. sic emendatis rustica videtur inesse ἀφέλεια· quid auri essent & argenti τάλαντα rusticus ignorans, carnium quas noverat *libras* τάλαντα dictas, duas requiri credidit, negavitque sui moris esse, carnes, quas darent petentibus, lancibus imponere ponderandas. Recte *Eustathius* in Il. M, p. 875, 50. Σταθμὸς, inquit, παρὰ τὸ στῆσαι· ἱστᾶ γὰρ ἐν ἰσότητι τὰς ὁλκάς. Qui lances aequato sustinebat examine, cuiuscunque rei pondus ad libram aestimaturus, dicebatur eximie ἱστᾶν, etiam veteribus, *Herodoto* II, P. 135, 89. *Platoni* de Rep. X, p. 602. D. in Timaeo p. 63. B. *Xenophonti* K. Π. p. 125, 27. ipse quoque *Dion Chrys.* dixit p. 217. A. ἱστάντα ἐπὶ πλάστιγγος· *Hermias* Irris. Gentil. p. 228, 5, ζυγῷ τὸν κόσμον ἱστάς. Inter- C
pres *Iobi* XXXI, 6, ἱστᾶ με ἐν ζυγῷ δικαίῳ. sed usus in libris Sacris ex *Bossii* Animadv. ad *Suidam* p. 140, *Elsneri* Obs. in A. A. VII, 60, & aliunde quibusvis notus est.

In Operum *Luciani* duobus voluminibus, nec mirum, centena reliquere corrigenda; illud etiam T. III, p. 20, μή μεθήσας λέγε ὅ, τι ἥκει ἐπί σε ῥῆμα γλῶτταν ἔλθῃ. *Solanum* miror non vidisse literas ferme tantum coniungendas, ὅ, τι ἥκει ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ· noverat enim aliunde *Solanus Aeschyli* dictum; saepius a librariis depravatum illud iam ostenderant *P. Victorius* V. L. XI, c. XVI, & *Paul. Leopardus* Em. VII, c. 21. —— Ex Poëta Dorico sumtum putat a *Luciano Gesnerus* T. III, p. 129, ἴαδε μηνίειν· sed non bene profecto cohaererent ἐξετάσας ἴαδε· aut ἴαδε μηνίειν· emenda, sodes, vitiosa hunc in mo-

A modum, ἐχαλέπαινε καὶ βοῆς ἐνεπίμπλα τὰ βασίλεια· excandeſcenti convenit indignantique Regi: de Regibus etiam iratis χαλεπαίνειν legitur apud *Aelian.* V. H. XII, c. 54. IV Maccab. IX, 10. quin & apud *Lucian.* T. III, p. 532, 38. de aliis ſaepius adhibitum.

In Heroicis *Philoſtrati* p. 740, 8. ex Cod. Barocc. ἐπὶ κέρδει ἂν dedit *Olearius*; iunctis ego literis ſcriberem: τὰς δὲ ἐκβολὰς τῶν λόγων μὴ λῆρον, ἀλλ᾽ ἐπικερδείαν (vel potius ἐπικέρδεια) ἡγώμεθα τῆς ἐμπορίας ταύτης· ſermones κερδαλέους, digreſſiones reputaret ἐπικέρδεια, quod ad lucrum illud inſuper adiiceretur: eiusdem *Philoſtrati* Proclus p. 603, 31, quas accipiebat ex Aegypto merces aliis dabat vendendas, οὐδὲ ὀρεχθεὶς τοῦ πλείονος, οὐδὲ ἐπικέρδεια μαστεύων, ἢ τόκους, ἀλλ᾽ αὐτὸ ἀγαπῶν τὸ ἀρχαῖον· hic etiam ἐπικέρδεια ſcribendum. Eſt ea vis praepoſitionis in vocibus etiam rariſſimis, ἐπίβοιον· & ἐπώνιον· quas ex Oratoribus nobis

B ſervavit *Harpocration*: Ἐπώνια, inquiunt Grammatici, τέλος ἐστὶ τὸ ἐπὶ τῇ ὠνῇ διδόμενον. —— Apud *Euſeb.* in Hieroclem c. 28, p. 450, edidit *Olearius*, ὡς σεμνά γε —— τοῦ δίου (*divini illius viri*) τὰ σπουδῆς ἄξια ἐρωτήματα· pro vulgatis τοῦ Διὸς, in τἀνδρὸς, ſive potius τἀνδρὸς mutandis: ſic praeter ceteros ſcribere ſolet in iſthoc etiam libello *Euſebius* cap. 31. f. c. 45. i. c. 48. f.

In *Aeliani* de N. A. VII, hoc capitis eſt 29 initium: Ἴδιον δὲ ἄρα τὸ τῶν κυνῶν εἰς τοὺς τρέφοντας εὔνοιας καὶ ἐκεῖνο μαρτυρεῖ. Ὁ Κολοφώνιος ἀνὴρ &c. ubi ſcribi debuerat, καὶ ἐκεῖνο μαρτύριον. Κολοφώνιος ἀνὴρ —— Leve vitium, quo nullum in hoc genere frequentius, relictum quoque fuit XII, c. 35, οἱ κύνες —— συμμετῴκισαν τῷ Ξανθίππῳ· ſcribendum enim συμμετῳκίσαντο Ξανθίππῳ. contra apud *Diogen. Laert.* III, 23, ſcribendum, Χαβρίᾳ συνεῖπε τῷ στρατηγῷ, (pro συνείπετο τῷ) *Chabriae fuit ad-*

C *vocatus*. In eiusdem *Aeliani* L. XII, c. 45, in Arionis hymno, circa finem Φῶτες δόλιοι conveniunt, non Φῶτες δ᾽ ὄλιοι· neque illic Delphines Nereïdum dicti videntur Ἔναλα θρέμματα, ſed Ἔναλ᾽ ἀθύρματα. marinas cicadas ἄθυρμα Περσέως dicebant Seriphii ſecundum *Aelian.* XIII, c. 26. cui ἄθυρμα hoc ſenſu frequentatum monuit *Ti. H.* ad *Thomam M.* in Ἄθυρμα κρεῖττον ἢ παίγνιον. De Diis loquentes adhibent in eumdem paene ſenſum ἀνάθημα, *Pauſanias* VII, p. 579. f. Ἐν Φαραῖς δὲ καὶ ὕδωρ ἱερόν ἐστι τοῦ Ἑρμοῦ. Ἅμα μὲν τῇ πηγῇ τὸ ὄνομα· τοὺς δὲ ἰχθῦς οὐχ αἱροῦσιν ἐξ αὐτῆς, ἀνάθημα εἶναι τοῦ θεοῦ νομίζοντες. *Hama* fonti nomen eſſe non potuit. Probabiliter nomine repetito videbor correxiſſe: τοῦ Ἑρμοῦ. Ἑρμοῦ νᾶμα μὲν τῇ πηγῇ τὸ ὄνομα. *fons* vel *ſcaturigo Mercurii*. L. VIII, *Pauſaniae* p. 660. m. πηγὴ memoratur Ὀλυμπιὰς καλουμένη, τὸ ἕτερον τῶν ἐνιαυτῶν οὐκ ἀπορρέουσα. Vt ſua nomini ratio conſtet, ſcribendum arbi-

tror τῷ ἑ τῷ ἐνιαυτῶν, *anno quoque quinto.* Nisi fallor, γὰρ in τρίτος, A δεύτερος in τῷ transiit apud *Diodor. Siculum* L. III, p. 187, 76, καὶ ὁ τρίτος τῷ Πτολεμαῖος· legendumque, καὶ γὰρ ὁ δεύτερος Πτολεμαῖος, ex p. 202, 49, & aliunde.

Quorumvis errorum exempla unus etiam *Pausanias* facile praebuerit; illius quoque quem hoc capite coeperam tractandum. P. 221 recte *Kühnius* voces εἶναι καὶ mutavit in εἵνεκα, sic enim more *Pausaniae* scribendum, non ἕνεκα. Ex eodem more corrigendum I, p. 93, ὁπόσων θέας εἴργονται *quorumcunque visu arcentur*; ubi vulgatur ὅπως ἄν. Apud illum nomina propria permulta vitiose scribuntur, quae vel vere correcta hinc tamen aliena viderentur.

Aristidae potius restituam Ἠπιόνης nomen matris Asclepiadarum Asclepiadas laudanti T. I, p. 82, (ed. *Jebb.* p. 46, 3.) velut felices B etiam ob sorores; οἷς Ἰασώ τε καὶ Πανάκεια καὶ Αἴγλη σύνεισι καὶ Ὑγίεια, ἡ πάντων ἀντίῤῥοπος ἠπίων· ἧς δὴ παῖδες ἐπώνυμοι· *Canter. & Hygiaea, quae omnibus par est medicis, & liberis nomen dat:* in his quid verum esset latuit & eximium *Jo. Matth. Gesnerum*, in Comment. Societ. Scient. Gotting. T. II, p. 289. Literae, in duas voces, ἠπίων· ἧς, male distractae, coalescant in unum maternum nomen Ἠπιόνης· & scribatur in posterum Ἠπιόνης δὴ παῖδες ἐπώνυμοι· dicanturque Machaonis & Podalirii sorores *a leni matris nomine* Ἠπιόνης *suum certe* singulae *trahentes*, Ἰασώ, Πανάκεια, Αἴγλη & Ὑγίεια, *Hygia*, sive *salus omnibus rebus aequiparanda.* De nomine suo *mitis* Ἠπιόνη, suam artem, qua facile prodesse noverat vulneratis, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα θεῖναι, docuerat ipsa Praxagoram medicum secundum epigramma *Crinagorae* Anthol. IV, c. 7, XI, *quaenam vulneribus imponenda sint*

φάρμακα, πρηεῖης οἶδα παρ' Ἠπιόνης. C

Idem *Crinagoras* in Antholog. *MS.* puellae vovet utero laboranti partus dolores

Ὠδῖνας —— —— ἐλθεῖν
Πρηείας, μαλακαῖς χερσὶ σὺν Ἠπιόνης.

totum dabit epigramma Vannus Critica p. 191. Quae filias peperit Aesculapio tam salutiferas filiosque suis & posterorum humanissimis virtutibus adeo claros, matrem miror Ἠπιόνην in transcursu tantum memoratam *Thomae Reinesio*, & *Jo. Henr. Meibomio* in Iusiur. *Hippocr.* c. V, §. 15. c. VI, §. 3. laudatis *Hemsterhusio* de filiabus agenti ad *Schol.* in *Ari-*

A *Ariſtoph.* Plut. p. 214. 232. & ſeqq. Illam Epidaurii quidem ut Dei
ſui maritam venerabantur: τίμιος erat Epidauriis Ἀσκληπιοῦ, καὶ ἀγάλ-
ματα ὁ θεὸς αὐτὸς, καὶ Ἠπιόνη· γυναῖκα δὲ εἶναι τὴν Ἠπιόνην Ἀσκληπιοῦ φασὶ,
verba ſunt *Pauſaniae* II, p. 177, qui inter aliarum Dearum ſigna ἄγαλ-
μα Ἠπιόνης in Aeſculapii luco ſe teſtatur inveniſſe p. 174. Vbi matrem
nominat, filiae nomen intercepit ignotus omnibus Grammaticus apud
Etymolog. p. 434, 18, Ἤπιος· οὕτω πρότερον ἐκαλεῖτο ὁ Ἀσκληπιὸς —— ᾧ καὶ
γυναῖκα παραδίδωσιν Ἠπιόνην, ἐξ ἧς αὐτῷ γενέσθαι Ἰάσωνα, Πανάκειαν· Δεκλίων ἐν
ὑπομνήματι Λυκόφρονος. Olim filias hic memoratas ſuſpicor Ἰασὼ, [Ὑ-
γείαν,] Πανάκειαν, Ἀκεσὼ, huius autem nomen in Δεκλίων fuiſſe deprava-
tum: primum, praeter ceteras, Ἀκεσὼ memorat inter filias *Suidas* in Ἠ-
πιόνη. deinde commentarius in *Lycophrona*, ubicunque laudatur in *Ety-
mologico M.* absque Auctoris nomine, legitur ut hic aliquoties ἐν ὑπομνή-
ματι Λυκόφρονος· tandem velut huius interpres, nusquam ignotiſſimus
B Δεκλίων, ſed *Theon* memoratur alibi. Apud *Etymologum* in v. Εἰνάνυχες
Tarrhaeus citari videtur *Sylburgio* & *Fabricio:* recte Codex *MS.* Leid.
εἰ δέ τινα ταῤῥαῖος τὸ ἐπιφέρεσθαι &c. *Scholiaſtes* autem *Lycophronis*, qui
cognominem marito coniugem dabat Ἠπιόνην, iſta notabat ad Ἠπίου γόνον
in Alexandra v. 1054. Ex iſtis *Scholiis* antiquioribus in ſuum *Etymo-
logicon* multa retuliſſe videtur *Orus:* vid. noſtrum *Etymolog.* p. 191, 47.
298, 30. hinc levis error natus eſt Clar. *J. A. Fabricii* B. G. III, c. 16,
§, 8. Magna parens ipſius etiam *Hippocratis*, Ἠπιόνη, me, fateor, hic
nimis diu detinuit. Obſervationem iſtam verboſam, dum chartae quid
ſupereſt his capiendis deſtinatum, redimam aliquot correctionibus eiuſ-
dem plerisque generis in Scriptoribus primi ordinis.

In *Thucydidis* L. VI, c. 83, p. 430, 87, verba καὶ οὐκ ἄλλων ἐστερήμεθα, ſen-
ſus vacua, atque idcirco ſaepe vexata, ex Codd. Graeviano & Baſileënſi
C literis aliter diviſis hac ratione ſunt emendanda: καὶ οὐ καλλιεπούμεθα, ὡς
ἢ τὸν βάρβαρον μόνοι καθελόντες εἰκότως ἄρχομεν, *neque ornata nos oratione iac-
tamus, quod merito tenemus principatum qui ſoli barbarum profligavimus,*
&c. Rarius illud Καλλιεπεῖσθαι uſurpatur a *Platone*, cuius in Apologia
Socrates p. 17. B. ſe negat adhibiturum κεκαλλιεπημένους λόγους ῥήμασί τε καὶ
ὀνόμασιν. *Scriptor* Hipparchi, *Platonis* ſtudioſiſſimus, T. II, p. 225. C.
τῶν σοφῶν ῥημάτων meminit, ὧν οἱ δεξιοὶ περὶ τὰς δίκας καλλιεποῦνται. *Agathon*
ὁ καλλιεπὴς eſt in *Ariſtoph.* Θεσμ. v. 52.

Partem veri viderunt *H. Steph.* & *Leunclavius* in his *Xenophontis* Ἑλ-
λην. III, p. 289, 2, quibus monſtrare nititur Ageſilaus, Leotychidem
(ex Alcibiade conceptum) non eſſe fratris ſui Agidis filium: ἀλλ' ὁπότε
δ' ἂν ὡς μάλα σοι ψευδομένῳ κατεμήνυσεν, ἐκ τοῦ θαλάμου ἐξελάσας σεισμοῦ ἐς

τὸ φανερὸν τὸ σὸν πατέρα. comparantes locum *Plutarchi* in Agesilao p. 597. D. ἀλλ' ὁ Ποσειδῶν (vid. & Alcibiades *Plutarch.* p. 203, E.) corrigendum statuerunt pro vulgatis literis ἀλλ' ὁπότε δ' ἂν —— proxima viri docti reliquerunt intacta: mihi primum literarum vestigia formam monstrarunt nominis Neptuni Doricam, ὁ Ποτειδὰν, —— deinde ad hoc tenue indicium suspicabar dictum hoc Agesilai formis fuisse Doricis Laconum expressum a *Xenophonte*; quem id ipsum aliquoties in historia sua Graeca fecisse recordabar. Laconica talia reperientur apud *Xenophontem*, 'Ελλ. I, p. 252, 33, 34. IV, p. 306, 19. Ναὶ τὼ σιὼ &c. conf. K. 'A. VI, p. 230, 9. alibi formas in *Xenophonte* Laconicas scioli videntur obliterasse, ut in Agesilai quoque verbis plerasque: illa hac mihi ratione scripta *Xenophonti*, atque adeo restituenda videntur: ἀλλ' ὁ Ποτειδὰν ὡς μάλα σεῦ ψευδομένω κατεμάνυσεν. id est, ἀλλ' ὁ Ποσειδῶν κατὰ σοῦ ὡς μάλα ψευδομένου ἐμήνυσεν· *sed vel in primis te Neptunus arguit mendacii:* μηνύειν κατά τινος, & καταμηνύειν τινὸς, *aliquem indicio suo deferre*, dixit aliquoties, praeter ceteros, *Lysias* p. 114, 7. p. 115, 2. p. 232, 8. p. 249, 8, δεῖ αὐτὸν ἀποδεῖξαι ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων. A B

In eiusdem *Xenophontis* 'Ελλην. II, p. 279, 4, qui stabant contra Thrasybulum equites περιέτυχον δὲ καὶ τῶν ἔξω νέων τισὶν ἐς τοὺς αὐτῶν ἀγροὺς ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια πορευομένοις. Quamvis οἱ ἔξω & οἱ ἔνδον in *Xenophonte* mihi non ignoti sint, illic tamen omnino corrigendum censeo, τῶν Αἰξωνέων τισὶν, *incidebant in quosdam Aexonensium*; qui nempe stabant a partibus Thrasybuli. Horum saepe, aliorum etiam Attices pagorum nomina prostant plurima in lapidibus, in Oratoribus antiquis, alibi quoque vitiose scripta: exemplo sint duo in *Scholiis* ad *Aristoph.* Ran. v. 504. ubi traditur *de Deo* dicendum, τὸ ἐν Μελίτῃ· *de homine* [τὸ] ἐκ Μελίτης. adduntur ista, ἐξ Ἰῦς, ἐκ Κολωνῶν. Ex Colono qui censebantur ἐκ Κολωνοῦ dici solebant, & Κολωνῆθεν· scripserat, ni fallor, *Schol.* ἐξ Οἴου· ἐκ Κηδῶν. ne nunc alia proferam, ista duo sic in eamdem rem adhibentur *Stephano Byzant.* in v. 'Αβρότονον· ubi *Berkelius* non est audiendus: vid. *Suidas* in 'Εν Κλάρῳ. Apud *Eunapium* in Maximo p. 93, 11, velut, ignoti tamen verbi, participium legitur ἐκθεσπιῶν: sed ὁ ἐκ Θεσπιῶν, *Thespiensis*, significatur. C

Vt alia multa, haec certe mendosa sunt in *Antiphontis* Orat. de caede Herod. p. 140, 38, χρεὼς τῶν· scribamus Χρηστῶν δέ τοι ἐστὶν ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύγοντος τὰ ψευδῆ καταμαρτυρῆσαι, ut & χρηστὸς dixisse censeatur per ironiam. Quibus hoc minus placebit his tamen aliam correctionem in *Antiphonte* me sperem adprobaturum: Orat. περὶ τοῦ χο-

ρευ-

A ῥεύτου p. 141, 32, leguntur ista: ἐργασίας πόλεως, ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγώνων, ἅπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς ἀνθρώποις. Latine quidem diceremus, rebus istis nihil hominibus sanctius aut *antiquius* haberi, sive earumdem curam hominibus *antiquissimam* esse: sed istius aetatis Graecis hoc sensu non arbitror usitatum παλαιότατα, sed τιμιώτατα, quod, iisdem paene ductibus literarum constans, non dubitanter *Antiphonti* restituerem: τὰ τιμιώτατα talia dixere *Demosth*. p. 176. med. *Dionys. Halic.* T. II, p. 171, 34. p. 311, 35. μέγιστα καὶ σπουδαιότατα dixit *Lycurgus* c. Leocr. p. 166, 32. Sed *Lycurgus* in eadem Oratione nobis aptius in rem nostram praebebit exemplum, ista *Tyrtaei* p. 163, 14,

νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν,
Ὄφρ' ἄρα τῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ,
Ἀνδράσιν ἐν θνητοῖσιν ἰδεῖν.

B Scripserat utique Tyrtaeus:

Ὄφρ' ἐρατῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ,

quae praecedunt non meminerat Clar. *Taylor* sumsisse *Tyrtaeum* ex *Homeri* Il. X, 71—76. ubi & ista leguntur, νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν &c. ἐρατῆς ἥβης sive νεότητος alii fecere mentionem, nemo forte frequentius *Simonide* in epigrammatis Antholog. III, c. V, 54. c. XXIII, ep. 17. c. XXXII, ep. 5, —— ἐρατῆς ἥβης πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν. *Simonides* ap. *Stob*. p. 531, 2, Θνητῶν δ' ὄφρα τις ἄνθος ἔχῃ πολυήρατον ἥβης &c. sic *Theognis* v. 1001, v. 1127, *Solon* &c.

Licet aliunde nobis ignotum, Ἀμίαντον τὸν ἐξ Αἰγίνης *Andocides* dedisse videbitur p. 9, 25. non Ἀμίαν τοῦτον ἐξ Αἰγ. In his sequentis pag. 10, 6, τὴν δὲ κατηγορίαν ποιεῖται κατὰ ψήφισμα πρότερον γενόμενον, ὃ εἶπεν εἰς ὅτι μηδ' ἴσον, latere nomen Ἰσοτιμίδης *G. Canterus* (N. L. VIII, c. X,) & ego feliciter deteximus, ambo memores ψηφίσματος τοῦ Ἰσοτιμίδου, (atque adeo ὁ εἶπεν Ἰσοτιμίδης) memorati supra p. 2, 10. —— Aegre fero, pessimum nebulonem Agyrrhium ob aliquot literas male distractas inter Archontes relatum a *Meursio* de Archont. Athen. IV, c. XX. His solis nititur *Meursius* verbis, vulgatis in eadem de Myst. Orat. *Andocidis* p. 17, 22. Ἀργύριος γὰρ (Ἀγύῤῥιος γὰρ) οὑτοσί, ὁ καλὸς κἀγαθὸς ἄρχων, εἷς ἐγένετο τῆς πεντηκοστῆς· voces ἄρχων, εἷς coëant in unam, ἀρχώνης ἐγένετο τῆς πεντηκοστῆς τρίτον ἔτος· *tertium iam annum eorum qui quinquagesimam redemere fuit princeps*. *Etymologus* p. 151, 19, Ἀρχώνης, ὁ ἄρχων ὠνῆς τελωνικῆς ὤν· atque ita etiam Lex. Rhetor. *MS*. Agyrrhius tri-

ginta talentis redemerat quinquagesimam mercium, quae portum Athenarum inveherentur: de hoc vectigali quae permulta dici possent, praeter notata *Meursio* Att. Lect. v, c. 21, *Valesio* ad *Harp*. & de vectigalium redemtoribus, huius illa non sunt loci; ubi verba quaedam emendassem *Isaei* Orat. II, p. 46, 8, nisi, pro ἐσι αὐτὰς γυναῖκας, legendum ἐσιᾶν τὰς γυναῖκας, iam monuisset *G. Canterus* N. L. VIII, c. 14, qui tamen huic contrarium vitium in seq. pag. *Isaei* 47, 9 non animadvertit: ista vulgantur: τίς γὰρ οὐκ ἀπεκρίνατο ἐπειδὴ τὼ δύω τάλαντω ἐξάκις ἤλθετον. absurdissima de his Latina prostant in Ed. Hanov. p. 409. ἐξάκις commutetur in ἐξ Ἄκης. Ptolemaide, tum *Ace* dicta, mortuus fuerat mercator Nicostratus; illinc Athenas venere duo talenta: vid. *Harpocrat*. in Ἄκη· *H. Vales*. p. 211. *Demosth*. p. 681, 29, & *H. Relandi* Palaestina p. 537. —— De hoc quoque genere plura supersunt; sed iam nunc vereor ne quis mihi dictum obiiciat *Corinnae*,

Τῇ χειρὶ σπείρειν, μὴ δ' ὅλῳ τῷ θυλάκῳ.

F I N I S.

I. INDEX CAPITVM DIATRIBES.

II. INDEX SCRIPTORVM VETERVM,

quorum in hac Diatribe loca vel emendantur vel tentantur.

ETY-

III. INDEX

RERVM ET VERBORVM,

quae in hac Diatribe tractantur.

El-

Ἐφυβρίσθαι mortuo turpe. p. 113. A. B.

'Ηζ.

Ἠπιό-

Hiſto-

ab

Se-

V.

X. Ξ.

U. Υ.

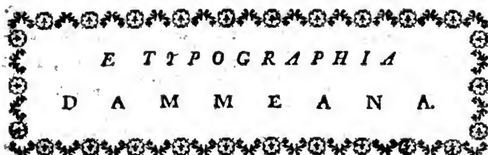
Z.

F I N I S.

IN DIATRIBE

corrigi poterit P. 8. B. *divites*
P. 34. C. in iſto
P. 244. A. πονοῦν'
P. 255. C. Ἡι, pro Ἡ
P. 262. B. *in Homerum.*

Niſi quae mea ſunt, operarum peccata reliqua erunt perpauca & minoris momenti.

E TYPOGRAPHIA
DAMMEANA.

